

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.08.2015

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kokouksessa saadut selostukset	5
4 § Kaupunginvaltuuston 15.6.2015 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	6
5 § Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön apulaiskaupunginjohtajan viran vastaanottaminen	8
6 § Eron myöntäminen Malin Haukille Svenska kommitténin varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	9
7 § Fredrik Wickholmin luottamustehtävien päättyminen ja Svenska kommitténin jäsenen täydennysvaalin toimittaminen	10
8 § Anette Karlssonin luottamustehtävien päättyminen ja opetuslautakunnan jäsenen täydennysvaalin toimittaminen	11
9 § Vantaan kaupungin tarkastussäännön muuttaminen	12
- : Vantaan kaupungin tarkastussääntö (muutokset merkitty) (I)	13
- : Vantaan kaupungin tarkastussääntö (I)	19
10 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut päätös	24
11 § Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hankintalain kokonaisuudistusta valmistelleen työryhmän mietinnöstä	25
- : Vantaan kaupungin lausunto hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä	28
- : Lausuntopyyntö hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä	60
12 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut pöytäkirja	61
13 § Ympäristöraportti 2014-kevät 2015	62
- Vantaan ympäristöraportti 2014–kevät 2015, kh 10.8.2015 § 13	66
14 § Vastaus valtuutettu Markku Weckmanin ja usean muun (31) valtuutetun aloitteeseen liikennevalo-opasteiden rakentamiseksi Harajuurentien-Läntisen Valkoisenlähteentien risteykseen	116
15 § Vastaus Faysal Abdin ja usean (38) muun valtuutetun aloitteeseen Peijaksen sairaalan opasteista	118
16 § Etelä-suomen aluehallintoviraston päätös Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskuksen ympäristölupapäätöksen lupamääräysten tarkistamisesta / tiedoksi	119
- : Aluehallintoviraston päätös nro 166/201571/Halmekuja 4, ympäristölupapäätöksen lupamääräysten tarkistaminen, Vantaan Energia Oy, Koivukylän lämpökeskus. ESAVI/184/04.08/2012	120
17 § Helsingin hallinto-oikeuden päätös kaupunginvaltuuston asemakaavamuutoksen nro 001515, Hämeenkylä, Pähkinärinne hyväksymispäätöksestä 12.5.2014 § 17 tehtyyn valitukseen / tiedoksi	158
- : Helsingin hallinto-oikeuden päätös 30.6.2015 Asunto Oy Pähkinätorppa ja Asunto Oy Vantaan Pähkinäkontu, valituksiin Vantaan kaupunginvaltuuston 12.5.2014 § 17 tekemäsät päätöksestä/ Asemakaavamuutos 001515, 12 Hämeenkylä, Pähkinärinne	159
18 § Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksestä eduskunnalle yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaeiksi	170
- : Lausuntopyyntö yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaista	173
- : Liite: Hallituksen esitys eduskunnalle yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaiksi/Lausuntopyyntö yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaista	176

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.08.2015

19 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen etuostoa koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen	241
- : Lönnqvist Ritva ja Pertti valitus Helsingin hallinto-oikeudelle/ Helsingin hallinto-oikeuden lähete/ lausuntopyyntö Ritva ja Pertti Lönnqvistin valitukseen Vantaan kaupungin hallituksen 20.4.2015 § 30 tekemästä päätöksestä, etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistökaupassa	242
- : Lausunto	245
20 § Valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä Kiinteistö Oy Sisurealin kunnallisvalitukseen / tiedoksi	247
- : Valitus Korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä 15/0400/28.5.2015/Dnro 03519/14/2299	248
21 § Etuosto-oikeuden käyttämättä jättäminen kiinteistökaupassa: Janne Vainio / Petri ja Mari Orädd	259
- : Karttaliite kaupan kohteesta 92-416-4-594	260
22 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 200400 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos Askisto 3 -, 12 Hämeenkylä, 14 Varisto, 20 Askisto / Kehä III	261
- : Asemakaavaselostus 13.4.2015 / Asemakaava ja asemakaavan muutos 200400 ja tonttijako sekä tonttijaon muutosehdotus Askisto 3 -, 12 Hämeenkylä, 14 Varisto, 20 Askisto / Kehä III	265
- : Lausunnot ja vastineet 13.4.2015	328
- : Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovuttamisesta / Asemakaavamuutos nro 200400/ Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda, 25.6.2015	337
- : Esisopimus määräalan luovuttamisesta / Asemakaavamuutos nro 200400/ Frej Nyqvist, Benita Nyqvist, Camilla Laurén, Pia Pitkänen ja Karl Nyqvist, 12.5.2015	345
23 § Asemakaavamuutos 002147 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 63 Viertola / Kultarikontie	351
- : Kaavaselostus 1.6.2015_tark / Asemakaavamuutos 002147 ja tonttijaon muutos, 63 Viertola / Kultarikontie 5 / TLA	354
- : Lausunnot ja vastineet 002147 / 1.6.2015	381
- : Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos nro 002147 Asunto Oy Kekorivit, 23.6.2015	383
- : Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovutuksesta asemakaavanmuutos 002147 Asunto Oy Pajupelto, 23.6.2015	388
24 § Asemakaavamuutos 002256 ja tonttijaon muutos, 63 Viertola / Hernetie 1	396
- : Asemakaavaselostus 13.4.2015, 10.8.2015_tark / Asemakaavamuutos ja tonttijaon muutos nro 002256, 63 Viertola / Hernetie 1	399
- : Asemakaavamuutos / 002256 / Lausuntokoonti / 10.8.2015	422
- : Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos 002256 Kiinteistö Oy Talvikkitie 20, 4.8.2015	423
- : Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos 002256 Kiinteistö Oy Katamaran, 4.8.2015	428
25 § Asemakaavamuutos nro 002191, 52 Veromies / Aerola-B asuinalue	433
- : Asemakaavamuutoksen selostus 13.4.2015, 10.8.2015_tark / Asemakaavamuutos nro 002191, 52 Veromies / Aerola-B asuinalue	436
- : Asemakaavamuutos 002191 / Lausuntokoonti / 10.8.2015	463
- : Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos 002191 Asunto Oy Vantaan Aerolan B-talot, 4.8.2015	464

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.08.2015

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	470
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	471
Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	472
Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa	473
Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	474
Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	475
Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	478

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 10.8.2015 klo 17.00–18.10

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Mäkinen Tapani, puheenjohtaja	x	Rokkanen Sakari	
Letto Pirkko, I varapuheenjohtaja	x	Marjanen Viola	
Jääskeläinen Pietari, II varapuheenjohtaja	x	Nieminen Johannes	
Bruun Susanna	x	Salminen Helvi	
Kaira Lauri	x	Weckman Markku	
Karlsson Patrik	x	Stormbom Lars	
Kokko Hannu	-	Juurikkala Timo	x
Kotila Pirkko	x	Holopainen Matti	
Kärki Niilo	x	Sajaniemi Ulla	
Lehmuskallio Paula	x	Multala Sari	
Mäntynen Taisto	x	Loppukaarre Jukka-Pekka	
Niemelä Arja	x	Kakko Teijo	
Näätasaari Sinikka	x	Hämäläinen Anu	
Orpana Anitta	x	Puha Seija	
Ryhänen Riitta	x	Kuokkanen Jasi	
Suensalmi Jouko	x	Oksa Petteri	
Åstrand Riikka	x	Pajunen Sirpa	
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x
Heinimäki Heikki, valtuuston I varapuheenjohtaja			x
Kostilainen Anniina, valtuuston II varapuheenjohtaja			x
Nenonen Kari, kaupunginjohtaja	esittelijä §:t 4–9		x
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja	esittelijä §:t 10–11		x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja			x
Markkula-Heilamo Leea, apulaiskaupunginjohtaja va.	esittelijä §:t 12–25		x
Pesonen Maritta, apulaiskaupunginjohtaja vs.			x
Niinistö Jaakko, apulaiskaupunginjohtaja			x
Rainio Päivi, viestintäpäällikkö			x
Marjamaa Patrik, talousjohtaja			x
Kolju Niina, kaupunginlakimies va.			x
Maidell-Münster Leena, ympäristöpäällikkö			17.00–17.40
Yli-Leppälä Henna, hallintoasiantuntija			x
Björkstén Jenni, pöytäkirjanpitäjä			x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Tapani Mäkinen

Pöytäkirjanpitäjä Jenni Björksten

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 24.8.2015, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pykälät 5, 11, 18 ja 19 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 26.8.2015 klo 8.15–16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan, että kaupunginhallituksen 15.6.2015 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 11/2015 on tarkastettu ja hyväksytty 22.6.2015.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

3 § **Kokouksessa saadut selostukset**

Ympäristöpäällikkö Leena Maidell-Münster selosti esityslistan asiaa "Ympäristöraportti 2014-kevät 2015".

Talousjohtaja Patrik Marjamaa esitteli talouskatsauksen tammi-heinäkuu 2015.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 3

Päätös:

Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelut.

4 § **Kaupunginvaltuuston 15.6.2015 pitämän kokouksen täytäntöönpanot**

KN/NK/HY-L

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (23 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon (98 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (56 §).

Kaupunginvaltuusto teki 15.6.2015 päätökset seuraavissa asioissa:

- 3 § Eron myöntäminen Juha Malmille Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin valtuuston jäsenen tehtävästä sekä täydennysvaalin toimittaminen
- 4 § Eron myöntäminen Niina Österbergille Hakunilan aluetoimikunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
- 5 § Eron myöntäminen Tuire Fjäderille sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
- 6 § Apulaiskaupunginjohtajan viran täyttäminen
- 7 § Määrärahojen korottaminen vuoden 2015 talousarvion hankeryhmässä 95 1 / Kiinteän omaisuuden osto
- 8 § Vuoden 2016 talousarviolaadinnan kehys
- 9 § Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen VTK Kiinteistöt Oy:lle
- 10 § Vuoden 2015 ensimmäinen osavuosikatsaus ajalta 1.1.– 30.4.2015
- 11 § Vantaan valtuustokauden 2013–2016 strategian väliarviointi
- 12 § EVTEK-kuntayhtymän loppuselvityksen hyväksyminen
- 13 § Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön muuttaminen
- 14 § Konserni- ja asukaspalveluiden johtosäännön muuttaminen
- 15 § Vantaan kaupungin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan ja ympäristölautakunnan johtosääntöjen muutokset
- 16 § Vastaus valtuutettu Markku Weckmanin ja usean muun (28) valtuutetun valtuustoaloitteeseen Tikkurilan uuden kirkkorakennuksen toteuttamiseksi
- 17 § Lausunto Nurmijärven Klaukkalan 17.2.2015 päivätyistä osayleiskaavaaluonnoksesta
- 18 § Lausunto Tuusulan kunnan Sulan osayleiskaavaehdotuksesta
- 19 § Asemakaava ja asemakaavamuuotos 141200 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 14 Varisto / Varisto 12 (erotettu osa asemakaavasta 200400. Askisto 3)
- 20 § Asemakaavamuuotos 002235 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 15 Myyrmäki / Kerrostaloasumista Uomarinteen päähän
- 21 § Asemakaavan muutos 002242 ja maanalainen asemakaava 403200ma sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / kortteli 40102
- 22 § Asemakaavamuuotos 002207 ja tonttijako, 12 Hämeenkylä / Aionkuja ja Vakokuja
- 23 § Valtuutettu Jussi Saramon ja 23 muun valtuutetun aloite rakentamisnormeista

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 6/15.6.2015 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 10 §:n (Päätöksenteko ja esittely kaupunginhallituksessa ja yleisjaostossa) mukaan kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia koskevat asiat, sekä useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat. Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 15.6.2015 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia / ao. toimialat

5 §

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön apulaiskaupunginjohtajan viran vastaanottaminen

VD/3132/01.01.01.01/2015
KN/K-ML/LL

Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2015 § 5 valita maankäytön rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan virkaan (vakanssi 100194) Hannu Penttilän. Kaupunginvaltuusto vahvisti virkaan valitun palkan ja luontoisedut. Kaupunginvaltuusto totesi, edellytyksenä virkasuhteen alkamiselle, että virkaan valittu toimittaa hyväksyttävän terveydenhuollon todistuksen terveydentilastaan ja ettei virkaan valitulla ole koeaikaa.

Hannu Penttilä on 17.7.2015 saapuneella kirjeellään ilmoittanut ottavansa viran vastaan 11.8.2015 ja toimittanut hyväksyttävän todistuksen terveydentilastaan. Asiakirjat ovat nähtävillä kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Hallintosäännön 23 § mukaan virantoimituksen alkamisajan määrää vaalin suorittanut viranomainen tai kaupunginhallitus, milloin kysymys on kaupunginvaltuuston täyttämästä virasta.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään määrätä Hannu Penttilän virantoimituksen alkamisajankohdaksi maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan virassa 11.8.2015.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: henkilöstökeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

henkilöstöjohtaja Kirsi-Marja Lievonen, puh. 040 570 5593, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

6 §

Eron myöntäminen Malin Haukille Svenska kommitténin varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/11145/00.00.01.00/2014
KN/JB

Malin Hauk on valittu aluekoordinaattorin tehtävään Vantaan kaupungilla ja pyytää täten 2.7.2015 päivätyllä kirjeellä eroa Svenska kommitténin varajäsenen tehtävästä.

Kaupunginvaltuusto valitsi 26.1.2015 § 19 Svenska kommitténiin toimikaudeksi 2015–2016 seuraavat henkilöt:

Jäsen

Solveig Halonen, puheenjohtaja
Hans Markelin, varapuheenjohtaja
Fredrik Wikholm
Matias Sandström
Mona Lanaeus
Max Mannola
Aimo Junnila
Ulla Sajaniemi
Ros-Britt Kangas
Madeleine Cedercreutz-Pesonen

Henkilökohtainen varajäsen

Maria Ingström
Stig Kumlin
Sven Erik Nylund
Malin Hauk
Göran Härmälä
Klaus Kojo
Petteri Eränkö
Maija Vanhanen
Lauri Rantalainen
Monica Friberg-Välimäki

Svenska kommitténin johtosäännön 2 §:n mukaan jäsenten ja varajäsenten kotikunnan on oltava Vantaa, ja heillä tulee olla riittävä ruotsin kielen taito, jotta he voivat aktiivisesti osallistua toimikunnan kokouskeskusteluihin. Svenska kommitténin toimintakieli on ruotsi. Kaupunginvaltuusto nimeää Svenska kommitténin jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Osan Svenska kommitténin jäsenistä on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- myönnettäväksi Malin Haukille ero Svenska kommitténin varajäsenen tehtävästä, ja
- toimitettavaksi Svenska kommitténin jäsen Matias Sandströmin henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2015–2016.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7 §

Fredrik Wickholmin luottamustehtävien päättyminen ja Svenska kommitténin jäsenen täydennysvaalin toimittaminen

VD/11145/00.00.01.00/2014
KN/JB

Fredrik Wickholm on 21.7.2015 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut muuttavansa pois Vantaalta ja pyytänyt eroa Svenska kommitténin jäsenen tehtävästä.

Kaupunginvaltuusto valitsi 26.1.2015 § 19 Svenska kommitténiin toimikaudeksi 2015–2016 seuraavat henkilöt:

Jäsen

Solveig Halonen, puheenjohtaja
Hans Markelin, varapuheenjohtaja
Fredrik Wikholm
Matias Sandström
Mona Lanaeus
Max Mannola
Aimo Junnila
Ulla Sajaniemi
Ros-Britt Kangas
Madeleine Cedercreutz-Pesonen

Henkilökohtainen varajäsen

Maria Ingström
Stig Kumlin
Sven Erik Nylund
Malin Hauk
Göran Härmälä
Klaus Kojo
Petteri Eränkö
Maija Vanhanen
Lauri Rantalainen
Monica Friberg-Välimäki

Svenska kommitténin johtosäännön 2 §:n mukaan jäsenten ja varajäsenten kotikunnan on oltava Vantaa, ja heillä tulee olla riittävä ruotsin kielen taito, jotta he voivat aktiivisesti osallistua toimikunnan kokouskeskusteluihin. Svenska kommitténin toimintakieli on ruotsi. Kaupunginvaltuusto nimeää Svenska kommitténin jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Osan Svenska kommitténin jäsenistä on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) todettavaksi, että Fredrik Wickholm on paikkakunnalta poismuuton vuoksi menettänyt oikeuden toimia Svenska kommitténin jäsenen tehtävässä, ja
- b) toimitettavaksi Svenska kommitténin jäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2013–2016.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

8 §

Anette Karlssonin luottamustehtävien päättyminen ja opetuslautakunnan jäsenen täydennysvaalin toimittaminen

155/00.00.01.00/2013
KN/JB

Anette Karlsson on 13.7.2015 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut muuttavansa pois Vantaalta ja pyytänyt eroa opetuslautakunnan jäsenen tehtävästä.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 28.1.2013 § 11 valinnut opetuslautakuntaan toimikaudeksi 2013–2016 seuraavat henkilöt:

Jäsenet

Janne Leppänen, puheenjohtaja (kv 26.1.2015 § 9)
Jari Sainio, varapuheenjohtaja
Sari Multala (kv 26.1.2015 § 9)
Seppo Airaksinen
Kirsi Suvensalmi
Ranbir Sodhi
Anette Karlsson
Jarkko Koivuniemi
Marilla Korttesalmi
Carita Haga
Markku Naumanen (kv 11.5.2015 § 6)
Ulla Sajaniemi
Jori Nummelin
Vaula Norrena
Eve Rämö (kv 26.1.2015 § 4)
Jari Jääskeläinen
Soili Haverinen

Henkilökohtaiset varajäsenet

Timo Nyyssönen
Seppo Turkka
Birgitta Herranen
Reijo Liimatainen
Hannele Halonen
Kaarlo Kähärä
Helvi Salminen
Jari Ahokas
Rebekka Nylund
Runa Martikainen
Tomi Salin (kv 11.5.2015 § 6)
Pirjo Vilenius (kv 3.3.2014 § 5)
Reino Holappa
Sari Laakso
Inkeri Ruokonen
Arja Saunamäki
Carolina Tuhkanen

Tasa-arvolain mukaan toimielimessä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 %:a.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- todettavaksi, että Anette Karlsson on paikkakunnalta poismuuton vuoksi menettänyt oikeuden toimia opetuslautakunnan jäsenen tehtävässä, ja
- toimitettavaksi opetuslautakunnan jäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2013–2016.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

9 § Vantaan kaupungin tarkastussäännön muuttaminen

VD/5489/00.01.01.00/2015
KN/HH/MM/HY-L

Kaupunginvaltuusto on 21.1.2008 § 14 hyväksynyt Vantaan kaupungin tarkastussäännön, joka on ollut voimassa 1.3.2008 lukien.

Kuntalain (10.4.2014/410) tarkastuslautakuntaa koskevat 14 luvun hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat pykälät 121–125 ovat tulleet voimaan 1.5.2015. Kuntalain 121 §:ssä tarkastuslautakunnalle on asetettu uusia tehtäviä. Tarkastuslautakunnan tehtävät on lueteltu uudessa kuntalaissa, jolloin 1.3.2008 voimaan tulleen tarkastussäännön mukaisesta pykälästä 4 voidaan poistaa kohdat 1–6. Aiemman kuntalain muutoksen yhteydessä 15.6.2012/325 kuntalaissa tilintarkastajan toimikaudeksi hyväksyttiin enintään kuusi vuotta, mutta tuolloin muutosta ei viety tarkastussääntöön. Muutos mahdollistaisi eri mittaisten toimikausien käyttämisen kaupunginvaltuuston päätöksellä.

Pykälässä 9 määrätään asiakirjojen allekirjoittamisesta. Allekirjoittamisessa tulee noudattaa Vantaan kaupungin hallintosäännön 10 §:n säännöstä, jonka mukaan toimielinten päätösten perusteella tehtävien sopimusten, sitoumusten ja muiden asiakirjojen allekirjoittamisesta on määrätty asianomaisessa johtosäännössä. Aiemmin kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat on allekirjoitettu valtuuston erikseen antaman delegoinnin perusteella. Tämä tarve poistuu esitetyn lisäyksen myötä ja tältä osin tarkastussääntö on yhdenmukainen kaupungin muiden johtosääntöjen kanssa.

Muut esitetyt muutokset ovat teknisiä.

Muutosesitykset on merkitty liitteenä olevaan tarkastussääntöesitykseen tummennettuna ja yliviivauksin.

Tarkastuslautakunta 17.6.2015 § 5

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin tarkastussääntö.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin tarkastussääntö liitteen mukaisena ja siten, että uusi sääntö tulee voimaan 1.9.2015.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin tarkastussääntö (muutokset merkitty)
- Vantaan kaupungin tarkastussääntö

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 09 8392 8072, 040 532 2115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNGIN TARKASTUSSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston ... 2015 § .. hyväksymä.

Voimassa 1.9.2015 alkaen.

1 §

Tehtäväalue

Ulkoisen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen tulosalueen ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä laissa on erikseen säädetty, tämän tarkastussäännön määräyksiä. ~~kuntalain 14 luvun 121–125 §:issä säädetään, tämän tarkastussäännön määräyksiä.~~

2 §

Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoista tarkastustuksen järjestämistä sekä arviointia varten jäljempänä kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan sekä valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä toimikauttaan vastaavien enintään kuudeksi vuodeksi vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHTT- yhteisön toimimaan kuntalain 72 122 §:ssä tarkoitettuna tilintarkastajana.

Ulkoisen tarkastuksen tulosalue toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa. Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

Henkilöstöhallinnollisesti ulkoisen tarkastuksen tulosalue rinnastetaan keskushallinnon tulosalueeseen kaupunginjohtajan toimialan tulosalueeseen.

3 §

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakuntaan (lautakunta) kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi vähintään kolme (3) jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja. Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 §

Lautakunnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kunta laissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on

1. organisoida kaupungin ulkoisen tarkastustoimen järjestäminen sekä valmistella lautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sekä muut valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
2. seurata tilintarkastajan tarkastussuunnitelman ja työohjelman toteutumista sekä muutoinkin seurata tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä antaa tarvittaessa ohjeita tilintarkastajalle,
3. antaa kaupunginvaltuustolle vähintään kaksi viikkoa ennen tilinpäätöksen käsittelyä arvionsa valtuuston edelliselle vuodelle asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa,
4. kiinnittää huomiota kaupungin toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen,
5. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta,
6. antaa, jos kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, arvionsa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä,
7. **1.** esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin muistutuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
8. **2.** tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheutta,
9. **3.** päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka lain tai johtosääntöjen mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 §

Lautakunnan kokoukset

Lautakunnan kokousten osalta noudatetaan Vantaan kaupungin hallintosäännön määräyksiä kuitenkin hallintosäännöstä siten poiketen, että läsnäolosta lautakunnan kokouksissa päättää lautakunta. Lautakunnan tehtävien erityisluonteen vuoksi kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa lautakunnan kokouksiin.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla lautakunnan kokouksissa.

Kokouksissa asiat esittelee kaupunginreviisori.

6 §

Tilintarkastaja

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä on säädetty kuntalaissa **n 122–123 §:issä**.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

7 §

Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Kaupunginhallituksen on jätettävä tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

8 §

Tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

9 §

Asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan pöytäkirjan allekirjoittamisesta on määrätty Vantaan kaupungin hallintosäännössä.

Lautakunnan päätöksen perusteella laadittavan pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa hallintosäännössä mainittujen lisäksi kaupunginreviisori.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja kaupunginreviisori.

Lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Tulosalueen asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori.

10 §

Kaupunginreviisori

Kaupunginreviisorin tehtävänä on tulosalueellaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty:

1. valmistella lautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
2. avustaa JHTT-yhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
3. päättää henkilöstön tehtävistä ja työnjaosta,
4. päättää lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
5. päättää vahinkoilmoituksen tekemisestä,
6. päättää sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun on kysymys määrältään ja perusteeltaan riidattomasta korvausvastuusta,
7. allekirjoittaa tarjouspyynnöt,
8. päättää tilausoikeuksien myöntämisestä,
9. suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

11 §

Henkilökunnan ottaminen

Kaupunginreviisorin viran täyttää kaupunginvaltuusto sekä muun henkilökunnan ottaa kaupunginreviisori.

12 §

Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Tarkastuslautakunta päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteiseksi.

13 §

Sijaisuudet

Tarkastuslautakunta päättää kaupunginreviisorin sijaisesta.

14 §

Sivutoimilupa

Sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginreviisorin osalta tarkastuslautakunta ja muun henkilökunnan osalta kaupunginreviisori.

15 §

Terveystietojen pyytäminen

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 luvun 19 §:n mukaisten terveystietojen pyytämisestä ja tarkastukseen määrittämisestä päättää tarkastuslautakunnan puheenjohtaja kaupunginreviisorin osalta ja kaupunginreviisori muun henkilökunnan osalta.

16 §

Matkamääräys

Matkamääräyksen antaa kaupunginreviisorille tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja muulle tulosalueen henkilökunnalle kaupunginreviisori.

17 §

Lomajärjestyksen vahvistaminen ja loman ajankohdan määrittäminen

Lomajärjestyksen vahvistaa ja vuosiloman myöntää kaupunginreviisorille tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja tulosalueen muulle henkilökunnalle kaupunginreviisori.

18 §

Virkavapauden/työloman myöntäminen

Kaupunginreviisorille virkavapauden myöntää tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja työloman muulle henkilökunnalle kaupunginreviisori.

19 §

Kirjallinen varoitus

Kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille päättää tarkastuslautakunta ja muulle henkilökunnalle kaupunginreviisori.

20 §

Eräät opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettavat matkat

Kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille päättää tarkastuslautakunnan puheenjohtaja.

Muun henkilökunnan osallistumisesta 1. momentissa mainituille matkoille päättää kaupunginreviisori.

21 §

Voimaantulo

Tämä tarkastussääntö tulee voimaan **1.9.2015** ja sen voimaantullessa kumoutuu kaupunginvaltuuston ~~26.1.2004 § 12~~ **21.1.2008 § 14** hyväksymä Vantaan kaupungin tarkastussääntö.

VANTAAN KAUPUNGIN TARKASTUSSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston 2015 § .. hyväksymä.

Voimassa 1.9.2015 alkaen.

1 §

Tehtäväalue

Ulkoisen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen tulosalueen ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 14 luvun 121–125 §:issä säädetään, tämän tarkastussäännön määräyksiä.

2 §

Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan sekä valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuudeksi vuodeksi hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHTT- yhteisön toimimaan kuntalain 122 §:ssä tarkoitettuna tilintarkastajana.

Ulkoisen tarkastuksen tulosalue toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa. Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

Henkilöstöhallinnollisesti ulkoisen tarkastuksen tulosalue rinnastetaan kaupunginjohtajan toimialan tulosalueeseen.

3 §

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakuntaan (lautakunta) kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi vähintään kolme (3) jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja. Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 §

Lautakunnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin muistutuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheetta,
3. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka lain tai johtosääntöjen mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 §

Lautakunnan kokoukset

Lautakunnan kokousten osalta noudatetaan Vantaan kaupungin hallintosäännön määräyksiä kuitenkin hallintosäännöstä siten poiketen, että läsnäolosta lautakunnan kokouksissa päättää lautakunta. Lautakunnan tehtävien erityisluonteen vuoksi kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa lautakunnan kokouksiin.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla lautakunnan kokouksissa.

Kokouksissa asiat esittelee kaupunginreviisori.

6 §

Tilintarkastaja

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä on säädetty kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

7 §

Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Kaupunginhallituksen on jätettävä tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

8 §

Tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

9 §

Asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan pöytäkirjan allekirjoittamisesta on määrätty Vantaan kaupungin hallintosäännössä.

Lautakunnan päätöksen perusteella laadittavan pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa hallintosäännössä mainittujen lisäksi kaupunginreviisori.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja kaupunginreviisori.

Lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Tulosalueen asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori.

10 §

Kaupunginreviisori

Kaupunginreviisorin tehtävänä on tulosalueellaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty:

1. valmistella lautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
2. avustaa JHTT-yhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
3. päättää henkilöstön tehtävistä ja työnjaosta,
4. päättää lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,

5. päättää vahinkoilmoituksen tekemisestä,
6. päättää sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun on kysymys määrältään ja perusteeltaan riidattomasta korvausvastuusta,
7. allekirjoittaa tarjouspyynnöt,
8. päättää tilausoikeuksien myöntämisestä,
9. suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

11 §

Henkilökunnan ottaminen

Kaupunginreviisorin viran täyttää kaupunginvaltuusto sekä muun henkilökunnan ottaa kaupunginreviisori.

12 §

Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Tarkastuslautakunta päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteiseksi.

13 §

Sijaisuudet

Tarkastuslautakunta päättää kaupunginreviisorin sijaisesta.

14 §

Sivutoimilupa

Sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginreviisorin osalta tarkastuslautakunta ja muun henkilökunnan osalta kaupunginreviisori.

15 §

Terveystietojen pyytäminen

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 luvun 19 §:n mukaisten terveystietojen pyytämisestä ja tarkastukseen määräämisestä päättää tarkastuslautakunnan puheenjohtaja kaupunginreviisorin osalta ja kaupunginreviisori muun henkilökunnan osalta.

16 §

Matkamääräys

Matkamääräyksen antaa kaupunginreviisorille tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja muulle tulosalueen henkilökunnalle kaupunginreviisori.

17 §

Lomajärjestyksen vahvistaminen ja loman ajankohdan määrittäminen

Lomajärjestyksen vahvistaa ja vuosiloman myöntää kaupunginreviisorille tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja tulosalueen muulle henkilökunnalle kaupunginreviisori.

18 §

Virkavapauden/työloman myöntäminen

Kaupunginreviisorille virkavapauden myöntää tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja työloman muulle henkilökunnalle kaupunginreviisori.

19 §

Kirjallinen varoitus

Kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille päättää tarkastuslautakunta ja muulle henkilökunnalle kaupunginreviisori.

20 §

Eräät opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettavat matkat

Kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille päättää tarkastuslautakunnan puheenjohtaja.

Muun henkilökunnan osallistumisesta 1. momentissa mainituille matkoille päättää kaupunginreviisori.

21 §

Voimaantulo

Tämä tarkastussääntö tulee voimaan 1.9.2015 ja sen voimaantullessa kumoutuu kaupunginvaltuuston 21.1.2008 § 14 hyväksymä Vantaan kaupungin tarkastussääntö.

10 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut päätös**

ML/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraava päätös:

Hankintajohtajan päätös

§ 70 Autotekniikan opetussimulaattorin hankinta

Hallintosäännön 16 §:n mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus (14 pv). Edellä mainitut päätökset, joiden ottomenettelyaika on päättynyt ennen kaupunginhallituksen 10.8.2015 kokousta, on lähetetty mahdollista ottomenettelyä varten kaupunginhallituksen puheenjohtajalle. Otto-oikeutta ei ole niiden päätösten osalta käytetty.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 10

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainittua ottamiskelpoista päätöstä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

11 §

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hankintalain kokonaisuudistusta valmistelleen työryhmän mietinnöstä

VD/4771/03.00.00/2015
ML/TE/AA/HY-L

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä, jossa on ehdotettu säädettäväksi uusi laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista. Laki korvaa vuoden 2007 hankintalain, hankinta-asetuksen sekä vuoden 2011 lain sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä.

Lausunto on valmisteltu ja laadittu hankintakeskuksessa. Valmistelussa on kuultu kaupungin sosiaali- ja terveystalouden, maankäytön ja rakentamisen sekä konsernipalvelujen lakimiehiä. Lausuntopyyntö lähetettiin Vantaan kaupungille 13.5.2015 ja määräaika lausunnon antamiselle oli 6.7.2015. Valmisteluaineistoa oli huomattavan paljon ja aikataulu oli kireä. Koska lausunnon antamisen määräpäivä oli jo heinäkuussa, pyydettiin ministeriöltä mahdollisuutta saada lisää aikaa lausunnon antamiseen. Vastauksena saatiin toimintaohje, jossa lausuntoluonnos lähetetään alkuperäisen aikataulun mukaisesti 6.7.2015 mennessä ja lausuntoluonnoksen kanssa yhdenmukainen lopullinen lausunto vasta elokuussa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi asian. Näin on toimittu myös Espoon kaupungissa.

Lausuntopyyntö ja mietinnön keskeinen sisältö

Työryhmän mietintö sisältää uuden hankintalain lisäksi myös ehdotuksen laiksi vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki), joka korvaisi vuoden 2007 erityisalojen hankintalain.

Uudella lailla on tarkoitus panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit julkisista hankinnoista. Esityksessä huomioidaan myös Euroopan unionin tuomioistuimen julkisia hankintoja koskeva oikeuskäytäntö.

Esityksessä on pyritty säilyttämään voimassa olevan hankintalainsäädännön rakenne ja systematiikka mahdollisimman laajasti esimerkiksi keskeisten osien osalta. Pysyttämällä mahdollisimman laajasti nyky-lainsäädännön systematiikka lainsäädännön soveltajien resurssit ja huomio voidaan keskittää uuden lainsäädännön muuttuneeseen sisältöön.

Hankintalain tarkoitus ja tavoitteet sekä julkisissa hankinnoissa noudatettavat periaatteet (tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus, suhteellisuus) pysyvät ennallaan. Samoin hankintayksikön määritelmä vastaa eräitä tarkistuksia lukuun ottamatta nyky-lainsäädäntöä.

Direktiiveistä johtuvat keskeisimmät muutokset koskevat uusia kilpailuttamismenettelyjä, hankintojen jakamista osiin, hankintojen laadullisten näkökohtien huomioimista, ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimismahdollisuuksia, hankintamenettelyihin liittyviä sähköisiä viestintävälineitä, sekä sosiaali- ja terveystalouden sekä muiden erityisten palveluiden hankintamenettelyjä. Ehdotetulla hankintalailla myös kevennetään merkittävästi kansallisissa hankinnoissa noudatettavaa menettelyä. Lisäksi kansallisiin kynnysarvoihin esitetään tehtäväksi korotuksia.

Esitykseen sisältyvien ehdotusten tarkoituksena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, yksinkertaistaa hankintamenettelyjä, selkeyttää lain keskeisiä käsitteitä, parantaa pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia tarjouskilpailuissa, parantaa mahdollisuuksia huomioida ympäristö- ja sosiaalisia näkökohtia sekä turvata kaikille tarjoajille tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu julkisissa hankinnoissa. Ehdotusten tarkoituksena on lisäksi tuoda kilpailuttamissääntöjä julkisia käyttöoikeussopimuksia koskeviin järjestelyihin.

Hankintakeskuksen kannanotto

Lakiesitys perustuu merkittävilta osin hankintadirektiivin sitovaan sääntelyyn, jonka johdosta kansallista hankintavaltaa lain säännöksen sisällön osalta ei ole. Vantaan kaupungin lausunnossa on pyritty tuomaan esille ne kohdat, joissa direktiivi määrää lain sisällön. Kaupungin lausunnossa esittämät kannanotot on kohdistettu niihin säännöksiin, joissa lainsäätäjällä on annettu kansallista hankintavaltaa.

Lausunto pyydettiin toimittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle valmiiksi laaditulle lomakepohjalle. Lausunnossa on noudatettu lomakkeella olevaa otsikointia ja vastattu lomakkeessa pyydettyihin kysymyksiin. Joiltakin osin lausunnossa on tehty selkeyden vuoksi väliotsikoiteja, kun on nähty tarpeelliseksi lausua lisää jostakin seikasta tarkemmin kuin mitä lomakkeella on pyydetty.

Hankintakeskuksen näkemyksen mukaan vuodesta 1994 lähtien voimassa olleen hankintalainsäädännön keskeisenä tavoitteena olevaan julkisten varojen käytön tehostamiseen nyt puheena oleva lakiesitys ei tuo merkittävää uutta. Vastaavasti voidaan todeta yritysten tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamisen osalta. Uudistusten myötä keinot tavoitteiden toteuttamiseksi ovat toki täsmentyneet.

Uuden hankintalain tavoitteena on hankintadirektiivien tavoitteiden mukaisesti nykyaikaistaa, yksinkertaistaa ja joustavoittaa julkisia hankintoja koskevaa oikeudellista kehystä. Tavoitteena on edelleen tehostaa ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimista, parantaa pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia tarjouskilpailuihin sekä kiinnittää huomiota asianmukaisiin menettelytapoihin, kuten harmaan talouden torjuntaan ja korruptioon liittyviin näkökohtiin.

Tavoitteena on lisäksi painottaa erityisesti sosiaali- ja terveystalushankintojen laatutekijöitä sekä edistää yhteiskunnan esteettömyyttä ja kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävää suunnittelua, lisätä hankintamenettelyjen tehokkuutta sähköisin tietojenvaihtomuodoin sekä tehostaa julkisten varojen käyttöä.

Hankintakeskuksen näkemyksen mukaan esitykseen sisältyvät uudistukset eivät käytännössä tuo kaupungin hankintatoimelle merkittäviä hyötyjä. Hankintakeskus toteaa, että uudistus lisää yksityiskohtaista sääntelyä ja tulee lisäämään kaupungin hankintatoimen eri yksiköiden työmäärää olennaisesti.

Hankintakeskus toteaa, että kaupungin hankintatoimi on hyvin hoidettua ja ohjeistettua sekä henkilökunta asiantuntevaa. Näin ollen mietinnössä esitetyn kaltaisen hankintalainsäädännön voimaantulo ei tule aiheuttamaan isoja ongelmia.

Siltä osalta kuin kysymys on hankintalainsäädännön joustavoittamisesta esimerkiksi kansallisten sekä sosiaali- ja terveystalueluita sekä muita erityisiä palveluita koskevien hankintojen osalta, hankintakeskus toteaa, että joustavoittaminen ei vaikuta haitallisesti tarjoajien tasapuoliseen ja syrjimättömään kohteluun, koska joustavoittaminen edellyttää kaupungin sisäistä ohjeistusta, jossa huomioidaan hankinnoissa vaikuttavat periaatteet (tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus, suhteellisuus).

Kaupungin lausunnossaan kannattamien kansallisten kynnysarvojen nostamisen osalta voidaan todeta, että lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintojen lukumäärä kasvaa jonkin verran. Hankintakeskus katsoo, että koska näissä ns. pienhankinnoissa on kuitenkin noudatettava myös edellä sanottuja hankintalainsäädännön periaatteita, ja koska kaupungilla on omaa sisäistä hankintaohjeistusta, ei mietinnössä esitetty kansallisten kynnysarvojen nostaminen tule käytännössä juurikaan muuttamaan kaupungin tilannetta nykyisestä.

Vantaan kaupungin kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 20.4.2015 4 § 10) kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hankintapolitiikan toteuttamisesta.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 11

Konsernipalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa työ- ja elinkeinoministeriölle liitteen mukainen lausunto koskien hankintalain kokonaisuudistusta valmistelleen työryhmän mietintöä.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Lausunto hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä
- Lausuntopyyntö hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

konserni- ja asukaspalveluiden toimialan hankintajohtaja Tiina Ekholm, puh. 09 839 22444
lakimies Aulis Ante, puh. 09 839 21137
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietintö

Sisältö

Johdanto, Tausta, Tavoitteet.....	2
Jakelu, Vastausohjeet vastaanottajille.....	2
Aikataulu, Vastuuvalmistelijan yhteystiedot:	6
Asiasanat, Linkit.....	6
Valmisteluryhmän mietinnöstä lausuminen Lausunnonantaja pyydetään täyttämään alla olevat kohdat joko valitsemalla haluttu vaihtoehto tarjotuista vaihtoehtoista tai täyttämällä vastauksille varattu tyhjä tekstikenttä. Mikään kohta ei ole pakollinen, joten lausunnonantaja saa itse päättää, mihin kohtiin se haluaa syöttää tietoa. Lausunnon antaminen on jaettu mietinnön sisältönä olevan hallituksen esityksen luonnoksen mukaisesti lukuihin ja niiden teemoihin.	7
Yleisperustelut	7
1. Nykytila.....	7
2. Mietinnössä esitetty hankintalakien systematiikka ja rakenne.....	7
3. Vaikutusarviointi	8
4. Hankintojen valvonta ja neuvonta.....	9
5. Muu lausuminen yleisperusteluista.....	10
Mietinnön lakiehdotukset	10
Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettu laki.....	10
1 luku - Lain tarkoitus, periaatteet ja määritelmät.....	10
2 luku - soveltamisala.....	11
3 luku -yhteishankinnat ja hankintojen varaaminen	13
4 luku - kynnysarvot ja hankinnan ennakoidun arvon laskeminen	14
5 luku - hankintamenettelyt.....	16
7 Luku - velvollisuus ilmoittaa hankinnoista ja ilmoittamismenettely	19
8 luku - tietojenvaihto	20
9 Luku - hankinnan valmistelu, tarjouspyyntö ja hankinnan kohteen kuvaus.....	20
10 luku - ehdokkaiden ja tarjoajien valinta sekä tarjouksen valinta.....	22
11 luku - kansalliset menettelyt.....	26
12 luku - sosiaali- ja terveyspalveluhankinnat sekä muut erityiset palveluhankinnat	27
13 luku - julkiset käyttöoikeussopimukset	28
14 luku - hankintaa koskevat päätökset ja hankintasopimus	28
15 luku - oikeussuojakeinot	30
16 luku - erinäiset säännökset.....	30
Muuta lausuttavaa mietinnön hankintalakiehdotuksesta	31
Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (ns. erityisalojen hankintalaki)	31
Laki rikosrekisterilain 6 §:n muuttamisesta	31
Muut näkemykset mietinnöstä.....	32

Johdanto, Tausta, Tavoitteet

Johdanto

Hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (hankintalaki), joka korvaisi vuoden 2007 hankintalain, hankinta-asetuksen sekä vuoden 2011 lain sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä. Laissa säädettäisiin edelleen julkisten viranomaisten ja muiden lain soveltamisalaan kuuluvien yksiköiden hankintojen kilpailuttamismenettelyistä ja niihin liittyvistä oikeusturvakeinoista. Samassa yhteydessä ehdotetaan säädettäväksi vastaavat kilpailuttamismenettelyt kattava laki vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki), joka korvaisi vuoden 2007 erityisalojen hankintalain.

Mietinnön valmisteluryhmään ovat kuuluneet puheenjohtaja työ- ja elinkeinoministeriöstä ja jäsenenä edustajat valtiovarainministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:sta, Suomen Yrittäjät ry:stä, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:sta, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:stä, Suomen Kuntaliitto ry:stä, SOSTE Suomen Sosiaali ja terveys ry:stä ja Hansel Oy:stä.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2015. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 18.4.2016, jolloin direktiivien voimaansaattamisaika päättyy.

Tausta

Euroopan komissio antoi joulukuussa 2011 kolme julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevaa direktiiviehdotusta, jotka hyväksyttiin 18 päivänä huhtikuuta 2014 (2014/23/EU, 2014/24/EU ja 2014/25/EU). Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 11 päivänä marraskuuta 2013 julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta varten ohjausryhmän sekä valmistelusta vastaavan työryhmän, joiden toimikausi päättyi 30.5.2015. Valmisteluryhmä luovutti 13.5.2015 työministerille työnsä tuloksena syntyneen mietinnön.

Tavoitteet

Lausuntopyyntönsä tavoitteena on saada tietoon laajasti näkemyksiä työryhmän mietinnön sisällöstä, erityisesti asetettujen kysymysten osalta, hallituksen esityksen laatimisen pohjaksi.

Jakelu, Vastausohjeet vastaanottajille

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Akava
Akavan erityisalat
A-klinikkasäätiö
AKT
Asianajajaliitto

Askolan kunta
Autismisäätiö
EETU ry
EK
Eläkeläiset ry
Ensi- ja turvakotien liitto
Epilepsialiitto
ESKOT ry
Espoon ammattioppilaitos Omnia
Espoon kaupungin hankintakeskus
Espoon kaupunki
Finavia
Finnwatch
Fortum
Haltik
Harmaan talouden selvitysyksikkö/ Janne Marttinen
Harvinaiset -verkosto
HAUS
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö
Helsingin Energia Oy
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä HUS
Helsingin kaupungin hankintakeskus
Helsingin kaupunki
Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymä HSL
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä HSY
Helsingin yliopisto
JHL
Joensuun kaupunki
Jyty
Jyväskylän Energia Oy
Jyväskylän kaupunki
Jätelaitosyhdistys JLY
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
(perusterveydenhuolto, shp ja ehp)
Kalajoen kaupungin viemärlaitos
Kehitysvammaisten palvelusäätiö
Kehitysvammaisten tukiliitto ry
KELA
Keravan kaupunki
KHO
Kiinteistöyönantajat ry
KKK
KKV
KL-Kuntahankinnat Oy
Kuurojen palvelusäätiö
Lappeenrannan Energia Oy
Lastensuojelun keskusliitto
Liikennevirasto
Linja-autoliitto
LVM

Maaseudun terveys- ja lomahuolto ry
MAO
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Metropolia ammattikorkeakoulu Oy
Mielenterveyden keskusliitto
MMM
Motiva
MP-net
MTK
Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset MMA
Nuorten Ystävät ry
NV-verkosto
Näkövammaisten keskusliitto ry
OKM
Oulun Energia Oy
Oulun kaupunki
Palkeet
Palta ry
PALTA ry
PAM
Parkanon kaupunki
PLM
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
PKSSKY (shp ja ehp)
Poliisihallitus
Posti
PRO
Puolustushallinnon rakennuslaitos
Puolustusvoimat
Puuteollisuus ry
Pääesikunta
Raaseporin kaupunki
Rajavartiolaitos
Rakennusliitto
Rakennusteollisuus RT ry
Reilu palvelu ry
Riihimäen kaupunki
RISE
Rovaniemen kaupunki
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
SAK
Samfundet Folkhälsan
SamiSoster ry
SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder
Seinäjoen kaupunki
Senaatti-kiinteistöt
Seutuhankinta Oy Kotka
Sininauhaliitto
SLL
SM

Sosiaalialan Työnantajat ry
STM
STTK
Suomen Kuntaliitto
Suomen lääkäriliitto
Suomen Mielenterveysseura
Suomen puheterapeuttiliitto
Suomen Yrittäjät
Super
Syke
Tampereen kaupunki
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu
Tehy
Tekniikan akateemiset TEK
Terveyspalvelualan Liitto ry
Trafi
Turun vesi- liikelaitos
Tyrnävän kunta
työ- ja elinkeinoministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työsyke Oy
UM
Vaalán kunta
Vaalijalan kuntayhtymä (erityishuolto)
Valtiokonttori
Valtori
Vammaisfoorumi
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry
Vanhustyön keskusliitto
Vantaan kaupungin hankintakeskus

Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä VSSHP (shp)
Verohallinto
Vesilaitosyhdistys VVY
VM
VNHY
VNK
WWF
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö
Ylä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (yhteistoiminta-
alue)
YM

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan ensisijaisesti tämän palvelun kautta **viimeistään maanantaina 6.7.2015**. Halutessanne voitte vaihtoehtoisesti toimittaa lausunnon sähköpostitse työ- ja elinkeinoministeriöön osoitteeseen kirjaamo(at)tem.fi word-, pdf-, rtf- tai openoffice (odt)-tiedostona. Lausuntoa ei tarvitse lähettää postitse. Lausunnon voi antaa kuka tahansa.

Lausuntopyynnön asianumero on TEM/2221/00.04.01/2013.

Lausunto annettu:
6.7.2015

Lausuntopyyntö ja luonnos hallituksen esitykseksi löytyvät pdf-tiedostoina kohdasta "Asiasanat, linkit, liitteet". Lausuntopyyntö löytyy lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilta.

Aikataulu, Vastuuvalmistelijan yhteystiedot:

Aikataulu

Lausunto tulee toimittaa tämän palvelun kautta tai edellä vastausohjeissa kuvatulla tavalla työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon viimeistään maanantaina 6.7.2015.

Vastuuvalmistelijan yhteystiedot:

Vanhempi hallitussihteeri Markus Ukkola, työ- ja elinkeinoministeriö. Puh. 029 504 7018, markus.ukkola(at)tem.fi

Ylitarkastaja Tarja Sinivuori-Boldt, työ- ja elinkeinoministeriö. Puh. 029 504 7014, tarja.sinivuori-boldt(at)tem.fi

Asiasanat, Linkit

Asiasanat

julkiset hankinnat, erityisalojen hankintalaki, hankintalaki, käyttöoikeussopimukset, hankintadirektiivi

Linkit

https://www.tem.fi/ajankohtaista/vireilla/lausuntopyyntot/lausuntopyynto_hankintalain_kokonaisuuden_valmisteluryhman_mietinto - Linkki työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuille lausuntopyyntöön ja mietintöön.

Liitteet:

Valmisteluryhmän mietinnöstä lausuminen Lausunnonantajia pyydetään täyttämään alla olevat kohdat joko valitsemalla haluttu vaihtoehto tarjotuista vaihtoehtoista tai täyttämällä vastauksille varattu tyhjä tekstikenttä. Mikään kohta ei ole pakollinen, joten lausunnonantaja saa itse päättää, mihin kohtiin se haluaa syöttää tietoa. Lausunnon antaminen on jaettu mietinnön sisältönä olevan hallituksen esityksen luonnoksen mukaisesti lukuihin ja niiden teemoihin.

Yleisperustelut

Tässä osiossa on mahdollista lausua mietinnön yleisperusteluja koskevista luvuista ja niiden sisällöstä.

1. Nykytila

Mietinnön nykytilaa koskevassa luvussa esitellään ja arvioidaan hankintalain sisällön, soveltamisen ja käytännön hankintatoimen nykytilaa. Lukuun sisältyy myös EU-oikeuden sekä kansainvälisen vertailun osiot.

Näkemykset mietinnön nykytilaa koskevasta luvusta:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

2. Mietinnössä esitetty hankintalakien systematiikka ja rakenne

Mietinnön 3 luvussa käsitellään siinä esitettyä hankintalakien rakennetta ja systematiikkaa. EU:n uudet kolme hankinta- ja käyttöoikeussopimusdirektiiviä esitetään pantavaksi täytäntöön kansallisessa laissa kahtena lakina: hankintalaki ja erityisalojen hankintalaki. Käyttöoikeussopimuksia koskevan direktiivin määräykset ehdotetaan täytäntöönpantaviksi hankintalakien sisällä omissa luvuissaan. Voimassa olevan hankinta-asetuksen ilmoittamista ja viestintää koskevat säännöt ehdotetaan sisällytettäväksi hankintalakeihin. EU-kynnysarvon alittavista hankinnoista, sosiaali- ja terveystalushankinnoista ja muista erityisistä hankinnoista ehdotetaan säädettäväksi omissa luvuissaan hankintalakien sisällä.

Näkemykset mietinnön ehdotuksista koskien lakien systematiikkaa ja rakennetta:

Vantaan kaupunki lausuu, että ehdotukset koskien lakien systematiikkaa ja rakennetta ovat oikeanlaisia.

3. Vaikutusarviointi

Mietinnön luvussa 4 käsitellään sen sisältämien ehdotusten vaikutuksia. Luvussa arvioidaan muun muassa vaikutuksia yrityksiin, viranomaisiin, hallinnolliseen taakkaan sekä ympäristöön ja yhteiskuntaan. Myös kansallisten kynnysarvojen nostamisen vaikutuksia on arvioitu luvussa. Osa vaikutusarvioinnista on vielä tekemättä mietinnössä.

Hankintayksiköitä edustavia lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti mietinnön lakiehdotusten vaikutuksista hankintayksiköiden hallinnolliseen taakkaan, hankinnoista ilmoittamisen määrän vähenemiseen sekä lain kansalliset kynnysarvot alittavien ns. pienhankintojen toteuttamisen tapoihin.

Tarjoajia, ehdokkaita ja toimittajia edustavia lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti mietinnön lakiehdotusten vaikutuksista liiketoimintamahdollisuuksiin, julkisten hankintojen houkuttelevuuteen ja hallinnolliseen taakkaan sekä markkinoiden toimintaan yleisesti.

Kansalaisjärjestöjä sekä muita kuin hankintayksiköitä ja tarjoajia edustavia lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti mietinnön vaikutuksista julkisten hankintojen laatuun, sekä ympäristö- ja yhteiskuntavaikutuksista.

Näkemykset mietinnön ehdotusten vaikutuksista sekä näkemykset mietinnön vaikutusarviointia koskevasta luvusta (mm. mitä puuttuu ja onko vaikutuksia arvioitu mielestänne oikein):

Vantaan kaupunki lausuu, että on hyvä asia, että lakiehdotukseen on kirjattu lain tavoitteita aikaisempaa täsmällisemmin. Kirjatut tavoitteet ovat oikeanlaisia. Vantaan kaupunki pitää hyvänä asiana, että hankintayksiköille on kuitenkin jätetty harkintavaltaa tavoitteiden tarkemmassa soveltamisessa itse hankintatoimessa.

Uusi lakiehdotus sisältää lukuisia kirjauksia, jotka lisäävät hankintayksikön hallinnollista taakkaa. Näitä ovat esim. hankinnan jakaminen osiin (perusteluvelvollisuus, jos ei jaeta), hinnan käyttämisen perustelemine arviointiperusteena muissa kuin tavarahankinnoissa, rikosrekisteritietojen selvitysvelvollisuus, hankintamenettelyä koskeva kertomus sekä hankintasopimuksen muuttaminen sopimuskautena. Lisäksi uusi hankintamenettely, innovaatiokumppanuus, on lakiehdotuksessa kirjattu käytännössä hankalaksi toteuttaa ja lisäksi se lisää sekä hankintayksikön että tarjoajan kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Edelleen on osittain kyseenalaista, saadaanko lakiehdotuksessa kirjatussa muodossa innovaatiokumppanuudella aikaiseksi niitä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia, mitä lakiehdotuksella tavoitellaan.

Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategian toimeenpano julkisten hankintojen avulla on oikeansuuntainen asia. Ehdotukset eivät kuitenkaan sisällä riittävän ketteriä hankintamenettelyitä, jotka mahdollistavat innovatiivisten kokeilujen ja innovaatioiden

yhteiskehittämisen älykkäiden, resurssitehokkaiden sekä ympäristönsuojelua edistävien ratkaisujen hankkimiseksi.

4. Hankintojen valvonta ja neuvonta

Mietinnön luvuissa 2.3.10, 2.3.11, 3.4.10 sekä 3.4.11 käsitellään julkisten hankintojen ja hankintalainsäädännön valvontaa ja neuvontaa. Uudet EU:n hankintadirektiivit edellyttävät, että jokaisessa jäsenvaltiossa on valvonnan järjestelmä, jossa valvonnan tulokset voidaan viedä eteenpäin ja julkaista. Mietinnössä esitetään, että Suomessa nykyisin oleva valvonnan järjestelmä on riittävä täyttämään hankintadirektiivien vaatimukset ja valvonnan muut tarpeet.

Hankintadirektiivit edellyttävät myös hankintalainsäädännön neuvonnan olemassaoloa kaikissa jäsenvaltioissa. Mietinnössä ehdotetaan, että työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa neuvontaa valtionavustuslain mukaisesti siten, että direktiivien vaatimukset neuvonnasta täyttyvät.

Onko näkemyksenne mukaan mietinnössä esitetty valvonnan toteuttamistapa riittävä vai tulisiko näkemyksenne mukaan Suomeen perustaa hankintalainsäädännön valvontaa toteuttava elin tai antaa valvontatehtävä olemassaolevalle viranomaiselle?

- Mietinnön ehdotukset ovat riittäviä
- Valvontaa varten tulisi perustaa uusi viranomainen tai muu elin
- Valvontatehtävä tulisi antaa olemassa olevalle viranomaiselle tai muulle yksikölle, kenelle

Perustelut edellä esitetyle näkemykselle

Vantaan kaupunki esittää, että erilliselle valvontaa toteuttavalle elimelle ei ole tarvetta.

Näkemykset mietinnön julkisten hankintojen neuvontaa koskevasta teemasta:

Vantaan kaupunki esittää, että esimerkiksi Kuntaliiton ja Motiva Oy:n hankintojen neuvontaan käytettävä rahoitus on turvattava.

5. Muu lausuminen yleisperusteluista

Muut näkemyksenne yleisperusteluja koskevista mietinnön luvuista 1-5:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

Mietinnön lakiehdotukset

Tässä osiossa on mahdollista lausua itse lakiehdotuksista teemoittain. Lausunnonantajia pyydetään antamaan näkemyksensä kunkin teeman osalta erikseen. Näkemyksiä voi antaa myös kyseisiä lakiehdotuksia koskevista yksityiskohtaisista perusteluista.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettu laki

1 luku - Lain tarkoitus, periaatteet ja määritelmät

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 1 luvussa säädettäisiin lain tarkoituksesta, periaatteista ja määritelmistä kuten hankintasopimuksesta, käyttöoikeussopimuksesta ja hankintayksiköistä.

Näkemykset ehdotetun hankintalain tarkoitusta, periaatteita ja määritelmiä koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että ympäristö- ja sosiaaliin näkökulmiin liittyvien tavoitteiden toteutumista pyritään edistämään lakiehdotuksella. Vantaan kaupunki näkemys on, että lakiehdotus mahdollistaa aikaisempaa paremmin pk-yritysten huomioimisen julkisissa hankinnoissa.

Vantaan kaupunki esittää, että määritelmiin kiinnitettäisiin vielä kriittistä huomiota ja ne kirjattaisiin lakiteknisesti täsmällisempään muotoon.

Esimerkiksi innovaation määritelmä on lakiteknisesti ongelmallinen, koska se on epätarkka ja sanamuodot lakitekstiksi vieraita. Esimerkiksi käsite ”yhteiskunnallinen haaste” on lakiteknisesti epäselvä. Määritelmässä olisi pyrittävä eksaktiuteen. Vantaan kaupunki pitää edelleen ongelmallisena määritelmän lopussa olevaa kohtaa, jossa innovaatiot kytketään lakiteknisesti strategiaan: ”...tai tukea älykkään, kestävän ja osallistuvan kasvun Eurooppa 2020 -strategiaa...”. Älykkään, kestävän ja osallistuvan kasvun Eurooppa 2020 -strategian toimeenpano hankintalaissa on sinänsä kannatettavaa mutta Vantaan kaupunki katsoo, että lakitekstissä ei ole tarkoituksenmukaista viitata johonkin yksittäiseen strategiaan vaan siihen viittaamisen voisi jättää lain perusteluosioon. Strategiat muuttuvat ja vaihtuvat vuosien varrella mutta lakitekstin tarkoituksena on olla voimassa pysyväisluonteisesti. Laille ja lakitekstile on luonteenomaista pysyvyys ja muuttumattomuus, ei sidonnaisuus eri aikoina vallitseviin strategioihin. Lakiehdotuksessa oleva innovaation määritelmä on lakiehdotuksessa lisäksi kirjattu siten, että sitä on käytännössä mahdotonta toteuttaa.

2 luku - soveltamisala

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 2 luvussa säädettäisiin hankintalain soveltamisalasta ja sen rajouksista. 2 lukuun sisältyvät säännökset myös sekamuotoisista sopimuksista, sidosyksikkösuhteesta, hankinnoista toiselta hankintayksiköltä, puolustus- ja turvallisuushankinnoista sekä julkisten hankintojen kansainvälisestä ulottuvuudesta.

Mietinnön sisältämissä lakiehdotuksissa sidosyksikkösuhteen edellytykset on säädetty hankintadirektiivin mukaisesti sidottuina sidosyksikön markkinoilla toimimisen ja määräysvaltaa käyttäviin hankintayksiköihin kohdistuvan liikevaihdon prosenttiosuuteen kokonaisliikevaihdosta. Pitäisikö näkemyksenne mukaan hankintalaissa säätää sidosyksikkösuhteesta

- Mietinnössä ehdotetulla tavalla ulosmyynnin prosenttiosuuksien tasosta säätämällä vai
- jollain muulla tavalla?

Perustelut edellä tehdyille valinnalle sekä muun tavan kuvaus

Jos hankintalaissa säädettäisiin sidosyksikkösuhteesta ulosmyynnin prosenttiosuuksien tasosta säätämällä, mikä olisi oikea sallitun ulosmyynnin prosenttimääräinen taso?

- 0 %
- 10 %
- 20 %
- Jokin muu, mikä

Perustelut edellä tehdyille valinnalle:

Prosenttiosuuden määrällisen vaatimuksen osalta Vantaan kaupunki esittää, että direktiivin mahdollistamalla tavalla riittäväksi katsottaisiin, että sidosyksikön toiminnasta 80 % suuntautuu siihen määräysvaltaa käyttävään hankintayksikköön. Tämä mahdollistaisi kaupunkikonsernille ja sen tytäryhteisöille riittävän toimintavapauden.

Vantaan kaupunki pyytää kiinnittämään huomiota siihen, ettei uuden hankintalain sidosyksikkösääntelyn ja kuntalain 2 a § ja 2 b § välille synny tulkinnanvaraisuutta.

Lisäksi Vantaan kaupunki asettaa kyseenalaiseksi sen, että Suomessa pitäisi sidosyksikköhankintojen osalta noudattaa Euroopan Unionia tiukempaa sääntelyä.

Katsotteko, että sidosyksikkösuhdetta ja toiselta hankintayksiköltä tehtyä hankintaa koskevat säännökset ovat tarpeellisia hankintayksiköille

- Kyllä
- Ei

Perustelut edellä tehdylle valinnalle:

Vantaan kaupunki toteaa, että sidosyksikkösuhdetta ja toiselta hankintayksiköltä tehtyä hankintaa koskevat säännökset ovat tarpeellisia ja välttämättömiä hankintayksiköille ja Vantaan kaupunki toteaa, että on kannatettavaa, että ne ovat kirjattu lakiin.

Jos edustatte hankintayksiköitä, aiotteko soveltaa sidosyksikkösuhdetta tai toiselta hankintayksiköltä tehtyä hankintaa koskevaa soveltamisalapoikkeusta tulevaisuudessa

- Kyllä, missä tilanteessa
- Ei

Vantaan kaupunki soveltaa sidosyksikkösuhdetta koskevia säännöksiä muun ohella hankkiessaan tavaroita ja palveluja konserniyhtiöiltä esim. Vantaan Tilakeskus Vantti Oy:ltä.

- Ei

Näkemykset ehdotetun lain muista soveltamisalaa ja sen rajauksia koskevista säännöksistä:

SOVELTAMISALA

Soveltamisalan osalta Vantaan kaupunki lausuu, että ensihoidon osalta on hankintalain kokonaisuudistuksessa otettava huomioon pelastuslaitosten toimintamahdollisuudet myös tulevaisuudessa. Ensihoito on katsottava, välitöntä valmiutta edellyttävänä kiireellisesti suoritettavana toimintana, osaksi kansalaisten turvallisuuspalvelua. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, joka kuuluu Vantaan kaupungin organisaatioon, järjestää ensihoitopalvelut

alueellaan, perustuen terveydenhuoltolakiin, yhteistoiminnassa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa, ja tämä toiminta on voittoa tavoittelematonta valmiustoimintaa.

On myös syytä huomioida, että pelastuslaitosten tehtäviin kuuluva ensihoito sisältää sairaankuljetuksen lisäksi muitakin tehtäviä, kuten pelastustehtävät ja varautuminen suuronnettomuuksiin sekä katastrofeihin.

Hankintalain muotoilun on oltava sellainen, että tämä toiminta on jatkossakin mahdollista ja sitä voidaan kehittää.

Tässä yhteydessä Vantaan kaupunki viittaa pelastuslaitosten 5.6.2015 antamaan yhteiseen lausuntoon, jossa on yksityiskohtaisemmin selvitetty niitä lakiluonnoksen kohtia, joissa ensihoidosta säädetään ja joihin esitetään muutosta.

Vantaan kaupungilla ei ole soveltamisalaan muilta osin erityistä lausuttavaa.

HANKINTAYKSIKÖIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Hankintayksiköiden välisessä yhteistyössä Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan direktiivissä määritellyn ulosmyynnin osuuden enimmäismäärän asettamisessa lienee otettu huomioon Euroopan Yhteisön lainsäädännössä ja oikeuskäytännössä vaikuttavaan kilpailuneutraliteettiin liittyvät näkökohdat ja että esityksessä mainitulla perusteella ulosmyynnin enimmäismäärän rajoittaminen kansallisesti 10 %:iin ei ole perusteltua. Yleisen edun mukaisten julkisten palveluiden yhteistyöjärjestelyjen tavoitteena ei lähtökohtaisesti ole markkinoille pyrkiminen. Sen sijaan joissakin olosuhteissa voi syntyä tilanne, jossa esimerkiksi yksityissektorin palveluntarjonnan puutteellisuuden vuoksi on perusteltua, että julkisyhteisöt tarjoavat palveluja myös yksityissektorille. Tällöin tulisi olla käytettävissä direktiivin mahdollistama 20 %:n ulosmyynti. Näistä syistä johtuen Vantaan kaupunki esittää, että sopimuksen osapuolille tuotettavien palveluiden raja olisi 80 %.

Edelleen Vantaan kaupunki esittää, että sidosyksikköhankintojen ja hankintayksiköiden välisessä yhteistyössä pitäisi noudattaa samansuuntaisia säännöksiä ja prosenttiosuuksia.

3 luku -yhteishankinnat ja hankintojen varaaminen

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 3 luvussa säädettäisiin yhteishankinnoista muun muassa yhteishankintayksikköä käyttäen. Luvussa säädettäisiin myös hankintojen varaamisesta työohjelmien puitteissa toteutettaviksi ja tarjouskilpailuun osallistumisen rajoittamisesta vammaisia henkilöitä tai muita heikommassa asemassa olevia henkilöitä työllistävälle toimittajille.

Näkemykset yhteishankintoja ja hankintojen varaamista koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

4 luku - kynnysarvot ja hankinnan ennakoidun arvon laskeminen

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 4 luvussa säädettäisiin EU-kynnysarvoista ja kansallisista kynnysarvoista sekä tähän liittyen hankinnan ja käyttöoikeussopimuksen ennakoidun arvon laskemisesta. Mietinnössä esitetään kansallisten kynnysarvojen nostamista siten, että tavara- ja palveluhankintojen kynnysarvo nostettaisiin 30 000 eurosta 60 000 euroon, sosiaali- ja terveysterveyspalveluhankintojen sekä muiden erityisten hankintojen kynnysarvo nostettaisiin 100 000 eurosta 300 000 euroon, palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten kynnysarvo nostettaisiin 30 000 eurosta 500 000 euroon ja käyttöoikeusurakoiden kynnysarvo nostettaisiin 150 000 eurosta 500 000 euroon. Rakennusurakoiden ja eräiden koulutuspalveluiden kansalliset kynnysarvot ehdotetaan pysytettäväksi nykytasolla.

Onko näkemyksenne mukaan tavara- ja palveluhankintoja koskevan kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- Liian suuri kynnysarvojen korotus
- Riittävä kynnysarvojen korotus
- Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne tavara- ja palveluhankintojen kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Tavara- ja palveluhankintojen osalta Vantaan kaupunki katsoo, että mietinnössä ehdotettu kynnysarvon korotus on riittävä.

Onko näkemyksenne mukaan sosiaali- ja terveysterveyspalveluhankintoja sekä eräitä muita hankintoja koskevan kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- Liian suuri kynnysarvojen korotus
- Riittävä kynnysarvojen korotus
- Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne sosiaali- ja terveysterveyspalveluhankintojen sekä eräiden muiden palveluhankintojen kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Sosiaali- ja terveysterveyspalveluhankintojen esityksessä on ehdotettu, että uudeksi kansalliseksi kynnysarvoksi sosiaali- ja terveysterveyspalveluissa tulisi 300.000 euroa. Hankintadirektiivissä säädetään sosiaali- ja terveysterveyspalveluiden sekä muiden erityisten palveluiden osalta kynnysarvoksi 750.000 euroa. Koska kansallisella tasolla on liikkumavaraa kynnysarvon asettamisen suhteen, kansallisen kynnysarvon nostaminen direktiivin mahdollistamaan 750.000 euroon yksinkertaistaisi hallinnollista

menettelyä arvoltaan vähäisempien hankintojen osalta. Lisäksi kynnysarvon nosto mahdollistaisi innovatiivisten palvelukonseptien pilotoiteja nykyistä paremmin. Poikkeuksetta Vantaan kaupungin kaikki sosiaali- ja terveystoimien palvelujen hankinnat ovat arvoltaan yli myös direktiivin asettaman kynnysarvon. Esimerkiksi lastensijaishuollon erityislaitoshoitopalvelua hankittaessa keskimäärin hintaan 300 euroa/hoitovuorokausi saadaan ehdotetulla 300 000 eurolla 3 lapselle hoitoa kullekin ainoastaan 12 kuukauden ajaksi.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimi esittää kynnysarvon asettamista direktiivin mahdollistamaan 750.000 euroon. Tämän alle jäävät hankintoja koskevat käytännöt kaupunki ohjeistaa huomioiden hankintojen yleiset ja hyvän hallinnon periaatteet.

Onko näkemyksenne mukaan palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- Liian suuri kynnysarvojen korotus
- Riittävä kynnysarvojen korotus
- Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Käyttöoikeussopimusten osalta Vantaan kaupunki esittää, että kynnysarvon korotus on riittävä.

Onko näkemyksenne mukaan käyttöoikeusurakoita koskevan kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- Liian suuri kynnysarvojen korotus
- Riittävä kynnysarvojen korotus
- Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne käyttöoikeusurakoiden kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Näkemyksenne rakennusurakoiden ja eräiden koulutuspalveluhankintojen kansallisen kynnsarvon tasosta:

Vantaan kaupunki toteaa, että tavara- ja palveluhankintojen osalta kansallista kynnsarvoa on esitetty nostettavaksi 60.000 euroon. Tämä johtaa siihen, että tavara- ja palveluhankintojen kynnsarvon raja lähestyy olennaisesti rakennusurakoiden kansallista kynnsarvoa, joka on 150.000 euroa. Kun otetaan huomioon, että tavara ja palveluhankintojen EU-kynnsarvo on 207.000 euroa ja rakennusurakoiden 5.186.000 euroa, tulisi kaupungin näkemyksen mukaan myös rakennusurakoiden kansallista kynnsarvoa nostaa vähintäänkin samassa suhteessa kuin tavara- ja palveluhankintojen kynnsarvoa.

Näin ollen Vantaan kaupunki esittää, että rakennusurakoita koskevaa kansallista kynnsarvoa tulisi nostaa 300.000 euroon. Kuten edellä tavara- ja palveluhankintojen kohdalla on todettu, myös pienhankintojen kohdalla on otettava huomioon hankintalain periaatteet ja kaupungin sisäiset määräykset.

Muut näkemyksenne kynnsarvoja ja ennakoidun arvon laskemista koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupunki toteaa, että lakiehdotuksesta puuttuu 31 § 2 momentti, koska mietinnön perusteluissa 2 momenttia käsitellään mutta lakiehdotuksesta se puuttuu.

5 luku - hankintamenettelyt

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 5 luvussa säädettäisiin hankintamenettelyistä. Keskeisimmät muutokset koskevat neuvottelumenettelyn käyttöalan laajentamista ja neuvottelujen kulun säännösten täsmentämistä sekä dynaamisen hankintajärjestelmän virtaviivaistamista. Mietintöön sisältyy myös kaksi uutta hankintamenettelyä: innovaatiokumppanuus sekä sähköiset luettelot.

Näkemykset avoimen ja rajoitetun menettelyn säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

Näkemykset neuvottelumenettelyä ja kilpailullista neuvottelumenettelyä koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupunki esittää, että neuvottelumenettelyn kulkua ja vaiheistusta on kuvattu selkeästi, mikä on kannatettava asia.

Näkemykset suoraankintaa ja suoraankintaa lisätilauksissa koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupunki katsoo, että suoraankintaperusteita teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä on jonkin verran tiukennettu, mikä johtuu direktiivistä. Tämä jossain määrin vaikeuttaa suoraankinnan tekemistä sanotulla perusteella sekä lisää hallinnollista taakkaa, koska perusteen käyttö edellyttää aikaisempaa laajempaa selvitystyötä ja perustelemista.

Lakiehdotuksen 40 § 3 momentissa todetaan, että ”tarjousta ei pidetä edellä toisen momentin ykköskohdassa mainitulla tavalla soveltuvana, jos se on hankintasopimuksen kannalta tarpeeton”. Mitä tarkoitetaan sillä, että tarjous on hankintasopimuksen kannalta tarpeeton? Kyseinen kirjaus on Vantaan kaupungin käsityksen mukaan lakiteknisesti epäonnistunut, joten kirjaus edellyttäisi kriittistä tarkastelua.

Vantaan kaupungilla ei ole suoraankintaan muilta osin erityistä lausuttavaa.

Näkemykset innovaatiokumppanuutta koskevista säännöksistä:

Innovaatiokumppanuudessa hankintayksikkö pyrkii edistämään innovaatioiden kehittämistä ja käyttöönottoa neuvottelemalla menettelyyn valittujen kumppanien kanssa hankinnan ehdoista. Hankintayksikön ei tarvitse järjestää tarjouskilpailua kehitystyön perusteella tehtävästä hankinnasta, jos se tehdään kehitystyön tai idean kilpailutukseen osallistuneelta tarjoajalta.

Vantaan kaupungin arvion mukaan innovaatiokumppanuus ei ehdotetussa muodossa hankintamenettelynä tule kuitenkaan olemaan helppokäyttöinen. Menettelyssä on mm. arvioitava toimittajien valmiuksia tutkimukseen ja kehittämiseen sekä innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen. Innovaatiokumppanuus on jaettava peräkkäisiin vaiheisiin ja toimittajalle on asetettava välitavoitteita. Hankkeelle on asetettava suoritusastot ja enimmäiskustannukset. Menettelyn käyttö tulee asettamaan haasteita hankintayksikölle ja sen käyttö tulee edellyttämään perusteellista menettelyn suunnittelua. Innovaatiokumppanuuden toteutus tulee myös edellyttämään hankintayksiköltä enemmän resursointia seurannan ja valvonnan osalta. Menettelyn käyttö tulee vaatimaan hankintayksiköiltä myös taloudellisia panostuksia kehitystyöhön.

Lakiehdotuksen 38 § 2 momentin perustelujen mukaan markkinat tulisi käsittää laajasti koko EU-alueena. Vantaan kaupunki kysyy, kuinka laajasti ja miten hankintayksikön pitää kartoittaa ja tehdä selvitystyötä sen selvittämiseksi, ettei markkinoilta löydy kyseistä tuotetta tai ratkaisua. Lakiehdotuksen perusteluosiossa ei ole mainintaa, miten tämä selvitystyö käytännössä tehtäisiin. Riittääkö selvitystyöhön esimerkiksi tietopyyntö ja markkinakartoitus? Innovaation olemassaolon selvittäminen voi olla vaikeaa ja työlästä, koska hankintayksiköllä ei vielä tässä vaiheessa ole edes selvää käsitystä, minkälaista ratkaisua ollaan hankkimassa ja mikä kehitystyön tuloksena syntynyt valmis ratkaisu tulee olemaan, koska innovaatio jo määritelmänsä mukaan on uutta, jota markkinoilla ei vielä ole olemassa. Vantaan kaupunki katsoo, että lain perusteluosiossa pitäisi olla

joitakin käytännön esimerkkejä, miten tämä selvitystyö tehdään. Lisäksi Vantaan katsoo, että tämä lisää hankintayksikön hallinnollista taakkaa olennaisesti.

Innovaatiokumppanuuden kustannustenhallinta on haasteellista sekä hankintayksikölle että toimittajille. Hankintayksikön pitää ennen menettelyn aloittamista tarkkaan määritellä, miten kehitystyön kustannukset jaetaan sekä seurata ja valvoa niiden toteutumista. Tässä pitää kuitenkin huomioida myös toimittajien intressit ja motivointi osallistua menettelyyn. Korkeat kehityskustannukset voivat muodostua kynnykseksi löytää markkinoilta halukkaita kumppaneita. Lisäksi on mahdollista, että vaikka kustannukset pidettäisiin hallinnassa menettelyn aikana, valittu toimittaja aikanaan tulee huomioimaan sijoittamansa tuotantopanokset esimerkiksi käyttömenoissa. Näin ollen menettely todellisuudessa voi muodostua liian kalliiksi toteuttaa. Innovaatiokumppanuuden toteutus Vantaan kaupungin arvion mukaan edellyttäisi menettelyn kansallista mallia ja innovaatiokumppanuuden toteuttamisen taloudellisten edellytysten tukea.

Vantaan kaupunki esittää edelleen, että innovaatiokumppanuus voisi olla toimivana erittäin käyttökelpoinen ja hyödyllinen hankintamenettely erityisesti tietohallinnon hankinnoissa. Kyseistä menettelyä on odotettu tietohallinnossa, koska sen on ajateltu palvelevan hyvin sen hallinnonalan tarpeita. Tietohallinnon hallinnonalalla pyritään jatkuvasti etsimään uusia ratkaisuja ja innovaatioita, jotka paremmin ja tehokkaammin palvelisivat kuntalaisten ja hallinnon tarpeita. Sähköistä asiointia kehitetään ja palveluja digitalisoidaan enenevässä määrin ketterillä ja avoimen lähdekoodin menetelmillä. Lakiehdotuksessa kirjattu muotoilu kuitenkin jäykistää, rajoittaa ja hankaloittaa käyttöä siinä määrin, ettei se täytä tietohallinnon tarpeita menettelyn sujuvuudesta ja ketteryydestä.

Vantaan kaupunki ei lakiehdotuksen kirjauksista ja perusteluista saanut selkeää käsitystä siitä, miten ja missä määrin menettely soveltuu valitun toimittajan kanssa tehtävään jatkokehitykseen vai pitääkö jatkokehitys kilpailuttaa erikseen tai missä vaiheessa tulee raja, jolloin jatkokehitys pitää kilpailuttaa erikseen. Tämä korostuu aloilla, joilla tekninen kehitys on nopeaa ja jatkuvaa. Menettely on lakiin kirjattu siitä näkökohdasta, että lopputuloksena on yksi tuote ja palvelu, joka sitten lähes muuttumattomana otetaan tuotantoon ja käytetään hankintayksikön tarpeisiin. Vantaan kaupunki kuitenkin katsoo, että menettelyssä pitäisi paremmin huomioida kehitystyön prosessinomainen luonne ja siihen liittyvä jatkokehitys. Toisin sanoen ensimmäinen tuote tai palvelu voi olla prototyyppi tai versio 1.0 ja jatkokehityksessä versio 2.0 jne. Vantaan kaupungin mielestä varsin pitkälle menevän jatkokehityksen salliminen vasta toisi hankintayksikölle ja myös toimittajille todellisia hyötyjä menettelystä, etenkin johtuen siitä, että menettely on kallis toteuttaa.

Vantaan kaupunki katsoo, että innovaatiokumppanuuden taustalla on ollut luoda kannustimia, jotta hankintayksiköt ja toimittajat voivat yhteistyössä kehittää ja tuoda markkinoille uusia teknisiä ja kaupallisia tuotteita ja palveluja. Mutta mikäli innovaatiokumppanuus hankintamenettelynä muodostuu liian hitaaksi, rajoittavaksi ja jäykäksi, se voi pahimmillaan johtaa tilanteeseen, että siinä vaiheessa, kun innovaatio on otettu kaupalliseen tuotantoon, se on jo teknisesti vanhanaikainen. Näin etenkin aloilla, joilla tekninen kehitys on nopeaa ja jatkuvaa. Lisäksi kuten todettu, innovaatiokumppanuus on menettelynä kallis, sekä hankintayksikölle että toimittajille.

Vantaan kaupungilla ei muilta osin ole erityistä lausuttavaa innovaatiokumppanuudesta hankintamenettelynä.

Näkemykset puitejärjestelyä koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupunki toteaa, että vallitseva oikeuskäytäntö on pääpiirteissään viety lakiin ja siten selkeyttää puitejärjestelyn käyttöä.

Muilta osin Vantaan kaupungilla ei ole puitejärjestelyyn erityistä lausuttavaa.

Näkemykset sähköistä huutokauppaa ja dynaamista hankintajärjestelmää koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

Näkemykset sähköistä luetteloa koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

Näkemykset suunnittelukilpailua koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

Näkemykset tarjousten ja osallistumishakemusten jättämisen vähimmäismääräaikoja koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

7 Luku - velvollisuus ilmoittaa hankinnoista ja ilmoittamismenettely

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 7 luvussa säädettäisiin hankinnoista ilmoittamisen velvoitteesta sekä ilmoittamisen yksityiskohdista.

Näkemykset 7 luvun hankinnoista ilmoittamista koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

8 luku - tietojenvaihto

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 8 luvussa säädettäisiin hankintamenettelyn tietojenvaihdosta ja viestinnästä. Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi hankintalakia siten, että viimeistään vuonna 2018 kaikkien hankintayksiköiden tulee siirtyä täysin sähköiseen tietojenvaihtoon hankintamenettelyissä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tarjouspyyntöasiakirjojen asettamista sähköisesti kaikkien saataville verkossa sekä tarjousten ja osallistumishakemusten sähköistä vastaanottamista. Hankinta-asetuksen viestintää koskevat säännökset tuotaisiin hankintalain 8 lukuun. 8 lukuun sisältyisi myös nykyistä tarkemmat säännökset tietoturvallisuudesta.

Näkemykset 8 luvun tietojenvaihtoa koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole mietintöön tältä osin erityistä lausuttavaa.

Muilta osin Vantaan kaupungilla ei ole tietojen vaihtoon erityistä lausuttavaa.

9 Luku - hankinnan valmistelu, tarjouspyyntö ja hankinnan kohteen kuvaus

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 9 luvussa säädettäisiin hankinnan valmistelusta ja markkinakartoituksesta, tarjouspyyntöasiakirjojen laatimisesta ja sisällöstä sekä niiden asettamisesta saataville sekä edelleen hankinnan kohteen kuvauksesta muun muassa ympäristö- ja muiden merkkien avulla. Lukuun sisältyy säännöksiä myös hankinnan jakamisesta, jonka sääntelyn tarkoituksena on edistää erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten ja yhteisöjen osallistumismahdollisuuksia julkisissa hankinnoissa.

Lakiehdotuksen 9 lukuun sisältyvät myös säännökset alihankinnoista. Mietinnössä ehdotetaan muun muassa hankintayksikön pääsopimuskumppanin alihankkijoiden yksilöimistä ja ilmoittamista hankintayksikölle tietyissä hankinnoissa. Mietinnön lakiehdotuksissa myös mahdollistettaisiin ja tietyissä tilanteissa velvoitettaisiin hankintayksikköä vaatimaan alihankkijan korvaamista.

Näkemykset 9 luvun hankinnan valmistelua, tarjouspyyntöä sekä hankinnan kohteen kuvausta (ml. vaihtoehtoiset tarjoukset) koskevista säännöksistä:

MERKKIEN KÄYTTÖ HANKINNAN KOHTEEN KUVAUKSESSA

Ehdotuksen säännökset (72 §) koskien merkkien käyttöä hankinnan kohteen kuvauksessa perustuvat direktiivin 43 artiklaan. Uusi sääntely mahdollistaa voimassa olevaa lakia laajemmin viittaamisen ympäristömerkkien lisäksi myös sosiaalisiin ominaisuuksiin tai muihin ominaisuuksiin viittaaviin merkkeihin. Lisäksi uusi säännös mahdollistaisi suoraan tietyn merkin vaatimisen sen perusteisiin viittaamisen sijaan. Muutoksen tavoitteena olisi korostaa ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimista, yksinkertaistaa menettelyä ja vähentää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa.

Vantaan kaupunki toteaa, että uudet säännökset helpottavat ympäristökriteerien käyttöä hankinnoissa ja siten vähentävät myös hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Ehdotuksella on näin merkitystä ympäristökriteerien lisäämiseksi hankinnoissa kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

TARJOUKSEN JA OSALLISTUMISHAKEMUKSEN VAATIMUSTENMUKAISUUDEN OSOITTAMINEN

Vantaan kaupunki pitää hyvänä lakiehdotuksen 74 §:ssä mainitusta nykyistä laajemmasta mahdollisuudesta korjata tarjouksissa olevia epäolennaisia puutteita ja toteaa, että ehdotusta voidaan pitää käytännön hankintatoiminnan sujuvuuden ja joustavuuden kannalta myönteisenä.

Vantaan kaupungin mielestä on myös perusteltua, että hankintayksikölle jää edelleen harkintavalta sen suhteen, pyytääkö se tarjoajia tai ehdokkaita täydentämään tai täsmentämään hankinta-asiakirjoja.

Näkemykset 9 luvun hankinnan jakamista koskevista säännöksistä:

Esityksen säännös (75 §) hankintojen jakamisesta osiin on uusi. Pääsäännön mukaan hankintayksikkö voisi tehdä hankintasopimuksen erillisinä osina sekä määritellä kyseisten osien koon ja kohteen. Hankintojen jakaminen ei olisi pakollista, vaan hankintayksikkö voi asiallisilla perusteilla päättää olla jakamatta hankintaa osiin. Tällöin hankintayksiköllä olisi kuitenkin perusteluvollisuus hankinnan jakamatta jättämisestä EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa. Syitä hankinnan jakamatta jättämiselle voisivat esityksen mukaan olla esimerkiksi se, että hankintayksikön mielestä jakaminen saattaisi rajoittaa kilpailua tai tehdä sopimuksen toteuttamisesta teknisesti liian vaikeaa tai liian kallista, tai se, että eri osien sopimuskumppaneiden koordinoinnin tarve voisi vakavasti vaarantaa sopimuksen asianmukaisen toteuttamisen.

Vantaan kaupunki katsoo, että vaikka direktiivi mahdollistaa sen, että kansallisesti voitaisiin määrätä hankintojen jakaminen osiin pakolliseksi, ei tähän ole kansallisesti tarvetta. Vantaan kaupungin käsitys on se, että säännöksen harkintavalta antaa toisaalta toimintavapautta hankintayksikölle ja toisaalta säännös ohjaa käytäntöihin, joissa hankintoja jaetaan osiin silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Säännöksessä on nähtävissä myös lainsäätäjän tavoite parantaa pk-yritysten asemaa julkisissa hankinnoissa.

Hankintayksikön on huomioitava, että jos hankinta on jaettu osiin, niin se edellyttää sopimusteknisesti erityistä huolellisuutta takuiden ja vastuiden osalta.

Esityksen mukaan hankintayksikön on perusteltava hankinta-asiakirjoissa se, ettei hankintasopimusta jaeta osiin. Tämä perusteluvollisuus tulee direktiivistä. Vantaan kaupungin käsityksen

mukaan kuitenkin sanottu perusteluvelvollisuus lisää hankintayksikön hallinnollista taakkaa.

Näkemykset 9 luvun alihankintaa koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungin käsityksen mukaan säännökset selkeyttävät vallitsevaa oikeustilaa, koska aikaisemmin laissa ei kyseisiä säännöksiä ollut. Lisäksi ehdotuksessa on huomioitu vallitseva oikeuskäytäntö.

Vantaan kaupungilla ei ole muuta lausuttavaa alihankintaa koskevista säännöksistä.

10 luku - ehdokkaiden ja tarjoajien valinta sekä tarjouksen valinta

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 10 luvussa säädettäisiin ehdokkaita ja tarjoajia koskevista poissulkemisperusteista, hankintayksikön asettamista soveltuvuusvaatimuksista sekä ehdokkaiden ja tarjoajien ns. korjaavista toimenpiteistä. Lukuun sisältyvät säännökset myös soveltuvuusvaatimuksia ja poissulkemisperusteita koskevista selvityksistä ja ns. yhteisestä eurooppalaisesta hankinta-asiakirjasta, joka toimisi välineenä esittää vaatimusten alustava täytyminen. Luvussa säädettäisiin edelleen e-Certis -hakemistosta, ympäristöasioiden hallinta- ja laadunvarmistustoimenpiteistä, ehdokkaan ja tarjoajan oikeudellisesta muodosta sekä tarjouskilpailuun osallistumisesta ryhmittymänä ja muiden yksiköiden voimavarojen käytöstä.

Toimittajia koskevien kriteerien ohella luvussa säädettäisiin myös tarjousten valinnasta kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella, tarjousvertailusta, elinkaarikustannuksista sekä poikkeuksellisen alhaisten tarjousten asemasta. Mietinnön mukaan hankintayksikkö saisi valita, käyttääkö se kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena halvinta hintaa, alhaisimpia kustannuksia tai hinta-laatusuhdetta. Hankintayksikön tulisi kuitenkin perustella ratkaisunsa käyttäen perusteena yksinomaan halvinta hintaa. Hankintadirektiivit antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden myös poistaa kokonaan halvimman hinnan peruste kansallisesta hankintalaista.

Edelleen 10 luvussa ehdotetaan säädettäväksi hankintasopimuksen erityisehdoista. Lakiehdotuksen mukaan hankintayksikkö voisi asettaa sosiaaliin tai ympäristönäkökohtiin liittyviä vaatimuksia hankintasopimuksen toteuttamiselle. Erityisehtoja koskevassa lainkohdassa olisi lisäksi Maailman työjärjestön yleissopimuksen 94 mukaisesti vaatimukset siitä, että valtion keskushallintoviranomaisen ja tarjouskilpailun voittaneen tarjoajan väliseen hankintasopimukseen olisi kirjattava ehto, jonka mukaan Suomessa toteutettavassa hankintasopimukseen sisältyvässä työssä on noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuisessa työssä. Mainittua ehdon kirjaamisvelvoitetta ulotettaisiin mietinnön mukaan myös muihin hankintayksiköihin silloin, kun kyse on rakennusurakoita koskevista hankintasopimuksista.

Tulisiko hankintalaista poistaa mahdollisuus käyttää kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena

yksinomaan halvinta hintaa?

- Kyllä, missä hankintalajeissa (tavarat, palvelut, sosiaali- ja terveystyöpalvelut, urakat)

- Ei

Tulisiko mietinnön lakiehdotuksessa olevaa säännöstä, jonka mukaan hankintasopimukseen on kirjattava ehto siitä, että Suomessa toteutettavassa hankintasopimukseen sisältyvässä työssä on noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuisessa työssä, laajentaa kaikkiin hankintayksiköihin ja kaikkiin hankintalajeihin (ei siis pelkästään rakennusurakoihin)?

- Kyllä

- Ei

Näkemykset poissulkemisperusteita, soveltuvuusehtoja ja niiden selvityksiä koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungin käsityksen mukaan lakiehdotuksessa muotoiltu kirjaus on riittävä. Vantaan kaupunki ei halua laajentaa säännöstä koskemaan kaikkia hankintayksiköitä ja hankintalajeja. Vantaan kaupunki noudattaa hankintatoimessaan hankintalakea ja tilaajavastuulakea ja katsoo nämä säännökset riittäviksi.

EHDOKKAAN JA TARJOAJAN KORJAAVAT TOIMENPITEET

Ehdotetun lain 82 §:n mukaan ehdokas tai tarjoaja, joka on jossakin 80 tai 81 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa, voisi esittää näyttöä luotettavuudestaan siitä huolimatta, että sitä rasittaa poissulkemisperuste. Jos hankintayksikkö katsoo näytön ja luotettavuuden riittäväksi, se ei saa sulkea kyseistä ehdokasta tai tarjoajaa pois tarjouskilpailusta. Hankintayksiköllä ei olisi velvollisuutta vaatia tai pyytää näyttöä luotettavuudesta. Lainkohdan perustelujen mukaan hankintayksikön on suositeltavaa joka tapauksessa ilmaista toimittajille aikeensa ennen poissulkemista koskevan ratkaisun tekemistä ja antaa niille mahdollisuus esittää näyttöä luotettavuuden osoittamiseksi ehdotetun lainkohdan mukaisesti.

Hankintayksiköllä ei ole lakiehdotuksen mukaan velvollisuutta mutta on suositeltavaa pyytää näyttöä luotettavuudesta. Jos suosituksen mukaisesti näyttöä pyydetään, ehdokasta tai tarjoajaa ei saisi sulkea siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja osoittaa tehneensä 2 momentin mukaiset korjaavat toimenpiteet.

Vantaan kaupunki katsoo, että korjaavien toimenpiteiden todentaminen ja näytön osoittaminen luotettavuudesta on altis tuleville oikeusriidoille. Lakiehdotuksen tämä kohta tulee ainakin alkuvaiheessa lisäämään oikeustapauksia, koska vasta oikeustapaukset tulevat tarkemmin rajaamaan, missä tilanteissa hankintayksikön olisi ainakin pitänyt pyytää näyttöä luotettavuudesta.

Esityksestä ei edelleenkään täysin käy selville, mitä perusteluissa tarkoitetaan maininnalla, jonka mukaan riskinä olisi näytön esittäminen vasta tuomioistuinkäsittelyssä. Nykyisen oikeuskäytännön mukaanhan esimerkiksi vasta markkinaoikeudessa esitettyä näyttöä ei oteta huomioon, kun arvioidaan hankintamenettelyn oikeellisuutta.

POISSULKEMISEN EDELLYTYSTEN JA SOVELTUVUUSVAATIMUSTEN TÄYTTYMISEN

SELVITTÄMINEN

Ehdotetun lain (88 §) 1 momentti: Lienee siis aina hankittava selvitys myös harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolosta, vaikka niiden käyttämien on hankintayksikön harkinnassa. Tästä aiheutuu turhaa hallinnollista työtä, jos hankintayksikkö ei em. perusteita kuitenkaan päätä käyttää.

Vantaan kaupunki toteaa, että luvun 10 soveltuvuusvaatimusten ja poissulkemisperusteiden selvityksiä koskevilla säännöksillä (87 § ja 88 §) on pyritty helpottamaan pienten ja keskisuurten yritysten hallinnollista taakkaa soveltuvuuden tarkistamisen osalta. Hankintayksiköiden kannalta esityksen vaikutukset ovat päinvastaiset. Hankintayksikön tulee jatkossa selvittää sekä pakollisten että harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo ja tämä lisää huomattavasti hankintayksikön työmäärää.

Näkemykset muista tarjouksen valintaa koskevista säännöksistä (ml. elinkaarikustannukset):

KOKONAISTALOUDELLISESTI EDULLISIMMAN TARJOUKSEN VALINTA

Lainkohdan (93 §) 1 momentti: Lakiehdotuksessa on kansallisesti tiukennettu direktiivin sisältöä. Lakiehdotuksessa hankintayksikölle on asetettu perusteluvollisuus käytettäessä halvinta hintaa muissa kuin tavarahankinnoissa. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan perusteluvollisuus on tarpeeton ja lisää hankintayksikön hallinnollista taakkaa.

ELINKAARIKUSTANNUKSET

Lakiehdotuksen pykälän sisältö kokonaisuudessaan jää lain soveltajalle jossain määrin epäselväksi seuraavista syistä. Elinkaarikustannusten ”huomioinnista” (po. huomioon ottamisesta) käytetään useita erilaisia käsitteitä, joita ei avata (edes) perusteluissa: pykälässä säädettäisiin ”arviointimenetelmästä”, ”elinkaarikustannusmallista” ja ”elinkaarikustannusten arvioinnista”. Koska pykälä ja sen sisältö on voimassa olevaan lakiin verrattuna täysin uusi, olisi tärkeää, että näitä käsitteitä ja niiden käyttöä selvennettäisiin tai vaihtoehtoisesti käsitteiden lukumäärää vähennettäisiin, jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Edellisen lisäksi pykälän neljäs momentti (4 mom) on kirjaukseltaan epäselvä. Lain soveltaja saa siitä sellaisen, mahdollisesti virheellisen, käsityksen, että kaikissa tapauksissa, niin sisäisiä kuin ulkoisia elinkaarikustannuksia arvioitaessa, on sovellettava vain ja ainoastaan joko a) muualla lainsäädännössä tai b) EU-säädöksellä pakolliseksi säädettyä menetelmää. Tätä tulee selventää, jotta momenttiin ja pykälään yleisesti ei jää sen soveltajalle tulkinnanvaraisuutta. Selventäminen tulee tehdä itse säännökseen.

Pykälän perusteluissa, viidennessä kappaleessa, perustellaan menetelmien käyttöä ensin kieltämällä tapauskohtainen arviointimenetelmä, mutta myöhemmin viimeisessä virkkeessä kuitenkin kirjoitetaan ”tiettyä hankintaa varten perustetuista menetelmistä”. Tätä ristiriitaa tulisi selventää.

POIKKEUKSELLISEN ALHAISET TARJOUKSET

1 momentti: Säännös lisää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa merkittävästi, koska:

- Selvitys on pyydettävä kaikilta alihintaisen tarjouksen tehneiltä. Muutenhan ei voida tehdä perusteltua hankintapäätöstä;
- Säännöksen mukaan vaikuttaa siltä, että hankintayksikön olisi määriteltävä, mistä seikoista se

haluaa selvitystä.

Lähtökohtana hankintayksiköille on lakiehdotuksessa asetettu velvollisuus vaatia selvityksiä alihintaisen tarjouksen tehneiltä. Perustelujen mukaan tarjotun hinnan poikkeuksellisuuden arviointi on hankintayksikön harkintavallassa. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan tarjotun poikkeuksellisuuden arviointi asettaa hankintayksikölle lisävaatimuksia muun muassa kaupallisessa osaamisessa. Lakiehdotuksen perustelujen mukaan hankintayksikön pitäisi arvioidessaan tuntea hankinnan kohde laaja-alaisesti. Tämä selvitystyö lisää hankintayksiköiden työmäärää huomattavasti ja vaatii henkilöstöltä erityisosaamista. Lakiehdotuksen perustelujen mukaan tarjouksen hylkääminen edellyttää hankintayksiköltä riskiarviointia toimittajan kyvystä sopimuksenmukaiseen toimitukseen.

Ongelmalliseksi tietojen pyytämisen tekee se, että hankintayksikkö ei voi tietää, mitä selvitystä tarjoajalla on esitettävänä. Lisäksi on huomattava, että lainkohdassa on kyse tarjouksen arvioinnista eikä soveltuvuuden arvioinnista, vaikka tässä yhteydessä selvitetään soveltuvuuteen liittyviä seikkoja kuten työehtojen noudattamista.

Vantaan kaupungin käsityksen mukaan olisi hankintaprosessin kannalta johdonmukaista sulkea tarjoaja pois tarjouskilpailusta eikä hylätä tarjousta alihintaisena, jos alihintaisuus perustuu seikkaan, joka muodostaa harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen.

Alihinnoittelun toteennäyttäminen on lakiehdotuksen perusteella hankintayksikön näkökulmasta erittäin ongelmallista ja hankalaa. Uusi hankintalaki ei anna hankintayksikölle riittäviä oikeusohjeita arvioida, mitä tarjotun hinnan tulee kattaa.

Muita näkemyksiä 9 luvun säännöksistä:

Tarkoitettaneen 10 luvun säännöksistä.

YMPÄRISTÖ- JA SOSIAALISET NÄKÖKOHDAT

Esityksellä pyritään tehostamaan ympäristönsuojelua ja sosiaalisten tekijöiden huomioimista julkisissa hankinnoissa mm. seuraavin keinoin:

- korostamalla mahdollisuuksia ja vähentämällä epäselvyyttä aiheuttavia tai muita ympäristönäkökohtien huomioon ottamista rajoittavia tekijöitä,
- mahdollistamalla tarjousten vertailussa ja hankintasopimusten erityisehdoissa sosiaalisten näkökohtien aiempaa laajemman käyttämisen,
- lisäämällä lain pakollisiin poissulkemisperusteisiin rikoslain 47 luvussa tarkoitettuja työririkoksia sekä
- mahdollistamalla työ-, ympäristö- ja sosiaalioikeuden laiminlyöntien huomioimisen myös alihankkijoita koskevissa toimenpiteissä sekä hankintasopimuksen toteuttamista koskevissa ehdoissa.

Edellä mainitut ympäristö- ja sosiaalisia näkökohtia edistävät keinot voidaan jakaa keinoihin, joilla laajennetaan hankintayksikön mahdollisuuksia ottaa kyseiset näkökohdat huomioon hankinnan eri vaiheissa, ja toisaalta keinoihin, joiden avulla kyseisiin näkökohtiin liittyviin laiminlyönteihin tai rikoksiin syyllistyneet toimijat voidaan rajata hankintojen ulkopuolelle. Vertailuperusteiden laajentamiseen tarjouksen valinnan osalta esityksessä mainitaan mahdollisina vertailuperusteina

(93 §) mm. yhteiskunnalliset, ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat. Vertailuperusteet on muotoiltu laajemmin kuin voimassa olevassa laissa, jossa on mahdollistettu ympäristöystävällisyyden ja ympäristövaatimusten täyttymisen käyttäminen vertailuperusteina, mutta jossa ei mainita yhteiskunnallisia tai sosiaalisia näkökohtia.

Vantaan kaupunki toteaa, että vertailuperusteiden joustavampi määrittely laissa antaa mahdollisuuden asettaa hankkeeseen liittyvät vertailuperusteet tarkoituksenmukaisemmin ja paremmin hankkeen tavoitteisiin soveltuvina. Kaupungin näkemyksen mukaan esitys on perusteltu ja käytetyt keinot ovat riittävät ja oikeasuhtaiset niiden tavoitteisiin nähden. Poissulkemisperusteet direktiivin 57 artiklan 4 kohdassa on annettu kansallisesti mahdollisuus sisällyttää poissulkemisperusteisiin ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisten velvoitteiden rikkominen. Tämän mukaisesti esityksessä on lisätty pakollisiin poissulkemisperusteisiin (80 §) työaika-suojelurikosta, työsyryntää, työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamista ja luvattoman ulkomaisen työvoiman käyttöä koskeva uusi kohta. Poissulkemisperusteiden ulottaminen alihankkijoihin on direktiivin 71 artiklassa jätetty kansalliseen harkintavaltaan. Esityksen mukaan (78 §) sekä pakollisia että harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita voidaan soveltaa myös alihankkijoihin. Poissulkemisperusteiden tarkistaminen alihankkijan osalta on kuitenkin jätetty hankintayksikön harkintavaltaan eli niiden tarkistamista ei ole säädetty pakolliseksi.

Vantaan kaupunki katsoo, että poissulkemisperusteiden laajentamisen osalta esityksessä käytetyt keinot ovat riittävät ja oikeasuhtaiset niiden tavoitteisiin nähden. Lisäksi kaupunki toteaa, että alihankkijoiden poissulkemisperusteiden tarkistamisen säätäminen harkinnanvaraiseksi on perusteltua. Mikäli tarkistaminen säädettäisiin pakolliseksi, lisäisi se huomattavasti hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa.

LOPUKSI LAKIEHDOTUKSEN 10 LUVUN SÄÄNNÖKSISTÄ

Hankintayksikön selonottovelvollisuutta on lisätty lakiehdotuksen useissa pykälissä. Hankintayksikkö ei voi enää luottaa tarjoajan tarjouksessaan esittämien tietojen paikkansapitävyyteen. Vastaisuudessa oikeuskäytäntö tulee tarkemmin määrittelemään rajat, missä tilanteissa hankintayksikön olisi ollut syytä epäillä tarjoajan tarjouksessaan antamien tietojen paikkansapitävyyttä ja oikeellisuutta. Tämä tulee lisäämään riitaisuuksia hankinnoissa sekä lisäämään huomattavasti hankintayksiköiden työmäärää.

Vantaan kaupunki toteaa myös, että lakiehdotuksen 10 luku sekä lain kirjausten että lain perustelujen osalta sisältää lukuisia kirjoitus- ja asiavirheitä ja pyytää edelleen, että kirjauksiin kiinnitettäisiin lopullisessa lakiesityksessä vielä kriittistä huomiota. Esimerkkeinä mainittakoon 81 § 4 momentti, jonka perusteluissa puhutaan erheellisesti pakollisista poissulkemisperusteista, vaikka kyse on harkinnanvaraisista poissulkemisperusteista sekä 87 § Yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja, jonka osalta vaikuttaisi siltä, että pykälän kohdalle esitykseen kirjatut perustelut koskevatkin ainakin osittain pykälää 88.

11 luku - kansalliset menettelyt

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 11 luvussa säädettäisiin EU-kynnysarvot alittavien ja kansalliset kynnysarvot ylittävien ns. kansallisten hankintojen menettelysäännöistä. Menettelysääntöjä yksinkertaistettaisiin ja väljennettäisiin voimassa olevaan hankintalakiin verrattuna siten, että hankintayksikkö voisi esimerkiksi valita melko vapaasti käytettävän hankintamenettelyn.

Näkemyksenne 11 luvun kansallisia hankintoja koskevista menettelysäännöistä:

Vantaan kaupunki toteaa, että kansallisten hankintojen menettelyn joustavoittaminen mietinnössä esitetyllä tavalla (11 luku) on sinänsä hyvä asia. Se tulee kehittämään hankintamenettelyä olosuhteet ja hankintatoimelle kuntakohtaisesti asetetut tavoitteet huomioon ottaen. Vantaan kaupunki katsoo, että kansallisten hankintojen osalta tarvitaan kaupungin sisäistä ohjeistusta merkittävässä määrin.

12 luku - sosiaali- ja terveystalvohankinnat sekä muut erityiset palveluhankinnat

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 12 luvussa säädettäisiin hankintalain kynnysarvon ylittävistä sosiaali- ja terveystalvohankinnoista sekä muista erityisistä palveluhankinnoista, jotka on määritelty lain liitteissä. Lakiehdotuksen 12 luvun 107 §:ssä kiinnitettäisiin erityistä huomiota sosiaali- ja terveystalvohankintojen laatuun, sosiaali- ja terveystalvohankintojen muun lainsäädännön noudattamiseen, palvelujen jatkuvuuteen sekä palvelujen asiakkaiden kuulemiseen.

Näkemykset 12 luvun sosiaali- ja terveystalvohankintoja sekä muita erityisiä palveluhankintoja koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupunki toteaa, että sosiaali- ja terveystalvohankintojen sekä muiden erityisten palveluiden hankintojen menettelyn joustavoittaminen mietinnössä esitetyllä tavalla (12 luku) on sinänsä hyvä asia ja se tulee kehittämään hankintamenettelyä olosuhteet ja hankintatoimelle kuntakohtaisesti asetetut tavoitteet huomioon ottaen.

Vantaan kaupunki toteaa, että se on kannatettavaa, että esityksessä säädetään omat menettelysäännöt sosiaali- ja terveystalvohankintoja sekä muita erityisiä palveluhankintoja varten. Menettelysäästöjen tavoitteena on lisätä hankintayksiköiden harkinnanmahdollisuuksia ja menettelyiden joustavuutta. Lisäksi esityksessä korostetaan asiakkaiden aseman parempaa huomioimista osana hankintamenettelyjä. Esityksessä uutena kohtana edellytetään, että palveluhankinnoissa tulee noudattaa kyseessä olevaa palvelua koskevaa erityislainsäädäntöä. Erityislainsäädäntöä on vähimmäisedellytyksenä luonnollisesti tullut noudattaa jo ennen tätä tulevaa uudistusta.

Sosiaali- ja terveystalvohankintojen menettelyn joustavoittaminen tulee antamaan tilaajille mahdollisuuden kehittää hankintamenettelyjään innovatiivisesti omia tarpeita vastaaviksi. Lisäksi asiakkaiden aseman huomioiminen ja heidän kuuleminen jo hankintoja suunniteltaessa tai hankintamenettelyn osana on kannatettavaa ja jo osin nykykäytäntöä monissa hankintayksiköissä niissä kilpailutuksissa joissa se on ollut asianmukaista ja kohtuullista toteuttaa. Yksittäisiä palvelupäätöksiä asiakkaille tehtäessä asiakkaiden kuuleminen on luonnollisesti ollut velvoittavaa jo ennen hankintalain tulevia uudistuksia.

Epäselvää on se, miten esitetyn 107 §:n tarkoittamalla tavalla hankintayksikkö voisi palvelusopimuksen kestolla varmistaa, ettei asiakkaalle tule kohtuuttomia seuraamuksia. Hyvin harvoissa tapauksissa palveluntuottajat ovat irtisanomassa yksittäisiä asiakkaita koskevia tilauksia puitejärjestelyn päättymisen jälkeen, vaan ovat halukkaita jatkamaan yksittäistä tilausta sopimus-

kauden päättymisen jälkeen uudella sopimuksella. Ongelmana on kuitenkin se, miten hankintayksikkö voi neuvotella näissä tapauksissa palveluista maksettavista korvauksista tasavertaisessa asemassa tuottajan kanssa huomioiden lisäksi myös asiakaan oikeudet hoitosuhteen ja asumisensa pysyvyyden säilyttämiseen.

Lisäksi asiakaskohtaisten palvelusopimusten jatkamisen edellyttäminen automaattisesti päättyvän sopimuskauden jälkeen tulee näkymään myös tulevissa tarjotuissa hinnoissa.

Vaikka toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ei sosiaali- ja terveystalouden hankintojen osalta kielletä, saattaa hankintasopimusten muuttamista koskevat ehdot rajoittaa pitkäkestoisia sopimuksia. Usein on kuitenkin niin, että asiakkaiden kuntoisuuden heikentyessä asiakkaat tarvitsevat enemmän ja monimuotoisempia palveluja selvitäkseen arjestaan ja hyvin usein tämä on tarkoituksenmukaista toteuttaa saman palveluntuottajan toimesta hoitosuhteiden pysyvyyttä kunnioittaen.

Suorahankintaa koskevan 109 §:n osalta perusteluissa olisi toivottavaa yksilöidä esimerkkejä pykälän käyttöedellytyksistä ja sallia myös asiakasryhmää koskeva suorahankintamahdollisuus.

13 luku - julkiset käyttöoikeussopimukset

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 13 luvussa säädettäisiin lain 5 §:ssä määriteltyjen ja lain kynnysarvot ylittävien käyttöoikeussopimusten kilpailuttamissäännöistä.

Näkemykset 13 luvun käyttöoikeussopimukseen sovellettavista menettelysäännöistä:

Esityksessä muutetaan julkisten käyttöoikeussopimusten sääntelyä siten, että sekä palveluja että urakoita koskevat käyttöoikeussopimukset ovat pääosin samojen menettelysääntöjen piirissä. Käyttöoikeussopimuksen tunnusmerkistöä ja määritelmiä täsmennetään ja selkeytetään lain määritelmäsäännöksissä ja soveltamisalapoikkeuksissa. Käyttöoikeussopimusten hankintamenettelyjen määräaikasäännökset poikkeavat hankintasopimusten vastaavista. Lisäksi käyttöoikeussopimusten sopimuskauden pituutta rajoitetaan käyttöoikeussopimuksista annetun direktiivin mukaisesti.

Kaupunki katsoo, että 13 luvun käyttöoikeussopimukseen sovellettavat menettelysäännöt ottavat riittävällä tavalla huomioon käyttöoikeussopimusten kilpailuttamisen erityispiirteet. Kaupunki katsoo, että esitetyt säännökset voidaan hyväksyä esitetyssä muodossa.

14 luku - hankintaa koskevat päätökset ja hankintasopimus

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 14 luvussa säädettäisiin hankintapäätöksen tekemisestä, tiedoksiantamisesta, odotusajasta, hankintaoikaisusta sekä hankintasopimuksen tekemisestä ja hankintasopimuksen muuttamisesta sopimuskauden aikana. Lukuun sisältyy myös hankintasopimuksen purkamista koskeva uusi lainkohta. Mietinnössä kevennettäisiin hankintapäätöksen perusteluvollisuutta, laajennettaisiin hankintaoikaisun käyttöalaa voimassa

olevaan hankintalakiin nähden sekä säädettäisiin nykyistä laajemmin ja täsmällisemmin hankintasopimuksen muuttamisesta sopimuskaudella.

Näkemykset 14 luvun hankintapäätöstä ja hankintasopimusta koskevista säännöksistä:

HANKINTAPÄÄTÖS

Hankintapäätösten tekemistä koskevat säännökset ovat pääosin pysyneet sisällöltään muuttumattomina ja eräiltä osin hankintayksikköjen tehtävää on pyritty helpottamaan, mm. lieventämällä päätöksen perustelua koskevia vaatimuksia ja pidentämällä hankintayksikön itsensä tekemää hankintaoikaisuaikaa 60 päivästä 90 päivään. Tätä muutosta Vantaan kaupunki pitää hyvänä asiana.

HANKINTAA KOSKEVA KERTOMUS

Hankintayksiköille asetetaan uusi velvoite laatia hankintamenettelyn vaiheista ja etenemisestä erillinen yksityiskohtainen kertomus, elleivät laissa yksilöidyt seikat käy ilmi jo hankintapäätöksestä (123 §). Lainkohdan velvoitteet tulevat direktiivistä.

Vantaan kaupunki katsoo, että kaupungin hankintamenettelyissä ja -päätöksissä jo varsin toteutetaan lakiehdotuksen sisältämät velvoitteet. Joiltakin osin laki tulee muuttamaan käytäntöjä ja kaupungin hankintoja koskevaa sisäistä ohjeistusta.

Vantaan kaupunki kuitenkin esittää, ettei kansallisella tasolla asetettaisi lisävelvoitteita sen yli, mitä direktiivissä jo on säädetty.

HANKINTASOPIMUKSEN MUUTTAMINEN SOPIMUSKAUDEN AIKANA

Esityksessä määritellään myös minkälaisia muutoksia hankintasopimukseen voi tehdä sen voimassaolon aikana ja minkälaiset muutokset tulkitaan olennaisiksi eli kielletyiksi sopimusmuutoksiksi. Lisäksi esityksessä säädetään hankintasopimuksen purkamisesta erityistilanteissa. Lainkohta on uusi. Vantaan kaupunki pyytää lainvalmistelijoita kiinnittämään huomiota siihen, että mikäli hankintalakiin sisällytetään mahdollisuus purkaa hankintasopimus, on huomioitava myös sopimusoikeudellinen vahingonkorvausvastuu (positiivinen ja negatiivinen sopimusetu).

Vantaan kaupunki katsoo, että sanottu lainkohta edellyttää hankintayksiköltä jo hankintamenettelyvaiheessa huolellista varautumista sopimuskauden aikana mahdollisesti konkretisoituviin muutoksiin. Selkeiden tarkistuslausekkeiden laatiminen ja muutosten ennakointi saattaa olla hankalaa, etenkin pitkissä sopimuskausissa sekä laajoissa ja monimutkaisissa hankinnoissa.

Lainkohdan velvoitteet tulevat direktiivistä. Vantaan kaupunki katsoo, että lainkohdan velvoitteet laajentavat markkinaoikeuden toimivaltaa ja tulevat jonkin verran lisäämään hankintoja koskevia valituksia. Vantaan kaupunki kuitenkin toteaa, että hankintasopimuksen muuttamista koskevat säännökset on kirjattu lakiehdotukseen siten, että hankintasopimuksen muuttaminen lakiehdotuksen sallimissa puitteissa mahdollistaa hankintasopimuksen mukauttamisen vallitseviin olosuhteisiin ja siten edelleen mahdollistaa hankintojen sujuvuuden.

15 luku - oikeussuojakeinot

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 15 luvussa säädettäisiin julkisten hankintojen oikeussuojakeinoista. Mietinnössä muutettaisiin oikeussuojajärjestelmää muun muassa siten, että markkinaoikeuden päätöksestä valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäisi valituslupaa. Muutosehdotuksen yhteyksiä perustuslakiin on käsitelty muualla mietinnössä.

Näkemykset 15 luvun oikeussuojakeinoja koskevista säännöksistä:

Julkisia hankintoja koskevaa oikeussuojajärjestelmää muutetaan siten, että jatkovalitusoikeus markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttää valituslupaa. Lisäksi hankintapäätöksiin, jotka koskevat dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä, ei saa hakea valittamalla muutosta markkinaoikeudelta, jollei markkinaoikeus tällaisessa tapauksessa ota asiaa käsiteltäväkseen myöntäen muutoksenhakijalle hankintalaissa tarkoitetun käsittelyluvan.

Oikeussuojajärjestelmää muutetaan myös siten, että markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee sitä, että hankintaa ei jaeta osiin tai että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Edelleen muutoksenhaun kohteena ei edellä kuvatulla tavalla voi olla hankintayksikön päätös tai ratkaisu, joka koskee hankintalaissa esitettyjä ja suosituksenluonteisia tavoitteita ja periaatteita.

Oikeussuojajärjestelmää muutetaan myös siten, että muutoksenhakujärjestelmän ja tuomioistuinseuraamusten tehokkuutta varmistavan odotusajan pituutta lyhennetään 21 päivästä 14 päivään. Hankintayksiköiden käytössä olevaa hankinta-oikaisumahdollisuutta laajennetaan siten, että hankinta-oikaisua voidaan käyttää myös muissa kuin lain soveltamiseen liittyvän virheen tilanteessa, minkä lisäksi odotusaika on hankintayksiköllä käytössä voimassa olevan hankintalain 60 päivän sijasta 90 päivän ajan.

Vantaan kaupunki katsoo, että valituslupajärjestelmän sisällyttäminen hankinta-asioihin on perusteltua. Muilta osin liittyen oikeussuojakeinojen säännöksiin kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa.

16 luku - erinäiset säännökset

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 16 luvussa säädettäisiin hankintasopimusten säilyttämisestä, komissiolle toimitettavasta seurantaraportista sekä lain voimaantulosta.

Näkemykset 16 luvun erinäisistä säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole tähän lukuun erityistä lausuttavaa.

Muuta lausuttavaa mietinnön hankintalakiehdotuksesta

Muuta lausuttavaa julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevasta lakiehdotuksesta:

Sen lisäksi, mitä parannus- tai muutosehdotuksia Vantaan kaupunki on tässä lausunnossa esittänyt, kaupunki haluaa lisäksi, että sekä perusteluosion että lakiehdotuksen kirjoitusasuun ja sen selkeyteen kiinnitettäisiin vielä kriittistä huomiota. Teksteissä on lakiteknisesti vieraita ja oudolta kuulostavia ilmaisuja sekä lukuisia kirjoitus- ja asiavirheitä. Myös tällä lyhyellä lomakkeella oli kirjoitusvirheitä. Sekä lakitekstin että lain perustelujen pitäisi olla hyvää ja selkeää lakikieltä.

Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (ns. erityisalojen hankintalaki)

Valmisteluryhmän mietintöön sisältyy myös erityisalojen hankintalain hallituksen esityksen luonnos. Lakiesitykseen sisältyisivät useimmat viranomaissektorin yleisen hankintalain uudistuksista ja uusista tavoitteista. Erityisalojen hankintalakia sovellettaisiin samoihin toimialoihin kuin voimassa olevassa hankintalaissa. Erityisesti lain soveltamisalaa ja määritelmiä koskevissa luvuissa on voimassa olevaan erityisalojen hankintalakiin nähden enemmän informaatiota. Erityisalojen hankintalaissa pysytettäisiin mietinnön mukaan voimassa olevan erityisalojen hankintalain yksi ainoa EU-kynnysarvojen taso. Erityisalojen hankintalaissa olisi edelleen tiettyjä hankintalakiin nähden väljempää menettelysäännöksiä muun muassa neuvottelumenettelyä sekä puitejärjestelyjä koskien.

Näkemykset erityisalojen hankintalakia koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa.

Laki rikosrekisterilain 6 §:n muuttamisesta

Mietinnön sisältämässä lakiehdotuksessa esitetään rikosrekisterilain 6 §:ää muutettavaksi siten, että tarjouskilpailuun voittaneen tarjoajan johto- ja valvontahenkilöt saisivat itseään koskevat ja hankintalainsäädännön poissulkemisperusteisiin liittyvät tiedot rikosrekisteristä oikeusrekisterikeskuksen kautta. Rikosrekisteriote voitaisiin myös luovuttaa hankintayksikölle poissulkemisperusteiden käsilläolon selvittämistä varten. Velvollisuus vaatia rikosrekisteritietoja tarjouskilpailuun voittajalta koskisi vain EU-kynnysarvon ylittäviä hankintoja. Lakiehdotuksella olisi vaikutuksia muun muassa oikeusrekisterikeskuksen työmäärään.

Näkemykset rikosrekisterilain muuttamista koskevista säännöksistä:

Vantaan kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa.

Muut näkemykset mietinnöstä

Tähän on mahdollista kirjoittaa muita näkemyksiä hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä:

Mietinnön alussa on kaksi virhettä, jotka Vantaan kaupunki haluaa oikaistavan. Mietinnössä mainitaan hankintapäällikkö Tiina Ekholm ja lakimies Susanna Boström. Tiina Ekholm on hankintajohtaja ja konsernilakimies Boströmin etunimi on Susanne.

Tämä lausunto on vasta LUONNOS. Lopullinen Vantaan kaupungin lausunto toimitetaan työ- ja elinkeinoministeriölle vasta sen jälkeen, kun Vantaan kaupungin kaupunginhallitus on käsitellyt lausunnon kokouksessaan 10.8.2015.

Lähettilä: TEM <noreply@lausuntopalvelu.fi>
Lähetetty: 13. toukokuuta 2015 14:26
Vastaanottaja: YHT Kirjaamo
Aihe: Lausuntopyyntö hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne hankintalainsäädännön kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä. Mietinnössä ehdotetuilla laeilla on tarkoitus saattaa kansallisesti voimaan Euroopan unionin julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevat direktiivit (2014/23/EU, 2014/24/EU ja 2014/25/EU).

Mietintö on saatavissa työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilta osoitteesta:

http://www.tem.fi/ajankohtaista/julkaisut/hankintalain_kokonaisuudistuksen_valmisteluryhman_mietinto.98033.xhtml

Lausunto pyydetään toimittamaan ensisijaisesti lausuntopalvelu-verkkopalvelua käyttäen osoitteessa www.lausuntopalvelu.fi. Lausunnonantajien on kirjaututtava verkkopalveluun verkkopankkitunnuksin tai Virtu-kirjautumisella (virkamiehet). Vaihtoehtoisesti lausunnon voi toimittaa sähköpostitse työ- ja elinkeinoministeriön osoitteeseen kirjaamo@tem.fi word-, pdf- rtf- tai openoffice (odt) -tiedostona.

Arbets- och näringsministeriet begär ert utlåtande om betänkande av arbetsgruppen för beredning av en totalreform av upphandlingslagen. Betänkandet finns på arbets- och näringsministeriets webbplats: http://www.tem.fi/ajankohtaista/julkaisut/hankintalain_kokonaisuudistuksen_valmisteluryhman_mietinto.98033.xhtml

Ministeriet önskar att ni använder utlåtandetjänsten vid www.utlåtande.fi. Vänligen logga in till webbtjänsten med era netbankkoder eller med Virtu-inloggning.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=6150abf2-d4b5-4564-b6d2-000ba5449b3a&respondentId=9419e5ef-850a-428a-aff5-2f618eb5d05a>

12 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut pöytäkirja**

LM-H/PK

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraava pöytäkirja:

- ympäristölautakunta nro 6/17.6.2015

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 12

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va:n esitys:
Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainitussa pöytäkirjassa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimiala

13 § Ympäristöraportti 2014-kevät 2015

VD/331/11.00.05.00/2014
LM-H/LM-M/TK/JB

Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen vuosittain julkaisema ympäristöraportti on valmistunut. Ympäristöraporttiin on kerätty vuoden 2014 ja kevään 2015 hyviä toimintatapoja ja kestävää kehitystä tukevia hankkeita Vantaalla. Lisäksi raportti sisältää vuoden 2013 ja osittain myös vuoden 2014 kestäväen kehityksen indikaattorit ja ympäristötilinpidon sekä kaupungin ympäristöohjelman 2013–2016 seurantaraportin.

Ekologisen kestävyuden säilyttäminen kaupungissa on Vantaan ympäristöjohtamisen keskeinen tavoite. Kaupungin ekologisen kestävyuden ja ympäristönsuojelun edistämisen pitkän aikavälin linjaukset on esitetty Vantaan ympäristöpolitiikassa vuosille 2012–2020.

Vantaan kaupunki on mukana useissa energiansäästöön tai muutoin kestäväen kehitykseen tähtäävissä hankkeissa yhteistyössä muiden kaupunkien ja eri alojen tutkimuslaitosten kanssa. Kestäväen kehityksen periaatteet näkyvät niin koko kaupungin toimissa kuin yksittäisessä työpajassa tai koulutus- ja neuvontatapauksissa.

Ennakkotiedon mukaan Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat vuonna 2014 yhteensä viisi prosenttia vuoteen 2013 verrattuna. Eniten vähenivät kulutussähkön tuotannosta aiheutuneet päästöt (- 12 %). Kaukolämmön aiheuttamat päästöt vähenivät 7 prosenttia. Asukasta kohti laskettuna päästöt vähenivät 7 prosenttia vuoteen 2013 verrattuna. Asukaskohtaisissa päästöissä eniten vähenivät kulutussähkön tuotannosta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt (- 13 %) sekä liikenteen (- 8 %) ja kaukolämmön tuotannosta aiheutuneet päästöt (- 8 %).

Maankäytön ja kaupunkirakenteen kestävyuden indikaattorit näyttävät jo vuosia jatkuneen jokseenkin hyvän tilanteen säilyneen. Yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti kaupunkirakenne tiivistyy ja eheytyy. Vuonna 2014 lähes kaikki uudet asunnot ja muut rakennukset rakennettiin asemakaava-alueille. Palveluiden saavutettavuudet pysyivät lähes ennallaan suurimman muutoksen ollessa koulujen saavutettavuudessa: väestön, joka asuu korkeintaan 700 metrin päässä peruskoulusta (luokat 1–6), osuus pieneni 3,3 prosenttiyksikköä.

Toiminnan kuormituksen ja ekotehokkuuden indikaattoreissa suuri muutos tapahtui vuonna 2014. Kivihiilen ja etenkin maakaasun käyttö vähenivät selvästi, kun sähköä ja kaukolämpöä alettiin saada sekajätteen poltosta uudessa jätevoimalassa. Käytössä olevien vuoden 2013 tietojen perusteella sähkön kulutus on ollut laskussa, kun taas veden kulutus kasvaa. Sama suunta näkyy kaupungin omistamien kiinteistöjen sähkön, lämmön ja veden kulutuksen luvuissa vuodelta 2014: sähköä ja lämpöä meni vähemmän, mutta vettä kului aiempaa enemmän. Ilmalaatu on pysynyt hyvänä. Vantaan jätevedet puhdistetaan hyvin entiseen malliin, ja jätevesikuormitus on pysynyt jokseenkin ennallaan.

Liikenteen aiheuttamat asukaskohtaiset kasvihuonekaasupäästöt vähenivät vuonna 2014 kolme prosenttia. Autojen määrän vuosikausia tasaisesti jatkunut kasvu jatkui. Vuonna 2014 Vantaalla oli 525 autoa tuhatta asukasta kohti. Se on 1,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Työsuhdematkalippu lisää suosiotaan vuodesta toiseen; vuonna 2014 kasvua oli yli 10 prosenttia edellisvuodesta.

Ympäristövastuullisen kulutuksen ja ympäristökasvatuksen indikaattorit vuodelta 2014 kertovat hyvästä kehityksestä. Hankintakeskus teki keskitetysti kilpailutettavia hankintoja lähes 11,5 miljoonalla eurolla. Näistä hankinnoista yli 80 prosentissa ympäristönäkökohdilla oli ratkaiseva merkitys päätöstä tehtäessä. Ympäristösertifioitujen koulujen ja päiväkotien määrä kasvoi. Koulutettujen ekotukihenkilöiden määrä nousi 5,4:än sataa kaupungin työntekijää kohti. Luontoretkille osallistui 450 henkilöä, eli määrä pysyi vuoden 2013 tasolla.

Ympäristöohjelma 2013–2016 seuranta

Vantaan ympäristöraporttiin on koottu myös tiedot kaupungin ympäristöohjelman 2013–2016 tavoitteiden toteutumisesta. Vantaan kaupungin ympäristöohjelmassa on esitetty kuusi päämäärää, joiden alle tavoitteet on asetettu. Päämäärät ovat: ympäristötietoisuuden ja -johtamisen kehittäminen,

materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, ekotehokas kaupunkirakenne ja kestävä rakentaminen ja rakennusten käyttö.

Ympäristöohjelman mukaan ympäristötietoisuutta vahvistamalla ohjataan työntekijöitä, asukkaita ja muita sidosryhmiä ympäristövastuulliseen toimintaan. Ympäristöjohtamisen kehittämisen tavoitteena on ympäristöjohtamisen osaamisen lisääminen ja ympäristöjohtamisen nivominen osaksi johtamisjärjestelmää.

Esimies- ja perehdytyskoulutuksiin on saatu mukaan ympäristöasioita, sen sijaan ympäristökoulutusta ei ollut esimiesten koulutustarjottimessa. Ympäristöviestintää on kehitetty ja sen suunnitelmallisuutta lisätty. Ympäristöviestintäkanavia on laajennettu myös sosiaalisen median palveluihin vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Ympäristötavoitteet löytyvät sivistys- ja sosiaali- ja terveystoimen toimialan sekä niiden tulosalueiden tuloskorteista. Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan ja lähes kaikissa sen tulosalueiden tavoitteissa on mukana ympäristöön liittyviä tavoitteita. Hankintakeskuksella on myös tuloskortissaan ympäristötavoitteita.

Kevennettyä ympäristöjärjestelmää on markkinoitu liikelaitosten ja tytäryhteisöjen hallintoelimille järjestetyssä ympäristökoulutuksessa. Kaksi yhteisöä harkitsee järjestelmän käyttöönottoa.

Tietoteknisten laitteiden hankintoihin on liitetty vaatimukset ympäristö- ja energiatehokkuudesta. Myös sosiaali- ja terveystoimen ja tilaajapalveluiden hankinnoissa ympäristövaatimusten käyttö on edennyt.

Energiankulutuksen vähentämisessä on edistytty kiinnittämällä huomiota valaistuksen ja laitteiden käyttöön. Jätteiden määrä ei ole vähentynyt, mutta lajittelu on parantunut vuoden 2011 jälkeen merkittävästi.

Kuntalaisten ja sidosryhmien energianeuvontaa ja tiedotusta ilmastoasioista on tehostettu. HSY:n Ilmastoinfo ja pääkaupunkiseudun kuluttajien energianeuvontahanke ovat ohjanneet kuluttajia muuttamaan käyttötottumuksiaan kampanjoimalla ja neuvomalla.

Ilmastonmuutoksen sopeutumistoimilla varaudutaan sään ääriolosuhteisiin. Sosiaali- ja terveystoimen varautumissuunnitelmaan on lisätty varautuminen sään ääri-ilmiöihin. Tulvariskien määrittely ja tiedon välittäminen kiinteistö- ja rakennusalan ammattilaisille on edennyt hyvin. Tulvariskialueen asukkaita ja kiinteistöjen omistajia on tiedotettu tulvariskeistä. Rakennusluvan yhteydessä annetaan ohjeistusta hulevesien johtamisesta ja lupahakemukseen on liitettävä selvitys vesien johtamisesta. Viheralueita kehitetään sietämään sään vaihteluita, ja tekeillä on linjaus, jonka tavoitteena on asettaa kasvien käytölle periaatteet.

Maankäytön suunnittelu, ja siinä erityisesti alueiden käytön suunnittelu, on yksi tärkeimmistä työkaluista ilmastonmuutoksen hillinnässä ja ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Yhdyskuntarakenne ja liikenteen ratkaisut vaikuttavat pitkälle tulevaisuuteen. Ohjelman tavoitteiden mukainen asemanseutujen rakentaminen on nostanut rakennustehokkuutta Koivukylässä, Rekolassa ja Tikkurilassa. Merkittävin kasvu oli Tikkurilassa 400 metrin etäisyydellä asemasta. Hieman kasvua oli lisäksi Myyrmäessä ja Hiekkaharjussa.

Kaavojen valmistelussa on muutamalla alueella testattu ilmastovaikutusten laskureita. Pyöräilyn kehittämissuunnitelma on valmisteltu. Ohjelman hyväksyminen odottaa liikennepoliittisen ohjelman valmistumista. Uusien pyöräteiden rakentamisen määrä on vähentynyt, mutta Kivistöön valmistui kilometrin verran pikapyörätietä.

Tyytyväisyys joukkoliikenteen vaihtoyhteyksiin on parantunut asiakastytyväisyyskyselyjen perusteella. Vuonna 2014 tyytyväisiä oli 79 prosenttia matkustajista.

Sähköautojen käyttöönottoa on edistetty laatimalla latauspisteiden yleissuunnitelma. Julkisia latauspisteitä on rakennettu yhdessä Vantaan Energian kanssa yhteensä kuusi kappaletta. Seudullinen viherkehä on määritelty, ja se on mukana maakuntakaavatyössä. Vantaan sisäisistä viheryhteyksistä on tehty karttatarkastelu.

Kestävässä rakentamisessa ja rakennusten käytössä korostuvat energiatehokkuuden lisääminen ja laadun parantaminen. Tonttien luovutusehtoihin on lisätty lämmityksen, käyttöveden ja sähkönkulutusta osoittavien näyttölaitteiden ja ohjaavien säätölaitteiden sijoitus paikkaan, jossa niiden seuraaminen ja käyttö on helppoa ja kannustavaa. Kaupungin omien rakennusten energiatehokkuus on parantunut. Merkittävä puurakentamisen edistämiskohde, pohjoismaiden suurin puukerrostalo, nousee parhaillaan Kivistöön asuntomessualueelle. Puurakentamisen edistämiseen on haettu tietotaitoa koulutuksen avulla.

Riittävien virkistysalueiden varmistaminen ja ekosysteemipalveluiden toimivuuden turvaaminen ovat keskeisiä tekijöitä luotaessa viihtyisiä asuinalueita. Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä on parantunut. Hankkeiden ja suunnitelmien yhteydessä on tehty aiempaa enemmän luontoselvityksiä. Lisäksi kaupunki on teettänyt alueellisia erillisselvityksiä.

Tieliikennemelun torjuntaan liittyvät toimenpiteet eivät edenneet. Melua alentavia päällysteitä ei ole käytetty. Meluesteitä rakennettiin vuonna 2013 yhteensä 80 metrin matkalle ja vuonna 2014 ei ollenkaan.

Kahden pohjavesialueen selvitykset on tehty ja niiden pohjalta on päivitetty suojelusuunnitelmat. Rekolanjojan ja Vallinojan vedenlaatua on tutkittu säännöllisesti. Krakanojalta ja Kirkonkylänojalta on otettu kertanäytteet opinnäytetyön yhteydessä. Työryhmä on laatimassa toimintasuunnitelmaa Vantaanjoen kehittämiseksi vaelluskalavesistöksi.

Vantaan ympäristöraportti 2014–kevät 2015 on luettavissa [täällä](#):

www.vantaa.fi > Ympäristö ja luonto > Ympäristökeskus > Julkaisut > Tutkimukset, selvitykset ja raportit

Ympäristölautakunta 20.5.2015 § 19

Ympäristöjohtajan va:n esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Kaupunginhallitus 8.6.2015 § 25

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään esittää Vantaan ympäristöraportti 2014–kevät 2015 kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 10.8.2015 kokoukseen.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 13

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään esittää Vantaan ympäristöraportti 2014–keväät 2015 kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Käsittely:

Todettiin, että ympäristöraportin liitteen 2 ”Ympäristöohjelman seuranta” kohdasta ”Materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen”, sivujen 39 ja 40 välistä puuttuu yksi sivu. Puuttuva sivu lisätään ympäristöraporttiin teknisenä korjauksena ja korjattu raportti liitetään pöytäkirjaan.

Kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen listatekstin seitsemännessä kappaleessa on havaittu kolme virheellistä lausetta. Lauseet ”Autojen määrän vuosikautia tasaisesti jatkunut kasvu kääntyi jyrkkään laskuun. Vuonna 2014 Vantaalla oli 456 autoa tuhatta asukasta kohti. Se on 12 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2013.” on näin ollen korjattu vastaamaan ympäristöraportin sisältöä seuraavasti: ”Autojen määrän vuosikautia tasaisesti jatkunut kasvu jatkui. Vuonna 2014 Vantaalla oli 525 autoa tuhatta asukasta kohti. Se on 1,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013.”

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan ympäristöraportti 2014–keväät 2015, kh 10.8.2015 § 13

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Leena Maidell-Münster, puh. 0400 427 705, leena.maidell[at]vantaa.fi
ympäristösuunnittelija Tina Kristiansson, puh. 050 314 5684, tina.kristiansson[at]vantaa.fi

Vantaa
Liikettä

VANTAAN YMPÄRISTÖRAPORTTI **2014 – kevät 2015**

Vantaan ympäristöraportti 2014 - kevät 2015

ISSN 2342-9453 (painettu) ISSN 2342-9461 (verkkojulkaisu)

Sarja: Vantaan kaupunki. Ympäristökeskus. Julkaisuja 2015:2

ISBN 978-952-443-494-2 (painettu)

ISBN 978-952-443-495-9 (PDF)

Julkaisija: Vantaan kaupungin ympäristökeskus

Kannen kuva: Dixin avajaiset, Vantaan kaupunki, aineistopankki

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Käsissäsi olevan uusimman Vantaan ympäristöraportin kansikuvasta voi löytää paljon kaupungin kestäväen kehityksen arvoihin liittyvää symboliikkaa. Kuvassa pieni tyttö katselee uuden Dixin asemakeskuksen ikkunasta radalle saapuvaa junaa. Pieni tyttö edustaa tulevia sukupolvia, juna kestäväää liikumista ja Vantaa liikettä -slogan muutosta kohti kestävämpää kaupunkia.

Myös Vantaan kaupungin kehittämisessä, suunnittelussa ja rakentamisessa kestäväen kehityksen arvot ovat näkyneet jo vuosikymmenten ajan. Toki ympäristöhaasteet ovat tulleet monimutkaisemmiksi. Luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen ja luonnonvarojen liiallisen käytön lisäksi ilmastonmuutoksen uhka on tehnyt kestäväen kaupungin rakentamisen haasteen entistä vaikeammaksi.

Vantaan kaupungiltakin suuria taloudellisia satsauksia vaatinut Kehäradan rakentaminen on loppusuoralla. Kehärataan ja joukkoliikenteeseen tukeutuvia asemansetuja tiivistetään ja kehitetään. Kivistöön rakentuu lähivuosina kokonainen uusi asuinalue palveluineen. Uudesta alueesta kasvaa kotikaupunki jopa 30 000 vantaalaiselle. Kivistön kehittämisessä käytetään Suomessa uutta One Planet Living -konseptia, jossa korostetaan monimuotoisuutta ja suvaitsevuu-tta sekä etenkin ekologisuutta. Tarkoitus on kannustaa asukkaita sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväen elämäntapaan.

Maankäytön ja liikenteen ratkaisujen lisäksi kaupungin ilmastovaikutuksiin voidaan merkittävästi vaikuttaa uudis- ja korjausrakentamisen toimilla. Myös näissä asioissa kaupunki on ollut aktiivinen. Kaupungin omien kiinteistöjen energiatehokkuutta onnistuttiin parantamaan uudenlaisen energia-tehokkuussopimusten kautta jopa niin, että nämä kaupungin innovatiiviset ESCO-hankkeet ovat saaneet kansallista tunnustusta.

Ympäristövastuullisuuden edistämiseksi kaupungissa tehdään kovasti työtä. Ympäristökasvatustyö kouluissa ja nuorisotiloissa on aktiivista, ja tästä kantautuu varmasti tietoa myös koteihin. Omassa toiminnassaan kaupunki on vuonna 2014 aloittanut hankintojen vastuullisuuden kehittämisen, onhan kaupunki julkisena hankkijana varsin merkittävä ostopäätösten tekijä. Vastuu luonnon monimuotoisuudesta on myös kaupungille tärkeää ja vuonna 2015 kaupunki haluaa nostaa kaupungin puroluonnon asukkaiden tietoisuuteen järjestämällä Purojen kaupunki -teemavuoden.

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

<p>VANTAAN KAUPUNKI Ympäristökeskus Pakkalankuja 5 01510 Vantaa</p>	<p>KUVAILULEHTI Julkaisun päivämäärä Kesäkuu 2015</p>
<p>Tekijä: Tina Kristiansson, Jarmo Honkanen, Leena Maidell-Münster</p>	
<p>Julkaisun nimi: Vantaan ympäristöraportti 2014 - kevät 2015</p>	
<p>Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen vuosittain julkaisema ympäristöraportti on valmistunut. Ympäristöraporttiin on kerätty vuoden 2014 ja kevään 2015 hyviä toimintatapoja ja kestävää kehitystä tukevia hankkeita Vantaalla. Lisäksi raportti sisältää vuoden 2013 ja osittain myös vuoden 2014 kestäväen kehityksen indikaattorit ja ympäristötilinpidon sekä kaupungin ympäristöohjelman 2013-2016 seurantaraportin.</p> <p>Ekologisen kestävyden säilyttäminen kaupungissa on Vantaan ympäristöjohtamisen keskeinen tavoite. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä ympäristöpolitiikassa vuosille 2012–2020 on kaupungin pitkän aikavälin linjaukset ekologisen kestävyden ja ympäristönsuojelun edistämiseksi.</p> <p>Vantaan kaupunki on mukana useissa energiansäästöön tai muutoin kestäväen kehitykseen tähtäävissä hankkeissa yhteistyössä muiden kaupunkien ja eri alojen tutkimuslaitosten kanssa. Kestäväen kehityksen periaatteet näkyvät ja tuntuvat niin koko kaupungin toimissa kuin erillisissä toimipisteissä ja yksittäisissä tapahtumissa. Kestävä kehitys on luonnollinen osa toiminnan ideologiaa yhtäläillä päiväkodissa, kirjastossa tai työpajassa. Koulutukset ja neuvonta sekä jalkautuminen erilaisiin talkoisiin kuuluivat osana kestäväen kehityksen toimintaan.</p> <p>Ennakkotiedon mukaan Vantaan kasviuonekaasupäästöt laskivat vuonna 2014 yhteensä viisi prosenttia vuoteen 2013 verrattuna. Eniten vähenivät kulutussähkön tuotannosta aiheutuneet päästöt (- 12 %). Kaukolämmön aiheuttamat päästöt vähenivät 7 prosenttia. Asukasta kohti laskettuna päästöt vähenivät 7 prosenttia vuoteen 2013 verrattuna. Vähennystä tapahtui kautta linjan, ja eniten vähenivät kulutussähkön tuotannosta aiheutuvat kasviuonekaasupäästöt (- 13 %) sekä liikenteen (- 8 %) ja kaukolämmön tuotannosta aiheutuneet päästöt (- 8 %).</p> <p>Maankäytön ja kaupunkirakenteen kestävyden indikaattorit näyttävät jo vuosia jatkuneen jokseenkin hyvän tilanteen säilyneen. Yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti kaupunkirakenne tiivistyy ja eheytyy. Vuonna 2014 lähes kaikki uudet asunnot ja muut rakennukset rakennettiin asemakaava-alueille. Muutokset palveluiden saavutettavuudessa olivat vähäisiä. Suurimman muutoksen ollessa koulujen saavutettavuudessa: väestön, joka asuu korkeintaan 700 metrin päässä peruskoulusta (luokat 1–6), osuus pieneni 3,3 prosenttiyksikköä.</p> <p>Toiminnan kuormituksen ja ekotehokkuuden indikaattoreissa suuri muutos tapahtui vuonna 2014. Kivihiilen ja etenkin maakaasun käyttö vähenivät selvästi, kun sähköä ja kaukolämpöä alettiin saada sekajätteen poltosta uudessa jätevoimalassa. Käytössä olevien vuoden 2013 tietojen perusteella sähkön kulutus on ollut laskussa, kun taas veden kulutus kasvaa. Sama suunta näkyy kaupungin omistamien kiinteistöjen sähkön, lämmön ja veden kulutuksen luvuissa vuodelta 2014: sähköä ja lämpöä meni vähemmän, mutta vettä kului aiempaa enemmän. Ilmalaatu on pysynyt hyvänä. Vantaan jätevedet puhdistetaan hyvin entiseen malliin, ja jätevesikuormitus on pysynyt jokseenkin ennallaan.</p> <p>Liikenteen aiheuttamat asukaskohtaiset kasviuonekaasupäästöt vähenivät vuonna 2014 kolme prosenttia. Autojen määrän vuosikausia tasaisesti jatkunut kasvu jatkui Vuonna 2014 Vantaalla oli 525 autoa tuhatta asukasta kohti. Se on 1,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Työsuhdematkalippu lisää suosiotaan vuodesta toiseen; vuonna 2014 kasvua oli yli 10 prosenttia edellisvuodesta.</p> <p>Ympäristövastuullisen kulutuksen ja ympäristökasvatuksen indikaattorit vuodelta 2014 kertovat hyvästä kehityksestä. Keskitetysti kilpailutettavia hankintoja tehtiin lähes 11,5 miljoonalla eurolla, ja siitä ympäristönäkökohdat olivat ratkaiseva tekijä 9,3 miljoonan euron edestä – siis yli 80 prosentissa keskitetysti kilpailutettavista hankinnoista. Ympäristösertifioitujen koulujen ja päiväkotien määrä kasvoi. Koulutettujen ekotukihenkilöiden määrä nousi 5,4:än sataa kaupungin työntekijää kohti. Luontorettille osallistuneiden määrä pysyi vuoden 2013 tasolla.</p>	
<p>Asiasanat: ympäristöraportti, ympäristöindikaattorit, ympäristön seuranta, kestävä kehitys</p>	
<p>Julkaisija: Vantaan kaupungin ympäristökeskus</p>	
<p>Sarjan nimi: Vantaan kaupunki. Ympäristökeskus. Julkaisuja 2015:2 ISSN 2342-9453 (painettu) ISSN 2342-9461 (verkkojulkaisu)</p>	
<p>ISBN 978-952-443-494-2 (painettu) ISBN 978-952-443-495-9 (PDF)</p>	<p>Kieli: suomi</p>
<p>Kokonaissivumäärä: 33 + liitteet</p>	

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	4
2 VANTAAN KAUPUNKIORGANISAATIO	5
3 YMPÄRISTÖJOHTAMINEN VANTAALLA	6
4 KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN	8
4.1 YLEISEN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN	8
4.2 MAANKÄYTÖN JA KAUPUNKIRAKENTEEN KESTÄVYYDEN EDISTÄMINEN	11
4.3 TOIMINNAN KUORMITUKSEN VÄHENTÄMINEN JA EKOTEHOKKUUDEN EDISTÄMINEN	16
4.4 LIIKKUMISEN KESTÄVYYDEN EDISTÄMINEN	21
4.5 YMPÄRISTÖVASTUULLINEN KULUTUS JA YMPÄRISTÖVALISTUKSEN EDISTÄMINEN	24
5 VANTAAN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖOHJELMAN 2013-2016 SEURANTA	31
5.1 YMPÄRISTÖOHJELMAN TOTEUTUMINEN	31
LIITTEET	
Vantaan ekologisen kestävyysindikaattorit	34
Ympäristöohjelman seuranta	38
Ympäristövalitukset Vantaalla	47

1 JOHDANTO

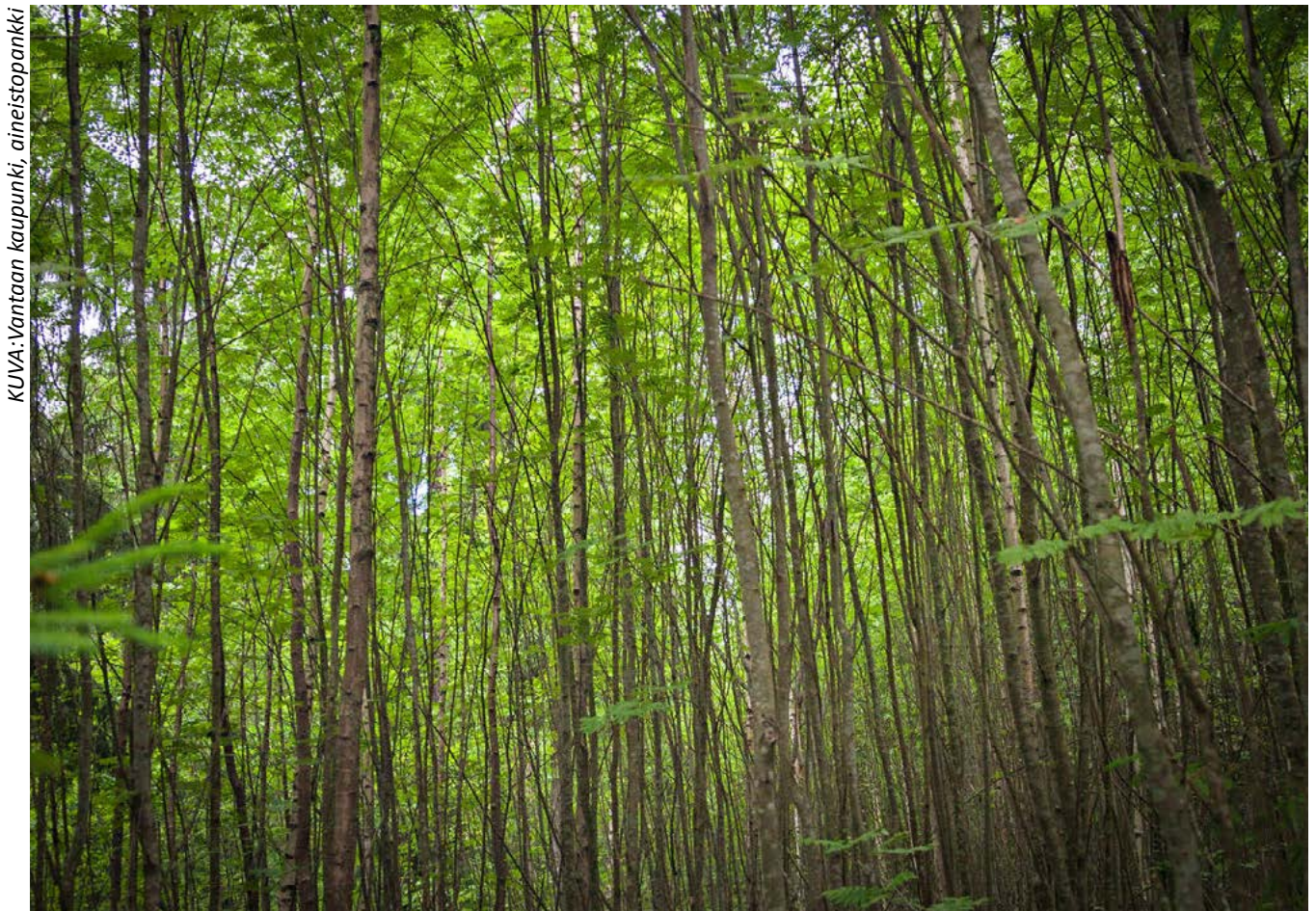
Vantaan ympäristöraportissa 2014 - kevät 2015 esitellään hyvien käytäntöjen avulla kaupungin ympäristötyötä tältä ajanjaksolta. Lisäksi raporttiin on liitetty kaupungin ympäristöohjelman 2013-2016 seurantatiedot. Raporttiin on myös koottu tilastotietoja muuttujista, joilla on merkitystä arvioitaessa Vantaan kaupungin onnistumista kestävän kehityksen tavoitteissaan.

Ympäristöasiat ja kestävä kehitys ovat nykyisin kiinteä osa kaikkea kaupungin toimintaa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2012 Vantaan ympäristöpolitiikan vuosille 2012–2020. Ympäristöpolitiikassaan Vantaan kaupunki pitää toimintaperiaatteena kestävää kasvua kohti hiilineutraaliutta ja ympäristövastuun huomioon ottamista kaikessa päätöksenteossa ja toiminnassa. Näissä

sitoumuksissa riittää haastetta, ja hyvä ympäristöjohtaminen onkin avainasemassa tavoitteisiin pääsemiseksi.

Vantaan kaupungin toimialat tekivät uudet ympäristöohjelmat vuosille 2013–2016. Niiden pohjalta koottiin koko kaupunkia koskeva yhteinen ohjelma: Vantaan kaupungin ympäristöohjelma 2013–2016.

Vantaan kaupunki on mukana Suomen kuuden suurimman kaupungin työryhmässä, joka kehittää ja yhtenäistää ympäristöraportointia. Vantaalla vuosittain koottavan ympäristöraportin rinnalla julkaistiin alkusyksyllä suppeampi ympäristökatsaus. Vuonna 2013 ilmestyi myös *ympäristön tila*-raportti.

KUVA: Vantaan kaupunki, aineistopankki

Kuva. Kakolanmäen nuorta koivikkoa.

2 VANTAAN KAUPUNKIORGANISAATIO

Vantaan kaupunkiorganisaatio uudistettiin vuoden 2013 alussa. Organisaatiossa on nyt viisi toimialaa, jotka ovat kaupunginjohtajan toimiala, konserni- ja asukaspalveluiden toimiala, sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, sivistystoimen toimiala sekä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala. Kaupunkiorganisaatioon kuuluvat myös Vantaan kaupungin omistamat liikelaitokset:

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Suun terveydenhuollon liikelaitos ja Vantaan työterveysliikelaitos.

Vantaan kaupungilla on joko suoraan tai tytäryhteisöittensä kautta määräysvalta lähes sadassa osakeyhtiössä, säätiössä, yhdistyksessä ja muissa yhteisöissä. Sen lisäksi Vantaan kaupunki on osakkaana kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä.

Vantaan kaupunki	
Väestö 1.1.2015	210 803
Kokonaispinta-ala (maapinta-ala)	240,4 km ² (238,4 km ²)
Väestötiheys (as/maa-km ²)	884
Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2014	10 432 (vakituiset ja määräaikaiset)

Lähde: Vantaan kaupunki

Elinkeinorakenne, työpaikkojen määrä toimialoittain 31.12.2012			
Yhteensä, kpl	106 602		
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	314	Kiinteistöalan toiminta	682
Kaivostoiminta ja louhinta	61	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 346
Teollisuus	13 150	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	8 964
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähditysliiketoiminta	400	Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	4 171
Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	660	Koulutus	3 841
Rakentaminen	8 082	Terveys- ja sosiaalipalvelut	9 204
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	23 566	Taiteet, viihde ja virkistys	1 526
Kuljetus ja varastointi	16 682	Muu palvelutoiminta	2 165
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	3 986	Kotitalouksien toiminta työnantajina	0
Informaatio ja viestintä	2 002	Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	9
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	864	Toimiala tuntematon	927

Lähde: Tilastokeskus Työssäkäyntitilasto
(c) Tilastokeskus - Statistiekcentralen

Talous	Vuosi 2012	Vuosi 2013
- vuosikate/poistot	94,6 %	148,9 %
- investointien tulo-rahoitus	40,5 %	66,3 %
- lainat (€/asukas)	4 642,4 €	4 790,4
- konsernilainat (€/asukas)	8 984,2 €	8 959,6 €

Lähde: Vantaan kaupunki

3 YMPÄRISTÖJOHTAMINEN VANTAALLA

Ympäristöjohtamisen keskeinen tavoite on ekologisen kestävyuden ylläpitäminen ja edistäminen. Kestävä kehitys on myös yksi kaupungin kolmesta arvosta innovatiivisuuden ja yhteisöllisyyden ohella.

Vantaan visio:

”Vantaa on asukkaille ja yrittäjille Suomen vetovoimaisin ja kansainvälisin kotikaupunki, joka toimii kestävä kehityksen suunnanäyttäjänä.”

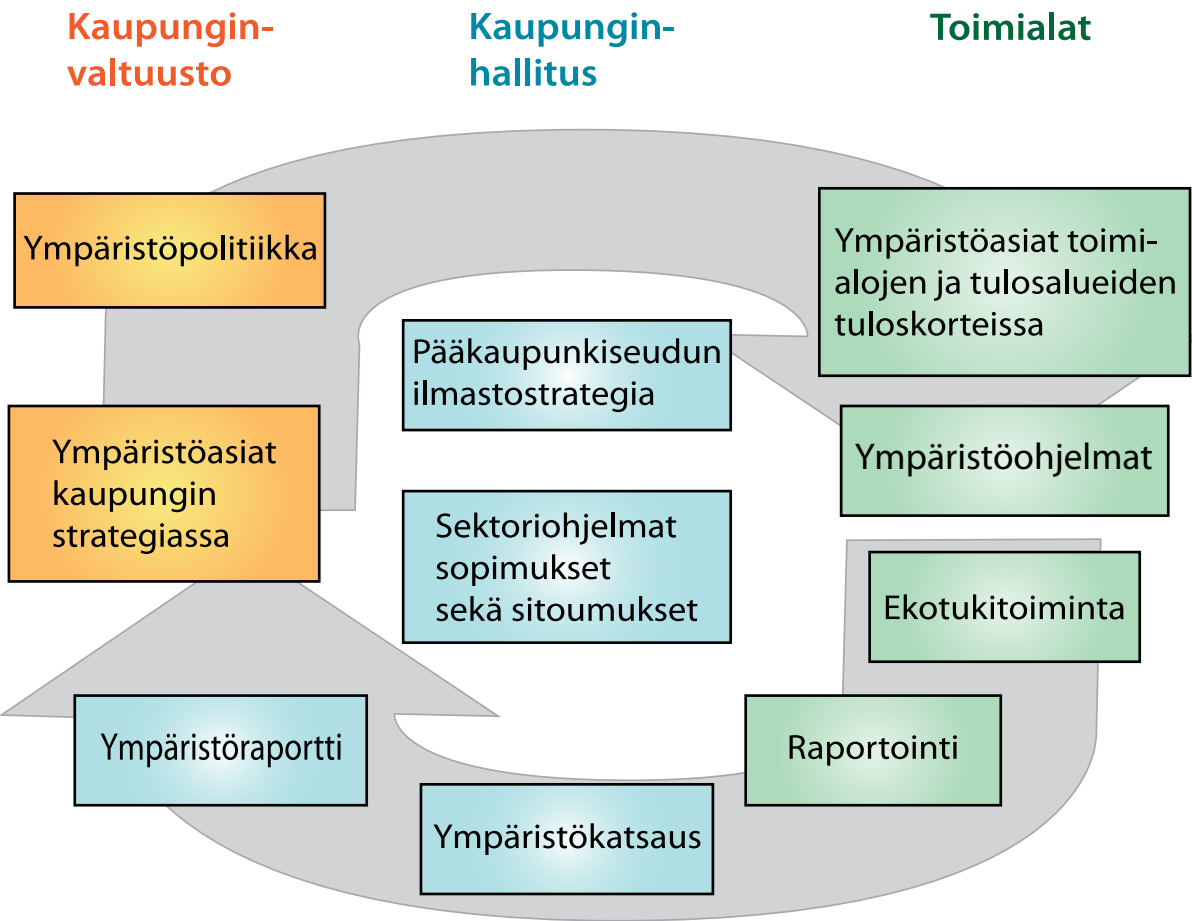
Kestävän kehityksen arvo:

”Turvataan hyvät elinmahdollisuudet nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat, oikeudenmukaisuus ja pidetään talous tasapainossa.”

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2013 valtuustokauden 2013–2016 strategian. Strategiassa on yhtenä painopistealueena mainittu kaupunkirakenteen eheyttäminen. Eheä yhdyskuntarakenne tiivistää rakennettuja alueita ja mahdollistaa yhtenäisen jatkuvan viheralueverkoston toimivine ekologisine yhteyksineen. Viheralueet ovat helposti asukkaiden saavutettavissa ja auttavat varmistamaan terveellisen sekä viihtyisän elinympäristön säilymistä. Eheä kaupunkirakenne edistää ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista ja parantaa sopeutumista ilmastonmuutokseen. Tiivis rakentaminen ja tehokas joukkoliikenne kulkevat käsi kädessä, ja riittävä viheralueiden verkosto tehostaa hulevesien imeytymistä.

Vantaalla toteutetaan kaupunginvaltuustossa vuonna 2012 hyväksyttyä ympäristöpolitiikkaa vuosille 2012–2020. Ympäristöpolitiikan linjaukset näkyvät vuonna 2013 hyväksytyissä kaupungin sekä toimialojen ympäristöohjelmissa.

KUVA: Tarja Starast

Kuva. Ympäristöjohtaminen Vantaalla.

Kaupungin ja sen viiden toimialan ympäristöohjelmat vuosille 2013–2016 pyrkivät osaltaan vastamaan vakaviin ympäristöhaasteisiin, kuten ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen, luonnonvarojen kestävämpään käyttöön ja luonnon monimuotoisuuden säilymiseen. Lisäksi ohjelmien tavoitteiden ja toimenpiteiden avulla pyritään täyttämään sovitut tavoitteet sekä kansainvälisten ja kansallisten sitoumusten velvoitteet. Kaupungin ympäristöohjelmassa on kuuden eri päämäärän alla kaikkiaan 56 tavoitetta.

Tavoitteita ja toimenpiteitä seurataan ja arvioidaan. Se on keskeinen osa ympäristöjohtamista Vantaalla, niin kuin on myös ympäristöjohtamisen jatkuvan parantamisen periaate.

- Vantaan ympäristöpolitiikka 2012–2020
 - Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.6.2012.
 - Ympäristöpolitiikan toimintalinjauksena on, että Vantaa kasvaa kestävästi kohti hiilineutraaliutta ja kaupunki kantaa ympäristövastuuta kaikessa päätöksenteossaan ja toiminnassaan.
- Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia 2030 ja sen tarkistetut tavoitteet 2012/2013
 - Tavoitteiden mukaan pääkaupunkiseutu on hiilineutraali vuonna 2050 ja kasvihuonekaasupäästöt vähenevät vuoteen 2020 mennessä 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta
- Kaupunginjohtajien ilmasto- ja energiasopimus (Covenant of Mayors)
 - Sopimus edellyttää CO₂-päästöjen ja energiankulutuksen vähentämistä vähintään 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä verrattuna vuoteen 1990
- Kaupunginjohtajien ilmastoverkoston aloitteet
 - Verkostoon kuuluvat Espoon, Helsingin, Oulun, Tampereen, Turun ja Vantaan kaupungit
- Kaupunginjohtajien kahteen yhteiseen kannanottoon liittyy yhteensä kymmenen aloitetta. Ne koskevat paikallisen energiaviisaan rakentamisen tiekartan laatimista (ERA 17), rakennusvalvonnan kehittämistä ennakoivan laadunvalvonnan suuntaan, energia- ja ilmastoneuvonnan edistämistä asuinalueilla, investointien ilmastovaikutusten budjetointia, ekotuki-toiminnan levittämistä, matkustustarpeen vähentämistä, kasvihuonekaasujen vähentämismahdollisuuksien selvittämistä 30 % vuoteen 2020 mennessä, valtion ilmastokumppanuusaloitteen tukemista, vähäpäästöisten autojen käyttöönottoa suurissa kaupungeissa sekä ilmastoyhteistyön lisäämistä kaupunkien ja pienten sekä keskisuurten yritysten välillä.
- KETS, kuntien energiatehokkuussopimus
 - Kaupungin ja TEM:n välillä solmittu sopimus energiansäästön tehostamisesta.
- Pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategia
 - Linjauksena, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen otetaan keskeiseksi lähtökohdaksi yhdyskuntien suunnittelussa, rakentamisen ohjauksessa ja teknisten verkostojen kehittämisessä.

4 KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN

4.1 YLEISEN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN

Kivistään kestävän kehityksen toimintasuunnitelma

Kivistään kaupunginosaan rakentuu lähivuosina kokonainen uusi asuinalue palveluineen. Uudesta alueesta kasvaa kotikaupunki jopa 30 000:lle vantaalaiselle. Ensi kesänä alueella järjestetään myös vuoden 2015 asuntomessut.

Kivistään kehitetään palveluiden, työssäkäynnin ja asumisen modernia ja elämyksellistä kaupunkikeskusta, jolle kestävä liikkuminen luo pohjan. Kehittämisessä korostetaan monimuotoisuutta ja suvaitsevaisuutta sekä erityisesti ekotehokkuutta. Kaupunkikeskukselle on luotu One Planet Living -konseptin mukaiset ydinarvot, jotka ohjaavat kehittämistä. Jatkossa konseptia käytetään koko Kivistään kaupunginosan kehittämisen apuna. Vantaan kaupungin lisäksi kehittäjäkumppaneina hankkeessa toimivat HOK-Elanto, Ruokakesko, NCC ja Skanska.

One Planet Living on Englannista lähtöisin oleva kestävä elämäntavan konsepti, jota on käytetty useassa hankkeessa ympäri maailman. Konseptin vahvuutena nähdään sen ymmärrettävyys, joka perustuu maapallon käytettävissä olevien resurssien niukkuuteen ja niiden oikeudenmukaiseen

jaettavuuteen. Tarkoituksena on kannustaa ihmisiä ja yhteisöjä sosiaalisesti ja ekologisesti kestävään elämäntapaan. One Planet Living -konseptin on kehittänyt englantilainen voittoa tavoittelematon organisaatio BioRegional yhteistyössä maailman luonnonsäätiön (WWF) kanssa.

Vuonna 2014 Sitra tuki kestäviä elämäntapoja edistävän One Planet Living -konseptin soveltamista Vantaan Kivistään kaupunkikeskustan kehittämisen lisäksi Jyväskylän Kankaan alueella.

1	Ei hiilidioksidipäästöjä
2	Ei jätettä
3	Vähäpäästöinen liikkuminen
4	Kestävät materiaalit
5	Kestävä lähiruoka
6	Resurssiviisas vedenkäyttö
7	Maankäyttö ja luonto
8	Kulttuuri ja yhteisö
9	Oikeudenmukaisuus ja paikallinen talous
10	Terveys ja onnellisuus

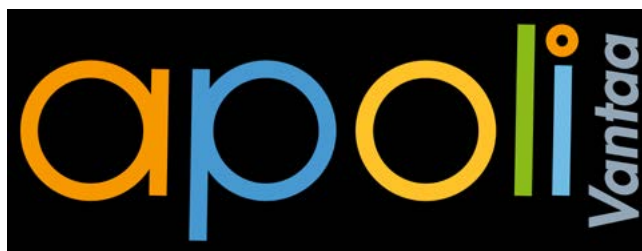
Kuva. One Planet Living -konseptin 10 periaatetta huomioivat ekologisuuden lisäksi myös hyvinvoinnin ja viihtyisyyden edistämisen.

Kuva. Kivistään kaupunkikeskustaa

Miltä Vantaa näyttää tulevaisuudessa

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuussa 2015 kaupungin uuden arkkitehtuuriohjelman (Apoli). Edellinen arkkitehtuuri valmistui vuonna 2007. Apolissa päivitetään tavoitteet ja keinot hyvän kaupunkielämän luomiseksi vuoteen 2020 mennessä. Arkkitehtuuriohjelma vastaa siihen, mitä Vantaalla pidetään tavoittelemisen arvoisena sekä ihmiselle ja luonnolle hyvänä rakentamisena.

Ohjelmassa määritellään 20 kärkihanketta, joilla päästään tavoitteeseen. Kärkihankkeissa korostuvat erityisesti yhteistyö asukkaiden kanssa, keskustojen kehittäminen omaleimaisiksi ja aikaa kestäviksi, monipuolisten asumisvaihtoehtojen tarjoaminen, viheralueiden kehittäminen sekä pyöreilyn edistäminen.

Ohjelmassa luvataan uusia kilpailuja ympäristön suunnitteluun, suosia koerakentamista ja varmistaa rakentamisen laatua rakennusjärjestyksen avulla. Kaupunki valmistelelee kaikille keskustoilta profiilit, hankkii julkisiin tiloihin taidetta ja yhteistä jokivarsien ulkoilureitistöjä.

Kuva. Kilterinmäen värikkäitä taloja radan varrella

KUVA: Vantaan kaupunki, mittausosasto

Kuluttajien energianeuvontahanke paneutuu energiankäyttöön

Pääkaupunkiseudulla jatkuu kuluttajien energianeuvontaan paneutuva ASIAA!-hanke. Sen tavoitteena on auttaa asukkaita energian säästöön neuvonnan, yhteisöllisen tekemisen ja tiedottamisen keinoin. Saatuja kokemuksia hyödynnetään alue- ja maakuntatasolla energianeuvonnassa.

ASIAA!-hankkeen työntekijät ovat neuvoneet vantaalaisia muun muassa energialuennoilla ja energiaklinikoilla tapahtumissa. Energiaklinikalla asukkaat saavat tietoa energiankulutuksen tehostamisesta ja voivat tutustua eri lamppuvaihtoehtoihin ja kulutusmittareihin.

Vantaan työväenopistolla järjestettiin kaikille asukkaille suunnattu Viisas energiankäyttö kotona -luentosarja sekä taloyhtiön hallituksen jäsenille suunnattu Taloyhtiön elinkaari ja energianhallinta -luentosarja. Hanke on käynyt pitämässä energialuentoja eri yhdistysten tilaisuuksissa. Taloyhtiöiden hallitusten koulutusmallin kehittämistä jatketaan hankkeen loppuun saakka.

Vihreät ovet -tapahtumassa jaettiin tietoa ja kokemuksia

Kuluttajien energianeuvontahanke oli vuosina 2014 ja 2015 mukana järjestämässä Vihreät ovet -tapahtumaa, jossa asukkaat, yritykset ja kaupunki avasivat jälleen ovensa yleisölle kertoakseen kokemuksensa energiatehokkuusratkaisujen hankinnasta ja käytöstä. Kokemusten jakamisella halutaan edistää uusien energiatehokkuusratkaisujen ja uusiutuvan energian käyttöönottoa.

Tänä vuonna Vihreät ovet avattiin eri alueilla järjestettävillä energiakierroksilla. Energiakierroksilla pääsi tutustumaan kiinnostaviin kohteisiin ja kysymään lisätietoa eri energiatehokkuusratkaisuisista ja uusiutuvien energioiden järjestelmistä suoraan käyttäjiltä.

Vuonna 2015 Vihreät ovet -tapahtumaa koordinoi Suomen ympäristökeskus (SYKE) yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuluttajien energianeuvonnan, Aalto-yliopiston, Ilmastoinfon ja Lähienergioliiton kanssa.

KUVA: Anu Norros

Kuva. Aurinkoenergiajärjestelmän tarkkailua Vihreät ovet -tapahtumassa.

4.2 MAANKÄYTÖN JA KAUPUNKIRAKENTEEN KESTÄVYYDEN EDISTÄMINEN

MALTTI-työkalun koekäyttö syksyllä 2014

Vantaalla kokeillaan erilaisia kestävän aluesuunnittelun työkaluja, joilla voidaan arvioida kaavojen ilmastovaikutuksia sekä päästövähennysmahdollisuuksia. Syksyllä 2014 Vantaalla kokeiltiin MALTTI - työkalua, joka on matalahiilisen aluekehityksen tukityökalu. Sillä lasketaan asuinalueiden rakentamisesta sekä käytöstä aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä, kun suunnittelualueesta on vielä vähän tietoa. MALTTI laskee myös kulutuksesta syntyvät kasvihuonekaasupäästöt, jolloin se antaa kokonaisvaltaisen kuvan alueen kasvihuonekaasupäästöistä.

Työkalua on kokeiltu Asolassa, Kivistössä ja Martinlaaksossa sijaitsevilla yhteensä kolmessa kaavahankkeessa. Kokeilussa laskettiin kaava-alueiden rakentamisen ja käytön hiilipäästöjen kertymät vuoteen 2050 asti.

Mallinnusten perusteella voitiin todeta, että kaikissa kaavahankkeissa rakennusten käytön aikainen kulutus muodostaa pitkällä aikavälillä kaikkein merkittävimmän osan kohdealueen hiilidioksidipäästökertymistä. Työkalulla laskettiin myös puurakentamisen vaikutusta hiilijalanjälkeen Lipstikan (Asolassa) kaavahankkeessa, jolloin oletettiin, että kaikki kerrostalot kaava-alueella olisivat puukerrostaloja. Mallinnusten perusteella todettiin, että puurakentaminen vähentäisi rakentamisen päästöjä merkittävästi. Lipstikan kaavahankkeen mallinnuksessa puurakentaminen vähensi hiilidioksidijalanjälkeä reilut 20 %.

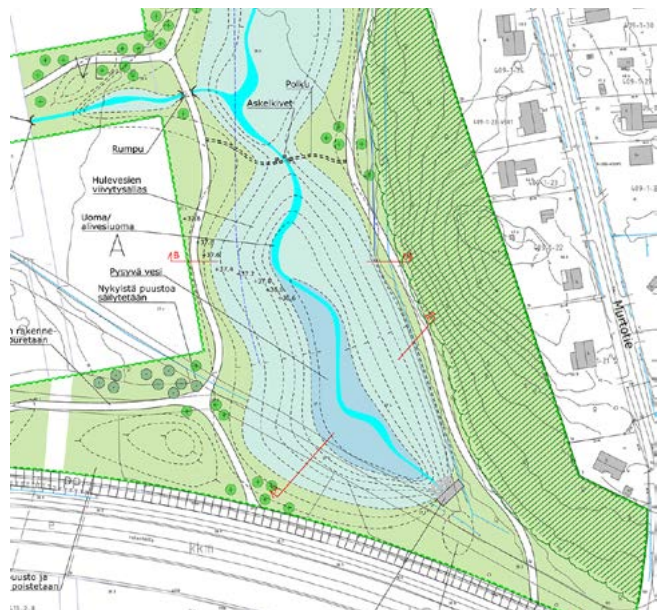
Kuva. Hulevesiratkaisuja Kivistön keskustassa.

Hulevesien hallintaan uudet työkalut

Vantaan kaupunki on kehittänyt uusia työkaluja hulevesien hallintaan. Työkaluja voivat käyttää niin suunnittelijat, rakentajat, asukkaat kuin tontinomistajatkin, ja ne soveltuvat käytettäväksi aina alueiden kaavoitusvaiheesta hulevesirakenteiden ylläpitoon asti.

Hulevesien hallinnan merkitys tulee tulevaisuudessa kasvamaan ilmastonmuutoksen myötä. Saateiden ennustetaan lisääntyvän ja voimistuvan Etelä-Suomessa, jolloin hulevesien määrä kasvaa ja hulevesistä johtuvat tulvat voivat yleistyä. Ilmastonmuutoksen arvellaan myös pidentävän kuivia jaksoja kesäisin, jolloin pienvesistöt saattavat kärsiä kuivuudesta. Luonnonmukaisella hulevesien hallinnalla voidaan ehkäistä sekä hulevesitulvia että pienvesistöjen kuivumista.

Hulevesityökalut on koottu verkkopohjaiseen suunnitteluoppaaseen, joka löytyy osoitteesta ilmastotyokalut.fi. Hulevesityökalut on kehitetty EAKR-rahoitteisessa hankkeessa Ilmaston kestävä kaupunki – työkaluja suunnitteluun (ILKKA). ILKKA-hanketta toteutettiin yhteistyössä Helsingin, Lahden ja Turun kaupunkien sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, Ilmatieteen laitoksen ja Turun yliopiston kanssa. Hanke alkoi syyskuussa 2012 ja päättyi 31.10.2014.

Dixi sai parhaimman tason LEED-ympäristösertifioinnin

Tikkurilan asemalle kolmessa vaiheessa rakennettava toimisto- ja liikekeskus Dixi sai vuoden 2015 alussa Suomen ensimmäisen kauppakeskukselle myönnetyn platina-tason LEED-ympäristösertifikaatin. Vantaalla Tikkurilan juna-aseman yhteydessä sijaitsevan Dixin ensimmäinen vaihe on arvioitu ja todettu olevan ympäristöratkaisuisaan parasta tasoa.

Perusta parhaalle platina-tasolle syntyi Dixissä useasta asiasta. Dixin sijainti on erinomainen julkisen liikenteen yhteyksineen ja lähialueen palveluineen. Suomen suurimpiin kuuluvasta 6 300 neliön viherkatosta saadaan hyötyä esimerkiksi hulevesien hallinnassa. Hyvä energiatehokkuus on myös perusedellytys. Lisäksi platina-tason saavuttamiseen vaikutti vähän kuluttavien vesikalusteiden valinta, vähäpäästöiset pintamateriaalit sekä paikallisten ja osin kierrätettyjen materiaalien käyttäminen rakentamisessa.

Kuva. Dixin yli 6 000 neliömetrin viherkatto kuuluu Suomen suurimpiin.

Vantaa mukana etsimässä vettä läpäiseviä pinnoiteratkaisuja

Vantaan kuntatekniikan keskus oli vuosina 2012–2014 mukana VTT:n CLASS-projektissa (Climate Adaptive Surfaces), jossa etsittiin Suomen olosuhteisiin soveltuvia vettä läpäiseviä pinnoiteratkaisuja. Nämä poikkeavat oleellisesti perinteisistä päällyste- ja rakenneratkaisuista. Jopa voimakkaat sateet läpäisevät helposti pintamateriaalin ja siirtyvät sen kautta alapuoliseen rakenteeseen ja siitä edelleen tietyllä viiveellä maaperään tai hulevesiverkostoon. Ilmaston muuttuminen lisää läpäisevien pintojen tarvetta pintavalumiin vähentämiseksi ja hulevesiverkostojen kuormituksen alentamiseksi.

CLASS-projekti oli TEKES-rahoitteinen tutkimushanke. Rahoittajina olivat lukuisat tahot, jotka edustavat kattavasti koko arvoketjua tilaajista tuottajiin. Mukana hankkeessa oli muun muassa betoni- ja kiviainesteollisuutta sekä muita materiaaleja tai tuotteita edustavia yrityksiä ja yhdistyksiä, suunnittelutoimistoja ja kaupungeja.

KUVA: Seppo Niva

Jättipalsamin torjunta tuottaa tulosta

Vuonna 2014 Vantaan ympäristökeskuksen väki jatkoi edellisvuonna alkaneita jättipalsamin torjuntatalkoitaan Liinapellossa ja Mätäojalla. Tulokset olivat lupaavia. Vuosi aikaisemmin kitketyillä alueilla jättipalsameita oli selvästi vähemmän ja uusi kitkentä sujui nopeasti.

Jokuomanpuistossa rehotti niin ikään vuonna 2013 yhtenäinen ja laaja jättipalsamikasvusto. Viheralueyksikkö niitti silloin kasvuston ennen sementin kypsymistä. Vuotta myöhemmin jättipalsameista ei näkynyt merkkiäkään. Alue on tosin niitetty sinäkin vuonna, mutta jättipalsamit, jos niitä edes versoi keväällä, olivat poissa.

Talkoolaisten kokemukset ja jättipalsamien nopea häviäminen Jokuomanpuiston niittoalueelta on hyvä osoitus siitä, että jättipalsamien torjunta kannattaa. Esimerkiksi Mätäojan luonnonsuojelualueella jättipalsamin jalkoihin jäänyt alkuperäinen lehtokasvillisuus elpyi heti seuraavana vuonna. Ympäristökeskus jatkaa jättipalsamin torjuntatalkoita vuonna 2015.

Nettikysely vieraslajeista

Neljän vieraslajin levinneisyyttä ja runsautta Vantaalla selvitettiin kuntalaiskyselyn avulla vuonna 2014. Netin Harava-kyselyssä vastaaja merkitsi havaintonsa suoraan kartalle ja vastasi muutamiin täydentäviin kysymyksiin. Vastaajia oli 21, ja vieraslaji-ilmoituksia kertyi 77 kappaletta. Kyselyn ja aiemman tiedon perusteella jättipalsami on levinnyt purojen ja ojen varsilla eri puolilla Vantaata. Jättiputkia on nähty Tikkurilassa ja Itä-Vantaalla. Kanihavainnot keskittyvät Myyrmäkeen. Espanjansiruetana on levinnyt Päiväkummussa, ja muutamia etanahavaintoja tehtiin myös Tammiston ympäristössä.

Työhevosiä Lammaslammella

Vantaan kaupungin viheralueyksikkö teki vuonna 2014 Lammaslammien ympäristön viheralueilla puustonhoitoa. Huonokuntoisia puita poistettiin ja muutamilta kohdilta parannettiin näkymiä ulkoilureiteiltä lammelle. Puiden ajon hoitivat Äfeltin työhevokset yhdessä kaupungin metsätilojen metsurien kanssa.

KUVA: Maria-Liisa Liedes-Wilenius

Kuva. Vantaan ympäristökeskuksen väkeä jättipalsamitalloissa.

KUVA: Mia Kuivala

Kuva. Työhevosiä Lammaslammella.

Vantaa on purojen kaupunki vuonna 2015

Vantaan kaupunki edistää purojen tunnettavuutta ja toteuttaa teemavuoden, jonka aikana kiinnitetään erityistä huomiota kaupungin puroluontoon. Idean taustalta löytyvät Suomalaisen kalastusmatkailun edistämisseura (SKES) ja Vantaan vaelluskalatyöryhmä.

Purojen kaupunki 2015 -teemavuoden tavoitteena on lisätä asukkaiden tietoisuutta Vantaan ainutlaatuisesta puroluonnosta. Vantaalla on 67 pienvesikohdetta, joista puroja 55 sekä järviä ja lampia 12. Vesistöjen kunto vaihtelee, mutta joukossa on 24 erillistä arvokasta luontokohdetta, joilla on tavallisesta virtavesiluonnosta eroavia erityisiä luontoarvoja. Vantaan puroilla on eurooppalaisittain katsottuna myös yksi erityispiirre: niihin nousee taimen kudulle mereltä, mikä on todellista ekotiikkaa metropolialueella.

Purojen kaupunki -teemavuoden aikana puroluontoa myös kunnostetaan kaupungin omana työnä sekä järjestämällä talkoita. Mukana toiminnassa ovat vahvasti mukana Virtavesien hoitoyhdistys (Virho) sekä Suomalaisen kalastusmatkailun edistämisseura (SKES). Myös yritykset, asukasyhdistykset ja muut alueelliset yhdistykset pyritään aktivoimaan mukaan kunnostustöihin. Kunnostustöihin kuuluu puroomien kunnostusten lisäksi myös vieraslajien poistoa puronvarsilta.

Lapsia ja nuoria ei myöskään ole unohdettu: päiväkodit ja koulut voivat toteuttaa teemavuotta järjestämällä retkiä ja ulkoilupäiviä lähipurolle sekä osallistumalla talkoisiin. Kaikki perheenjäsenet voivat tutustua Vantaan puroluontoon muun muassa kaupungin ympäristökeskuksen järjestämällä luontoretkillä. Myös tiedotusta kaupungin puroluonnosta lisätään.

Kuva. Vantaan purojen teemavuosi avattiin Tikkurilan Dixin Vantaa-Infossa maaliskuun lopulla. Samalla vietettiin myös Dixissä auenneen Virtavesinäyttelyn avajaisia. Tilaisuuden tervetuliaispuheen piti kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtman. Purovuoden teemoihin paneutui puheessaan myös SKES ry:n puheenjohtaja Jukka Halonen. Toimitusjohtaja Petri Angervuori DHL Supply Chain (Finland) Oy:stä kertoi kummipurotoiminnastaan Krakanojalla ja tiedottaja Veera Vehkasalo toi terveiset Suomen YK-liitosta ja Pallonkuttijat-hankkeestaan. Omasta suhteestaan puroluontoon kertoi elokuvanäyttelijä ja kala-aktiivi Jasper Pääkkönen.

Määkivät kesäyöntekijät jälleen Koivuhaassa

Vantaalaiset saivat jälleen kesällä 2014 seurata määkivien ja nelijalkaisten kesäyöntekijöiden aherrusta Koivuhaassa Tikkurilan keskuspuistossa. Noin kolmikuisten, Haltialan tilalla Helsingissä syntyneiden suomenlampaiden katras saapui työpaikalleen kesäkuun alussa. Lampaiden laidunkausi jatkui syyskuun lopulle.

Tikkurilan keskuspuisto on kokonaisuudessaan noin neliökilometrin laajuinen viheraluekokonaisuus, jonka peltoalueita on viljelty jo ainakin 1600-luvulta lähtien. Alue onkin kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti merkittävä. Vanhat peltoalueet ovat paikoitellen umpeutumassa viljelyn loputtua. Laidunnuksella pyritään pitämään niittyalueet jatkossakin avoimina. Lammasaitauksen länsipuolella on puulajipuisto ja itäpuolelta löytyvät Kylmäojan puro ja sitä myötäilevä pääulkoilureitti.

Vantaan ympäristökeskuksen luontoretket vuonna 2014

Vantaan ympäristökeskus järjesti vuoden 2014 kesäkaudella kaikkiaan 20 luontoretkeä. Retkistä 15 toteutti luontoretkiyrittäjä Kuukunen Tmi/Susanne Blomqvist. Viisi retkeä toteutettiin erillisopimuksilla. Kesän säät suosivat retkiä alkukesän muutamia viileitä päiviä lukuun ottamatta. Retkille osallistui yhteensä noin 450 luonnosta kiinnostunutta.

Vuonna 2014 Vantaan retket olivat luonteeltaan pääosin yleisretkiä, joiden tavoitteena oli johdattaa retkeläisiä tutustumaan erilaisiin luontokohteisiin ja tavallisiin helposti nähtäviin luonnonilmiöihin. Vuoden 2015 tarjontaan on lisätty teemaretkiä etenkin purojen varsille.

Kuva. Vuoden 2015 Luontoretkikalenteri.

4.3 TOIMINNAN KUORMITUKSEN VÄHENTÄMINEN JA EKOTEHOKKUUDEN EDISTÄMINEN

Neljälle vantaalaisyritykselle Ekokompassi-todistukset

Vantaan kaupunki jakoi tammikuussa 2015 Ekokompassi-todistukset neljälle vantaalaiselle yritykselle. Todistukset ojensi kaupunginjohtaja Kari Nenonen kaupungintalolla järjestetyssä tilaisuudessa.

Todistuksen saivat Kanresta Oy:n Café Einstein Tiedekeskus Heurekassa ja Ravintola Heijastus Business Park Plazassa, Pluscon Oy ja Airport Hotel Bonus Inn.

Vuonna 2014 Vantaan kaupungin konsernipalveluissa päätettiin rakentaa kaupungin ensimmäinen Ekokompassi-ympäristöjohtamisjärjestelmä Kielotie 14:n kiinteistöön.

Pääkaupunkiseudulla kehitetty Ekokompassi on pienille ja keskisuurille yrityksille suunnattu ympäristöasioiden hallinnan työkalu. Se pohjautuu sekä kansainvälisiin ympäristöjohtamisen standardeihin että vastaaviin pohjoismaisiin kevennettyihin ympäristöjärjestelmiin. Ekokompassi-palvelut ovat osa HSY:n Ilmastoinfoa.

Marita Tamminen on huippuostaja

Vantaan tilakeskuksessa työskentelevä energia- ja tehokkuusasiiantuntija Marita Tamminen valittiin Tekesin marraskuun 2014 huippuostajaksi. Huippuostajat on Tekesin ohjelma, jossa tärkeässä roolissa ovat innovatiiviset hankinnat sekä se, miten innovaatioita voi edistää hankintojen kautta ja mitä niillä voidaan saada aikaan.

Vantaan kaupunki päätti 2010-luvun alussa parantaa useamman kiinteistönsä energiatehokkuutta. Vantaalla todettiin, että monen kiinteistön energiatehokkuutta tavoitteleva rakennushanke on valtava investointi.

Marita Tamminen lähti etsimään uudenlaista toimintamallia suuren julkisen rakennushankkeen rahoitukseen. Taustana hankinnalle oli työ- ja elinkeinoministeriön kanssa tehty energiatehokkuus-sopimus. ESCO-malli vaikutti toimivalta tällaisessa projektissa. Vantaan kaupunki paransi 14:n omistamansa kiinteistön talotekniikkaa energiatehokkaammaksi.

Marita Tamminen mukaan ESCO-hanke tietää suuraa säästöä vantaalaisille, kun kaupunki säästää energiakustannuksissaan. Vuosittaisella tasolla sähköä säästyy noin 1 300 megawattituntia ja lämpöä noin 3 000 megawattituntia. Vettä kuluu tämän hankkeen myötä 2 500 kuutiota vähemmän ja kasvihuonekaasutkin vähenevät 1,1 miljoonaa kiloa vuodessa.

Kuva. Marita Tamminen

Suuntaviivoja lähes nollaenergiarakentamiseen

Innovatiivisuutta julkisiin investointeihin (IJI) -hanke poiki Vantaalla konseptin ja alustavan suunnitelman, jolla toteuttaa lähes nollaenergiapäiväkoti. Vuonna 2018 voimaan tuleva energiatehokkuusdirektiivi velvoittaa parantamaan julkisten rakennusten energiatehokkuutta, joten Vantaan kaupungin tilakeskus yhdessä sivistysviraston ja energia-alan asiantuntijoiden kanssa kävi toimeen. Tavoitteeksi asetettiin toimiva, laadukas, kustannustehokas ja helposti ylläpidettävä rakennus.

Vantaan lähes nollaenergiapäiväkotikonsepti -raportti valmistui lokakuussa 2014. Raportissa on annettu suuntaviivat tulevaisuuden mahdolliselle energiatehokkaalle päiväkodille: se on kompakti ja hyvin lämmöneristetty aurinkoenergiaa hyödyntävä rakennus. Tällä Vantaan kaupungin kehittämishankkeella on myös valtakunnallista merkitystä.

Aurinkokivi palvelee monia

Vantaan Kivistöön rakennetaan toiminnallista, viisuaalista ja kestäväää kaupunkiympäristöä. Näitä tavoitteita toteutetaan myös vuonna 2016 valmistuvassa monikäyttöisessä palvelurakennuksessa, Aurinkokivessä. Aurinkokiven lähtökohtana on alueen asukkaita monipuolisesti palveleva, yhteiskäyttöön sopiva, muuntojoustava ja uudet oppimismuodot mahdollistava rakennus. Tarkoituksena on, että rakennuksen tiloja käytetään joustavasti ja tehokkaasti eri toimialojen sekä asukkaiden tarpeiden mukaisesti.

Aurinkokiven pääkäyttäjiä ovat koulu (ala-aste) ja päiväkotiki, sekä äitiys- ja lastenneuvola. Lisäksi tiloissa tulevat toimimaan musiikkiopisto ja kuvataidekoulu. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan keskeisiä yhteistoimintatiloja, sekä nuoria perheitä ja lapsia palvelevia tiloja. Toisessa vaiheessa toteutetaan yläkouluikäisiä lapsia ja aikuisten harrastustoimintaa palvelevia tiloja. Rakennuksen katolle asennetaan noin 30 m²:ä aurinkopaneeneleita, joita hyödynnetään rakennuksen sähköenergian käytössä.

Kuva. Tulevan Aurinkokiven pääsisäänkäynnin julkisivu Ruusukvartsinkadulta katsottuna. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehtitoimisto Playa Oy. Pääsisäänkäyntiaukion taideteos on taiteilija Stig Baumgartnerin käsialaa.

KUVA: Playa Oy

Jätevoimala aloitti toimintansa Vantaalla

Suomen suurimman jätevoimalan koekäyttö alkoi maaliskuussa 2014, jolloin ensimmäiset jäte-erät poltettiin energiaksi. Syksyllä voimala toimi jo toden teolla. Voimalassa poltetaan vuodessa 320 000 tonnia jätettä, eli 1,5 miljoonan asukkaan sekajätteet.

Jätevoimalan polttoaineena sekajäte korvaa vastaavan määrän fossiilisia tuontipolttoaineita. Jätevoimala tuottaa vuodessa 920 gigawattituntia (GWh) kaukolämpöä ja 600 GWh:a sähköä. Määrä vastaa noin puolta Vantaan tarvitsemasta kaukolämmöstä ja noin 30 prosenttia Vantaan vuotuisesta sähköntarpeesta. Jätevoimalan käyttöönotto vähentää Vantaan Energian fossiilisten polttoaineiden käyttöä energiantuotannossa noin 30 %.

Jätteet poltetaan arinapolttotekniikalla, joka on toimintavarma ja maailmanlaajuisesti käytetyin jätteenpolttotekniikka. Apupolttoaineena käytetään maakaasua, jolla lisätään voimalan energiatehokkuutta.

Jätevoimalan savukaasujen puhdistusmenetelmät ovat parhaita käytettävissä olevaa teknologiaa. Vantaan Energian jätevoimala alittaakin jätteenpolttodirektiivin sallimat päästörajat keskimäärin 50 prosentilla.

Jätevoimalan piipusta ulos tulevan savukaasun puhtaus varmistetaan savukanaviin sijoitetuilla jatkuvatoimisilla mittalaitteilla. Jätevoimala pysähtyy, jos voimalan päästöille asetetut raja-arvot ylittyvät.

KUVA: Vantaan kaupunki, aineistopankki

Kuva. Långmossenin jätevoimala

Sosiaali- ja terveystoimessa säästettiin sähköä

Vantaan sosiaali- ja terveystoimi järjesti vuonna 2014 sähkönsäästökampanjan kolmessa kohteessa. Energiansäästöpilottit toteutettiin Tammirinteen vastaanotokodissa, Simonkylän vanhustenkeskuksessa sekä Myyrmäen sosiaali- ja terveyskeskuksessa. Kampanjan aikana 1.3.2014–28.2.2015 yksiköissä säästettiin pienillä arkisilla teoilla sähkö- ja lämpöenergiaa. Kampanjan ideana oli, että yksiköt saavat mahdollisesti toteutuneista sähköenergian säästöistä palkinnoksi puolet työyhteisön virkistyskäyttöön. Vuoden 2014 kulutuslukemia vertailtiin edellisen kolmen vuoden keskiarvoon, ja tulosten mukaan parhaiten säästötoimissa onnistui Myyrmäen sosiaali- ja terveyskeskus, jossa onnistuttiin vähentämään kulutusta kymmenen prosenttia.

Alla esimerkkinä Myyrmäessä tehtyjä toimenpiteitä:

- Tehtiin valaistuskartoitus: poistettiin lamppuja paikoista, joissa oli valaistusohjeet ylittävä valaistustaso ja siirryttiin ns. ”kesävalaistukseen” luonnonvaloa hyödyntämällä.
- Autotallin valot ajastettiin vastaamaan paremmin todellista käyttöä ja lisäksi poistettiin noin neljäsosa kaikista lamputa, sillä valaistus oli paikoin turhan voimakas.
- Tarkistettiin ja säädettiin eri yksiköiden ilmanvaihdon käyntiajat vastaamaan todellisia käyttöaikoja.
- Ohjeistettiin henkilökuntaa energiaa säästäviin käytäntöihin eri kanavien kautta.
- Sulatettiin ja poistettiin käytöstä turhia kylmälaitteita.
- Asennettiin huoneisiin lämpömittareita ja ohjeistettiin henkilökuntaa seuraamaan niitä.

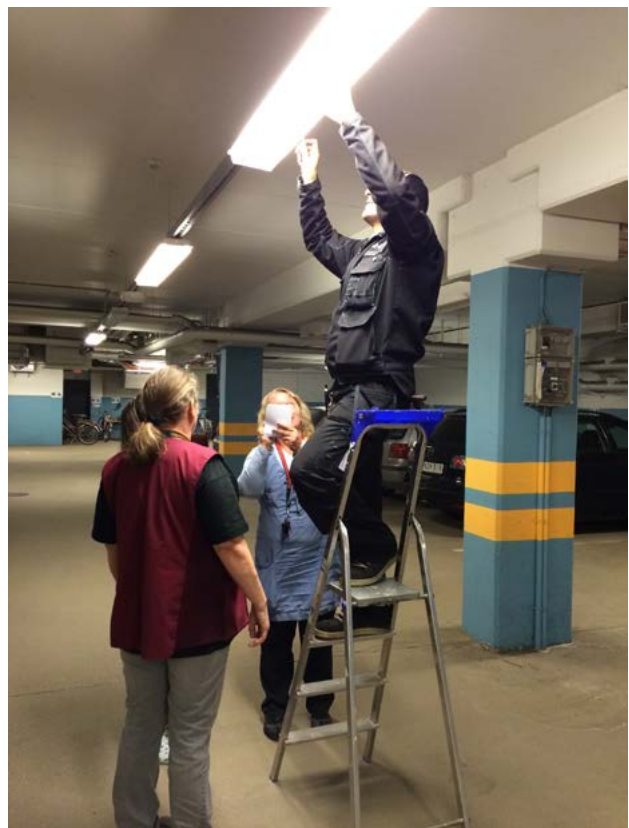

Kuva. Lampunvaihtoa Myyrmäen sosiaali- ja terveystalon autotallissa. Mukana talon henkilökuntaa, ekotukihenkilö ja kiinteistöhoitaja.

Alykkäät valot syttyvät liikkeestä Simonkylän kuntoladulla

Simonkylän kuntorata on saanut uudenlaisen valaistuksen. Noin 300 metrin pituista yhdysreittiä kuntoradalta Ilolan ABC:n alikululle on tammi-helmikuun vaihteesta 2015 asti koristanut kahdeksan älykästä LED-valaisinta. Hämäräkytkimet käynnistävät järjestelmän samaan aikaan kuin muutkin kaupungin katuvalot. Hämärän aikaan valaisimet syttyvät kuitenkin täyteen tehoonsa vasta silloin, kun ne havaitsevat ihmisen kokoisen hahmon liikettä. Jäniksiin, kissoihin tai tuulesa heiluviin puunoksiin ne eivät reagoi. Liikkuja lähinnä oleva valo syttyy ja pysyy päällä 20 sekunnin ajan. Kun kamera ei enää tunnista liikettä, valo himmenee neljässä sekunnissa.

Kuntoilijoita odottaessaan valaisinten teho pysyttelee kymmenessä prosentissa maksimista. Valojen ollessa päällä vain tarvittaessa säästetään merkittävästi energiankulutuksessa ja sijoitus maksaa itsensä takaisin 5–10 vuodessa. Ensivaikutelma järjestelmästä on ollut niin hyvä, että kaupunki aikoo jatkaa älyvalojen kokeilemistä muillakin Vantaan kuntoreiteillä. Todennäköistä on, että vastaava ratkaisu otetaan käyttöön parin vuoden sisällä muutamassa muussakin kohteessa.

KUVA: Anna Sjövall

Peseydy hyvin, mutta älä lotraa! - Vantaan uimahallit uusivat 30 sekuntia riittää -kampanjan

Vantaan kaupunki toteutti vuonna 2014 uimahalleissaan toistamiseen Ilmastoinfon 30 sekuntia riittää -kampanjan, koska se oli herättänyt laajaa kiinnostusta edellisestä syksynä. Kampanjan tarkoituksena on kiinnittää uimahallissa kävijöiden huomiota siihen, että peseydytään hyvin, mutta suihkussa ei lotrata tarpeettomasti.

Aurinkosähköä kotiin

Ilmastoinfo järjesti keväällä 2014 ja 2015 pääkaupunkiseudun pientaloasukkaille suunnatun Aurinkosähköä kotiin -kampanjat, joiden tarkoituksena oli auttaa asukkaita aurinkosähköjärjestelmän hankinnassa. Kampanjoissa helpotettiin järjestelmien vertailua, houkuteltiin toimittajia antamaan edullinen kampanjatarjous ja autettiin arvioimaan, olisiko oma kohde soveltuva aurinkosähkölle.

Kampanjasivuilta sai myös tietoa asioista, joita aurinkosähköjärjestelmää harkitsevan on hyvä huomioida ennen ostopäätöksen tekemistä. Molempina vuosina Ilmastoinfo esitteli kampanjaa Oma Koti -messuilla Messukeskuksessa.

Gepardi juoksee 30 sekunnin aikana kilometrin.

Mitä gepardi edellä, sitä peseytyjä perässä. Uskomattomalla nopeudella suihkuun ja pois.

ilmastoinfo

4.4 LIIKKUMISEN KESTÄVYYDEN EDISTÄMINEN

Kehärata avautumassa

Helsingin seudun yksi merkittävimmistä joukkoliikennehankkeista toteutuu heinäkuussa 2015, kun Kehärata avautuu matkustajaliikenteelle. Sen myötä avautuu raideyhteys Helsingin keskustan, Helsinki-Vantaan lentoaseman ja muun Suomen välille.

Kehärata luo tärkeän joukkoliikenteen runkoyhteyden koko pääkaupunkiseudulle. Arvion mukaan junissa tehdään päivittäin noin 150 000 matkaa. Uusi rataosuus yhdistää Vantaankoskenradan ja pääradan, jolloin Vantaalle syntyy myös merkittävä poikittainen raideyhteys Itä- ja Länsi-Vantaan välille.

Uudet asemat ovat Vehkala, Kivistö, Aviapolis, Lentoasema ja Leinelä. Junat liikennöivät päivisin 10 minuutin välein. Kaikki junat ovat moderneja, matalalattiaisia junia, joihin on helppo nousta matkalaukkujen, lastenvaunujen tai pyörätuolin kanssa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on päättänyt, että Kehärataa kulkeva juna pysähtyy jokaisella asemalla.

KUVA: Liikennevirasto Partanen

Kuva. Kehäradan asemat valmistuvat yksi toisensa jälkeen.

Ensimmäiset ”Työpaikka, joka liikuttaa” -sertifikaatit Vantaalle

HSL jakoi ensimmäiset sertifikaatit viisaan työmatkaliikenteen työpaikoille maaliskuussa 2015. Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskus oli HSL:n ensimmäisiä Työpaikka, joka liikuttaa -sertifikaatin saajia. Muut vantaalaiset sertifikaatin saajat olivat Kauppakeskus Jumbo, Finkraft Oy, DHL Businesspark ja DB Schenker.

Sertifikaatti on osoitus työpaikan sitoutumisesta kestävästi liikkumisen edistämiseen työ- ja työasiamatkoilla sekä siitä, että työnantaja on kartoittanut henkilöstönsä liikkumistapoja, toiveita ja näkemyksiä.

Pyöräilyaamiainen Pakkalassa Liikkujan viikolla

Ilmastoinfo järjesti yhdessä Vantaan ympäristökeskuksen ja liikennesuunnitteluyksikön kanssa syyskuussa 2014 pyöräilyaamiaisen Backaksen perinteisessä kartanomiljöössä. Aamiaisesta muodostui menestys, kun noin 140 työmatkapyöräilijää kävi nauttimassa aamiaista sumuisessa syysaa-

mussa. Pyöräilyaamiaistapahtuma järjestettäneen myös vuonna 2015 Liikkujan viikolla ja samalla kannustetaan ihmisiä pohtimaan omia, arkisia liikumisvalintoja ja niiden vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Vuoden 2014 vantaalaiseksi pyöräilijäksi valittiin Korson Kaiku ry:n maastopyöräjaosto

Korson Kaiku ry:n maastopyöräjaosto valittiin Vuoden vantaalaiseksi pyöräilijäksi 2014. Tittelin sai ensimmäistä kertaa seura, aiemmin tittelin on saanut yksi tai useampi henkilö. Korson Kaiku ry:n maastopyöräjaosto pyrkii ohjaamaan etenkin nuoria liikkumaan pyöräillen niin maastossa kuin katuverkostossakin. Viime vuonna maastopyöräjaosto rakensi talkoilla yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa Suomen ensimmäisen virallisen maastopyöräreitin Korson Vierumäkeen. Maastopyöräjaoston tarkoituksena on maastopyöräilyharrastuksen lisääminen. Kilpaurheilun lisäksi jaosto tarjoaa pyöräilyyn liittyvää koulutusta, valmennusta, neuvontaa, leirejä sekä kunto- ja maastopyöräkoulutoimintaa lapsille sekä aikuisille. Vuoden vantaalainen pyöräilijä valittiin seitsemännen kerran.

KUVA: Jarmo Honkanen

Kuva. Pyöräilyaamiainen Backaksella.

Kuva. Korson Kaiku ry:n nuoria maastopyöräilijöitä.

Uusia sähköautojen latauspisteitä Vantaalle

Vantaan Energia rakensi vuonna 2014 yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa kuusi sähköautojen latauspistettä. Uudet latauspisteet sijaitsevat Energia Areenan ja Tikkurilan urheilupuiston paikoitusalueilla sekä Martinlaakson ostoskeskuksella. Vantaan Energia on vastannut uusien latauspisteiden investoinneista ja rakentamisesta. Kaupunki puolestaan antoi latauspisteille tarkoitetut maa-alueet käyttöön ja toimi tukena suunnitteluvaiheessa.

Vantaan kaupunki haluaa toimia esimerkkinä ja mahdollistajana sähköautojen yleistymiselle. Vuonna 2012 Vantaalle laadittiin yleissuunnitelma, jossa on esitetty alueet noin 100 julkiselle latauspaikalle kaupungin hallinnoimilta alueilta. Sähköautoilu on ympäristöystävällisempi vaihtoehto yksityisautoilulle, jonka vuoksi sähköautoilun edistäminen on kaupungin intresseissä.

Niin sanottu AFI- eli Jakeluinfradirektiivi edellyttää EU:n jäsenvaltioita laatimaan suunnitelman ajoneuvojen vaihtoehtoisten käyttövoimien jake-

Kuva. Sähköauto latauspisteen äärellä Tikkurilan urheilupuistossa.

luverkostolle, kuten sähköautojen latauspisteille sekä kaasuntankkausasemille. Jakeluverkostojen tulisi olla käytössä vuoteen 2020 mennessä.

Sähköajoneuvojen osalta minimimääräksi suositellaan vähintään yhtä latauspistettä kymmentä sähköistä ajoneuvoa kohden. Suomessa direktiivin mukaisia sähköautoja oli syyskuun loppuun mennessä 740 kappaletta, joista Vantaalla rekisteröitynä 54. Vuodessa sähköautojen määrä on kasvanut Suomessa 76 prosentilla, ja määrän odotetaan kasvavan tästä edelleen. Vuoteen 2020 mennessä sähköautojen kannaksi on arvioitu 20 000–40 000, joka direktiivin suosituksen mukaisesti tarkoittaisi 2 000–4 000 latauspisteen verkostoa.

Vaikka vielä on avoinna, miten direktiiviä tullaan käytännössä soveltamaan kuntatasolla, tukee latauspisteiden rakentaminen direktiivin toimeenpanoa. Nyt käyttöön otettujen pisteiden myötä julkisten latauspisteiden määrä Vantaalla kasvoi 22:een. Latauspisteiden rakentamista jatketaan vuonna 2015. Kaupungin henkilökunnan käytössä on tällä hetkellä kolme sähköautoa.

4.5 YMPÄRISTÖVASTUULLINEN KULUTUS JA YMPÄRISTÖVALISTUKSEN EDISTÄMINEN

Kolmas EkoTeko-kilpailu saatiin päätökseen!

Lukuvuonna 2013–2014 Vantaan päiväkotien ja koulujen Pöydät oli katettu! Tässä EkoTeko-kilpailussa paneuduttiin ruokalan viihtyisyyteen, ruoan arvostuksen lisäämiseen sekä biojätteen määrän vähentämiseen. Lapset ja nuoret pääsivät yhdessä keittiön väen, opettajien ja muun henkilöstön kanssa suunnittelemaan ja toteuttamaan viihtyisää ruokalaa sekä pohtimaan, miten ruokahävikkiä vähennetään.

Kilpailun tuloksena saatiin parempia ruokailuhetkiä, vähemmän biojätettä, enemmän tietoa ruokahävikistä ja hyviä käytäntöjä viihtyisään päiväkotij- ja kouluruokailuun. Kilpailun tärkeimpänä

antina olivat lasten ja nuorten oivallukset hyvistä ruokailutavoista ja -tottumuksista sekä iloinen ja innokas tunnelma. Jo pienet lapset tietävät, mitä biojäte on ja miten sitä vähennetään.

”Sinne laitetaan banaaninkuoret, ja jos ei jaksaa syödä, laitetaan siihen astiaan, se on biojätettä. Otetaan sen verran kuin jaksaa syödä”, totesivat Näätäpuiston lapset.

Sotungin lukion energiansäästöviikko

Sotungin lukiossa vietettiin syksyllä 2014 energiansäästöviikkoa. Viikkoon kuului muun muassa ruokalan pöydille jaettua informaatiota, ryhmäohjaustuokio aiheesta, ekovinkki joka päivä opettajille sähköpostitse ja päivänavaukset energiansäästöä.

Ekotukihenkilön suorittaman tarkastuskierroksen mukaan tiedotuksen jälkeen lukion tiloissa koneiden ja laitteiden sammuttaminen päivän päätteeksi lisääntyi huomattavasti.

Sotungin lukion lisäksi energiansäästökampanjoita pidetään monissa vantaalaisissa kouluissa ja päiväkodeissa erityisesti syksyn energiansäästöviikon aikana ja keväällä Earth Hour -tapahtuman tietämissä. Lisäksi yksiköitä kannustetaan energiapihiin elämään kiinteistökohtaisen sähkönsäästökampanjan avulla. Kampanjassa yksikkö sitoutuu pienentämään sähkölaskuaan ja saa 50 prosenttia säästön rahallisesta arvosta käyttöönsä kauden jälkeen.

Kuva. Lipunkantajan päiväkodissa lapset ja aikuiset askartelivat yhdessä Bio Benkun, joka elää ruokailijoiden lautastah-teillä. Bio Benkulla on taipumus muuttua äkäiseksi, jos se saa liikaa ruokaa. Tästä syystä lapset opettelevat ottamaan ruokaa lautaselle vain sen verran, mitä jaksaa syödä.

KUVA: Anu Wällari

Viertolan koulu perusti välituntilainaamon

Viertolan koulussa aloitti vuonna 2014 toimintansa välituntivälineiden lainaamo. Sen käytännön asioista vastaavat oppilaat. Lainaaamon välineet on alun perin hankittu oppilaiden toiveiden mukaan ja varastoa täydennetään sitä mukaa, kun välineitä rikkoutuu.

Välineet ovat sellaisia, että niillä voi pelata ja leikkiä yhdessä. Lainaaamon avulla opitaan kantamaan vastuuta yhteisistä tavaroista ja samalla toivottavasti huomataan, ettei kaikkea tarvitse omistaa itse. Kaikkea ei aina riitä kaikille, joten jakamistakin joutuu harjoittelemaan.

Idea on alun perin syntynyt Päiväkummun koulussa.

Vihreä lippu levisi nuorisopalveluihin

Vuonna 2014 Vantaan nuorisopalveluiden kolme nuorisotaloa Korsossa, Kolohongassa ja Havukoskella lähtivät mukaan Vihreä lippu -toimintaan. Vihreä lippu on päiväkotien, koulujen, oppilaitosten sekä lasten ja nuorten vapaa-ajan toimijoiden

kestävän kehityksen ohjelma, jonka avulla toteutetaan kestävä elämäntapaa. Vihreä lippu on osa kansainvälistä Eco-Schools-ohjelmaa, jonka kattojärjestö on Foundation for Environmental Education (FEE).

Nuorison kanssa eko-ohjelmien käynnistämässä on ollut omat hankaluutensa, mutta hiljaa hyvä tulee. Paljon hyvää on jo saatu aikaan. Havukosken ja Korson nuorisotaloissa on nuorten kanssa pohdittu sähkönsäästökeinoja, vietetty konepelitömiä päiviä ja annettu aineettomia lahjoja. Lisäksi talojen tarjoiluissa on panostettu Reiluun kauppaan ja kokkikerhoissa on suosittu kausiruokaa, luomua ja lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Kolohongan nuorisotalossa pohditaan jätteiden lajittelua ja jätteiden synnyn ehkäisyä.

Nuorisotalojen osallistuminen ohjelmaan on aika lailla harvinaista. Suomessa vain yksi muu nuorisotalo ja kaksi nuorten työpajaa ovat jäseninä. Kaikkiaan Vantaalla on 15 Vihreä lippu -ohjelmaan osallistuvaa yksikköä.

KUVA: Salla Partanen

Kuva. Viertolan koulun välituntilainaamon valikoimaa.

Varian Elwis

Vantaan ammattiopisto Varian Ojahaantien toimipisteessä tieto- ja tietoliikennetekniikan opiskelijat ovat aloittaneet projektityöskentelynä pienoissähköautojen ja sähkökartingautojen rakentamisen. Elwis-projektissa opiskellaan suurin osa tutkinnon perusopinnoista. Projektityössä perehdytään samalla monipuolisesti myös muihin sähkötekniikan osa-alueisiin, kuten uusiutuvan energian tuotantomuotoihin ja mobiilisovelluksiin. Projektissa on valmistettu aurinkopaneelilla toimiva mobiililaitelaturi ja aurinkoenergian käyttöä on tarkoitus laajentaa tulevaisuudessa. Erilaisten mobiilisovellusten avulla seurataan muun muassa auton nopeutta, akun kulutusta ja ohjausjärjestelmien toimivuutta.

Elwis on teknologiateollisuuden rahoittama opetuksen kehittämisprojekti, jonka tavoitteena on sähkötekniikan opetuksen kehittäminen toisen asteen koulutuksessa. Projektia vetää Vantaan ammattiopisto Varia ja mukana hankkeessa ovat Espoon seudun ammattiopisto Omnia ja Stadin ammattiopisto.

Projektin nettisivut löytyvät osoitteesta www.elwis.fi.

Variassa aktiivinen kestävän kehityksen tiimi

Vantaan ammattiopisto Varian Talvikkitien toimipisteessä toimii aktiivinen kestävän kehityksen tiimi. Tärkeää kestävän kehityksen tiimin toiminnassa on opiskelijoiden osallistuminen. Tiimiä vetää kaksi opettajaa, jotka ryhmän opiskelijajäsenten kanssa toteuttavat monenlaista kestävän kehityksen toimintaa sekä teemaviikkoja ja teemapäiviä oppilaitoksessa.

Talvikkitiellä on muun muassa panostettu viihtyisyyteen ja hyvinvointiin organisoimalla opiskelijoiden aloitteesta kiertävät pihan siivousvuorot kaikille opiskelijaryhmille. Lisäksi kuntosali ja sisäpiha on yhdessä kunnostettu viihtyisiksi. Kestävän kehityksen tiimi pistää kaksi kertaa vuodessa pystyyn suositun tavaravaihtotorin, johon jokainen voi tuoda itselle tarpeettomia vaatteita ja tavaroita kiertoon. Tavaravaihtotorilta ylijääneet tavarat lahjoitetaan Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskukselle.

Vantaan ammattiopisto Varia aikoo hakea oppilaitoksen kestävän kehityksen sertifikaattia sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnolle. Aktiivisen kestävän kehityksen tiimin lisäksi sosiaali- ja terveystieteillä panostetaan opetuksessa kestävään kehitykseen. Syksystä 2014 alkaen jokainen opiskelija on suorittanut opintojen alussa neljän tunnin kestävän kehityksen opintokokonaisuuden ja kestävän kehityksen opintopolku kulkee mukana opintojen loppuun saakka.

Sosiaali- ja terveystoimi kehitti palveluhankintojen strategiaa

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnat valmistellaan ja päätetään toimialalla. Palveluhankintojen kehittämiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on valmisteltu palveluhankintojen strateginen käsikirja, joka hyväksyttiin vuoden 2015 alussa. Käsikirjan tavoitteena on vaikuttaa palvelun sisältöön, laatuun ja taloudellisiin vaikutuksiin sekä hankintavaiheessa että sopimuskauden aikana. Käsikirjaan on koottu ohjeet myös ympäristöasioiden huomioon ottamisesta palveluhankinnoissa. Lisäksi käsikirjassa käsitellään yleisiä hankinnan periaatteita, asiakaslähtöisyyttä, sosiaalisia kriteerejä sekä ostopalvelutuottajien ja sosiaali- ja terveydenhuollon välistä kumppanuutta.

Kuva. Varian sähkökartingauto.

KUVA: Anna Kepanen

Ruokaa vai roskaa

Ilmastoinfo toteutti Vantaalla Ruokaa vai roskaa -kampanjan, joka on suunniteltu erityisesti luonarasravintoloihin herättelemään asiakkaita poisheitetyt ruuan vaikutuksista. Kampanja oli Vantaalla näkyvissä ravintola Leijassa Pakkalassa, ravintola Villiankassa monitoimikeskus Lumossa, henkilösöravintola Herkkupaikassa Tikkurilan terveysasemalla sekä lounasravintola '57:ssä Vantaan kaupungintalossa.

Earth Hour -ilmastotapahtuma laajeni Tikkurilaan

Earth Hour -ilmastotapahtumaa vietettiin vuonna 2014 ja 2015 Myyrmäen Paalutorilla ja vuonna 2015 myös Tikkurilassa. Tikkurilassa kaupungintalon viereisellä aukiolla esiintyi tuliryhmä Tulikansa ja Myyrmäessä Paalutorilla Taikatulet. Earth Hour -tapahtumasta vastaavat Vantaan kaupunki ja Vantaan seurakunnat. Mukana tapahtumassa vuonna 2015 olivat myös Vantaan Sanomat, Vantaan Energia, Tikkurila Oyj, Ilmastoinfo sekä Myyrmäki-liike.

Osallistu ilmaston puolesta! Earth Hour 2015

Lauantaina 28.3. klo 20.30-20.50

Taikatulet-tulishow

Myyrmäessä Paalutorilla, jossa myös Vantaankosken seurakunnan **kynttilähartaus** klo 21

Tulikansa-tulishow

Tikkurilassa, Asematie 7, Tikkurilan seurakunnan **kynttilähartaus** klo 20.55

Klo 20-21.30 kotitalouksien ongelmajätteiden vastaanotto Paalutorilla

VANTAAN SEURAKUNNAT
FÖRSAMLINGARNA I VANDA

VANTAAN
SANOMAT

Vantaan Energia

Vantaa Reilun kaupan kaupungiksi

Vantaasta tuli kahdestoista Reilun kaupan kaupunki Suomessa. Kaupunginjohtaja Kari Nenonen vastaanotti arvonimen Reilun kaupan toiminnanjohtaja Janne Sivoselta kaupungintalossa maaliskuussa 2015.

Helsinki ja Espoo haastoivat Vantaan kesällä 2014 tavoittelemaan Reilun kaupan kaupungin arvonimeä. Vantaa lähti hankkeeseen mukaan, sillä se tukee Vantaan ympäristöohjelmaa ja kestävän kehityksen arvoja. Vantaa suosii kaikissa hankinnoissaan, myös Reilun kaupan tuotteiden hankinnoissaan, sekä kotimaisia että eettisiä tuotteita.

Arvonimen kriteereihin kuuluu myös se, että kaupunki kutsuu eri tahojen toimijoita hankkeeseen mukaan rakentamaan yhdessä Reilun kaupan kaupunkia.

Tällä hetkellä hankkeessa on mukana yli 20 vantaalaista kahvilaa ja ravintolaa sekä yli 50 työpaikkaa ja yritystä. Jokainen voi tahollaan osallistua hankkeeseen mukaan niin näkyvästi ja tuntuvasti kuin itse katsoo parhaaksi. Asukkaat, työpaikat ja yhtei-

söt rakentavat yhdessä kaupungin kanssa Vantaasta entistä reilumpaa paikkaa asua. Vantaan oma Reilun kaupan kaupungin kannatustyöryhmä pyrkii tulevaisuudessa löytämään uusia tapoja edistää Reilua kauppaa Vantaalla.

Reilun kaupan kaupungin ideana on eettisyyden ja vastuullisten hankintojen lisääminen. Arvonimen kriteereihin kuuluvat myös Reilusta kaupasta viestiminen, osallistuminen jokavuotiseen Reilun kaupan viikkoon sekä Reilun kaupan periaatteiden mukaisesti tuotettujen tuotteiden käytön jatkuva lisääminen. Maailmalla Reilun kaupan kaupunkeja on jo yli 1 500.

KUVA: Ville Hörkkö

Kuva. Kaupunginjohtaja Kari Nenonen vastaanottamassa arvonimen Reilun kaupan toiminnanjohtaja Janne Sivoselta.

Valo tukee ja kierrättää

Vantaan Valo järjestää työpajatoimintaa yli 25-vuotiaille vantaalaisille työttömille. Työpajan tarkoituksena on ylläpitää ja päivittää taitoja sekä löytää paras mahdollinen jatkopolku työllistymiselle. Kaupungin omistaman Vantaan Valon työpajat sijaitsevat Korsossa ja Tuupakassa. Työpajojen toimintaan haetaan TE-toimiston kautta.

Vuoden 2014 aikana Korson Minkkitien työpajassa on tehty alihankintana tietokoneiden purkua. Tietokoneita on tullut viikossa keskimäärin 2 000 kiloa. Kaikille koneille tehdään tietoturvatyhjennys. Purkutuomion saaneista koneista erotellaan arvometallit, kuten kulta. Tietokoneiden purkaminen on kuulunut Vantaan Valon toimintaan alusta lähtien vuodesta 2009. Minkkitien muita työpajoja ovat polkupyörien huolto, puukalusteiden korjaaminen ja syksyllä 2014 uutena tullut pesulatoiminta. Keittiötyöpaja hoitaa talon ruokailun ja kahvitukset.

Vantaan Valon toiminnassa on vahvasti mukana kestävän kehityksen henki. Minkkitien toimipisteen aloittaessa oma väki kunnosti tilat. Kalusteista 70–80 prosenttia oli kierrätettyä. Kun Tuupakan toimipiste, Koutsi, aloitti vuonna 2013, kierrätyskalusteiden osuus oli peräti 90 prosenttia. Vanhan korjaaminen ja kierrätys tuo säästöä. Esimerkiksi jokainen uudelleen käyttöön otettu tietokone säästää kaupungilta uuden hinnan. Minkkitiellä aloitti syksyllä 2014 pesulayksikkö. Siellä muutamalla työpajalaisella on mahdollisuus alkaa uusi työura, joka voi jatkua Koivukylässä kesällä 2015 toimintansa aloittavassa suurpesulassa, jossa vastedes pestään Vantaan kaupungin likapyykit.

Yhteinen pöytä -hanke etenee

Yhteinen pöytä -projekti odottaa parhaillaan Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoituspäätöstä vuosille 2015–2018. Viime vuoden selvitysprojektin pilotit hävikki- ja ylijäämäruoan logistiikassa jatkuvat kaiken aikaa. Verkoston osallisuutta vahvistetaan jatkuvasti seurakunnissa, kaupungin asukastiloissa ja yhdistyksissä. Diakonia-ammattikorkeakoulu on tullut vuodenvaihteessa mukaan osatoteuttajaksi ja -rahoittajaksi Vantaan seurakuntayhtymän ja Vantaan kaupungin lisäksi. Projekti toteutuu joka tapauksessa, rahoituksen suuruus on vain vielä auki.

KUVA: Jarmo Honkanen

Kuva. Lakanapyykki siliää Vantaan Valon Minkkitien pesulayksikössä.

Kolmivuotisessa projektissa asukkaiden osallisuutta vahvistetaan yhteisöllisten toimintojen ja vapaaehtoistyön avulla. Ruoka vetää ihmisiä mukaan toimintaan. Projekti yhdistää hävikkiruoan keskitetyn logistiikan kansalaistoiminnan kehittämiseen. Ruoka-avun logistiikkavarasto aukenee kesän aikana Halmekujalle Havukoskelle. Vapaaehtoisia haetaan parhaillaan.

Vantin ylijäänyttä kouluruokaa jaetaan kolmelle järjestölle ja yhdelle kaupungin asukastilalle kolmesta Vantaan ammattiopisto Varian keittiöstä lukukausien ajan toistaiseksi. Sitä ei jaeta kuntalaisille suoraan Varian keittiöistä, vaan ruoka syödään kansalaisjärjestöjen toimipisteissä. Vuodenvaihteessa kokeiltiin onnistuneesti Suomen Lähikaupan seitsemän pienemmän liikkeen hävikkiruoan jakelua noin 15 kohteeseen Vantaalla. Tällä hetkellä pilotoidaan kesään asti HOK-Elannon kanssa kahta isoa Prismaa.

Projekti edistää sosiaalista, taloudellista ja ekologista kestävyyttä. Sosiaaliseen näkökulmaan kuuluu osallisuuden lisääminen kansalaistoiminnan pisteissä kaupungin ja seurakuntien asukastiloissa. Ruoka-avun saajat otetaan mukaan toimintaan aktiivisiksi toimijoiksi. Projektilla vastataan ruoka-apua jakavien yhdistysten ja seurakuntien yhteisruokailujen logistiikka-, tila- ja resurssitarpeisiin taloudellisesti kestävästi. Myös hävikkiruoan joutuminen jätteeksi vähenee.

Hankintojen vastuullisuutta kehitetään

Hankintojen ympäristönäkökulmien ja sosiaalisen vastuun huomioon ottamista kehitettiin kaupungin hankintakeskuksessa vuonna 2014. Keskitettyjen hankintojen ympäristövaikutukset arvioidaan ja vaikutuksiltaan merkittävimpiin hankintojen tarjouspyyntöihin liitetään ympäristövaatimuksia. Lisäksi sisäisellä koulutuksella pyritään lisäämään ympäristönäkökohtien ja sosiaalisten vaikutusten huomioon ottamista kaikissa hankintakeskuksen tekemissä kilpailutuksissa.

Hankintakeskukseen keskitettyjen hankintojen lisäksi myös toimialoilta suoraan tehtävien hankintojen vastuullisuutta on edistetty muun muassa hankintakeskuksen ja toimialojen hankintatiimien yhteistyötä lisäämällä. Lisäksi hankintakeskus tarjoaa toimialoille neuvonta-apua. Tätä vauhdittamaan on perustettu myös Pääkaupunkiseudun cleantech-hankintojen verkosto, jonka tavoitteena on levittää tietoa eri toimialojen hyvistä käytännöistä sekä tarjota oman alan asiantuntijatukea hankintoja tekeville. Verkosto sekä Vantaan hankintakeskus järjestävät koulutuksia ja työpajoja asian tiimoilta.

Vuoden 2014 aikana hankintakeskuksessa myös valmisteltiin kaupungin kierrätysjärjestelmän kilpailuttamista ja kilpailutettiin ensimmäiset Reilun kaupan kaupungin kriteeristön täyttävät hankinnat. Sosiaalisen vastuun edistämiseksi kaupunki on mukana Handu-hankkeessa, jossa pyritään työllistymisen edistämiseen kaupungin hankintojen avulla.

REILU VANTAA

5. VANTAAN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖOHJELMAN 2013-2016 SEURANTA

Vantaan kaupungin ympäristöohjelma 2013-2016 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.10.2013. Ympäristöohjelman tavoitteena on edistää kaupungin arvojen mukaista kestävästä kehitystä ja toteuttaa kaupunkitasoisessa strategiassa asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä. Lisäksi tavoitteiden avulla pyritään täyttämään paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten strategioiden ja sitoumusten asettamat velvoitteet. Koko kaupunkia koskevia ympäristöhaasteita ovat ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, luonnonvarojen kestävä käyttö ja luonnon monimuotoisuuden väheneminen.

Vantaan kaupungin ympäristöohjelmassa on esitetty kuusi päämäärää, joiden alle tavoitteet on asetettu. Päämäärät ovat: ympäristötietoisuuden ja -johtamisen kehittäminen, materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, ekotehokas kaupunkirakenne ja kestävä rakentaminen ja rakennusten käyttö.

5.1 YMPÄRISTÖOHJELMAN TOI- TEUTUMINEN

Päämääränä ympäristötietoisuuden ja -johtamisen kehittäminen

Ympäristöohjelman mukaan ympäristötietoisuutta vahvistamalla ohjataan työntekijöitä, asukkaita ja muita sidosryhmiä ympäristövastuulliseen toimintaan. Ympäristöjohtamisen kehittämisen tavoitteena on ympäristöjohtamisen osaamisen lisääminen ja ympäristöjohtamisen nivominen osaksi johtamisjärjestelmää.

Esimies- ja perehdytyskoulutusta on uudistettu ja kumpaankin on saatu mukaan ympäristöasioita, sen sijaan ympäristökoulutusta ei ollut esimiesten koulustarjottimessa. Vuonna 2013 toteutetun InnoLa-laaturapalkintokilpailun 75 ideasta 19 koski materiaali- tai ympäristötehokkuutta.

Kaupungin ympäristöviestintäsuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2013. Ympäristöviestintää on kehitetty ja sen suunnitelmallisuutta lisätty. Ympäristöviestintäkanavia on laajennettu myös so-

siaalisen median palveluihin vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Vantaa-infoissa on tarjottu ympäristökeskuksen ja HSY:n esitemateriaaleja. Lisäksi yhteispalvelupisteiden henkilökuntaa on koulutettu ympäristöasioista vuosina 2013 ja 2014. Osa asiakaspalveluhenkilöstöstä on myös käynyt ekotukikoulutuksen.

Ympäristötavoitteet löytyvät sivistustoimen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan sekä niiden tulosalueiden tuloskorteista. Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan ja lähes kaikissa sen tulosalueiden tavoitteissa on mukana ympäristöön liittyviä tavoitteita. Hankintakeskuksella on myös tuloskortissaan ympäristötavoitteita.

Kevennettyä ympäristöjärjestelmää on markkinoitu liikelaitosten ja tytäryhteisöjen hallintoelimille järjestetyssä ympäristökoulutuksessa. Kaksi yhteisöä harkitsee järjestelmän käyttöönottoa.

Ympäristöasioiden huomioon ottamista yhteisöjen avustushakemuksissa on myös kehitetty ja osaan hakemuksista on pyydetty selvitys toimintaan liittyvistä ympäristöasioista. Kestävän kehityksen mukaisen toiminnan ohjeistus on sisällytetty palveluntuottajien sopimukseen sitä mukaa, kun sopimuksia on tehty. Sosiaali- ja terveystoimi on laatinut palveluhankintojen käsikirjan, jossa on ohjeistus kestävästä kehityksestä huomioon ottamisesta palveluhankinnoissa.

Kuva. Vantaa-infon avajaiset Dixissä.

KUVA: Vantaan kaupunki, aineistopankki

Päämääränä materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen

Materiaali- ja energiatehokkuuden parantamisella säästetään luonnonvaroja ja hillitään ilmastonmuutosta. Toimintatapojen muutoksilla pyritään vähentämään energiakulutusta ja jätteiden määrää.

Hankintakeskuksen kilpailutuksissa määrällisesti kaikista kilpailutuksista yli 80 prosentissa oli vuonna 2014 käytössä ympäristökriteerejä ja -vaatimuksia. Tietoteknisten laitteiden hankinta on siirtynyt tietohallinnosta hankintakeskukselle ja kaikkiin laitehankintoihin on liitetty vaatimukset on ympäristö- ja energiatehokkuudesta. Myös sosiaali- ja terveystoimen ja tilaajapalveluiden hankinnoissa ympäristövaatimusten käyttö on edennyt.

Energiankulutuksen vähentämisessä on edistytty kiinnittämällä huomiota valaistuksen ja laitteiden käyttöön. Sosiaali- ja terveystoimi käyttää etäneuvotteluja ja etätulkkauksia. Microsoft Lync -ohjelmisto on ollut käytettävissä vähitellen syksystä 2014, mutta ohjelmiston käyttö ei ole vielä kovin yleistä. Ajoneuvojen ja työkoneiden paikannusjärjestelmä on tuotantokäytössä ja laitteet on asennettu noin 70 prosenttiin ajoneuvoista.

Led-valaisimia asennettiin vuonna 2014 pihakatu- ja puistoraittikohteissa 588 kappaletta. Yhteensä niitä asennettu noin 1100 kappaletta, joka kattaa noin 3 prosenttia ulkovalaisimista. Älykästä led-valaistusta on asennettu 300 metrin matkalle ulkoilureittiä Simonkylässä.

Jätteiden määrä ei ole vähentynyt, mutta lajittelu on parantunut vuoden 2011 jälkeen merkittävästi. Biojätettä kerättiin lähes 50 prosenttia enemmän vuonna 2014 kuin vuonna 2011. Paperin kulutus on laskenut.

Kuntalaisten ja sidosryhmien energianeuvontaa ja tiedotusta ilmastoasioista on tehostettu. HSY:n Ilmastoinfo ja pääkaupunkiseudun kuluttajien energianeuvontahanke ovat ohjanneet kuluttajia muuttamaan käyttötottumuksiaan kampanjoimalla ja neuvomalla. Ilmastoinfo toteutti kampanjoita Vantaalla ja oli mukana Myyrmäen Omakotimessuilla. Myös rakennusvalvonnan rakentajille tarjoama energianeuvonta on kasvanut.

Päämääränä ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Ilmastonmuutoksen sopeutumistoimilla varaudutaan sään ääriolosuhteisiin. Sosiaali- ja terveystoimen varautumissuunnitelmaan on lisätty varautuminen sään ääri-ilmiöihin. Tulvariskien määrittely ja tiedon välittäminen kiinteistö- ja rakennusalan ammattilaisille on edennyt hyvin. Tulvariskialueen asukkaita ja kiinteistöjen omistajia on tiedotettu tulvariskeistä. Rakennusluvan yhteydessä annetaan ohjeistusta hulevesien johtamisesta ja lupahakemukseen on liitettävä selvitys vesien johtamisesta. Viheralueita kehitetään sietämään sään vaihteluita, ja tekeillä on linjaus, jonka tavoitteena on asettaa kasvien käytölle periaatteet.

Päämääränä ekotehokas kaupunkirakenne

Maankäytön suunnittelu, ja siinä erityisesti alueiden käytön suunnittelu, on yksi tärkeimmistä työkaluista ilmastonmuutoksen hillinnässä ja ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Yhdyskuntarakenne ja liikenteen ratkaisut vaikuttavat pitkälle

Kuva. Pakkalan puistoraittia

KUVA: Vantaan kaupunki, aineistopankki

tulevaisuuteen. Ohjelman tavoitteiden mukainen asemanseutujen rakentaminen on nostanut rakennustehokkuutta Koivukylässä, Rekolassa ja Tikkurilassa. Merkittävin kasvu oli Tikkurilassa 400 metrin etäisyydellä asemasta. Hieman kasvua oli lisäksi Myyrmäessä ja Hiekkaharjussa sekä Leinelän uudella asuinalueella.

Kaavojen valmistelussa on muutamalla alueella testattu ilmastovaikutusten laskureita, joskaan laskennan tuloksia ei vielä ole pystytty hyödyntämään suunnittelussa. Pyöräilyn kehittämissuunnitelma on valmisteltu. Ohjelman hyväksyminen odottaa liikennepoliittisen ohjelman valmistamista. Runkolukittavien pyöräpaikkojen kasvu on jatkunut, ja niitä on nyt jo yli 1200. Uusien pyöräteiden rakentamisen määrä on vähentynyt, mutta Kivistöön valmistui kilometrin verran pikapyörätietä.

Tyytyväisyys joukkoliikenteen vaihtoyhteyksiin on parantunut asiakastyytyväisyyskyselyjen perusteella. Vuonna 2014 tyytyväisiä oli 79 prosenttia matkustajista.

Sähköautojen käyttöönottoa on edistetty laatimalla latauspisteiden yleissuunnitelma. Julkisia latauspisteitä on rakennettu yhdessä Vantaan Energian kanssa kuusi kappaletta. Vantaalta löytyy kaikkiaan 12 julkisessa käytössä olevaa latauspaikkaa. Kaasun tankkauspisteet puuttuvat edelleen Vantaalta. Yhteiskäyttöautoiluun varattujen pysäköintipaikkojen määrää on kasvatettu, mutta toimijaa ei vielä tällä hetkellä ole.

Seudullinen viherkehä on määritelty, ja se on mukana maakuntakaavatyössä. Vantaan sisäisistä viheryhteyksistä on tehty karttatarkastelu.

Päämääränä kestävä rakentaminen ja rakennusten käyttö

Kestävässä rakentamisessa ja rakennusten käytössä korostuvat energiatehokkuuden lisääminen ja laadun parantaminen.

Tonttien luovutusehtoihin on lisätty lämmityksen, käyttöveden ja sähkönkulutusta osoittavien näyttölaitteiden ja ohjaavien säätölaitteiden sijoitus paikkaan, jossa niiden seuraaminen ja käyttö on helppoa ja kannustavaa. Kerrostalotonttien ener-

giatehokkuusvaatimukset sovitaan tonttikohtaisesti erikseen.

Kaupungin omien rakennusten energiatehokkuus on parantunut. Lämmitysenergian ominaiskulutus on laskenut ja sähkönkin hieman. Oman toimitilarakentamisen sekä -korjauksen energiatehokkuuden tehostamiseksi käyttöön on otettu hankekohtaiset energiatehokkuustavoitteet. Lähtökohtana toimitilojen mahdollisen jäähdyttämistarpeen suunnittelussa on aurinkosähkön hyödyntäminen jäähdytyksen energialähteenä.

Merkittävä puurakentamisen edistämiskohde, pohjoismaiden suurin puukerrostalo, nousee parhaillaan Kivistöön asuntomessualueelle. Puurakentamisen edistämiseen on haettu tietotaitoa koulutuksen avulla.

Päämääränä ekosysteemipalvelujen toiminta ja ympäristöhäiriöiden vähentäminen

Riittävien virkistysalueiden varmistaminen ja ekosysteemipalveluiden toimivuuden turvaaminen ovat keskeisiä tekijöitä luotaessa viihtyisiä asuinalueita. Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä on parantunut. Hankkeiden ja suunnitelmien yhteydessä on tehty aiempaa enemmän luontoselvityksiä. Lisäksi kaupunki on teettänyt alueellisia erillisselvityksiä. Pikkujärven ja Kokolänmäen luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat valmistuivat 2013 ja Timmermalmin ja Kylmäojan korven luonnonsuojelualueiden suunnitelmat ovat lähes valmiit. Viherrakenneselvitys on valmisteilla.

Tieliikennemelun torjuntaan liittyvät toimenpiteet eivät edenneet. Melua alentavia päällysteitä ei ole käytetty. Meluesteitä rakennettiin vuonna 2013 yhteensä 80 metrin matkalle ja vuonna 2014 ei ollenkaan.

Kahden pohjavesialueen selvitykset on tehty ja niiden pohjalta on päivitetty suojelusuunnitelmat. Rekolanojan ja Vallinojan vedenlaatua on tutkittu säännöllisesti. Krakanojasta ja Kirkonkylänojan on otettu kertanäytteet. Työryhmä on laatimassa toimintasuunnitelmaa Vantaanjoen kehittämiseksi vaelluskalavesistöksi.

Vantaan ekologisen kestävyysindikaattorit

1 Yleinen kehitys	2010	2011	2012	2013	2014	Kehityssuunta
Kasviuonekaasupäästöt	1 344	1 340	1 329	1 298	*1 227	1000 t CO ₂ -ekv 😊
Kasviuonekaasupäästöt asukasta kohti	6,7	6,6	6,5	6,2	*5,8	t CO ₂ -ekv 😊
Yhdyskunnan energiankulutus	5 459,5	5 457,0	5 502,4	5 485,8		GWh 😊
Energiankulutus asukasta kohti	27,3	26,2	26,7	26,4		kWh/as/v 😊
2 Maankäytön ja kaupunkirakenteen kestävyys						
Asemakaava-alueelle rakennettujen rakennusten osuus, krs-m ²	96,5	98,5	98,4	98,1	98,8	% 😊
Asemakaava-alueelle rakennettujen asuntojen osuus, krs-m ²	96,3	98,1	97,8	97,8	98,6	% 😊
Virkistysalueiden osuus asemakaava-alueella	23,9	24,5	25,8	24,2	24,4	% 😊
Luonnonsuojelualueiden ja -varausten osuus maa-alasta (%)	6,2	6,2	6,3	6,3	6,3	% 😊
Luonnonsuojelualueiden ja -varausten osuus kokonaispinta-alasta (%)	6,1	6,1	6,2	6,2	6,2	% 😊
Palveluiden saavutettavuus 300 ja 700 metrin etäisyydellä (%)						
Kirjastot ja kirjastoautojen pysäkit: 300 m	36,4	35,9	29,4	31,7	31,6	% kaikista vantaalaisista 😊
Kirjastot ja kirjastoautojen pysäkit: 700 m	85,8	85,7	79,3	81,5	81,3	% kaikista vantaalaisista 😊
Päivittäistavarakaupat: 300 m	35,2	34,3	34	35	34,7	% kaikista vantaalaisista 😊
Päivittäistavarakaupat: 700 m	72,5	71,8	71,8	73,2	72,8	% kaikista vantaalaisista 😊
Koulut (peruskoululuokat 1-6): 300 m	20,3	22,5	22	19,9	19,3	% kaikista vantaalaisista 😊
Koulut (peruskoululuokat 1-6): 700 m	61,0	65,6	68,9	63,6	60,3	% kaikista vantaalaisista 😞
Julkinen liikenne, joukkoliikenteen pysäkit: 300 m	88,7	90,2	92,2	90,8	90,7	% kaikista vantaalaisista 😊
Julkinen liikenne, joukkoliikenteen pysäkit: 700 m	97,7	97,7	99,8	99,7	99,7	% kaikista vantaalaisista 😊
Päiväkodit: 300 m	60,6	57,6	57,8	57,9	57,4	% kaikista vantaalaisista 😊
Päiväkodit: 700 m	88,9	86,7	87,9	88,2	88,0	% kaikista vantaalaisista 😊
Alueellinen hyötyjätepiste: 300 m		35,2	46,4	47,3	47	% kaikista vantaalaisista 😊
Alueellinen hyötyjätepiste: 700 m		85,9	93,7	93,4	93,1	% kaikista vantaalaisista 😊
Virkistysalueiden osuus asemakaava-alueella	23,9	24,5	25,8	24,2	24,4	% 😊
Tiiviisti asuttujen alueiden osuus: YKR-ruutujen määrä ja osuus, kun vähintään 20 asukasta/ha > näiden YKR-ruutujen määrä (kpl)					560	kpl 😊
vähintään 20 asukasta/ha > näiden YKR-ruutujen osuus kaikista asutuista YKR-ruuduista (%)					30,5	% 😊
vähintään 50 asukasta/ha > näiden YKR-ruutujen määrä (kpl)					170	kpl 😊

*ennakkotieto

	2010	2011	2012	2013	2014	Kehityssuunta
vähintään 50 asukasta/ha > näiden YKR-ruutujen osuus kaikistaasutuista YKR-ruuduista (%)					9,3	% 😊
Tiiviillä alueilla asuvien osuus: asukkaiden määrä YKR-ruuduilla, kun asukasmäärä YKR-ruuduilla, joilla vähintään 20 asukasta/ha					160 994	asukasta 😊
osuus koko väestöstä					78,2	% 😊
asukasmäärä YKR-ruuduilla, joilla vähintään 50 asukasta/ha					87 145	asukasta 😊
osuus koko väestöstä					42,3	% 😊
Luonnonsojelualueiden ja -varausten osuus maa-alasta (%)	6,2	6,2	6,3	6,3	6,3	% 😊
Luonnonsojelualueiden ja -varausten osuus kokonaispinta-alasta (%)	6,1	6,1	6,2	6,3	6,3	% 😊
Virkistysalueiden osuus asemakaava-alueella (%)	23,9	24,5	25,8	24,2	24,4	% 😊
Tieliikenteen melualueella LAeq 7 - 22 > 55 dB asuvien määrä			52 170			asukasta 😊
Tieliikenteen melualueella LAeq 22 - 7 > 50 dB asuvien määrä			35 270			asukasta 😊
Tieliikenteen melualueella LAeq 7 - 22 > 55 dB asuvien määrä, rakennuksessa hiljainen julkisivu			9 340			asukasta 😊
Tieliikenteen melualueella LAeq 22 - 7 > 50 dB asuvien määrä, rakennuksessa hiljainen julkisivu			7 940			asukasta 😊
3 Toiminnan kuormitus ja ekotehokkuus						
Yhdyskunnan sähkön kulutus						
Asuminen ja maatalous	645	682	683	252		GWh 😊
Teollisuus	357	293	294	291		GWh 😊
Palvelut ja rakentaminen	866	869	910	902		GWh 😊
Yhteensä	1 909	1 844	1 887	1 844		GWh 😊
Yhdyskunnan sähkön kulutus asukasta kohti						
Asuminen ja maatalous	3 224	3 360	3 327	3 136		kWh/as/v 😊
Teollisuus	1 835	1 443	1 432	1 399		kWh/as/v 😊
Palvelut ja rakentaminen	4 534	4 281	4 432	4 338		kWh/as/v 😊
Yhteensä						
Yhdyskunnan veden kulutus	239	245	233	238		l/as/vrk 😊
Kaukolämmän hankinta energialähteittäin						
Maakaasu	1 305	1 068	980	823	512	GWh 😊

	2010	2011	2012	2013	2014	Kehtyysuunta
Hiili	668	695	945,7	960	795	GWh 😊
Öljy	76	4	4	7	18	GWh 😞
Ydinvoima	0	0	0	0		GWh 😊
Uusiutuvat	6	0	0	0		GWh 😊
Sekajäte					442	GWh 😊
Yhteensä	2 055	1 767	1 930	1 790	1 767	GWh 😊
Kaukolämmön tuotantotapaosuudet						
Maakaasu	63,5	60,4	50,8	46,0	29,0	% 😊
Hiili	32,5	39,3	49,0	53,6	45,0	% 😊
Öljy	3,7	0,2	0,2	0,4	1,0	% 😞
Ydinvoima	0	0	0	0	0	% 😊
Uusiutuvat	0,3	0,0	0,0	0,0	12,5	% 😊
Sekajäte					12,5	% 😊
Kaukolämpöön liittyneiden kiinteistöjen osuus (kaikki rakennukset)				27,6		% 😊
Sähkön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä	20	19,1	18,2	19,8	19,5	kWh/rm3 😊
Lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä	45,0	48,8	49,1	41,9	40,5	kWh/rm3 😊
Veden ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä	157	142	139	134	144	l/m3 😞
Ilmanlaatu huono tai erittäin huono	55	52	32	53		tuntia vuodessa 😊
Hengitettävien hiukkasten (PM10) vuorokausiraja-arvon ylitysten määrä	8	4	1	4		kpl 😊
Yhdyskunnan jätevesikuormitus						
Kokonaisfosforikuormitus (P)	0,07	0,06	0,07	0,05		g/as/vrk 😊
Biologinen hapenkulutus (BHK)	1,7	1,5	1,8	1,4		g/as/vrk 😊
Kokonaistyyppikuormitus (N)	2,0	2,0	2,2	1,7		g/as/vrk 😊
Jätteen käsittelypaikalle loppusijoitettavan yhdyskuntajätteen määrä	313	268	259	246		kg/as/v 😊
Kaupungin kiinteistöjen tuottama yhdyskuntajätteen määrä/työntekijä		251	294	296	297	kg/kaupungin työntekijä 😊
Kaupunkiorganisaation vuotuinen jätteiden materiaalihyötykäyttöaste		33	43	47	48	% 😊

	2010	2011	2012	2013	2014	Kehityssuunta
4 Liikkumisen kestävyys						
Henkilöautojen määrä	491	508	515	518	525	autoja/1000 as 😊
Joukkoliikenteen matkustajamäärä	0,51	0,52	0,53	0,55		matkaa/as/vrk 😊
Työsuhdematkalipun käyttäjät	2 997	4 218	4 807	5 602	6 171	käyttäjää 😊
5 Ympäristövästuullinen kulutus ja ympäristökasvatus						
Paperinkulutus kaupungin virastoissa ja laitoksissa	3 394	3 240	3 509	3 028	2 583	A4/kaupungin työntekijä 😊
Ympäristönäkökohdat huomioivat kaupungin hankinnat		36	50	64	81	%-osuus keskitetyistä hankinnoista 😊
Ympäristösertifioidut koulut ja päiväkodit	7	6	10	10	14	lkm 😊
Koulutettuja ekotukihenkilöitä yhteensä/100 kaupungin työntekijää	1,4	2,4	3,8	4,7	5,4	ekotukihenkilöt/100 kaupungin työntekijää 😊
Luontorekille osallistujat	383	580	386	457	450	osallistujaa 😊
6 Ympäristötoiminnan taloudelliset tunnusluvut						
Toteutunut rahankäyttö						
Ympäristötuotot	282 000	220 000	212 000	381 000	235 000	euroa
Ympäristökulut	20 207 000	23 045 000	21 268 000	22 586 000	22 340	euroa
Ympäristöinvestoinnit	1 366 000	6 487 000	5 504 000	1 966 000	2 780 000	euroa
Ympäristövastuu ja ehdollinen ympäristövelka						
Ympäristötuotot kunnan toimintatuotoista	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	%
Ympäristötuotot suhteessa asukaslukuun	1,4	1,1	1	1,8	1,12	€/as
Ympäristökulut kunnan toimintakuluista	1,7	1,7	1,5	1,6	1,6	%
Ympäristökulut suhteessa asukaslukuun	101,0	113,5	103,6	108,6	106,0	€/as
Ympäristöinvestoinnit kunnan käyttöomaisuusinvestoinneista	0,7	3,7	3,3	1,1	1,7	%
Ympäristöinvestoinnit suhteessa asukaslukuun	6,8	32,0	26,8	9,5	13,2	€/as

Ympäristöohjelman seuranta

Ympäristötietoisuuden vahvistaminen ja ympäristöjohtamisen kehittäminen			
Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Uudet työntekijät perehdytetään kaupungin ja työyksikön ympäristötoimintaan	Ympäristökeskus ja henkilöstökeskus	Kaupungin perehdytysoppaaseen lisätty ympäristöasiat	Uuden työntekijän valmennukseen tulee 2015, perehdytysoppaasta olleet välillä poissa.
Esimiesten koulutustarjottimella on mahdollisuus osallistua ympäristöjohtamisen koulutukseen	Ympäristökeskus, henkilöstökeskus	Ympäristöjohtamiskoulutus on lisätty koulutustarjottimelle	Uusien esimiesten valmennuksessa mukana kaikille. Koulutustarjottimella ei ole ollut ympäristökoulutusta
Henkilöstöä kannustetaan kehittämään materiaali- ja energiatehokkuutta mm. InnoLa-laatupalkintoon osallistumalla	Taloussuunnittelu, kaikki toimialat	Materiaali- ja energiatehokkuuteen liittyvien hakemusten määrä InnoLa-laatupalkintokilpailussa	InnoLan 75 ideasta 19 koski materiaali- tai ympäristötehokkuutta. Sähkönsäästö-pilotteja n 15 vuonna 2014 sivissä ja sosterissa
Ympäristöviestintä on ajankohtaista ja vaikuttaa asenteisiin ja toimintatapoihin	Kaikki toimialat	Sisäinen ja ulkoinen viestintä toteutettu ympäristöviestintäsuunnitelman vuosikellon mukaisesti	Kaupungin ympäristöviestintäsuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2013 ja viestintäsuunnitelmallista ja siinä hyödynnettiin enemmän sosiaalista mediaa. Ympäristökeskuksella omat fb-sivut. Sivissä sisäinen viestintä aktiivista.
Ympäristöpalveluista tiedotetaan asukkaille yhteispalvelupisteissä, tarjotaan ympäristöneuvontaa (muun muassa julkinen liikenne, kierrätys, jätteet, ilmanlaatu). Yhteispalvelupisteiden henkilökunnalle järjestetään lisäkoulutusta ympäristöneuvontaan	Kuntalaispalvelut	Yhteispalvelupisteiden koulutettujen määrä	Yhteispalvelupisteissä on tarjolla HSY:n materiaalia ja henkilökuntaa koulutettiin ympäristöasioista vuonna 2013 ja 2014. Lisäksi osa asiakaspalveluhenkilöstöstä on käynyt ekotukikoulutuksen.
Ympäristöjohtaminen on osa johtamisjärjestelmää	Kaikki toimialat	Ympäristönäkökulma kirjattu toimialan/ tulosalueen vuosittaisiin tavoitteisiin	Sivissä ja sosterissa myös tulosalueiden tavoitteissa, matossa toimialan ja lähes kaikkien tulosalueiden tavoitteissa, hankintakeskuksen tavoitteissa mukana.
Ympäristötavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti	Kaikki toimialat / ympäristökeskus	Ympäristöohjelman seuranta liitetään vuosittaiseen kaupungin ympäristöraporttiin	Vuosi 2014 raportoidaan 2015
Ympäristöjärjestelmää (esim. Ekokompassi, energiaskannaus) noudattavien kaupungin liikelaitosten ja tytäryhtiöiden määrää kasvatetaan	Konserni ja asukaspalvelut, ympäristökeskus	Ympäristöjärjestelmää noudattavien kaupungin liikelaitosten ja tytäryhtiöiden määrä	Järjestelmän rakentaminen alkamassa K-U Pela ja Työterveys liikelaitos (kaupungin omassa kiinteistössä Kielotie 14 valmistumassa). Yhteisöjen hallintoelimille järjestettiin koulutusta ja samalla markkinoitiin Ekokompassia

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Yhteisöille myönnettäviin avustuksiin lisätään vaatimus ympäristökriteerien täyttymisestä. Avustushakemuksissa vaaditaan selvitys ympäristöasioiden ottamisesta huomioon toiminnassa	Kuntalaispalvelut	Hakemuksiin on liitetty ohjeistus (ja lomakkeisiin tarkemmat kysymykset)	Osassa avustushakemuksissa kysytään ympäristöasioiden huomioonottamisesta toiminnassa.
Palveluntuottajia ohjeistetaan kestävän kehityksen mukaiseen palveluntuottamiseen. Kestävän kehityksen mukaisen toiminnan ohjeistus sisällytetään sopimukseen	Kaikki toimialat	Kaikkiin uudistettuihin sopimuksiin on sisällytetty kestävän kehityksen mukainen ohjeistus	Etenee sitä mukaa kun uusia sopimuksia tehdään tai vanhoja uusitaan. Hankintakeskuksen sopimus pohjassa on vakiokohtana kestävä kehitys. Sosterin palveluhankintojen käsikirjassa ohjeistus, jossa kestäväan kehityksen näkökulmia on avattu. Kaupungin hankintaohjeita lähdetään päivittämään vuoden 2015 aikana. Kestävä kehitys tullaan integroimaan uusiin ohjeisiin kattavasti.
Ympäristöön liittyvää tutkimus- ja kehitystoimintaa vahvistetaan	Kaikki toimialat	Käynnissä olevat kehitys- ja tutkimushankkeet	Vuonna 2014 päättyi useita kolmivuotisia hankkeita. Uusia käynnissä olevia, joissa Vantaa mukana 2014: Finsolar -hanke ja SE 5 -sisäilmasto ja energiatehokkuus

Materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Kuntalaisten ja sidosryhmien energianeuvontaa ja tiedotusta ilmastoasioista tehostetaan hyödyntämällä yhteistyökumppaneita	Ympäristökeskus, viestintä	Ilmastoinfon ja kuluttajien energianeuvonta (ASIAA!)-hankkeen suoritteet eli ohjattujen asiakkaiden määrä sekä näiden asioiden esillä olo viestimissä. (Ilmastoinfon toiminnassa ei pystytä kattavasti seuraamaan asiakkaiden määriä)	Ilmastoinfon kampanjoita Vantaalla kolme, lisäksi koko seudun kampanjoita ja Ilmastosanomat kaksi kertaa vuodessa (2014) ASIAA-hanke tavoittanut 1513 (577) kuluttajaa, 41 (10) tilaisuutta vuonna 2014 (2013). Hankkeessa tehty kokeiluja taloyhtiöiden hallitusten jäsenten koulutamisessa sekä tehty lisäksi energiatukihenkilöiden koulutusta. Energialuennot Vantaan Aikuisopistossa (33 taloyhtiöiden edustajaa)
Ilmasto- ja ympäristövaikutusten kevyt arviointi otetaan käyttöön suurten investointien yhteydessä	Kaikki toimialat	Ilmastovaikutusten arviointi tehty suurissa investoinneissa/hankinnoissa, lkm.	Seurataan Helsingin ja Turun pilotteja (infra ja talonrakennus)

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Ympäristökriteereitä käytetään hankinnoissa kattavasti. Tarjouskilpailuissa otetaan huomioon ympäristökriteerit valintaperusteena tai ehdottomana edellytyksenä. Hyödynnetään mm. Motivan ja Julia-projektin ympäristökriteereitä	Kaikki toimialat	Hankintakeskuksen järjestämistä tarjouskilpailuista vuositason arvosta laskettuna 50 %:ssa käytetään ympäristökriteerejä vuonna 2013. Vuosina 2014-2016 ympäristökriteerejä käytetään 60%:ssa tarjouskilpailussa. Palveluhankinnat, joissa on käytetty ympäristökriteereitä, % (hajallaan ei seuranta)	Vuonna 2013 64 % Hankintakeskuksen kilpailutuksissa määrällisesti kaikista kilpailutuksista yli 60% on käytössä ympäristökriteerejä ja/ tai vaatimuksia. Matossa tilakeskuksessa rakennushankkeissa energiatehokkuusvaatimukset, kuljetuspalveluissa vaatimuksia. Sosterin ja tilaajapalveluiden hankinnoissa ympäristökriteerien ja vaatimusten käyttö on edennyt. Sivissä jonkin verran käytössä, mutta ei seuranta.
Tietoteknisten laitteiden hankinnoissa (leasing) huomioidaan tuotteiden ympäristökuormitus tuotteen koko elinkaaren ajalta (tuotanto, käyttö ja kierrätys)	Tietohallinto	Kansainväliset ympäristökriteerit käytössä laitehankinnoissa	Kaikissa hankinnoissa vaatimukset käytössä (Green it tai Energy star 3,4) 2013, vuonna 2014 hankinnat siirtyneet hankintakeskukseen ja kaikissa laitehankinnoissa ympäristövaatimukset mukana.
Energiankulutus vähenee toimitilatehokkuutta parantamalla	Kaikki toimialat	Toimitilojen energiankulutus (mittari ei sopiva)	Konsakselle uusia tehokkaita tiloja, sosterissa lisätty tehokkuutta. Toimitilaverkkotarkasteluja aloitettu
Energiankulutus vähenee liikumistarvetta vähentämällä	Kaikki toimialat	Etätyöpäivien määrä (ei pystytty seuraamaan)	Sopimusten määrä kasvanut
	Kaikki toimialat	Etäneuvottelujen määrä (ei pystytty seuraamaan)	Soster käyttää etäneuvotteluja ja etä-tulkkausta, Lync käytävissä vähitellen syksystä 2014, mutta ei vielä aktiivisessa käytössä.
	Kaikki toimialat	Lunastettujen työmatkaseteleiden määrä	49688 kappaletta(2013) ja 56055 kappaletta (2014)
	Varikko	Paikannuslaitteet käytössä kaupungin ajoneuvoissa	Järjestelmä tuotantokäytössä , laitteet asennettu n. 70 % ajoneuvoista
	Varikko	Kaupungin sisäinen autojen yhteiskäyttöjärjestelmä käytössä	Ajoneuvojen yhteiskäyttö toiminnassa Varikon kautta
Energian kulutus vähenee katuvalaistuksessa	Kuntatekniikan keskus	Katuvalaistuksen energiankulutus/led-valaisimien osuus	Led valaisimia asennettu vuonna 2013 173 kappaletta ja 2014 588 kpl. Yhteensä noin 1136 kpl. Osuus valaisimista noin 3 %.

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Kehitetään työllisyyspalvelujen kierrätys- ja korjauspalvelua sekä edistetään kierrätysmateriaalien käyttöä	Työllisyyspalvelut	Tehty selvitys kierrätys- ja korjauspalveluiden mahdollisuuksista. Yhteistyökumppaneiden kanssa tehdyt sopimukset. Kierrätysmateriaalien käyttö suhteessa tehtyihin materiaalihankintoihin	Selvitystä ei ole tehty, mutta kierrätys- ja korjauspalvelua lisätty. Kierrätysmateriaalia käytetään runsaasti, osuutta vaikea selvittää.
Materiaalitehokkuutta parannetaan toimintatapo- ja muuttamalla kaupungin toimipisteissä	Kaikki toimialat	Jätteen määrä Paperinkulutus Sähköisen arkistoinnin osuus Kertakäyttötuotteiden määrä Veden kulutus	Jätteen kokonaismäärä kasvanut, mutta lajittelu parantunut, tietoja vain HSY:lle toimitetuista jätteistä. Paperinkulutus on laskenut, työntekijää kohden 3028 arkkia 2013 ja 2583 arkkia 2014. Kirjastoissa lisätty e-aineistoa Rakennusvalvonnassa sähköiset hakemukset/lupapiste.fi. Kertakäyttötuotteita on vuonna 2014 hankittu runsaalla 50 000 eurolla, joita runsas puolet Vantti Oy:n käyttöön. Veden kulutuksessa ei merkittävää muutosta (2012 139 l/r-m3, 134 l/r-m3 ja 2014 144 l/r-m3)
Tietohallinnon ohjausyh- mässä maaliskuussa 2012 vahvistettujen ”Tulostamisen linjaukset Vantaan kaupungilla” -periaatteiden mukaisesti siirrytään kokonaistulostamiseen, joka mahdollistaa turvatulostamisen, tulostamisen raportoinnin ja seurannan yksikkötasolla ja myöhemmin henkilötasolla sekä oheislaitteiden ja tulostustarvikkeiden vähentämisen	Tietohallinto, hankintakeskus	Kilpailutus tehty ja sopimustoimittaja valittu. Tavoitteena vähentää tulosteiden, oheistulostimien ja tarvikeostojen määrää jokaista 10 %:lla. Vuonna 2014 tavoitteena vähentää tarvikeostojen määrää 20 %.	Kilpailutus viivästynyt
Microsoft Lync -ohjelman käyttöönoton (tavoite 2013 aikana) jälkeen etäneuvottelun käyttäminen mahdollisimman laajamittaisesti ja sitä kautta liikumisen tarpeen vähentäminen toimipisteiden välillä. Lync mahdollistaa mm. etäneuvottelut, materiaalien työstämisen yhteistyössä eri toimipisteistä sekä pika- viestimisen	Tietohallinto	Etäneuvottelujen määrä	Käyttöönotto alkanut 2014, ei vielä laajassa käytössä. Sosterissa vuodesta 2013 käytössä mm. etätulkauksessa

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Siirtyminen sähköisiin toimintatapoihin yhdessä laitepolitiikan kanssa (kannettavat tietokoneet) mahdollistaa myös erilaiset toimintamallit esim. liikkuvan työskentelyn tai etätöön	Tietohallinto ja kaikki tulosalueet	Laitepolitiikka päivitetty ja sähköisen asioinnin ja itsepalvelun määrä	Uudet koneet pääsääntöisesti kannettavia

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Otetaan palvelujen järjestämisessä ja valmiussuunnitelmissa huomioon ilmastomuutoksen vaikutukset, kuten sään ääri-ilmiöiden ja tulvien yleistymisen	Sosiaali- ja terveystoimi, Konserni ja asukaspalvelut	Muutokseen sopeutuminen lisätty valmiussuunnitelmaan	soster; valmiussuunnitelman päivytyksen yhteydessä syksyllä 2014. Kotipalvelut varautunut.
Tulvavahinkojen hallintaa kehitetään	Kuntatekniikan keskus	Kartta tulvariskialueista laadittu. Tulvariskialuetiedot sidottu kiinteistöjärjestelmään. Tulvakorkeudet määriteltä Tulvariskialueen asukkaita ja kiinteistöjen omistajia tiedotettu tulvariskeistä	Kartta laadittu, korkeudet määritetty osittain, asukkaita tiedotettu Sitominen kt-järjestelmään siirtyy vuodelle 2015
Hulevesien hallintaa parannetaan	Kuntatekniikan keskus	Hulevesien suunnittelun ohjeistus. Purokäytävien mitoitushojeet kaavoitusta varten. Hulevesien imeytämisen ja pidättämisen suunnitteluperiaatteet ja neuvonta järjestetty logistiikka-alueille ja erillispientalotonttien rakentajille.	Toteutuneet, paitsi purokäytävien mitoitus
Lumenvastaanoton kapasiteetti turvataan	Kuntatekniikan keskus	Laadittu selvitys lumilogistiikasta	Kapasiteetti turvattu, selvitystä ei tehty
Viheralueet kehitetään sään vaihteluita sietäviksi	Kuntatekniikan keskus	Vantaan kasvillisuuden linjaukset määriteltä Helsingin kasvillisuuden linjaukset-mallia hyödyntäen	Selvitys tehty ja linjaukset valmisteilla
Metsiin sitoutuneen hiilen määrän annetaan kasvaa	Kuntatekniikan keskus	Metsäsuunnitelmaa ja vuosityöohjelmia toteutettu	Toteutui osittain, hakkuumäärät pienempiä kuin tavoite

Ekotehokas kaupunkirakenne

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Kaupunkirakenne tukeutuu raideliikenteeseen ja joukkoliikenteen laatuikäntäviin. Asemanseutuja täydennysrakennetaan ja uudistetaan. Uusien asuinalueiden rakentaminen kehäradan ympäristöön	Kaupunkisuunnittelu, Kuntatekniikan keskus	Rakennustehokkuudet asemien läheisyydessä (400, 600 ja 1000m etäisyydellä). Toteutunut rakentaminen k-m2 asuinrakennukset, työpaikat ja palvelut.	Koivukylässä, Rekolassa ja Tikkurilassa hieman kasvua kaikilla vyöhykkeillä, näistä merkittävin kasvu Tikkurilassa 400 m. Hieman kasvua myös Myyrmäki 600 ja 1000 m, Hiekkaharjussa 1000 m. Asuntorakentamisessa hyvää kasvua kaikilla vyöhykkeillä Tikkurilassa ja Rekolassa, kohtuullisesti Koivukylässä. Myyrmäessä ja Hiekkaharjussa hyvää kasvua 600 ja 1000 m. Muu rak. merkittävintä Tikkurilassa kaikilla vyöhykkeillä.
Kaavojen valmistelussa arvioidaan ilmastovaikutukset MALTTI-laskurin avulla	Kaupunkisuunnittelu	Osuus kaavoista, joissa laskenta on tehty. Osuus kaavoista, joissa päästövähennysmahdollisuuksia on hyödynnetty ja CO ₂ -vähennemä	Maltilaskuria testattu 3 kaavassa, mutta ei hyödynnetty vielä
Pyöräilyn osuus kasvaa kulkutapajakaumasta	Kuntatekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu	Pyöräilyn kehittämissuunnitelma laadittu Pyöräpaikkojen lukumäärä Pyöräteiden kmmäärä Selvitys asemansuutujen pyöräteistä ja katkeavista pyörätieyhteyksistä tehty (2015)	Valmistuu liikennepoliittisen ohjelman myötä 2015 Runkolukittavia pyöräpaikkoja 1242 kpl, 1370 telinepaikasta Pyöräteitä 640 km
Joukkoliikenteen osuus kasvaa merkittävästi kehäradan valmistuttua asemien ja terminaalien vaihtoyhteyksiä parantamalla	Kuntatekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu, tilakeskus	Joukkoliikenteen kulkutapaosuus (tiedot ei vuosittain saatavissa) Tyytyväisyys vaihtoyhteyksiin	HSL:n joukkoliikenteen asiakastyytyväisyystutkimus, kevät 2014: Vaihtaminen toiseen välineeseen sujuu hyvin tyytyväisten osuus 79 %
Yhteiskäyttöautoilua edistetään varaamalla pysäköintipaikkoja kadun varsille ja pysäköintilaitoksiin	Kuntatekniikan keskus, yrityspalvelut	Yhteiskäyttöautoiluun varattujen pysäköintipaikkojen määrä	Kasvanut, mutta ei toimijaa tällä hetkellä
Sähköauto- ja vähäpäästöisten liikenteen edistämisen latauspisteverkostoa laajentamalla	Kaupunkisuunnittelu	Sähköautojen latauspisteiden määrä Kaasutankkauspisteiden määrä	12 pistettä kaupungin alueella, kaupunki tehnyt yhdessä Vantaan Energian kanssa kuusi pistettä. Suunnitelma tehty Kaasutankkauspisteet eivät toteutuneet
Vantaa tukee kaavoitusratkaisuisia viherkehän säilyttämistä	Kaupunkisuunnittelu, ympäristökeskus, kuntatekniikan keskus	Viherkehä ja yhteydet viherkehään säilyvät yhtenäisinä	Viherkehä mukana maakuntakaavatyössä, yhteyksiä määritelty, tehty karttatakkastelu

Kestävä rakentaminen ja rakennusten käyttö

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Maankäytössä sopimuspolitiikkaa hyödynnetään tapauskohtaisesti kestävän rakentamisen edistämiseen	Yrityspalvelut	Sopimusten osuus, joissa mukana esimerkiksi hulevesiasiat, energiatehokkuus, %	Ei sopimuksissa, mutta tontinluovutus-ehtoissa
Tontinluovutusehtojen ympäristövaatimukset tarkistetaan vuosittain	Yrityspalvelut, rakennusvalvonta	Vuosittainen tarkistus tehty	Lämmityksen, käyttöveden ja sähkön kulutusta osoittavat näyttölaitteet ja ohjaavat säätölaitteet on sijoitettava sellaiseen paikkaan, että niiden seuraaminen ja käyttö on helppoa ja kannustavaa. Kerrostalotonttien energiatehokkuusvaatimukset sovitaan tonttikohtaisesti erikseen. Tarkistus tehty 2014, ei muutoksia
Parannetaan kaupungin omien rakennusten energiatehokkuutta suunnittelun ja ohjauksen avulla. Kehitetään ylläpidon ja huollon toimintatapoja ja tehdään rakennusten energiankäyttö näkyväksi	Tilakeskus, kaikki toimialat	Energiankulutus käyttäjää kohden Huolto- ja ylläpitosopimukset tarkistettu Infotaululla varustettujen rakennusten määrä, %	Energiankulutus laskenut, huoltosopimukset tarkistetaan 2015, infotauluja ei ole toteutettu
Kehitetään kaupungin omaa toimitilarakentamista energiatehokkaaksi hankekohtaisesti	Laaditaan tavoitteet hankekohtaisesti	Toimitilojen osuus energiatehokkuusluokissa, %	Energiatehokkuustavoitteet asetetaan hankekohtaisesti.
Rakennusvalvonnan energianeuvonnalla ohjataan rakentajia tekemään energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä	Rakennusvalvonta	Luvitettujen rakennusten energialuokka Rakennusvalvonnan neuvontatilaisuuDET	Pientalot A 0 %, B 37 %, C 63 % Suuret asuintalot/huoneistot A 0 %, B 9 %, C 91 % Energialuokkien perusteiden määrittäminen muuttui 1.7.2013, jonka takia ajankohtaa aikaisemmat luokitukset eivät ole vertailukelpoisia myöhempien luokitusten kanssa. Neuvonnassa mukana energia-asiat, henkilökunta koulutettu Rakennuslupamaksussa alennus energiatehokkuusvaatimuksille ylittävälle
Kaupunki säästää omassa toiminnassa energiaa 9 % vuoteen 2016 mennessä verrattuna vuoteen 2008 tekemällä kuntien energiatehokkuussopimuksen toteuttamisohjelman mukaiset toimet	Tilakeskus, kaikki toimialat	TEM:lle vuosittainen raportoitavat energiankulutusluvut (ympäristöraportin tunnusluku- taulukoissa)	Toimitilojen lämmön ominaiskulutus laskenut, sähkön hienoisessa laskussa 2014.
Uusiutuvan energian käyttöä edistetään laatimalla uusiutuvan energian kuntakatselmus vaiheittain	Ympäristökeskus, tilakeskus	Aurinkoenergian hyödyntämiseen soveltuvien kattopintojen kartoitus	Ei tehty 2013-2014, tulossa mahdollisesti hanke 2015, jonka yhteydessä tehdään selvitys.

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Edistetään asuinrakennusten korjaamista energia- tehokkaiksi selvittämällä asuntolainarahaston avustuksien käyttömahdol- lisuuksia energiatehokkaa- seen korjausrakentamiseen	Yrityspalvelut	Selvitys tehty ja myöntämisperusteita tarkistettu	Selvitys tehty, mutta myöntämisperus- teita ei ole tarkistettu
Vantaa edistää omalta osal- taan puurakentamista	Kaupunkisuunnit- telu, rakennusval- vonta, tilakeskus	Puurakenteisten pien- ja kerrostalojen osuus uudisrakennuksista kasvaa	Kivistön puukerrostalo, tietoa hankittu puurakentamisesta

Ekosysteempipalvelujen toiminta ja ympäristöhäiriöiden vähentäminen

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Parannetaan luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista suunnittelun ja rakentamisen lähtökohdaksi	Ympäristökeskus, kaupunkisuunnit- telu	Hankekohtaisesti arvioitu selvitystarve ja toteutuma	Hankkeiden ja suunnitelmien yhteydes- sä on tehty aiempaa enemmän luonto- selvityksiä. Lisäksi kaupunki on teettänyt alueellisia erilliselvityksiä.
Laaditaan monimuotoisuuden seurantajärjestelmä	Ympäristökeskus	Laadittu suunnitelma indikaattoreiden kehit- tämiseksi	Suunnitelma laadittu
Hyödynnetään luontai- set kasvupaikkatekijät ja alkuperäinen kasvillisuus pihojen suunnittelussa	Ympäristökeskus, kuntatekniikan keskus	Selvitys laadittu, toteu- tettu kpl	Toteutuu tilakeskuksessa, varsinaista selvitystä ei ole laadittu
Ekosysteempipalvelut ja luonnon monimuotoisuus turvataan tiivistyvässä kaupunkirakenteessa	Kaupunkisuunnit- telu	Viherrakenneselvitys valmistunut	Valmisteilla
Liikennemelu vähenee	Kuntatekniikan keskus	Melua vaimentavien päällysteiden käyttö/ m ² , katu-m Melusteiden rakenta- minen /esteiden pituus m Nopeusrajoituksia alennettu	Päällysteitä 0 km, melusteita 80 m (2013) ja 0 km (2014). Nopeusrajoituk- sia alennettu 2014
Ilmanlaatu paranee toteut- tamalla ilmansuojeluoh- jelman mukaiset toimen- piteet	Ohjelmassa maini- tut vastuutahot	Tehdään ilmansuojelun toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet	Erillinen seuranta, osa toimenpiteistä toteutunut
Pohjavesien laatu ja määrä turvataan selvittämällä pohjavesialueiden tila ja tekemällä tarvittavat suoje- lutoimenpiteet	Ympäristökeskus	Tarpeelliset pohjaveden suojelutoimenpiteet tehty HSY:n selvityksen pohjalta	Suojelusuunnitelmia on tarkistettu
Pintavesien tila paranee jatkuvalla laadun seuran- nalla	Ympäristökeskus	Pintavesien tilaa seu- rattu tutkimussuunni- telman mukaan Laaditaan selvitys suo- lauksen vaikutuksista	On seurattu Ei tehty

Tavoite	Vastuu	Mittari	Mittarin tilanne/Toimenpiteet
Vantaanjokea kehitetään vaelluskalavesistönä	Kuntatekniikan keskus, ympäristökeskus	Poistetaan haitallisimmat virtavesiselvityksessä todetut liikkumissesteet	Työryhmä valmistelee
Luonnonsuojelualueita kehitetään tärkeänä osana ekologista verkostoa	Ympäristökeskus, kuntatekniikan keskus	Luonnonsuojelualueille laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelmia 1 kpl vuodessa.	Vuonna 2013 laadittu kaksi ja vuonna 2014 valmistumassa kaksi suunnitelmaa
Selvitetään kosteikkojen rakentamista Vantaalle vesiensuojelun ja monimuotoisuuden edistämiseksi	Ympäristökeskus, kuntatekniikan keskus	Selvitys tehty	Vuoden 2015 tavoite

Ympäristövalitukset Vantaalla

Ympäristövalitusten määrä viimeisen kymmenen vuoden aikana on ollut laskusuunnassa, vaikka vuonna 2013 valitusten määrä oli edellisiä vuosia selvästi suurempi. Vuonna 2014 ympäristökeskuksen tietoon tuli 179 ympäristövalitusta, joka on 45 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

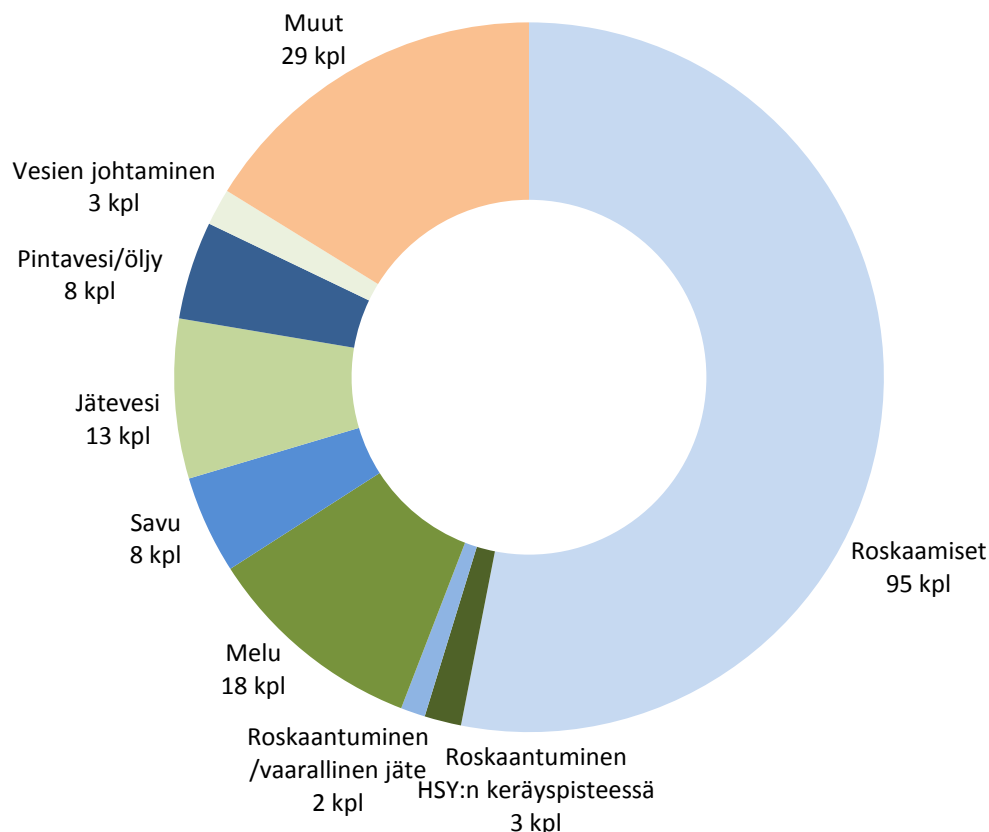
Suurin yksittäinen valitusten syy on ollut usean vuoden ajan ympäristön roskaaminen. 2000-luvun alkupuolella roskaaminen oli ympäristövalituksen syynä yli puolessa tapauksissa. Viime vuonna roskaamisvalituksia tehtiin 95 kappaletta, mikä on 53 prosenttia kyseisen vuoden kaikista ympäristövalituksista. Roskaantumisessa vaarallisia jätteitä koskevat valitukset ovat selvästi vähentyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Veteen tavalla tai toisella liittyvien ympäristövalitusten määrä on pysynyt suhteellisen vakaana viime vuosina. Vuonna 2014 vesiasioista tehtiin ympäristökeskuksen tietojen mukaan 24 valitusta. Valitukset liittyivät muun muassa öljyn tai jäteveden päästöstä luonnonvesiin tai hulevesien joutumisesta naapurikiinteistön puolelle.

Savuvalitusten määrä väheni. Vuonna 2014 ympäristökeskuksessa kirjattiin 8 savuvalitusta, kun niitä edellisellä vuonna oli 25 kappaletta.

Melusta tehtyjen ympäristövalitusten määrä on vaihdellut viime vuosina vajaasta kahdestakymmenestä reiluun kolmeenkymmeneen. Meluvalituksia tehdään niin liikennemelusta kuin esimerkiksi murskaamoista ja rakentamisen aiheuttamasta melusta. Vuonna 2014 tehtiin 18 meluvalitusta.

Muut-ryhmään kuuluvat muun muassa ympäristövalitukset hajusta, luvattomista ojan kaivuista tai kuolleista eläimistä. Tähän ryhmään kuuluvien ympäristövalitusten määrä laski vuoden 2013 kaikkiaan 50:stä valituksesta 29:än ympäristövalitukseen vuonna 2014.

14 §

Vastaus valtuutettu Markku Weckmanin ja usean muun (31) valtuutetun aloitteeseen liikennevalo-opasteiden rakentamiseksi Harajuurentien-Läntisen Valkoisenlähteentien risteykseen

VD/10892/00.02.00.03/2014
LM-H/JaP/LL

Valtuutettu Markku Weckman ja 31 muuta valtuutettua tekivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Esitän ryhdyttäväksi toimenpiteisiin liikennevalo-opasteiden rakentamiseksi edellä mainittuun risteykseen.

Perustelut: Läntisen Valkoisenlähteentien liikenne on lisääntynyt ja lisääntyy edelleen Tikkurilan voimakkaan rakentamisen seurauksena. Kyseisessä risteyksessä on Läntisen Valkoisenlähteentien kaartumisen johdosta näkemäeste Talvikkitien suuntaan ja – suunnasta. Suojatien käyttäjillä on erittäin lyhyt reagointiaika. Sama tilanne on Harajuurentieltä Valkoisenlähteentielle pyrkivillä autoilijoilla. Risteyksessä on tapahtunut useita onnettomuuksia, viimeksi 31.10.2014 klo 10.40. Tuolloin ajettiin pysähtymättä suojatien eteen pysähtyneen ajoneuvon ohi. Paikalta vietiin loukkaantunut henkilö ambulanssilla Töölön sairaalaan.”

Kaupunginvaltuusto 15.12.2014 § 12

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa vastauksena seuraavaa:

Kuntatekniikan keskus arvioi liikennevalotarpeita ja niiden priorisointia mm. vertailemalla eri liittymien turvallisuutta. Kohteille, joissa tapahtuu eniten vakavia liikenneonnettomuuksia, on laskettu kohteen vaarallisuutta kuvaava onnettomuusindeksi. Vuosien 2009–2013 tapahtuneiden ja ilmoitettujen liikenneonnettomuuksien perusteella Vantaalla sijaitsee yhteensä 39 kohdetta, joiden onnettomuusindeksi oli vähintään 1,0. Harajuurentien ja Läntisen Valkoisenlähteentien liittymä ei kuulu em. vaarallisimpien liittymien joukkoon, koska liittymässä ei ole tapahtunut muihin vastaaviin liittymiin verrattuna poikkeuksellisen paljon onnettomuuksia.

Liittymän idänpuoleinen suojatie on näkemien suhteen heikompi kuin läntinen suojatie, mutta silläkin puolella turvallinen kadunylitys on mahdollista tavanomaista tarkkaavaisuutta ja huolellisuutta noudattamalla. Vielä turvallisempi kadunylityskohta sijaitsee Talvikkitien ja Läntisen Valkoisenlähteentien liikennevaloliittymässä, mikä useimmissa tapauksissa ei edes pidennä jalankulkijan tai pyöräilijän matkaa. Valkoisenlähteentien nopeusrajoitus on alennettu 40 km/h:iin vuonna 2014. Nopeusrajoituksen noudattamista on tarkoitettu seurata mittauksin.

Liikennevalot tulisivat esityksen mukaan lähelle Läntisen Valkoisenlähteentien ja Talvikkitien valo-ohjattua liittymää, mikä vaikuttaisi molempien liittymien toimivuuteen. Toimivuutta on tutkittu kuntatekniikan keskuksessa liikenteen simulointiohjelmalla (Syncro). Toimivuuden kannalta liikennevalot helpottaisivat jonkin verran ruuhka-aikoina sivusuunnalta vasemmalle kääntymisiä. Toisaalta liikennevalot kasvattaisivat pääsuunnan Läntisen Valkoisenlähteentien jononpituuksia ja siten heikentäisivät Talvikkitien ja Läntisen Valkoisenlähteentien liikennevaloliittymän toimintaa, koska Harajuurentien valoliittymän jonot ulottuisivat tähän liittymään asti ja ylikin.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja vs.:n esitys:
Päätetään

- a) antaa valtuutettu Markku Weckmannille ja 31 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Jarmo Pajunen, puh.09 8392 2630, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

15 §

Vastaus Faysal Abdin ja usean (38) muun valtuutetun aloitteeseen Peijaksen sairaalan opasteista

VD/2253/00.02.00.03/2015
LM-H/IHe/LL

Valtuutettu Faysal Abdi ja 38 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen aloitteen:

”Peijaksen sairaalaan on hyvät joukkoliikenneyhteydet. Bussiyhteyksien lisäksi Peijaksen sairaalaan pääsee junalla Rekolan aseman kautta, joka on kävelymatkan päässä. Rekolan juna-asemalta puuttuu kokonaan sairaalaopasteet. Ensimmäinen pienikokoinen kyltti on juna-aseman lähellä, mutta se on näkymättömässä paikassa.

Uusien asiakkaiden kulun helpottamiseksi esitän, että Rekolan juna-asemalle tehdään tarkoituksenmukaiset Peijaksen sairaalan opasteet ja samalla sen lähialueella olevat opasteet kunnostetaan.”

Kaupunginvaltuusto 2.3.2015 § 40

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa vastauksena seuraavaa:

Peijaksen sairaala on Vantaalla merkittävä kohde, jonka opastukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Aloitteen mukaisesti pyöräilyn ja jalankulun viitoituksessa ilmenee edelleen puutteita, jotka korjataan kesän 2015 aikana. Rekolan juna-asemalta alkava viitoitus Peijaksen sairaalalle Asolanväylän ylittävän sillan kautta merkitään maastoon ja samoin viitoitusta lähimmiltä Asolanväylän linja-autopysäkeiltä täydennetään nykyisestä. Nämä tulevat olemaan sairaalaa lähimmät pysäkit linjoille 735 ja 587 Vantaan joukkoliikennelinjaston uusiutuessa elokuussa 2015.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 15

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutettu Faysal Abdille ja 38 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 09 8392 2427, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

16 §

Etelä-suomen aluehallintoviraston päätös Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskuksen ympäristölupapäätöksen lupamääräysten tarkistamisesta / tiedoksi

YM/3008/11.01.01.09/2013
LM-H/PKA/JJB

Vantaan Energia Oy on hakenut Etelä-suomen aluehallintovirastolta Koivukylän lämpökeskuksen toimintaa koskevan ympäristöluvan No YS 663, 16.5.2005 lupamääräyksen tarkastamista.

Kaupunginhallitus antoi 26.8.2013 § 26 hakemuksesta lausunnon, jossa Koivukylän lämpökeskuksen toimintaan suunniteltuja muutoksia pidettiin hyvänä. Lisäksi lausunnossa huomautettiin, että pohjaveden suojelua koskevien määräysten tulee olla riittävän tiukat.

Etelä-suomen aluehallintovirasto on 2.7.2015 antanut asiassa päätöksen nro 166/2015/1. Aluehallintovirasto on tarkastanut Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskukselle myönnettyssä ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisessa ympäristöluvassa veloitettujen lupamääräysten tarkistamista koskevan lupahakemuksen ja muuttanut ympäristöluvan lupamääräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Päätöksessä on yhteensä 29 lupamääräystä koskien laitoksen toiminnassa muodostuvia päästöjä vesiin ja viemäriin, päästöjä ilmaan, melua, polttoaineiden ja kemikaalien varastointia ja käsittelyä, jätteitä ja niiden käsittelyä ja hyödyntämistä. Lisäksi on annettu häiriö- ja poikkeustilanteita, tarkkailua, kirjanpitoa ja raportointia sekä toiminnan lopettamiseen liittyviä määräyksiä.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 16

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään

- a) tyytyä Etelä-suomen aluehallintoviraston päätökseen nro 166/2015/1, joka koskee Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskuksen toimintaa, ja
- b) merkitä päätös tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Paula Lehmuskallio poistui yhteisöjäävyyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Etelä-suomen aluehallintoviraston päätös nro 166/2015/1, Dnro ESAVI/184/04.08/2012

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

suunnittelija Paula Kankkunen, puh. 09 8392 2300, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Päätös

Nro 166/2015/1

Dnro ESAVI/184/04.08/2012

Annettu julkipanon jälkeen
2.7.2015

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisesta ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskuksen ympäristölupapäätöksen No YS 663, 16.5.2005 lupamääräysten tarkistamista, Vantaa.

LUVAN HAKIJA

Vantaan Energia Oy
PL 95
01301 Vantaa

Y-tunnus: 0124461-3

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Vantaan Energia Oy, Koivukylän lämpökeskus
Halmekuja 4
01360 Vantaa

Kiinteistörekisteritunnus: 92-74-500-1
Kiinteistön omistaja: Vantaan Energia Oy

Toimialatunnus: 35301 (TOL 2008)

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 20.8.2012.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Lämpökeskus on luvanvarainen ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohtien 3 b) ja 5 a) mukaan.

Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksessä No 663, 16.5.2005 on edellytetty tehtäväksi ympäristölupahakemus lupamääräysten tarkistamiseksi 1.9.2012 mennessä.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin sekä ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohdan 3 b) mukaan.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, PÄÄTÖKSET JA SOPIMUKSET

Uudenmaan ympäristökeskus on myöntänyt 16.5.2005 Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskukselle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan No YS 663.

Uudenmaan ympäristökeskus on antanut 20.5.2008 ympäristölupapäätöksen No YS 639, jolla on muutettu 16.5.2005 myönnetyn ympäristöluvan No YS 663 lupamääräystä 11.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt 12.11.2013 annetulla päätöksellä dnro UUELY/290/07.00/2013 Vantaan Energia Oy:n Vantaalla sijaitsevien energiantuotantolaitosten ilmanlaadun yhteistarkkailusuunnitelman vuosiksi 2014–2018.

Vantaan Energia Oy:n ja Vantaan kaupungin vesi- ja viemärlaitoksen 27.10.1998 allekirjoitettu sopimus eräiden jätevesien johtamisesta viemäriverkkoon.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Uudenmaan maakuntakaavassa (vahvistettu ympäristöministeriössä 8.11.2006 ja saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden 15.8.2007 antamalla päätöksellä taltionumero 1995) Koivukylän lämpökeskuksen alue on merkitty taajamatoimintojen alueeksi.

Vantaan kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä 13.1.2010 voimaan tullessa Vantaan yleiskaavassa lämpökeskus sijoittuu alueelle, jossa on yhdyskuntateknisen huollon laitosta varten kohdemerkintä (ET). Vaaraus on tarkoitettu lämpökeskusta varten.

Alueella on voimassa Kehäradan asemakaava nro 701100, jossa lämpökeskuksen tontti on yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta (ET). Tontti rajoittuu etelässä lähivirkistysalueeseen (VL), idässä on yhdyskunta yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeseen (ET) ja pohjoisessa huoltorakennusten korttelialueeseen (AH).

SIJAIN T I P A I K K A JA Y M P Ä R I S T Ö

Koivukylän lämpökeskus sijaitsee Havukosken kaupunginosassa Vantaalla. Kiinteistörekisteritunnus on 92-74-500-1, ja kiinteistön omistaa Vantaan Energia Oy. Tontilla sijaitsee lämpökeskus savupiippuineen, kaksi suurta öljysäiliötä ja Gasum Oy:n maakaasun paineenvähennysasema. Tontti rajoittuu kahdelta sivulta puistoalueeseen ja yhdeltä sivulta huoltorakennusten korttelialueeseen sekä moottoriajoneuvojen huoltoaseman korttelialueeseen.

Lämpökeskuksen etäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin on noin 250 metriä, lähimpään kouluun noin 200 metriä ja päiväkotiin noin 250 metriä. Rekolanojan varsi lämpökeskuksen länsipuolella on yleiskaavassa osoitettu luon-alueeksi, joka sisältää erityisiä luontoarvoja. Rekolanoja lämpökeskuksen pohjois- ja eteläpuolella on merkitty arvokkaaksi kasvikohteeksi. Lämpökeskuksesta kilometri etelään on arvokas eläinkohde Roselundin kana-haukkametsikkö. Lähin Natura 2000 -alue, Sipoonkorpi (FI0100066), sijaitsee idässä noin 5 kilometrin etäisyydellä.

Ilmanlaatu

HSY:n "Ilmanlaatu pääkaupunkiseudulla vuonna 2010" -julkaisun mukaan pääkaupunkiseudun ilmanlaatu oli vuonna 2010 suurimman osan ajasta hyvä tai tyydyttävä, mutta huonon tai erittäin huonon ilmanlaadun tunteja oli useissa mittauspisteissä edellisvuotta enemmän. Ne aiheutuivat pääasiassa keväisestä katupölystä sekä kaukokulkeutuvasta maastopalojen aiheuttamasta otsonista ja pienhiukkasista.

Ilmansaasteet ovat pääkaupunkiseudulla pitkällä aikavälillä laskeneet otsonia ja pienhiukkasia lukuun ottamatta. Myöskään typenoksidin pitoisuudet eivät ole laskeneet viime vuosina. Vuonna 2010 pääkaupunkiseudun typenoksidien päästöt nousivat kasvaneesta lämmitystarpeesta ja aiempaa suuremmasta energiantuotannosta johtuen. Rikkidioksidin, hiukkasten, hiilimonoksidin ja haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöt sen sijaan las- kivat. Pitkällä aikavälillä kokonaispäästöt ovat laskeneet lukuun ottamatta hiilidioksidia, mutta päästöjen lasku on tasoittunut 2000-luvulla.

Maaperä

Alueen kallioperä kuuluu arkeiseen svekofennialaiseen vyöhykkeeseen. Kallioperän tavallisimmat kivilajit ovat graniitti sekä kvartsi- ja granodioriitti, jotka ovat ikivanhaa kiteistä peruskalliota. Koivukylän pohjavesialue muodostuu pohjois-eteläsuuntaisen kallioperän murroslaakson länsireunalle kerrostuneesta pitkittäisharjusta ja sitä ympäröivistä moreeni- ja kallioalu- eista. Rekolanojan laakso on savi- ja silttikerrosten peittämä. Savikerrosten alapuolella esiintyy vettä johtavia hiekkakerroksia noin 10–15 metrin pak- suudelta.

Lämpökeskuksen alueen maannoskerros on moreenia. Laitosalueen maa- perän tilaa ei ole selvitetty toiminnanharjoittajan toimesta eikä lämpökes-

kuksen toiminnasta ole havaittu aiheutuneen polttoainevahinkoja maaperään.

Pinta- ja pohjavedet

Koivukylän lämpökeskus sijaitsee Koivukylänväylän ja junaradan risteyksen kaakkoispuolella. Noin 120 metrin etäisyydellä lännessä virtaa Rekolanoja. Lämpökeskus sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Koivukylän (0109203) I luokan pohjavesialueella. Rakennus sijaitsee pohjavesialueen eteläosassa jääden pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle. Pohjaveden päävirtaussuunta on kaakkoon, mutta lämpökeskuksen alueella vetä saattaa virrata myös länteen. Rakennuksen eteläpuolella on pohjaveden virtaukseen vaikuttava kallioalue.

Rekolanojan länsipuolella, noin 250 metrin etäisyydellä lämpökeskuksesta, sijaitsee Koivukylän vedenottamo, joka toimii Vantaan kaupungin varavedenottamona. Vedenotto lopetettiin ottamalla vuonna 1992, mutta se on edelleen tärkeä osa poikkeusolojen vesihuollon suunnitelmaa. Ottamon veden laatu tutkitaan kerran vuodessa. Vuonna 2000 on julkaistu Valkealähteen ja Koivukylän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma. Riskinarvioinnissa on todettu lämpökeskuksen olevan ilmeinen riski pohjavedelle alueella varastoitavan polttoaineen määrän vuoksi ja pieni riski tetrahydrotiofeenin vuoksi.

Uudenmaan ympäristökeskus on edellyttänyt 16.5.2005 antamassaan ympäristölupapäätöksessä No YS 663, että lämpökeskuksen alueelle asennetaan pohjavesiputket vedenlaadun seurantaan varten. Putket tulee asentaa öljyn varastointialueen ulkopuolelle. Alueelle asennettiin helmikuussa 2005 Maa ja Vesi Oy:n toimesta kaksi putkea.

Koivukylän lämpökeskuksen toimintaa koskevassa ympäristölupapäätöksessä edellytetään, että asennetuista putkista otetaan tarkkailunäytteet vähintään kaksi kertaa vuodessa, huhti–toukokuussa ja syys–lokakuussa. Myös pinnankorkeus on mitattava. Lisäksi edellytetään, että vesinäytteistä analysoidaan kokonaishiilivetytypitoisuus ja öljypitoisuus. Tarkkailuraportti ja näytteenottokierrosten tulokset on toimitettu kerran vuodessa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Vantaan ympäristökeskukselle ja HSY:lle.

Vuosien 2006–2014 pohjavesien tarkkailutuloksien perusteella voidaan todeta, että Koivukylän lämpökeskuksella ei ole ollut vaikutusta alueen pohjaveden laatuun. Vuoden 2014 tarkkailuraportin johtopäätöksissä (Pöyry Finland Oy, "Vantaan Energia Oy, Koivukylän lämpökeskuksen pohjavesitarkkailu vuonna 2014", 5.2.2015) todetaan mm., että lämpökeskuksella ei ole ollut vaikutusta alueen pohjaveden laatuun.

LAITOKSEN TOIMINTA

Vantaan Energia Oy hakee Koivukylän lämpökeskuksen toimintaa koskevan ympäristöluvan No YS 663, 16.5.2005 lupamääräysten tarkistamista. Lämpökeskuksen kaikki kattilat kuuluvat ympäristönsuojelulain (86/2000) 110 a §:n mukaiseen kansalliseen siirtymäsuunnitelmaan.

Yleiskuvaus toiminnasta

Koivukylän lämpökeskus tuottaa kaukolämpöä Vantaan koillisiin osiin silloin, kun sinne ei saada riittävästi lämpöä muualta. Lämpökeskus on normaalisti miehittämätön, kaukokäytettävä yksikkö. Lämpökeskus on liitetty Vantaan Energia Oy:n kantaverkkoon kahden muuntajan kautta. Laitoksen pääpolttoaine on maakaasu. Raskasta polttoöljyä on käytetty varapolttoaineena. Lämpökeskuksella on polttoainetehoiltaan 38 MW:n raskasöljykattilat K1 ja K2 (= A-puoli, Koivukylä A) sekä polttoainetehoiltaan 42 MW:n maakaasukattilat K4 ja K5 (= B-puoli, Koivukylä B). Kattilat K1 ja K2 on otettu käyttöön vuosina 1973 ja 1975 ja kattilat K3 ja K4 vuonna 1987.

Tulevaisuudessa laitoksella poltetaan lähes pelkästään maakaasua. Kansallisen siirtymäsuunnitelmakauden aikana kuitenkin viimeistään vuonna 2019 otetaan kattiloilla K4 ja K5 käyttöön maakaasun poltossa low-NO_x-polttimet tai viritetään olemassa olevat polttimet. Kattilat K1 ja K2 poistetaan käytöstä em. siirtymäkauden aikana.

Tuotanto

Seuraavassa taulukossa on esitetty lämpökeskuksen tuotanto vuosina 2012–2014 (VAHTI-järjestelmä):

Vuosi	KK A (K1 ja K2) GWh/a	KK B (K4 ja K5) GWh/a	Yhteensä GWh/a
2012	0	51,8	51,8
2013	0	51,7	51,7
2014	0	64,5	64,5

Seuraavassa taulukossa on esitetty käyttötunnit (h/a) vuosina 2012–2014 (VAHTI-järjestelmä):

Vuosi	K1 (h/a)	K2 (h/a)	K4 (h/a)	K5 (h/a)	Laitos yhteensä (h/a)
2012	0	0	1 820	831	2 651
2013	0	0	2 175	970	3 145
2014	0	0	1 662	1 389	2 544

Prosessit

Siirtymäkauden aikana on tarkoitus uudistaa nykyisin maakaasua pääpolttoaineena ja raskasta polttoöljyä varapoltttoaineena käyttävä B-puoli. Maakaasun polttoon laitokselle hankitaan uudet low-NO_x-polttimet tai viritetään olemassa olevat polttimet. Koska laitos sijaitsee pohjavesialueella, eikä sillä ole sen vuoksi mahdollista käyttää kevyttä polttoöljyä, jää raskas polttoöljy varapoltttoaineeksi poikkeustilanteisiin, joissa maakaasua ei ole saatavilla. Sen polton osalta ei ole suunniteltu tehtävän teknisiä muutoksia. B-puolen käyttötunnit ja energiantuotanto pysyisivät samalla tasolla kuin aiemminkin.

Raskasöljykäyttöinen A-puoli jätettäisiin ennalleen, sitä ei uusittaisi. A-puoli poistetaan käytöstä siirtymäsuunnitelmakauden aikana. A-puolen lämpökeskuskattiloita eikä laitteistoja ole näillä näkymin tarkoitus purkaa siinä vaiheessa, kun laitos poistetaan käytöstä. Purkaminen tapahtuu vasta siinä vaiheessa, kun laitokselle tulee lisätehon tarvetta ja kattilat ja laitteistot korvataan uusilla.

Koivukylän lämpökeskuksen öljykattiloilla K1 ja K2 on omat teräksiset sisäpiippunsa. Maakaasukattiloiden K4 ja K5 savukaasut johdetaan yhteen teräksiseen sisäpiippuun. Kaikki kolme savupiippua sijaitsevat saman betonirakenteisen noin 70 metriä korkean savupiipun sisällä. Öljykattiloiden savukaasut puhdistetaan multisykloneissa.

Laitoksella on lisäksi käytössä sähköteholtaan alle 30 kW:n varavoimakone, jota koekäytetään kuukausittain. Varavoimakoneen polttoöljyn kulutus on muutamia kymmeniä litroja vuodessa.

Veden hankinta ja käyttö

Laitos on kytketty HSY Veden vesijohtoverkkoon.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden käsittely ja varastointi

Vuosina 2012–2014 A-laitoksella (kattilat K1 ja K2) eivät ole olleet tuotannollisessa käytössä. Seuraavassa taulukossa on esitetty polttoaineen kulutus B-laitoksella (kattilat K4 ja K5, VAHTI-tietojärjestelmä):

Vuosi	K4	K5	Yhteensä
	Maakaasu (1 000 m³/a)	Maakaasu (1 000 m³/a)	Maakaasu (1 000 m³/a)
2012	3 975	1 815	5 790
2013	3 722	1 659	5 381
2014	3 578	2 990	6 568

Kevyttä polttoöljyä on käytetty ainoastaan raskasöljyputkistojen huuhteluun noin 1 m³ vuodessa. Maakaasun kulutus tulevaisuudessa pysynee samalla tasolla kuin aikaisemminkin. Raskasta polttoöljyä käytetään ainoastaan

poikkeustapauksissa, kun maakaasua ei ole saatavilla. Kevyttä polttoöljyä käytetään edelleen tarvittaessa raskasöljyputkistojen huuhteluun.

Raskaan polttoöljyn rikkipitoisuus on alle 1 paino-% ja tehollinen lämpöarvo 41,1 GJ/t. Maakaasun tehollinen lämpöarvo on noin 36,0 GJ/1 000 m³.

Laitoksen piha on asfaltoitu. Säiliöautojen tyhjennyspaikka on päällystetty tiiviillä betonilaatalla ja varustettu noin 2 m³:n keräilykaivolla ja öljynerotuskaivolla. Purkupaikan hulevedet johdetaan keräilykaivosta öljynerotuskäivon ja sulkukaivon kautta sadevesiviemäriin, joka laskee viereisen junaradan ali Rekolanojaan. Laitoksen pihalla olevat hulevesikaivot suljetaan öljynpurun ajaksi. Kaivojen sulkemisen jälkeen pihalle muodostuva suojaallastilavuus on noin 39 m³.

Polttoaineena käytettävä raskas polttoöljy varastoidaan 3 000 m³:n säiliössä. Lisäksi laitoksella on tyhjä 5 000 m³:n säiliö, jota voidaan käyttää väliaikaisesti 3 000 m³:n säiliön tarkastuksissa. Kevyttä polttoöljyä käytetään raskasöljyputkistojen huuhteluun kesäseisokin aikana ja sitä varastoidaan 20 m³:n säiliössä. Kaikki kolme säiliötä sijaitsevat yhteisessä tiivispohjaisessa (Trisoplast-tiivisterakenne ja asfaltointi) suoja-altaassa. Lisäksi kevytöljysäiliöllä on oma 30 %:n suoja-altaansa. Raskasöljysäiliöiden perustukseen on asennettu vuodonvalvontajärjestelmä. Käytössä olevan 3 000 m³:n POR-säiliön perustuksissa on juoruputket, jotka purkavat asfaltoituun vallitilaan. Öljyvuoto juoruputkista jää vallitilaan ja voidaan havaita tarkastuskierroksella. Vallitilaan kertynyt vesi puretaan sulkuventtiilin kautta hälytyksellä varustetun öljynerotuskaivon kautta. Vallitilassa ei ole erillistä hälytystä. Kevyt polttoöljy tankataan suoraan pistoolilla omaan säiliöönsä. Säiliössä on ylitäytönestin.

Kaikkien öljysäiliöiden kunto on tarkastettu viimeksi vuonna 2012.

Nestekaasua käytetään sytytyspolttoaineena. Nestekaasuasema sijaitsee laitoksen ulkoseinällä olevassa suljetussa kaapissa. Kaappi sisältää 4 kappaletta 33 kg:n nestekaasupulloa.

Lisäksi laitoksella varastoidaan glykolia noin 200 kg ja lipeää (NaOH, noin 50 %) noin 0,1 m³.

Liikenne

Laitoksella on käytetty vuosina 2005–2011 maksimissaan 540 t/a raskasta polttoöljyä. Tämä tarkoittaa kuljetuskertoina noin 14 öljykuljetusta vuodessa. Jatkossa raskaan polttoöljyn käyttö ja öljykuljetusten tarve edelleen vähenee. Kevyttä polttoöljyä käytetään noin 1 m³/a ja sitä tuodaan laitokselle noin viiden vuoden välein. Muu liikenne on lähinnä henkilöautoliikennettä.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN SEKÄ TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Päästöt vesistöön ja viemäriin

Sosiaalijätevesiä ja ulospuhallusvesiä syntyy yhteensä noin 2 m³/d ja ne johdetaan HSY Veden jätevesiviemäriverkkoon. Öljysäiliöiden vallitilan hulevedet ja kattilahallien jätevedet johdetaan valvotusti öljynerotuskaivoon ja sieltä edelleen valvotusti sadevesiviemäriin. Purkupaikan hulevedet johdetaan keräilykaivosta öljynerotuskaivon ja sulkukaivon kautta sadevesiviemäriin, joka laskee viereisen junaradan ali Rekolanojaan. Laitoksen pihalla olevat hulevesikaivot suljetaan öljynpurun ajaksi.

Öljynerotuskaivot on varustettu hälyttävien öljynilmaisimin ja hälytys ohjautuu valvontapaikalle. Öljynerottimien hälytysjärjestelmää testataan vähintään kerran vuodessa. Öljynerottimet on otettu käyttöön 1970- ja 1980-lukujen vaihteesta; tarkka käyttöönottopäivä ei ole tiedossa. Öljynerotuskaivojen erotustehokkuus ei ole tiedossa. Hakijan täydennyksessä (7.5.2015) esittämän tiedon mukaan öljynerottimen rakenne eroaa standardin SFS-EN 858-1 luokan I mukaisen öljynerottimen rakenteesta.

A-puolen kattiloiden sisäpinnat on puhdistettu korkeintaan kerran neljässä vuodessa. Kattiloiden pesuvedet on toimitettu vaarallisten jätteiden käsittelylaitokselle tai johdettu automaattisen lipeäneutraloinnin ja öljynerotuksen kautta sadevesiviemäriin. Jos B-puolta ajetaan raskaalla polttoöljyllä, myös sen kattilat nuohotaan ja nuohousvedet käsitellään edellä kuvatulla tavalla.

Päästöt ilmaan

Lämpökeskuksen hiukkaspäästöt vuosina 2005–2011 ovat olleet alle yksi tonnia vuodessa. Myös rikkidioksidipäästöt ovat olleet suhteellisen vähäisiä. Seuraavassa taulukossa on esitetty typenoksidipäästöt vuosina 2012–2014 (VAHTI-tietojärjestelmä):

Vuosi	K1 t/a	K2 t/a	K4 t/a	K5 t/a	Yhteensä t/a
2012	0	0	6,9	3,1	10,0
2013	0	0	6,4	2,9	9,3
2014	0	0	6,2	5,1	11,3

Seuraavassa taulukossa on esitetty laitoksen hiilidioksidipäästöt vuosina 2012–2014 (VAHTI-tietojärjestelmä):

Vuosi	K1 t/a	K2 t/a	K4 t/a	K5 t/a	Yhteensä t/a
2012	0	0	7 861	3 589	11 450
2013	0	0	7 407	3 303	10 710
2014	0	0	7 137	5 964	13 101

Kattiloiden K4 ja K5 päästöt on mitattu viimeksi vuonna 2015. Seuraavassa taulukossa on esitetty päästömittauksen keskeiset tulokset (Ramboll, "Vantaan Energia Oy, Kattiloiden K4 ja K5 NO_x-mittaukset Koivukylän lämpökeskuksella", 24.4.2015):

	K4	K4	K5	K5
Teho (MW)	20	40	20	40
Happipitoisuus (%)	3,0	1,6	2,3	2,1
NO_x-pitoisuus (mg NO₂/m³n, kuiva, O₂ 3 %)	143	137	142	137

Lämpökeskuksen B-puolelle on tarkoitus asentaa low-NO_x-polttimet maakaasun polttoon tai virittää olemassa olevat polttimet. Polttimilla arvioidaan päästävän maakaasun poltossa typenoksidoilla ominaispäästöön 100 mg/m³(n) kuivaa savukaasua redusoituna 3 %:n happipitoisuuteen. Nykyisen suuruksella maakaasun kulutuksella, noin 3 000 1000 m³n/a, tämä tarkoittaisi 3 tonnin typenoksidipäästöjä vuosittain typpidioksidiksi laskettuna. Hiilidioksidipäästöt olisivat noin 6 000 t hiilidioksidia, päästökertoimella 55 t CO₂/TJ ja hapettumiskertoimella 0,995.

Hiukkas-, rikkidioksidi- ja raskasmetallipäästöjä syntyisi vain poikkeustilanteissa, kun kattiloita käytettäisiin raskaalla polttoöljyllä.

Jätteiden käsittely ja niiden varastointi

Laitoksella on syntynyt vuosittain yhdyskuntajätettä ja loisteputkia. Myös rakennusjätettä, akkuja ja öljyjätteitä syntyy aika-ajoin. Seuraavassa taulukossa on esitetty vuosina 2005–2011 syntyneet erilaiset jäte-erät ja tyypilliset määrät vuodessa sekä niiden hyödyntäminen:

Jäte	Määrä (t/a)	Käsittely tai hyödyntäminen
Yhdyskuntajäte 20 03 01	2	Lajitellaan kierrätyskelvoinen materiaali; kierrätyskelvoton jäte kaatopaikalle
Loisteputket 20 01 21*	0,02	Varastoidaan Tikkurilan toimitalon varastoalueella ja toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen
Rakennusjäte 17 02 01	1,9	Toimitetaan hyötykäyttöön
Akut ja paristot 20 01 33*	0,06	Varastoidaan Tikkurilan toimitalon varastoalueella ja toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen

Kiinteä öljyinen jäte 13 08 99*	0,4	Varastoidaan Tikkurilan toimitalon varastoalueella ja toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen
Pastamainen raskasöljyjäte 13 08 99*	37	Toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen
Nestemäinen raskasöljyjäte 13 08 99*	37	Toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen
Pumpattava raskasöljyjäte 13 08 99*	45	Toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen

Öljyjätteet ovat syntyneet vuonna 2005, jolloin öljysäiliöt tyhjennettiin ja säiliöalue kunnostettiin. Jätteiden määrään ei ole jatkossakaan tulossa merkittäviä muutoksia.

Tulevaisuudessa pienet vaarallisen jätteen erät kuljetetaan Tikkurilan toimitalon välivaraston sijaan Martinlaakson voimalaitokselle tai Jätevoimalalle vaarallisten jätteiden keräyspisteisiin.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Suomen ympäristökeskus on vuonna 2003 tuottanut julkaisun "Paras käytävissä oleva tekniikka (BAT) 5–50 MW:n polttolaitoksissa Suomessa". Selvityksen mukaan BAT-taso raskaan polttoöljyn päästöille on: rikkidioksidi alle 1 700 mg/m³(n), typen oksidit 500–670 mg/m³(n) ja hiukkaset 50–140 mg/m³(n) sekä maakaasun päästöille: typen oksidit 200–300 mg/m³(n).

Vuosina 2006, 2009 ja 2012 mitatut keskiarvopitoisuudet olivat A-puolelle: hiukkaset 18 mg/m³(n) ja typen oksidit 711 mg/m³(n) kuivaa savukaasua redusoituna 3 %:n happipitoisuuteen. Mitatut savukaasujen maksimipitoisuudet olivat: hiukkaset 33 mg/m³(n) ja typen oksidit 785 mg/m³(n) kuivaa savukaasua redusoituna 3 %:n happipitoisuuteen.

Vuosina 2006, 2009 ja 2012 mitatut keskiarvopitoisuudet olivat B-puolelle: hiukkaset 31 mg/m³(n) öljyjajossa ja typen oksidit 157 mg/m³(n) kaasujajossa kuivaa savukaasua redusoituna 3 %:n happipitoisuuteen. Mitatut savukaasujen maksimipitoisuudet olivat: hiukkaset 56 mg/m³(n) (öljyjajo) ja typen oksidit 180 mg/m³(n) (kaasujajo) kuivaa savukaasua redusoituna 3 %:n happipitoisuuteen.

Koivukylän lämpökeskuksen raskaan polttoöljyn ilmoitetut hiukkaspäästöt täyttävät julkaisun mukaiset BAT-kriteerit. Maakaasun poltossa BAT-taso saavutetaan.

Energiankäyttö ja arvio käytön tehokkuudesta

Vantaan Energia Oy on vuonna 1997 liittynyt Suomen Kaukolämpö ry:n ja kauppaja teollisuusministeriön välille solmittuun energiansäästösopimukseen. Sopimusta on vuonna 2007 jatkettu Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksena. Koivukylän lämpökeskus kuuluu Vantaan Energia Oy:n solmiman Tuotannon energiatehokkuussopimuksen piiriin. Sopimuksen tavoitteena on tehostaa omaa energiankäyttöä viidellä prosentilla vuoteen 2016 mennessä. Vantaan Energia Oy teetti sopimukseen liittyen vuonna 2010 kaukolämpö- ja höyrykeskusten energiakatselmuksen, jossa arvioitiin myös Koivukylän lämpökeskus. Katselmuksessa löydettiin Koivukylän lämpökeskukselta yksi kannattava säästötoimenpide, joka liittyi valaistuksen ohjaukseen. Toimenpidettä ei vielä ole toteutettu.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Vantaan Energia Oy:llä on käytössä sertifioitu standardin ISO 14 001 -mukainen ympäristöjärjestelmä. Järjestelmän edellinen ulkoinen auditointi on tehnyt Inspecta Sertifiointi Oy 8.10.2014. Tuotanto ja lämmönjakelu-toimintoon kohdistuneen viimeisimmän auditoinnin on tehnyt 24.10.2013 Inspecta Sertifiointi Oy.

LAITOKSEN TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu

Käynnistys- ja pysäytysjaksonjakson määrittelyt

Käynnistysjakson päättymispiste on saavutettu, kun kattilan kuorman kynnysarvo on ylittänyt 15 prosenttia kattilan nimellisestä lämpötehosta. Kolme kriteeriä, joista määritetään käynnistysjakson päättyminen, ovat:

- pääliekki on päällä,
- kattilan kiertopumppu on päällä ja
- kattilan kuorma on vähintään 15 % kattilan nimellisestä lämpötehosta.

Edellä mainituista kriteereistä tulee täytyä kaksi, jotta käynnistysjakson katsotaan päättyneen.

Pysäytysjakson päättymispiste on saavutettu, kun kuorman kynnysarvo on alittanut 15 prosenttia kattilan nimellisestä lämpötehosta. Kolme kriteeriä, joista määritetään pysäytysjakson alkaminen, ovat:

- pääliekki on pois,
- kattilan kiertopumppu on pois päältä ja
- kattilan kuorma on alle 15 % kattilan nimellisestä lämpötehosta.

Edellä mainituista kriteereistä tulee täytyä kaksi, jotta pysäytysjakson katsotaan alkaneen.

Käynnistys- ja pysäytysjaksot koostuvat ainoastaan ensimmäisen käynnistytävän polttoyksikön käynnistysjaksosta ja viimeisen pysähtyvän yksikön pysäytysjaksosta.

Kattiloiden seisokkilämmityksellä sekä säännöllisellä huollolla ja kunnontarkkailulla varmistetaan, että käynnistys- ja pysäytysjaksot pidetään niin lyhyinä kuin mahdollista. Laitoksilla ei ole savukaasujen puhdistinlaitteistoja, jotka vaatisivat erillistä käynnistystä taikka tiettyjen prosessiparametrien saavuttamista.

Päästötarkkailu

Hakija esittää mahdollisuutta suorittaa maakaasun typenoksidien ja hiilimonoksidin päästömittaukset B-puolella 1.1.2016 alkaen vain kerran jokaisen talvikauden aikana, ei kahta kertaa vuodessa, kuten SUPO-asetus määrittelee. Poikkeuksena hiukkaspäästöt, jotka suoritettaisiin vain kerran maakaasukäytössä. Rikkipäästöt lasketaan polttoainetiedoista tai mitataan kerran maakaasukäytössä, mikäli mittaus onnistuu. A-puolen kattiloita ei käytetä, eikä päästöjä mitata.

B-puolen kattiloita ei tarvitse käynnistää vain päästömittausta varten, mutta päästöt on tästä huolimatta mitattava vähintään kerran talvikauden aikana, mikäli kattiloita käytetään tänä aikana huippukuorman tuotantoon. Öljyllä päästömittauksia ei tehdä, koska polttoaine on vain hätäkäyttötarkoitukseen.

Vaikutustarkkailu

Koivukylän lämpökeskus on liitetty osaksi pääkaupunkiseudun energiantuotantolaitosten ilmaan tulevien päästöjen yhteistarkkailua. Tarkkailun toteuttaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY. Yhteistarkkailu on liitetty HSY:n yleiseen ilmanlaadun tarkkailuun sekä luontovaikutusten seurantaan.

Polttoainevaraston ulkopuolelle asennetuista pohjaveden tarkkailuputkista otettaisiin näytteet kahdesti vuodessa, syksyllä ja keväällä.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Koivukylän lämpökeskukselle on laadittu toimintaperiaateasiakirja, pelastussuunnitelma ja räjähdysuojasiasiakirja, jotka sisältävät toimintaohjeet muun muassa tulipalojen sekä kemikaali- ja öljyvahinkojen varalle.

Hakijan täydennyksessä (8.5.2015) esittämien tietojen mukaan öljyvahinkojen suhteen laitoksella on käytössä seuraavat varmistukset ja ohjeistukset:

- Vallitilan sadevesiviemärin sulkuventtiili on aina suljettuna. Venttiiliä avattaessa varmistetaan aina, että öljyä ei ole vuotanut. Kun venttiili avataan, poistuu vesi hälytyksellä varustetun öljynerotuskaivon kautta sadevesiviemäriin.
- Purkupaikalta vesi poistuu hälytyksellä varustetun öljynerotuskaivon kautta sadevesiviemäriin. Kun auto tulee purkamaan lastia, purkupaikan viemärin sulkuventtiili suljetaan ja muualla pihalla olevat sadevesikaivot peitetään padotusmatoilla purun ajaksi.
- B-rakennuksen kattilahallin lattiakanaalit on viemäröity hälytyksellä varustetun öljynerotuskaivon kautta jätevesipumppaamoon, jossa on vielä erikseen öljyvuotohälytys. Jos anturit havaitsevat öljyä, pysähtyvät pumppaamon pumput. Laitoksen jätevesiviemärit ovat alempana, kuin kaupungin runkoviemärit, joten öljyinen vesi ei pääse jätevesipumppaamosta eteenpäin.
- A-rakennuksen lattiakanaalit johtavat rakennuksen sisällä olevan hälytyksellä ja automaattisella sulkuventtiilillä varustetun öljynerottimen kautta samaan jätevesipumppaamoon kuin B-puolen jätevesiviemärit. Myös A-puolen öljyvuotohälytys pysäyttää jätevesipumput eikä öljyinen vesi pääse tällöin pumppaamosta eteenpäin.

HAKIJAN EHDOTUS LUPAMÄÄRÄYKSIKSI

Päästöraja-arvot

Hakija esittää, että raskaalle polttoöljylle ei asettaisi päästöraja-arvoja. Raskasta polttoöljyä käytetään vain häiriö- ja muissa poikkeustilanteissa maakaasun jakelun keskeytyessä polttoaineen saatavuudessa ilmenneiden puutteiden vuoksi.

Hakija ehdottaa, että Koivukylän lämpökeskus voisi toimia ilman muutoin vaadittavia savukaasun puhdistinlaitteita 10 vuorokauden ajan, tai niin kauan, kun on välttämätöntä energian saannin turvaamiseksi, jos kyseessä on kaasumaisen polttoaineen saatavuudessa ilmenneen vakavan puutteen johdosta maakaasun korvaaminen raskaalla polttoöljyllä. Raskasta polttoöljyä voidaan käyttää enintään 10 vuorokauden ajan, tai niin kauan, kun se on energiahuollon turvaamiseksi välttämätöntä työ- ja elinkeinoministeriön antaman lausunnon nojalla.

Hakija esittää laitokselle maakaasun poltossa typenoksidien päästöraja-arvoa $100 \text{ mg/m}^3\text{n}$ kuivaa savukaasua redusoituna 3 prosentin happipitoisuuteen.

B-puolelle hakija esittää seuraavia päästörajoja:

Typenoksideille 300 mg/m³n, O₂-pitoisuus 3 %, rikkidioksidille 35 mg/m³n, O₂-pitoisuus 3 % ja hiukkasille 5 mg/m³n, O₂-pitoisuus 3 %.

Typpidioksidin päästöraja-arvo katsotaan kertamittauksissa noudatetun, jos kunkin mittaussarjan tai muiden vastaavien menettelyjen tulokset, jotka lupaviranomainen on hyväksynyt, eivät ylitä raja-arvoa. Kattiloiden käynnistys- ja alasajojaksoja sekä häiriötilanteita ei oteta huomioon päästörajarvon noudattamisen tarkastelussa. Lisäksi kansalliseen siirtymäsuunnitelmaan kuuluville Vantaan Energia Oy:n laitoksille noudatetaan yhteistä päästökattoa hiukkasten, typenoksidien ja rikkidioksidin osalta.

Kauden jälkeiselle ajalle hakija ehdottaa seuraavia päästörajoja:

Typenoksideille 100 mg/m³n, O₂-pitoisuus 3 %, hiilimonoksidille 100 mg/m³n, O₂-pitoisuus 3 %, rikkidioksidille 35 mg/m³n, O₂-pitoisuus 3 % ja hiukkasille 5 mg/m³n, O₂-pitoisuus 3 %.

Päästöjen tarkkailu

Hakija esittää, että laitoksen päästöjä ilmaan voitaisiin jatkossakin mitata kertaluonteisin mittauksin. Hakija pyytää mahdollisuutta suorittaa maakaasun poltossa syntyvien typenoksidien ja hiilimonoksidin päästömittaukset 1.1.2016 alkaen vain kerran talvikauden aikana; ei kahta kertaa vuodessa, kuten suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annettu valtioneuvoston asetus (936/2014) määrittelee. Poikkeuksena hiukkaspäästöt, jotka mitattaisiin vain kerran. Rikkipäästöt lasketaan polttoainetiedoista tai mitataan kerran maakaasukäytössä. Öljyllä päästömittauksia ei tehdä, koska polttoaine on vain hätäkäyttötarkoitukseen.

Kattiloita ei tarvitsisi käynnistää savukaasumittausten takia. Mittaukset suoritettaisiin energiantuotantoyksikön suurimmalla ja pienimmällä käytettävällä tehotasolla niin, että ne edustavat mahdollisimman hyvin kattilan normaalia toimintaa.

Vuositason päästöt määritetään vuosittain käytettyjen polttoainemäärien, polttoaineiden laatutietojen ja päästökertoimien perusteella.

Pohjaveden tarkkailu

Hakija esittää, että pohjaveden tarkkailussa noudatettaisiin samaa menettelyä kuin aikaisemminkin. Polttoainevaraston ulkopuolelle asennetuista pohjaveden tarkkailuputkista otettaisiin näytteet kahdesti vuodessa, syksyisin ja keväisin. Näytteistä analysoitaisiin kokonaishiilivetyypitoisuus ja öljypitoisuus. Näytteenoton yhteydessä tarkastettaisiin pohjaveden pinnan korkeus.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 27.3.2013, 26.2.2015, 9.3.2015, 4.5.2015, 7.5.2015, 8.5.2015 ja 15.6.2015.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 10.6.–10.7.2013 Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ja Vantaan kaupungin ilmoitustauluilla. Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 36 §:n mukaisesti pyydetty lausunnot Vantaan kaupungilta, Vantaan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Vantaan kaupungin ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja toteaa 28.8.2013 saapuneessa lausunnossa mm. seuraavaa:

Koivukylän lämpökeskus on rakennettu vuonna 1972 ja se sijaitsee Koivukyläväylän ja junaradan risteyksen kaakkoispuolella. Lämpökeskus sijaitsee alueella, joka asemakaavassa on merkitty yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (ET). Tontti rajoittuu etelässä lähivirkistysalueeseen, idässä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeseen ja pohjoisessa huoltorakennusten korttelialueeseen.

Lämpökeskus sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Koivukylän I luokan pohjavesialueella, minkä vuoksi pohjaveden laatua on seurattu ympäristölupapäätöksessä edellytetyllä tavalla vuodesta 2005 alkaen. Vaikka tutkimusten mukaan Koivukylän lämpökeskuksella ei ole havaittu vaikutusta alueen pohjaveden laatuun, ympäristölautakunta katsoo, että pohjaveden tarkkailua tulee jatkaa edelleen.

Lämpökeskus tuottaa kaukolämpöä Vantaan koillisiin osiin silloin, kun siinä ei saada riittävästi lämpöä muualta. Laitoksen pääpolttoaine on maakaasuja varapolttoaineena raskas polttoöljy. Tulevaisuudessa laitoksella poltetaan lähes pelkästään maakaasua kahdessa polttoaineteholtaan 42 MW:n kattilassa. Kaksi raskasöljykäyttöistä kattilaa poistunevat käytöstä. Maakaasun poltossa syntyviä savukaasupäästöjä vähennetään polttoteknisin keinoin varustamalla kattilat low-NO_x-polttimilla typenoksidipäästöjen vähentämiseksi. Laitoksen maakaasun kulutuksen on arvioitu pysyvän samalla tasolla kuin aikaisemminkin. Polttoaineena käytettävästä maakaasu-

susta ja tehokkaasta typenoksidien vähentämisestä johtuen laitoksen savukaasupäästöt ilmaan laskevat, mitä ympäristölautakunta pitää hyvänä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa 29.8.2013 saapuneessa lausunnossa mm. seuraavaa:

Pohjavesitarkkailua varten asennettu putki 2 tulisi sijoittaa uuteen, pohjaveden virtaussuunta huomioiden sopivaksi katsottuun paikkaan, sillä se on ollut kevään 2010 näytteenotokertaa lukuun ottamatta näytettä otettaessa kuiva. Näin ollen näyte on saatu usein ainoastaan putkesta 1. Muutoin pohjavesitarkkailussa voidaan noudattaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti samaa menettelyä kuin aikaisemmin.

Päästöjen tarkkailun osalta Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että maakaasukattiloiden K4 ja K5 typenoksidipäästöjä voidaan jatkossakin mitata hakemuksessa esitetyn mukaisesti kertaluonteisin mittauksin. Kattiloiden K4 ja K5 typenoksidipäästöt tulisi kuitenkin mitata polttoteknisten muutosten yhteydessä tehtyjen mittausten jälkeen kolmen vuoden välein, lämpökeskuksen voimassa olevan ympäristöluvan (No YS 663, 16.5.2005) mukaisesti. Päästöraja-arvojen osalta Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että Koivukylän lämpökeskus kuuluu kansallisen siirtymäsuunnitelman piiriin (TNP, valtioneuvoston päätös 20.12.2012), joten ympäristöluvan raja-arvo typenoksidipäästöille tulee asettaa sen mukaisesti. Hakemuksessa esitetyn menettelyn osalta koskien maakaasun saatavuudessa ilmenevää häiriötä Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että menettely tällaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa ratkaistaan tapauskohtaisesti ELY-keskuksessa, kuten VNA 96/2013 §:ssä 19 on todettu.

Uudenmaan ELY-keskus toteaa lisäksi, että määräaikaistarkastuksella 21.6.2007 tehtyjen havaintojen ja Tukesin määräaikaistarkastuksen tarkastuskertomuksessa (päivätty 12.12.2011) esitetyn perusteella Koivukylän lämpökeskuksen öljysäiliöiden suoja-altaassa on kasvanut vähäisiä määriä pieniä kasveja. Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että altaassa mahdollisesti oleva kasvillisuus tulee poistaa säännöllisesti ja altaan tiiviyttä varmistaa.

Vantaan kaupunginhallitus toteaa 30.8.2013 saapuneessa lausunnossa mm. seuraavaa:

Vantaan kaupunki pitää hyvänä Koivukylän lämpökeskuksen toimintaan suunniteltuja muutoksia, eli siirtymistä lähes pelkästään maakaasun käyttöön lämpökeskuksen lämmöntuotannossa sekä uusien low-NO_x-polttimien asennusta maakaasun polttoon vuoteen 2019 mennessä. Muutokset vähentäisivät lämpökeskuksen ilmapäästöjä olettaen että maakaasun kulutus laitoksella pysyy samalla tasolla. Vantaan kaupunki katsoo, että muutoksilla voi olla myönteisiä vaikutuksia ympäristöön, ihmisten terveyteen ja viihtyisyyteen ainakin paikallisella tasolla.

Kaupunki toteaa, että laitoksen toiminta on voimassaolevan asemakaavan (asemakaava nro 701100 Kehärata) mukaista ja vastaa yhdyskuntateknis-

tä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (EI) käyttötarkoitusta.

Kaupunki huomauttaa vielä, että laitos sijaitsee Koivukylän I luokan pohjavesialueella, ja asemakaavassa on annettu määräys tärkeän pohjavesialueen suojelemiseksi. Määräyksen mukaan alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Ympäristöluvan tarkistamisen yhteydessä annettavien pohjaveden suojelua koskevien määräysten tulee olla riittävän tiukat.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen jättämiseen hakemuksesta annetuista lausunnoista. Hakija esittää 8.10.2013 saapuneessa sähköpostilla, että vastinetta ei anneta.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tarkastanut Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskuksen Uudenmaan ympäristökeskuksen 16.5.2005 myöntämässä ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisessa ympäristöluvassa No YS 663 veloitettun ympäristönsuojelulain 55 §:n mukaisen lupamääräysten tarkistamista koskevan hakemuksen. Toimintaa on harjoitettava lupamääräysten ja ympäristölupahakemuksessa esitetyn mukaisesti. Aluehallintovirasto muuttaa lupamääräykset kuulumaan seuraavasti.

Lupamääräykset pilaantumisen estämiseksi

Päästöt vesiin ja viemäriin

1. Laitoksen toiminnassa muodostuvat sosiaalijätevedet sekä prosessijätevedet, kuten ulospuhallusvedet, on johdettava HSY Veden viemäriin. Kattilahallien jätevedet sekä vallitilan ja piha-alueen hulevedet voidaan johtaa sadevesiviemäriin kautta Rekolanojaan. Mikäli kattiloiden lämpöpintoja pestään, on pesuvedet johdettava HSY Veden viemäriin tai toimitettava vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Jätevesien johtamisessa vesihuoltolaitoksen viemäriin on noudatettava Vantaan kaupungin vesi- ja viemärlaitoksen kanssa tehtyä sopimusta. HSY Veden viemäriin ei saa johtaa jätevesiä siten, että siitä aiheutuu vauriota viemäriverkolle, haittaa puhdistamon toiminnalle tai puhdistamolietteen hyötykäytölle. (YSL 43 §, 47 §)

2. Kattilahallien jätevedet, vallitilan ja säiliöautojen tyhjennyspaikan hulevedet sekä muut mahdollisesti öljyä sisältävät jätevedet ja hulevedet on johdettava valvotusti öljynerottimen kautta.

Jätevesiviemäriin johdettavan veden hiilivetypitoisuus ei saa ylittää pitoisuustasoa 100 mg/l eikä sadevesiviemäriin tai maastoon johdettavan veden hiilivetypitoisuus pitoisuustasoa 5 mg/l. Öljynerotin on varustettava hälyttävällä öljynilmaisimella ja hälytysjärjestelmän toimivuus on testattava vähintään kerran kuukaudessa. Tarkastuksista ja mahdollisista korjauksista on tehtävä merkintä jäljempänä lupamääräyksessä 26 tarkoitettuun kirjanpitoon.

Öljynerottimien on oltava edellä määrätyn mukaisia viimeistään 31.12.2017. Öljynerottimia ei tarvitse uudistaa lämpökeskuksen A-puolelle. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, YSA 37 §)

Päästöt ilmaan

3. Lämpökeskuksen kattiloiden savukaasut on johdettava maanpinnasta vähintään 70 metriä korkean piipun kautta ulkoilmaan. (YSL 43 §, VNA 936/2014 3 §, VNA 750/2013 7 §, liite 2)

4. Lämpökeskuksessa on ensisijaisesti käytettävä polttoaineena maa-kaasua aina, kun sitä on kohtuudella saatavissa. (YSL 43 §)

- 4.1. Kattiloiden K1 ja K2 savukaasun hiukkaspitoisuus saa olla enintään 100 mg/m³(n), typenoksidipitoisuus 600 mg NO₂/m³(n) ja rikkidioksidipitoisuus 1 700 mg SO₂/m³(n). Päästörajat on asetettu kuivassa savukaasussa muunnettuna 3 %:n happipitoisuuteen.

Kattiloiden K4 ja K5 savukaasun typenoksidipitoisuus saa olla maakaasua poltettaessa enintään 300 mg NO₂/m³(n) kuivassa savukaasussa muunnettuna 3 %:n happipitoisuuteen.

Edellä hiukkasille ja typenoksideille asetettuja päästöraja-arvoja katsotaan noudatetun, kun kunkin mittaussarjan tai muiden vastaavien menettelyiden tulokset eivät ylitä raja-arvoa.

Edellä rikkidioksidille asetettua päästöraja-arvoa katsotaan noudatetun, kun polttoainetietojen perusteella laskettu pitoisuus ei ylitä raja-arvoa.

Kattiloiden käynnistys- ja alasajotilanteita sekä savukaasun puhdistinlaitteiden häiriötilanteita ei oteta huomioon päästöraja-arvon noudattamisen tarkasteluissa.

Lupamääräys on voimassa 31.12.2015 saakka. (YSL 43 §, 51 §, YSA 37 §, VNA 750/2013 5 §, 6 §, liite 1)

- 4.2. Kattiloiden K1 ja K2 savukaasun hiukkaspitoisuus saa olla enintään 50 mg/m³(n), typenoksidipitoisuus 450 mg NO₂/m³(n) ja rikkidioksidipitoisuus

suus 1 700 mg SO₂/m³(n). Päästörajat on asetettu kuivassa savukaasussa muunnettuna 3 %:n happipitoisuuteen.

Kattiloiden K4 ja K5 savukaasun typenoksidipitoisuus saa olla maakaasua poltettaessa enintään 300 mg NO₂/m³(n) kuivassa savukaasussa muunnettuna 3 %:n happipitoisuuteen.

Edellä hiukkasille ja typenoksideille asetettuja päästöraja-arvoja katsotaan noudatetun, kun kunkin mittausarjan tai muiden vastaavien menettelyiden tulokset eivät ylitä raja-arvoa.

Edellä rikkidioksidille asetettua päästöraja-arvoa katsotaan noudatetun, kun polttoainetietojen perusteella laskettu pitoisuus ei ylitä raja-arvoa.

Kattiloiden käynnistys- ja alasajojaksoja sekä savukaasun puhdistinlaitteiden häiriötilanteita ei oteta huomioon päästöraja-arvon noudattamisen tarkasteluissa.

Lupamääräys on voimassa 1.1.2016 alkaen ja 30.6.2020 saakka. YSL 43 §, 110 c §, YSA 37 §, uusi YSL (527/2014) 98 §, VNA 936/2014 11 §, 14 §, VNA 1017/2002 8 §, liite 2)

- 4.3. Maakaasua poltettaessa kattiloiden K4 ja K5 savukaasun typenoksidipitoisuus saa olla enintään 100 mg NO₂/m³(n) ja hiilimonoksidipitoisuus enintään 100 mg/m³(n) kuivassa savukaasussa muunnettuna 3 %:n happipitoisuuteen.

Edellä asetettuja päästöraja-arvoja katsotaan noudatetun, kun kunkin mittausarjan tai muiden vastaavien menettelyiden tulokset eivät ylitä raja-arvoa.

Kattiloiden käynnistys- ja alasajojaksoja sekä savukaasun puhdistinlaitteiden häiriötilanteita ei oteta huomioon päästöraja-arvon noudattamisen tarkasteluissa.

Lupamääräys on voimassa 1.7.2020 alkaen. (YSL 43 §, YSA 37 §, uusi YSL (527/2014) 98 §, VNA 936/2014 4 §, 14 §, liite 2)

Melu

5. Laitoksen toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää melulle altistuvissa kohteissa päivällä klo 7–22 ekvivalenttimelutasoa L_{Aeq} 55 dB eikä yöllä klo 22–7 ekvivalenttimelutasoa L_{Aeq} 50 dB. (YSL 43 §, NaapL 17 §, VNp 993/1992, VNA 750/2013 8 §)

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi ja käsittely

6. Polttoaineet ja kemikaalit on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, haju-haittaa, pi-

laantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Kemikaalit on varastoitava kullekin kemikaalityypille tarkoitetussa ja asianmukaisesti merkityssä astiassa laitoksen sisällä tai erillisessä lukittavassa varastossa. Varastointitilan lattia on pinnoitettava varastoitavia kemikaaleja kestävällä pinnoitteella. Nestemäisten kemikaalien astiat on lisäksi sijoitettava suoja-altaisiin tai reunakorokkein varustettuun tilaan siten, että suoja-altaan tai reunakorokkein varustetun tilan tilavuus vastaa suurimman astian tilavuutta. Varastointitilassa ei saa olla viemäreihin yhteydessä olevia lattiakaivoja. (YSL 7 §, 8 §, 43 §)

7. Polttoöljysäiliöissä on oltava ylitäytön estolaitteet ja pinnankorkeus-mittaus. Pinnankorkeuden mittausjärjestelmän on lähetettävä tieto pinnankorkeudesta paikkaan, jossa on ympärivuorokautinen päivystys.

Polttoöljysäiliöiden ympärillä olevan vallitilan tilavuus on oltava vähintään 1,1-kertaa suurimman yksittäisen säiliön tilavuus. Vallitilan pohjan ja seinämien on oltava tiiviit ja varastoitavien polttonesteiden vaikutusta kestävä. Seinämien rakenteen on kestävä hydrostaattinen paine vallitilan ollessa täynnä nestettä. Vallitilan pohjan ja säiliön pohjan välinen sauma on tiivistettävä polttonesteiden vaikutusta kestävällä tiivisteellä. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, VNA 750/2013 13 §)

8. Säiliöautojen tyhjennyspaikka on päällystettävä tiiviillä betonilaatalla ja varustettava keräilykaivolla.

Pintarakenteen kallistusten ja sulkuventtiilien avulla on huolehdittava siitä, että kaikki tyhjennyspaikalle valunut polttoaine saadaan talteen. Tyhjennyspaikan ympäristössä olevat hulevesikaivot on suljettava öljynpurun ajaksi. (YSL 7 §, 8 §, 43 §)

9. Polttoaineiden ja kemikaalien varastointiin, käsittelyyn ja vuotojen tarkkailuun käytettävien rakenteiden ja laitteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti ja tarvittaessa on ryhdyttävä viipymättä korjaustoimenpiteisiin. Polttoöljysäiliöiden ja niihin liittyvien putkistojen kunto on tarkastettava vuonna 2017 ja tämän jälkeen vähintään viiden vuoden välein. Polttoöljysäiliöiden ympärillä olevan vallitilan tiiveys on tarkastettava vuoden 2017 aikana ja tämän jälkeen vähintään kerran 10 vuodessa. Tarkastuksista ja mahdollisista korjauksista on tehtävä merkintä jäljempänä lupamääräyksessä 26 tarkoitettuun kirjanpitoon. (YSL 43 §, 46 §)

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

10. Laitoksen toiminnasta muodostuvat jätteet on lajiteltava syntypai-koillaan ja säilytettävä toisistaan erillään.

Hyötykäyttökelpoiset jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn hyödynnettäväksi. Vain hyötykäyttöön kelpaamattomat jätteet voidaan toimittaa kaatopaikalle, mikäli ne eivät sisällä vaarallisiksi jätteiksi luokitelta-

via aineita siinä määrin, että kyseessä olevat jätteet on luokiteltava vaarallisiksi jätteiksi. (YSL 43 §, 45 §, JL 6 §, 8 §, 12 §, 15 §, 28 §, VNAJ 4 §, liite 4, VNA 750/2013 14 §)

11. Vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisesti merkityissä astioissa tai säiliöissä katettuina tai muuten vesitiiviisti. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan ja ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Öljyjätteeseen ei saa varastoinnin aikana sekoittaa muuta jätettä tai ainetta eikä eri öljyjätelaatuja saa tarpeettomasti sekoittaa keskenään. Nestemäiset vaaralliset jätteet on varastoitava tii-viillä, reunakorokkein varustetulla alustalla tai muulla ympäristön-suojelun kannalta yhtä tehokkaalla tavalla siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle. Vaarallisten jätteiden pääsy maaperään, pohja- tai pintavesiin ja viemäriin on estettävä. (YSL 43 §, 45 §, JL 6 §, 13 §, 15 §, 16 §, 17 §, VNA 750/2013 14 §)

12. Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen vaarallisen jätteen käsittely.

Hyödyntämiskelpoiset jäteöljyt ja öljyä sisältävät jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen vaarallisen jätteen käsittely.

Vaarallisia jätteitä ei saa varastoida lämpökeskuksen alueella 12 kuukautta kauempaa. Vaarallista jätettä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja. (YSL 43 §, 45 §, JL 6 §, 121 §, VNAJ 8 §, 9 §, 24 §, VNA 750/2013 14 §)

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

13. Häiriötilanteissa tai muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään ja laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, viemäriin, vesistöön tai maaperään, on viivytyksettä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava viivytyksettä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Merkittävistä polttoaine- tai kemikaalivuodoista on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle. Jätevesiviemäriin joutuvista poikkeuksellisista päästöistä on välittömästi ilmoitettava HSY Vedelle. (YSL 5 §, 7 §, 8 §, 43 §, 46 §, 76 §, YSA 30 §, VNA 750/2013 15 §)

14. Mikäli prosessilaitteisiin tulee vikoja tai toimintahäiriöitä, jotka lisäävät päästöjen määrää tai muuttavat päästöjen laatua haitallisemmaksi, on laitteet saatettava normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se teknisesti on mahdollista. Yli 24 tuntia kestävästä häiriötilanteesta on ilmoitettava viivytyksettä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 43 §, 46 §, YSA 30 §)

15. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia ja muuta tarvittavaa öljyntorjuntakalustoa helposti saatavilla. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. (YSL 43 §, VNA 750/2013 15 §)
16. Lämpölaitoksen ympäristöriskitarkastelu on pidettävä ajantasaisena. Ympäristöriskitarkastelu on pyydettyä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille. (YSL 5 §, 43 §)

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

Tarkkailu

17. Toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailu on tehtävä hakemuksessa esitetyllä tavalla ja jäljempänä annettujen lupamääräysten 18–26 mukaisesti.

Toiminnan käyttö-, päästö- ja pohjavesitarkkailun järjestämisestä on laadittava tarkkailusuunnitelma. Suunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon jätelain (646/2011) 120 §:n ja suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (936/2014) vaatimukset sekä tämän päätöksen lupamääräykset.

Tarkkailusuunnitelma on esitettävä tarkastettavaksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tiedoksi Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 2.1.2016. Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajantasaisena. Käyttö-, päästö- tai vaikutustarkkailuluja voidaan tarkkailutulosten tai muiden vastaavien syiden perusteella tarkentaa tai muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotavuutta, lupamääräysten valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta. (YSL 43 §, 46 §)

18. Käynnistysjakso on päättynyt, kun vähintään kaksi seuraavista kolmesta kriteeristä täyttyy:

- pääliekki on päällä,
- kattilan kiertopumppu on päällä ja
- kattilan kuorma on vähintään 15 % kattilan nimellisestä lämpötehosta.

Pysäytysjakso on alkanut, kun vähintään kaksi seuraavista kolmesta kriteeristä täyttyy:

- pääliekki on sammunut,
- kattilan kiertopumppu on pois päältä ja
- kattilan kuorma on alle 15 % kattilan nimellisestä lämpötehosta.

Jos käynnistys- ja pysäytysjaksoihin vaikuttavat polttolaitoksen ominaisuudet muuttuvat, on määräyksien ajantasaisuus tarkistettava. (YSL 43 §, 46 §, VNA 936/2014 13 §)

19. Kattiloiden K1 ja K2 savukaasun hiukkas- ja typenoksidipitoisuus raskasta polttoöljyä käytettäessä on mitattava vuoden 2016 alusta alkaen vähintään joka kuudes kuukausi.

Kattiloiden K4 ja K5 savukaasun typenoksidi- ja hiilimonoksidipitoisuus maakaasua käytettäessä on mitattava vuoden 2016 alusta alkaen vähintään joka kuudes kuukausi.

Päästömittaukset on tehtävä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Mittaajalla on oltava käyttämiensä mittausmenetelmien (CEN/ISO/muu vastaava kansallisesti tai muuten hyväksytyt menetelmät) akkreditointi. Kattiloita ei tarvitse käynnistää vain päästömittausta varten, mutta mittaukset on tästä huolimatta toteutettava vähintään kerran talvikauden aikana, mikäli kattiloita käytetään tänä aikana tuotannossa.

Mittausraportissa on esitettävä tiedot kattilan ajotilanteesta mittauksen aikana ja mittaus tulokset yksikössä $\text{mg}/\text{m}^3(\text{n})$ kuivaa savukaasua muunnettuna happipitoisuuteen 3 %. Lisäksi mittausraportissa on esitettävä arvio tulosten luotettavuudesta. Saatuja tuloksia on verrattava voimassa oleviin päästöraja-arvoihin ja edellisten mittausten tuloksiin.

Mittausraportti on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta.

Päästömittauksissa saatuja tuloksia on käytettävä vuosipäästöjen (t/a) laskennassa. (YSL 5 §, 43 §, 46 §, VNA 936/2014 22 §, liite 3)

20. Lupamääräyksen 19 mukaiset päästömittaukset on tehtävä kattiloilla K1 ja K2 hakemuksen mukaisesti piipusta. Kattiloiden K4 ja K5 päästömittaukset on tehtävä 15.6.2015 toimitetussa täydennyksessä esitetyn mukaisesti kattilan jälkeen ennen piippua savukaasun tummuutta mittaavan anturin yhteestä. (YSL 43 §, 46 §, VNA 936/2014 22 §)

21. Öljynerottimesta poistuvan veden hiilivetypitoisuus on määritettävä kertaluonteisesti viimeistään vuoden 2018 loppuun mennessä. Raportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa määräyksestä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Raportissa on verrattava poistuvan veden hiilivetypitoisuutta lupamääräyksessä 2 asetettuihin toimintatasoihin.

Jos uusia öljynerottimia otetaan käyttöön tai olemassa olevia uusitaan, on kyseisen öljynerottimen toiminta varmistettava edellä määrätyn kaltaisella kertaluonteisella mittauksella 12 kuukauden kuluessa öljynerottimen käyttöönotosta. Tulokset on raportoitava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 5 §, 46 §)

22. Lämpökeskuksen ilmaan johdettavien päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun on tarkkailtava toistaiseksi. Vuoden 2018 loppuun saakka ilmanlaadun tarkkailu on tehtävä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 12.11.2013 päätöksellä UUDELY/290/07.00/2013 hyväksymän ilmanlaadun yhteistarkkailusuunnitelman mukaisesti. Suunnitelma lämpökeskuksen ilmaan johdettavien päästöjen vaikutusten tarkkailusta 1.1.2019 alkaen on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi 31.5.2018 mennessä. (YSL 5 §, 43 §, 46 §)
23. Polttoaineiden varastoalueen ulkopuolelle on asennettava pohjavesi-putki 31.8.2016 mennessä. Uudella putkella korvataan tämän päätöksen antohetkellä käytössä oleva pohjavesiputki 2. Putken asentamisesta on tehtävä suunnitelma, jossa on esitettävä putken sijainti perusteluineen sekä kuvaus putken asentamisesta. Suunnitelma on toimitettava tarkastettavaksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään kuu-kautta ennen putken asentamista.
- Pohjavesiputken putkikortti on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä putken asennuksen jälkeen. Putkikortissa on esitettävä vähintään maaperätiedot, putken korkeustiedot sekä tiedot putken halkaisijasta ja materiaalista. (YSL 43 §)
24. Pohjaveden tarkkailuputkesta 1 ja uudesta lupamääräyksen 23 mukaisesta pohjaveden tarkkailuputkesta on otettava tarkkailunäytteet vähintään kahdesti vuodessa, huhti–toukokuussa ja syys–lokakuussa. Näytteenoton yhteydessä on mitattava pohjaveden pinnankorkeus. Näytteistä on analysoitava kokonaishiilivetyttöisyys (C_{10} – C_{40}) ja öljypitoisuus (C_{21} – C_{40}). Tarkkailuraportti on toimitettava kyseessä olevaa vuotta koskevan lupamääräyksen 26 mukaisen vuosiraportin yhteydessä. (YSL 5 §, 43 §, 46 §)
25. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. (YSL 43 §, 46 §, 108 §, VNA 936/2014 22 §, liite 3)

Raportointi

26. Vantaan Energia Oy:n on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi muun muassa seuraavat kattilakohtaiset tiedot:
- käyntiajat kuukausittain (h/kk)
 - kaukolämmön tuotanto (GWh/kk)
 - käytetyt polttoaineet ja niiden kulutustiedot (t/a, m^3/a) sekä sisään syötetty energian vuosittainen kokonaismäärä polttoaineittain luokiteltuna

- polttoaineiden rikkipitoisuus ja muut laatu tiedot
- tiedot päästöjen yksittäisistä mittauksista
- mitatut ja/tai laskennalliset rikkidioksidi-, typenoksidi-, hiukkas-, hiilimonoksidi- ja hiilidioksidipäästöt (t/a) sekä ominaispäästötiedot yksiköissä mg/m³(n) kuivaa savukaasua redusoituna 3 %:n happipitoisuuteen ja mg/MJ
- mitatut ja/tai laskennalliset raskasmetallien (nikkeli, vanadiini) päästöt (kg/a)
- yhteenveto HSY Veden viemäriin johdettujen vesien aiheuttamasta kuormituksesta
- päästöjen laskentatavat ja mittausmenetelmät sekä arvio tulosten luotettavuudesta
- ympäristönsuojelun kannalta merkittävät häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika ja päästö), niistä aiheutuneet seuraamukset ja toimenpiteet, joihin tapahtuman vuoksi on ryhdytty
- tiedot (laatu, määrä, käsittelytapa, toimituspaikka) muodostuneista jätteistä ja vaarallisista jätteistä
- tiedot polttoainesäiliöiden ja vallitilan kuntotarkastuksista
- toteutetut polttoaineen varastoinnin ja käsittelyn parannustoimenpiteet
- tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista ympäristönsuojeluun ja energiatehokkuuteen liittyvistä toimenpiteistä.

Lisäksi on toimitettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 166/2006 raportoitavaksi vaaditut tiedot Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Kaikki tiedot on toimitettava soveltuvin osin sähköisen järjestelmän kautta. (YSL 43 §, 46 §, VNA 936/2014 21 §)

Kirjanpito

27. Laitoksen toiminnasta ja sen valvonnasta sekä toimintaan liittyvistä ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Siihen on kirjattava edellä määräyksessä 26 esitetyt raportointia varten tarvittavat tiedot. Kirjanpito koskee päästö- ja vaikutustarkkailumittauksia, näytteidenottoa ja analysointia, mittalaitteiden laadunvarmennusta ja kalibrointeja sekä myös öljynerotuksen tarkkailua ja tyhjennyksiä. Kirjanpidossa on huomioitava jätelain (646/2011) asiaa koskevat vaatimukset. Kirjanpito on pyydettyä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille. (YSL 43 §, 46 §, VNA 936/2014 21 §)

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

28. Toiminnan merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Luvan haltijan vaihtuessa uuden haltijan on kirjallisesti ilmoitettava vaihtumisesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. (YSL 43 §, 81 §, YSA 30 §)

29. Toiminnanharjoittajan on hyvässä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminna hyväksyttäväksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. (YSL 43 §, 90 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskuksen toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaisissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa asetetut vaatimukset ja ne vaatimukset, jotka on säädetty luonnonsuojelulaissa ja luonnonsuojelulain nojalla.

Tällä päätöksellä on tarkistettu Uudenmaan ympäristökeskuksen 16.5.2005 antaman Vantaan Energia Oy:n Koivukylän lämpökeskusta koskevan ympäristöluvan No YS 663 lupamääräykset vastaamaan tämän hetken lainsäädännön vaatimuksia.

Luvan myöntämisen edellytykset

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että toiminnasta asetetut lupamääräykset huomioon otettuina ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräissä naapurussuhteista annetuissa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksiä on tarkistettu ja niiden perustelut on tarkistusten osalta kirjoitettu uudestaan. Muilta osin määräysten perustelut ovat pitkälti Uudenmaan ympäristökeskuksen ympäristölupapäätöksessä No YS 663, 16.5.2005 esitetyn mukaisia. Tarkistuksia on tehty, koska on ollut tarvetta päivittää määräyksiä vastaamaan tämän päivän vaatimuksia ja esitystapaa. Myös eri viranomaisten nimet on päivitetty nykytilannetta vastaaviksi.

Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut lain 226 §:n mukaan voimaan 1.9.2014. Lain 229 §:n siirtymäsäännöksen mukaan hallintoviranomaisessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan tämä lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, jollei jäljempänä toisin säädetä. Koska hakemus on tullut vireille

20.8.2012, päätöksessä on sovellettu ympäristönsuojelulain (86/2000) säännöksiä.

Suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (936/2014, SUPO-asetus) on korvattu polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitosten rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetus (96/2013, vanha SUPO-asetus). SUPO-asetus on tullut voimaan 20.11.2014. SUPO-asetus ja vanha SUPO-asetus ovat samansisällöisiä, mutta tiettyjä asioita on siirretty vanhasta SUPO-asetuksesta uuteen ympäristönsuojelulakiin. Selvyyden vuoksi tässä päätöksessä viitataan SUPO-asetukseen vanhan SUPO-asetuksen sijaan.

Lämpökeskuksen kattilat K1, K2, K4 ja K5 kuuluvat suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (936/2014) soveltamisen piiriin. Asetuksen 23 §:n mukaan sitä sovelletaan olemassa oleviin laitoksiin 1.1.2016 alkaen. Siihen asti kattiloiden toimintaan sovelletaan polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta (750/2013), ns. PIPO-asetus. Ympäristöluvassa No YS 663, 16.5.2005 on katsottu, että laitoksen kattilat ovat itsenäisiä kattiloita eivätkä muodosta polttoaineteholtaan alle 50 megawatin polttolaitosten ja kaasuturbiinien rikkidioksidi-, typenoksidi- ja hiukkaspäästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1017/2002, vanha LCP-asetus) 4 §:n mukaista polttolaitoskokonaisuutta. Kattilat K1, K2, K4 ja K5 muodostavat uuden ympäristönsuojelulain (527/2014) 98 §:ssä tarkoitetun polttolaitoksen, koska niiden savukaasut johdetaan yhteiseen piippuun.

Hakija on ilmoittanut, että raskasta polttoöljyä käytetään laitoksella vain tilanteissa, joissa maakaasua ei ole saatavilla. Täten lupamääräyksistä on poistettu raskasta polttoöljyä ja sen poltosta aiheutuvia päästöjä koskevat lupamääräykset pois lukien kattiloiden K1 ja K2 siirtymäaika. Päätöksessä on kuitenkin annettu riittävät varastointia koskevat lupamääräykset, koska raskaan polttoöljyn varastointi laitosalueella jatkuu edelleen.

Uuden ympäristönsuojelulain (527/2014) 99 §:n ja suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (936/2014) 17 §:n mukaan valtion valvontaviranomainen (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) voi myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden poiketa energiantuotantoyksikölle asetettujen päästöraja-arvojen noudattamisesta enintään kuuden kuukauden ajaksi. Tässä päätöksessä ei ole annettu lupamääräyksiä tilanteista, joissa maakaasun toimitukset ovat keskeytyneet, koska aluehallintovirastolla ei ole asiassa toimivaltaa ja poikkeaman myöntäminen vaatii tapauskohtaista harkintaa.

Hakija on ilmoittanut, että kattiloiden K1 ja K2 toiminta loppuu kansallisen siirtymäkauden loppuun mennessä. Täten kyseisille kattiloille on annettu päästörajat vain 30.6.2020 saakka. Koska laitoksen toiminta jatkuu muilta osin, aluehallintovirasto ei ole katsonut tarpeelliseksi antaa kattiloiden K1 ja K2 käytön lopettamisesta koskevia määräyksiä.

Ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetulla lailla (423/2015) kumottiin ympäristönsuojelulain (527/2014) lupamääräysten tarkistamista koskeva säännös, § 71. Laki tuli voimaan 1.5.2015. Lain siirtymäsäännösten mukaan ennen lain voimaantuloa vireille tullut lupa-asia käsitellään noudattaen ennen lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä, ei kuitenkaan kumottavaa 71 §:ä. Koska ympäristönsuojelulain (527/2014) 71 § on kumottu lailla 423/2015, sovelletaan tämän päätöksen voimassaoloon ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain (423/2015) 87 §:ä. Muutetun 87 §:n mukaan ympäristöluvan myöntämistä koskeva päätös määrätään olemaan voimassa pääsääntöisesti toistaiseksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräykset 1–29. Ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, niiden ehkäisemisestä ja muusta rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, jätteistä ja niiden synnyn ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista kuten alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä ja muista toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja.

Lupamääräykset 1 ja 2. Hapvoja, emäksiä, öljyjä tai muita vaarallisia aineita sisältävien jätevesien johtaminen HSY Veden viemäriin ja edelleen puhdistamolle ilman asianmukaista esikäsittelyä saattaa aiheuttaa vaurioita viemäriverkolle tai haittaa puhdistamon toiminnalle tai puhdistamolietteen hyötykäytölle.

Polttoöljyn joutuminen sadevesiviemäriin kautta Rekolanojaan saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumista sekä pinta- tai pohjaveden laadun heikkenemistä niin, että sen käyttö aiheuttaa terveydellistä haittaa ja vaaraa. Aluehallintovirasto katsoo, että ympäristön suojelemiseksi myös säiliöautojen tankkauspaikan hulevedet on tarpeellista johtaa öljynerotuksen kautta. Standardin SFS-EN 858-1 luokan II mukaisesta öljynerotimesta poistuvan veden hiilivetytypitoisuus on alle 100 mg/l ja luokan I mukaisesta öljynerotimesta poistuvan veden hiilivetytypitoisuus alle 5 mg/l. Ilmoitetut pitoisuudet ovat toimintatasoja, eivät päästörajoja. Hakijalta saatujen tietojen mukaan (täydennykset 7.5.2015 ja 8.5.2015) käytössä olevat öljynerottimet eivät ole luokan I mukaisia. Täten investointien tekoa varten on annettu riittävä aika. Investointi on tarpeen pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi. Hälyttävien öljynilmaisimien toiminnan testauksilla varmistetaan laitteiden oikea toiminta. Lämpökeskuksen A-puolella toimivat kattilat K1 ja K2 poistetaan käytöstä viimeistään 30.6.2020. Investoimalla uusiin öljynerottimiin ei saada tältä osin merkittävää ympäristönsuojelullista hyötyä.

Lupamääräys 3. Vaatimus piipun korkeudesta on sama kuin ympäristöluvassa No YS 663, 16.5.2005. Asetettu piipun korkeus täyttää SUPO-asetuksen 3 §:n ja PIPO-asetuksen 7 §:n ja liitteen 2 mukaiset vaatimukset.

Lupamääräykset 4–4.3. Hakija on ilmoittanut, että laitoksella käytetään polttoaineena maakaasua aina kun sitä on saatavilla. Raskasta polttoöljyä käytetään polttoaineena vain tilanteissa, joissa maakaasua ei ole saatavilla. Maakaasun poltosta ei synny juurikaan hiukkas- tai rikkidioksidipäästöjä, joten näille ei ole katsottu tarpeelliseksi asettaa päästöraja-arvoja.

Lupamääräys 4.1. Laitoksen kattilat kuuluvat PIPO-asetuksen soveltamisalaan vuoden 2015 loppuun saakka. Täten kattiloille on annettu PIPO-asetuksen 5 §:n ja liitteen 1 mukaiset päästörajat. Kuitenkin kattiloiden K1 ja K2 raskaan polttoöljyn käytön hiukkaspäästöraja on asetettu voimassa olevan ympäristöluvan No YS 663, 16.5.2005 mukaisesti. Tehtyjen tarkkailuiden perusteella kattiloilla on mahdollista päästä asetettuun päästörajaan ja päästöraja edustaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Päästörajoiden noudattamisesta on määrätty PIPO-asetuksen 6 §:n mukaisesti.

Lupamääräys 4.2. Laitoksen kattilat kuuluvat SUPO-asetuksen soveltamisalaan vuoden 2016 alusta alkaen. Laitoksen kaikki kattilat kuuluvat Euroopan komission 10.3.2014 hyväksymään ympäristönsuojelulain 110 b §:n mukaiseen kansalliseen päästöjen vähentämissuunnitelmaan. Täten kattiloiden päästörajat on asetettu ympäristönsuojelulain 110 c §:n ja SUPO-asetuksen 12 §:n mukaisesti nojalla vanhan LCP-asetuksen 8 §:n ja liitteen 2 mukaisina ajalle 1.1.2016–30.6.2020. Päästörajoja määrittäessä on otettu huomioon, että laitoksen kaikki kattilat muodostavat ympäristönsuojelulain 98 §:n mukaisen polttolaitoksen, jonka polttoaineteho on 160 MW. Päästörajoiden noudattamisesta on määrätty SUPO-asetuksen 14 §:n 3 ja 4 momentin mukaisesti.

Lupamääräys 4.3. Kattiloiden K4 ja K5 päästörajat 1.7.2020 alkaen on määrätty SUPO-asetuksen 4 §:n ja liitteen 2 mukaisesti. Päästörajoja asetettaessa on huomioitu, että laitoksen kattilat K4 ja K5 muodostavat uuden ympäristönsuojelulain 98 §:n mukaisen polttolaitoksen, jonka polttoaineteho on 84 MW. Uudet päästörajat vaativat todennäköisesti toimenpiteitä. Hakija on ilmoittanut, että kattiloilla otetaan käyttöön low-NO_x-polttoimet. Tällä toimenpiteellä todennäköisesti päästään päästörajoihin.

Lupamääräys 5. Melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (993/1992) on asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Lämpökeskuksen toiminnasta aiheutuvia päivä- ja yöaikaisia melutasoja on rajoitettu kyseisen valtioneuvoston päätöksen ohjeiden mukaisesti.

Lupamääräykset 6–9. Lämpökeskus sijaitsee Koivukylän tärkeällä I luokan pohjavesialueella. Määräykset polttoaineiden ja kemikaalien varastoinnista ja käsittelystä ovat tarpeen polttoaineista ja kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi sekä pintavesien ja pohjavesien suojelemiseksi. Lämpökeskuksella on käytössä 3 000 m³:n raskaan polttoöljyn

säiliö. Lisäksi laitoksella on 5 000 m³:n raskaspolttoöljysäiliö, jota käytetään esimerkiksi väliaikaisesti 3 000 m³:n säiliön tarkastuksissa. Standardin SFS 3350 mukaan tärkeillä tai muilla vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla vallitila katsotaan tiiviiksi, kun se on siten tiivistetty, että nopeimmin imeytyvän, vallitilassa varastoidun palavan nesteen imeytyminen pohjan pintakerroksessa yhden metrin syvyyteen kestää vähintään 7 vuorokautta.

Säännöllinen laitteiden ja rakenteiden toiminnan tarkkailu vuotojen havaitsemiseksi on tarpeen. Tarkastuksista ja mahdollisista kunnostustoimenpiteistä on tehtävä merkintä laitoksen toiminnan kirjanpitoon. Erityisen tärkeää on seurata turvallisuuden kannalta oleellisten suojausten kuntotaso, jotta voidaan ajoissa havaita esimerkiksi alkavat ongelmat tai virheellisesti valitut rakennusmateriaalit. Mikäli rakenteiden tai laitteiden toimintakunto havaitaan heikentyneen, on asiaan syytä puuttua pikaisesti. Myös kemikaalien säilytys- ja käsittelytilojen, säiliöiden ja putkistojen sekä mahdollisten hälyttimien ja ilmaisimien toimivuutta tulee seurata säännöllisesti. Polttoöljysäiliöihin liittyvillä putkistoilla tarkoitetaan niitä säiliöautojen tyhjenyspaikalta polttoainesäiliöille ja polttoainesäiliöiltä laitokselle kulkevia öljyputkia, jotka mahdollisesti rikkoutuessaan voivat vuotaa öljyä maaperään.

Lupamääräykset 10–12. Laitoksen toiminnasta muodostuu jätteitä, jotka varastoidaan jätejakeittain erillisiin varastopaikkoihin jätteen keräilyä ja kuljetusta varten. Jätteet on kerättävä ja pidettävä toisistaan erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa kuin se on muun muassa jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Ensisijaisesti on pyrittävä hyödyntämään jätteen sisältämä aine ja toissijaisesti sen sisältämä energia. Laitoksen toiminnasta muodostuvien jätteiden lajittelu ja varastointi jätejakeittain mahdollistaa jätteen sisältämän aineen hyötykäytön.

Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei jätteistä tai jätehuollosta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Erilaatuisia vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään eikä muihin jätteisiin tai aineisiin paitsi, jos se on jätteiden hyödyntämisen tai käsittelyn kannalta välttämätöntä ja se voidaan tehdä aiheuttamatta terveydelle tai ympäristölle vaaraa tai haittaa. Vaarallisen jätteen pakkaukseen on merkittävä jätteen ja jätteen haltijan nimi sekä turvallisuuden ja jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja varoitukset.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Vaarallisen jätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että vaaralliset jätteet kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan. Öljyjäte on pyrittävä hyödyntämään ensisijaisesti uudistamalla ja toissijaisesti energiana.

Siirtoasiakirjamenettelyn avulla voidaan seurata vaarallisen jätteen kulkua tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan ja helpottaa valvontaa.

Lupamääräykset 13–16. Häiriö- ja muita poikkeuksellisia tilanteita koskevat määräykset ovat tarpeen päästöjen minimoimiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Ympäristöriskitarkastelun avulla pystytään varautumaan mahdollisiin onnettomuuksiin jo etukäteen. Tarkastelun ajan tasalla pitämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota mahdollisten sammutusvesien keruumahdollisuuksiin ottaen huomioon laitoksen sijainnin pohjavesialueella. Ympäristöriskitarkastelu voidaan tehdä osana laitoksen muita asiakirjoja tai itsenäisenä asiakirjana. Tarkastelu voidaan myös tehdä osana uuden ympäristönsuojelulain (527/2014) 15 §:n mukaista varautumissuunnitelmaa.

Lupamääräykset 17–25. Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Toiminnanharjoittaja on veloitettu esittämään laitoksen erilaiset tarkkailukäytännöt tarkkailusuunnitelmassa. Tällöin tarkkailusta muodostuva kokonaisuus on helpommin hallittavissa. Tarkkailu on esitetty riittävässä laajuudessa lupahakemuksessa, kun otetaan huomioon tässä päätöksessä asetetut lupamääräykset. Käyttö- päästö- ja vaikutustarkkailuun voidaan tehdä muutoksia Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräys 18. SUPO-asetuksen 13 §:n mukaan ympäristöluvassa on määritettävä polttolaitoksen tai energiantuotantoyksikön käynnistysjakson päätyminen ja pysäytysjakson alkaminen. Luvanhakija on toimittanut ehdotuksen kattiloiden käynnistys- ja pysäytysjaksojen määrittämisestä osana hakemuksen täydennystä 9.3.2015. Aluehallintovirasto katsoo, että määritelmät täyttävät SUPO-asetuksen 13 §:n ja direktiivissä 2010/75/EU tarkoitettujen käynnistys- ja pysäytysjaksojen määrittelemisestä annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (2012/249/EU, 7.5.2012) vaatimukset. Jos toimintaan tulee muutoksia, jotka vaikuttavat käynnistys- tai pysäytysjaksoihin, on määritelmien ajantasaisuus tarkistettava SUPO-asetuksen vaatimusten mukaisesti.

Lupamääräys 19. Ilmaan johdettavien päästöjen tarkkailuvaatimukset on asetettu SUPO-asetuksen 22 §:n ja liitteen 3 mukaisesti. Käytettäessä polttoaineena maakaasua ei ole määrätty tekemään savukaasusta hiukkasten ja rikkidioksidin mittauksia, koska käytettäessä maakaasua ei näitä päästöjä synny. Lupamääräyksessä on veloitettu tekemään kertaluonteisia päästömittauksia vähintään kuuden kuukauden välein. Kuitenkaan kattiloita ei ole tarkoituksenmukaista käynnistää pelkästään päästömittauksen suorittamista varten. Ottaen huomioon lämpökeskuksen vuotuinen käyttöaika voi aluehallintoviraston näkemyksen mukaan laitoksella tulla yli puolen vuoden pituisia jaksoja, jolloin päästömittauksia ei tehdä laitoksella.

Lupamääräys 20. SUPO-asetuksen 22 §:n mukaan ympäristöluvassa tai tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätöksessä on määrättävä päästöjen tarkkailussa käytettävien näytteenotto- tai mittauspaikkojen sijainti. Aluehallintovirasto katsoo, että ehdotetut ja käytössä olleet mittapaikat täyttävät standardin SFS-EN 15259 vaatimukset ja takaavat luotettavat mittaukset laitoksella.

Lupamääräys 21. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään dnro UUDELY/290/07.00/2013, 12.11.2013 hyväksynyt Vantaan Energia Oy:n esittämän suunnitelman Vantaan Energia Oy:n Vantaalla sijaitsevien energiantuotantolaitosten ilmanlaadun yhteistarkkailusuunnitelmasta vuosiksi 2014–2018. Toiminnanharjoittaja on veloitettu esittämään suunnitelma tarkkailun sisällöstä vuoden 2018 jälkeen viimeistään 31.5.2018. Aluehallintovirasto katsoo, että Koivukylän lämpökeskuksen päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun on tarpeen seurata ja seuranta voidaan suorittaa osana alueen ilmanlaadun yhteistarkkailua.

Lupamääräys 22. Pohjavesitarkkailun tuloksien ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon mukaan pohjavesiputki on ollut näytettä otettaessa kuiva muuten paitsi vuoden 2010 keväällä. Täten pohjavesiputki 2 on tarpeen korvata uudella putkella. Uusi putki on sijoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Valvovat viranomaiset tarvitsevat tiedot uudesta putkesta valvonnan järjestämiseksi. Uuden putken asentamiselle on annettu riittävä aika.

Lupamääräys 23. Pohjavesitarkkailua on tarpeen jatkaa päätöksen antohetken mukaisessa laajuudessa. Näytteenottotaajuuteen tai analysoitaviin aineisiin ei ole tarpeen tehdä muutoksia.

Lupamääräys 24. Ympäristönsuojelulain 108 §:n mukaan muun muassa näytteenotto, mittaukset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Lupamääräys 25. Ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus saada toiminnanharjoittajalta valvontaa ja tehtävien hoitamista varten tarvittavat tiedot. Tiedottamista, raportointia ja kirjanpitoa koskeva määräys on annettu valvonnan toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 26 ja 27. Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. Viranomaisella on ympäristönsuojelulain ja jätelain perusteella oikeus saada säännösten ja määräysten valvontaa ja muiden tehtävien hoitoa varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajalta. Myös energiantuotantoa koskevat valtioneuvoston asetukset edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Raportointia on täydennetty lainsäädäntöön tulleilla muutoksilla ja tämän päätöksen raportointiin aiheuttamalla muutoksilla.

Lupamääräykset 28 ja 29. Jotta toiminnassa tapahtuvia muutoksia voidaan seurata ja valvoa sekä tarvittaessa arvioida muutoksen merkittävyyttä uu-

den lupakäsittelyn tarpeellisuudesta, tulee toiminnassa tapahtuvista muutoksista ilmoittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyvissä ajoin. Laitosalueen viimeistelytoimilla varmistetaan alueen sopeutuminen ympäristöön ja pitkäaikaisten haittojen estyminen. Toiminnasta ja alueesta luopuminen, viimeistelytyöt ja tarkkailu voidaan toteuttaa vain erillisen suunnitelman perusteella. Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan toiminnanharjoittaja vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta, kun luvanvarainen toiminta päättyy. Samoin ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan toiminnan lopettamista koskeva suunnitelma on esitettävä toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 28 §)

Luvan tarkistaminen

Kun komissio on julkaissut päätöksen laitoksen pääasiallista toimintaa (LCP) koskevista päätelmistä, toiminnanharjoittajan on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen. (YSL (527/2014) 80 §)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 82 §:ssä tarkoitettu perustilaselvitys tulee toimittaa laitosta koskevan seuraavan YSL:n (527/2014) 29 §, 81 §:n tai 89 §:n tarkoittaman hakemuksen erillisenä liitteenä.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän lupapäätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §, YSA 19 §)

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa seuraavat päätökset:

Uudenmaan ympäristökeskuksen 16.5.2005 myöntämän ympäristöluvan No YS 663 Koivukylän lämpökeskuksen toiminnalle.

Uudenmaan ympäristökeskuksen 20.5.2008 antama ympäristölupapäätös No YS 639, jolla on muutettu 16.5.2005 myönnetyn ympäristöluvan No YS 663 lupamääräystä 11.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päättymisen jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla. (YSL 100 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 99, 190, 226, 229, 233 §
 Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta (423/2015) 87 §:n 1 momentti, 98 § ja lain siirtymäsäännös
 Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4, 5, 7, 8, 28, 31, 35–38, 41–43, 45–47, 50–56, 81, 90, 97, 100, 105, 108, 110 a, 110 b, 110 c §
 Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 16, 18, 19, 21, 22, 30, 36, 37 §
 Jätelaki (646/2011) 3, 6, 8, 12, 13, 15–17, 29, 72, 96, 119–122 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 7, 9, 11, 24 § ja liite 4
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
 Valtioneuvoston asetus suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta (936/2014)
 Valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitosten ja kaasuturbiinien rikkidioksidi-, typenoksidi- ja hiukkaspäästöjen rajoittamisesta (1017/2002)
 Valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista (750/2013)
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
 Valtion maksuperustelaki (150/1992)
 Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)
 Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 6 210 euroa.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan luvan, ilmoituksen tai muun lupasian käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) mukaisesti. Asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Tämän asian vireille tullessa voimassa olleen valtioneuvoston asetuksen aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011) mukaisesti voimalaitoksen, kattilalaitoksen tai muun laitoksen, jonka polttoainetehto on yli 150 MW–300 MW, lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus 12 420 euroa. Toiminnan olennaista muuttamista (ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentti) tai lupamääräysten tarkistamista (ympäristönsuojelulain 55 §:n 2 momentti) koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, joka on 50 % taulukon mukaisesta maksusta.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Vantaan Energia Oy
PL 95
01301 Vantaa

Jäljennös päätöksestä

Vantaan kaupunginhallitus
Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksestä lähetetään asianosaisille listan dpoESAVI-184-04-08-2012 mukaisesti.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ilmoitustaululla. Päätöksestä kuulutetaan Vantaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla. (YSL 54 §)

MUUTOKSENHAKU

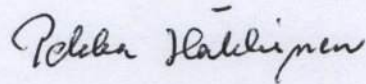
Tähän päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

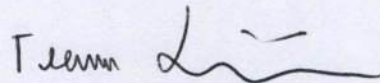
Valitusosoitus on liitteenä.

Liite

Valitusosoitus

Pekka Häkkinen

Teemu Lehikoinen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Pekka Häkkinen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Teemu Lehikoinen.

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **3.8.2015**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

17 § **Helsingin hallinto-oikeuden päätös kaupunginvaltuuston asemakaavamuutoksen nro 001515, Hämeenkylä, Pähkinärinne hyväksymispäätöksestä 12.5.2014 § 17 tehtyyn valitukseen / tiedoksi**

KA/1334/10.02.04.01/2011
LM-H/NK/JB

Kaupunginvaltuusto on 12.5.2014 § 17 päättänyt hyväksyä 20.1.2014 päivätyn, 28.4.2014 tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen 001515, 12 Hämeenkylä, Pähkinärinne.

Asunto Oy Pähkinätorppa ja Asunto Oy Vantaan Pähkinäkontu ovat valittaneet valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Valittajien mukaan päätös on kumottava ja Vantaan kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut. Asiassa on toimitettava katselmus alueen olosuhteiden selvittämiseksi sekä valittajan kiinteistölle kaavasta aiheutuvan kohtuuttoman haitan havainnoimiseksi.

Kaupunginhallitus on 25.8.2014 § 12 antanut hallinto-oikeudelle lausunnon, jossa valitukset vaaditaan hylättäviksi aiheettomina.

Kaupunginhallitus on maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti 6.10.2014 § 22 määrännyt asemakaavamuutoksen tulemaan voimaan valituksenalaista korttelia 12156 lukuun ottamatta.

Helsingin hallinto-oikeus on 30.6.2015 antanut asiassa päätöksen, jonka mukaan se hylkää vaatimuksen katselmuksen toimittamisesta, valitukset ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 17

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys: Päätetään merkitä tiedoksi Helsingin hallinto-oikeuden 30.6.2015 antama päätös nro 15/0538/5.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Helsingin hallinto-oikeuden päätös nro 15/0538/5, 30.6.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginlakimies va. Niina Kolju, puh. 09 8392 2150, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5

00520 HELSINKI

Puhelin 029 56 42000

Faksi 029 56 42079

Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Päätös

1 (10)

15/0538/5

Antopäivä 30.6.2015

Diaarinumerot

03750/14/4103

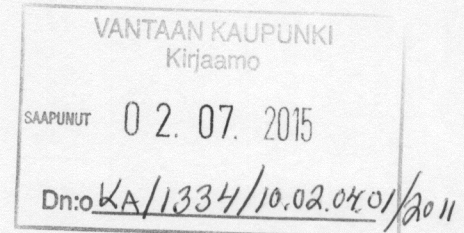
03814/14/4103

Asia

Asemakaavan muutosta koskevat valitukset

Valittajat

1. Asunto Oy Pähkinätorppa
2. Asunto Oy Vantaan Pähkinäkontu

Päätös, josta valitetaan**Vantaan kaupunginvaltuusto 12.5.2014 § 17**

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Vantaan 12. kaupunginosaa (Hämeenkylä, Pähkinärinne) koskevan asemakaavan muutoksen numero 001515.

Alue käsittää Pähkinärinteeseen pohjoisen kerrostaloalueen Pähkinärinteentiellä, Lammaslammentiellä, Pähkinätiellä, Lampikujalla, Lammaskujalla, Lammas-
tiellä ja Lammasrinteellä. Kaavamuutoksella ajantasaistetaan vuodelta 1970
olevaa alueen asemakaavaa järjestelmällä autopaikkoja, antamalla julkisivu-
määräyksiä sekä sallimalla Lammaspolku 12:n Y-tontille erityis- ja palveluas-
mista viisikerroksiseen uudisrakennukseen.

Valituksissa esitetyt vaatimukset**1. Asunto Oy Pähkinätorpan valitus**

Päätös on kumottava ja Vantaan kaupunki on veloitettava korvaamaan valitta-
jan oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti laillisine korkoineen. Asiassa on toi-
mitettava katselmus alueen olosuhteiden selvittämiseksi sekä valittajan kiin-
teistölle kaavasta aiheutuvan kohtuuttoman haitan havainnoimiseksi.

Asemakaavamuutos ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:ssä säädettyjä
asemakaavan sisältövaatimuksia turvallisuudesta ja viihtyisästä elinympäristöstä
sekä rakennetun ympäristön erityisarvojen huomioon ottamisesta. Kaavamu-
utos aiheuttaa erityisesti alueelle suunnitellun uuden rakentamisen liikenne- ja
pysäköintijärjestelyjen seurauksena valittajalle maanomistajana kohtuutonta
haittaa. Kaavamuutos ei myöskään perustu riittäviin tutkimuksiin ja selvityk-
siin.

Kaavoitusprosessissa 17.9.2012 esittämiensä mielipiteiden lisäksi Asunto Oy
Pähkinätorppa vetoaa siihen, että nyt Y-alueeksi muutettu alue oli asemakaa-
van muutosluonnoksessa 22.12.2010 osoitettu puistoalueeksi (VP) lukuunotta-
matta tontin luoteiskulmaa, joka taas oli varattu Asunto Oy Pähkinätorpan käy-
tössä olevan LPA-alueen laajennukseksi. Hyväksytty kaavamuutos, joka sallii
erityis- ja palveluasuntojen ja hoitolaitosten sekä erityisesti niiden tarvitseman
12 autopaikan rakentamisen, heikentää huomattavasti alueen vaikeaa pysä-
köintitilannetta.

Kaavamuutos estää Asunto Oy Pähkinätorpan pysäköintipaikkojen sijoittamisen alueelle 22.12.2010 päivätyin muutosluonnoksen mukaisesti. Lisäksi kaavamuutoksella sallittu viisikerroksinen rakentaminen Lammaslammenpolulle katkaisee tärkeäksi elementiksi koetun itä-länsisuuntaisen puistoakselin, johon on jo kymmenen vuoden ajan suunniteltu ulkoilureittiä. Kaavamuutos heikentää siten elinympäristön viihtyisyyttä ja vähentää merkittävästi alueen rakennetun ympäristön erityisarvoja sen lisäksi, että se vähentää oleellisesti jo nykyisellään varsin tiiviisti rakennetun alueen rakennusten väliin sijoittuvia puistoalueita. Vanhojen rakennusten ja uudisrakennuksen välinen piha-alue jää kaapeksi ja varjoisaksi eikä enää houkuttele asukkaita oleskelemaan pihalla.

Yli kymmenen vuoden ajan valmistellun asemakaavamuutoksen keskeinen tavoite ja tarkoitus on ollut alueen pysäköintijärjestelyjen toteuttaminen taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Aikaisemmassa kaavaluonnoksessa (22.12.2010) tämä tavoite oli Asunto Oy Pähkinätorpan korttelin osalta saavutettu, kun yhtiölle oltiin viereisiltä LPA-tonteilta osoittamassa siltä puuttuvat yhdeksän pysäköintipaikkaa. Nyt hyväksyty ratkaisu, jolla maksimoidaan kaupungin kiinteistön arvo, on johtanut alkuperäisten tavoitteiden vastaiseen lopputulokseen.

Kaavamuutoksesta aiheutuu valittajalle maankäyttö- ja rakennuslaissa kiellettyä kohtuutonta haittaa. Asunto Oy Pähkinätorpan kiinteistön kannalta erityisen ongelmallisia järjestelyjä ovat Lammaspolku 12:ssa rakennettavaksi suunnitellun Y-alueen tontin 4 liikenteen ja pysäköintialueen toteuttaminen. Kaavamuutoksella suunnitellun tontin 4 liikennöinti Asunto Oy Pähkinätorpan pysäköintialueen läpi merkitsee sitä, että pysäköintialueen eteläpäästä poistuu pysäköintipaikkoja. On kohtuutonta, että Asunto Oy Pähkinätorppa joutuu ainoana yhtiönä kustantamaan lisäpaikkojen rakentamisen, joka on seurausta kaupungin tarpeisiin tehdystä kaavamuutoksesta kaupungin tontilla. Pysäköintisuunnitelman mukainen vaihtoehtoinen autopaikkojen sijoittaminen LPA-tontille 11 edellyttää louhintaa, luiskaa ja mahdollisesti tukimuurin rakentamista, ja paikat olisivat muun yhtiön omistamalla tontilla. Lisäksi pysäköintialueen louhiminen luonnonmukaiselle kallionpypylälle vaikuttaisi maisemaan erittäin haitallisesti ja pienentäisi merkittävästi yhtiön talojen sisäpihan oleskelu- ja leikialuetta. Muutos on ristiriidassa varsinaisen kaavamuutoksen tavoitteen kanssa, jonka mukaan pysäköinti alueella järjestetään niin, että tonttien viheralueet eivät oleellisesti pienene. Kaavamuutoksessa ajo kaupungin tontille ohjataan valittajan pysäköintialueen läpi, vaikka tontti rajoittuu katualueeseen, joka tosin on kävelykatu. Perustellumpi ratkaisu olisi ollut ohjata ajo omalle pysäköintialueelle kaupungin oman rakennusalan kautta. Tämä ratkaisu ei kylläkään mahdollistaisi Vantaan kaupungin tontilleen kaavoittaman rakennusoikeuden maksimaalista käyttöä.

Asemakaava ei perustu riittäviin selvityksiin. Kaupunkikuvallisesti näin herkälle paikalle suunnitellun rakentamisen osalta olisi tullut laatia perusteelliset ja laadukkaat havainnekuvat ja selvitys maisemallisista vaikutuksista. Kaavamuutosselostuksessa rakentamista havainnollistetaan ilmakehän- ja julkisivusovitteella, mutta siinä ei ole esitetty tarkempaa arviota maisemallisista vaikutuksista. Hankkeen osalta olisi tullut myös erityisesti selvittää liikennejärjestelyistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset naapurikiinteistöjen käyttöön ja niiden pysäköintijärjestelyihin. Myöskin uudisrakentamisen negatiiviset vaikutukset asuinalueen viihtyisyyteen ja virkistyskäyttömahdollisuuksien heikentymiseen on jätetty arvioimatta.

2. Asunto Oy Vantaan Pähkinäkonnun valitus

Päätös on kumottava. Asunto Oy Vantaan Pähkinäkontu yhtyy Asunto Oy Pähkinätorpan valitukseen.

Lisäksi nykyinen kävelypolku Lammaspolun kohdalta metsän poikki häviää, mikäli uusi kerrostalo rakennetaan. Tällöin kävelyreitiksi tulisi kaavapiirroksen mukainen läpikulkureitti puiston läpi Lammastie 11 b:n edestä, mikä ei ole toimiva ja esteetön reitti.

Asunto Oy Pähkinätorpan takapihan ja Pähkinäpuiston puolelle tarkoitettut uudet noin 10 autopaikkaa haittaavat Asunto Oy Pähkinätorpan ja Asunto Oy Vantaan Pähkinäkonnun asukkaiden rauhaa. Autopaikkojen käytöstä aiheutuu vaaratilanteita jalankulkijoille, vieressä on myös leikkipuisto. Lisäksi on vaarana, että näiden autopaikkojen käyttäjät alkavat käyttää alueelta poistumisreitinä Pähkinäkonnun B-talon parvekkeiden alta menevää tietä, mikä lisää häiriötä ja vaaratilanteita.

Uudisrakentaminen vaikuttaa myös negatiivisesti vihreänä asuinympäristönä tunnetun Pähkinärinteeseen virkistyskäyttöön ja maisemallisuuteen.

Asian käsittely ja selvittäminen

Vantaan kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jossa on todettu muun ohella, että asemakaavamuutoksen tavoitteena on välttää voimassa olevassa asemakaavassa vuodelta 1970 edellytettyjen kalliiden pysäköintikansien rakentaminen ja järjestää pysäköinti maantasoon siten, että tonttien viheralueet eivät oleellisesti pienene. Lisäksi tavoitteena on ratkaista rakentamatta jääneen, kumoutuvassa asemakaavassa kaupungin omistaman yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) osoitetun tontin rakentaminen väestörakenteen muutosta vastaavasti, ja ratkaista tontin pysäköinti.

Pysäköintiratkaisu perustuu kaavan nähtävilläolon aikana voimassa olleeseen autopaikkojen mitoitusohjeeseen, kaavamuutosta varten laadittuihin pysäköintisuunnitelmiin sekä diplomityöhön, jossa alueella tarvittavien autopaikkojen määrä on selvitetty. Pysäköintisuunnitelmassa autopaikat on pyritty löytämään mahdollisimman läheltä asuntoa. Kaavamuutoksella on pystytty vähentämään vanhan asemakaavan edellyttämät 367 lisäpaikkaa 89 lisäpaikkaan. Asunto Oy Pähkinätorpan pysäköintipaikkojen sijoittelu LPA-tontille 11 rinteeseen on esitetty vain vaihtoehtoisena ratkaisuna. Pääratkaisuna on autopaikkojen (9 kpl) lisääminen Pähkinätorpan oman tontin pohjoisosaan. Tontin eteläosaan ei sitä vastoin ole esitetty autopaikkoja. Myös muille kerrostalotonteille joudutaan lisäämään autopaikkoja ja Pähkinätorppa ei siten ole ainoa yhtiö, joka joutuu rakentamaan autopaikkoja omalle tontilleen. Asuntoyhtiön leikkipaikka sijaitsee tontilla eri paikassa kuin sen uuden autopaikat.

Y-tontin rakentaminen vastaa korkeudeltaan viereisten kerrostalotonttien rakentamista. Y-tontti on keskeisellä paikalla lähellä ostoskeskusta ja erityis- ja palveluasuminen on tarkoituksenmukaista sijoittaa lähelle muita palveluita. Asemakaavan muutosprosessin aikana kaavasunnitelma on kehittynyt ja muuttunut 22.12.2010 päivätystä muutosluonnoksesta siten, että Y-tontin käytötarkoitus on päätetty pysyttää entisellään, koska erityis- ja palveluasumiseen ja hoitolaitoksille varatuille tonteille on kysyntää.

Asemakaavan suunnitteluprosessin aikana ja vuorovaikutuksesta johtuen on hyvin tavallista, että kaavasunnitelma kehittyy ja muuttuu eri näkökohtien vaikutuksesta. Y-tontin uudisrakennuksen sijainti on Asunto Oy Pähkinätorpan kerrostalojen itä- ja kaakkoispuolella, joten se ei merkittävästi varjosta mainitun yhtiön tonttia ottaen huomioon, että uudisrakennus saadaan sijoittaa Asunto Oy Pähkinätorpan lähimmästä kerrostalosta noin 28 metriä idän suuntaan. Y-tontin 12 autopaikkaa on osoitettu sen omalle tontille. LPA-alueet, jota kautta myös ajoyhteys Y-tontille on järjestetty, omistaa isännöitsijätoimisto Pähkinähoito Oy. Y-tontin ajoyhteyden siirtäminen Lammaspolku-kävelykadulle merkitsisi liikenneturvallisuuden heikkenemisen lisäksi sitä, että Y-tontin autopaikat olisi siirrettävä tontin itäosaan ja viisikerroksinen uudisrakennus tontin länsiosaan lähemmäksi Asunto Oy Pähkinätorpan kerrostaloa.

Kaupunginhallitus on maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti 6.10.2014 määrännyt asemakaavamuutoksen tulemaan voimaan valituksen-alaista korttelia 12156 lukuunottamatta.

Asunto Oy Pähkinätorppa on antanut vastaselityksen ja sen täydennyksen, joissa on todettu muun ohella, että kaavassa sen tontille osoitetut autopaikat eivät tosiasiallisesti mahdu kaavan mukaisille p-alueille. Kaavamuutosaloitteen tehnyt asunto-osakeyhtiöiden yhdessä omistama Pähkinähoito Oy omistaa suuren osan asuntoyhtiöiden käyttämistä LPA-tonteista. Kaavan pysäköintiratkaisujen perusteena olevan diplomityön puutteena on, ettei siinä ole selvitetty pysäköintipaikkojen jaon perusteita. Kun kaavaratkaisun pohjaksi on otettu oletettavasti, että minkään taloyhtiön olemassa olevia autopaikkoja ei vähennetä, alkuperäisen autopaikkajaon epätasapuoliset ratkaisut rasittavat myös hyväksytyyn kaavan pysäköintisuunnitelmaa. Esimerkiksi saman korttelin Asunto Oy Pähkinäpirtille on alun perin osoitettu 45 autopaikkaa, jotka kaikki sijaitsevat LPA-tontilla 11. Uuden kaavan autopaikkalaskelman mukaan Pähkinäpirtti tarvitsee vain 42 autopaikkaa, mutta sille on kuitenkin kaavassa osoitettu edelleen 45 autopaikkaa tontilta 11. Samalla Asunto Oy Pähkinätorppa on veloitettu vaihtoehtoisena ratkaisuna rakentamaan tontille 11 yhdeksän uutta paikkaa.

Alueen maanomistajia on siten kohdeltu eri tavoin, mikä on kohtuutonta. Autopaikkalaskelmissa ei ole Asunto Oy Pähkinätorpan osalta noudatettu myöskään muiden tonttien kohdalla kaavassa noudatettua periaatetta siitä, että olemassa olevien autopaikkojen määrää ei vähennetä. Asunto Oy Pähkinätorpan autopaikkojen tarve olisi 99 paikkaa ja sillä on nyt 96 paikkaa. Oikein tehdyn laskelman mukaan Asunto Oy Pähkinätorppalle tulisi rakentaa vain kolme lisäpaikkaa. Todellisuudessa uusien paikkojen tarve on yhdeksän, koska LPA-alueen kautta osoitettu Y-tontin kulkuyhteys vie juuri Asunto Oy Pähkinätorpan käytössä olevia paikkoja.

Asunto Oy Pähkinätorpan oikeudenkäyntikuluvaatimus on 6 596,80 euroa.

Asunto Oy Vantaan Pähkinäkonnulle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen. Vastaselitystä ei ole annettu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen katselmuksen toimittamisesta.

Hallinto-oikeus hylkää valitukset ja Asunto Oy Pähkinätorpan oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

Katselmuks

Hallintolainkäyttölain 41 §:n mukaan asian selvittämiseksi voidaan toimittaa katselmuks. Katselmuksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä samassa laissa säädetään suullisesta käsittelystä.

Asunto Oy Pähkinätorppa on valituksessaan, johon Asunto Oy Vantaan Pähkinäkontu on yhtynyt, vaatinut katselmuksen toimittamista alueen olosuhteiden selvittämiseksi sekä kiinteistölleen kaavasta aiheutuvan kohtuuttoman haitan havainnoimiseksi.

Alueen olosuhteet ja kaavan merkitys valittajien kiinteistöille ilmenevät kaavamateriaalin kartoista ja muista asiakirjoista. Katselmuksen toimittaminen asian selvittämiseksi on sen vuoksi ilmeisen tarpeetonta.

Sovellettavat säännökset

Asemakaavaa kaupunginvaltuustossa hyväksyttäessä voimassa olleen maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n (8.4.2005/202) mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentin mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkene mistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Kaavamuutosalue ja sen suunnittelutilanne

Asemakaavan muutos käsittää Vantaan Pähkinärinteeseen pohjoisen kerrostaloalueen Pähkinärinteentiellä, Lammaslammentielle, Pähkinätiellä, Lampikujalla, Lammaskujalla, Lammastiellä ja Lammasrinteellä.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1970 – 1982 sekä Lammaslampea koskeva Pähkinärinne 3 -asemakaava vuodelta 1991. Pähkinärinne edustaa 1970-luvun punatiiliarkkitehtuuria ja rakennukset ovat pääosin 3 – 5 -kerroksisia ja länsi- ja pohjoisreunoilla on rivitaloalueita.

Alueen länsiosassa on puistoalueita ja Lammaslampi, jonne johtaa alueen keskivaiheilla Pähkinärinteeseen tien molemmin puolin kulkeva itä - länsisuuntainen viheryhteys. Alueen poikki kulkee pohjois - eteläsuuntainen jalankulkuraitti Pähkinäpolku - Lammaspolku. Alueella on paikallinen ostoskeskus sekä kaupungin omistama yleisten rakennusten korttelialue (Y) Lammaspolku 12:ssa, joka on rakentamaton.

Kaavaselostuksen mukaan kerrostalojen autopaikat on keskitetty erillisille autopaikkojen tonteille, joille on maanpinnan tasoon sijoitettavissa 60 % voimassaolevan kaavan edellyttämistä autopaikoista. Kaava on mahdollistanut lisäksi 1 – 2 -kerroksisten pysäköintitalojen rakentamisen, mutta ne ovat jääneet toteuttamatta. Kaupunki on myöntänyt lykkäystä voimassa olevan asemakaavan edellyttämän autopaikkamäärän toteuttamisesta.

Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa vuodelta 2007 kaavamuutosalue on tehokasta pientaloaluetta (A1), pientaloaluetta (A3), lähivirkistysaluetta (VL), luonnonsuojelualuetta (SL) ja vesialuetta (W). Pähkinärinteeseen ostoskeskuksen kohdalla on keskustatoimintojen alakeskus (c).

Kaavamuutoksen tavoite ja sisältö siltä osin kuin valituksissa on kyse

Autopaikkatonttien haltija Pähkinähoito Oy on osakasyhtiöidensä valtuuttamana alunperin hakenut kaavamuutosta tarkoituksenaan välttää pysäköintikansien rakentaminen ja säilyttää ympäristön luonnonläheisyys. Kaupungin tavoitteena on saada kaava ajan tasalle myös virkistys-, luonnonsuojelu- ja vesialueiden osalta, antaa kaavamääräyksiä Pähkinärinteeseen ilmeeseen säilyttämiseksi sekä säilyttää Lammaspolun Y-tontti rakentamista varten.

Aikaisemmissa kaavaehdotuksissa Y-tontti oli suunniteltu pääosin puistoksi ja osin pysäköintialueen laajennukseksi. Nyt tontille osoitetaan erityis- ja palveluasumista ja hoitolaitoksia, koska palvelutarpeet ovat väestörakenteen muutoksen myötä muuttuneet.

Kaavaselostuksen mukaan pysäköintipaikkojen osalta kaavaratkaisu perustuu pysäköintitutkimuksiin, joiden perusteella uusi, autopaikkojen tarvetta vastaava pysäköintinormi on 0,8 pysäköintipaikka / asunto, kuitenkin vähintään yksi autopaikka / 90 k-m². AK- ja AL-korttelialueiden kaavamääräykseen on otettu vastaava autopaikkainnormi. Liike- ja toimistotilojen, päiväkotien sekä erityis- ja palveluasuntojen osalta autopaikkojen vähimmäismäärä poikkeaa asuntojen autopaikkavaatimuksesta kaavamääräyksistä tarkemmin ilmenevään tavoin. Autopaikkojen lukumäärä alueella kasvaa 130:llä (11 %), mutta pysäköinti on järjestettävissä maantasoisena.

Hyväksytyn asemakaavamuutoksen kaavamääräysten mukaan asuinkerrostalojen korttelialueella (AK), kuten korttelissa 12156, autopaikkoja ei saa sijoittaa muualle kuin asemakaavassa osoitetuille paikoille.

Vastaavasti autopaikkojen korttelialueella (LPA) tulee järjestää ajoyhteys viereisten AK-tonttien autopaikoille ja korttelissa 12156 erityisesti ajorasitteena Y-tontille. Alueen kautta tulee järjestää ajoyhteys rajoittuville tonteille. Y-alueelle korttelissa 12156 saa rakentaa erityis- ja palveluasuntoja ja hoitolaitoksia. Tontin rakennusoikeutta on asemakaavamuutoksella lisätty 1 200 k-m²:stä 1 800 k-m²:iin ja suurin sallittu kerrosluku on muutettu kahdesta viiteen kerrokseen. Kaavamääräyksen mukaan korttelissa 12156 ajoyhteys tulee järjestää rasitteena viereisen LPA-alueen kautta.

Asunto Oy Pähkinätorppa omistaa AK-korttelialueella 12156 sijaitsevan tontin 10, jonka Lammaslammentiehen rajautuvaan pohjoisosaan on osoitettu pysäköimispaikka (p). Tontin ja p-paikan molemmin puolin, luoteis - pohjoispuolella sekä itäpuolella on LPA-korttelialueet. Itäpuolisen LPA-alueen kautta on kaavassa osoitettu Lammaslammentieltä ajoyhteys tontin kaakkoispuolella olevalle Y-korttelialueelle. Etelässä Asunto Oy Pähkinätorpan tontti rajautuu Lammaspuistoon (VP).

Y-korttelialue rajautuu lännessä Asunto Oy Pähkinätorpan tonttiin, pohjoisessa LPA-alueeseen ja AL-alueeseen, idässä Lammaspolkuun ja etelässä Lammaspuistoon. Asunto Oy Vantaan Pähkinäkonnun omistama tontti 2 sijaitsee Lammaspuiston eteläpuolella AK-korttelialueella 12160. Tontin 2 itä - kaakkoispuolella on LPA-alue, etelässä tontti rajautuu Lammastiehen ja lännessä Lammaspuistoon johtavaan pohjois - eteläsuuntaiseen jalankululle ja pyöräilylle varattuun katuun.

Korttelin 12156 lisäksi asuinkortteleissa 12148, 12152, 12158, 12162 ja 12165 on asuintonteille osoitettu myös pysäköimispaikkoja (p).

Kaavamuutoksessa on säilytetty puistoalueina samat Pähkinäpuiston, Lammaspuiston ja Autioniityn alueet kuin voimassa olevissa asemakaavoissa, kuitenkin siten, että osa Pähkinäpuistosta on muutettu luonnonsuojelualueeksi ja osa lähivirkistysalueeksi. Kaavamääräysten mukaan asuinalueilla (AK, AL, AR ja AO) sekä Y-alueella olevaa puustoa on säilytettävä.

Kaavamuutokseen liittyviä selvityksiä

Kaavamuutoksen pysäköintinormi on määritetty voimassa olevan asemakaavan pysäköintinormien, kaupunkisuunnittelulautakunnan 31.3.2004 ja 4.4.2011 hyväksymien pysäköinnin mitoitusohjeiden, syyskuussa 2008 toteutetun autopaikkojen yölaskennan sekä Mirva Kallion alueen pysäköintitarpeesta ja pysäköintinormista laatiman diplomityön (24.5.2011) pohjalta.

Kaavaselostuksen liitteenä olevan yhtiökohtaisen autopaikkalaskelman mukaan 120 asuntoa ja 365 k-m² toimitiloja käsittävällä Asunto Oy Pähkinätorpalla on laskettu kaavan mitoitusnormin perusteella olevan tarve 99 pysäköintipaikkaan. Asunto Oy Pähkinätorpalle on tällä hetkellä osoitettu yhteensä 96 paikkaa tontin itä- ja länsipuolisilta autopaikkatonteilta sekä korttelin 12159 autopaikkatontilta.

Kaavaselostuksen liitteenä olevan pysäköintisuunnitelman mukaan 99 paikasta sijoittuisi Asunto Oy Pähkinätorpan tontin itäpuoliselle LPA-alueelle 63, länsipuoliselle 27 ja 9 paikkaa ensisijaisesti Asunto Oy Pähkinätorpan oman tontin pohjoisosaan kaavassa osoitetulle p-alueelle. Vaihtoehtoisesti 9 paikkaa voidaan rakentaa länsipuoliselle LPA-alueelle, mikä edellyttäisi louhintaa, luiskaa ja mahdollisesti tukimuurin rakentamista.

Kaavaselostuksessa Y-tontille tulevaa rakentamista on havainnollistettu ilma-kuva- ja julkisivusovitteella.

Oikeudellinen arviointi

Voimassa olevassa asemakaavassa jo entuudestaan rakentamiseen varatun yleisten rakennusten korttelialueen (Y) korttelissa 12156 on asemakaavamuutoksella osoitetun rakentamisen vaikutuksia tähän nähden selvitetty tarpeellisessa määrin. Y-tontin itäosaan osoitetun rakentamisen vaikutusta maisemassa on kuvattu lisäksi ilma-kuva- ja julkisivusovitteilla.

Asemakaavamuutoksella ei vähennetä voimassa olevien asemakaavojen mukaisia puisto- ja virkistysalueita, joihin tähän saakka rakentamattomana ollut metsittynyt ja voimassa olevassa asemakaavassa Y-tontiksi merkitty alue ei kuulu. Itä-länsisuuntainen puistoakseli Lammaspuistosta Lammaspolkuun saakka säilyy ennallaan, samoin pohjois-eteläsuuntainen jalankululle ja pyöräilylle varattu Pähkinäpolun ja Lammaspolun reitti.

Edellä mainittuihin seikkoihin nähden Y-korttelialueelle osoitettu ja kaavakartan perusteella vähintään 20 metrin etäisyydelle Asunto Oy Pähkinätorpan kerrostalon itäpäädyssä sijoitettava enintään viisikerroksinen rakennus ei aiheuta Asunto Oy Pähkinätorpan tai muidenkaan lähialueen asukkaille maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:ssä tarkoitettua elinympäristön merkityksellistä heikentämistä. Kaavassa on osoitettu riittävästi puistoja ja lähivirkistykseen soveltuvia alueita. Lammastien jatkeena oleva ja Lammaspuistoon johtava, Asunto Oy Vantaan Pähkinäkonnun tontin länsipuolelta kulkeva jalankulku- ja pyöräilykatu ei myöskään aiheuta tontin asukkaiden elinympäristön heikentymistä.

Asunto Oy Pähkinätorpan omalle tontille osoitettu pysäköimispaikka rajautuu tiehen ja tontin molemmin puolin oleviin LPA-alueisiin. Pysäköimispaikan sijainti huomioon ottaen kaavamuutos ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:ssä säädettyjä turvallista ja viihtyisää elinympäristöä koskevien kaavan sisältövaatimusten vastainen.

Kaavamuutoksella on osoitettu useisiin alueen eri asuinkortteleihin pysäköimispaikkoja sen lisäksi, että alueella on edelleen pysäköintiin tarkoitettua LPA-tontteja. Tarkoituksena on ollut sijoittaa alueella tarvittavat pysäköintipaikat maantasoon ja tonttien viheralueita mahdollisimman paljon säästämällä siten, että vältetään kalliimpien pysäköintilaitosten rakentaminen. Pysäköintisuunnitelmasta ilmenee, että kaava mahdollistaa Asunto Oy Pähkinätorpan osalta yhdeksän pysäköintipaikan sijoittamisen oman tontin sijaan vaihtoehtoisesti myös länsipuoliselle LPA-tontille. Tämä vaihtoehto ei aiheuta laissa tarkoitettua elinympäristön merkityksellistä heikentämistä tai kohtuutonta haittaa mahdollisesti oleskelu- tai leikkialueena käytössä olleen alueen pientymisen vuoksi, kun otetaan huomioon, että alue on jo voimassa olevassa kaavassa pysäköintialuetta.

Kysymyksessä olevan Y-korttelialueen ajoyhteyden osoittamisella alueen asunto-osakeyhtiöiden yhdessä omistaman Pähkinähoito Oy:n pysäköinti-alueen (LPA) kautta luodaan osaltaan edellytykset myös maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädetyille turvalliselle liikenteen järjestämiselle.

Asunto Oy Pähkinätorppaa ei ole kaavamuutoksen pysäköintijärjestelyjen suhteen kohdeltu yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastaisesti alueen muihin tontteihin nähden, eikä asemakaavamuutoksella aiheuteta sille maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Kaavaratkaisulle on esitetty hyväksyttävät maankäytölliset perusteet. Kaavaratkaisulla ei edellä perusteluissa lausuttuun nähden ole syrjäytetty vaatimusta maanomistajien tasapuolisesta kohtelusta.

Lopputulokset ja oikeudenkäyntikulut

Hyväksytty asemakaavan muutos ei ole valituksissa esitetyillä perusteilla maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:ssä säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten vastainen. Päätöstä ei ole syytä kumota valituksissa esitetyillä perusteilla.

Asunto Oy Pähkinätorpan valitus on hylätty. Tähän nähden ja ottaen huomioon hallintolainkäyttölain 74 §, ei ole kohtuutonta, että Asunto Oy Pähkinätorppa pitää oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja
Suomen perustuslaki 6 §
Kuntalaki (365/1995) 90 § (21.12.2007/1375)
Maankäyttö- ja rakennuslaki 41 §
Maankäyttö- ja rakennusasetus 1 §
Hallintolainkäyttölaki 38 §

Muutoksenhaku

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 5 momentin mukaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella olevaa asemakaavaa ja jolla valitus on jätetty tutkimatta tai jolla ei ole muutettu valituksen kohteena ollutta viranomaisen päätöstä siltä osalta, johon valitus kohdistuu, saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HLL valituslupa julkipanon jälkeen).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Markku Setälä, Jaana Moilanen (t) ja Minna Ruuskanen.

Esittelijäjäsen

Minna Ruuskanen

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Asunto Oy Pähkinätorppa
Asiamies: Asianajaja Juha Sario
Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
PL 208
00131 HELSINKI

Oikeudenkäyntimaksu 97 euroa
(tiedote oikeudenkäyntimaksusta)

Asunto Oy Vantaan Pähkinäkontu

Oikeudenkäyntimaksu 97 euroa
(tiedote oikeudenkäyntimaksusta)

Jäljennös maksutta

Vantaan kaupunginhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tiedoksi tilastollista seurantaa varten (EV 248/1998 vp - HE 101/1998 vp):
- ympäristöministeriö

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusoikeuden rajoittaminen

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valitusaika

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen, jolloin päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksi-saantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- perusteet, joilla valituslupaa haetaan
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, on valituskirjelmässä mainittava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
Helsinki

Faksi: 029 56 40382
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

18 §

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksestä eduskunnalle yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaeiksi

VD/5945/03.00.00/2015
LM-H/HW/MOra/JB

Liikenne- ja viestintäministeriö on 15.6.2015 pyytänyt lausuntoa yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaista. Lausunto on pyydetty antamaan viimeistään 10.8.2015 mennessä.

Lausuntopyynnöllä olevassa laissa säädetään viestintäverkkojen sekä energia-, liikenne- ja vesihuoltoverkkojen fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytöstä ja -rakentamisesta. Lisäksi tässä laissa säädetään kiinteistön ja rakennuksen fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentamisesta sekä tietojen toimittamisesta tietopalveluun.

Ehdotetulla lainsäädännöllä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 18

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys: Päätetään antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraava lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaeiksi:

”Lausuntopyynnöllä olevassa laissa säädetään viestintäverkkojen sekä energia-, liikenne- ja vesihuoltoverkkojen fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytöstä ja -rakentamisesta. Lisäksi tässä laissa säädetään kiinteistön ja rakennuksen fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentamisesta sekä tietojen toimittamisesta tietopalveluun.

Lainsäädännön tavoitteena oleva verkkoinfrastruktuurien yhteisrakentaminen ja yhteiskäyttö on erittäin kannatettava. Vantaan kaupungin pitkäjänteisenä tavoitteena on ollut lisätä verkkotoimijoiden yhteistoimintaa, jotta voidaan varmistua erityisesti maanalaisten infraverkkojen asennustilan riittävydestä katutilassa ja muilla julkisilla alueilla. Suunnittelun ja rakentamisen aikainen yhteistoiminta vähentää mm. rakennettujen katujen auki kaivamista ja pidentää siten mm. katupinnoitteiden ja -puiden kestoikää ja vähentää ylläpitokustannuksia jatkossa. Samalla asennustöistä kaupunkilaisille ja yrityksille koituvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Vantaan kaupungilla ja sen alueella toimivilla operaattoreilla on ollut jo vuosia yhteistoimintasopimukset, joissa on määritelty periaatteet yhteishankkeiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja taksoitukseen. Taksoilla on pyritty kannustamaan eri operaattoreita osallistumaan yhteishankkeisiin. Lisäksi on sovittu maanalaisten johtojen sijaintikartan ylläpidosta, keskitetystä sijaintitietopalvelusta ja näyttötoiminnasta. Yhteistoimintasopimusten päivittämisestä on neuvoteltu vuoden 2015 aikana. Lainsäädännön muutos saattaa vaikuttaa sopimusten sisältöön.

Lakiesityksen soveltamisala ja määritelmät on esitetty 1 § ja 2 §. Talusvesiverkosto on rajattu lainsäädännön ulkopuolelle direktiivin mukaisesti, mikä on erittäin perusteltua. Turvallinen talusveden toimitus on kriittistä yhteiskunnan toiminnalle ja sen vaarantuminen vaarantaa ihmisten terveyden. Talusveden terveellisyys ja turvallisuus vaarantuu, jos sen siirtämiseen tarkoitettuun verkostoon sijoitetaan sinne kuulumatonta infrastruktuuria tai järjestelmään kiinteästi liittyviin rakennelmiin tai laitteisiin on pääsy ulkopuolisilla.

Lakiesitys mahdollistaa viemäriverkostojen yhteiskäytön tapauskohtaisen arvioinnin. Viemäriverkostojen tai niiden laitteiden tai rakenteiden yhteiskäyttö ei saa vaikeuttaa viemäriverkoston toimintaa, esimerkiksi aiheuttamalla tukoksia, vaikeuttamalla huoltotöitä tai estämällä verkonomistajaa tekemästä tarvittavaa kunnossapitoa ja saneerausta viemäriverkoston kunnan varmistamiseksi. Vesihuoltopalvelun kriittisyyden ja haavoittuvuuden vuoksi on tärkeää huomioida myös tilaturvallisuus ja varmistaa, etteivät ulkopuoliset tahot pääse kriittisiin kohteisiin. Viemäriin ja niiden laitteisiin ja rakennelmiin sijoitettavien tietoliikennekaapeleiden olisi oltava erityisesti näihin erikoisolosuhteisiin soveltuvia, sillä ne joutuvat kestävämmän äärimmäisiä kemiallisia ja fysikaalisia rasituksia.

Vantaan käsityksen mukaan lakiesityksen 3 § ja 4 § esitetyt yhden kuukauden määräajat fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöpöytäntöön ja yhteisrakentamispyyntöön vastaamiseksi ovat liian lyhyet. Käytännössä verkoston suunnittelu- ja rakentamisprosessit ovat pitkiä, joten em. pyynnöt tulee pystyä esittämään jo aikaisemmin. Riskinä on, että lähellä rakentamisajankohtaa syntyvät erimielisyydet siirtävät mm. infran rakentamista epäsuotuisaan vuodenaikaan aiheuttaen siten välillisiä ja välittömiä kustannuksia eri toimijoille.

Lakiehdotuksen 5 § velvoittaa toimittamaan tiedot valtakunnalliseen tietopalveluun, jonka tuottamisesta vastaisi Johtotieto Oy. Johtotieto Oy kuuluu Suomen Erillisverkot -konserniin, jonka tehtävänä on turvata yhteiskunnan kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluja kaikissa olosuhteissa. Emoyhtiö Suomen Erillisverkot Oy on valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, jonka omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia.

PKS-alueella, jossa kaikki rakentaminen on ollut vilkasta, kunnat ovat perinteisesti vastanneet itse laadukkaista johtotietopalveluistaan eikä Johtotieto Oy ole ollut merkittävä toimija alueella. Tiheästi rakennetuilla alueilla verkostojen toteuttaminen edellyttää kattavasti kaikkien johtolajien, porakaivojen, tunneleiden ja muiden betoni- tai kalliokattoisten maanalaisten tilojen tarkkoja sijaintitietoja. Vantaan kaupungilla on jo käytössä toimiva ja sijaintitarkka johtotietojärjestelmä, johon kunnan alueella fyysistä infrastruktuuria rakentavien toimijoiden edellytetään toimittavan ajantasaista sijaintitietoa johtoverkoistaan. Kaupungin johtotietojärjestelmä kattaa julkisen kaupunkitilan ja tontit, mutta ei rakennusten sisäverkkoja. Järjestelmästä annetaan tietoja muun muassa suunnittelijoille, rakentajille ja kiinteistönomistajille. Järjestelyn vahvuutena on ollut se, että maanalaisten johtojen sijaintiselvitykset (2 500 kpl/v) ja maastonäytöt (800 kpl/v) ovat ns. yhden luukun palvelua ja maksuttomia asiakkaille. Jos maastonäyttöä tarvitaan, se annetaan aina kahden päivän sisällä tilauksesta. Palvelusta aiheutuvat kustannukset jaetaan johtoja omistavien yritysten kesken. Tällä hetkellä Vantaan johtokartta on jo muiden kartta-aineistojen ohella saatavilla kaupungin karttarajapintapalvelusta.

Vantaan näkemyksen mukaan ehdotetulla sääntelyllä luotaisiin monopoli yhdelle palveluntuottajalle, mikä ei ole kilpailupolitiikan mukaista ja rajoittaa siten tehokkaiden paikkatietopalvelujen kehittymistä. Lisäksi Vantaan oman johtotietokartan tietosisältö ja ominaisuustiedot ovat todennäköisesti tarkempia ja monipuolisempia, kuin mitä valtakunnallinen järjestelmä pystyy hyödyntämään ja toimittamaan eteenpäin tietopalvelun tarvitsijoille.

Ehdotus tulee aiheuttamaan uusia lisäkustannuksia kunnille, jos kuntien tulee toimittaa tiedot tietopalveluun. Lähtökohtana tulee olla se, että verkkotoimijat eivät anna tietoja vaan sallivat tiedon hakemisen avoimen rajapinnan kautta. Pykälän ensimmäinen momentti voisi muotoilla seuraavasti: Verkkotoimijan on sallittava ajantasaisten tietojen haku avoimesta rajapinnasta tietopalvelun kautta saataville. Jotta tiedon välittäminen valtakunnalliseen järjestelmään olisi sujuvaa, tulisi valtakunnallisen järjestelmän rajapinnan olla sellainen, että kuntien järjestelmiä ei tarvitse merkittävästi muuttaa. Käytön aikaisena riskinä voi olla, että tietoa ylläpidetään sekä valtakunnallisessa että paikallisessa järjestelmässä. Tämän vuoksi tulisi selkeästi määritellä, missä primääritietoa ylläpidetään. Näin eri toimijoiden tieto olisi löydettävissä.

Vantaalla on omat rakentamishjelma-, rakennuslupa-, katualue- ja yleisten alueiden tapahtumarekisterijärjestelmänsä, joiden avulla ohjelmoidaan ja hallitaan mm. yleisten alueiden rakentamis- ja ylläpitotoimenpiteitä. Vantaa on uusimassa em. järjestelmiään lähivuosina. Nykyisten järjestelmien ja rekisterien sisältämien tietojen automaattisen tiedonsiirron järjestäminen valtakunnalliseen tietopalveluun on hyvin haastavaa lakiesityksen mukaisen siirtymäajan puitteissa. Siten osa tiedoista jouduttaneen siirtämään manuaalisesti, mikä aiheuttaa turhaa työtä ja on altista virheille.

Mikäli lakiesitys tähtää siihen, että myös kiinteistökohtaisista sisäverkoista ja sen infrastruktuurista tulee ilmoittaa tietoja hallinnoivalle Johtotieto Oy:lle, on ilmeisenä vaarana mainittujen tietojen ilmoittamisesta ja kyseisen tiedon hallinnasta syntyviin hyötyihin nähden kohtuuttomat kustannukset.

Lakiesityksen mukaan tietopalvelu voi kieltäytyä tietojen antamisesta siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan verkkojen tietoturvallisuutta, yleistä tai kansallista turvallisuutta tai yritys- ja liikesalaisuuksia. Vantaa voi ottaa käyttöön em. lakiesityksen mukaiset tiedonantorajoitukset omassa tietopalvelussaankin.

Lakiesityksen 8 §:n mukaan Viestintäviraston tehtävänä on lain yleinen valvonta. Vantaa toivoo, että ratkaisuprosessien sujuvuuteen kiinnitetään erityistä huomiota ja että asiaan kohdennetaan riittävästi henkilö- ym. resursseja heti sovittelutoiminnan alusta lähtien, jotta erimielisyyksien käsittelyajat pysyvät kurissa.

Lakiesityksen 9 §:n mukaan Viestintävirasto asettaa riidanratkaisun tueksi asiantuntijaryhmän. Vantaa näkee erittäin tärkeänä, että asiantuntijaryhmään otetaan mukaan suurten kaupunkien ja Kuntaliiton edustus.

Vantaan kaupunki ja VAV Asunnot Oy ovat uudisrakennuskohteissaan ja merkittävässä peruskorjaushankkeissa varustanut kiinteistönsä sisäisillä verkoilla. Esityksessä olevat peruskorjausta koskevat rajaukset, jolloin veloitetta sisäisen verkon rakentamiseen ei ole, on ehdottomasti syytä säilyttää lopullisessa lakiesityksessä.”

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Lausuntopyyntö yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaista 15.6.2015
- Hallituksen esitys eduskunnalle yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaiksi, luonnos 16.6.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 09 8392 2427, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lausuntopyyntö yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaista

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esitys-luonnoksesta yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölain säätämiseksi. Esitysluonnos löytyy ministeriön kotisivuilta: www.lvm.fi/lausuntopyynnöt.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisiä infrastruktuuriverkkoja koskeva yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaki sekä muutettavaksi tietoyhteiskuntakaarta. Ehdotetulla lainsäädännöllä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi. Direktiivin tarkoituksena on alentaa laajakaistaverkkojen rakentamiskustannuksia. Kustannusten alentamiseen pyritään verkkotoimijoiden yhteistyötä lisäämällä. Ehdotettua lainsäädäntöä sovellettaisiin vain tilanteissa, joissa viestintäverkot ovat vähintään toisena yhteistyön osapuolena.

Ehdotettu lainsäädäntö velvoittaisi tietyin edellytyksin viestintä-, energia-, vesihuolto- ja liikenneverkkojen verkkotoimijat suostumaan toisen verkkotoimijan kohtuulliseen, verkkoihin kuuluvien rakenteiden ja rakennelmien yhteiskäyttöpyyntöön. Verkon rakentanut verkkotoimija saisi yhteiskäytöstä kohtuulliseksi katsottavan korvauksen. Lisäksi Verkkotoimijan olisi tietyin edellytyksin suostuttava toisen verkkotoimijan kohtuulliseen verkkojen yhteisrakentamispyyntöön. Edellytyksenä yhteisrakentamiselle olisi, että kaikkien osapuolten kustannukset alentuisivat erillirakentamiseen verrattuna. Viestintävirasto vastaisi yhteistoimintaa koskevasta riidanratkaisusta.

Yhteiskäytön ja -rakentamisen edistämiseksi esitykseen sisältyy myös verkkotoimijoihin ja viranomaisiin kohdistuva velvoite toimittaa hallussaan olevat verkkotiedot sekä tulevia verkkohankkeita koskevat tiedot keskitetyn tietopalvelun kautta verkkotoimijoiden ja muiden tietoja tarvitsevien saataville. Esityksessä ehdotetaan, että tietopisteenä toimisi valtion kokonaan omistama Johtotieto Oy. Lisäksi esityksen mukaan uusiin ja peruskorjattaviin rakennuksiin on jatkossa rakennettava nopeita laajakaistayhteyksiä tukeva sisäinen viestintäverkko. Velvoitetta ei kuitenkaan sovelleta esim. omakotitaloihin ja vapaa-ajan asuntoihin ja julkisyhteisöjen omistamiin ja niiden pääosin käyttämiin rakennuksiin.

Lausunnot pyydetään toimittamaan sähköpostilla liikenne- ja viestintäministeriön kirjaamoon (kirjaamo@lvm.fi) **viimeistään 10.8.2015**. Suositeltavia tiedostomuotoja ovat word ja rtf. Ministeriö toivoo, että lausunnonantajat eivät lähetä lausuntoa sähköpostiversion ohella myös postitse. Lausunnot julkaistaan ministeriön kotisivuilla.

Lisätietoja asiasta antavat hallitussihteeri Janne Mänttari, puh. 0295 34 2569 ja ylitarkastaja Tanja Müller, puh. 0295 34 2071.

Juhapekka Ristola
Ylijohtaja

Janne Mänttari
Hallitussihteeri

Jakelu

Viranomaiset

Viestintävirasto
 Energiavirasto
 Liikennevirasto
 Kilpailu- ja kuluttajavirasto
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
 Aluehallintovirastot
 Maanmittauslaitos
 Liikenteen turvallisuusvirasto
 Suomen ympäristökeskus
 Tietosuojavaltuutetun toimisto

Muut

Teleyritykset
 Helsingin kaupunki
 Espoon kaupunki
 Tampereen kaupunki
 Vantaan kaupunki
 Oulun kaupunki
 Turun kaupunki
 Jyväskylän kaupunki
 Kuopion kaupunki
 Lahden kaupunki
 Suomen Erillisverkot Oy
 Fingrid Oyj
 Leijonaverkot Oy
 Suomen Turvallisuusverkko Oy
 Johtotieto Oy
 Suomen tieyhdistys ry
 Finavia Oyj
 Suomen Asunto-osakkeenomistajat ry
 Vuokralaiset VKL ry
 Suomen Omakotiliitto ry
 Suomen Kiinteistöliitto
 Suomen Isännöinti-liitto
 Kuluttajaliitto ry
 Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
 Satamaoperaattorit ry
 Suomen Satamaliitto
 Finnet-liitto
 Fortum Oyj
 Neste Oil Oyj
 Gasum Oyj
 Motiva Oyj
 VR-Yhtymä Oy
 ITS Finland
 Ficom ry
 Teknologiateollisuus ry
 Elinkeinoelämän keskusliitto ry
 Suomen Kuntaliitto
 Suomen Yrittäjät
 Keskuskauppakamari
 HSL
 OKF Finland
 Kuluttajatutkimuskeskus

KONE
Huoltovarmuuskeskus
Energiateollisuus ry
Suomen Seutuverkot ry
Viestinnän Keskusliitto ry
Tieto- ja tekniikka-alojen työnantajaliitto TIKLI ry (Palta)
Anvia Oyj
Corenet Oy
Digita Oy
Funet ry
Helsingin Energia
Keypro Oy
Vesilaitosyhdistys ry
Relacom Oy
Infra ry
Vattenfall
Rakennusliitto ry
Rakennusteollisuus ry
Raideammattilaisten yhteisjärjestö JHL ry
Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL ry
Suomen Varustamot
Suomen Liikenneliitto
Koneyrittäjien liitto
Suomen antenniurakoitsijoiden liitto
Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry
Suomen kaasuyhdistys
Senaatti-kiinteistöt

Hallituksen esitys eduskunnalle yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisiä infrastruktuuriverkkoja koskeva yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaki sekä muutettavaksi tietoyhteiskuntakaarta. Ehdotetulla lainsäädännöllä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi.

Ehdotettu lainsäädäntö velvoittaisi tietyin edellytyksin viestintä-, energia-, vesihuolto- ja liikenneverkkojen verkkotoimijat suostumaan toisen verkkotoimijan kohtuulliseen, verkkoihin kuuluvien rakenteiden ja rakennelmien yhteiskäyttöpyyntöön. Verkon rakentanut verkkotoimija saisi yhteiskäytöstä kohtuulliseksi katsottavan korvauksen. Lisäksi verkkotoimijan olisi tietyin edellytyksin suostuttava toisen verkkotoimijan kohtuulliseen verkkojen yhteisrakentamispyyntöön. Edellytyksenä yhteisrakentamiselle olisi, että kaikkien osapuolten kustannukset alentuivat erillisrakentamiseen verrattuna. Viestintävirasto vastaisi yhteistoimintaa koskevasta riidanratkaisusta.

Yhteiskäytön ja -rakentamisen edistämiseksi esitykseen sisältyy myös verkkotoimijoihin ja viranomaisiin kohdistuva velvoite toimittaa hallussaan olevat verkkotiedot sekä tulevia verkkohankkeita koskevat tiedot keskitetyn tietopisteen kautta verkkotoimijoiden ja muiden tietoja tarvitsevien saataville. Esityksessä ehdotetaan, että tietopisteenä toimisi valtion kokonaan omistama Johtotieto Oy, joka voisi laissa säädetyin perustein rajoittaa tietojen luovutusta esimerkiksi kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi.

Lisäksi esityksellä asetettaisiin velvoite rakentaa kiinteistön tai rakennuksen sisäinen viestintäverkko uudisrakentamisen tai merkittävämpien peruskorjausten yhteydessä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

SISÄLLYS

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Euroopan unionissa hyväksyttiin 15 päivänä toukokuuta 2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi (jäljempänä yhteisrakentamisdirektiivi). Yhteisrakentamisdirektiivi on saatettava kansallisesti voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 mennessä.

Direktiivin tarkoituksena on helpottaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa ja kannustaa siihen edistämällä olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä ja mahdollistamalla uuden fyysisen infrastruktuurin yhteisrakentaminen. Tarkoituksena on, että verkot voidaan ottaa käyttöön nykyistä alhaisemmin kustannuksin. Lisäksi direktiivillä yhtenäistetään nopeita sähköisiä viestintäverkkoja koskevan fyysisen infrastruktuurin asentamista uusissa ja peruskorjattavissa kiinteistöissä ja rakennuksissa.

Direktiivi koskee viestintäverkkojen lisäksi kaikkia muita fyysisiä infrastruktuureja, joihin viestintäverkon elementtejä voidaan sijoittaa, esimerkiksi sähkö-, kaasu-, lämmönjakelu- ja liikenneverkkoja sekä vesi- ja viemärointi-infrastruktuuria. Direktiivissä edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät yhden tai useamman keskitetyn tietopisteen, josta olisi kattavasti saatavilla tiedot olemassa olevista ja suunnitelluista verkkojen rakentamishankkeista.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

2.1.1 Johdanto

Suomessa ei ole eri verkkoinfrastruktuurien yhteisrakentamista ja yhteiskäyttöä koskevaa yhtenäistä lainsäädäntöä, vaan verkkojen yhteisrakentamisesta ja –käytöstä säädetään kutakin toimialaa koskevassa erityislainsäädännössä. Tämä tarkoittaa myös, että osasta direktiivin kattamista toimialoista on olemassa yksityiskohtaista sääntelyä, kun taas osasta ei ole olemassa esimerkiksi omaa erillislainsäädäntöä tai toimialaa koskevassa erityislainsäädännössä ei ole säännöksiä niistä asioista, joita käsillä oleva direktiivi koskee. Seuraavassa tuodaan esille eri verkkoja koskeva erityislainsäädäntö ja erityisesti niissä mahdollisesti olevat yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevat velvoitteet.

2.1.2 Yhteisrakentamista ja yhteiskäyttöä koskeva lainsäädäntö

Yleiset viestintäverkot

Viestintämarkkinoilla huomattavan markkinavoiman sääntelyn tarkoituksena on edistää kilpailua niillä viestintämarkkinoilla, joilla on erityisiä kilpailuongelmia ja missä yleinen kilpailuoikeus ei riitä. Huomattavan markkinavoiman sääntely on luonteeltaan ennakkosääntelyä. Viestintävirasto voi tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) nojalla asettaa huomattavan markkinavoiman omaaville yrityksille velvollisuuksia liittyen viestintäverkon käyttöoikeuden luovutukseen, verkkojen yhteenliittämiseen sekä näihin liittyvään teleyritysten

väliseen hinnoitteluun. Tietoyhteiskuntakaaren käyttöoikeuden luovutusta koskevat säännökset koskevat vain teletoimialaa, eikä tietoyhteiskuntakaari sisällä säännöksiä käyttöoikeuden luovutuksesta muilla toimialoilla toimiville tai muilla toimialoilla toimivien oikeudesta päästä teleyritysten verkkoon.

Yleisellä viestintäverkolla tarkoitetaan tietoyhteiskuntakaaren 3 §:n 43 kohdan mukaan viestintäverkkoa, jota käytetään viestintäpalvelujen tarjontaan ennalta rajaamattomalle käyttäjäpiirille. Yleisten viestintäverkkojen passiivisen verkkoinfrastruktuurin yhteiskäyttö on yleistä esimerkiksi mastojen ja laittilojen osalta. Teleyritykselle voidaan asettaa minkä tahansa viestintäverkon käyttöoikeuden luovutusvelvollisuus, jos luovutusvelvollisuuden asettamisen ehdotetun lain mukaiset edellytykset vain täyttyvät. Tietoyhteiskuntakaaren 56 §:n mukaan Viestintävirasto voi asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden luovuttaa kohtuulliseksi katsottava käyttöoikeus viestintäverkkoon taikka viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun liittyvään liitännäistoimintoon tai liitännäispalveluun. Tällainen käyttöoikeus voi sisältää esimerkiksi velvollisuuden luovuttaa käyttöoikeus viestintäverkkoon ja verkon osiin tai velvollisuuden tarjota rinnakkain sijoittamista ja muita liitännäistoimintojen yhteiskäyttötapoja, mukaan lukien kaapelikanavien, -laittilojen ja radiomastojen käyttöoikeuden luovuttaminen. Pykälän 3 momentin mukaan velvollisuutta ei ole, jos käyttöoikeuden luovutus johtaa tietosuojaan tai kansallisen turvallisuuden vaarantumiseen tai se on yrityksen kannalta teknisesti epätarkoituksenmukaista tai muutoin kohtuutonta. Lain 59 §:n mukaan velvollisuutta käyttöoikeuden luovuttamiseen ei kuitenkaan ole, jos käyttöoikeuden kohde on teleyrityksen omassa käytössä tai se on tarpeen sen omaa kohtuullista tulevaa tarvetta varten.

Tietoyhteiskuntakaaren 58 §:n mukaan Viestintävirasto voi velvoittaa verkkoyrityksen sallimaan toiselle teleyritykselle omaisuuden yhteiskäytön tai rinnakkain sijoittamisen, jos verkkoyritys on sijoittanut telekaapelin tai radiomaston, siihen liittyvän laitteen, kaapelin, vähäisen rakennelman taikka pylvään toisen omistamalle tai hallitsevalle alueelle; matkaviestinverkon tukiaseman, siihen liittyvän laitteen tai kaapelin toisen omistamaan tai hallitsemaan rakennukseen; taikka kiinnittänyt rakennuksiin tai rakennelmiin tarpeellisia laitteita. Viestintävirasto voi asettaa velvoitteen, jos rakentamista tai sijoittamista ei muutoin voida järjestää tyydyttävällä tavalla ja kohtuullisin kustannuksin. Velvoitteen asettamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei sillä estetä tai rajoiteta kohtuuttomasti verkkoyrityksen omaa käyttöä. Jolleivät asianosaiset sovi yhteiskäyttöön tai rinnakkain sijoittamiseen liittyvistä kustannuksista, Viestintävirasto voi määrätä aiheutuvien kustannusten jakamisesta.

Viestintävirasto tekee kilpailuongelmien ja sääntelytarpeen arvioimiseksi säännöllisin väliajoin markkina-analyyseja. Viestintävirasto määrää päätöksellään yrityksen huomattavan markkinavoiman yritykseksi, jos sillä havaitaan markkina-analyysin perusteella olevan erikseen määritellyillä markkinoilla yksin tai yhdessä muiden kanssa sellaista taloudellista vaikutusvaltaa, jonka turvin se voi toimia huomattavassa määrin riippumattomasti kilpailijoista, kuluttajista tai muista käyttäjistä. Viestintäviraston antamassa päätöksessä yritykselle asetetaan erikseen määritellyjä tuotteita ja/tai palveluita koskevia velvoitteita markkinoille tulon esteiden ja muiden kilpailuongelmien poistamiseksi. Velvoitteita asetetaan ensisijaisesti tukkutasolla ja ne voivat koskea käyttöoikeuden luovuttamista säänneltyyn tuotteeseen tai palveluun, palvelun hinnan ja toimitusehtojen avoimuutta ja syrjimättömyyttä sekä tuotteen tai palvelun hinnoittelua. Suomessa huomattavan markkinavoiman yrityksiä on tällä hetkellä noin 30. Viestintämarkkinoiden rakenne poikkeaa Suomessa huomattavasti muista EU-maista, joissa huomattavan markkinavoiman yrityksiä on usein vain muutama.

Viestintävirasto voi asettaa teleyritykselle käyttöoikeuden luovuttamista koskevia velvollisuuksia myös muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella. Velvollisuus luovuttaa käyttöoikeus voi syntyä muun muassa kaapelikanavaan tai radiomaston antennipaikkaan sekä siihen liittyvään laitetilään, jos rinnakkaisen kaapelikanavan tai radiomaston rakentaminen ei ole tarkoituksenmukaista ympäristönsuojelusta, luonnonsuojelusta tai maankäytön suunnittelusta johtuvasta taikka muusta näihin verrattavasta syystä. Velvollisuutta asettaa velvollisuuksia huomattavan markkinavoiman tai muun synn perusteella ei kuitenkaan ole, jos käyttöoikeuden luovutus johtaa tietosuojaan tai kansallisen turvallisuuden vaarantumiseen tai se on yrityksen kannalta teknisesti epätarkoituksenmukaista tai muutoin kohtuutonta.

Myös laajakaistatukea saaneelle verkonhaltijalle on asetettu velvollisuuksia yhteiskäyttöön liittyen. Laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain (1186/2009) 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti laajakaistatukea saanut verkonhaltija on velvollinen luovuttamaan seitsemän vuoden ajan tuen viimeisen erän maksamisesta muille teleyrityksille käyttöoikeuden tuen avulla rakennettuun viestintäverkkoon, verkkoelementtiin ja verkon kapasiteettiin kohtuulliseen hintaan ja syrjimättömin ehdoin. Luovutusvelvollisuus ei koske kohdetta, joka on tuen saajan omassa käytössä tai tarpeen sen omaa kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Mastojen ja kaapelikanavien osalta käyttöoikeuden luovutusvelvoitetta ei ole ajallisesti rajoitettu, vaan se jatkuu omaisuuden olemassaolon ajan. Laajakaistatukilain mukainen luovutusvelvollisuus koskee myös esimerkiksi laittiloja ja kaapelikanavia (HE 176/2009 vp).

Tietoyhteiskuntakaaren 241 §:n mukaan ennen maanrakennustyöhön, metsätyöhön, vesirakennustyöhön taikka muuhun telekaapeleita mahdollisesti vaarantavaan työhön ryhtymistä työn suorittajan on vaurioiden välttämiseksi selvitettävä, sijaitseeko työalueella telekaapeleita. Teleyrityksen on annettava maksutta tietoja telekaapeleiden sijainnista. Teleyrityksen on myös annettava työn suorittajalle vaaran välttämiseksi tarpeelliset tiedot ja ohjeet. Tietoyhteiskuntakaaren 240 §:n mukaan valvontaviranomainen on telekaapeleiden sijoittamisen osalta kunta. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on alueellaan valvottava sitä, että sijoittamisessa noudatetaan sen 233 §:n nojalla antamaa päätöstä. Kunnan on tarvittaessa koordinoitava telekaapelien sijoittamista siten, että telekaapelien sijoittamisesta ja kunnossapidosta ei aiheudu sellaista haittaa tai vahinkoa, joka on kohtuullisin kustannuksin vältettävissä. Tietoyhteiskuntakaaren nojalla yleinen valvontaviranomainen viestintäverkkoja koskevissa kysymyksissä on Viestintävirasto.

Viestintäviraston toimialakatsauksen (1/2015) mukaan Vuoden 2014 lopussa kiinteän verkon tekniikoilla toteutettuja, nopeudeltaan vähintään 30 megabittiä sekunnissa laajakaistaliittymiä oli saatavilla noin 81 prosentilla suomalaisista kotitalouksista. Kiinteän verkon laajakaistaliittymiä oli katsauksen mukaan vuoden 2014 lopussa noin 1,8 miljoonaa, joka oli noin kaksi prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Valokuituverkon saatavuus kasvoi vuonna 2014 noin neljä prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vuoden lopussa valokuituverkolla toteutettu laajakaistaliittymä oli hankittavissa jo 53 prosentilla kotitalouksista.

Viestintäviraston teleyrityksiltä keräämien tietojen mukaan kiinteän laajakaistaverkon saatavuuden laajeneminen selittyy suurelta osin juuri uuden valokuituverkon rakentamisella. Teleyritykset rakentavat valokuituverkkoa markkinaehtoisesti pääasiassa kaupunkeihin ja taajama-alueille. Harvemmin asutuilla alueilla Laajakaista 2015 -hankkeessa myönnettyllä valtioneuvostolla on ollut merkittävä vaikutus valokuituverkon rakentamiseen.

Kiinteän verkon puhelin- ja laajakaistapalveluiden markkinoilla on Suomessa suhteellisen suuri joukko yrityksiä. Kolme suurta yksittäistä toimijaa ovat Elisa, TeliaSonera ja DNA. Lisäksi Finnet-ryhmän yritykset muodostavat yhteenlaskettuna merkittävän toimijan. Vuoden 2014 lopussa kiinteän verkon laajakaistaliittymämarkkinoilla markkinajohtajuuden jakoivat Elisa ja TeliaSonera 32 prosentin markkinaosuuksillaan. DNA:n markkinaosuus oli 23 prosenttia, Finnet-yritysten yhteenlaskettu osuus 11 prosenttia ja muiden teleyritysten kaksi prosenttia.

Sähköverkot

Sähkömarkkinalaki (588/2013) ei sisällä säännöksiä yhteisrakentamisesta. Lakiin kuitenkin sisältyy säännöksiä sähköverkkojen luvanvaraisesta rakentamisesta, maakaapeleita vaarantavasta työstä ja maakaapeleiden sijainnin selvittämisestä. Maakaapeleita koskevat säännökset velvoittavat kaikkia maanrakennustöitä tekeviä tahoja. Sähkömarkkinalain mukainen valvontaviranomainen on Energiavirasto.

Sähkömarkkinalain 14 §:n mukaan nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin sähköjohdon rakentamiseen on pyydettävä hankelupa Energiavirastolta. Hankelupaan voidaan sähkömarkkinalain 16 §:n 3 momentin mukaisesti liittää luvan edellytysten kannalta tarpeellisiksi katsottavia ehtoja.

Sähkömarkkinalain 110 §:ään sisältyy tietoyhteiskuntakaaren tapaan yleinen säännös, jonka mukaan ennen maanrakennustyöhön, metsätyöhön, vesirakennustyöhön, verkonrakennustyöhön tai muuhun sähkökaapeleiden läheisyydessä tapahtuvaan työhön ryhtymistä työn suorittajan on työturvallisuuden varmistamiseksi ja vaurioiden välttämiseksi selvitettävä, sijaitseeko työalueella sähkökaapeleita. Verkonhaltijan on annettava maksutta työtä koskevan suunnitelman laatijalle sekä työn suorittajalle tiedot kohteen läheisyydessä sijaitsevista sähkökaapeleista. Verkonhaltijan on saatettava tiedot sähkökaapeleidensa sijainnista tietojen käyttöön oikeutettujen saataville digitaalisessa muodossa sekä annettava työn suorittajalle vaaran välttämiseksi tarpeelliset tiedot ja ohjeet.

Sähköverkot jakautuvat kanta-, alue- ja paikallisverkkoihin sekä jännitteen perusteella suur- (400, 220 ja 110 kilovoltin voimajohdot), keski- (50, 20 ja 10 kilovolttia) ja pienjänniteverkkoihin. Sähköverkostojen yhteispituus on noin 375 000 km. Tästä on Fingrid Oyj:n omistamaan kantaverkkoon kuuluvia suurjännitteisiä 110–400 kilovoltin (kV) voimajohtoja noin 14 000 kilometriä (km). Suurjännitteinen voimajohto haarautuu joko alueellisen verkonhaltijan 110 kV:n voimajohdoksi taikka taajama-alueiden lähellä sijaitsevissa muuntamoissa ja kytkentäkentissä paikallisen sähköyhtiön useisiin 20 kV:n keskijännitejohtoihin ja lopulta asuinalueilla sijaitsevista muuntamoissa 400 voltin (V) pienjännitejohtoiksi.

Maakaapeloituja sähköverkkoja, erityisesti keski- ja pienjänniteverkkoja, voidaan yleensä yhteisrakentaa viestintäverkkojen kanssa. Samoin näihin sähköverkkoihin kuuluvien fyysisten infrastruktuurien yhteiskäyttö on yleensä mahdollista viestintäverkkojen kanssa. Voimajohdot sen sijaan sopivat yhteiskäyttöön tai -rakentamiseen huonosti, koska valokuitua ei voi sijoittaa samaan kaivantoon voimajohdon kanssa. Käytännössä yhteisrakentamista tapahtuu erityisesti maantie- ja katuverkolla. Muiden infrastruktuuriverkkojen kanssa tapahtuva yhteisrakentaminen on vähäisempää ja rajoittuu lähinnä taajamien katualueille. Ilmajohtoina kulkevat sähköjohdot soveltuvat huomattavasti paremmin yhteiskäyttöön ja -rakentamiseen, koska sähkö-

ja viestintäverkot rakennetaan nykyisin paremman toimintavarmuuden takaamiseksi yleensä maakaapelointeina.

Kaasuverkot, kaukolämpö ja -jäähdytys

Maakaasumarkkinalaki (508/2000) ei sisällä säännöksiä infrastruktuurin sijoittamisesta tai yhteiskäytöstä. Laissa on säännöksiä maakaasuputkien rakentamisesta ainoastaan rajan ylittävän siirtoputken osalta. Maakaasumarkkinalain mukainen valvontaviranomainen on Energiavirasto.

Kaukolämpö- tai kaukojäähdytysverkoista ei ole erityislakia, eikä näillä verkoilla ole erityistä valvontaviranomaista.

Suomen kaasuverkosto kulkee Kaakkois- ja Etelä-Suomessa sekä Hyvinkään, Hämeenlinnan ja Tampereen seuduilla. Jakeluputkistoa on yli 1 900 km. Maakaasun jakeluverkkojen investoinnit kohdistuvat ensisijaisesti katu- ja muille kaupunkialueille. Kaasuverkkoa on katualueella usein siellä, missä ei ole kaukolämpöverkkoa. Maakaasun siirto- ja jakeluverkot palvelevat Suomessa hyvin rajoitetusti sitä kohderyhmää, jonka laajakaistainfrastruktuurin yhteisrakentamisella halutaan tavoittaa, lukuun ottamatta jakeluputkistoa yhdyskuntateknisen verkoston osana. Maakaasuverkosto on rakennettu alueille, joissa on jo ennestään varsin hyvät laajakaistayhteydet. Liikenne- ja viestintäministeriön teettämän teknistaloudellisen selvityksen (liikenne- ja viestintäministeriö, julkaisuja-sarja 8/2015) mukaan kaasuinfrastruktuurin yhteiskäyttö ei pääsääntöisesti ole mahdollista.

Suomessa oli kaukolämpöverkkoa vuoden 2014 lopussa arviolta runsaat 14 000 km noin 170 kunnassa. Verkon laajuus kasvaa 250–500 km vuodessa. Kaukolämpöverkkoja on lähinnä kaupunkien ja kuntien keskustoissa sekä taajama-alueilla. Kaukolämpöverkkojen paikkamainen uudistus- ja korjaustapa ei mahdollista yhteiskäyttöä ja -rakentamista. Yhteisrakentaminen tulee lähinnä kyseeseen kaukolämpöverkon uudisrakentamisen yhteydessä, kun katuja avataan laajempina kokonaisuuksina. Olemassa olevan kaukolämpöinfrastruktuurin yhteiskäyttö ei käytännössä tule kyseeseen, koska kaukolämpöverkkoon ei yleensä kuulu yhteiskäyttökelpoista fyysistä infrastruktuuria. Sama koskee kaukojäähdytysverkkoa, joka on huomattavasti kaukolämpöverkkoa rajatumpi ja sijaitsee lähinnä isoimpien kaupunkien keskusta-alueilla.

Vesihuoltoverkot

Vesilaki (587/2011) ei sisällä säännöksiä yhteisrakentamisesta tai rakentamiseen liittyvien tietojen antamisesta. Lain 4 luvun 8 §:ssä säädetään vesijohdon ja laitteistojen sijoittamisesta veden ottamista koskevan päätöksen yhteydessä. Muutoin vesijohdon sijoittamisesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 161 a §:ssä. Myöskään vesihuoltolaki (119/2001) ei sisällä säännöksiä yhteisrakentamisesta eikä tietojen antamisesta.

Vesilain mukainen valvontaviranomainen on aluehallintovirasto, joka päättää vesilain mukaisesta vesijohtojen sijoittamisesta. Vesihuoltolain mukaisia valvontaviranomaisia ovat ELY-keskukset, kunnan terveydensuojeluviranomainen sekä kunnan ympäristönsuojelu-viranomainen.

Suomessa on yli 1 500 vesilaitosta ja yli 600 viemärilaitosta. Näistä laitoksista osa huolehtii molemmista tehtävistä. Noin 90 % väestöstä asuu vesilaitoksiin liitetyissä kiinteistöissä ja yli 80 % viemärilaitoksiin liitetyissä kiinteistöissä. Vesihuoltolaitokset rakentavat ja maksavat

vesihuoltoverkostot. Talusvesiverkko on laajuudeltaan noin 100 000 km ja uusia rakennetaan vuosittain noin 1 500 km. Viemäriverkon laajuus on noin 50 000 km ja sitä rakennetaan vuosittain lähes 1 000 km lisää. Viemäriverkkoa rakennetaan usein samanaikaisesti talusvesiverkon kanssa, joten niiden pituuksia ei voi laskea yhteen yhteisrakentamispotentiaalia määriteltäessä. Toimialueet on usein sidottu asemakaavoitukseen, jolloin vesihuoltolaitos palvelee samaa asiakaskuntaa kuin katuverkosto sekä sen yhteyteen rakennettu sähkön ja kaukolämmön tai kaasun jakeluverkosto. Yksityiset vesihuolto-osuuskunnat toimivat taajamien lisäksi myös niiden ulkopuolella alueilla, joilla laajakaistan rakentaminen ei rajoitetusta asiakaskunnasta johtuen ole kannattavaa

Viestintäverkkojen ja vesihuoltoverkkojen yhteistoiminta on hyvin vähäistä, mikä pitkälti johtuu vesihuoltoverkkojen rakentamiseen liittyvistä teknisistä ratkaisuista ja turvallisuusmääräyksistä. Vesiputket asennetaan yleensä selvästi viestintäverkkoja syvemmälle, mutta niiden yläpuolelle ei putkirikkojen korjaustarpeen vuoksi saa asentaa muita verkkoja. Vesihuoltoverkkoihin ei yleensä myöskään kuulu yhteiskäyttökelpoista fyysistä infrastruktuuria.

Maantiet

Maantielaissa (503/2005) on säännöksiä rakenteiden sijoittamisesta teialueelle. Sen sijaan rakentamiseen liittyvien tietojen antamista tai rakentajien yhteistoimintaa koskevia säännöksiä ei ole. Maantielain 42 §:n mukaan teialueeseen kohdistuvaan työhön sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen teialueelle on oltava tienpitoviranomaisen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle, eikä haittaa tienpidolle. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rakenteiden, rakennelmien tai laitteiden sijoittamista koskeva lupa on kuitenkin myönnettävä, jos sijoittamisesta ei aiheudu vaaraa liikenteelle, eikä vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle. Yhteiskunnan toiminnan kannalta katsotulla välttämättömyydellä viitataan erityisesti energiantuotantoon ja -jakeluun, viestintäverkkoihin sekä vesi- ja viemärintiijärjestelmään eli pykälä kattaa tässä esityksessä ehdotetun lainsäädännön soveltamisalan.

Maantielain 44 §:n mukaisesti maantien suoja-alueella ei saa pitää rakennusta ja 45 §:ssä tarkoitetulla näkemäalueella rakennuksen pitäminen on niin ikään kielletty, jos näkemäalan esteettömyys on tarpeen liikenneturvallisuuden vuoksi. Maantien näkemäalueista säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella (65/2011). Maantielain 46 § asettaa rajoituksia myös maantien suoja- ja näkemäalueella tehtäville rakennelmille tai laitteille, jos niiden käytöstä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle. Liikennevirasto on lisäksi yhteistyössä sidosryhmien kanssa valmistellut ohjeet myös viestintä- ja sähköverkkojen sekä kaukolämpö- ja maakaasuputkien sijoittamisesta teialueelle (Liikenneviraston ohjeita 15/2014, Tiehallinnon ohjeita TIEH 2100032-v-05, Tiehallinnon ohjeita TIEH 2100064-v-09).

Liikennevirasto tienpitäjänä vastaa valtion omistamien maanteiden kunnossapidosta ja kehittämisestä sekä isompien tiehankkeiden toteuttamisesta. Alueelliset Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (jäljempänä ELY-keskus) tienpitoviranomaisena hoitavat maanteiden ja niihin liittyvien laitteiden ja varusteiden kunnossapidon. ELY-keskukset myös edistävät tieliikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta parantamalla maanteitä ja rakentamalla kevyen liikenteen väyliä. ELY-keskus tilaa kaikki kunnossapito- ja rakentamistyöt urakoitsijoilta. Teialueella tehtäviä töitä koskevan luvan myöntää koko Suomen osalta keskitetysti Pirkanmaan ELY-keskus. Lupa voidaan liittää ehtoja, jotka ovat tarpeen liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle taikka teialueella sijaitseville fyysisille infrastruktuureille tai verkoille mahdollisesti aiheutuvan haitan tai vahinkojen vähentämiseksi.

Maanteitä on yhteensä lähes 80 000 km, joista päällystettyjä teitä 51 000 km. Valaistuja maanteitä on noin 12 500 km (230 000 ulkovalaisinta), josta yli puolet on ilmajohtoja. Maanteillä yhteiskäyttöön soveltuvia fyysisiä infrastruktuureja ovat esimerkiksi tienpitoviranomaisen rakennuttamat putkitukset ja siltojen kaapelihyllyt. Pitkittäissuuntainen putkitus kaivoineen asennetaan nykyisin aina rakennettaessa tai perusparannettaessa maanteitä. Samoin tärkeimpien liittymien kohdalle asennetaan suojaputkia mahdollisia tien poikki myöhemmin asennettavia kaapeleita varten. Valtio maksaa erityisesti viestintäverkkojen käyttöön tarkoitettujen fyysisten infrastruktuurien rakentamisesta aiheutuvat kustannukset osana tiehanketta. Osassa esimerkiksi liikenteen ohjausjärjestelmien verkkoja ei kuitenkaan turvallisuussyistä voida sallia yhteistoimintaa. Tämä koskee erityisesti maantietunneleiden etähallintajärjestelmiä.

Kadut

Kadunpitovelvollisuudesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 86 §:ssä. Kadunpitovelvollisuus alkaa, kun asemakaavan mukaisen toteutuneen maankäytön liikennetarve sitä edellyttää eikä kunnalle aiheutuvia kustannuksia ole pidettävä kohtuuttomina kadun rakentamisella tyydytettävään liikennetarpeeseen verrattuna. Kunta huolehtii asemakaavoitetun alueen liikenne- ja katusuunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä katualueen johtojen ja rakenteiden yhteensovittamisesta.

Kadunpitoon liittyvistä velvollisuuksista säädetään laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978). Lain 14 a §:n mukaan kadulla ja yleisellä alueella tehtävästä työstä on tehtävä ilmoitus kunnalle. Työ voidaan aloittaa heti, kun kunta on antanut suostumuksen työn aloittamiseen. Jos kunta ei ole käsitellyt ilmoitusta 21 vuorokauden kuluessa, työ voidaan kuitenkin aloittaa. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys, jossa osoitetaan tarvittavassa laajuudessa alueen työnaikainen käyttö, työn kesto, työssä käytettävien laitteiden ja rakenteiden sijoitus, tilapäinen liikennejärjestely kaikki liikennemuodot huomioon ottaen sekä työstä vastaava henkilö ja hänen ammattipätevyytensä. Kunta voi antaa ilmoituksen johdosta työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen työstä mahdollisesti liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle, kadulla sijaitseville johdoille ja laitteille sekä kadun rakenteille aiheutuvan haitan ja vahingon vähentämiseksi. Kunnan antamien määräysten lainmukaisuus voidaan saattaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen ratkaistavaksi. Rikkoontuneet johdot, laitteet ja rakenteet saadaan merkittävien vahinkojen estämiseksi kuitenkin korjata välittömästi, mutta työstä on annettava selvitys kunnalle niin pian kuin mahdollista. Katuja koskevaan lainsäädäntöön ei sisälly määräyksiä rakentajien yhteistoiminnasta. Katujen kunnossapitolain mukainen valvontaviranomainen on kunta.

Kuntaliitto sekä Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry ovat yhteistyössä laatineet sopimusmallin viestintäverkkojen pitämisestä yleisillä alueilla. Yhteistoimintasopimuksessa sovitaan kunnan ja teleyrityksen kesken menettelytavoista, oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät yrityksen johtojen, laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen, rakentamiseen ja ylläpitoon kunnan omistamalla tai hallitsemalla yleisillä alueilla sekä laitteiden siirtämiseen ja siirroista aiheutuvien kustannusten jakamiseen kunnan ja yrityksen välillä. Mallisopimuksen kohdan 1.7 mukaan teleyritys toimittaa korvauksetta rakentamiensa laitteiden sijaintitiedot kunnalle erikseen sovittavilla aikaväleillä ja formaatissa ja järjestää kunnan alueella laitteidensa maksuttoman sijaintitietopalvelun. Mallisopimuksen kohdan 2.3 mukaan kaduille tai muille yleisille alueille, joiden auki kaivaminen aiheuttaa liikenteen, ympäristön tai teknisen syyn johdosta haittaa, sopijapuolet pyrkivät alueen rakentamisen yhteydessä sijoittamaan johdoille valmiit putkitukset tulevia tarpeita varten.

Kuntien katujen ja kaavateiden yhteispituus on noin 50 000 km. Valaistujen väylien pituudesta ei ole tarkkaa tietoa, mutta arvion mukaan niiden yhteispituus on yli 30 000 km. Viestintä-, energia- ja vesihuoltoverkot kulkevat kaupunkialueilla yleensä katuverkossa.

Yksityistiet

Yksityisteistä säädetään yksityistielaisissa (358/1962). Pääsääntöinen yksityisteiden hallinnointimuoto on tien omistajien muodostama tiekunta, joka päättää muun muassa tien kunnossapidosta ja parannuksista. Yksityistielaki ei sisällä määräyksiä verkkotoimijoiden yhteistoiminnasta. Jos verkkotoimija haluaa hyödyntää yksityistietä verkon rakennuksessa, tulee hankkeelle saada kaikkien niiden tiekunnan osakkaiden suostumus, joiden omistamien maa-alueiden kautta verkko kulkee.

Yksityistielain mukainen viranomainen on kunnan tielautakunta, jonka tehtäviin kuuluu muun muassa tieoikeuksista ja tienpitovelvollisuuksista päättäminen. Tielautakunnan päätöksistä voi valittaa maa-alueuteen.

Yksityisteitä arvioidaan olevan noin 360 000 km. Tästä pysyvän asutuksen käytössä on noin 100 000 km yksityisteitä, rakennettuja metsäteitä on noin 120 000 km sekä muita ajokelpoisia metsä-, mökki- ja viljelysteitä noin 140 000 km. Yksityisteitä on koko tiestön pituudesta noin 78 %, mutta niiden osuus liikennesuoritteesta on vain kaksi prosenttia ja rahoituksesta kuusi prosenttia. Yksityisteillä tienpidon kokonaisvastuun kantavat tieosakkaat, mutta tien kunnossapitoon ja perusparannuksiin voi saada valtion tai kunnan tukea. Yksityisteiden varsilla on erityisesti sähköverkoja pääosin ilmalinjoina rakennettuina. Verkkotoimijoiden yhteistoiminta yksityisteillä on vähäistä.

Rautatiet

Ratalaki (110/2007) sisältää säännökset muun muassa rautatien suunnittelusta ja rakentamisesta sekä johtojen ja muiden rakennelmien sijoittamisesta rata-alueelle. Sen sijaan tietojen antamista tai rata-alueella työskentelevien verkkotoimijoiden yhteistoimintaa koskevia säännöksiä ei ole. Ratalain 36 §:n mukaan rautatiealueella tehtävään muuhun kuin radanpitoon liittyvään työhön sekä johtojen, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen rautatiealueelle on oltava radanpitäjän lupa. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä merkittävää haittaa radanpidolle, eikä työtä tai laitteiden sijoittamista voida muutoin järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Lupaan voidaan liittää vaaran tai haitan torjumiseksi tarpeellisia ehtoja. Johtojen, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen rautatiealueelle sovelletaan ratalain säännöksiä, jollei oikeudesta toimenpiteen suorittamiseen säädetä erikseen muussa laissa. Jos toimenpiteen suorittaminen perustuu muun lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen, on radanpitäjän ja toimenpiteen suorittajan sovittava toimenpiteen suorittamisajankohdasta ja toteutustavasta. Ratalain 39 §:n mukaan radan suoja- tai näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aittaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä aiheutuu vaaraa juna- tai liikenneturvallisuudelle tai haittaa radanpidolle.

Liikennevirasto toimii radanpitoviranomaisena ja hallinnassaan olevan rataverkon radanpitäjänä. Rataverkon rakentamisen ja kunnossapidon Liikennevirasto tilaa ulkopuolisilta toimijoilta. Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa omalta osaltaan rautatiejärjestelmän valvonnasta. Sen valvottaviin kuuluvat muun muassa rautatieliikenteen harjoittajat, valtion rataverkko ja rautatielain (304/2011) soveltamisalaan kuuluvien yksityisraiteiden haltijat.

Rautatielaissa säädetään rautatieliikenteestä, rautatiejärjestelmän turvallisuudesta ja yhteentoimivuudesta, rataverkon käytöstä ja radoilla tehtävistä töistä.

Liikenneviraston hallinnoiman valtion rataverkon pituus on lähes 6 000 km, josta lähes 2 600 km on sähköistetty. Valtion rataverkon lisäksi on myös satamia, kaivoksia ja teollisuuslaitoksia palvelevia raiteita, joista osa on rahoitettu julkisella rahalla. Rautatieliikenteen ohjausjärjestelmissä käytettävät verkot ovat liikenneturvallisuuden näkökulmasta kriittisiä eikä niiden osalta radanpitäjä ole sallinut yhteistoimintaa muiden verkkotoimijoiden kanssa. Ratoja myös rakennetaan harvoin, joten niihin liittyvä yhteisrakentaminen on harvinaista. Turvallisuusmääräykset huomioiden rata-alueen ulkolaitoja voidaan kuitenkin hyödyntää sekä yhteiskäytössä että yhteisrakentamisessa.

Satamat

Oikeudesta lunastaa vesialue tai saada vesialueen käyttöoikeus satamaa varten säädetään vesilain 10 luvun 7 §:ssä. Yksityisistä yleisistä satamista annettu laki (1156/1994) ja kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista annettu laki (955/1976) kumottiin vuoden 2015 alusta lukien, joten satamia koskevaa erityislainsäädäntöä ei nykyisin ole. Satamatoimintojen sääntely on nähty tarkoituksenmukaiseksi järjestää kutakin erityiskysymystä koskevana asiakohtaisena sääntelynä. Satamatoiminnalla ei myöskään ole varsinaista valvontaviranomaista. Vesilain mukaisina valvontaviranomaisina toimivat ELY-keskukset ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Suomessa on 52 satamaa, joista 16 kuuluu Euroopan laajuiseen kattavaan liikenneverkkoon (Trans-European Transport Networks, TEN-T). Muut satamat ovat vähäliikenteisempiä teollisuussatamia tai paikallissatamia. Satama-alueilla yhteiskäyttöön soveltuvia fyysisiä infrastruktuureja voisivat olla esimerkiksi satama-operaattorin rakentamat putkitukset sekä erilaiset laitetiloiksi soveltuvat rakennukset ja rakennelmat. Uusia satamia ei juurikaan rakenneta eikä uudisteta niin, että sillä olisi yhteisrakentamisen kannalta merkitystä. Nykyisille satama-alueille johtaa kuitenkin myös muiden verkkotoimijoiden omistamia sähkö- ja viestintäverkkoja, jotka voivat soveltua sekä yhteiskäyttöön että yhteisrakentamiseen. Turvallisuusmääräykset huomioiva yhteiskäyttö ja yhteisrakentaminen toimivat jo nykyisin satama-alueilla. Satama-alueet vaativat korotettua turvallisuustasoa, joten pääsyjärjestelyjen järjestäminen edellyttää jatkuvaa valvontaa, mistä aiheutuu kustannuksia tilojen omistajille. Satamien toimivuuden ja turvallisuuden perustana olevaa infrastruktuuria on lähtökohtaisesti pidettävä kriittisenä infrastruktuurina.

Lentoasemat

Ilmailulain (1194/2009) 9 luvun 85 §:n mukaan lentopaikan tai muun ilmailua palvelevan alueen rakentamiseen on saatava rakentamislupa, jonka myöntää Liikenteen turvallisuusvirasto. Valtioneuvosto voi yksittäistapauksessa pidättää rakentamislupaa koskevan asian ratkaistavakseen. Lentoasemia koskevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä infrastruktuurin tai verkkojen yhteisrakentamisesta, eikä tietojen antamisesta. Lentoasemien valvontaviranomainen on Liikenteen turvallisuusvirasto.

Suomessa on 26 lentoasemaa, joista 24:llä lentoasemaoperaattorina toimii valtion kokonaan omistama Finavia Oyj. Mikkelin lentoasemaa ylläpitää Mikkelin kaupunki ja Seinäjoen lentoasemaa Rengonharju-säätiö. Lentoasemien lisäksi Suomessa on lukuisia pienempiä lentopaikkoja, joita ei luokitella lentoasemiksi.

Lentoaseman alueella on erilaisia infrastruktuuriverkkoja, jotka kuuluvat lentoasemaoperaattorille tai lentoasemalle palveluita tarjoavalle muulle verkkotoimijalle, kuten sähkö- tai teleyhtiölle. Lentoasemat ovat Suomessa rakentuneet kokonaisuuksina, missä lentoasemapalveluiden ja lennonvarmistuspalveluiden teknistä rajaa on usein mahdotonta erottaa kaapelointiyhteyksien osalta ja koko lentoaseman sisäinen kaapeliverkko on katsottava osaksi turvallisuuskriittistä lennonvarmistuspalvelua. Suomessa lennonvarmistus on myös toteutettu muusta Euroopasta poiketen niin sanottuna integroituna järjestelmänä, missä Finavia Oyj tuottaa palveluja myös Puolustusvoimien käyttöön. Lentoasemilla ja lennonvarmistuskeskuksissa on alueet ja rakennukset turvaluokiteltu ja pääsy kriittisiin kohteisiin on rajattua lentoturvallisuuden ja lentoasematoimintojen turvaamiseksi. Menettelyllä täytetään lentoturvallisuuden lisäksi Puolustusvoimien vaatimukset luokiteltujen aineistojen turvaamiseksi. Ilmailulaki edellyttää lisäksi lentoturvallisuuteen tai ilmaliikenteen säännöllisyyteen vaikuttavien teknisten järjestelmien muutoksien hyväksyntää liikenteen turvallisuusvirastossa, mikä osaltaan asettaa rajoituksia infrastruktuurin hallinnalle ja yhteiskäytölle. Yhteistoiminta on kuitenkin mahdollista lentoasema-alueilla sijaitseviin liityntäpisteisiin saakka.

Yhteistoiminnan nykytila

Yhteiskäytön ja –rakentamisen nykyisestä laajuudesta on saatavilla vain hajanaisia tietoja. Verkkotoimijat eivät yleensä tilastoi yhteistoimintaa tai se halutaan pitää omana liikesalaisuutena. Käytännössä verkkotoimijoiden yhteistoiminta on keskittynyt erityisesti valtion maantieverkolle. Tienpitäjän tavoitteena onkin ollut lisätä verkkotoimijoiden yhteistoimintaa, jotta liikenteelle asennuksista aiheutuvia haittoja voitaisiin vähentää ja samalla turvata asennustilan riittävyys myös tulevaisuudessa. Maantieverkollakin yhteistoiminnan kokonaisuus on kuitenkin suhteellisen vähäinen. Pirkanmaan ELY-keskuksen arviota mukaan maantiealueita koskevista työluvista ainoastaan noin viisi prosenttia koskee yhteiskäyttöä tai yhteisrakentamista tehtäviä hankkeita. Yhteistoiminnan määrässä on havaittavissa alueellista ja verkkotoimijakohtaista vaihtelua.

2.1.3 Kiinteistön ja rakennuksen sisäiset viestintäverkot

Lainsäädäntö

Yleisesti rakentamisesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) ja sen nojalla annetuissa säädöksissä. Maankäyttö- ja rakennuslaki tai sen nojalla annetut säädökset eivät kuitenkaan sisällä säännöksiä rakennusten tietoliikenneyhteyksistä tai oikeudesta liittää rakennus laajakaistaverkkoon. Kiinteistöjen sisäisistä viestintäverkoista säädetään tietoyhteiskuntakaareissa. Tietoyhteiskuntakaaren velvoitteita on noudatettava siinä tapauksessa, että kiinteistöön päätetään rakentaa tai uusia olemassa oleva sisäinen viestintäverkko. Tietoyhteiskuntakaareissa ei kuitenkaan edellytetä nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentamista.

Tietoyhteiskuntakaaren 111 §:ssä säädetään käyttöoikeudesta kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen verkkoon. Säännöksen mukaan tilaajan valinnanvapauden turvaamiseksi asunto-osakeyhtiöllä, kiinteistöosakeyhtiöllä tai niihin verrattavalla yhteisöllä, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä kiinteää viestintäverkkoa, joka on liitetty yleiseen viestintäverkkoon, on velvollisuus luovuttaa tilaajan valitsemalle teleyritykselle syrjimättömin ehdoin käyttöoikeus kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäisen viestintäverkon vapaana olevaan osaan viestintäpalvelun välittämiseksi kiinteistössä tilaajan päätelaitteisiin. Säännöksen tavoitteena on turvata tilaajan valinnanvapaus teleyrityksen

valitsemisessa, jotta esimerkiksi taloyhtiön asukkaat voivat kilpailuttaa palvelujen tarjonnan talossa. Määritelmän piiriin kuuluvat verkossa käytettyjen kaapelien lisäksi myös verkon kannalta tarpeelliset rakennusten sisääntulot, putkitukset ja muut rakenteet sekä laitetilat ja mahdollisesti verkossa käytettävät aktiiviset verkkoelementit.

Tietoyhteiskuntakaaren 249 §:ssä säädetään kiinteistön tai rakennuksen sisäisen verkon suunnittelusta ja teleurakoinnista. Pykälän mukaan kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon on täytettävä tietoyhteiskuntakaaren vaatimukset. Säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa yhdessä 111 §:n kanssa tilaajan valinnanvapaus teleyrityksen valinnassa siten, että teleyritys ei saa edellyttää, että kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon rakentamista, asentamista tai ylläpitoa suorittaa ainoastaan teleyrityksen valitsema teleurakoitsija. Teleyritys ei saa myöskään edellyttää, että kiinteistön tai rakennuksen sisäinen viestintäverkko liitetään yleiseen viestintäverkkoon siten, että se rajoittaa kiinteistön tai rakennuksen viestintäverkkojen hallintaa ja mahdollisuutta valita teleyritys.

Tietoyhteiskuntakaaren 249 §:n 4 momentin mukaan Viestintäviraston määräyksellä voidaan antaa määräyksiä kiinteistöjen ja rakennusten sisäisen viestintäverkkojen suunnittelussa huomioon otettavista viestintäverkkojen teknisistä ominaisuuksista ja suunnitteluun liittyvien asiakirjojen muodosta ja sisällöstä sekä kiinteistön ja rakennuksen sisäisen viestintäverkon ja yleisen viestintäverkon liittämiskohdasta. Määräyksiä voidaan antaa myös muista näihin verrattavista kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon hallintaan vaikuttavista teknisistä järjestelyistä.

Jos kiinteistöön rakennetaan sisäinen viestintäverkko tai se uusitaan, verkkoa rakennettaessa ja uusittaessa on noudatettava tietoyhteiskuntakaaren velvoitteita. Lisäksi on noudatettava Viestintäviraston määräystä kiinteistön sisäverkoista ja teleurakoinnista (65/2015 M), joka on annettu tietoyhteiskuntakaaren 249 §:n 4 momentin nojalla. Viestintäviraston määräyksessä määrätään sisäverkkojen ja niiden tarvitsemien laitetilojen rakenteesta, teknisestä laadusta, suorituskyvystä ja luotettavuudesta, turvallisuudesta ja suojaamisesta, tarkastuksista ja testauksista sekä dokumentoinnista. Määräyksen tarkoituksena on edistää teleyritysten välistä kilpailua eli mahdollistaa se, että useat eri teleyritykset pystyvät tekniisesti tuomaan kiinteistöön palveluja ja yhteyksiä, ja että käyttäjät voivat valita palvelun tarjoajan.

Sisäisten viestintäverkkojen omistus ja niitä koskeva päätöksenteko

Suomessa kiinteistön sisäverkot ovat yleensä kiinteistön omaisuutta. Kiinteistön omistajat päättävät siten kiinteistön sisäverkon rakentamisesta ja verkon uusimisesta. Päätöksenteko kiinteistön sisäisen viestintäverkon rakentamisesta ja uusimisesta kiinteistöissä eroaa riippuen siitä, minkälaisesta kiinteistöstä on kysymys ja miten kiinteistön omistussuhteita hallinnoidaan.

Yleisimmät asumismuodot Suomessa ovat omistusasuminen, asumisoikeusasuminen sekä valtion tukema ja yksityinen vuokra-asuminen. Tilastokeskuksen vuoden 2013 asuntoja ja asuinoloja koskevan Suomen virallisen tilaston mukaan Suomessa oli 2 906 000 asuntoa. Kaikista asunnoista vuokra-asuntoja oli vuoden 2013 lopulla noin 840 000. Valtaosa asunnoista Suomessa on siten omistusasuntoja. Vuoden 2013 lopussa kerrostaloasuntoja oli 44 prosenttia kaikista asunnoista eli 1 290 000 ja rivitaloasuntoja 396 000. Pientaloissa asuntoja oli vuoden 2013 lopussa yhteensä 1 165 000.

Kiinteistöosakeyhtiön kautta hallinnoidaan kiinteistön, sen rakennusten ja rakennusten tilojen omistusta. Suomessa kiinteistöyhtiöitä on kolmenlaisia, asunto-osakeyhtiöitä,

kiinteistöosakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä. Asunto-osakeyhtiön ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön toiminnasta säädetään asunto-osakeyhtiölaissa (1559/2009). Kuitenkin asunto-osakeyhtiölain 28 luvun 1 §:n mukaan keskinäisissä kiinteistöyhtiöissä voidaan noudattaa kokonaan osakeyhtiölakia (624/2006) tai vain osaa asunto-osakeyhtiölaista yhtiöjärjestyksen mukaan. Ei-keskinäisistä eli tavallisista kiinteistöyhtiöistä säädetään osakeyhtiölaissa. Asunto-osakeyhtiölain 28 luvun 3 §:n mukaan myös muun osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että yhtiöön sovelletaan asunto-osakeyhtiölain säännöksiä tai osaa niistä, jos yhtiössä on ainakin yksi osakashallinnassa oleva huoneisto tai muu tila.

Yleinen usean eri asukkaan samassa kiinteistössä tapahtuvan omistusasumisen muoto on asunto-osakeyhtiö. Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän kaupparekisterin mukaan Suomessa on 31 päivänä maaliskuuta 2015 yhteensä 86 186 asunto-osakeyhtiötä. Asunto-osakeyhtiölain 4 luvun 2 §:n mukaan asunto-osakeyhtiö vastaa kunnossapidosta siltä osin kuin se ei kuulu osakkeenomistajalle. Yhtiön on pidettävä kunnossa osakehuoneistojen rakenteet ja eristeet. Yhtiö on lisäksi velvollinen pitämään kunnossa lämmitys-, sähkö-, tiedonsiirto-, kaasu-, vesi-, viemäri-, ilmanvaihto- ja muut sen kaltaiset perusjärjestelmät. Asunto-osakeyhtiölain 6 luku sisältää kunnossapitoa tai uudistuksia koskevia erityisiä päätöksentekovaatimuksia. Asunto-osakeyhtiössä yhtiökokous päättää enemmistöpäätöksellä kunnossapidosta ja uudistuksesta, joka on laajakantoinen, taikka vaikuttaa olennaisesti asumiseen tai asumiskustannuksiin. Päätös uudistuksesta tehdään enemmistöpäätöksellä, jos osakkeenomistajan maksuvelvollisuus ei muodostu kohtuuttoman ankaraksi. Suurimmissa korjaus- ja perusparannushankkeissa toimivalta hallituksen ja yhtiökokouksen välillä jakautuu siten, että yhtiökokous päättää korjauksen tai parannuksen suorittamisesta, kuten sisäisen viestintäverkon rakentamisesta tai olemassa olevan verkon uusimisesta, ja rahoittamisesta. Hallitus valmistelee asian yhtiökokoukselle yhdessä isännöitsijän kanssa ja vastaa hankkeen toteuttamisesta yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti.

Kiinteistöosakeyhtiö ei ole itsenäinen yhtiömuoto, vaan siihen sovelletaan osakeyhtiölain säännöksiä. Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö on asunto-osakeyhtiölain 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettu muu osakeyhtiö kuin asunto-osakeyhtiö. Sen yhtiöjärjestyksessä määrätty tarkoitus on omistaa ja hallita vähintään yhtä rakennusta tai sen osaa ja jonka jokainen osake yksin tai yhdessä toisten osakkeiden kanssa tuottaa oikeuden hallita yhtiöjärjestyksessä määrättyä yhtiön rakennuksessa olevaa huoneistoa tai muuta osaa rakennuksesta tai kiinteistöstä. Tällaiseen keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön sovelletaan asunto-osakeyhtiölain säännöksiä. Keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhtiöön sovelletaan joko kokonaan tai osittain osakeyhtiölain määräyksiä.

Suomen vuokra-asunnoista noin puolet on rahoitettu valtion arava- tai korkotukilainalla. Loput vuokra-asunnoista on vapaarahoitteisia. Kaikkiin vuokra-asuntoihin sovelletaan lakia asuinhuoneiston vuokrauksesta (481/1995). Lisäksi valtion tukemiin vuokra-asuntoihin sovelletaan muun muassa aravalakia (1189/1995) ja lakia vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta (604/2001). Valtion arava- tai korkotukilainalla tuetut vuokra-asunnot poikkeavat vapaarahoitteisista vuokra-asunnoista siinä, että valtion tukemiin vuokra-asuntoihin asukkaat valitaan sosiaalisin perustein. Näiden vuokra-asuntojen vuokra määräytyy omakustannusperiaatteen mukaan, eli vuokralla katetaan pääasiassa vain talon rakentamisesta aiheutuneet pääomakulut ja kiinteistön hoitokulut.

Vuokratalon hallintamuodolle ei ole lainsäädännössä asetettu erillisiä rajoituksia. Vuokratalon omistus voi näin ollen perustua esimerkiksi kiinteistöosakeyhtiön, asunto-osakeyhtiön tai muun yhtiön osakkeiden omistukseen. Usein vuokratalot ovat hallinnolliselta muodoltaan

kiinteistöosakeyhtiöitä, jolloin niiden päätöksentekoon sovelletaan osakeyhtiölakia. Osakeyhtiölain mukainen päätöksenteko kuuluu hallitukselle, jos niitä ei ole erikseen määrätty yhtiökokouksen tai muun toimielimen päätettäväksi. Vuokrataloja omistavat laajasti kunnat ja yksityiset tahot. Päätöksen esimerkiksi kiinteistön sisäisen viestintäverkon uusimisesta tekee kiinteistöosakeyhtiöissä siten yleensä hallitus, jollei sitä ole annettu yhtiökokouksen tehtäväksi. Vuokralaisen oikeuksista säädetään yhteishallinnosta vuokratiloissa annetussa laissa (649/1990), jonka mukaan vuokralaisilla on oikeus saada tietoa kiinteistön kunnosta, hoidosta ja taloudenpidosta sekä tehdä muun muassa muutosesityksiä.

Valtion tuella tuotettuja asumisoikeusasuntoja omistavat kunnat, yleishyödylliset yhteisöt ja asumisoikeusyhdistyksset. Muulla rahoituksella rakennettuja taloja voivat omistaa myös muut osakeyhtiömuotoiset omistajat tai säätiöt. Asumisoikeuden haltijalla ja hänen kanssaan asumisoikeusasunnossa asuvalla on oikeus osallistua asumisoikeustaloa koskevaan hallintoon ja päätöksentekoon sekä saada sitä koskevia tietoja vähintään siinä laajuudessa kuin yhteishallinnosta vuokratiloissa annetussa laissa (649/1990) säädetään. Esimerkiksi rakennuksen kunnossapidosta ja kiinteistön sisäverkkoja koskevista asioista vastaa rakennuksen omistaja.

2.1.4 Tietopalvelu

Lainsäädäntö

Tietoyhteiskuntakaareissa on asetettu teleyrityksille kaapeleiden sijaintitietojen antamista koskeva velvoite. Tietoyhteiskuntakaaren 242 §:n mukaan teleyrityksen on saatettava telekaapeleiden sijaintia koskevat tiedot digitaaliseen muotoon sekä huolehdittava siitä, että kaapelitiedot on teknisesti mahdollista tarjota keskitetysti yhdestä paikasta. Sähkömarkkinalaissa säädetään puolestaan sähköverkkoyrityksen velvollisuudesta antaa maakaapeleiden sijaintia koskevia tietoja. Sähkömarkkinalain 110 §:n mukaan verkonhaltijan on annettava maksutta maanrakennustyötä, metsätyötä, vesirakennustyötä tai muuta sähkökaapeleiden läheisyydessä tapahtuvaa työtä koskevan suunnitelman laatijalle sekä työn suorittajalle tiedot kohteen läheisyydessä sijaitsevista sähkökaapeleista. Verkonhaltijan on saatettava tiedot sähkökaapeleidensa sijainnista tietojen käyttöön oikeutettujen saataville digitaalisessa muodossa sekä annettava työn suorittajalle vaaran välttämiseksi tarpeelliset tiedot ja ohjeet.

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole asetettu verkkoihin liittyvän fyysisen infrastruktuurin sijaintitietojen antamista koskevia velvoitteita muiden verkkotoimijoiden ja direktiivin 4 artiklassa tarkoitettujen julkisyhteisöjen osalta. Voimassa olevassa lainsäädännössä ei myöskään ole säännöksiä direktiivin 4 artiklassa tarkoitettun tietopalvelun tuottajasta ja tämän tehtävistä.

Julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetussa laissa (10/2015) säädetään julkisen hallinnon turvallisuusverkosta, sen palveluista ja palvelujen käytöstä sekä muusta turvallisuusverkkotoiminnasta. Turvallisuusverkon tieto- ja viestintäteknisten palvelujen tuottajana toimii valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä annetun lain (1226/2013) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu palvelukeskus. Tieto- ja viestintäteknisten palvelujen tuottajan tehtävänä on yksinoikeudella tuottaa, ylläpitää ja kehittää turvallisuusverkon yhteiset tieto- ja viestintätekniset palvelut, vastata tehtäväalueellaan turvallisuusverkkoa koskevien turvallisuus-, valmius-, varautumis- ja jatkuvuusvaatimusten toteutumisesta normaalioloissa ja niiden häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tieto- ja

viestintätekniisten palvelujen tuottajan tehtävistä, palveluista ja niiden käytöstä sekä niiden tuottamista tukevista menettelytavoista ja tietojärjestelmistä.

Käytäntö

Verkkoihin liittyvän fyysisen infrastruktuurin sijaintitieto- ja selvityspalveluja tarjoavat tällä hetkellä Johtotieto Oy sekä tiettyssä määrin myös kunnat kaupungit ja eräät muut toimijat. Johtotieto Oy kuuluu valtion täysin omistamaan Suomen Erillisverkot Oy -konserniin, jonka tehtävänä on turvata yhteiskunnan kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluja kaikissa olosuhteissa. Johtotieto Oy:lla on yli 20 vuoden kokemus johtojen ja putkien sijaintitieto- ja näytönvarauspalvelujen tarjoamisesta. Sen asiakkaita ovat maanrakennusyrietykset, kunnat, yksittäiset kaivajat, kaivu-urakoiden suunnittelijat ja viranomaiset. Yhtiö saa sijaintitiedot johdonomistajien kanssa tekemiensä sopimusten kautta. Sopimuksissa määritellään muun muassa, edellyttääkö johdonomistaja näyttöpalvelua vai riittääkö pelkkä sijaintipalvelu. Johtotieto Oy:n palveluja täydentää johtotietopankki, joka on itsepalveluportaali. Johtotietopankissa voi tehdä esiselvityksen maanalaisten johtojen sijainnista. Portaaliin kirjaututaan verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Tietojen luovuttamista johtotietopankista rajoitetaan alueen laajuuden ja vuorokauden aikana tehtyjen hakukertojen määrän mukaan. Lisäksi saman hakijan hakuhistoriaa seurataan siten, ettei yhdelle taholle pääse syntymään liian laajaa yhtenäistä tietoa-aineistoa. Kaivu-urakoitsijalle annettava kartta-aineisto on voimassa kaksi viikkoa. Johtotieto Oy ylläpitää lisäksi yhteispalveluportaalia, jonka kautta saa tietoa suunnitteilla tai vireillä olevista kaivu-urakoista. Portaalin tietoja käytetään hyväksi yhteisrakentamisen edistämiseksi.

Johtotieto Oy:lla on oman arvionsa mukaan hallussaan 100 % maanteiden varsilla sijaitsevista verkkoihin liittyvistä fyysisistä infrastruktuureista sekä valtakunnallisesti pituuden mukaan laskettuna noin 40 – 50 %. Yhtiön sijaintitietoihin kuuluu myös ilmajohtoja, millä voidaan lisätä esimerkiksi metsätyökoneiden työskentelyturvallisuuksi.

2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

2.2.1 Kansainvälinen kehitys

Esityksen kansainvälisessä vertailussa on käyty läpi ulkomaista lainsäädäntöä yhteisrakentamisdirektiivin soveltamisalan osalta. Ulkomaisessa lainsäädännössä tarkasteltuja asioita ovat yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttövelvoitteet, keskitetty tietopalvelu, kiinteistöjen ja rakennusten sisäisten viestintäverkkojen rakentamisvelvoitteet ja riidanratkaisu erimielisyystilanteissa.

Yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttövelvoitteet

Saksan televiestintälaissa (Telekommunikationsgesetz) on säännökset yleisten viestintäverkkojen ja eri toimialojen infrastruktuurin yhteiskäytöstä. Sellaisten yksityisten yritysten ja julkisoikeudellisten henkilöiden, joiden infrastruktuuria voidaan käyttää sähköisten viestintäverkkojen yhteyksien asentamiseksi tai laajentamiseksi, on velvollisuus kirjallisen pyynnön perusteella sallia yleisten viestintäverkkojen tarjoajan käyttää infrastruktuuriaan kohtuullista korvausta vastaan.

Ranskassa sähköistä viestintää koskevassa laissa (Code des postes et communications électroniques) säännellään infrastruktuurin yhteiskäytöstä. Ranskan posti- ja

viestintäviranomainen (Autorité de Régulation des Communications Électroniques et des Postes) voi joko määrätä huomattavan markkinavoiman yrityksen, tai kehottaa muuta huomattavan markkinavoiman yritystä, sallimaan laissa tarkemmin määritellyn infrastruktuurin yhteiskäytöstä. Yhteiskäytöstä sovitaan tarkemmin osapuolten välisellä sopimuksella.

Ruotsin sähköistä viestintää koskevassa laissa (lag om elektronisk kommunikation) myös muu, kuin huomattavan markkinavoiman yritys voidaan toisen operaattorin pyynnöstä velvoittaa sallimaan yhteiskäyttö markkinaehtoista korvausta vastaan. Ehtona on, että yhteiskäytölle on jokin ympäristön suojeluun, kaupunkisuunnitteluun ja maankäytön tavoitteiden toteuttamiseen, kansanterveyden, tai yleisen turvallisuuden suojaamiseen perustuva syy. Operaattori tai se, joka omistaa johtoja, jotka kuuluvat yleiseen viestintäverkkoon ja ovat operaattorin hallinnassa, voidaan myös toisen operaattorin hakemuksesta velvoittaa sallimaan rakennuksen sisäisten johtojen käyttö, tai rakennuksen ulkopuolisten johtojen käyttö ensimmäiseen jakelupisteeseen saakka. Velvoite voidaan kuitenkin asettaa vain silloin, kun infrastruktuurin lisärakentaminen katsotaan kannattamattomaksi tai fyysisesti mahdottomaksi.

Tanskan sähköisiä viestintäverkkoja ja palveluita koskevassa laissa (lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester) viestintäverkkojen tarjoaja voidaan velvoittaa sallimaan toiselle tarjoajalle oikeus käyttää viestintäverkkoaan ja siihen liittyviä laitteita ministeriön antamien tarkempien määräysten mukaisesti. Määräysten on oltava kohtuullisia ja perusteltuja joko ympäristön, kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai kaupunkisuunnittelun ja maankäytön tavoitteiden toteuttamisen vuoksi.

Norjassa posti- ja viestintäviranomainen (Post- og teletilsynet) voi sähköisestä viestinnästä annetun lain (lov om elektronisk kommunikasjon, ekomloven) nojalla velvoittaa tarjoajan, joka on saanut sijoittamisoikeuden lunastuslain nojalla, sallimaan infrastruktuurin yhteiskäytön sellaisen tarjoajan kanssa, jolla vastaavaa oikeutta ei ole. Posti- ja viestintäviranomainen voi velvoittaa tarjoajat infrastruktuurin yhteiskäyttöön myös silloin, jos resurssien tehokas käyttö, terveys-, ympäristö- tai turvallisuusnäkökohdat taikka muut sosiaaliset näkökohdat puoltavat sitä. Posti- ja viestintäviranomainen voi lisäksi velvoittaa minkä tahansa johdon omistajan sallimaan rakennuksen sisällä olevan johdon yhteiskäytön, tai milloin johto sijaitsee rakennuksen ulkopuolella, käytön ensimmäiseen keskittimeen tai jakopisteeseen saakka, jos infrastruktuurin toisintaminen on vaikea toteuttaa tai taloudellisesti kannattamatonta.

Yhdysvaltain viestintälain (Communications Act) asettaa yhteiskäyttö- ja yhteisrakentamisvelvoitteita fyysisen infrastruktuurin omistajille, kuten puhelinyhtiöille, ja sähkö-, kaasu-, tai vesiyhtiöille, jotka omistavat sellaisia pylväitä, kaapelikanavia, kaapeliputkia tai käyttöoikeuksia, joita käytetään joko osittain tai kokonaan verkkoviestintään. Yhtiöiden on kirjallisen pyynnön johdosta sallittava pylväiden, kaapelikanavien, kaapeliputkien ja käyttöoikeuksien yhteiskäyttö syrjimättömin ja kohtuullisin ehdoin. Pyyntöön on vastattava kirjallisesti 45 päivän kuluessa ja kieltävä vastaus on perusteltava. Kieltävä vastaus voi daan perustella vain kapasiteetin riittävyyden, turvallisuuden, käyttövarmuuden tai teknisiin standardeihin liittyvillä syillä. Viestintälaki määrittelee korvauksen perusteet ja liittovaltion viestintäviranomaisella (Federal Communications Commission) on toimivalta antaa tarkempia määräyksiä korvauksesta. Osavaltioiden omilla säännöksillä on mahdollisuus syrjäyttää liittovaltion viestintälaki. Osavaltioiden on annettava liittovaltion viestintäviranomaiselle vakuutus siitä, että osavaltiotasoiset säännökset kattavat tarvittavat viestintälain sääntelykohteet.

Etelä-Koreassa sähköisen viestinnän edistämistä koskevan puitelain (Framework Act on National Informatization) mukaan telepalvelun tarjoajilla on oikeus pyytää laitoksilta, jotka rakentavat, ylläpitävät ja hallinnoivat liikenneverkkoja, vesi- ja viemäröinti-infrastruktuuria, sähkölaitteistoja tai viestintäverkkoja, sellaisten kaapelinsuojaputkien, kaapelikanavien, tolppien ja vastaavien rakennelmien yhteiskäyttöä, jotka ovat tarpeen viestintäkaapeleiden asentamiseksi, rakentamista ja vuokraamista varten. Telepalvelun tarjoaja vastaa kustannuksista. Telepalvelun tarjoajan ja laitoksen on pyrittävä pääsemään asiasta sopimukseen kolmen kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä. Etelä-Korean televiestintään koskevan lain (Telecommunications Business Act) mukaan määriteltyjen liikenneverkkojen rakentajilla on velvollisuus neuvotella rakennustöistä telepalveluiden tarjoajien kanssa silloin, kun rakennelmia voidaan käyttää televiestintälaitteiden tai -johtojen sijoittamiseen. Telepalvelun tarjoajan näkemykset on otettava huomioon rakennustöitä suoritettaessa, ellei erityisestä syystä muuta johdu.

Keskitetty tietopiste

Saksan verkkotoimisto (Bundesnetzagentur) ylläpitää infrastruktuuritietokantaa (Infrastrukturatlas), jossa on tiedot olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista, jota voidaan käyttää viestintäverkkojen suunnittelussa ja rakentamisessa. Tiedot koskevat infrastruktuurin ominaisuuksia, saatavuutta ja sijaintia. Tietojen antaminen tietokantaan on verkkoinfrastruktuurin ylläpitäjälle laissa määrättyissä tilanteissa pakollista. Tietokanta toimii sähköisesti ja siitä luovutetaan tietoja hyväksytyille käyttäjille, jotka suunnittelevat viestintäverkkojen rakentamista.

Ranskassa ei ole käytössä varsinaista tietopistettä. Sähköistä viestintää koskevan lain mukaan verkkoinfrastruktuurin rakennushankkeeseen ryhtyvän on kuitenkin tiedotettava paikallisviranomaisia suunnittelusta hankkeesta ja olemassa olevan verkkoinfrastruktuurin parannushankkeista. Velvoite koskee vain määrätyn kokoisia hankkeita ja julkisia alueita. Paikallisviranomainen ja operaattori voivat pyytää luvan kaapeleiden asentamiseen alueella. Lupa voidaan evätä verkon turvallisuuteen tai sen normaalin käytön varmistamiseen perustuvilla syillä.

Ruotsissa ei ole varsinaista lakiin perustuvaa keskitettyä infopistettä. Posti- ja telelaitos (post-och telestyrelsen) on kehittänyt niin kutsuttua Ledningskollen -verkkopalvelua, jonka kautta voi saada tietoja maanalaisista kaapeleista ja johdoista. Tarkoituksena on lisätä eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja infrastruktuurin yhteiskäyttöä. Palvelu toimii sähköisesti ja kaapeleita ja johtoja koskevien tietojen antaminen siihen on vapaaehtoista.

Tanskassa asunto-, kaupunki- ja maaseutuasioiden ministeriö (Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter) ylläpitää rekisteriä maanalaisen kaapeleiden ja putkien omistajista. Rekisteriin ei merkitä kaapeleiden tai putkien tarkkaa sijaintia, vaan omistajien itsensä ilmoittamat toiminta-alueet, joilla kaapeleita tai putkia sijaitsee. Rekisteri toimii sähköisesti ja siitä voidaan luovuttaa tietoja hyväksytyyn käyttöoikeuden omistajalle. Toimijat, joilla käyttöoikeutta ei ole, voivat pyytää rekisterin tietoja kaupallisten toimijoiden kautta. Kaikilla maanrakennustöitä suorittavilla yrityksillä on velvollisuus tarkistaa rekisteritiedot ennen töiden aloittamista. Tanskassa on käytössä myös elinkeinoviranomaisen (Erhvervsstyrelsen) ylläpitämä mastorekisteri, johon kootaan tietoja olemassa olevien radiomastojen ja antennien sijainneista.

Kiinteistöjen ja rakennusten sisäisiä viestintäverkkoja koskevat rakentamisvelvoitteet

Saksassa ei ole varsinaisia kiinteistöjen laajakaistavelvoitteisiin liittyviä säännöksiä, mutta televiestintälain mukaan kiinteistön omistajan on kuitenkin sallittava kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten kytkeminen sähköiseen viestintäverkkoon sekä viestintäyhteyksien rakentaminen ja uusiminen, jos tästä ei aiheudu kohtuutonta haittaa kiinteistön ja sen rakennusten käytölle.

Ranskassa rakentamis- ja asumislaki (Code de la construction et de l'habitation) velvoittaa uusien rakennusten varustamisen kuitukaapelilla ja kytkemään asunnot ja liiketilat kuituverkkoon. Kiinteistön sisäiseen kuituverkkoon pääsyyn sovelletaan sähköistä viestintää koskevaa lakia, joka edellyttää, että rakennuksen omistaja solmii sopimuksen operaattorin kanssa kuituverkkojen rakentamisesta ja että kaikki tahot, jotka ovat perustaneet tai jotka ylläpitävät taikka käyttävät rakennusten sisäistä kuituverkkoa, sallivat pääsyn verkkoon myös kaikille muille sitä pyytävälle operaattoreille. Rakennuksen omistajan ja kuituverkon rakentajan väliseen sopimukseen tulee sisällyttää ehto, jonka mukaan kuituverkkoa saavat käyttää myös muut operaattorit, huomioiden kuitenkin verkon kapasiteetin sekä sen, ettei alkuperäisen operaattorin tarjoama palvelu vaarannu.

Riidanratkaisu

Saksassa osapuolet voivat vaatia asian sovittelua Saksan verkkotoimistolta, jos yhteiskäytön ehdoista ei päästä yhteisymmärrykseen. Jos asiaa ei saada ratkaistua sovinnollisesti verkkotoimiston johdolla, verkkotoimisto voi antaa asiassa oman osapuolia sitovan päätöksensä.

Ranskassa posti- ja viestintäviranomaisen toimii riidanratkaisuelimenä operaattorien infrastruktuurin yhteiskäyttöön liittyvissä erimielisyyksissä.

Ruotsissa posti- ja telelaitos antaa yhteisrakentamista koskevat päätökset. Päätöksistä voi edelleen valittaa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle.

Norjassa posti- ja viestintäviranomaisen voi toimia sovittelu- ja riidanratkaisuelimenä. Viranomaisen voi toimia joko sovittelijana, tai antaa asiassa ratkaisun sen mukaan, mitä laissa sähköisestä viestinnästä säädetään. Asia voidaan saattaa toimilupaviranomaisen päätöksen jälkeen edelleen toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Yhdysvalloissa riidanratkaisun järjestäminen on liittovaltion viestintäviranomaisen vastuulla, joka käsittelee yhteiskäytön korvauksia ja ehtoja koskevia valituksia. Jos osavaltio on antanut osavaltiokohtaiset säännökset yhteiskäytöstä ja tarvittavat vakuutukset sääntelyn kattavuudesta, valitus siirretään osavaltion toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Etelä-Koreassa telepalvelun tarjoaja voi pyytää tieto- ja viestintäministeriöltä sovittelua, jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen infrastruktuurin rakentamisesta tai vuokraamisesta. Ministeriö voi sovittelun johdosta antaa päätöksen sopimuksen solmimisesta kohtuullisin ehdoin, jos sopimuksen syntymättä jääminen olisi olennaisella tavalla yleisen edun vastaista. Osapuolten on noudatettava sovittelua koskevaa päätöstä, ellei jokin poikkeuksellinen olosuhde oikeuta siitä poikkeamaan.

2.2.2 EU:n lainsäädäntö

Yhteisrakentamisdirektiivi

Yhteisrakentamisdirektiivin 1 artiklassa säädetään direktiivin tavoitteesta ja sen soveltamisalasta. Direktiivin tarkoituksena on helpottaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa. Se kannustaa siihen edistämällä olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä ja mahdollistamalla uuden fyysisen infrastruktuurin yhteisrakentamisen. Tarkoituksena on, että verkot voidaan ottaa käyttöön alhaisemmin kustannuksin. Lisäksi direktiivillä yhtenäistetään nopeita sähköisiä viestintäverkkoja koskevan fyysisen infrastruktuurin asentamista uusissa ja peruskorjattavissa kiinteistöissä ja rakennuksissa.

Direktiivi koskee viestintäverkkojen lisäksi monia sellaisia fyysisiä infrastruktuureja, joihin viestintäverkon elementtejä voidaan sijoittaa, esimerkiksi sähkö-, kaasu-, lämmönjakelu- ja liikenneverkkoja sekä vesi- ja viemäröinti-infrastruktuuria. Juomavesijärjestelmät jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

Yhteisrakentamisdirektiivi on toissijainen suhteessa sähköisen viestinnän direktiiveihin. Viestintämarkkinoita sääntelee viisi sähköisen viestinnän direktiiviä, jotka on kaikki hyväksytty 14 päivänä helmikuuta 2002 ja julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 24 päivänä huhtikuuta 2002. Nämä direktiivit ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (2002/21/EY, jäljempänä puitedirektiivi), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä (2002/19/EY, jäljempänä käyttöoikeusdirektiivi), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista (2002/20/EY, jäljempänä valtuutusdirektiivi), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (2002/22/EY, jäljempänä yleispalveludirektiivi) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (2002/58/EY, jäljempänä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi).

Edellä mainittuja sähköisen viestinnän direktiivejä on sittemmin ajanmukaistettu ja muutettu kahdella eri direktiivillä. Toinen näistä on 25 päivänä marraskuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/140/EY sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä annetun direktiivin 2002/21/EY, sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä annetun direktiivin 2002/19/EY sekä sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista annetun direktiivin 2002/20/EY muuttamisesta. Toinen muutosdirektiivi on niin ikään 25 päivänä marraskuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/136/EY yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun direktiivin 2002/22/EY, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetun direktiivin 2002/58/EY ja kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä annetun asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta.

Esityksessä tarkoitetun lain kannalta keskeisimmät direktiivit edellä mainituista ovat puite- ja käyttöoikeusdirektiivit. Puitedirektiivissä määritetään muun muassa puitteet sääntelyviranomaisten puuttumiselle sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen markkinahäiriöihin huomattavan markkinavoiman sääntelyn keinoin. Käyttöoikeusdirektiivin säännöksiä puolestaan sovelletaan sähköisiin viestintäverkkoihin puitedirektiivin mukaisesti määritellyillä tuote- ja palvelumarkkinoilla, jotta käyttöoikeuksien ja yhteenliittämisen tarjoajien välillä havaitut markkinaongelmat voitaisiin ratkaista. Säännökset koskevat muun muassa viestintäverkkojen käyttöoikeuksia, toisin sanoen sitä, millaisissa tilanteissa ja

millaisilla perusteilla teleyritykset ovat velvollisia luovuttamaan kilpailevalle teleyritykselle käyttöoikeuden omaan omaisuuteensa. Puite- ja käyttöoikeusdirektiivit ovat täysharmonisoivia eli teleyrityksille ei saa kansallisessa lainsäädännössä asettaa niitä pidemmälle meneviä velvoitteita.

Direktiivin 2 artiklassa määritellään direktiivissä käytetyt käsitteet. Verkon ylläpitäjällä tarkoitetaan direktiivissä yleisiä viestintäverkkoja tarjoavaa tai niiden tarjoamiseen luvan saanutta yritystä. Käytännössä tällä tarkoitetaan teleyrityksiä. Verkon ylläpitäjäksi katsotaan myös yritys, joka tarjoaa käyttöön fyysistä infrastruktuuria liikennepalvelujen tarjoamiseen tai kaasun, sähkön, lämmön tai veden tuottamiseen, kuljettamiseen tai jakamiseen. Yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaissa käytetään verkon ylläpitäjän sijasta käsitettä verkkotoimija.

Yrityksen käsitettä ei määritellä direktiivissä, mutta käytännössä sillä tarkoitetaan kaikkia taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä oikeudellisesta muodosta riippumatta. Euroopan komission antamassa suosituksessa mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (2003/361/EY) sekä Neuvoston tilastoyksiköistä yhteisön tuotantjärjestelmän havainnointia ja analyysia varten annetun asetuksen (ETY 696/93) mukaan yrityksellä tarkoitetaan kannattavaan tulokseen tähtäävää, taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä.

Artiklan 2 mukaan fyysisellä infrastruktuurilla tarkoitetaan rakennetta, rakennelmaa tai niiden osaa, johon on tarkoitus sijoittaa muita verkon osia ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkon osa. Tällaisia ovat muun muassa putket, mastot, kaapelikanavat, jakokaapit, antennit ja pylvää.

Artiklassa tarkoitettu nopea sähköinen viestintäverkko kykenee yhteysnopeuteen, joka on vähintään 30 megabittiä sekunnissa.

Yhteisrakentamisdirektiivin 3 artikla koskee olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä. Artiklan mukaan teleyrityksillä on oikeus käyttää muiden verkon ylläpitäjien olemassa olevaa passiivista infrastruktuuria kohtuullisin ehdoin. Jäsenvaltiot voivat valita vastavuoroisuuden periaatteen ja asettaa teleyrityksille vastavuoroisen velvollisuuden tarjota käyttöoikeutta verkkoihinsa muiden verkkojen käyttöönottamiseksi. Käyttöoikeutta on pyydettävä kirjallisesti ja pyynnössä on määriteltävä hanke aikatauluineen sekä tarvittavat verkon osat.

Verkon ylläpitäjä voi kieltäytyä myöntämästä käyttöoikeutta fyysiseen infrastruktuuriinsa. Kieltäytyminen on perusteltava objektiivisilla syillä. Tällaisia ovat esimerkiksi fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltumattomuus yhteiskäyttöön, verkon ylläpitäjän oma käyttö ja tuleva tarve, turvallisuuteen ja kansanterveyteen liittyvät syyt, verkkojen tietoturvallisuus sekä muiden samassa fyysisessä infrastruktuurissa tarjottavien palvelujen vaarantuminen. Peruste kieltäytymiselle on annettava kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Jos käyttöoikeudesta kieltäydytään tai ehdoista ei päästä yhteisymmärrykseen, osapuolilla on oikeus saattaa asia toimivaltaiseen kansalliseen riidanratkaisuelimeen. Riidanratkaisuelin voi antaa sitovan päätöksen ja vahvistaa ehdot, muun muassa oikeudenmukaisen ja kohtuullisen hinnan. Riidanratkaisuelimen on ratkaistava asia nopeasti, kuitenkin viimeistään neljän kuukauden kuluessa. Poikkeuksellisissa olosuhteissa aika voi olla pidempi.

Direktiivin 4 artiklassa säädetään olemassa olevaan fyysiseen infrastruktuuriin liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta. Teleyrityksillä on oikeus saada vähimmäistiedot olemassa olevasta

fyysisestä infrastruktuurista, muun muassa sen sijainnista ja reitistä, infrastruktuurin tyyppistä ja nykyisestä käytöstä sekä yhteyspisteestä. Tietojen luovutusta voidaan rajoittaa ainoastaan verkkojen tietoturvallisuuden, yleisen tai kansallisen turvallisuuden, kansanterveyden, luottamuksellisuuden tai yritys- ja liikesalaisuuksien perusteella.

Verkon ylläpitäjän on annettava vähimmäistiedot saataville keskitetyn tietopisteen kautta. Jos tiedot eivät ole tietopisteen kautta saatavissa, tiedot on annettava suoraan teleyritykselle sen kirjallisesta pyynnöstä. Verkon ylläpitäjän on kirjallisesta pyynnöstä tarvittaessa sallittava paikan päällä tehtävät selvitykset, jotka kohdistuvat sen fyysisen infrastruktuurin yksittäisiin osiin.

Julkisen sektorin toimijoiden on annettava tietopisteen kautta saataville vähimmäistiedot, jotka niillä on tehtäviensä puolesta hallussaan sähköisessä muodossa. Tiedot on annettava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2017. Tietojen päivitykset on annettava kahden kuukauden kuluessa tietojen vastaanottamisesta.

Jos tietojensaantioikeudesta syntyy erimielisyyttä, osapuolilla on oikeus saattaa asia toimivaltaiseen kansalliseen riidanratkaisuelimeen. Riidanratkaisuelimen on ratkaistava asia nopeasti, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa. Poikkeuksellisissa olosuhteissa aika voi olla pidempi.

Direktiivin 5 artiklassa säädetään yhteisrakentamisesta. Kun verkon ylläpitäjän suorittaa julkisista varoista rahoitettavia rakennustöitä, sen on suostuttava teleyrityksen fyysisen infrastruktuurin yhteisrakentamista koskevaan kohtuulliseen pyyntöön läpinäkyvin ja syrjimättömin ehdoin. Pyyntöön on suostuttava, ellei yhteisrakentaminen lisää kustannuksia ja haittaa töiden valvontaa. Lisäksi pyyntö on jätettävä mahdollisimman aikaisin, kuitenkin viimeistään kuukautta ennen kuin hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaiselta viranomaiselta. Jäsenvaltiot voivat antaa kustannusten jaosta tarkempia säännöksiä.

Jos osapuolet eivät kuukauden kuluessa pääse sopimukseen yhteisrakentamisesta, osapuolet voivat saattaa asian kansallisen toimivaltaisen riidanratkaisuelimen ratkaistavaksi. Riidanratkaisuelin voi antaa sitovan päätöksen ja vahvistaa ehdot, muun muassa oikeudenmukaisen ja kohtuullisen hinnan. Riidanratkaisuelimen on ratkaistava asia nopeasti, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa. Poikkeuksellisissa olosuhteissa aika voi olla pidempi.

Merkitykseltään vähäisten rakennustöiden ja kriittisen infrastruktuurin osalta jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksia 5 artiklan velvoitteista.

Direktiivin 6 artiklassa säädetään suunniteltuihin rakennustöihin liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta. Verkon ylläpitäjän on annettava teleyrityksen pyynnöstä, vähimmäistiedot tulossa olevista tai käynnissä olevista fyysisen infrastruktuurin rakentamishankkeista. Edellytyksenä on, että hankkeelle on lupa, lupaprosessi on käynnissä tai lupaa haetaan kuuden kuukauden sisällä. Artiklassa tarkoitettuja vähimmäistietoja ovat muun muassa töiden sijainti ja tyyppi, asennettavat verkon osat, töiden arvioitu aloitus ja kesto sekä liityntäpisteen sijainti. Vähimmäistietojen saantia voidaan rajoittaa ainoastaan, jos se on välttämätöntä verkkojen tietoturvallisuuden, yleisen tai kansallisen turvallisuuden, kansanterveyden tai luottamuksellisuuden tai yritys- ja liikesalaisuuksien kannalta. Tiedot on annettava kahden viikon kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Jos tietojensaantioikeudesta syntyy erimielisyyttä, osapuolet voivat saattaa asian kansallisen toimivaltaisen riidanratkaisuelimen ratkaistavaksi. Riidanratkaisuelimen on ratkaistava asia nopeasti, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa. Poikkeuksellisissa olosuhteissa aika voi olla pidempi.

Direktiivin 7 artiklassa säädetään lupien myöntämismenettelystä. Tiedot sähköisten viestintäverkkojen tai niiden osien rakentamiseen tarvittavista lupaprosesseista on oltava saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta. Jäsenvaltiot voivat myös päättää, että lupia voi hakea keskitetyn tietopisteen kautta. Luvat on myönnettävä neljän kuukauden kuluessa, poikkeuksellisia tilanteita lukuun ottamatta.

Direktiivin 8 artikla koskee kiinteistön ja rakennuksen fyysisen infrastruktuurin rakentamisesta. Vuoden 2017 alusta lähtien uudet ja peruskorjattavat rakennukset tulee varustaa nopeita laajakaistayhteyksiä tukevalla fyysisellä infrastruktuurilla verkon liityntäkohtaan saakka. Peruskorjaustöillä tarkoitetaan 2 artiklan 9 kohdan mukaan sellaisia rakennustöitä, jotka koskevat kiinteistön koko fyysistä infrastruktuuria tai sen merkittävää osaa koskevia rakenteellisia muutoksia ja edellyttävät rakennuslupaa. Jos jäsenvaltio niin on päättänyt, tällaiset kiinteistöt voivat saada erillisen merkinnän, josta voi todeta niiden olevan laajakaistavalmiita. Artiklan velvoitteista voidaan myöntää vapautuksia, jos velvoitteiden täyttäminen olisi kohtuutonta, esimerkiksi aiheutuvien kustannusten tai rakennustyypin takia.

Jos osapuolet eivät pääse asiassa yhteisymmärykseen, he voivat saattaa asian kansallisen toimivaltaisen riidanratkaisuelimen ratkaistavaksi. Riidanratkaisuelimen on ratkaistava asia nopeasti, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa. Poikkeuksellisissa olosuhteissa aika voi olla pidempi.

Direktiivin 9 artiklassa säädetään teleyrityksen oikeudesta liittää yleinen viestintäverkkonsa kiinteistön sisäiseen verkkoon. Teleyrityksillä tulee olla oikeus käyttää rakennuksen sisäistä verkkoa kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin, jos korvaavan verkon rakentaminen olisi mahdotonta tai taloudellisesti tehotonta. Jäsenvaltiot voivat halutessaan säätää vapautuksista velvollisuuden osalta.

9 artiklan 5 kohdan mukaan teleyrityksillä tulee myös olla oikeus liittää verkkonsa yksityisiin tiloihin omalla kustannuksella, jos nopeisiin yhteyksiin soveltuvaa infrastruktuuria ei ole eikä käytettävissä ole muita vaihtoehtoja.

Jos käyttöoikeudesta ei saada sovittua kahden kuukauden kuluessa, osapuolet voivat saattaa asian kansallisen toimivaltaisen riidanratkaisuelimen ratkaistavaksi. Riidanratkaisuelimen on ratkaistava asia nopeasti, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa. Poikkeuksellisissa olosuhteissa aika voi olla pidempi.

Direktiivin 10 artiklassa säädetään riidanratkaisuelimestä ja keskitetystä tietopisteestä. Riidanratkaisuelimen tulee olla oikeudellisesti erillinen ja toiminnallisesti riippumaton kaikista verkon ylläpitäjistä. Riidanratkaisuelimen päätöksiin voi hakea muutosta kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

10 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on myös nimettävä yksi tai useampi keskitetty tietopiste, josta olisi kattavasti saatavilla tiedot olemassa olevista ja suunnitelluista verkkojen rakentamishankkeista.

Direktiivin 11 artiklassa säädetään seuraamuksista. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet direktiivin veloitteiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava asianmukaisia, tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

Direktiivin 12 artiklassa koskee direktiivin uudelleentarkastelua. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2018 kertomuksen direktiivin täytäntöönpanosta. Kertomus sisältää yhteenvedon direktiivissä säädettyjen toimenpiteiden vaikutuksista ja tavoitteiden saavuttamisesta. Lisäksi kertomus sisältää arvion siitä, voidaanko direktiivillä edistää digitaalistrategiassa esitettyjä laajakaistatavoitteita kunnianhimoisempia tavoitteita.

Direktiivin 13 artiklassa säädetään direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja julkaistava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä ilmoitettava ne komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016.

Direktiivin säännöksiä on sovellettava 1 päivä heinäkuuta 2016 lukien.

Komission viestintäkomitea on antanut direktiivin soveltamisalasta työasiakirjan (COCOM15-05/4 February 2015). Työasiakirja on luonteeltaan epävirallinen ja viimesijainen vastuu direktiivin tulkinnasta kuuluu Euroopan unionin tuomioistuimelle. Komission työasiakirjassa käsitellään valittuja, jäsenvaltioiden esiin nostamia aiheita, joita ovat muun muassa yhteisrakentamisdirektiivin suhde muihin sähköisen viestinnän direktiiveihin, jäsenvaltioiden mahdollisuus laajentaa direktiivin soveltamisalaa, hinnoittelu sekä tiedonantovelvollisuus ja keskitetty tietopiste. Vastavuoroisuuden periaate on yksi komission työasiakirjassa täsmennetyistä aiheista. Yhteisrakentamisdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan nojalla jäsenvaltiot voivat valita vastavuoroisuuden periaatteen ja asettaa teleyrityksille vastavuoroisen velvollisuuden tarjota käyttöoikeutta verkkoihinsa muiden verkkojen käyttöönottamiseksi. Komission työasiakirjan mukaan direktiivi ei kiellä oikeuksien ulottamista myös muille verkon ylläpitäjille sillä edellytyksellä, että kansalliset täytäntöönpanoratkaisut toteuttavat direktiivin päämäärää, eli laajakaistarakentamisen kustannusten alentamista.

2.3 Nykytilan arviointi

2.3.1 Yhteisrakentaminen ja yhteiskäyttö

Sähkömarkkinalain uudistuksessa annettiin säännökset sähköverkkojen toimitusvarmuuden parantamisesta ja sähköverkonhaltijoiden varautumisen tehostamisesta. Jakeluverkko on suunniteltava, rakennettava ja ylläpidettävä siten, että jakeluverkon vikaantuminen myrskyn tai lumikuorman seurauksena ei aiheuttaisi asemakaava-alueella asiakkaalle yli kuusi tuntia kestävästä sähkönjakelun keskeytystä eikä muulla alueella yli 36 tuntia kestävästä keskeytystä. Jakeluverkonhaltijan on täytettävä vaatimukset portaittain 15 vuoden kuluessa. Vuoden 2019 loppuun mennessä toimitusvarmuusvaatimukset tulee toteutua vähintään 50 %:lla asiakkaista vapaa-ajan asuntoja lukuun ottamatta, vuoden 2023 loppuun mennessä 75 %:lla vapaa-ajan asuntoja lukuun ottamatta ja vuoden 2028 lopulla kaikkien asiakkaiden kohdalla. Käytännössä nämä vaatimukset tarkoittavat merkittävää sähköverkon maakaapeloinnin lisääntymistä tulevina vuosina. Yhteisrakentamispotentiaali kohdistuu erityisesti keskijännitejohtoihin keskusta-alueilla, keskustaajamissa ja haja-asutusalueilla sekä lähinnä katu- ja kaavatierakenteissa kulkeviin pienjännitejohtoihin (100–1.000 V).

Lähtövalaisuudessa teleyritysten näkökulmasta tärkeimmät kumppanit verkkojen yhteisrakentamisessa ja verkkoihin liittyvän fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytössä ovat siis sähköverkon toimijat. Sähköverkko on valtakunnallisesti laaja ja tavoittaa samat käyttäjät, jotka myös viestintäverkkojen olisi tarkoitus tavoittaa. Lisäksi verkot pääsääntöisesti sopivat teknisesti yhteisrakentamiseen ja niissä käytetty fyysinen infrastruktuuri monissa tilanteissa mahdollistaa yhteiskäytön.

Sähkö- ja viestintäala ovat pyrkineet kehittämään yhteistoimintaansa verkkojen rakentamisessa ja fyysisten infrastruktuurien yhteiskäytössä. Esimerkiksi maanteiden osalta verkkotoimijat ovat jo pidempään osallistuneet Liikenneviraston vetämään yhteistyöryhmään, joka on myös laatinut verkkojen sijoittamista tiealueelle koskevat ohjeistukset. Kokonaisuutena arvioiden verkkojen yhteisrakentaminen ja verkkoihin kuuluvien fyysisten infrastruktuurien yhteiskäyttö on kuitenkin ollut suhteellisen vähäistä. Syitä tähän ovat muun muassa erimielisyydet kustannusten jaossa, puutteellinen tai liian myöhään saatu tieto muiden verkkotoimijoiden hankkeista sekä erot hankkeiden toteutusaikatauluissa tai –tavoissa. Sähköverkon maakaapeloinnin lisääntyminen tarjoaa yhteistoiminnan kehittämisen näkökulmasta merkittävän tilaisuuden saavuttaa säästöjä sekä sähkö- että viestintäverkkojen rakentamisessa.

Merkittävä osa viestintä- ja sähköverkkojen potentiaalisesta yhteistoiminnasta kohdistuisi liikenneverkkoon eli käytännössä maanteihin ja katuverkkoon. Yhteistoiminnan osapuolena olisi tällöin tien- tai kadunpitäjä, jos se on itse asentanut liikenneväylälleen yhteiskäytön kohteena olevan fyysisen infrastruktuurin tai rakentaa yhdessä muun verkkotoimijan kanssa liikenneväylää tai siihen liittyviä osia. Yleensä yhteistoiminnan osapuolina olisivat kuitenkin esimerkiksi sähkö- ja viestintäalan verkkotoimijat, jotka yhteiskäyttävät liikenneväylällä sijaitsevaa ja toisen heistä omistamaa fyysistä infrastruktuuria taikka yhteisrakentavat liikenneväylällä sijaitsevia verkkojaan. Liikenteen ohjausjärjestelmiin liittyvät turvallisuusriskit rajoittavat paikoin yhteistoimintamahdollisuuksia. Liikenneverkolla on kuitenkin mahdollista huomattavasti lisätä verkkotoimijoiden yhteistoimintaa. Tästä olisi merkittävää hyötyä myös tulevien infrastruktuuriverkkotarpeiden näkökulmasta, koska erillisen rakentamisen vaatimien varoetäisyyksien vuoksi asennustila on tiealueilla paikoin loppumassa. Samalla ehkäistäisiin tierakenteelle toistuvista kaivutöistä aiheutuvaa haittaa. Katualueilla asennustila on myös rajallinen, joten verkkotoimijoiden yhteistoiminta on tärkeää.

Ehdotettu lainsäädäntö ei edellytä muutoksia maantielain 42 §:ään, jossa säädetään tiealueella tehtäviä töitä koskevan luvan myöntämisestä.

Yksityisteillä ei niiden suuresta määrästä huolimatta ole suurta merkitystä yhteiskäytön ja -rakentamisen kannalta, joskin sähköverkon ilmajohtojen maakaapelointi voi tarjota yhteistoimintamahdollisuuksia erityisesti viestintäverkon toimijoille, jos alueella on kysyntää viestintäverkoille. Suuri osa yksityisteistä on kuitenkin niin harvaan tai satunnaisesti asutetulla alueella, ettei viestintäverkkojen rakentaminen ole todennäköisesti kannattavaa. Yksityistielain tulevassa kokonaisuudistuksessa voidaan huomioida infrastruktuuriverkkojen ja yhteistoiminnan tarpeet nykyistä lakia paremmin.

Rata-alueita, lentoasemia ja satamia yhdistää yhteiskäytön ja -rakentamisen näkökulmasta liikenteen tai toiminnan korostuneet turvallisuusriskit, jotka todennäköisesti estävät yhteistoiminnan tai nostavat sen kustannukset yli kannattavuusrajan. Lentoasemien ja satamien merkitys verkkotoimijoiden yhteistoiminnalle on kokonaisuutena vähäinen, koska kyse on suppeista alueista. Rataverkko sen sijaan tarjoaa käyttökelpoisen sijoituspaikan

esimerkiksi viestintäverkon runkokaapeleille, minkä vuoksi rata-alueiden yhteistoimintamahdollisuuksia tulisi tarkkaan arvioida turvallisuuskysymykset huomioiden. Haasteena on rataverkon korotettu turvallisuustaso, jonka seurauksena pääsyjärjestelyjen järjestäminen edellyttää jatkuvaa valvontaa ja näin nostaa kustannuksia. Rata-alueen ulkorajallekin tehdyt asennukset ovat kuitenkin edullisempia kuin asennukset raivaamattomalle alueelle. Ehdotettu lainsäädäntö ei edellytä muutoksia ratalain 36 §:ään, jossa säädetään rata-alueella tehtäviä töitä koskevan luvan myöntämisestä. Vaikka työluvan epäämisperusteet ovat hieman maantielakia laajemmat, on ero perusteltu ottaen huomioon liikennemuotojen ja niiltä vaadittujen turvallisuustasojen erot.

Viestintäverkkojen yhteistoiminnan vähäisyys vesihuoltoverkkojen sekä kaasun ja kaukolämpöverkkojen kanssa perustuu pitkälti turvallisuusmääräyksiin, jotka estävät yhteistoiminnan tai nostavat sen kustannukset yli kannattavuusrajan. Tähän ei ehdotettu lainsäädäntö toisi muutosta.

Sen sijaan teleyritysten välistä yhteistoimintaa ehdotuksilla olisi mahdollista edistää, koska nykyiset tietoyhteiskuntakaaren määräykset yhteistoimintaan velvoittamisesta eivät ole soveltamisalaltaan yleisiä, vaan koskevat lähinnä yksittäisiä tilanteita ja huomattavan markkinavoiman yrityksiä. Viestintävirasto ei käytännössä ole antanut tietoyhteiskuntakaaren 57 §:ssä tarkoitettuja muita kuin huomattavan markkinavoiman perusteella ympäristönsuojelullisista tai maankäytön suunnitteluun liittyvistä syistä asetettavia käyttöoikeuden luovutusvelvoitteita. Myöskään teleyritysten vapaaehtoinen yhteistyö ei ole sillä tasolla, mikä olisi liiketaloudellisesti perusteltua. Syinä tähän ovat esimerkiksi hankkeita koskevien tietojen saantiin tai aikatauluihin liittyvien käytännön syiden lisäksi haluttomuus tehdä yhteistyötä kilpailijan kanssa vaikka se alentaisi molempien osapuolten kustannuksia.

Kokonaisuutena arvioiden verkkotoimijoiden yhteistoiminnan määrä on sillä saavutettavissa oleviin hyötyihin nähden liian vähäistä. Osa verkkotoimijoista on ottanut yhteistoiminnan osaksi toimintatapaansa ja saavuttanut sillä säästöjä, mutta osa verkkotoimijoista kieltäytyy kaikista yhteistoiminta-aloitteista. Yhteistoiminnan määrässä onkin havaittavissa alueellista ja verkkotoimijakohtaista vaihtelua.

Yhteistoimintaan velvoittavalla lainsäädännöllä voidaan yhteistoiminnan määrää lisätä, mutta vielä tärkeämpää olisi lainsäädännöllä luoda edellytykset verkkotoimijoiden yhteistyöhalun lisääntymiselle. Ehdoton edellytys tälle olisi se, että yhteistoiminta tuottaa hyötyjä kaikille osapuolille. Lainsäädännöllä tulisi myös puuttua yhteistoimintaa nykyisin vähentäviin tekijöihin. Käytännön tasolla yhteistoiminnan monesti estää puutteellinen tai liian myöhäinen tiedonsaanti muiden verkkotoimijoiden hankkeista. Lisäksi yhteiskäytön hinnoitteluun ja yhteisrakentamisen kustannusten jakoon liittyvät erimielisyydet ovat olleet merkittävä verkkotoimijoiden yhteistyöhalua vähentävä tekijä. Näitä ongelmia voitaisiin ehdotetulla lainsäädännöllä vähentää.

2.3.2 Kiinteistöjen ja rakennusten sisäiset viestintäverkot

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei edellytetä nopean sisäisen viestintäverkon rakentamista uusiin tai peruskorjattaviin rakennuksiin ja kiinteistöihin. Uusiin monen asunnon asuintaloihin rakennetaan kuitenkin jo nykyisin tyypillisesti nopeita yhteyksiä tukeva laajakaistayhteys. Usein alueen kaikki teleyritykset ovat kiinnostuneita rakentamaan nopean laajakaistayhteyden mahdollistavan verkon uudelle asuinalueelle, jolloin myös alueen uusiin kiinteistöihin rakennetaan nopeita laajakaistayhteyksiä tukeva sisäinen viestintäverkko.

Sen sijaan vanhoissa usean asunnon kiinteistöissä on vielä paljon perinteisiä puhelinsisäjohtoverkkoja, jotka ovat nykyisten ja tulevien viestintäpalvelujen kannalta riittämättömiä. Puhelinsisäjohtoverkon siirtokykyyn vaikuttavat muun muassa kiinteistön sisäisen viestintäverkon kaapeleiden ja liitosten kunto ja ikä, verkon etäisyys talojakomosta huoneiston puhelinpistorasiaan, samanaikaisten internetyhteyksien määrä sekä mahdolliset verkon ulkopuoliset häiriöt. Yleisesti voidaan todeta, että mitä vanhempaa tekniikkaa kiinteistön puhelinsisäjohtoverkko edustaa, sitä heikompi on sen suorituskyky ja sitä pienempi on saavutettava siirtonopeus. Heikoimmassa verkoissa voidaan jäädä selvästi alle yhteisrakentamisdirektiivin edellyttämän laajakaistanopeuden 30 megabittia sekunnissa. Vanhojen puhelinsisäjohtoverkkojen uusiminen onkin tullut ajankohtaiseksi erityisesti niissä taloyhtiöissä, joiden sisäverkot on rakennettu ennen vuotta 1980. Tulevien tarpeiden näkökulmasta puhelinsisäjohtoverkot on uusittava tulevaisuudessa, mutta uusimistarpeen ajankohta voi vaihdella.

Pientaloalueilla vanhat kohteet, joissa on jo ennestään kuparikaapelointi ja siten tämänhetkisiin tarpeisiin näiden toimivat laajakaistayhteydet, ovat taajama-alueista heikoimmassa asemassa kuitutarjontapohjaisen laajakaistan suhteen. Olemassa oleville pientaloalueille ei siten välttämättä rakenneta nopeaa kuituverkkoa, jolloin esimerkiksi pientaloon tehtävän remontin yhteydessä kaikille pientaloalueille ei ole saatavilla kuparikaapelointia nopeampaa laajakaistayhteyttä.

Nopeat laajakaistayhteydet ja häiriöttömät televisiopalvelut edellyttävät nopeaa viestintäverkkoa. Nopea viestintäverkko nostaa usein myös kiinteistöjen arvoa, ja erityisesti tulevaisuuden tarpeita ajatellen on tarkoituksenmukaista, että nopeita viestintäverkkoja rakennetaan kattavasti kiinteistöihin. Sisäverkkojen elinikä on useita vuosia, ellei jopa vuosikymmeniä, minkä vuoksi on tärkeää, että sisäisen viestintäverkon rakentamisessa otetaan huomioon kaukonäköisesti myös tulevaisuuden viestintätarpeet.

2.3.3 Tietopalvelu

Suomessa ei tällä hetkellä ole direktiivin 4 artiklassa tarkoitettua keskitettyä tietopistettä, jonka kautta olisi mahdollista saada vähimmäistiedot minkä tahansa verkkotoimijan olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista. Johtotieto Oy ja eräät muut markkinoilla toimivat palveluntarjoajat saavat johtoselvityspalveluidensa sijaintitiedot johdonmistajien kanssa tekemiensä sopimusten nojalla, joten niiden ylläpitämistä tietopalveluista on mahdollista saada tietoa ainoastaan sellaisten johtojen sijainnista, jotka kuuluvat näiden sopimusten piiriin. Kuntien ja kaupunkien tarjoamat johtojen sijaintitiedot ovat tätäkin rajoitetumpia ja koskevat ainoastaan kyseisen kaupungin tai kunnan alueella olevia johtoja ja putkia.

Ehdotetussa laissa annetaan tietopalvelun tuottajana toimivalle yhtiölle tehtäviä, joita voidaan pitää perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuina julkisina hallintotehtävinä. Näitä ovat tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön oikeus kieltäytyä antamasta olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria koskevia tietoja esimerkiksi verkkojen tietoturvallisuuteen sekä kansalliseen ja yleiseen turvallisuuteen liittyvillä perusteilla. Koska Johtotieto Oy on valtion kokonaan omistama yhtiö, jonka omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia, lakiehdotuksen mukaiset tehtävät voidaan toteuttaa pitkälti valtion viranomaisten ohjauksessa ja valvonnassa.

Voimassa olevassa lainsäädännössä on asetettu tele- ja sähköverkkoyrityksille kaapeleiden sijaintitietojen antamista koskevat velvoitteet. Nämä velvoitteet eivät kuitenkaan riitä täyttämään direktiivin 4 artiklassa asetettuja vaatimuksia, sillä velvoitteet on asetettu vain tele- ja sähköverkkoyrityksille eivätkä ne koske verkon passiivisia elementtejä.

Direktiivin 4 artiklan mukainen tiedonantovelvoite voitaisiin sisällyttää esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakiin tai sektorikohtaisiin lakeihin. Direktiivin piiriin kuuluu kuitenkin monentyyppistä infrastruktuuria ja monenlaisia verkkotoimijoita eikä osasta ole tällä hetkellä olemassa erityislainsäädäntöä. Ehdotetussa laissa asetettaisiin direktiivin 4 artiklan vaatimuksia vastaava tiedonantovelvollisuus kaikille ehdotetun lain soveltamisalan piiriin kuuluville verkkotoimijoille sekä julkisyhteisöille, joilla on hallussaan digitaalisessa muodossa direktiivin 4 artiklassa tarkoitettuja vähimmäistietoja minkä tahansa verkkotoimijan olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esitetyn lainsäädännön tavoitteena on, paitsi panna täytäntöön yhteisrakentamisdirektiivi, ennen kaikkea alentaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen rakentamiskustannuksia ja edistää yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisiin infrastruktuuriverkkoihin liittyvää yhteistoimintaa. Näihin verkkoihin kuuluvien rakenteiden ja rakennelmien yhteiskäytöllä sekä verkkojen yhteisrakentamisella on mahdollista saavuttaa huomattavia yhteiskunnallisia säästöjä. Samalla edistettäisiin esimerkiksi työ- ja liikenneturvallisuutta lisäämällä verkkojen sijaintitietojen saatavuutta sekä vähentämällä liikennettä haittaavien rakennushankkeiden määrää. Rakennusten ja kiinteistöjen sisäverkkoja koskevien määräysten tavoitteena on varmistaa nopeiden laajakaistayhteyksien saatavuus ja siten edistää kansalaisten mahdollisuuksia hyödyntää haluamiaan sähköisiä palveluita.

3.2 Toteuttamisvaihtoehdot

3.2.1 Soveltamisala

Keskeisin toteuttamisvaihtoehtojen harkinta liittyy ehdotetun yhteisrakentamislain soveltamisalan laajuuteen. Yhteisrakentamisdirektiivin tarkoituksena on edistää nopeiden laajakaistayhteyksien leviämistä lisäämällä teleyritysten mahdollisuutta hyödyntää muiden omistamien infrastruktuuriverkkojen osia yhteiskäytössä tai yhteisrakentamisessa. Direktiivi siis antaa oikeuksia lähinnä viestintäverkkojen toimijoille ja velvoitteita muiden infrastruktuuriverkkojen toimijoille. Direktiivi ei kuitenkaan kiellä oikeuksien ulottamista myös muille verkkotoimijoille, edellyttäen kuitenkin, että kansallisten täytäntöönpanoratkaisuiden on toteutettava direktiivin alkuperäistä päämäärää, eli laajakaistarakentamisen kustannusten alentamista.

Pitäytymällä direktiivin soveltamisalan mukaisessa rajauksessa yhteisrakentamislain soveltamistilanteet olisivat rajatumpia ja siten paremmin ennakoitavissa, riidanratkaisutilanteet olisivat helpommin Viestintäviraston ratkaistavissa ja ehdotetun lainsäädännön vaikutusten arviointi yksinkertaisempaa. Lisäksi ratkaisun voitaisiin ainakin teoreettisesti katsoa tehokkaimmin edistävän laajakaistarakentamista, koska teleyhtiöt saisivat oikeuden hyödyntää muita infrastruktuuriverkkoja ja niiden verkkotoimijoiden rakennushankkeita rakentamisessaan, mutta teleyhtiöillä ei olisi yhteisrakentamislakiin perustuvia vastavuoroisia velvoitteita. Tätä vaihtoehtoa ovat hallituksen esityksen valmistelussa kannattaneet erityisesti teleyritykset ja Tietoliikenteen sekä tietotekniikan keskusliitto FiCom ry.

Toisaalta yhteisrakentamislain laajemmalle soveltamisalalle sekä siihen liittyvien oikeuksien ja velvoitteiden vastavuoroisuudelle on painavia perusteita. Infrastruktuuriverkkoihin liittyvien rakenteiden ja rakennelmien yhteiskäyttö ja verkkojen yhteisrakentaminen ovat Suomessa perustuneet pääosin verkkotoimijoiden vapaaehtoiselle yhteistyölle, jonka perustana on ollut se, että kaikki osapuolet saavat yhteistoiminnasta etua. Jos yhteisrakentamislalla etuja saisivat vain yhden infrastruktuuriverkon toimijat ja muiden verkkojen toimijat vain velvoitteita, olisi merkittävänä riskinä viimeksi mainittujen verkkotoimijoiden yhteistyöhalun heikentyminen. Tätä seurausta voidaan pitää todennäköisenä, koska vain teleyritysten kustannukset laskisivat ja useimmissa tilanteissa muiden verkkotoimijoiden kustannukset nousisivat ja hankkeiden toteutus viivästyisi. Ehdotetussa lainsäädännössä on varsin kattavat perusteet kieltäytyä yhteiskäytöstä ja yhteisrakentamisesta, joten verkkotoimijoiden olisi puuttuvan yhteistyöhalun seurauksena mahdollista merkittävästi vaikeuttaa ja vähentää sekä yhteiskäyttöä että yhteisrakentamista.

On varsin todennäköistä, että yhteisrakentamislain vastavuoroisuus edistäisi parhaiten verkkotoimijoiden yhteistyöhalua ja siten yhteiskäyttöä ja yhteisrakentamista. Käytännössä näin edistettäisiin parhaiten myös yhteisrakentamisdirektiivin päämäärää, koska teleyritykset saisivat merkittävästi laajemmän yhteistoiminnan myötä kokonaiskustannussäästöjä verrattuna tilanteeseen, jossa yksittäisen rakennushankkeen kustannussäästö olisi suurempi, mutta yhteistoiminnan vähäinen määrä vähentäisi säästöä kokonaiskustannuksissa. Vastavuoroisuuden turvaava lainsäädäntö ei myöskään asettaisi yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisiä infrastruktuuriverkkoja, verkkotoimijoita ja niiden omistajia perusteettomasti eri asemaan. Lisäksi näin menetellen voitaisiin saavuttaa huomattavia yhteiskunnallisia säästöjä yhteistoiminnan määrää lisäämällä, ottaen erityisesti huomioon sähkön toimitusvarmuuden parantamiselle sähkömarkkinalaissa asetetut vaatimukset ja niiden aiheuttama merkittävä maakaapeloinnin lisääntyminen tulevan vuosikymmenen aikana. Tämä ratkaisumalli on saanut eniten kannatusta hallituksen esitystä valmistelleessa työryhmässä sekä sidosryhmäkuulemisissa.

3.2.2 Kiinteistöjen ja rakennusten sisäiset viestintäverkot

Kiinteistön sisäisiä viestintäverkkoja koskevat direktiivin artiklat 8 ja 9. Artiklassa 8 edellytetään, että kaikki uudet rakennukset on varustettava nopeita laajakaistayhteyksiä tukevalla fyysisellä infrastruktuurilla. Velvoitetta sovelletaan myös kiinteistöjen peruskorjauksiin. Direktiivissä ei kuitenkaan edellytetä sisäisen viestintäverkon rakentamista uusiin ja peruskorjattaviin rakennuksiin ja kiinteistöihin, vaan edellytyksenä on ainoastaan nopeat laajakaistayhteydet mahdollistavan kiinteistön fyysisen infrastruktuurin rakentaminen. Käytännössä tämä tarkoittaa vain passiivisen infrastruktuurin, kuten johtoteiden ja putkien, rakentamista kiinteistöihin. Arvioitavaksi on otettu myös kysymys siitä, tulisiko samassa yhteydessä rakentaa kiinteistöön myös aktiivinen, sisäinen viestintäverkko, joka mahdollistaisi nopeiden laajakaistayhteyksien tarjoamisen kiinteistöjen asukkaille. Tämä vaihtoehto on siten yhteisrakentamisdirektiivin edellyttämää laajempi.

Esityksessä on päädytty ratkaisuun, jonka mukaan kiinteistöihin ja rakennuksiin tulisi rakentaa nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan fyysisen infrastruktuurin yhteydessä myös kiinteistön sisäinen viestintäverkko. Pelkän fyysisen infrastruktuurin rakentaminen ei vielä takaa nopeita laajakaistayhteyksiä kiinteistöjen ja rakennusten asukkaille, minkä vuoksi on perusteltua, että samassa yhteydessä kiinteistöihin ja rakennuksiin rakennetaan myös sisäinen viestintäverkko. Jälkeenpäin sisäisen viestintäverkon rakentaminen on kustannuksiltaan kalliimpaa kuin sen rakentaminen nopeita yhteyksiä tukevan fyysisen infrastruktuurin rakentamisen yhteydessä.

Artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat säätää edellä mainittua velvoitetta koskevia poikkeuksia tietäntyyppisten rakennusten, erityisesti omakotitalojen, tai peruskorjaustöiden osalta tapauksissa, joissa näiden velvoitteiden täyttäminen on kohtuutonta, esimerkiksi yksittäisille omistajille tai yhteisomistajille aiheutuvien kustannusten tai rakennustyyppin vuoksi. Tällaisia rakennustyyppisiä voivat direktiivin mukaan olla tietäntyyppiset muistomerkit, historialliset rakennukset, loma-asunnot, sotilaskäytössä olevat rakennukset tai muut kansallisen turvallisuuden tarkoituksiin käytetyt rakennukset.

Jäsenvaltioilla on 8 artiklan täytäntöönpanossa harkintavaltaa siten sen suhteen, säädetäänkö kansallisesti poikkeuksia direktiivin velvoitteesta rakentaa uusiin ja peruskorjattaviin kiinteistöihin ja rakennuksiin fyysinen infrastruktuuri. Poikkeusten on oltava direktiivin 8 artiklan 4 kohdan mukaisia ja ne on perusteltava asianmukaisesti.

Kiinteistöjen sisäiset viestintäverkot ovat Suomessa kiinteistön omistuksessa toisin kuin monessa muussa Euroopan maassa. Siten Suomessa on tarpeen säätää poikkeuksia erityisesti siinä tapauksessa, että nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan kiinteistön fyysisen infrastruktuurin rakentamisvelvoite aiheuttaisi kohtuuttomia kustannusvaikutuksia kiinteistöjen omistajille. Kohtuuttomia kustannuksia aiheutuisi erityisesti omakotitalojen ja loma-asuntojen omistajille, joten pientalot on tarpeen rajata nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan kiinteistön fyysisen infrastruktuurin rakentamisvelvoitteen ulkopuolelle. Ulkopuolelle ehdotetaan jätettäväksi myös julkisyhteisöjen omistamat ja niiden pääosin käyttämät rakennukset ja kiinteistöt, sillä ehdotettu velvoite voisi muutoin aiheuttaa nykyisessä taloudellisessa tilanteessa kohtuuttomia ja ennakoimattomia kustannusvaikutuksia myös julkisyhteisöille, erityisesti kunnille.

Jos julkisyhteisö omistaa rakennuksen tai kiinteistön, mutta vuokralaisena ei ole pääosin toinen julkisyhteisö tai useampia julkisyhteisöjä, poikkeusta ei sovellettaisi. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi kuntien vuokralatot ovat velvoitteen piirissä. Kuntien vuokralatolojen asukkaiden näkökulmasta olisi kohtuutonta, jos velvoite nopeiden laajakaistayhteyksien mahdollistavan fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentamisesta kohdistuisi kaikkiin yksityisessä omistuksessa oleviin asunto-osakeyhtiöihin ja kiinteistöosakeyhtiöihin, mutta ei kuitenkaan kuntien omistamiin vuokraloihin. Asukkaiden tasavertaisen kohtelun näkökulmasta on perusteltua, että velvoite rakentaa uusiin ja peruskorjattaviin rakennuksiin ja kiinteistöihin nopeita viestintäyhteyksiä tukeva fyysinen infrastruktuuri kattaa samalla tavoin sekä omistusasunnossa että vuokralla asuvat asukkaat. Vapaa-rahoitteisissa vuokra-asunnoissa vuokranantaja voi periä kiinteistön sisäisen viestintäverkon rakentamisesta aiheutuvat kulut korotettuina vuokrina. Valtion arava- tai korkotukilainalla tuettujen vuokra-asuntojen osalta vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 13 §:n 1 momentin ja aravarajoituslain (1190/1993) 7 §:n 1 momentin mukaan vuokralaisilta saadaan periä asuinhuoneistosta vuokraa enintään määrä, joka tarvitaan muiden tuottojen ohella asuntojen sekä niihin liittyvien tilojen rahoituksen ja hyvän kiinteistönpidon mukaisiin menoihin. Tämä mahdollistaa sen, että muun muassa peruskorjauksiin, kuten kiinteistön sisäisen viestintäverkon uusimiseen, voidaan varautua omakustannusvuokria määriteltäessä. Sen sijaan pientalojen asukkaille velvoite aiheuttaisi suhteessa merkittävästi suuremmat kustannusvaikutukset kuin asunto-osakeyhtiöissä ja kiinteistöosakeyhtiöissä, joissa kiinteistön sisäisten viestintäverkkojen rakentamisesta aiheutuvat kustannukset jakautuvat kaikkien osakkaiden kesken, minkä vuoksi on perusteltua jättää pientalojen omistajat velvoitteen ulkopuolelle.

Edellä mainittujen poikkeusten ohella poikkeuksen piirissä olisivat myös rakennukset, joihin nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon

rakentaminen olisi selvästi kohtuutonta rakennuksen käyttötarkoitus ja aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen. Edellä mainitun kohdan tarkoituksena on mahdollistaa se, että velvoitteen ulkopuolelle voidaan jättää myös sellaiset kiinteistöt ja rakennukset, jotka ovat esimerkiksi suojeltuja tai muutoin sellaisia, että velvoitteen soveltaminen niihin aiheuttaisi rakennuksen tai kiinteistön omistajalle rakennuksen tai kiinteistön käyttötarkoitus huomioon ottaen kohtuuttomia kustannuksia.

Yhteisrakentamisdirektiivin 8 artiklan 2 kohdassa edellytetään myös, että kaikki monen asunnon uudisrakennukset tulee varustaa liittytäpisteellä. Liittytäpisteellä tarkoitetaan direktiivin 2 artiklan 11 kohdan mukaan rakennuksen sisä- tai ulkopuolella sijaitsevaa fyysistä pistettä, jonka kautta teleyritykset voivat liittää verkkonsa nopeita yhteyksiä tukevaan kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin. Direktiivin 8 artiklan 2 kohta on pantu Suomessa jo täytäntöön tietoyhteiskuntakaaren ja sen nojalla annetun Viestintäviraston kiinteistön sisäverkkoja ja teleurakointia koskevalla määräyksellä M 65/2013, jossa asetetaan vaatimuksia sisäverkkojen ja yleisen viestintäverkon liittämiskohdasta. Siten velvoitetta rakentaa kiinteistön fyysisen infrastruktuurin ja yleisen viestintäverkon välinen liittämiskohta ei ehdoteta otettavan säännöstä esitettävään lakiin.

Yhteisrakentamisdirektiivin 9 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että teleyritykset saavat oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin, hinta mukaan lukien, käyttöoikeuden kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin. Suomessa tietoyhteiskuntakaaren 111 §:n nojalla asunto-osakeyhtiöllä, kiinteistöosakeyhtiöllä tai niihin verrattavalla yhteisöllä, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä kiinteää viestintäverkkoa, joka on liitetty yleiseen viestintäverkkoon, on velvollisuus luovuttaa tilaajan valitsemalle teleyritykselle syrjimättömin ehdoin käyttöoikeus kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäisen viestintäverkon vapaana olevaan osaan viestintäpalvelun välittämiseksi kiinteistössä tilaajan päätelaitteisiin. Tietoyhteiskuntakaaren 111 §:ssä ei säädetä siitä, että käyttöoikeus olisi luovutettava oikeudenmukaisin ehdoin, hinta mukaan lukien. Yhteisrakentamisdirektiivin 9 artiklan 6 kohdan mukaan 9 artikla ei rajoita liittytäpisteen tai kiinteistön fyysisen infrastruktuurin omistajan omistusoikeutta tapauksissa, joissa kyseisen infrastruktuurin käyttöoikeuden haltija ei ole kyseisen infrastruktuurin omistaja. Suomessa kiinteistöjen sisäisen viestintäverkot ovat kiinteistön omistuksessa. Koska kohta ei rajoita kiinteistön omistajien oikeuksia, 9 artiklan 3 kohdan vaatimusta käyttöoikeuden luovutuksesta teleyritykselle oikeudenmukaisin ehdoin, hinta mukaan lukien, ei ehdoteta pantavaksi täytäntöön. Edellä mainittu ratkaisu on mahdollinen 9 artiklan 6 kohdan nojalla, sillä 9 artiklan 3 kohta rajoittaisi suomalaisten kiinteistön omistajien omistusoikeutta.

Yhteisrakentamisdirektiivin 9 artiklan 5 kohdassa edellytetään, että teleyrityksellä on oikeus liittää verkkonsa tilaajan tiloihin tilaajan suostumuksella sillä edellytyksellä, että kolmansien osapuolten yksityisomaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä. Teleyrityksellä on edellä mainittu oikeus siinä tapauksessa, että kiinteistössä ei ole käytettävissä nopeita yhteyksiä tukevaa kiinteistön fyysistä infrastruktuuria. Koska Suomessa kiinteistöjen sisäiset viestintäverkot ovat kiinteistöjen omistuksessa, edellä mainittu oikeus edellyttää Suomessa kiinteistön omistajan suostumusta. Edellä mainitusta oikeudesta ei kuitenkaan ehdoteta otettavan erillistä säännöstä ehdotettuun lakiin, sillä tilaajan oikeus saada nopea verkkoyhteys toteutuu jo nykyisten säännösten perusteella siinä tapauksessa, että kiinteistön omistaja puoltaa verkon liittämistä tilaajan tiloihin. Teleyrityksellä on siten oikeus liittää verkkonsa tilaajan tiloihin, jos asunto-osakeyhtiö asunto-osakeyhtiölain 5 luvun 8 §:n mukaisesti tai kiinteistöosakeyhtiö taikka muu niihin verrattava yhteisö, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä kiinteää viestintäverkkoa, puoltaa verkon liittämistä tilaajan tiloihin.

3.2.3 Riidanratkaisu

Jäsenvaltiot voivat käyttää harkintavaltaa sen suhteen, kuinka riitojenratkaisu kussakin jäsenmaassa ratkaistaan. Yhteisrakentamisdirektiivissä asetetaan kuitenkin useita reunaehtoja riidanratkaisuelimen toiminnalle, jotka käytännössä myös määrittelevät riitojenratkaisun järjestämistä.

Direktiivin 10 artikla edellyttää, että riidanratkaisuelimen tulee olla oikeudellisesti ja toiminnallisesti erillään kaikista verkko-operaattoreista. Direktiivissä verkko-operaattorin määritelmä on laaja ja se kattaa monenlaista infrastruktuuria, joista osa on kuntien ja osa valtion omistamaa. Tämän vuoksi infrastruktuuria omistavat julkiset toimijat, jotka ovat direktiivin mukaisia verkko-operaattoreita, eivät todennäköisesti sovellu direktiivin mukaiseksi riidanratkaisuelimeksi. Tällaisia toimijoita ovat esimerkiksi kunnat ja Liikennevirasto. Siten esimerkiksi kunnan rakennusvalvontaviranomainen ei voi käytännössä toimia riidanratkaisuelimenä. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat Liikenneviraston ohjauksessa ja ne vastaavat myös itse monista liikenneverkon rakennushankkeista, joten ne eivät myöskään ole direktiivin tarkoittamalla tavalla riippumattomia verkko-operaattoreista.

Riidanratkaisuelimen toimintaa sitoo myös se seikka, että direktiivin tarkoittamat erimielisyydet on ratkaistava kahden kuukauden kuluessa asian vireilletulosta. Direktiivin resitaaleissa mainitaan myös riitojenratkaiseminen muutamilta osin. Direktiivin resitaalissa 25 todetaan, että jäsenvaltion on otettava käyttöön erityisiä sovittelumenettelyjä, jotta riitojen ratkaiseminen varmistetaan nopeasti oikeasuhtaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Lisäksi direktiivin resitaalin 23 mukaan riitojenratkaisuelimen on pystyttävä antamaan sitovia ratkaisuja. Siten direktiivi ei mahdollista sitä, että riitojenratkaisuelin antaisi esimerkiksi suositusluonteisia ratkaisuja toiselle viranomaiselle tai tuomioistuimelle.

Seuraavassa arvioidaan eri toteuttamisvaihtoehtoja siltä osin, miten riitojenratkaisu voitaisiin järjestää direktiivin edellyttämässä tilanteissa. Ensiksi arvioidaan kiinteistöjen sisäverkkoja koskevaa riitojenratkaisua, tämän jälkeen vähimmäistietojen saatavuutta koskevien riitatilanteiden ratkaisemista sekä viimeisenä riidanratkaisun järjestämistä yhteiskäyttöä ja -rakentamista koskevissa riitatilanteissa.

Direktiivin 9 artiklan 3 kohdan mukaan, jos käyttöoikeudesta kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin ei päästä sopimukseen kahden kuukauden kuluessa käyttöoikeuspyynnön vastaanottamisesta, osapuolilla tulee olla oikeus saattaa asia riitojenratkaisuelimen ratkaistavaksi. Riitojenratkaisuelimen tulee antaa päätös kahden kuukauden kuluessa. Tietoyhteiskuntakaari sisältää tällä hetkellä säännöksiä kiinteistöjen sisäverkoista, jotka osittain kattavat direktiivin asettamat velvoitteet. Nämä säännökset on tuotu tarkemmin esille esityksen kohdassa x.x. Viestintävirasto toimii valvovana viranomaisena tietoyhteiskuntakaaren kiinteistöjen sisäverkkoja koskevissa kysymyksissä, esimerkiksi 111 §:n mukaisissa tilanteissa, jotka koskevat käyttöoikeutta kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin. Viestintävirastolla on siten kokemusta ja osaamista sisäverkkoja koskevista kysymyksistä ja se toimii jo tällä hetkellä valvovana viranomaisena myös kiinteistöjen sisäverkkojen käyttöoikeuskysymyksissä, joten on luontevaa, että Viestintävirasto toimisi riitojenratkaisuelimenä myös jatkossa direktiivin kiinteistöjen ja rakennusten sisäisiä viestintäverkkoja koskevissa riitatilanteissa.

Direktiivin 4 ja 6 artikloissa veloitetaan perustamaan keskitetty informaatiopiste, josta on saatavilla olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria koskevat tiedot sähköisessä muodossa.

Artiklan 6 kohdan mukaan jos artiklassa säädetystä oikeuksista ja velvoitteista syntyy riitaa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että osapuolet voivat saattaa asian kansallisen riitojenratkaisuelimen ratkaistavaksi. Kohdan mukaan riitojenratkaisuelimen on annettava ratkaisu mahdollisimman lyhyessä ajassa ja poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa. Artiklan tarkoittamat riitatilanteet voisivat koskea esimerkiksi tietojen saannin rajoittamista verkkojen turvallisuuden, kansanterveyden tai yleisen turvallisuuden, luottamuksellisuuden tai yritys- ja liikesalaisuuksien kannalta. Riitatilanteet voisivat koskea myös tietojen luovutusehtoja, sillä artiklan mukaan tietojen on oltava käytettävissä syrjimättömin, oikeasuhtaisin ja läpinäkyvin ehdoin. Riitatilanteet voisivat koskea myös esimerkiksi tietojen luovutuksen tarkkuusastetta. Direktiivin velvoitteet kohdistuvat sekä verkkotoimijoihin, joiden tulee toimittaa fyysistä infrastruktuuriaan koskevia tietoja tietopalveluun, mutta myös tietopalveluna toimivaan tahoon, jonka tulee antaa tiedot tietoja tarvitseville direktiivin asettamia ehtoja noudattaen.

Riitatilanteet artiklojen 4 ja 6 tarkoittamissa tilanteissa ovat erityisiä verrattuna direktiivin mahdollisiin muihin riitatilanteisiin, sillä riidan toisena osapuolena voi olla julkista hallintotehtävää hoitava yksityinen toimija, joka tämän esityksen mukaisesti toimisi tietopalveluna. Perustuslain (731/1999) 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Olennaista on tällöin huolehtia riittävistä oikeusturvakeinoista mahdollisissa riitatilanteissa.

Julkista hallintotehtävää hoitavana tietopalveluun sovelletaan myös hallinnon yleislakeja, jolloin sen toiminnasta tulee voida valittaa hallintolain (434/2003) mukaisesti. Ensisijaisena keinona olisi tehdä esimerkiksi tietopalvelun kielteisestä päätöksestä oikaisuvaatimus, josta säädetään tarkemmin hallintolain 7 a luvussa. Hallintolain 49 b §:n mukaan mahdollisuudesta tehdä oikaisuvaatimus tulee ottaa maininta lakiin. Tällöin päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla, mutta oikaisuvaatimuksesta voi valittaa edelleen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Oikaisuvaatimus tehdään useimmiten ensi asteen päätöksen tehneelle viranomaiselle. Oikaisuvaatimus voidaan säätää tehtäväksi kuitenkin myös toiselle, esimerkiksi saman hallinnonalan ylemmälle viranomaiselle. Jos toimivalta hallintopäätöksen tekemiseen on annettu muulle kuin viranomaiselle, oikaisuvaatimus tehdään yleensä varsinaiselle viranomaiselle. Koska tietopalveluna ehdotetaan toimivan Johtotieto Oy edellä kohdassa x.x. kerrotulla tavalla, oikaisuvaatimus ehdotetaan tehtävän varsinaiselle viranomaiselle Johtotieto Oy:n sijasta. Ratkaistavaksi tulee tällöin kysymys siitä, mikä viranomainen toimii asiassa varsinaisena viranomaisena.

Koska Viestintävirasto toimii jo toimivaltaisena viranomaisena osassa yhteisrakentamisdirektiivin kattamista tilanteista eli käytännössä se voi antaa jo nyt määräyksiä esimerkiksi telekaapelitietojen digitaalisesta muodosta, Viestintäviraston toimivaltaa on tarkoituksenmukaista laajentaa koskemaan myös muita direktiivin verkkojen sijaintitietojen digitaalista muotoa ja tietoturvaa koskevia kysymyksiä. Mahdollisissa tietojen sähköistä muotoa tai tietoturvaa koskevissa riitatilanteissa on tarkoituksenmukaisinta, että riidanratkaisuelimenä toimii Viestintävirasto, jolla on toimivalta antaa myös asiaa koskevia määräyksiä. Osapuolten näkökulmasta on myös olennaista, että tietopalvelua koskevissa riitatilanteissa toimivaltainen viranomainen pysyisi samana. Tämän vuoksi yhtenä vaihtoehtona olisi, että kaikissa tietopalvelua koskevissa riitatilanteissa riidanratkaisuelimenä toimisi Viestintävirasto.

Artiklan käsittelemät riitatilanteet voivat koskea myös kahden verkkotoimijan välistä riitaa esimerkiksi silloin, jos verkkotoimija ei anna direktiivin mukaisesti tietoja saataville tietopalvelun kautta. Tällöin kyseessä on riitatilanne, joka ei perustu keskitetyn tietopalvelun tekemään ratkaisuun. Viestintävirasto ratkaisisi tässä tapauksessa edellä mainitun riitatilanteen suoraan valvontatehtävänsä nojalla.

Direktiivi koskee useita eri toimialoja, joten riidanratkaisuelimellä tai –elimillä tulee olla osaamista useilta eri toimialoilta yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevissa tapauksissa. Yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevat riidat voivat koskea käyttöoikeuden kieltämistä tai yhteisrakentamisesta kieltäytymistä. Riidat voivat koskea myös käyttöoikeuden luovutuksen ehtoja, ehtojen syrjimättömyyden ja kohtuullisuuden arviointia sekä kohtuullisen hinnan arviointia. Edellä mainitut seikat edellyttävät riidanratkaisuelimeltä erityisasiantuntemusta kyseisen toimialan erityispiirteistä, esimerkiksi teknistä ja taloudellista asiantuntemusta käyttöoikeuden luovutusta koskevan kohtuullisen hinnan arvioinnista. Yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevat asiat ovat usein sellaisia, että osapuolten kannalta on olennaista saada riidat ratkaistua nopeasti ja tehokkaasti, jotta rakennustyöt eivät tarpeettomasti viivästy. Kuitenkin toisena toimialana riitatilanteissa on aina teletoimiala, mikä on otettava huomioon myös riidanratkaisun järjestämisessä. Seuraavassa tarkastellaan eri vaihtoehtoisia riidanratkaisukeinoja yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevasta näkökulmasta.

Eri toteuttamisvaihtoehdoista parhaana vaihtoehtona pidetään sitä, että riidanratkaisuelimenä yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevissa tilanteissa toimisi Viestintävirasto. Toisena osapuolena riitatilanteissa on aina teletoimiala, minkä vuoksi on perusteltua, että Viestintävirasto toimii riidanratkaisuelimenä direktiivin yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevissa riitatilanteissa. Riidanratkaisun keskittämistä Viestintävirastolle puoltaa myös se, että direktiivin tavoitteena on alentaa laajakaistarakentamisen kustannuksia, joten on luontevaa, että tehtävä osoitetaan sen toimialan viranomaiselle, jolla on parhaat edellytykset ja osaaminen valvoa direktiivin tavoitteiden saavuttamista. Yhteisrakentamisdirektiivi kattaa laajasti myös muita toimialoja, joten on huolehdittava myös siitä, että näitä toimialoja koskeva asiantuntemus tulee hyödynnettyä erimielisyyksien ratkaisemisessa. Tällaista asiantuntemusta on eri toimialojen viranomaisilla, kuten Energiavirastolla, Liikennevirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla.

Parhaiten muiden viranomaisten asiantuntemuksen voisi hyödyntää siten, että riidanratkaisuun perustettaisiin erillinen lautakunta. Erillisen lautakunnan perustamista puoltaisi se, että sillä olisi laajapohjaisen jäsenistönsä ansiosta osaaminen eri infrastruktuureista ja niiden erityispiirteistä. Lautakuntaa ei kuitenkaan ehdotettaisi perustettavan, sillä uuden toimielimen perustaminen ilman, että on tiedossa, aiheutuuko direktiivin mukaisia riitatilanteita ylipäänsä ja tuleeko riitatilanteita käsiteltäväksi laajasti kaikilta direktiivin kattamilta toimialoilta, ei pidetä tarkoituksenmukaisena. Riitatilanteissa toisena osapuolena on aina teletoimiala ja muiden toimialojen osalta riitatilanteet kohdistunevat niille toimialoille, joissa yhteiskäyttö ja –rakentaminen yhdessä teletoimialan kanssa on todennäköisintä, erityisesti sähkötoimialalle. Myöskään tästä syystä erillisen lautakunnan perustamista ei nähdä tarpeellisena. Direktiivin edellyttämän riidanratkaisun järjestäminen ei myöskään estä sitä, että toimijat voivat viedä asian tuomioistuimen ratkaistavaksi tai ratkaista riidan muulla, haluamallaan tavalla, jos niin haluavat. Viestintäviraston tukena erimielisyyksien ratkaisemisessa olisi erillinen asiantuntijaryhmä, jonka jäsenet koostuisivat muun muassa muiden yhteisrakentamisdirektiivin kattamien toimialojen viranomaisista sekä näitä toimialoja edustavista tahoista. Siten voidaan varmistaa myös muiden toimialojen toimijoiden asiantuntemuksen saaminen erimielisyyksien ratkaisemisessa.

3.3 Keskeiset ehdotukset

Lain soveltamisalaksi ehdotetaan yhteisrakentamisdirektiivin soveltamisalaa laajempaa mallia, jossa yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevat oikeudet ja velvollisuudet koskisivat vastavuoroisesti direktiivissä tarkoitettuja energia-, liikenne-, vesihuolto- ja viestintäverkkojen verkkotoimijoita. Arvioiden mukaan näin voidaan parhaiten edistää yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisiä verkkoja koskevaa yhteistoimintaa ja siten saada aikaan suurimmat yhteiskunnalliset säästöt, myös nopeiden sähköisten viestintäverkkojen rakentamisessa.

Yhteisrakentamisdirektiivin lähtökohdat huomioidaan soveltamisalassa kuitenkin niin, että yhteistoiminnan yhtenä osapuolena tulee aina olla viestintäverkkojen verkkotoimija. Lakia ei siis sovelleta esimerkiksi energia- ja vesihuoltoverkkoja koskevaan yhteistoimintaan taikka samaan verkkotyypin kuuluvien toimijoiden keskinäiseen yhteistoimintaan.

Käytännössä yhteiskäytön ja –rakentamisen osapuolina olisivat pääsääntöisesti tele- ja energia-alojen verkkotoimijat, koska muita verkkoja rakennetaan huomattavasti vähemmän, minkä lisäksi verkkoihin liittyvät turvallisuusmääräykset tai yhteistoiminnan mahdollistavien teknisten järjestelyiden kustannukset pitkälti estävät muita verkkoja koskevan yhteistoiminnan. Energia- ja vesihuoltoverkkojen rakentajat ovat usein myös ainoita kyseisen alan toimijoita alueellaan, joten näiden alojen sisäistä yhteistoimintaa koskevalla rajauksella ei myöskään ole merkittävää yhteistoiminnan määrää vähentävää vaikutusta. Koska yhteistoimintaa koskevilla määräyksillä on vaikutus verkkotoimijoiden omaisuudensuojaan, katsotaan ehdotettu soveltamisalan rajausta perustelluksi suhteellisuusperiaatteen näkökulmasta. Tietoyhteiskuntakaavassa säädetään teleyritysten välisestä yhteistoiminnasta. Lakien keskinäistä suhdetta on käsitelty tarkemmin kohdassa 2.3 nykytilan arviointi.

Esityksessä ehdotetaan, että uudet kiinteistöt ja rakennukset on varustettava nopeita yhteyksiä tukevalla fyysisellä infrastruktuurilla sekä sisäisellä viestintäverkolla. Lisäksi kiinteistöihin ja rakennuksiin olisi asennettava nopeita yhteyksiä tukeva fyysinen infrastruktuuri ja sisäinen viestintäverkko myös silloin, kun kiinteistössä tai rakennuksessa aloitetaan peruskorjaushanke, jonka yhteydessä fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentaminen on rakennusteknisesti perusteltua. Ehdotettu muutos on yhteisrakentamisdirektiivin edellyttämää laajempi, sillä velvoite kohdistuu myös sisäisen viestintäverkon rakentamiseen.

Esityksessä ehdotetaan, että Viestintävirasto toimisi riidanratkaisuelimenä direktiivin tarkoittamissa riitatilanteissa. Riitatilanteet koskevat käyttöoikeutta kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin, tietojen toimittamista tietopalveluun sekä yhteiskäyttöä ja –rakentamista. Lisäksi Viestintävirastolta voisi hakea oikaisua tietopalvelun tekemään päätökseen.

4 Suhde muuhun lainsäädäntöön

4.1 Ahvenanmaan lainsäädäntö

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa määräytyy Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991), jäljempänä itsehallintolaki, perusteella. Valtakunnan lakia sovelletaan myös maakunnassa, jos laissa säädetään asioista, jotka itsehallintolain mukaan kuuluvat valtakunnan lainsäädäntövallan piiriin. Vastaavasti lakia ei sovelleta maakunnassa, jos lainsäädäntövalta lailla säänneltävissä asiaryhmissä kuuluu maakunnalle. Itsehallintolain 23 §:n pääsäännön

mukaan itsehallintoviranomaiset huolehtivat maakunnan lainsäädäntövallan piiriin kuuluvien asioiden hallinnosta. Muussa tapauksessa hallinnon osalta sovelletaan itsehallintolain 59 b §. Itsehallintolain 27 §:n 40 kohdan mukaan valtakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat teletoimintaa. Laajakaistayhteyksien sääntely kuuluu näin ollen myös valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Itsehallintolain 18 §:n 7 kohdan mukaan rakennus- ja kaavoitustoiminta sekä naapuruussuhteet kuuluvat maakunnan lainsäädäntövaltaan. Maakunnan toimivaltaan kuuluvat myös 10 kohdan mukaan luonnon- ja ympäristönsuojelu sekä vesioikeus. Tiet ja tieliikenne, raideliikenne, veneliikenne ja paikallisten meriliikenteen väylät kuuluvat 18 §:n 21 kohdan mukaan myös maakunnalle. Rakentamiseen liittyvät lupamenettelyt kuuluvat näin ollen maakunnalle. Telekaapeleiden rakentaminen, matkaviestintäverkon radiomastojen sekä tukiasemien sijoittamista koskevat asiat kuuluvat myös maakunnan toimivaltaan.

4.2 Sähköisen viestinnän lainsäädäntö

Yhteisrakentamisdirektiivin 1 artiklan 4 kohdan mukaan jos jokin tämän direktiivin säännös on ristiriidassa sähköisen viestinnän direktiivien säännösten kanssa, näiden direktiivien asiaan liittyvät säännökset ovat ensisijaisia. Komission viestintäkomitean työasiakirjassa käsitellään tarkemman yhteisrakentamisdirektiivin ja sähköisen viestinnän direktiivien, erityisesti huomattavan markkinavoiman sääntelyn näkökulmasta. Seuraavassa tuodaan esille tarkemmin direktiivin suhde voimassa olevaan huomattavan markkinavoiman sääntelyyn sekä kansalliseen, valtion tukemaan laajakaistarakentamista koskevaan sääntelyyn.

Puitedirektiivin nojalla toteutetut kansalliset toimenpiteet, kuten velvoitteiden asettamista koskevat huomattavan markkinavoiman päätökset ovat ensisijaisia suhteessa esitettävän lain velvoitteisiin yhteisrakentamisdirektiivin 1 artiklan mukaisesti. Viestintävirasto voi tietoyhteiskuntakaaren nojalla asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden luovuttaa toiselle teleyritykselle kohtuulliseksi katsottavan käyttöoikeuden viestintäverkkoon tai viestintäverkkoon liittyvään liitännäistoimintoon edellä kappaleessa x.x tarkemmin kerrotulla tavalla. Käyttöoikeus voi sisältää velvollisuuden luovuttaa käyttöoikeus viestintäverkkoon ja verkon osiin, velvollisuuden tarjota rinnakkain sijoittamista ja muita liitännäistoimintojen yhteiskäyttötapoja, mukaan lukien kaapelikanavien, laitetilojen, antennipaikkojen, radiomastojen ja muun näihin rinnastettavan käyttöoikeuden luovuttamisen. Tietoyhteiskuntakaarella listatut käyttöoikeuden luovutusvelvollisuudet ovat teknologianeutraaleja siten, että ne mahdollistavat tarkoituksenmukaisten käyttöoikeuksien asettamisen markkinat ja tekninen kehitys huomioon ottaen.

Huomattavan markkinavoiman sääntelyn ensisijaisuus tarkoittaa sitä, että jos huomattavan markkinavoiman yritys on huomattavan markkinavoiman päätöksellä velvoitettu luovuttamaan toiselle teleyritykselle jokin tietty käyttöoikeus viestintäverkkoon tai viestintäverkkoon liittyvään liitännäistoimintoon, ei huomattavan markkinavoiman yritystä voida velvoittaa luovuttamaan vastaavaa käyttöoikeutta toiselle teleyritykselle esitettävän lain nojalla. Huomattavan markkinavoiman sääntely ulottuu siten ainoastaan teleyritysten välisiin käyttöoikeuden luovutustilanteisiin.

Huomattavan markkinavoiman yrityksellä on esitettävän lain nojalla käyttöoikeuden luovutusvelvollisuus passiiviseen fyysiseen infrastruktuuriin toiselle teleyritykselle siltä osin, jos sille ei ole jo asetettu huomattavan markkinavoiman päätöksellä käyttöoikeuden luovutusvelvoitetta käyttöoikeuspyynnön kohteena olevaan infrastruktuuriin osaan. Jos huomattavan markkinavoiman yritykselle on huomattavan markkinavoiman päätöksessä

asetettu esimerkiksi tilaajayhteyden vuokrausvelvoite, mutta ei esimerkiksi kaapelikanavan vuokrausvelvoitetta, teleyrityksellä on kaapelikanavan luovutusvelvoite toiselle teleyritykselle ja muille verkkotoimijoille esitettävän lain nojalla.

Ehdotettu lainsäädäntö on toissijainen myös suhteessa laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettuun lakiin (1186/2009, jäljempänä laajakaistatukilaki). Laajakaistatukilain tavoitteena on edistää nopeiden laajakaistayhteyksien rakentamista haja-asutusalueilla ja siten turvata monipuoliset viestintäpalvelut kaikkialla Suomessa. Laajakaistatukilain mukaista valtion tuen avulla rakennettua passiivista infrastruktuuria ovat muun muassa mastot, laitetilat, laitekaapit sekä kaapelikanavat ja putkitukset siltä osin kuin niitä on rakennettu tuen avulla.

Yhtenä ehtona laajakaistatukilaissa tarkoitettun valtion tuen myöntämiselle on, että tuen saaja sitoutuu lain 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti luovuttamaan seitsemän vuoden ajan tuen viimeisen erän maksamisesta muille teleyrityksille käyttöoikeuden tuen avulla rakennettuun viestintäverkkoon, verkkoelementtiin ja verkon kapasiteettiin kohtuulliseen hintaan ja syrjimättömin ehdoin. Kyseinen määräaika ei kuitenkaan 2 momentin mukaan koske tuen avulla rakennettuja mastoja ja kaapelikanavia. Mastojen ja kaapelikanavien osalta laajakaistatukilain mukainen velvoite tarjota käyttöoikeus toiselle teleyritykselle kohtuulliseen hintaan ja syrjimättömin ehdoin on näin ollen ajallisesti rajoittamaton.

Laajakaistatukilain ensisijaisuus tarkoittaa sitä, että tuen saajaa ei voida velvoittaa esitettävän lain nojalla luovuttamaan käyttöoikeutta toiselle teleyritykselle tuen avulla rakennettun verkon passiiviseen infrastruktuuriin laajakaistatukilain mukaisen seitsemän vuoden aikana, eikä milloinkaan tuen avulla rakennettuihin mastoihin ja kaapelikanaviin, joiden luovutusvelvoite toiselle teleyritykselle määräytyy laajakaistatukilain perusteella. Laajakaistatukilain nojalla rakennettun infrastruktuurin luovutusvelvollisuus soveltuu ainoastaan teleyritysten välisessä suhteessa. Laajakaistatukilain ensisijaisuus ei rajoita passiivisen infrastruktuurin luovutusvelvollisuutta suhteessa muuhun verkkotoimijaan kuin teleyritykseen. Teleyritys voi siis ehdotettun lain nojalla olla velvollinen luovuttamaan tuen avulla rakennettua passiivista infrastruktuuria jollekin muulle esitettävän lain mukaiselle verkkotoimijalle kuin teleyritykselle myös edellä mainitun seitsemän vuoden aikana ja myös mastojen ja kaapelikanavien osalta.

5 Esityksen vaikutukset

5.1 Taloudelliset vaikutukset

Fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä ja verkkojen yhteisrakentamista koskevien ehdotusten taloudellisten vaikutusten arviointia vaikeuttaa se, että yhteistoiminnan lisääntyminen on pitkälti kiinni verkkotoimijoiden omasta aktiivisuudesta ja halusta hyödyntää yhteistoiminnan mahdollisuuksia. Yhteistoiminnan nykytasosta on myös saatavilla vain hajanaista tietoa.

Ehdotetut yhteistoimintaa koskevat säännökset eivät kuitenkaan lisää verkkotoimijoiden kustannuksia. Fyysisen infrastruktuurin asentanut verkkotoimija saa korvauksen infrastruktuurinsa yhteiskäytöstä ja voi siten kattaa osan omista asennuskustannuksistaan. Yhteiskäyttöä pyytänyt verkkotoimija puolestaan säästää yhteiskäytössä erilliskäytämiseen verrattuna. Yhteisrakentamispyyntöön ei verkkotoimijan tarvitse suostua, jos se lisäisi hänen kustannuksiaan erilliskäytämiseen verrattuna. Kustannukset jaetaan verkkotoimijoiden kesken ja pääsääntöisesti kaikki verkkotoimijat säästävät yhteisrakentamisessa, koska esimerkiksi kaivukustannukset eivät merkittävästi nouse vaikka samalla asennetaan useampia verkkoelementtejä.

Kiinteistön sisäisen viestintäverkon rakentaminen aiheuttaa noin puolet suuremmat kustannukset kiinteistön sisäisen viestintäverkon omistajille kuin pelkän fyysisen infrastruktuurin eli johtoteiden rakentaminen. Sisäisen viestintäverkon rakentaminen kahdessa vaiheessa siten, että ensi vaiheessa rakennettaisiin pelkät johtotiet ja myöhemmin aktiivinen viestintäverkko, johtaa kuitenkin väistämättä suurempiin kustannuksiin suunnittelun, urakkalaskennan kuin työmaatoteutuksen kannalta kuin johtoteiden ja sisäisen viestintäverkon rakentamisen samassa yhteydessä. Siten vaikka sisäisen viestintäverkon rakentaminen aiheuttaa esimerkiksi taloyhtiöille suuremmat kustannukset kuin pelkkien johtoteiden rakentaminen, myöhemmin asennettavan aktiivisen viestintäverkon rakentaminen tulee kiinteistön omistajille johtoteiden ja sisäisen viestintäverkon yhtäaikaista rakentamista kalliimmaksi. Siten myös taloudellisten vaikutusten näkökulmasta ehdotettua sääntelyä voidaan pitää myös kiinteistöjen omistajien näkökulmasta perusteluna.

Ehdotetun lainsäädännön välillisinä taloudellisina vaikutuksina on huomioitava nopeiden sähköisten viestintäyhteyksien edistämisen keskeinen merkitys julkisten ja yksityisten palveluiden tuottamisesta aiheutuvien kustannusten vähentämisessä. Edistykselliset viestintäyhteydet mahdollistavat palvelutuotannon tehostamisen ja kokonaan uudet palveluiden tuottamistavat, kuten esimerkiksi etäläsnäoloon perustuvat palvelut. Digitalisaation avulla voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä julkisella sektorilla sekä edistää yritysten kilpailukykyä.

Kilpailuvaikutukset

Euroopan Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 106 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot eivät saa toteuttaa eivätkä pitää voimassa toimenpiteitä, jotka koskevat julkisia yrityksiä tai yrityksiä, joille jäsenvaltiot myöntävät erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia, jotka ovat ristiriidassa SEUT-sopimuksen kilpailusääntöjen kanssa. Artiklan 2 kohdan mukaan yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sekä fiskaalisiin monopoleihin sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä ja varsinkin kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa unionin etujen kanssa.

Ehdotetulla lailla annettaisiin valtion kokonaan omistamalle Johtotieto Oy:lle velvoite tuottaa direktiivin 4 artiklassa tarkoitettu keskitetty tietopalvelu. Tietopalvelun tuottajana toimivalla yhtiöllä on lakiehdotuksen 5 §:n mukaan velvollisuus tarjota helppokäyttöistä ja tietoturvallista palvelua, jonka kautta annetaan ilman aiheutonta viivytystä sähköisessä muodossa tiedot olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista, meneillään olevista ja suunnitelluista rakennustöistä, rakentamiseen liittyvistä lupamenettelyistä ja kaapeleiden sijainneista. Vaikka yhtiölle ei anneta yksinoikeutta kyseisen palvelun tuottamiseen, ehdotetulla sääntelyllä luotaisiin tosiasiallinen monopolitilanne, koska lakiehdotus sisältää säännökset sekä palvelun tarjonta- että tiedonantovelvoitteista. Tiedonantovelvollisuus asetetaan ehdotetussa 6 §:ssä, jonka mukaan verkkotoimijan on annettava tietopalvelun kautta saataville 5 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot digitaalisessa muodossa. Tietojen päivitykset on annettava tietopalvelun kautta saataville ilman aiheutonta viivytystä. Julkisyhteisön, jolla on hallussaan sähköisessä muodossa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, on annettava nämä tiedot ja niiden päivitykset tietopalvelun kautta saataville kahden kuukauden kuluessa tietojen vastaanottopäivästä, jos tiedot eivät ole muutoin saatavilla tietopalvelun kautta.

Ehdotetussa laissa ei ole rajattu tietopalvelun käyttäjäkuntaa, mutta tietopalvelun tuottajana toimivalla yhtiöllä on lakiehdotuksen 5 §:n 2 momentin mukaan oikeus kieltäytyä tietojen

antamisesta siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan verkkojen tietoturvallisuutta, yleistä tai kansallista turvallisuutta tai yritys- ja liikesalaisuuksia.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen ehdotetun sääntelyn ei ole katsottu johtavan kilpailulaisissa (948/2011) tarkoitettujen kiellettyjen kilpailunrajoitusten tai määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön taikka olevan ristiriidassa SEUT-sopimuksen 106 artiklan säännösten tai niiden soveltamista täsmentävän oikeuskäytännön kanssa.

5.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskevat oikeudet ja velvoitteet kohdistuvat myös viranomaisiin niiden ollessa verkkotoimijoita. Liikenneviraston ja ELY-keskuksen olisi siis noudatettava esimerkiksi yhteiskäyttöpyyntöön vastaamisesta säädettyjä määräaikoja. Tästä ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan henkilöstövaikutuksia.

Ehdotetulla lailla on vaikutuksia myös Viestintäviraston toimintaan, sillä Viestintävirasto vastaisi lain valvonnasta ja erimielisyyksien ratkaisemisesta. Viestintävirastolle aiheutuvat kustannusvaikutukset riippuvat siitä, kuinka laajasti yhteisrakentamista ja –käyttöä lain tarkoittamalla tavalla osapuolten välillä syntyy ja aiheutuuko osapuolten välille siten mahdollisia riitatilanteita. Yhteiskäyttöä ja –rakentamista koskeva riidanratkaisun arvioidaan aiheuttavan virastolle enintään yhden tai kahden henkilötyövuoden lisätarpeen. Riitatapausten määrää on ennalta vaikea arvioida, joten on myös mahdollista, ettei lisäresurssien tarvetta synny.

Lisäksi Viestintävirastoa työllistävät esimerkiksi tietojen saantia tietopalvelusta koskeva riidanratkaisu ja tietojen toimittamista koskevien määräysten valmistelu sekä kiinteistöjen sisäisten viestintäverkkojen rakentamista koskevien velvoitteiden valvonta. Edellä mainittujen tehtävien ei kuitenkaan arvioida merkittävästi lisäävän tarvetta lisäresursseille Viestintävirastossa. Mahdolliset resurssilisäykset ehdotetaan katettavan valtion talousarviosta.

5.3 Ympäristövaikutukset

Ehdotetulla lainsäädännöllä voidaan lisätä verkkotoimijoiden yhteistyötä infrastruktuuriverkkojen rakentamisessa ja niihin liittyvien fyysisten infrastruktuurien käytössä. Tällä on myönteisiä ympäristövaikutuksia, koska erillisten rakennushankkeiden määrä ja verkkojen vaatima tilantarve vähenevät. Esimerkiksi liikenneväylien varrelle voidaan sijoittaa verkkoja kaivuvahinkojen välttämiseksi vain tietyn varoetäisyyden päähän toisistaan, mikä on useiden erillishankkeiden vuoksi johtanut tarpeettoman laajaan kasvillisuuden poistamiseen ja maaston muokkaamiseen. Lisäksi erilaisten laittilojen, rakennusten ja mastojen yhteiskäytöllä voidaan vähentää kaupunkikuvaa ja maisemaa heikentäviä rakennustöitä.

Infrastruktuuriverkkojen sijaintitietojen saatavuutta parantamalla voidaan kaivutyöt kohdentaa tarkemmin ja siten vähentää tarpeetonta kaivamista.

Ehdotetulla lainsäädännöllä edistetään nopeiden sähköisten viestintäverkkojen rakentamista, millä on pidemmällä aikavälillä merkittävät välilliset ympäristövaikutukset. Sähköisen asioinnin, kaupankäynnin ja monipuoliset etätyöskentelytavat mahdollistavat verkkoyhteydet vähentävät liikkumistarvetta ja siten myös liikkumisesta aiheutuvia ympäristöhaittoja.

5.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ehdotetulla lainsäädännöllä voidaan edistää yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisten infrastruktuuriverkkojen rakentamista ja käyttöä, millä on kaikkien kansalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta lisäävä vaikutus. Yhteistoiminnan lisäämisellä voidaan esimerkiksi nopeuttaa ja lisätä sähköverkon maakaapelointia ja siten parantaa sähkönjakelun toimitusvarmuutta poikkeustilanteissa.

Nopeiden sähköisten viestintäverkkojen rakentamiskustannuksia alentamalla ja kiinteistöjen sekä rakennusten sisäverkkoja koskevilla säännöksillä tuetaan tietoyhteiskunnan sekä sähköisen asioinnin ja palvelutoiminnan kehittymistä. Ehdotetulla lainsäädännöllä voidaan siis välillisesti tukea uuden liiketoiminnan ja työpaikkojen syntyä. Sisäverkon rakentamisella on myös kiinteistöjen ja asuntojen arvoa nostava vaikutus.

Infrastruktuuriverkkoihin liittyvän yhteistoiminnan tehostamisella voidaan parantaa liikenneturvallisuutta ja ehkäistä kansalaisille aiheutuvaa haittaa vähentämällä liikennettä haittaavien rakennustöiden määrää. Toisaalta yksittäisten rakennushankkeiden määrän vähentämisellä voi olla vähäiseksi arvioitu vaikutus maanrakennusalan työllisyyteen.

6 Asian valmistelu

6.1 Valmisteluvaiheet ja –aineisto

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä avoimessa yhteis-työssä sidosryhmien kanssa.

Yhteisrakentamisdirektiivin julkaisun jälkeen liikenne- ja viestintäministeriö teetti Asianajotoimisto Borenius Oy:llä infrastruktuuriverkkoja koskevaa lainsäädäntöä ja verkkotoimijoita koskevan taustaselvityksen. Taustaselvitystä hyödyntäen ministeriössä laadittiin direktiiviä koskeva arviomuistio, joka oli laajalla lausuntokierroksella syksyllä 2014. Lausunnonantajissa olivat edustettuina eri toimialoista vastaavia ministeriöitä ja viranomaisia sekä eri toimialoja edustavia yhdistyksiä ja yrityksiä. Erityisesti teleyritykset sekä vesi-, energia- ja asunto-alan yhdistykset olivat lausunnon antajissa laajasti edustettuina. Yleisesti ottaen lausunnoissa nähtiin mahdollisena alentaa infrastruktuuriverkkojen rakentamiskustannuksia yhteistoimintaa ja sen sääntelyä kehittämällä, mutta yksityiskohtaisempien kannanottojen tekeminen koettiin vaikeaksi ennen lakiehdotusten valmistumista.

Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö teetti Ramboll Finland Oy:llä yhteisrakentamisdirektiivin soveltamisalaa koskevan teknis-taloudellisen selvityksen (liikenne- ja viestintäministeriön Julkaisuja-sarja 8/2015).

Lokakuussa 2014 liikenne- ja viestintäministeriö asetti työryhmän valmistelemaan yhteisrakentamisdirektiivin täytäntöönpanoa. Työryhmässä ovat liikenne- ja viestintäministeriön lisäksi edustettuina oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, Energiavirasto, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Liikennevirasto, Viestintävirasto, Energiateollisuus ry, Suomen Kiinteistöliitto ry, Suomen Kuntaliitto ry, Tietoliikenteen sekä tietotekniikan keskusliitto FiCom ry sekä Vesilaitosyhdistys ry. Työryhmä

on kokoontunut yhteensä seitsemän kertaa. Työryhmä on myös kuullut useita asiantuntijoita eri toimialoilta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1 § Soveltamisala. Ehdotettua lakia sovelletaan viestintäverkkojen sekä energia-, liikenne- ja vesihuoltoverkkojen fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöön ja –rakentamiseen sekä näiden verkkojen yhteisrakentamiseen. Tässä laissa tarkoitettun yhteistoiminnan vähintään yhtenä osapuolena tulee aina olla viestintäverkot. Lakia ei siis sovelleta esimerkiksi vain energia- ja vesihuoltoverkkoja koskevaan yhteistoimintaan taikka viestintäverkkoja lukuun ottamatta minkään samaan verkkotyyppiin kuuluvien toimijoiden keskinäiseen yhteistoimintaan. Viestintäverkkotoimijoiden keskinäiseen yhteistoimintaan sovelletaan ensisijaisesti tietoyhteiskuntakaaren 56 ja 57 §:n määräyksiä käyttöoikeuden luovutuksesta, jos Viestintävirasto on tehnyt sitä koskevan päätöksen. Jos edellä mainittua päätöstä ei ole tehty, sovelletaan viestintäverkkotoimijoiden keskinäiseen yhteistoimintaan tätä lakia. Tällä lailla ei ole tarkoitus muuttaa verkkojen rakennukseen tai käyttöön liittyviä rakentamis- tai turvallisuusmääräyksiä.

Ehdotettu lain soveltamisala noudattaa infrastruktuuriverkkojen osalta yhteisrakentamisdirektiivin 2 artiklan verkon ylläpitäjän määritelmää. Energiaverkoilla tarkoitetaan 1 momentissa kaasu-, lämpö- ja sähköverkoja. Ne sisältävät myös valaistukseen käytetyn verkon julkisilla alueilla sekä kaukojäähdytysverkot. Vesihuoltoverkoilla tarkoitetaan hulevesiviemäriverkkoa ja jätevesiviemäriverkkoa niihin liittyvine laitteineen ja rakennelmineen. Talousveden toimittamiseen tarkoitettu vesijohtoverkko on sen sijaan yhteisrakentamisdirektiivin mukaisesti rajattu lain soveltamisalan ulkopuolelle sen kriittisen merkityksen vuoksi. Viestintäverkoilla tarkoitetaan tietoyhteiskuntakaaren 2 §:n kohdan 39 määritelmän mukaista verkkoa. Yhteiskäytön ja -rakentamisen arvioidaan painottuvan maakaapelointeihin liittyvään yhteistyöhön, mutta ehdotettu soveltamisala on tekniikkaneutraali, joten esimerkiksi ilmajohtoina vedetyt viestintä- tai sähköverkot kuuluvat yhtälailla lain soveltamisalaan.

Liikenneverkoilla tarkoitetaan direktiivin mukaisesti maanteitä, rautateitä, lentoasemia ja satamia. Soveltamisala on tieverkon osalta laajempi kuin maantielaisissa tarkoitettu valtiolle kuuluvan maantien käsite, sillä lakia sovelletaan myös kuntien vastuulla oleviin katuihin sekä yksityistielaisissa tarkoitettuihin yksityistieihin. Tieverkolla lain velvoitteet kohdistuvat tie- tai katualueelle asennetun yhteiskäytön kohteena olevan fyysisen infrastruktuurin omistavaan verkkotoimijaan, joka voi olla tien- tai kadunpitäjä tai esimerkiksi viestintä- tai energiayhtiö, joka on asentanut kyseisen infrastruktuurin tie- tai katualueelle käyttöönsä varten. Tieverkko eroaa siten esimerkiksi energia- tai vesihuoltoverkoista, joissa yhteiskäyttö yleensä kohdistuu verkon omistajan tai haltijan fyysiseen infrastruktuuriin. Riippumatta fyysisen infrastruktuurin omistajuudesta, edellyttää työskentely tieverkolla turvallisuussyistä tien- tai kadunpitäjän luvan.

Fyysisellä infrastruktuurilla tarkoitetaan rakennetta, rakennelmaa tai niiden osaa, johon on tarkoitus sijoittaa muita verkon osia ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkon osa, kuten esimerkiksi suojaputkea, kaapelikanavaa, mastoa tai laitetilaa.

Laissa on säännöksiä myös kiinteistön ja rakennuksen fyysisestä infrastruktuurista ja sisäisen viestintäverkon rakentamisesta sekä tietojen toimittamisesta tietopalveluun. Fyysisellä infrastruktuurilla tarkoitetaan kiinteistön ja rakennuksen osalta sisäiseen viestintäverkkoon liittyviä rakenteita tai rakennelmia. Tätä koskevat säännökset ovat lain 8 §:ssä. Direktiivin edellyttämän tietopalvelun tarkoitus on edistää yhteiskäyttöä ja –rakentamista lisäämällä

toimijoiden tietoa mahdollisista yhteistoiminnan mahdollisuuksista. Tietopalvelusta säädetään lain 5 ja 6 §:ssä.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle on ehdotetun 2 momentin mukaisesti rajattu kaikkien verkkojen osalta ne verkkotoimijat, joiden toiminta kohdistuu vähäiseen käyttäjämäärään, on alueellisesti suppeaa ja taloudellisesti vähämerkityksellistä. Kaikkien näiden kolmen edellytyksen on siis täytyttävä, jotta toimija olisi lain soveltamisalan ulkopuolella. Verkkotoimijalla tarkoitetaan lain soveltamisalaan kuuluvien verkkojen tai niihin liittyvän fyysisen infrastruktuurin omistajaa tai haltijaa. Momentissa tarkoitettuja pieniä verkkotoimijoita voivat olla esimerkiksi yksityistiekunnat, yksityiset vesiosuuskunnat ja pääasiallisesti harrastuskäytössä olevien yksityisraiteiden omistajat, joille on tyypillistä ei-ammattimainen toiminta yleensä maakuntaa pienemmällä alueella. Yksityisraiteita on myös ammattimaisten toimijoiden käytössä esimerkiksi teollisuudella ja satamilla, joten näitä toimijoita ei ole tarkoitus sulkea lain soveltamisalan ulkopuolelle, jos verkkotoimija muutoin kuuluu lain soveltamisalaan. Satamien osalta lähtökohtaisesti ainakin Euroopan laajuiseen kattavan TEN-T-verkon 16 satamaa kuuluisivat lain soveltamisalaan. Lentoasemien osalta sama koskisi Finavia Oyj:n hallinnoimia 24:ää yleiseen lentoliikenteeseen käytettävää lentoasemaa.

Se kuuluuko jokin toimija lain soveltamisalaan tai ei, voi kuitenkin muuttua verkkotoimijan toiminnassa tapahtuvien muutosten myötä. Jos verkkotoimijoiden kesken syntyy erimielisyyttä ehdotetun lainsäädännön soveltuvuudesta, asian ratkaisee Viestintävirasto tai mahdollinen muutoksenhakutuomioistuin kuten lain 9, 13 ja 14 §:ssä säädetään.

Koska pykälän 2 momentin ensimmäisen virkkeen soveltamisalan rajausta koskee verkkotoimijoita, eikä verkkoja, eivät esimerkiksi yksityistiet tai harrastuskäytössäkään olevat yksityisraiteet ole sinänsä lain soveltamisalan ulkopuolella, vaan ainoastaan näitä verkkoja hallinnoivat verkkotoimijat. Jos näiden verkkojen varrella on esimerkiksi tele- tai energiayrityksillä yhteiskäyttöön soveltuvaa infrastruktuuria, koskevat lain oikeudet ja velvoitteet yhtiöitä.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle ehdotetaan lisäksi rajattavaksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015) soveltamisalaan kuuluva turvallisuusverkkotoiminta. Turvallisuusverkko on valtion omistuksessa ja hallinnassa oleva tietoyhteiskuntakaareissa tarkoitettu viranomaisverkko. Turvallisuusverkkotoiminnan tarkoitus on normaalioloissa ja niiden häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa varmistaa valtion ylimmän johdon ja yhteiskunnan turvallisuuden kannalta tärkeiden viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistoiminnan edellyttämän viestinnän häiriöttömyys ja jatkuvuus sekä turvata päätöksenteossa ja johtamisessa tarvittavan tiedon käytettävyys, eheys ja luottamuksellisuus.

Pykälällä pannaan täytäntöön direktiivin 1 artikla.

2 § Määritelmät. Ehdotetun 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja fyysisiä infrastruktuureja ovat esimerkiksi suojaputket, kaapelikanavat, tarkastus- ja kaapelikaivot, jakokaapit, pylväät, mastot, tornit, antennilaitteistot ja rakennukset, erityisesti rakennusten ulkopinnat. Talousvesiverkot eivät kuulu lain soveltamisalaan, joten myöskään niihin kuuluva rakenteet, rakennelmat tai rakennukset eivät kuulu fyysisen infrastruktuurin käsitteen piiriin. Yhteisrakentamisdirektiivissä olevan rajauksen mukaisesti myöskään kaapelit eivät kuulu tämän lain soveltamisalaan. Kaapeleita koskeva rajausta kattaa niin aktiivisessa käytössä olevat kaapelit kuin myös niin sanotut mustat kuidut eli kaapelit, jotka eivät ole käytössä.

Ehdotetun 2 kohdan mukaan verkkotoimijalla tarkoitetaan laissa energia-, liikenne-, vesihuolto- ja viestintäverkkojen tai niihin liittyvän fyysisen infrastruktuurin omistajaa tai haltijaa. Maanteiden osalta verkkotoimijoita olisivat lähtökohtaisesti ELY-keskukset omilla vastuualueillaan, koska heillä on paras paikallistuntemus alueensa väyläverkosta. Merkittävämpien väylähankkeiden toteutuksesta vastaa Liikennevirasto, joka kuitenkin olisi hankkeen valmistumiseen saakka myös sitä koskeva verkkotoimija. Väylähankkeen valmistuttua alueellinen ELY-keskus ottaisi verkkotoimijan tehtävät Liikennevirastolta, elleivät liikennehallinnon virastot keskenään muuta sovi.

Verkkotoimijan määritelmän ulkopuolelle on rajattu asunto-osakeyhtiöt, keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt ja niihin verrattavat toimijat, joiden omistamat verkot ovat tyypillisesti suppeita, omia asukkaita varten tehtyjä eikä niiden pääasiallinen tarkoitus ole taloudellisen edun tuottaminen.

3 § *Fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttö.* Käyttöoikeuden luovutuksen ehtojen on oltava oikeudenmukaisia ja kohtuullisia. Oikeudenmukaisuuden vaatimuksella tarkoitetaan myös syrjimättömyyttä, eli käyttöoikeuden luovuttajan on kohdeltava samanlaisessa tilanteessa olevia käyttöoikeuden pyytäjiä tasapuolisesti.

Ehtojen kohtuullisuutta arvioitaessa hinnan merkitys on keskeinen. Kohtuullista hintaa voidaan arvioida useilla eri tavoilla. Ensisijassa kohtuullisuutta tulee arvioida vertaamalla perittävää hintaa vastaavanlaisesta käyttöoikeudesta yleisesti perittävään hintatasoon. Kohtuullisuutta voidaan arvioida myös vertaamalla perittävää hintaa erillISRakentamisen kustannuksiin. Tällöin kustannusten arvioinnin lähtökohtana voidaan käyttää sääntelyviranomaisen tai toimialojen etujärjestöjen hyväksymiä keskimääräisiä rakentamiskustannuksia taikka esimerkiksi kyseisen teleyrityksen verkkoelementtien yksikköhintoja. Kaikissa tilanteissa voidaan lisäksi huomioida kyseisen hankkeen erityispiirteet, kuten hankkeen maantieteellinen sijainti, maaperän laatu, mahdolliseen sijoittamislupaan liittyvät rakennus- ja turvallisuusmääräykset tai hankkeen aikataulu. Käyttöoikeuden vuokraamisen ei tule olla kalliimpaa kuin jos verkko rakennettaisiin itse.

Tilanteessa, jossa toisen verkkotoimijan fyysiseen infrastruktuuriin kohdistuu esimerkiksi turvallisuusvaatimuksista, raskaamman kaluston käytöstä, suunnittelusta, valvonnasta tai muista syistä johtuen korkeampia kustannuksia, vastaa kyseinen toimija lähtökohtaisesti tällaisista kustannuksista itse. Käyttöoikeutta pyytänyt vastaa itse asentamisesta ja omista materiaaleistaan aiheutuneista kustannuksista.

Perittävän hinnan tulee perustua infrastruktuurin todelliseen käyttöön. Hinnan määrittelyssä huomioon tulee ottaa myös se, että käyttöoikeuden pyytäjiä voi olla useampia eri aikoina. Hinta ja sen taustalla olevat kustannukset tulee jakaa oikeudenmukaisesti eri käyttäjien kesken eli käyttöoikeuden tarjoajan tulee kohdella samanlaisessa tilanteessa olevia yrityksiä tasapuolisesti. Käyttöoikeudesta perittävää korvausta on mahdollista tarkistaa, jos perusteet korvauksen määrittämiselle muuttuvat. Muutokselle pitää olla oikeudenmukaiset ja kohtuulliset perusteet. Verkkotoimijoilla on 9 §:n 2 momentin mukaisesti mahdollisuus saattaa yhteiskäytön ehtoja koskeva erimielisyys Viestintäviraston ratkaistavaksi. Viestintävirastolla on tällöin harkintavaltaa sen suhteen, mitkä kustannukset on kohtuullista sisällyttää hintaan ja millä tavalla kustannukset määritetään.

Korvaus voisi olla esimerkiksi kertakorvaus tai jatkuvaluonteinen, infrastruktuurin käyttöön perustuva korvaus. Käyttöön perustuvan korvauksen voidaan katsoa noudattavan verkkotoimijoiden soveltamaa nykykäytäntöä käyttöoikeuden luovutuksessa, ja se myös

joustaa yritysten tarpeiden muuttuessa. Kertakorvaukseen perustuva korvaus voi joissakin tilanteissa johtaa tarpeettoman suuriin kustannuksiin, varsinkin jos vuokralle ottajan tarve osoittautuu myöhemmin lyhytaikaiseksi. Käytön perusteella maksettava jatkuvaluonteinen korvaus kannustaa infrastruktuurin omistajaa myös vuokraamaan mahdollisimman paljon, jolloin omistaja saa korkeamman käyttöasteen kautta enemmän liikevaihtoa kattamaan tehtyjä investointeja. Käyttöön perustuva korvaus voi sisältää myös esimerkiksi infrastruktuurin kunnossapidosta aiheutuvia kustannuksia.

Pyyntöjen kohtuullisuutta arvioitaessa on huomioitava ainakin käyttötarve ja osapuolten asema. Koska pykälässä on varsin kattavat verkkojen tekniseen yhteensopivuuteen ja turvallisuuskysymyksiin liittyvät perusteet kieltäytyä yhteiskäytöstä, tulisi pyyntöä lähtökohtaisesti pitää kohtuullisena, jollei esimerkiksi haitantekotarkoitus ole ilmeinen. Käyttöoikeuden kirjallinen pyyntö voidaan tehdä myös sähköisesti, kuten sähköpostilla. Pyyntöissä käyttöoikeuden pyytäjän on yksilöitävä hankkeensa, sen aikataulu sekä aiotun yhteiskäytön kohteena olevat verkon osat siinä määrin, että verkkotoimija pystyy tekemään ratkaisunsa yhteiskäytöstä. Jos käyttöoikeuspyyntö on tehty niin puutteellisenä, ettei verkkotoimijan voida kohtuudella katsoa sen perusteella kykenevän tekemään päätöstä yhteiskäytöstä, on verkkotoimijan viipymättä pyydetävä pyynnön esittänyttä verkkotoimijaa täydentämään pyyntöään.

Ehdotetussa 2 momentissa on tyhjentävä luettelo hyväksyttävistä perusteista, joilla verkkotoimija voi kieltäytyä luovuttamasta käyttöoikeutta fyysiseen infrastruktuuriinsa. Perusteita on sovellettava syrjimättömästi. Ensimmäinen kieltäytymisperuste on fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltumattomuus yhteiskäytölle, mikä voi liittyä esimerkiksi fyysistä infrastruktuuria tai verkkoja koskeviin turvallisuusmääräyksiin, jotka estävät yhteiskäytön tai lisäävät kustannuksia niin, ettei yhteiskäyttö ole enää kannattavaa. Fyysinen infrastruktuuri voi myös tyypiltään olla sellainen, ettei se käytännössä sovellu yhteiskäyttöön. Esimerkiksi tieverkon valaistusjärjestelmissä fyysinen infrastruktuuri kulkee yleensä yhtämittaisesti vain valaisinpylväiden välin, mikä vaikeuttaa laajempaa yhteiskäyttöä. Tätä perustetta ei todennäköisesti tulla soveltamaan usein, koska verkkotoimijoilla on lähtökohtaisesti hyvät tiedot erilaisten verkkojen teknisistä yhteiskäyttömahdollisuuksista.

Toinen kieltäytymisperuste on verkkotoimijan oma käyttö ja kohtuullinen tuleva tarve, mikä on perustuslakivaliokunnan käytännössä vakiintunut ja verkkotoimijan omaisuuden suojan turvaamiseksi edellytetty kriteeri yhteiskäytön sallimiselle (esimerkiksi PeVL 10/2007 vp ja PeVL 61/2002 vp). Verkkotoimijan on kyettävä perustelemaan tulevien tarpeidensa edellyttämät tilatarpeet fyysisessä infrastruktuurissaan.

Kolmas kieltäytymisperuste 2 momentissa on yleinen tai kansallinen turvallisuus. Yleiseen turvallisuuteen liittyvä peruste voi tulla sovellettavaksi esimerkiksi kaasu- ja sähköverkon yhteiskäytössä, mutta käytännössä verkkojen rakentamista koskevat turvallisuusvaatimukset yleensä estävät tällaisten verkkotyypin yhteensopivuuteen liittyvät yhteiskäyttötilanteet joka tapauksessa.

Liikenneverkolla yleisen turvallisuuden vaatimukset estävät lähtökohtaisesti esimerkiksi lentoliikenteen turvallisuuteen liittyviin lentoasemien sisäverkkoihin, raideliikenteen ohjausjärjestelmiin, maantietunnelien etähallintajärjestelmiin sekä satamien operatiivisiin verkkoihin liittyvän fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytön. Erinäisillä teknisillä järjestelyillä, kuten suojauksilla tai järjestelmien eriyttämisellä voidaan turvallisuusriskejä vähentää, mutta tällöin yhteiskäytön kustannukset voivat ylittää kannattavuuden rajan. Viestintäverkkojen osalta esimerkiksi viranomaiskäytössä oleva VIRVE-verkko jäisi lähtökohtaisesti yhteiskäytön

ulkopuolelle. Kansallinen turvallisuus koskee tilanteita, joissa yhteiskäyttö voisi vaarantaa yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ja viranomaisten toimintakyvyn turvaamisen näkökulmasta keskeisten verkkojen toiminnan tai viestinnän luottamuksellisuuden.

Viimeisenä perusteena yhteiskäytöstä kieltäytymiselle on muiden verkossa tarjottavien palveluiden vaarantuminen, millä viitataan esimerkiksi käyttöoikeuspyynnön kohteena olevan verkon häiriöalttiuden kasvuun yhteiskäytössä.

Verkkotoimijan on vastattava kirjallisesti käyttöoikeuspyyntöön kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä perusteltava mahdollinen kieltäytymisensä. Käyttöoikeutta pyytänyt verkkotoimija voi saattaa asian Viestintäviraston käsiteltäväksi kielteisen vastauksen saatuaan. Jos verkkotoimija ei lainkaan vastaa käyttöoikeuspyyntöön, voi pyynnön esittänyt verkkotoimija saattaa asian Viestintäviraston käsiteltäväksi kuukauden kuluttua pyynnön toimittamisesta toiselle verkkotoimijalle. Jos verkkotoimija on vastannut pyyntöön myönteisesti, mutta osapuolet eivät pääse sopimukseen käyttöoikeuden ehdoista, voi pyynnön esittänyt verkkotoimija saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi kahden kuukauden kuluttua pyynnön toimittamisesta, tai sitä aiempuna ajankohtana, jos verkkotoimija neuvottelujen kuluessa kieltäytyy yhteiskäytöstä. Kieltäytyminen on tässäkin tapauksessa tehtävä kirjallisesti ja perusteltuna. Jos käyttöoikeuspyyntö on alun perin tehty puutteellisena, lasketaan määräaika siitä hetkestä, kun riittävän yksilöity pyyntö toimitetaan verkkotoimijalle.

Pykälällä pannaan täytäntöön direktiivin 3 artikla.

4 § Yhteisrakentaminen. Verkkotoimijan on pykälän ehdotetun 1 momentin mukaisesti oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin täytettävä yhden tai useamman muun verkkotoimijan kohtuulliset fyysisen infrastruktuurin ja verkkojen yhteisrakentamista koskevat pyynnöt. Oikeudenmukaisten ja kohtuullisten ehtojen arvioinnin osalta viitataan soveltuvin osin 3 §:n perusteluihin. Pyyntöjen kohtuullisuutta arvioitaessa on huomioitava esimerkiksi pyynnön perustelut, osapuolten asema sekä vaikutukset hankkeen toteutukseen ja turvallisuuteen.

Lähtökohtaisesti pyyntöä voidaan pitää kohtuullisena, jos yhteisrakentamiselle on riittävästi tilaa eikä pyyntö kohtuuttomasti viivytä hankkeen toteutusta taikka aiheuta vaaraa verkkojen käytölle aiottuun tarkoitukseensa. Pyyntö on esitettävä kirjallisena, mutta myös sähköisesti tehty pyyntö katsotaan kirjallisesti tehdyksi. Pynnön on lisäksi oltava siinä määrin yksilöity, että verkkotoimijat voivat sen perusteella aloittaa yhteisrakentamisneuvottelut. Riittävän yksilöidyssä pyynnössä on esimerkiksi tiedot siitä, mihin hankkeeseen tai sen osaan yhteisrakentamista pyydetään, oma verkkotyyppi ja alustava arvio hankkeiden yhdistämisen vaikutuksista hankkeen toteutukseen ja kustannuksiin.

Kohtuulliseen yhteisrakentamispyyntöön on suostuttava, jollei yhteisrakentaminen lisää verkkotoimijoiden kustannuksia erillirakentamiseen verrattuna. Kummankaan verkkotoimijan kustannukset eivät siis saisi yhteisrakentamisen vuoksi nousta erillirakentamisen arvioituihin kustannuksiin nähden. Erillirakentamisen kustannusten arviointia on käsitelty 3 §:n 1 momentin perusteluissa.

Myös vähäisissä rakennushankkeissa verkkotoimija voi kieltäytyä yhteisrakentamista koskevasta pyynnöstä. Vähäisyyttä Rakennustyön vähäisyyttä on arvioitava kokonaisuutena huomioiden esimerkiksi rakennushankkeen kustannukset, laajuus, kesto ja kiireellisyys sekä verrattava kyseisen alan keskimääräisten hankkeiden kokoon. Hankkeella tulee myös olla vain vähäistä merkitystä yhteisrakentamisen kannalta. Näissä tilanteissa yhteisrakentamista koskevat menettelyt tarpeettomasti hidastaisivat hankkeen toteutusta.

Kolmantena perusteena yhteisrakentamisesta kieltäytymiselle on, että yhteisrakentaminen vaarantaa kriittisen infrastruktuurin turvallisuutta. Kriittisellä infrastruktuurilla tarkoitetaan fyysistä infrastruktuuria tai verkkoa taikka näiden osaa, jonka vaarantuminen olisi omiaan aiheuttamaan merkittävää yleistä vaaraa tai kansallisen turvallisuuden heikentymistä. Kriittisyyttä tulee tarkastella yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ja viranomaisten toimintakyvyn turvaamisen näkökulmasta, jolloin kriittisenä infrastruktuurina voidaan pitää esimerkiksi huoltovarmuuden kannalta keskeisten tietoyhteiskuntasektorin, energiahuollon, rahoituksen, logistiikan, terveydenhuollon, kriittisen perusteellisuuden ja elintarvikehuollon hyödykkeiden tuottamisessa sekä talousveden jakelussa tarvittavia tärkeimpiä verkkoja ja niihin kuuluvaa fyysistä infrastruktuuria.

Turvallisuuden vaarantumisesta arvioitaessa on verkkojen fyysisen vaarantumisen ohella keskeistä arvioida myös viestinnän luottamuksellisuuden vaarantumisesta. Vaikka kyse ei olisi kriittisestä infrastruktuurista, voidaan yhteisrakentamista koskevaa pyyntöä pitää 1 momentissa tarkoitettulla tavalla kohtuuttomana, jos yhteisrakentaminen perustellusti vaarantaisi verkkojen turvallisuuden tai toisen verkkotoimijan verkon käytön aiottuun tarkoitukseen, eikä vaaraa tai haittaa voida teknisin järjestelyin poistaa.

Ehdotetun 2 momentin mukaisesti yhteisrakentamista koskeva pyyntö on jätettävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja viimeistään kuukautta ennen kuin hankkeeseen haetaan sijoittamislupaa toimivaltaiselta viranomaiselta. Jos pyyntö jätetään myöhemmin, voi verkkotoimija kieltäytyä yhteisrakentamisesta. Tarkoituksena on näin varmistaa, että yhteisrakentamista koskeva suunnitelma ehditään valmistella huolellisesti, eivätkä lupaprosessi ja hanke tarpeettomasti viivästy. Toisaalta verkkotoimija ei saa jättää lupahakemusta ennen aikaisesta tarkoituksenaan näin estää yhteisrakentaminen. Viitteenä tällaisesta tarkoituksesta voidaan lähtökohtaisesti pitää esimerkiksi selvästi puutteellisen hakemuksen jättämistä.

Kustannusten jaon osalta 3 momentissa ehdotetaan jako suoritettavan erillisrakentamisesta aiheutuvien arvioitujen kustannusten suhteessa. Arvioinnissa tulisi lähtökohtaisesti huomioida kyseiseen hankkeeseen liittyvät erityispiirteet, kuten hankkeen maantieteellinen sijainti, maaperän laatu, mahdolliseen sijoittamislupaan liittyvät rakennus- ja turvallisuusmääräykset tai hankkeen aikataulu. Muutoin kustannusten arvioinnin osalta viitataan 3 §:n 1 momentin perusteluihin. Osapuolet voivat kuitenkin aina sopia kustannusjaosta laista poikkeavasti haluamallaan tavalla. Kyse ei siis ole pakottavasta sääntelystä, vaan yritykset voivat sopia jaosta vapaasti toisin.

Ehdotetun 4 momentin mukaan yhteisrakentamista pyytänyt verkkotoimija voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi, jos verkkotoimija kieltäytyy täyttämästä yhteisrakentamista koskevaa pyyntöä tai, jos ehdoista ei päästä sopimukseen kuukauden kuluessa yhteisrakentamista koskevan pyynnön vastaanottamisesta. Kieltäytymiseen rinnastetaan se, ettei verkkotoimija ole kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta käynnistänyt yhteisrakentamista koskevia neuvotteluja.

Pykälällä pannaan täytäntöön direktiivin 5 artikla.

5 § Tietopalvelun tehtävät. Ehdotetun 1 momentin mukaan tietopalvelun tuottajana toimii Johtotieto Oy, joka on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö.

Ehdotetun 1 momentin 1 – 4 kohdassa luetellaan tiedot, joiden tulee olla tietopalvelun kautta saatavilla. Näitä ovat tiedot olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista, meneillään

olevista ja suunnitelluista rakennustöistä, rakentamiseen liittyvistä lupamenettelyistä ja kaapeleiden sijainneista. Säännös on direktiivin 4 artiklan 1 kohtaa ja 6 artiklan 1 kohtaa laajempi, sillä direktiivissä ei edellytetä, että kaapeleiden sijaintitiedot ovat saatavilla tietopalvelun kautta.

Olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria koskevilla tiedoilla tarkoitetaan tietoa infrastruktuurin sijainnista ja reitistä, infrastruktuurin tyyppistä ja nykyisestä käytöstä sekä tietoa yhteyspisteestä.

Meneillään olevia tai suunniteltuja rakennustöitä koskevilla tiedoilla tarkoitetaan tietoa fyysiseen infrastruktuuriin liittyvien töiden sijainnista ja tyyppistä, kyseeseen tulevista verkon osista, töiden arvioidusta aloituspäivästä ja kestosta, kyseistä hanketta koskevista lupamenettelyistä, erityisesti lupien arvioidusta hakuajasta, sekä tietoa yhteyspisteestä. Meneillään olevilla rakennustöillä tarkoitetaan töitä, joihin on myönnetty esimerkiksi rakennuslupa. Suunnitelluilla rakennustöillä tarkoitetaan töitä, joita koskeva lupamenettely on vireillä tai joihin aiotaan hakea ensimmäistä kertaa lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta seuraavien kuuden kuukauden aikana.

Rakentamiseen liittyviä lupamenettelyitä koskevilla tiedoilla tarkoitetaan kaikkia asiaankuuluvia tietoja rakentamiseen tarvittavista luvista. Näitä ovat esimerkiksi tiedot ehdoista ja menettelyistä, joita sovelletaan lupien myöntämiseen. Rakentamiseen tarvittavia lupia ovat muun muassa toimenpidelupa, rakennuslupa, maalämpölupa, maisematyölupa ja maa-aineslupa.

Ehdotetun 1 momentin 1 – 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen on annettava ilman aiheutonta viivytystä. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedot tulee antaa heti kun ne ovat saatavilla, jollei tietojen luovuttaminen edellytä selvittelyä esimerkiksi ehdotetussa 2 momentissa tarkoitettujen rajoittamisperusteiden vuoksi. Tiedot on annettava digitaalisessa muodossa.

Tietopalvelun on tarjottava helppokäyttöistä ja tietoturvallista palvelua. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että tietopalvelu tarjoaa tietojen antamista ja toimittamista varten teknisen rajapinnan ja asiakasrajapinnan ja varmistaa tietopalvelun toteuttamisessa tarvittavien tietojen toimittamiseen käytettävien järjestelmien yhteensopivuuden. Tekninen rajapinta voi tarkoittaa rajapintaa, jonka kautta verkkotoimijat ja julkisyhteisöt välittävät ehdotetun 1 momentin 1 – 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja tietopalvelulle. Asiakasrajapinta voi tarkoittaa rajapintaa, jonka kautta tietopalvelun käyttäjät voisivat pyytää ehdotetun 1 momentin 1 – 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja tietopalvelulta ja jonka kautta nämä tiedot välitetään käyttäjälle.

Momentilla pannaan yhdessä 2 momentin kanssa täytäntöön direktiivin 4 artiklan 1 kohta ja 6 artiklan 1 kohta. Momentilla pannaan lisäksi täytäntöön direktiivin 4 artiklan 3 kohta ja 7 artiklan 1 kohta.

Ehdotetun 2 momentin 1 – 4 kohdassa luetellaan perusteet, joiden nojalla tietopalvelu voi rajoittaa tietojen antamista.

Ehdotetun alakohdan 1 mukaan tietopalvelu voi rajoittaa tietojen antamista siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan verkkojen tietoturvallisuutta. Ehdotetun alakohdan 2 mukaan tietopalvelu voi rajoittaa tietojen antamista siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan kansallista turvallisuutta. Tietopalvelu voi siten rajoittaa tietojen antamista, jos tietoa pyydetään ilman perusteltua syytä alueelta, joka on kansallisen turvallisuuden kannalta tärkeä. Ehdotuksen tavoitteena on estää tilanteet, joissa

laajoilla pyynnöillä pyritään ilmeisesti selvittämään tietoa verkkojen rakenteista ja siten tekemään päätelmiä verkkojen kriittisistä kohdista vahingoittamistarkoituksessa. Ehdotuksella voitaisiin rajoittaa tietojen antamista sekä yksittäisiin pyyntöihin että pyyntöjen sarjoihin, joiden todennäköisenä tarkoituksena on saada selville tietoja verkkojen rakenteista pitkällä aikavälillä vahingoittamistarkoituksessa.

Ehdotetun alakohdan 3 mukaan tietopalvelu voi rajoittaa tietojen antamista siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan yleistä turvallisuutta. Tietopalvelu voi siten rajoittaa esimerkiksi yleisen turvallisuuden kannalta kriittisiä verkon osia koskevien tietojen antamista. Tieto kriittisen laitetyksen tai kriittisten kaapeleiden sijainnista voi olla erittäin haitallista väärissä käsissä, sillä tällaisen laitetyksen tai kaapeleiden vahingoittumisen vaikutukset sähkön- ja vedenjakelun tai viestintäpalveluiden toimivuudelle ja siten yleiselle turvallisuudelle voivat olla merkittäviä.

Ehdotetun alakohdan 4 mukaan tietopalvelu voi rajoittaa tietojen antamista siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan yritys- ja liikesalaisuuksia. Ehdotuksella pyritään estämään tilanteet, joissa kilpailija pyrkii saamaan liian laajaa tai yksityiskohtaista tietoa toisen yrityksen verkosta tai sen rakenteista.

Ehdotetun 3 momentin mukaan tiedot on luovutettava oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Tällä tarkoitetaan erityisesti tietopalvelun hinnoittelua, jonka tulee olla kohtuullinen ja joka ei saa olla tiettyä käyttäjää tai käyttäjäryhmää syrjivä. Tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön on kiinnitettävä huomiota kilpailulain 4 a luvun kilpailun neutraliteettisääntöksiin, jos se toimii kilpailutilanteessa yksityisten yritysten kanssa.

Ehdotetun 4 momentin mukaan tietopalvelun on käsiteltävä tietoja siten, että ne on asianmukaisesti suojattu tietoturvaloukkauksilta ja niiden uhkilta.

Ehdotettu 5 momentti sisältää säännökset viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain soveltamisesta tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön hänen suorittaessaan ehdotetun pykälän mukaisia tehtäviä. Nämä tehtävät ovat luonteeltaan perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä, joihin sisältyy julkisen vallan käyttöä. Julkisuuslain 4 § sisältää kyseisen lain soveltamisalaa täsmentävän viranomaismääritelmän. Pykälän 4 momentin mukaan julkisuuslain viranomaisia koskevat velvoitteet koskevat myös lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella julkista tehtävää hoitavia yhteisöjä, laitoksia, säätiöitä ja yksityisiä henkilöitä niiden käyttäessä julkista valtaa.

6 § Tiedonantovelvollisuus. Ehdotetun 1 momentin mukaan verkkotoimijan on annettava tietopalvelun kautta saataville 5 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot digitaalisessa muodossa. Myös tealueilla olevien tienpitäjien kaapeleiden sijaintitiedot on toimitettava tietopisteeseen. Tiedot tulee antaa tietopalvelun saataville mahdollisimman aikaisin eli suunnitteluvaiheessa ja niitä täydennetään ja päivitetään hankkeen edetessä. Tietojen päivitykset on annettava tietopalvelun kautta saataville ilman aiheetonta viivytystä eli heti kun tiedot ovat saatavilla.

Ehdotetussa 2 momentissa säädetään mahdollisuudesta pyytää 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja suoraan verkkotoimijalta. Pyyntö on tehtävä kirjallisesti. Verkkotoimijan on annettava pyydetyt tiedot kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottopäivästä oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Tietojen antamista voidaan rajoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla.

Momentilla pannaan täytäntöön direktiivin 4 artiklan 4 kohta.

Ehdotetun 3 momentin mukaan julkisyhteisön, jolla on hallussaan digitaalisessa muodossa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, on annettava nämä tiedot ja niiden päivitykset tietopalvelun kautta saataville kahden kuukauden kuluessa tietojen vastaanottopäivästä, jos tiedot eivät ole muutoin saatavilla tietopalvelun kautta. Määräaikaa voidaan pidentää enintään yhdellä kuukaudella, jos se on tarpeen toimitettujen tietojen luotettavuuden varmistamiseksi.

Momentilla pannaan täytäntöön direktiivin 4 artiklan 2 kohta.

Ehdotetun 4 momentin mukaan julkisyhteisön, jolla on tehtäviensä vuoksi hallussaan tietoja tämän lain soveltamisalaan kuuluvien rakennusteknisten töiden lupamenettelyistä tai lupaehdoista, on annettava ne saataville tietopalvelun kautta. Ehdotetussa 4 momentissa tarkoitettuja julkisyhteisöjä ovat esimerkiksi kunnan rakennusvalvonta sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

7 § Paikan päällä tehtävät selvitykset. Ehdotetussa 1 momentissa säädetään verkkotoimijan velvollisuudesta sallia tarvittaessa paikan päällä tehtävät selvitykset, jotka kohdistuvat sen omistaman fyysisen infrastruktuurin yksittäisiin osiin. Paikan päällä tehtävää selvitystä koskevan pyynnön on oltava kohtuullinen ja siinä on yksilöitävä ne verkon osat, joita selvitys tulisi koskemaan. Pyyntö on tehtävä kirjallisesti. Verkkotoimija voi rajoittaa paikan päällä tehtäviä selvityksiä 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla.

Ehdotetun 2 momentin mukaan pyyntöön on annettava kirjallinen vastaus kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen pyynnön vastaanottopäivästä.

Pykälällä pannaan täytäntöön direktiivin 4 artiklan 5 kohta.

8 § Valvonta ja erimielisyyksien ratkaiseminen. Ehdotetun 8 §:n mukaan Viestintäviraston tehtävänä on lain yleinen valvonta. Viestintävirasto voi myös velvoittaa sen, joka rikkoo lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä korjaamaan virheensä kohtuullisessa määräajassa. Viestintäviraston päätöksiin voi hakea muutosta 11 §:n mukaisesti.

Ehdotetun 2 momentin mukaan Viestintäviraston tulee ensisijaisesti pyrkiä ratkaisemaan verkkotoimijoiden väliset erimielisyydet sovittelemalla. Ehdotetussa momentissa säädetään myös erityisistä määräajoista, joiden kuluessa Viestintäviraston tulee ratkaista tietyt riitatilanteet. Yhteiskäyttöä koskevat riitatilanteet Viestintäviraston on ratkaistava neljän kuukauden kuluttua asian vireilletulosta. Yhteisrakentamista koskevat erimielisyydet ja verkkotoimijoiden väliset erimielisyydet tietojensaannista tietopalvelusta on ratkaistava kahden kuukauden kuluessa asian vireilletulosta.

Ehdotetulla momentilla pannaan täytäntöön direktiivin 3 artiklan 5 kohta, 5 artiklan 4 kohta ja 4 artiklan 6 kohta.

Viestintävirasto on itsenäinen ja taloudellisesti riippumaton virasto, jonka päätöksenteko on suomalaisen hallintokulttuurin tapaan itsenäistä ja puolueetonta. Ehdotettuun pykälään ei otettaisi erillistä mainintaa yhteistyöstä eri viranomaisten kanssa, sillä Viestintävirasto toimii yhteistyössä eri viranomaisten kanssa ehdotetun lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan hallintolain 10 §:n mukaisesti.

9 § Riidanratkaisua tukeva asiantuntijaryhmä. Ehdotetun 1 momentin mukaan Viestintävirasto asettaa riidanratkaisun tueksi asiantuntijaryhmän. Viestintävirasto asettaa siten erillisen työryhmän, joka tarjoaa virastolle ulkopuolista asiantuntemusta niiltä toimialoilta, joita koskevia tehtäviä Viestintävirastolla ei muutoin ole hoidettavanaan. Työryhmässä olisivat edustettuina lain soveltamisalaa koskevien toimialojen viranomaiset sekä etujärjestöt, kuten esimerkiksi Energiateollisuus ry, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry, Vesilaitosyhdistys ry ja liikennealan etujärjestöt. Työryhmän kokoonpano voi vaihdella ratkaistavasta asiasta riippuen.

Työryhmän toiminnan kannalta on myös tarpeellista, että Viestintävirasto voi tarvittaessa luovuttaa ryhmän jäsenelle käsiteltävänä olevaa riitatilannetta koskevia tietoja salassapitosäännösten estämättä ehdotetun 2 momentin mukaisesti. Viestintävirasto voi luovuttaa tietoja vain siinä tapauksessa, että tiedot ovat välttämättömiä ryhmän tehtävien hoitamiseksi, eivätkä ne sisällä luottamuksellisia viestejä, välitystietoja tai sijaintitietoja. Viestintävirasto voi luovuttaa esimerkiksi liikesalaisuuden suojan estämättä tietoa yrityksen omaisuudesta ainoastaan, jos se olisi tarpeen tarvittavan asiantuntemuksen saamiseksi käsillä olevassa riitatilanteessa.

Ehdotetussa 3 momentissa säädetään työryhmän jäsenen virkavastuusta. Työryhmään osallistuvan virkamiehen virkavastuusta säädetään esimerkiksi virkamieslaissa (750/1994), rikoslaissa (39/1889) ja vahingonkorvauslaissa (412/1974). Lakiin on kuitenkin tarpeen ottaa säännös siitä, että vastaavia virkavastuuta koskevia säännöksiä sovelletaan myös työryhmän muihin jäseniin, jotka eivät välttämättä ole virkamiehiä. Työryhmän jäsenen tulisi noudattaa myös muita viranomaistoiminataa koskevia hallinnon yleislakeja, kuten hallintolakia (434/2003) ja lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Työryhmän jäsenen sovelletaan siten myös muun muassa hallintolain esteellisyysäännöksiä.

Ryhmän tehtävien hoitamiseksi voi olla tarpeen saada paitsi julkisia myös salassa pidettäviä tietoja. Tiedonsaantioikeus tarkoittaa sekä oikeutta tutustua että saada haltuun erilaisia ryhmän tehtävien suorittamisen kannalta välttämättömiä asiakirjoja. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 5 §:n mukaisesti asiakirjalla tarkoitetaan myös sähköisiä asiakirjoja. Ryhmän jäsenillä on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 23 §:n mukaan vaitiolovelvollisuus salassa pidettävien tietojen osalta. Jäsenellä ei olisi oikeutta käyttää saamaansa tietoa hyväkseen muussa tarkoituksessa kuin pykälässä säädetyn tehtävän hoitamisessa.

10 § Viestintäviraston tiedonsaantioikeus. Ehdotetussa pykälässä säädetään Viestintäviraston tiedonsaantioikeudesta silloin, kun se suorittaa ehdotetun lain mukaisia tehtäviä.

Ehdotetun 1 momentin mukaan Viestintävirastolla on oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tieto salassapitosäännösten estämättä niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista ehdotetussa laissa säädetään tai jotka toimivat näiden lukuun.

Ehdotetun 2 momentin mukaan ne, joiden oikeuksista tai velvollisuuksista ehdotetussa laissa säädetään, tai niiden lukuun toimivat ovat pyynnöstä velvollisia keräämään ja salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä luovuttamaan tarvittavat tiedot ehdotetun lain nojalla Viestintävirastolle sen tehtävien hoitamiseksi. Tiedot on luovutettava maksutta ja ilman aiheutonta viivytystä.

11 § Viestintäviraston oikeus antaa määräyksiä. Ehdotetun pykälän mukaan Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 5 ja 6 §:ssä tarkoitettujen tietojen digitaalisesta muodosta ja

niiden käsittelyn sekä toimittamisen tietoturvasta. Viestintävirastolla on ehdotetun momentin mukaan oikeus antaa määräyksiä myös tietojen siirtämisessä tarvittavien järjestelmien yhteentoimivuudesta ja tietoturvasta. Viestintävirasto voi siten antaa tarkempia teknisiä määräyksiä siitä, missä muodossa tiedot ovat tietoturvallisesti saatavilla tietopalvelusta, sekä siitä, miten ja missä muodossa verkkotoimijoiden on toimitettava tiedot tietopalveluun. Molemmissa tapauksissa Viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä esimerkiksi tietojen digitaalista formaattia ja koordinaatistoa koskien sekä siitä, millä tarkkuustasolla tietojen on oltava saatavilla. Tämä mahdollistaa sen, että tiedot ovat saatavilla riittävän tarkasti esimerkiksi maanrakennustöitä vaarantavien töiden turvalliseen suorittamiseen. Viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä myös esimerkiksi tietojen teknisestä suojaustasosta ja -menetelmistä. Viestintävirasto voi myös antaa tarkempia teknisiä määräyksiä siitä, kuinka tiedon hakija tulee tunnistaa, kuinka suurelta maantieteelliseltä alueelta tietoja voidaan kerrallaan luovuttaa, tietojen sallitusta hakumäärästä tietyllä ajanjaksolla sekä hakutietojen säilyttämisestä ja muista edellä mainittujen kaltaisista tietoturvallisuutta lisäävistä teknisistä seikoista.

12 § Oikaisuvaatimus. Pykälässä säädetään mahdollisuudesta tehdä oikaisuvaatimus Viestintävirastolle tietopalvelun tekemästä päätöksestä. Julkista hallintotehtävää hoitavana tietopalveluun sovelletaan myös hallinnon yleislakeja. Siinä tapauksessa, että tietopalvelu esimerkiksi kieltäytyy antamasta infrastruktuuria koskevia tietoja 5 §:n 2 momentin nojalla, se käyttää julkista valtaa ja sen päätöksestä tulee voida valittaa hallintolain mukaisesti. Pykälän mukaan oikaisuvaatimus tehdään Viestintävirastolle. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään tarkemmin hallintolain 7 a luvussa. Päätökseen, johon saa lain mukaan vaatia oikaisua, ei hallintolain 49 b §:n mukaan saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa saa tällöin vasta oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä 13 §:n 1 momentin mukaisesti. Koska toimivalta hallintopäätöksen tekemiseen on annettu muulle kuin viranomaiselle, oikaisuvaatimus tehdään varsinaiselle viranomaiselle, joka on ehdotetun lain mukaisesti Viestintävirasto.

13 § Muutoksenhaku. Ehdotetussa pykälässä säädetään muutoksenhausta Viestintäviraston tekemiin päätöksiin. Muutosta Viestintäviraston tekemiin päätöksiin saa hakea siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutosta haetaan hallinto-oikeudelta.

Ehdotetun 2 momentin mukaan Viestintävirastolla on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettua päätöksen. Perustuslakivaliokunta on suhtautunut pidättyväisesti viranomaisten muutoksenhakuoikeuteen. Valiokunta on kuitenkin pitänyt viranomaisen muutoksenhakuoikeutta hyväksyttävänä, jos viranomaisen muutoksenhakuoikeutta voidaan asioiden laatu ja luonne huomioon ottaen pitää muuten perusteltuna. Ehdotetun lain nojalla Viestintäviraston tehtävänä on lain valvonta ja erimielisyyksien ratkaiseminen. Oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi ja käsiteltävänä olevien asioiden erityisluonteen vuoksi voidaan pitää perusteltuna, että Viestintävirastolla on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksistä.

Ehdotetun 3 momentin mukaan hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Yleiset säännökset valitusluvan myöntämisen perusteista ovat hallintolainkäyttölain 13 §:ssä. Valituslupajärjestelmän käyttöala korkeimmassa hallinto-oikeudessa on laajentunut. Yhdessä 12 §:n oikaisuvaatimusmenettelyn kanssa valituslupamenettelyä voidaan pitää asianosaisten oikeusturva huomioon ottaen perusteltuna.

Laki tietoyhteiskunta- ja viestintävirastolaista

111 § Käyttöoikeus kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen verkkoon. Ehdotetun pykälän 1 momenttiin lisätään maininta teleyrityksen oikeudesta liittää yleinen viestintäverkkonsa kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen viestintäverkkoon. Momentin ensimmäisellä lauseella turvataan teleyritysten oikeus saada käyttöoikeus kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen viestintäverkkoon. Uuden toisen lauseen mukaan teleyrityksillä tulee olla oikeus myös liittää yleinen viestintäverkkonsa kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen viestintäverkkoon. Ehdotettu muutos selventää momentin tarkoitusta. Momentilla pannaan täytäntöön yhteisrakentamisdirektiivin 9 artiklan 1 kohta.

Ehdotettuun pykälään lisätään myös uusi 2 momentti, jonka mukaan Viestintäviraston on ratkaistava kiinteistön sisäistä viestintäverkon käyttöoikeutta koskevat erimielisyydet kahden kuukauden kuluessa. Viestintäviraston päätöksestä voi valittaa edelleen hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Ehdotetulla momentilla pannaan täytäntöön direktiivin 9 artiklan 3 kohdan toinen alakohta.

249 § Kiinteistön tai rakennuksen fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen verkon suunnittelu ja rakentaminen. Ehdotettu pykälä muutettaisiin vastaamaan yhteisrakentamisdirektiivin 8 artiklan 1 kohdan vaatimuksia. Tietoyhteiskuntakaaren 249 §:stä erotettaisiin omaksi pykäläkseen teleyritysten kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon rakentamista koskevat vaatimukset. Ehdotettu 249 § sisältää kiinteistön tai rakennuksen fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen verkon suunnittelua ja rakentamista koskevat säännökset. Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä mainitaan myös fyysisen infrastruktuuri. Lisäksi pykälä koskee suunnittelun lisäksi myös rakentamista, mikä myös mainitaan pykälän otsikossa.

Ehdotettu 1 momentti vastaan tietoyhteiskuntakaaren 249 §:n 1 momenttia.

Ehdotetun 2 momentin mukaan uusi kiinteistö ja rakennus on varustettava nopean laajakaistayhteyden mahdollistavalla fyysisellä infrastruktuurilla sekä kiinteistön tai rakennuksen sisäisellä viestintäverkolla verkon liittämiskohtaan saakka. Uudella kiinteistöllä tai rakennuksella tarkoitetaan sellaista kiinteistöä tai rakennusta, johon aletaan rakentaa uutta rakennusta tai uusia rakennuksia. Velvoite ei kohdistu siten sellaisiin kiinteistöihin tai rakennuksiin, joissa on jo olemassa olevia rakennuksia ja joita koskevat pykälän 3 momentissa säädetyt velvoitteet. Sisäinen viestintäverkko tulee olla rakennettuna siten kuin pykälän 1 momentissa edellytetään. Velvoite kohdistuu siten sekä sisäverkon mahdollistavan passiivisen fyysisen infrastruktuurin että itse aktiivisen sisäverkon rakentamiseen. Säännös on siten direktiivin 8 artiklan 1 kohtaa laajempi, sillä direktiivissä ei edellytetä aktiivisen verkon rakentamista samassa yhteydessä. Pykälän mukaisena liittämiskohtana pidetään sitä kohtaa, jossa kiinteistön tai rakennuksen sisäverkko ja teleyrityksen yleinen viestintäverkko liitetään toisiinsa.

Velvoite kohdistuu rakennushankkeeseen ryhtyvään, jolla viitataan maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuun toimijaan. Termiä ei ole erikseen määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on esimerkiksi sopimuksin huolehdittava siitä, että kiinteistön suunnittelijat, urakoitsijat ja muut kiinteistön rakennushanketta hoitavat tahot ottavat laajakaistan rakentamisvelvoitteen huomioon rakennusta suunniteltaessa ja rakennettaessa.

Ehdotetun 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettu velvoite kohdistuu myös sellaisiin kiinteistöjen ja rakennusten peruskorjaushankkeisiin, jotka ovat merkittäviä ja joilla kiinteistöön tai rakennukseen tehdään rakenteellisia muutoksia. Edellytyksenä on, että sisäisen

verkon rakentaminen peruskorjaushankkeen yhteydessä on rakennusteknisesti perusteltua. Rakentamisvelvoitetta ei ole, jos kiinteistössä tai rakennuksessa on jo käytettävissä nopeita laajakaistayhteyksiä tukeva sisäinen viestintäverkko.

Momentin tarkoittamia rakennusteknisesti perusteltuja rakenteellisia muutoksia koskevia peruskorjaushankkeita ovat esimerkiksi huoneistoihin asti ulottuvat laajat sähkö- tai putkistoremontit, joissa rakenteita avataan. Jos käsillä oleva remontti ei käsitä sellaisia osia kiinteistöstä tai rakennuksesta, että samassa yhteydessä olisi rakennusteknisesti perusteltua asentaa myös sisäinen viestintäverkko, velvoitetta sisäisen viestintäverkon ja sen mahdollistaman fyysisen infrastruktuurin rakentamiseen ei ole. Kiinteistö ja rakennus tulee varustaa momentin tarkoittamalla sisäisellä viestintäverkolla, jos se on peruskorjaushankkeen yhteydessä rakennusteknisesti perusteltua, vaikka siitä aiheutuu kustannuksia rakennushankkeeseen ryhtyvälle.

Ehdotetuilla 2 ja 3 momenteilla pannaan täytäntöön direktiivin 8 artiklan 1 kohta.

Ehdotetussa 4 momentissa säädetään poikkeusperusteista, joihin pykälän 2 ja 3 momentissa säädetyt velvollisuudet eivät kohdistu.

Ehdotetun 1 kohdan mukaan velvoitteita ei sovelleta pientaloihin. Tilastokeskuksen ylläpitämän Suomen virallisen tilaston määritelmän mukaisesti pientalolla tarkoitetaan omakotitaloja, paritaloja sekä kaksikerroksisia omakotitaloja, joissa on kaksi asuntoa. Ehdotetussa 1 kohdassa tarkoitettuja pientaloja eivät ole esimerkiksi kolmen tai useamman asunnon rivitalot tai asuinkerrostalot.

Ehdotetun 2 kohdan mukaan vakituisesti asuttujen pientalojen ohella myös vapaa-ajan asunnot on vapautettu kiinteistön sisäverkon rakentamisvelvoitteelta.

Ehdotetun 3 kohdan mukaan myös julkisyhteisön omistama ja pääosin sen käytössä oleva rakennus on rajattu pykälän soveltamisalan ulkopuolelle. Julkisyhteisöllä tarkoitetaan valtiota, kuntia, kuntayhtymiä, evankelisluterilaista kirkkoa ja ortodoksista kirkkokuntaa sekä niiden seurakuntia, Kansaneläkelaitosta ja Suomen Pankkia. Määritelmä vastaa julkisyhteisön määritelmää eräitä yrityksiä koskevasta taloudellisen toiminnan avoimuus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetun lain (19/2003) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa. Julkisyhteisö pitää sisällään myös valtion liikelaitokset, sillä valtion liikelaitokset ovat osa valtiota, eivätkä ole erillisiä oikeushenkilöitä. Valtion liikelaitoksista säädetään valtion liikelaitoksista annetussa laissa (1062/2010). Valtion liikelaitoksena toimii muun muassa Senaatti-kiinteistöt, jonka toimintaan ei siten sovelleta ehdotetun pykälän mukaisia velvoitteita. Ehdotettua poikkeusta sovelletaan sellaisiin julkisyhteisön omistamiin rakennuksiin, jotka ovat myös pääosin julkisyhteisön käytössä. Julkisyhteisön pääosin käyttämällä rakennuksella tarkoitetaan sellaista rakennusta, jossa yli puolet vuokralaisista on julkisyhteisöjä. Jos enemmistö kiinteistöä tai rakennusta käyttävistä ovat muita kuin julkisyhteisöjä, mutta se on julkisyhteisön omistuksessa, kiinteistöön tai rakennukseen on rakennettava tämän pykälän mukainen kiinteistön fyysinen infrastruktuuri ja sisäinen viestintäverkko.

Ehdotetun 4 kohdan mukaan pykälän soveltamisalan ulkopuolella ovat myös rakennukset, joihin nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentaminen olisi selvästi kohtuutonta rakennuksen käyttötarkoitus ja aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen. Kohdan tarkoituksena on mahdollistaa myös muiden kuin edellä kohdissa 1-3 tarkoitettujen rakennusten rajaaminen pykälän velvoitteiden ulkopuolelle. Edellytyksenä on, että velvoitteen soveltaminen kyseiseen rakennukseen olisi

selvästi kohtuutonta rakennuksen käyttötarkoitus ja sisäisen viestintäverkon rakentamisesta aiheutuvat kustannukset huomioiden.

Kohdassa tarkoitettuja rakennuksia voivat olla esimerkiksi sotilaskäytössä olevat rakennukset tai muut kansallisen turvallisuuden tarkoituksiin käytettävät rakennukset. Kohdassa tarkoitettuja rakennuksia voivat olla myös suojellut rakennukset, joilla tarkoitetaan esimerkiksi kaavoituksessa suojeltavaksi merkityt rakennuksia sekä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010), kirkkolain (1054/1993) tai ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) nojalla suojellut rakennukset. Kohdan tarkoittamia rakennuksia voivat olla myös esimerkiksi muistomerkit ja historialliset rakennukset, jotka eivät kuitenkaan ole suojeltuja ja joihin sisäisen viestintäverkon asentaminen voisi aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia rakennusten käyttötarkoitus huomioon ottaen. Kustannusten kohtuuttomuutta arvioidaan rakennushankkeeseen ryhtyvän näkökulmasta.

Ehdotettu 4 momentti on sopusoinnussa direktiivin 9 artiklan 4 kohdan kanssa.

Ehdotetun 5 momentin mukaan Viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä siitä, kuinka kiinteistön sisäinen viestintäverkko tulee rakentaa, sekä määräyksiä verkkojen teknisestä liittämiskohdasta. Ehdotetun 5 momentin 1, 2 ja 4 kohdat vastaavat voimassa olevan tietoyhteiskuntakaaren 249 §:n 4 momenttia.

Ehdotettuun 5 momenttiin lisätään Viestintävirastolle oikeus antaa määräyksiä myös 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan kiinteistön ja rakennuksen fyysisen infrastruktuurin teknisistä vaatimuksista ja näiden vaatimusten sekä kiinteistön ja rakennuksen olemassa olevan sisäisen viestintäverkon suorituskyvyn todentamisesta. Viestintävirasto voi antaa siten määräyksiä esimerkiksi siitä, millaista jo olemassa olevaa viestintäverkkoa voidaan pitää suorituskyvyltään sellaisena, että kiinteistöön tai rakennukseen ei ole tarpeen rakentaa uutta nopeita laajakaistayhteyksiä tukevaa sisäistä viestintäverkkoa. Suorituskyvyllä tarkoitetaan sitä, kuinka hyvin viestintäverkko toteuttaa sille asetetut vaatimukset. Viestintäverkon suorituskykyä voidaan arvioida erilaisin keinoin, esimerkiksi arvioimalla verkon käytettävissä olevaa kapasiteettia.

249 a § Teleyrityksen kiinteistön ja rakennuksen sisäistä verkkoa koskevat velvollisuudet. Ehdotettu pykälä sisältää säännökset teleyritysten sisäistä viestintäverkkoa koskevista velvollisuuksista. Pykälän säännökset vastaavat tietoyhteiskuntakaaren nykyisiä säännöksiä. Ehdotetun pykälän 1 ja 2 momentit vastaavat voimassa olevan 249 §:n 2 ja 3 momenttia.

Siirtymäsäännös

Ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan mitä tämän lain 249 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan sellaiseen rakennushankkeeseen ja peruskorjaushankkeeseen, jota koskeva rakennuslupahakemus on jätetty 31 päivänä joulukuuta 2016 jälkeen.

2 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Valtiosääntöoikeudelliselta kannalta esitystä on tarkasteltava perustuslain omaisuudensuojaa (15 §) ja julkisen hallintotehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle (124 §) koskevien säännösten näkökulmasta.

Omaisuudensuoja

Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttää korvausta vastaan säädetään lailla.

Omaisuudensuojan piiriin kuuluvat varsinaisen omistusoikeuden lisäksi rajoitetut esineoikeudet, kuten erilaiset käyttö- ja rasiteoikeudet. Esityksen suhdetta perustuslain 15 §:n on tarkasteltava lakiehdotuksen 3 ja 4 §:n näkökulmasta. Lakiehdotuksen 3 §:ssä säädetään fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytöstä ja 4 §:ssä yhteisrakentamisesta.

Omaisuudensuoja kuuluu niihin perusoikeuksiin, jotka eivät ole ehdottomia, vaan jotka on otettava huomioon suhteessa niiden tehtävään yhteiskunnassa. Perustuslain 15 §:n 1 momenttiin sisältyy niin sanottu omaisuudensuojan yleislauseke, jonka perusteella arvioidaan erityisesti omistajan käyttöoikeuksien ja omistajan määräämisvallan erilaisia rajoituksia, joita voidaan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan asettaa, jos rajoituksista säädetään täsmällisesti ja tarkkarajaisesti lailla, ne ovat hyväksyttäviä ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden eikä niillä puututa kyseisen perusoikeuden ydinsisältöön. Perusoikeuksia rajoitettaessa tulee lisäksi huolehtia oikeusturvajärjestelyjen riittävydestä (PeVL 25/1994 vp, s. 4 – 5).

Ehdotetulla lailla säädettäisiin yhteisrakentamisdirektiivissä tarkoitettua fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytöstä ja yhteisrakentamisesta. Laissa määriteltäisiin tilanteet, joissa verkkotoimijan on luovutettava käyttöoikeus olemassa olevaan fyysiseen infrastruktuuriinsa sekä tilanteet, joissa verkkotoimijan on suostuttava toisen verkkotoimijan fyysisen infrastruktuurin yhteisrakentamista koskevaan kohtuulliseen pyyntöön. Laissa määriteltäisiin myös perusteet, joilla verkkotoimija voi kieltäytyä yhteiskäytöstä tai yhteisrakentamisesta. Kieltäytymisperusteet on määriteltävä tyhjentävästi yhteisrakentamisdirektiivissä.

Ehdotetut säännökset voivat merkitä verkkotoimijalle omaisuudensuojan piiriin kuuluvan käyttöoikeuden osittaista rajoittamista. Rajoituksesta säädettäisiin kuitenkin täsmällisesti ja tarkkarajaisesti lailla ja sen taustalla on vahva yhteiskunnallinen intressi edistää olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä teleyritysten ja muiden verkkotoimijoiden välillä. Perustuslain edellyttämä muutoksenhaku on lakiesityksessä järjestetty viittaamalla hallintolainkäytöstä annettuihin yleisiin säännöksiin.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaan omaisuuden erityinen luonne voidaan ottaa huomioon arvioitaessa omaisuudensuojaan kohdistuvan rajoituksen perustuslainmukaisuutta. Esimerkiksi sähkö-, maakaasu- ja televerkkojen omistajille on voitu asettaa omaisuuden käyttöön kohdistuvia luovutus- ja muita velvollisuuksia ja rajoituksia lähinnä kilpailuedellytysten luomiseksi ja turvaamiseksi. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että velvoitteet ja rajoitukset ovat kulloinkin kyseessä olevan omaisuuden erityisluonne huomioon ottaen perustuslain mukaisia, jos ne perustuvat lain täsmällisiin säännöksiin ja ovat omistajan kannalta kohtuullisia (PeVL 37/2004 vp, PeVL 36/2004 vp, PeVL 63/2002 vp, PeVL 61/2002 vp, PeVL 8/2002 vp, PeVL 34/2000 vp, PeVL 4/2000 vp).

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Esityksen suhdetta perustuslain 124 §:n on tarkasteltava lakiehdotuksen 5 ja 9 §:n näkökulmasta. Lakiehdotuksen 5 §:ssä määritellään tietopalvelun tehtävät. Ehdotetun 5 §:n 1 momentin mukaan tietopalvelun tuottajana toimii Johtotieto Oy, joka on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Yhtiön on lakiehdotuksen 5 §:n 1 momentin nojalla tarjottava helpokäyttöistä ja tietoturvallista palvelua, jonka kautta annetaan ilman aiheetonta viivytystä sähköisessä muodossa tiedot olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista, meneillään olevista ja suunnitelluista rakennustöistä, rakentamiseen liittyvistä lupamenettelyistä ja kaapeleiden sijainneista.

Tietopalvelutoiminnan tarkoituksena on edistää nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton tehokasta suunnittelua ja varmistaa sähköisten viestintäverkkojen käyttöön soveltuvan olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen. Tietopalvelun toimintaan liittyy kuitenkin myös valtion turvallisuuden kannalta olennaisia tehtäviä, sillä tietopalvelu voi lakiehdotuksen 5 §:n 2 momentin mukaan kieltäytyä antamasta 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan verkkojen tietoturvallisuutta, yleistä tai kansallista turvallisuutta tai yritys- ja liikesalaisuuksia. Esityksen mukaan lakiehdotuksen 5 §:ssä määriteltyjä tehtäviä on pidettävä perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuina julkisina hallintotehtävinä.

Perustuslain esitöiden (HE 1/1998 vp) mukaan 124 §:ssä tarkoitettuna merkittävänä julkisen vallan käyttönä pidetään esimerkiksi itsenäiseen harkintaan perustuvaa oikeutta käyttää voimakeinoja tai puuttua muuten merkittävällä tavalla yksilön perusoikeuksiin. Perustuslakivaliokunta on tulkintakäytännössään katsonut esimerkiksi hallinnollisen seuraamuksen määräämiseen sisältyvän merkittävää julkisen vallan käyttöä (esim. PeVL 57/2010 vp, PeVL 18/2007 vp ja PeVL 32/2005 vp). Tietopalvelun tuottajana toimivalle yhtiölle ehdotettuja tehtäviä ei esityksen mukaan voida pitää perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuna merkittävänä julkisen vallan käyttönä, sillä yhtiölle ei lakiehdotuksessa anneta valtaa puuttua merkittävällä tavalla yksilön perusoikeuksiin, vaan kyse on varsin tekniluonteisista tehtävistä, jotka toteutetaan pitkälti valtion viranomaisten ohjauksessa ja valvonnassa. Johtotieto Oy:lle lakiehdotuksen mukaan siirrettäviin hallintotehtäviin ei myöskään liity yksilön keskeisiä oikeuksia koskevaa päätöksentekovaltaa.

Tietopalvelun tuottajana lakiehdotuksen mukaan toimiva Johtotieto Oy kuuluu Suomen Erillisverkot -konserniin, jonka tehtävänä on turvata yhteiskunnan kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluja kaikissa olosuhteissa. Emoyhtiö Suomen Erillisverkot Oy on niin ikään valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, jonka omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia. Johtotieto Oy:llä on yli 20 vuoden kokemus johtojen sijaintitieto- ja näytönvarauspalvelun tarjoamisesta ja sen asiakkaita ovat muun muassa yksityiset maanrakennusyritykset, kunnat, yksittäiset kaivajat ja viranomaiset. Esityksessä lakiehdotuksen mukaista julkisen hallintotehtävän siirtämistä valtion kokonaan omistamalle osakeyhtiölle pidetään perustuslain 124 §:ssä edellytetyllä tavalla tarpeellisena erityisesti siitä syystä, että Johtotieto Oy:lle on jo kertynyt runsaasti erityisasiantuntemusta tällaisen tietopalvelun tarjoamisesta eikä viranomaisilla ole käytössään vastaavaa asiantuntemusta.

Oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimusten toteutuminen perustuslain 124 §:n edellyttämällä tavalla on esityksessä varmistettu siten, että tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan lakiehdotuksen 5 §:n 5 momentin mukaisia tehtäviä ja asioiden käsittelyssä noudatetaan hallinnon yleislakeja. Lisäksi tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön tiedonsaannin rajoittamista koskevaan päätökseen voi lakiehdotuksen 12 §:n nojalla hakea oikaisua Viestintävirastolta. Viestintäviraston tehtävänä on muutenkin valvoa ehdotetun lain

sekä sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamista. Viestintävirasto voi lakiehdotuksen 9 §:n 1 momentin mukaan velvoittaa sen, joka rikkoo ehdotettua lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä, korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa. Vastuu tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön valvonnasta ja ohjauksesta on näin ollen nimenomaisesti säädetty Viestintävirastolle.

Lakiehdotuksen 9 §:ssä säädetään riidanratkaisua tukevasta asiantuntijaryhmästä, jossa olisivat edustettuina ehdotetun lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimialoja edustavat yhteisöt sekä niillä toimivat viranomaiset. Kyseessä olisi pysyvä työryhmä, joka osallistuisi yhteisrakentamista ja yhteiskäyttöä koskevien erimielisyyksien ratkaisuun tarjoamalla ehdotetun lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimialoja koskevaa asiantuntemustaan riidanratkaisuelimenä toimivan Viestintäviraston käyttöön.

Riidanratkaisua tukevalle asiantuntijaryhmälle lakiehdotuksen 9 §:ssä määriteltyjä tehtäviä on esityksen mukaan pidettävä perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuina julkisina hallintotehtävinä. Ehdotettuja tehtäviä ei kuitenkaan voi pitää perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuna merkittävänä julkisen vallan käyttönä, sillä kyse on asiallisesti teknisluonteisista, viranomaisten toimintaa tukevista tehtävistä jotka toteutetaan valtion viranomaisten ohjauksessa ja valvonnassa (PeVL 8/2014 vp, s. 2-3). Asiantuntijaryhmälle ei myöskään ehdoteta annettavan itsenäistä päätöksentekovaltaa lakiehdotuksen mukaisessa riidanratkaisumenettelyssä.

Esityksessä osittain yksityisistä tahoista koostuvan asiantuntijatyöryhmän perustamista riidanratkaisun tueksi pidetään perustuslain 124 §:ssä edellytetyllä tavalla tarpeellisena, sillä ehdotetun lain soveltamisalaan kuuluu myös sellaisia toimialoja, joita koskevaa asiantuntemusta Viestintävirastolle ei ole tämänhetkisten tehtäviensä perusteella kertynyt. Oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimusten toteutuminen perustuslain 124 §:n edellyttämällä tavalla on esityksessä varmistettu siten, että asiantuntijatyöryhmän jäsenen sovelletaan ehdotetun 9 §:n mukaisissa tehtävissä hallinnon yleislakeja sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Edellä esitetyillä perusteilla katsotaan, että esitys on sopusoinnussa perustuslain kanssa, minkä vuoksi ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

1.

Yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään viestintäverkkojen sekä energia-, liikenne- ja vesihuoltoverkkojen fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytöstä ja -rakentamisesta sekä näiden verkkojen yhteisrakentamisesta. Lisäksi tässä laissa säädetään kiinteistön ja rakennuksen fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentamisesta sekä tietojen toimittamisesta tietopalveluun.

Tätä lakia ei sovelleta niihin verkkotoimijoihin, joiden toiminta kohdistuu vähäiseen käyttäjämäärään, on alueellisesti suppeaa ja taloudellisesti vähämerkityksellistä. Tätä lakia ei myöskään sovelleta julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015) soveltamisalaan kuuluvaan turvallisuusverkkotoimintaan.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) fyysisellä infrastruktuurilla rakennetta, rakennelmaa, rakennusta tai niiden osaa, johon on tarkoitus sijoittaa muita verkon osia ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkon osa
- 2) verkkotoimijalla lain soveltamisalaan kuuluvien verkkojen tai niihin liittyvän fyysisen infrastruktuurin omistajaa tai haltijaa, ei kuitenkaan asunto-osakeyhtiötä, keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä tai niihin verrattavaa toimijaa.

3 §

Fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttö

Verkkotoimija on velvollinen luovuttamaan käyttöoikeuden fyysiseen infrastruktuuriinsa oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin toisen verkkotoimijan kirjallisesta ja kohtuullisesta pyynnöstä. Verkkotoimijan on pyynnössä määriteltävä hanke aikatauluineen sekä tarvitsemansa verkon osat. Jos pyyntö ei ole riittävän yksilöity, on verkkotoimijan viipymättä pyydyttävä pyynnön esittänyttä verkkotoimijaa täydentämään pyyntöään.

Verkkotoimija voi kieltäytyä myöntämästä käyttöoikeuden fyysiseen infrastruktuuriinsa vain, jos kieltäytymiselle on syrjimättömät ja hyväksyttävät perusteet. Näitä perusteita ovat:

- 1) fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltumattomuus yhteiskäyttöön;
- 2) verkkotoimijan oma käyttö ja kohtuullinen tuleva tarve;
- 3) yleinen tai kansallinen turvallisuus, sekä
- 4) muiden samassa fyysisessä infrastruktuurissa tarjottavien palvelujen vaarantuminen.

Verkkotoimijan on vastattava kirjallisesti 1 momentissa tarkoitettuun pyyntöön kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä perusteltava mahdollinen kieltäytymisensä. Jos verkkotoimija kieltäytyy myöntämästä käyttöoikeuden fyysiseen infrastruktuuriinsa, jättää vastaamatta käyttöoikeuspyyntöön edellä mainitussa määräajassa tai jos käyttöoikeuden ehdoista ei päästä sopimukseen kahden kuukauden kuluessa käyttöoikeuspyynnön vastaanottamisesta, verkkotoimija voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi.

4 §

Yhteisrakentaminen

Verkkotoimijan on suostuttava toisen verkkotoimijan fyysisen infrastruktuurin yhteisrakentamista ja verkkojen yhteisrakentamista koskevaan kohtuulliseen pyyntöön oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Pyyntö on esitettävä kirjallisena ja yksilöitynä. Kohtuulliseen pyyntöön on suostuttava, jollei yhteisrakentaminen

- 1) lisää verkkotoimijoiden kustannuksia erillisrakentamiseen verrattuna;
- 2) koske vähäistä rakennushanketta; tai
- 3) vaaranna kriittisen infrastruktuurin turvallisuutta.

Yhteisrakentamista koskeva pyyntö on jätettävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja viimeistään kuukautta ennen kuin hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Jollei toisin sovita, yhteisrakentamisesta aiheutuvat kustannukset jaetaan verkkotoimijoiden kesken erillisrakentamisesta aiheutuvien arvioitujen kustannusten suhteessa.

Jos verkkotoimija kieltäytyy täyttämästä toisen verkkotoimijan yhteisrakentamista koskevaa pyyntöä tai jos ehdoista ei päästä sopimukseen kuukauden kuluessa yhteisrakentamista koskevan pyynnön vastaanottamisesta, verkkotoimija voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi.

5 §

Tietopalvelun tehtävät

Tietopalvelun tuottajana toimii Johtotieto Oy. Tietopalvelun on tarjottava helppokäyttöistä ja tietoturvallista palvelua, jonka kautta annetaan ilman aiheetonta viivytystä digitaalisessa muodossa tiedot:

- 1) olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista;
- 2) meneillään olevista ja suunnitelluista rakennustöistä;
- 3) rakentamiseen liittyvistä lupamenettelyistä; ja
- 4) kaapeleiden sijainneista.

Tietopalvelu voi kieltäytyä tietojen antamisesta siltä osin kuin tiedon antamisen voidaan katsoa vaarantavan:

- 1) verkkojen tietoturvallisuutta;
- 2) yleistä tai kansallista turvallisuutta;
- 3) yritys- ja liikesalaisuuksia.

Tiedot on luovutettava oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.

Tietopalvelun on käsiteltävä tietoja siten, että ne on asianmukaisesti suojattu tietoturvaloukkauksilta ja niiden uhkilta.

Tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tämän pykälän mukaisia julkisia hallintotehtäviä. Tietopalvelun tuottajana toimivan yhtiön palveluksessa olevan henkilön on tämän pykälän mukaisia julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), hallintolaissa

(434/2003), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään.
Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

6 §

Tiedonantovelvollisuus

Verkkotoimijan on annettava tietopalvelun kautta saataville 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot digitaalisessa muodossa. Tiedot ja niiden päivitykset on annettava tietopalvelun kautta saataville ilman aiheetonta viivytystä.

Verkkotoimijan on tarvittaessa annettava 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot suoraan toisen verkkotoimijan kirjallisesta pyynnöstä. Tiedot on luovutettava kahden kuukauden kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottopäivästä oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Verkkotoimija voi rajoittaa tietojen antamista 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla.

Julkisyhteisön, jolla on hallussaan digitaalisessa muodossa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, on annettava nämä tiedot ja niiden päivitykset tietopalvelun kautta saataville kahden kuukauden kuluessa tietojen vastaanottopäivästä, jos tiedot eivät ole muutoin saatavilla tietopalvelun kautta. Määräaikaa voidaan pidentää enintään yhdellä kuukaudella, jos se on tarpeen toimitettujen tietojen luotettavuuden varmistamiseksi.

Julkisyhteisön, jolla on tehtäviensä vuoksi hallussaan tietoja tämän lain soveltamisalaan kuuluvien rakennusteknisten töiden lupamenettelyistä tai lupaehdoista, on annettava ne sähköisessä muodossa saataville tietopalvelun kautta.

7 §

Paikan päällä tehtävät selvitykset

Verkkotoimijan on toisen verkkotoimijan kirjallisesta pyynnöstä tarvittaessa sallittava paikan päällä tehtävät selvitykset, jotka kohdistuvat sen fyysisen infrastruktuurin yksittäisiin osiin. Verkkotoimija voi rajoittaa paikan päällä tehtävien selvityksiä 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla.

Pyyntöön on annettava kirjallinen vastaus kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun pyynnön vastaanottopäivästä.

8 §

Valvonta ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamista, jollei tässä laissa muuta säädetä. Viestintävirasto voi velvoittaa sen, joka rikkoo tätä lakia tai se nojalla annettuja määräyksiä, korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa.

Viestintäviraston on edistettävä verkkotoimijoiden yhteistyötä sekä pyrittävä ratkaisemaan verkkotoimijoiden väliset erimielisyydet ensisijaisesti sovittelemalla. Viestintäviraston on poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta tehtävä päätös neljän kuukauden kuluessa asian vireille tulosta 3 §:ssä tarkoitettussa asiassa ja kahden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta 4 §:ssä ja 6 §:ssä tarkoitettussa asiassa.

Viestintävirasto voi asettaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetun päätöksensä tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että toiminta keskeytetään joko osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty

toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

9 §

Riidanratkaisua tukeva asiantuntijaryhmä

Viestintävirasto asettaa asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on antaa tämän lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimialoja koskevan asiantuntemuksensa Viestintäviraston käyttöön erimielisyyksien ratkaisemisessa. Työryhmässä ovat edustettuina näitä toimialoja edustavat yhteisöt sekä niillä toimivat viranomaiset.

Sen lisäksi mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Viestintävirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa työryhmän jäsenelle tarvittavia tietoja, jos tiedot ovat välttämättömiä ryhmän tehtävien hoitamiseksi eivätkä sisällä luottamuksellisia viestejä tai välitystietoja.

Työryhmän jäseneneen sovelletaan tämän pykälän mukaisissa tehtävissä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, [6 luvun vaitiolovelvollisuutta ja hyväksikäyttökieltoa koskevia säännöksiä], hallintolakia, kielilakia ja saamen kielilakia sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

10 §

Viestintäviraston tiedonsaantioikeus

Viestintävirastolla, on tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot salassapitosäännösten estämättä niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään tai jotka toimivat näiden lukuun.

Ne, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään, tai niiden lukuun toimivat ovat pyynnöstä velvollisia keräämään ja salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä luovuttamaan tarvittavat tiedot tämän lain nojalla Viestintävirastolle sen tehtävien hoitamiseksi. Tiedot on luovutettava maksutta ja ilman aiheetonta viivytystä ja viranomaisen pyytämässä muodossa.

11 §

Viestintäviraston oikeus antaa määräyksiä

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 5 ja 6 §:ssä tarkoitettujen tietojen digitaalisesta muodosta sekä niiden käsittelyssä ja siirtämisessä tarvittavien järjestelmien yhteentoimivuudesta ja tietoturvasta.

12 §

Oikaisuvaatimus

Tämän lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Viestintävirastolta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

13 §

Muutoksenhaku

Viestintäviraston 8 §:n ja 12 §:n nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Viestintävirastolla on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tai muuttanut sitä.

Tässä laissa tarkoitettuun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

14 §

Siirtymäsäännös

Mitä tämän lain 5 ja 6 §:ssä säädetään, sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2017 lukien.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

2.

Laki

tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 249 § ja sen otsikko, sekä
lisätään 111 §:ään uusi 2 momentti ja 249 a § seuraavasti:

111 §

Käyttöoikeus kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen verkkoon

Asunto-osakeyhtiöllä, kiinteistöosakeyhtiöllä tai niihin verrattavalla yhteisöllä, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä kiinteää viestintäverkkoa, joka on liitetty yleiseen viestintäverkkoon, on velvollisuus luovuttaa tilaajan valitsemalle teleyritykselle syrjimättömin ehdoin käyttöoikeus kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäisen viestintäverkon vapaana olevaan kapasiteettiin viestintäpalvelun välittämiseksi kiinteistössä tilaajan päätelaitteisiin. Käyttöoikeuden saaneella teleyrityksellä on oikeus liittää yleinen viestintäverkkonsa kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen viestintäverkkoon.

Jos käyttöoikeudesta ei päästä sopimukseen kahden kuukauden kuluessa käyttöoikeutta koskevan pyynnön vastaanottamisesta, osapuolet voivat saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi. Viestintäviraston on tehtävä päätös kahden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

249 §

Kiinteistön tai rakennuksen fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen verkon suunnittelu ja rakentaminen

Yleiseen viestintäverkkoon liitettävän kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon on täytettävä tämän lain vaatimukset. Kiinteistön tai rakennuksen sisäinen viestintäverkko on suunniteltava mahdollisuuksien mukaan siten, että 111 §:ssä tarkoitettu tilaaja voi valita teleyrityksen.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että uusi kiinteistö tai rakennus varustetaan nopeita laajakaistayhteyksiä tukevalla fyysisellä infrastruktuurilla verkon liittämisikohtaan saakka. Kiinteistöön tai rakennukseen on samassa yhteydessä rakennettava nopeita laajakaistayhteyksiä tukeva sisäinen viestintäverkko, joka täyttää 1 momentin vaatimukset.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös kiinteistön tai rakennuksen merkittävään, rakenteellisia muutoksia koskevaan peruskorjaushankkeeseen, jos kiinteistössä tai rakennuksessa ei ole nopeita laajakaistayhteyksiä tukevaa sisäistä viestintäverkkoa ja fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentaminen peruskorjaushankkeen yhteydessä on rakennusteknisesti perusteltua.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettut velvollisuudet eivät koske seuraavia rakennustyyppiejä:

- 1) pientalo;
- 2) vapaa-ajan asunto;
- 3) julkisyhteisön omistama ja sen pääosin käyttämä rakennus;

4) rakennus, johon nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentaminen olisi selvästi kohtuutonta rakennuksen käyttötarkoitus ja aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen.

Viestintävirasto voi antaa määräyksiä:

- 1) viestintäverkkojen suunnittelussa huomioon otettavista verkkojen teknisistä ominaisuuksista ja suunnitteluun liittyvien asiakirjojen muodosta ja sisällöstä;
- 2) viestintäverkkojen teknisestä liittämiskohdasta;
- 3) nopeita laajakaistayhteyksiä tukevan kiinteistön ja rakennuksen fyysisen infrastruktuurin teknisistä vaatimuksista ja näiden vaatimusten sekä kiinteistön ja rakennuksen olemassa olevan sisäisen viestintäverkon suorituskyvyn todentamisesta;
- 4) muista näihin verrattavista kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon hallintaan vaikuttavista teknisistä järjestelyistä.

249 a §

Teleyrityksen kiinteistön ja rakennuksen sisäistä verkkoa koskevat velvollisuudet

Teleyritys ei saa edellyttää, että yleiseen viestintäverkkoon liitettäväksi tarkoitettun kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon rakentamista, asentamista tai ylläpitoa (teleurakointi) saa suorittaa ainoastaan teleyrityksen valitsema teleurakoitsija.

Teleyritys ei saa edellyttää kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon liittämistä teleyrityksen viestintäverkkoon siten, että se rajoittaa kiinteistön sisäisten viestintäverkkojen hallintaa ja mahdollisuutta valita teleyritys.

xxx §

Siirtymäsäännös

Mitä tämän lain 249 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan sellaiseen rakennushankkeeseen ja peruskorjaushankkeeseen, jota koskeva rakennuslupahakemus on jätetty 31 päivänä joulukuuta 2016 jälkeen.
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

19 §

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen etuostoa koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/3659/10.00.01.01.01/2015
LM-H/KK/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.4.2015 § 30 että Vantaan kaupunki käyttää etuosto-oikeuttaan 11.2.2015 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Riipilän kylässä sijaitsevaa kiinteistöä RN:o 1:157, kiinteistötunnus 92-416-1-20-157. Kaupassa olivat ostajina Pertti ja Ritva Lönnqvist.

Pertti ja Ritva Lönnqvist ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunnon antamiselle on myönnetty lisääaikaa 15.8.2015 asti.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 19

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va:n esitys: Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 20.4.2015 § 30 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

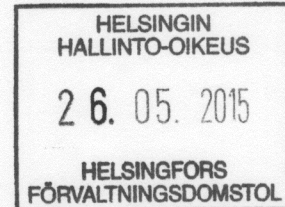
kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki, puh. 09 8392 3816, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

03249/15/4302

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

VALITUS
24.5.2015

Asia: Muutoshakemus

Päätös, johon haetaan muutosta:

Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.4.2015 § 30

Hakijat:

Ritva ja Pertti Lönnqvist
Kuhajoentie 13
01750 VANTAA
Puh. 0400 964796
Sähköposti: pertti.lonnqvist@teknondt.com

Vaatus:

Arvoisat Helsingin hallinto-oikeuden jäsenet, pyydämme että hallinto-oikeus kumoo edellä mainitun Vantaan kaupunginhallituksen päätöksen etuosto-oikeuden käyttämisestä kiinteistön 92-416-1-157 kaupassa.

Perustelut:

Kunnilla on oikeus hankkia maata käyttämällä etuosto-oikeutta. Erityisesti tämä koskee pääkaupunkiseudun kuntia, etuostolaki § 1.4. Hallituksen esityksessä esitettiin aikanaan, että "kuntien olisi pyrittävä hankkimaan maata ennen kuin kaavoitus on päässyt vaikuttamaan sen hintaa nostavasti".

Seuraavassa tuomme esiin seikat, jotka mielestämme osoittavat että Vantaan kaupunginhallituksen päätös on tehty väärin perustein ja lain hengen vastaisesti.

1. Apulaiskaupunginjohtaja perustelee etuosto-oikeutta Klaukkalan radalla, Kehä IV:n linjauksella alustavassa yleiskaavassa sekä siihen, että kaupunki on hankkinut Klaukkalantien pohjoispuolelta useita kiinteistöjä tulevaisuutta varten.

Klaukkalan rata ja Kehä IV on seutukaavassa merkitty kulkemaan Kuhajoen eteläpuolella. Kyseinen kiinteistö sijaitsee Kuhajoen pohjoispuolella. eikä millään tavalla haittaa näiden rakentamista.

Kaupunki on todella hankkinut metsäkiinteistöjä Klaukkalantien pohjoispuolelta. Tosin on unohdettu mainita, että aivan Klaukkalantien viereen, sen etelä ja pohjoispuolelle on myönnetty 2000-luvulla 8 kpl omakotitalojen rakennuslupia, samalle AT-alueelle jossa kyseinen kiinteistö sijaitsee. Tämä osoittanee, että AT alue on ja tulee olemaan omakotialuetta.

Milloin etuoston kohteena olevan maan käyttötarkoituksen peruste ei suoraan ilmene esim. asemakaavasta tai yleiskaavasta, on huolehdittava siitä, että etuoston käytön perusteet ilmenevät riittävän kattavasti kunnan päätöksestä. KHO:n päätökset: KHO 26.3.1980 taltio 1717, KHO 1984 II 126 ja 1984 II 127.

2. Kiinteistön 92-416-1-157 ja ELY-keskuksen päätös 12.12.2013, UDELY/862/07.01/2012.

Henni Sormunen myi kiinteistön omakotitalon rakennuspaikaksi 28.9.2012 ja Vantaan kaupunki myönsi suunnittelutarveharkintaluvan omakotitalolle. Uudenmaan ELY-keskus kuitenkin esti rakentamisen, perusteluita on maallikon hankala tulkita, suurin syy todennäköisesti se, että tulkittiin rantarakentamiseksi. Tästä syystä kauppa purkautui.

On huomattava, että Vantaan kaupunki valitti 10.1.2014 tästä ELY-keskuksen päätöksestä. Valituksen viimeisessä kappaleessa todetaan ” Kaupungin käsityksen mukaan luvan myöntämiselle on em. perusteista johtuen olemassa erityisiä syitä ja että hakemukseen suostuminen ja hakemuksen tarkoittama rakentaminen ei aiheuta MRL:n 172§:n mukaista haittaa kaavan toteutumiselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle.”

Eli tässä suoraan sanotaan, että kyseinen kiinteistö ei ole tärkeä kaavoituksen toteutumiselle. Tätä vasten kaupunginhallituksen tekemän etuostopäätöksen perustelut ovat ristiriitaiset. Vantaan kaupunki ei katsonut tärkeäksi käyttää etuosto-oikeutta kun kiinteistö myytiin 28.9.2012 (kiinteistö oli silloin määräalana 92- 416-1-99-M601). Yleis- ja seutukaava on pysynyt samana.

3. Kiinteistön tuleva käyttö ja arvo

Kiinteistöstä 92-416-1-157 Kuhajokeen rajoittuva osa on MT-aluetta ja se on yleiskaavassa rajattu rakentamisen ulkopuolelle maa- ja metsätalouskäyttöön sekä osin myös maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi (sitaatti Vantaan kaupungin valituksesta 10.1.2014). Siksi Henni Sormunen möi meille kiinteistön (kaupunkikirja 11.2.2015 johon Vantaan kaupunki haluaa käyttää etuosto-oikeutta) summalla, joka on n. kaksinkertainen Uudellamaalla toteutuneiden metsäkiinteistöjen hintoihin. Meille tämä kauppahinta oli sopiva, sillä kiinteistö rajoittuu nykyiseen pientilaamme. Se mahdollistaa uuden kiinteistön pohjoisosassa olevan yli-ikäisen tyvilahon vaivaaman metsän harventamisen ja pienimuotoisen viljelyn peltoaukeamalla. On selvää että Kuhajokeen rajoittuva MT-alue tulee tulevaisuuden kaavassa olemaan virkistysaluetta, jossa Kuhajoen rannalla kulkee luontopolku. Tämä on vain hyvä asia, sillä Vantaan kaupungin asutuksen laajeneminen on jo tuhonnut monia luontoalueita.

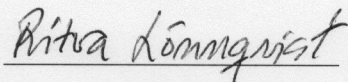
Kuten alussa mainittiin, yksi etuosto-oikeuden tavoitteita lakia laadittaessa oli ”kuntien olisi pyrittävä hankkimaan maata ennen kuin kaavoitus on päässyt vaikuttamaan sen hintaa nostavasti”. Yllä on pyritty osoittamaan, että kyseisen kiinteistön arvo on tulevaisuudessa muu kuin rahallinen.

Yhteenveto

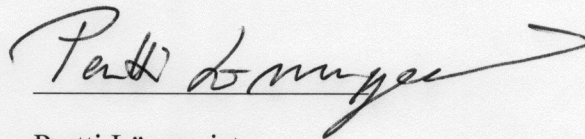
Vantaan kaupunki on kaavoittanut ja rakentaa kehärataa ja Kivistön aluetta muutaman kilometrin päässä meidän asumisalueelta ja kyseisestä kiinteistöstä. Siellä kaavoitus ja kiinteistöjen arvot kulkevat käsi kädessä ja vauhtisokeus on vallannut päättäjien mielet. Ei ymmärretä, että maaseutua ja luonnonmukaista ympäristöä tarvitaan tuleville sukupolville.

Toinen, ehkä vakavampi näkökanta on se, että kun tehdään väärin perustein päätöksiä, jotka vaikuttavat ihmisten oikeuteen hallita omaisuutta (tässä tapauksessa kyseinen kiinteistö) ja kehittää ja harjoittaa elinkeinoaan (joka on meille tärkeää, varsinainen metsätila muualla Suomessa), liikutaan alueella, jossa on kysymys peruslakiin kirjatuista oikeuksista, johon nykyinen yhteiskuntamme perustuu.

Vantaalla 24.5.2015

Ritva Lönnqvist

Pertti Lönnqvist

Liitteet:

1. Ote Vantaan kaupunginhallituksen pöytäkirjasta 20.4.2014, § 30
2. Kaupunkikirja 11.2.2015, kiinteistö 92- 416-1-157
3. Uudenmaan ELY-keskuksen Poikkeamispäätös 12.12.2013 UUDELY/862/07.01/2012
4. Vantaan kaupungin Poikkeamispäätöstä koskeva valitus Helsingin hallinto-oikeudelle 10.1.2014
5. Vantaan kaupungin Etuostolain mukainen lausunto 6.11.2012

Helsingin hallinto-oikeudelle

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö
1.6.2015/03249/15/4302

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ
20.4.2015 § 30 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA

Vantaan kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Valittaja viittaa kaupunginhallituksen päätöksen perusteluihin ja toteaa, että ko. alue tulee olemaan omakotialuetta. Valittaja viittaa muun muassa lähialueelle Klaukkalantien varteen myönnettyihin omakotitalojen rakennuslupiin. Kaupunginhallitus toteaa, että perusteluissa on todettu, että alue on yleiskaavassa osoitettu osittain kyläalueeksi (AT), maatalousalueeksi (MT) sekä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alue on siis vain osittain AT-aluetta. Sillä, että alue joiltain osin tulevaisuudessa osoitettaisiinkin asuntorakentamiseen, ei ole merkitystä etuosto-oikeuden käyttämisen kannalta.

Valittaja viittaa myös kaupungin alueelle antamaan suunnittelutarveratkaisuun, joka mahdollisti omakotitalon rakentamisen. Päätös kumottiin Uudenmaan ELY-keskuksen valituksen johdosta. Sillä, että kaupunki on katsonut omakotitalon rakentamisen alueelle mahdolliseksi, ei ole vaikutusta etuosto-oikeuden käyttämisen edellytyksiin.

Luoteis-Vantaasta on suuri osa maakuntakaavan ns. valkoisia alueita, joille ei maakuntakaavakartalla ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta. Näille alueille voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kunnan tarpeiden mukaan osoittaa merkitykseltään paikallisena kaikkia maankäyttömuotoja. Kyseisen kaupan kohde sijaitsee tällaisella valkoisella alueella.

Kaupungin maanhankinnalla turvataan maan saaminen yhdyskunnan käyttöön oikea-aikaisesti oikealta paikalta kohtuuhintaan. Etuosto-oikeuden käyttäminen puheena olevassa kaupassa toteuttaa osaltaan tätä tarkoitusta ja on johdonmukaista jatkoa kaupungin maanhankinnoille. Valittajakin toteaa, että Kuhajokeen rajoittuva osa kaupan kohteesta tulee olemaan tulevaisuudessa virkistysaluetta ja mikäli näin on, luontevimmin kaupungin maanomistus alueella turvaa tämän käyttötarkoituksen.

Etustolain (608/1977) mukainen menettely on tarkoitettu yhdeksi kunnan maanhankinnan välineeksi. Etustolain 6.1 §:n mukaan etuosto-oikeutta ei ole, milloin sen käyttämistä,

huomioon ottaen ostajan ja myyjän välinen suhde, luovutuksen ehdot ja muut olosuhteet, on pidettävä *ilmeisen kohtuuttomana*. Valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden mukaan etuosto-oikeuden käyttäminen tässä tapauksessa olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valittaja ei ole tuonut esiin mitään muitakaan seikkoja, joiden perusteella voitaisiin todeta kaupungin päätöksen syntyneen väärässä järjestyksessä, kaupungin ylittäneen asiassa toimivaltansa tai kaupungin toimineen muutoinkaan lainvastaisesti. Edellä lausuttu huomioon ottaen tulee valitus aiheettomana hylätä.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

20 §

Valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä Kiinteistö Oy Sisurealin kunnallisvalitukseen / tiedoksi

VD/254/10.00.01.05/2014
LM-H/AN/JB

Kaupunginhallitus päätti 27.1.2014 § 41 hyväksyä kunnallistekniikan rakentamissopimuksen liittyen poikkeamishakemukseen 14-0072-13-POP, jolla Saga Furs Oyj on hakenut omistamalleen tontille 9 000 k-m2 lisää rakennusoikeutta.

Kaupunginhallitus on 7.4.2014 § 35 antamallaan päätöksellä hylännyt Kiinteistö Oy Sisurealin oikaisuvaatimuksen päätöksestä 27.1.2014 § 41.

Kiinteistö Oy Sisureal on valittanut kaupunginhallituksen päätöksestä 7.4.2014 § 35 Helsingin hallinto-oikeuteen. Valittaja vaatii kumoamaan kaupunginhallituksen 27.1.2014 § 41 päätöksen ja korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Kaupunginhallitus on 25.8.2014 § 13 antanut asiassa lausunnon.

Helsingin hallinto-oikeus on antanut asiasta 28.5.2015 päätöksen nro 15/0400/5. Hallinto-oikeus toteaa ratkaisussaan, että kaupunginhallituksen päätökset 27.1.2014 § 41 ja 7.4.2014 § 35 kumotaan. Hallinto-oikeus velvoittaa Vantaan kaupungin korvaamaan Kiinteistö Oy Sisurealille oikeudenkäyntikuluna 4 000 euroa korkolaissa säädettyine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua päätöksen antopäivästä.

Kaupunginhallitus päätti 15.6.2015 hakea Helsingin hallinto-oikeuden 28.5.2015 päätökseen nro 15/0400/5 muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja päätti oikeuttaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan laatimaan valituskirjelmän.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 20

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Vantaan kaupungin 23.6.2015 päivätty valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä nro 15/0400/5.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan kaupungin valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä nro 15/0400/5, 23.6.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki, puh. 09 8392 3816, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia: VALITUS

Valittaja: Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
puh. 09 8392 2184 (Kirjaamo)

Valituksenalainen päätös:

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 15/0400/5/28.5.2015/ Dnro
03519/14/2299

Vaatimukset: Helsingin hallinto-oikeuden päätös on kumottava ja kaupunginhallituksen päätökset 27.1.2014 § 14 ja 7.4.2014 § 35 on pysyttävä voimassa.

Perustelut: Hallinto-oikeuden päätös perustuu maankäyttö- ja rakennuslain (5.2.1999/132) 12 a luvun sekä kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain (21.12.2010/1257, jäljempänä kokeilulaki) virheelliseen tulkintaan.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kokeilulain 3 §:n tarkoittama poikkeamisvalta koskisi vain asuntorakentamista eikä siten valituksenalaisen päätöksen tarkoittamaa hanketta. Hallinto-oikeus on perustanut tulkintansa kokeilulain 1 §:ään, jossa todetaan lain tavoitteet. Tällaiselle tulkinnalle ei ole mitään perusteita. Lain esitöissäkään ei mikään viittaa tällaiseen tulkintaan. Jos lainsäätjä olisi tarkoittanut, että kunnalle siirretty

poikkeamisvalta koskisi vain asuntorakentamista, olisi se kirjattu kokeilulain 3 §:ään ja siitä olisi ollut perustelut hallituksen esityksessä.

Kokeilulain 3 § on yksiselitteinen:

”Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2–4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeuksen myöntää Helsingissä, Espoossa, Tampereella, Vantaalla, Oulussa, Turussa, Jyväskylässä, Kuopiossa, Lahdessa ja Kouvolassa kunta.” Maankäyttö- ja rakennuslain 171 § koskee kaikkea rakentamista, niin asunto- kuin liiketaitaiteollisuusrakentamistakin.

Hallinto-oikeus on aivan oikein todennut, että kysymys on maankäyttö-sopimuksesta, johon liittyy julkisoikeudellisia ja yksityisoikeudellisia piirteitä, ja josta Vantaan kaupunki on voinut lähtökohtaisesti harkintansa mukaan päättää. Hallinto-oikeus on kuitenkin todennut, että kaupungille sopimuksen mukaan suoritettava korvaus ei ole ollut korvausta todellisista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista. Hallinto-oikeuden perusteluista ei käy ilmi, miten se on päätenyt tällaiseen käsitykseen. Vaikuttaa siltä, ettei hallinto-oikeus ole sisäistänyt maankäyttö- ja rakennuslain 12a luvun säännöksiä ja periaatteita. Kun sopimuksessa on viitattu maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:ään, on tarkoitettu, että Saga Furs Oyj (jäljempänä yhtiö) osallistuu kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin siten kuin jäljempänä ao. luvussa säädetään.

Vantaan kaupunki on valituksesta hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa jo todennut, että kysymyksessä on maankäyttö- ja rakennuslain 12a luvun periaatteita noudattaen laadittu sopimus, minkä hallinto-oikeus on jättänyt täysin huomiotta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 91 d§:ssä on mainittu niistä yhdyskuntarakentamisen kustannuksista, jotka voidaan ottaa huomioon maankäyttö-sopimusta laadittaessa tai kehittämiskorvausta määrättäessä. Lainkohdan mukaan kustannuksina voidaan ottaa huomioon sekä kaava-alueella että sen ulkopuolella sijaitsevien kaava-alueita merkittävässä määrin palvelevien katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hankinta-, suunnittelu- ja rakentamiskustannukset sekä maanhankintakustannukset kaava-alueita merkittävässä määrin palvelevien yleisten rakennusten rakentamiseksi siltä osin kuin ne palvelevat kaava-alueita. Se, että sopimuksen tarkoittaman tontin kunnallistekniikka on rakennettu, ei siten tarkoita sitä että korvaus ei olisi ”korvausta todellisista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista” kuten hallinto-oikeus on kantaansa millään tavalla perustelematta todennut. Hallinto-oikeus on tämän virheellisen tulkintansa perusteella tehnyt yksioikoisen johtopäätöksen, että kysymyksessä olisi rakennusoikeuden myyminen maanomistajalle. Samoin hallinto-oikeus on asiaa tarkemmin perustelematta antanut ymmärtää, että sopimuksen hyväksymisellä Vantaan kaupunki olisi toiminut yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastaisesti. Päätöksestä ei kuitenkaan millään tavoin ilmene, onko yhtiö saatettu sopimuksen hyväksymisellä muita maanomistajia heikompaan vai parempaan asemaan.

Hallinto-oikeus on todennut, että ”rakennusoikeuden huomattavan lisäyksen osoittaminen tulee tapahtua vuorovaikutteisessa ja sopimustoiminnasta riippumattomassa kaavoitusmenettelyssä”, ja tullut siihen lopputulokseen että kaupunginhallitus olisi ylittänyt toimivaltansa asiassa. Poikkeamislupamenettely on vastaavalla tavalla sopimustoiminnasta riippumaton menettely kuin asemakaavoituskin. Poikkeamisluvan myöntämisen edellytykset on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain 172 §:ssä, eikä sopimuksella voida sopia poikkeamisluvan sisällöstä tai ehtoista kuten ei asemakaavastakaan. Kaupunginhallituksen päätöksellä ei siten ole päätetty poikkeamisluvasta vaan kaupunginhallituksen hyväksymä sopimus on tarkoitettu tehtäväksi mahdollisen poikkeamisluvan varalle. Jos poikkeamisluvan myöntämiselle ei ole edellytyksiä tai jos myönnetty poikkeamislupa kumotaan valituksen johdosta, ei sopimustakaan panna täytäntöön. On muistettava että muun muassa alueellisella elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksella on oikeus tehdä valitus kunnan antamasta poikkeamisluvasta.

Koska oikeudenkäynti ei ole aiheutunut hallintolainkäyttölain 74 §:ssä tarkoitettulla tavalla viranomaisen virheestä, ei Vantaan kaupunki ole velvollinen korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikuluja.

Hallinto-oikeus on todennut, että kaupunginhallitus on voinut harkintansa mukaan päättää sopimuksesta. Hallinto-oikeuden perustelut sille, että kaupunginhallitus olisi ylittänyt toimivaltansa, perustuvat kuitenkin sekä kokeilulain että maankäyttö- ja rakennuslain virheelliseen tulkintaan.

Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus katsoo, ettei kaupunginhallitus ole ylittänyt toimivaltaansa kuntalain 135 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen.

Vantaalla 23. päivänä kesäkuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

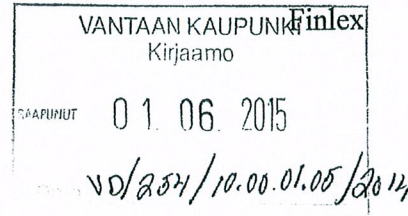
Leea Markkula-Heilamo
kaupunginjohtaja vs.

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

28.5.2015

Diaarinumero
03519/14/2299

Asia Kunnallisvalitus
Valittaja Kiinteistö Oy Sisureal

Päätös, josta valitetaan

Vantaan kaupunginhallitus 7.4.2014 § 35

Kaupunginhallitus on päätöksellä 27.1.2014 § 41 hyväksynyt Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n välisen kunnallistekniikan rakentamissopimuksen.

Sopimus liittyy vireillä olevaan poikkeamishakemukseen 14-0072-12-POP, jolla Saga Furs Oyj on hakenut omistamalleen tontille (kiinteistötunnus 92-14-210-8) 9 000 k-m² lisää rakennusoikeutta. Sopimuksen mukaan Saga Furs Oyj maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä rakennusoikeudesta 540 000 euroa.

Kaupunginhallitus on päätöksellä 7.4.2014 § 35 hylännyt Kiinteistö Oy Sisurealin oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen päätöksestä 27.1.2014.

Päätöksessä on todettu muun ohella, että kaupungilla on kokeilulain 1257/2010 perusteella oikeus valmistella ja myöntää vähäistä suurempi poikkeaminen asemakaavassa osoitetusta tontti- ja rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoikeudesta. Sopimus ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 91b §:n mukainen maankäyttösopimus, vaan mainitun lain 12a luvun periaatteita soveltaen laadittu sopimus koskien maanomistajan osallistumista yhdyskuntarakentamisesta kaupungille aiheutuviin kustannuksiin.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Päätös on kumottava ja sen täytäntöönpano on kiellettävä. Vantaan kaupunki on virheellisen menettelynsä vuoksi velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Kaupunginhallituksen päätös on maankäyttö- ja rakennuslain 91b ja 171 §:n, kokeilulain sekä hallintolain vastainen. Päätös merkitsee rakennusoikeuden myymistä Saga Furs Oyj:lle, ja menettely loukkaa naapurin eli valittajan oikeutta ja etua. Vantaan kaupunginhallitus on ennen aikaisesti ja puutteellisin tiedoin ottanut kantaa poikkeamispäätöksen edellytyksiin.

Vantaan kaupunki on neuvotellut Saga Furs Oyj:n kanssa lisärakennusoikeuden myöntämisestä poikkeamispäätöksellä sekä maankäyttösopimuksen solmimisesta yhtenä kokonaisuutena ottamatta huomioon naapurikiinteistön eli Kiinteistö Oy Sisurealin etua asiassa.

Vantaan kaupunki käyttää väärin harkintavaltaansa omaksi ja Saga Furs Oyj:n hyödyksi samalla loukaten valittajan oikeutta. Kiinteistö Oy Sisurealin ja Saga Furs Oyj:n kiinteistöillä sijaitsevat rakennukset on rakennettu yhteen siten, että Saga Furs Oyj:n suunnittelema rakennushanke olisi erittäin haitallinen sekä laajuudeltaan että aiotun lisärakennuksen sijoituksen kannalta.

Kiinteistö Oy Sisurealin kiinteistöllä sijaitsee Kodin 1 -tavaratalo, joten rakennushankkeen vaikutukset eivät rajoitu vain valittajaan ja sen liiketoimintaan, vaan ne kohdistuvat myös vuokralaisen harjoittamaan tavaratalotoimintaan.

Sopimus on hyväksytty nimenomaan maankäyttösopimuksena. Maankäyttö- ja rakennuslain 91b §:ssä ei säädetä mahdollisuudesta tehdä maankäyttösopimusta poikkeamismenettelyn yhteydessä. Maankäyttösopimusta koskevalla sääntelyllä ei ole ollut tarkoitus luoda järjestelmää, jossa kunta laillisen kaavoitusmenettelyn ohittaen voisi myydä kiinteistönomistajille rakennusoikeutta, kuten nyt on tehty.

Kaupunginhallitus on virheellisesti ottanut päätöksessään kantaa myös poikkeamisen edellytyksiin, vaikka poikkeamispäätöstä ei vielä ole tehty. Mikäli asiassa kuitenkin katsotaan voitavan ottaa kantaa poikkeamisen edellytyksiin, nyt haettu poikkeaminen on vähäistä suurempi poikkeaminen kaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta ja siten lainvastainen. Varastorakennuksen laajennusta koskeva poikkeaminen ei myöskään ole kevennettyjen rakennuttamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain mukainen hanke.

Kaupunginhallituksen on toiminnassaan noudatettava hallintolakia ja kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Kiinteistö Oy Sisurealin kuuleminen asiassa on tapahtunut vasta, kun puheena oleva järjestely on ollut valmiiksi suunniteltu. Kaupungin toimintaa asiassa ei voida pitää hallintolain mukaisena hyvää hallintoa ja sen toimintaperiaatteita noudattavana toimintana.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jossa on todettu muun ohella, että sopimus yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaamisesta kaupungille on tehty poikkeamispäätöksen tavoitteeksi asetettua lopputulosta ennakoiden. Sopimuskorvaus on arvioitu rakennusoikeuden lisäyksen aiheuttaman tontin arvonnousuun suhteutettuna. Koska kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain nojalla on mahdollista myöntää asemakaavasta vähäistä suurempi poikkeaminen, käytännössä on kyse sellaisista poikkeamisista, joissa tapahtuu tontin arvonnousua. On oikeudenmukaista ja kunnan jäsenten tasapuolisen kohtelun kannalta välttämätöntä, että poikkeamismenettelyssä noudatetaan samaa käytäntöä kuin jos muutos toteutettaisiin asemakaavalla.

Saga Furs Oyj on antanut selityksen vaatien, että valitus tulee hylätä.

Kiinteistö Oy Sisureal on antanut vastaselityksen ja ilmoittanut oikeudenkäyntikulujensa määräksi 7 445 euroa. Vastaselityksessä on todettu muun ohella, että maankäyttö- ja rakennuslaki ei tunne Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n käyttämää maankäyttösopimuksia koskevia periaatteita soveltavaa kunnallistekniikan rakentamissopimusta.

Sopimuksessa ei voi olla kyse kunnallistekniikan rakentamisesta, koska sopimuksen kohdan 3 mukaan kyseisen alueen kunnallistekniikka on jo rakennettu.

Vantaan kaupunki on lausunnossaan kiistänyt oikeudenkäyntikuluvaatimuksen perusteeltaan ja määrältään.

Kiinteistö Oy Sisoreal on antanut vastaselityksen ja ilmoittanut oikeudenkäyntikulujensa määräksi 10 161,80 euroa. Kaupunki on toiminut virheellisesti ja lainvastaisesti, minkä vuoksi Vantaan kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajalle asiassa välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa kaupunginhallituksen päätökset 27.1.2014 § 41 ja 7.4.2014 § 35.

Hallinto-oikeus velvoittaa oikeudenkäyntikuluvaatimuksen enemmälti hyläten Vantaan kaupungin korvaamaan Kiinteistö Oy Sisorealille oikeudenkäyntikuluna 4 000 euroa korkolaissa säädettyine viivästyskorkoineen kuukauden kuluuttua päätöksen antopäivästä.

Perustelut

Sovellettavista oikeusohjeista

Kuntalain (410/2015) 135 §:n 2 momentin mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tapapuolisesti sekä käytettävä toimivaltansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 12a luvussa säädetään kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Mainitun luvun 91a §:n 1 momentin mukaan asemakaavoitettavan alueen maanomistajalla, jolle asema-kaavasta aiheutuu merkittävää hyötyä, on velvollisuus osallistua kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin siten kuin jäljempänä säädetään. Kustannuksiin osallistumisesta on pyrittävä sopimaan maanomistajan kanssa. Saman pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettua velvollisuuden täyttämiseksi on maanomistajia kohdeltava yhdenvertaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 91b §:n mukaan kunta voi tehdä kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä sopimuksia (maankäyttösopimus). Maankäyttösopimuksissa ei voida kuitenkaan sitovasti sopia kaavojen sisällöstä. Maankäyttösopimus voidaan osapuolia sitovasti tehdä vasta sen jälkeen, kun kaavaluonnos tai -ehdotus on ollut julkisesti nähtävillä. Tämä ei koske sopimusten tekemistä kaavoituksen käynnistämisestä. Maankäyttösopimuksilla voidaan tä-

män luvun kehittämiskorvausta koskevien säännösten rajoittamatta laajemmin sopia osapuolten välisistä oikeuksista ja velvoitteista. Maankäyttösopimuksesta tiedotetaan kaavan laatimisen yhteydessä. Tarkoituksesta tehdä maankäyttösopimus on tiedotettava osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Jos tarkoitus tehdä maankäyttösopimus tulee esille vasta sen jälkeen, kun osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu, asiasta tulee kaavan laatimisen yhteydessä tiedottaa osallisten tiedonsaannin kannalta sopivalla tavalla.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annettua lakia 222/2003 koskeeneen hallituksen esityksen (HE 167/2002 vp) 91b §:ää koskevissa yksityiskohteisissa perusteluissa on muun ohella todettu, että maankäyttösopimuksilla tarkoitetaan sopimuksia, joilla kunta ja maanomistaja keskenään sopivat maanomistajan omistaman alueen maankäytön muuttamiseen liittyvistä tavoitteista ja näiden muutosten toteuttamiseen liittyvistä osapuolten välisistä velvoitteista.

Edellä hallituksen esityksessä 167/2002 vp todetusta riippumatta maankäyttö- ja rakennuslain 91b §:n 1 momenttia tulkitaan sanamuotonsa mukaisesti, mitä tukee myös säännöksen historia. Maankäyttö- ja rakennuslain 91b §:n 1 momentin sanamuoto ei edellytä, että ainoastaan niitä kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä sopimuksia, jotka kunta tekee maanomistajan kanssa, olisi pidettävä mainitussa pykälässä tarkoitettuina maankäyttösopimuksina.

Asiassa saatu selvitys

Saga Furs Oyj on hakenut poikkeamista rakentaakseen Vantaan kaupungin 14. kaupunginosan (Varisto) korttelissa 14210 omistamalleen tontille numero 8 lisää varastotiloja 9 000 k-m². Asiakirjojen mukaan tontin asemakaavanmukainen rakennusoikeus on 44 040 k-m², josta on käyttämättä noin 645 k-m². Käyttämättä oleva rakennusoikeus on tarkoitus käyttää muihin laajennuksiin.

Vantaan kaupunginhallitus on 27.1.2014 päättänyt hyväksyä Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n välisen sopimuksen ”Kunnallistekniikan rakentamissopimus/ Poikkeamispäätös/ Saga Furs Oyj”. Sopimuksen mukaan sillä on sovitettu poikkeamispäätökseen liittyen maankäyttö- ja rakennuslain 91a §:n mukaisesta kunnallistekniikan rakentamisen korvaamisesta.

Sopimuksen kohdan 3 (Kunnallistekniikan rakentaminen) mukaan korttelille 14210 on rakennettu kunnallistekniikka. Sopimuksen kohdan 4 (Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin) mukaan yhtiö maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä teollisuus- ja varastotilan rakennusoikeudesta, 9 000 k-m²:n määrästä, viisisataaneljäkymmentätuhatta (540 000) euroa. Sopimuksen kohdan 9 mukaan sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla sopijapuolilla on oikeus vaatia sopimuksen ehtojen täyttämistä, kun poikkeamispäätös 14-0072-13-POP on saanut lainvoiman. Sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei poikkeamispäätös ole saanut lainvoimaa 31.12.2014 mennessä.

Vantaan kaupunginhallituksen käsitys on, että kaupungilla on kokeilulain 1257/2010 perusteella oikeus valmistella ja myöntää vähäistä suurempi poikkeaminen asemakaavassa osoitetusta tontti- ja rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoikeudesta. Kyseessä ei ole maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu maankäyttösopimus, vaan ainoastaan mainitun lain 12a luvun periaat-

teita soveltaen tehty sopimus. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ei ole kiellettyä sopia poikkeamismenettelyn yhteydessä maanomistajan osallistumisesta yhdyskuntarakentamisesta kaupungille aiheutuneisiin kustannuksiin.

Asian oikeudellinen arviointi

Kunta voi kuntalain 7 §:ssä määriteltyyn itsehallintoonsa kuuluvan harkintavallan nojalla tehdä sopimuksia noudattamalla päätöksenteossaan laillisia menettelyjä, käyttämällä harkintavaltaansa sen yleisten rajoitusperiaatteiden mukaisesti kunkin päätöksentekovelimen toimivallan rajoissa ja tehden muutenkin lainmukaisia päätöksiä.

Kunta vastaa kaavoittamisesta ja siten myös rakennusoikeuden osoittamisesta eri alueille. Kunnalla on oikeus tehdä maanomistajien kanssa maankäyttö- ja rakennuslain 12a luvussa tarkoitettuja, kaavoitukseen liittyviä maankäyttö sopimuksia. Lähtökohtaisesti kunnan tehtäviin kuuluu myös vastuu kunnallistekniikasta.

Kun otetaan huomioon, mitä maankäyttö- ja rakennuslain 91a ja 91b §:issä on säädetty ja se, että puheena olevalla sopimuksella on sovittu maanomistajalle mahdollisesti sallittavasta sellaisesta lisärakennusoikeudesta, jota ei ole osoitettu eikä ole tarkoitukseen osoiteta kaavoituksella, kyseessä ei ole mainitun lain 12a luvussa tarkoitettu maankäyttö sopimus. Asiassa on kyse maankäyttö sopimuksesta, johon liittyy julkisoikeudellisia ja yksityisoikeudellisia piirteitä, ja josta Vantaan kaupunki lähtökohtaisesti on voinut harkintansa mukaan päättää. Päätöksellä ei ole ratkaistu eikä olisi voitukaan ratkaista poikkeamishakemusta. Hallinto-oikeus toteaa, että kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 1257/2010 1 §:n mukaan lain tavoitteena on edistää asuntorakentamista eikä kunnan poikkeamisvaltaa koskeva 3 § koskisi siten kysymyksessä olevaa hanketta.

Kaupungin tulee kuitenkin myös harkinnanvaraisessa viranomaistoiminnassa, kuten sopimuksia solmiessaan toimia siten, että se ei ilman hyväksyttävää perustetta aseta kuntalaisia eriarvoiseen asemaan toisiinsa nähden. Kaupungille sopimuksen mukaan suoritettava korvaus ei ole ollut korvausta todellisista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista, vaan Vantaan kaupunki on hyväksymälään maankäyttö sopimuksella tosiasiallisesti päättänyt kaavan laatimisen sivuttaen myydä huomattavan määrän rakennusoikeutta yhdelle maanomistajalle ilman, että tälle ratkaisulle olisi ollut yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta hyväksyttävä peruste. Päätös on siten lainvastainen. Kun lisäksi otetaan huomioon, että rakennusoikeuden huomattavan lisäyksen osoittaminen tulee tapahtua vuorovaikutteisessa ja sopimustoiminnasta riippumattomassa kaavoitusmenettelyssä, kaupunginhallitus on hyväksyessään sopimuksen käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin se oli lain mukaan käytettävissä ja siten ylittänyt toimivaltansa asiassa.

Asian ratkaisuun nähden täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta ei ole aihetta lausua enemmälti.

Oikeudenkäyntikulut

Asian ratkaisu huomioon ottaen olisi kohtuutonta, että valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan. Kohtuullisina oikeudenkäyntikuluina asiassa on pidettävä 4 000 euroa, mikä määrä Vantaan kaupungin on korkolaissa säädettyine viivästyskorkeineen korvattava valittajalle.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja
Suomen perustuslaki 6 §
Kuntalaki (410/2015) 146 §
Hallintolainkäyttölaki 74 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Markku Setälä, Jaana Moilanen (t) ja Minna Ruuskanen.

Esittelijäjäsen

Minna Ruuskanen

Jakelu

Päätös

Kiinteistö Oy Sisoreal
Asiamies: AA, VT Sirkka Terho saantitodistuksin
Magnusson Helsinki Asianajotoimisto Oy
Aleksanterinkatu 15 B, 8 krs.
00100 HELSINKI

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta

Jäljennös

Vantaan kaupunginhallitus

Päätöksen kuuluttamisen osalta on otettava huomioon, mitä kuntalain
142 §:ssä säädetään

Saga Furs Oyj
Asiamies: Asianajaja Klaus Metsä-Simola saantitodistuksin
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
PL 333
00131 HELSINKI

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien ilmoitustaululla.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
Helsinki

Faksi: 029 56 40382
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

21 § **Etuosto-oikeuden käyttämättä jättäminen kiinteistökaupassa: Janne Vainio / Petri ja Mari Orädd**

VD/6337/10.00.01.01.01/2015
LM-H/TH/AV-P/JHo/EN/JB

Julkinen kaupanvahvistaja Jukka Parkkila on jättänyt Vantaan kaupungille ilmoituksen seuraavasta 12.6.2015 tehdystä kiinteistökaupasta:

Myyjä Janne Vainio

Ostaja Petri ja Mari Orädd

Kohde Vantaan kaupungin Riipilän kylässä sijaitseva Kilpi-niminen tila RN:o 4:594 rakennuksineen, kiinteistötunnus 92-416-4-594, osoite Harjulankuja 4, 01750 Vantaa. Tilan pinta-ala on kiinteistörekisterin mukaan 2,2273 ha.

Kauppahinta on 357 500 euroa, noin 16 euroa / m².

Kaupan kohde on yleiskaavassa osoitettu pientaloalueeksi (A4), retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR) ja luonnonsuojelualueeksi (SL, Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue). Kaupan kohde rajoittuu idässä kaupungin omistamaan kiinteistöön. Kaupan kohteella sijaitsee vuonna 2009 valmistunut noin 153 k-m² suuruinen yhden asunnon talo sekä vuonna 2009 valmistunut noin 69 k-m² suuruinen talousrakennus.

Yrityspalvelujohtaja vs. on 1.7.2015 ilmoittanut, että Vantaan kaupungilla on etuosto-oikeus kiinteistökaupassa. Yrityspalvelujohtaja vs. ei ole puoltanut etuosto-oikeuden käyttämistä, koska kaupungilla ei ole tarvetta hankkia ko. rakennettua kiinteistöä.

Kauppakirja on kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Etuoistolain mukaan kaupungin on tehtävä päätös etuosto-oikeuden käyttämisestä kolmen kuukauden kuluessa luovutuskirjan oikeaksi todistamisesta.

Vantaan kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää mm. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 21

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va:n esitys:

Päätetään olla käyttämättä etuoistolain mukaista etuosto-oikeutta 12.6.2015 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Riipilän kylässä sijaitsevaa Kilpi-nimistä tilaa RN:o 4:594 rakennuksineen, kiinteistötunnus 92-416-4-594. Tilan pinta-ala on kiinteistörekisterin mukaan 2,2273 ha.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Kartta kaupan kohteesta 92-416-4-594

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

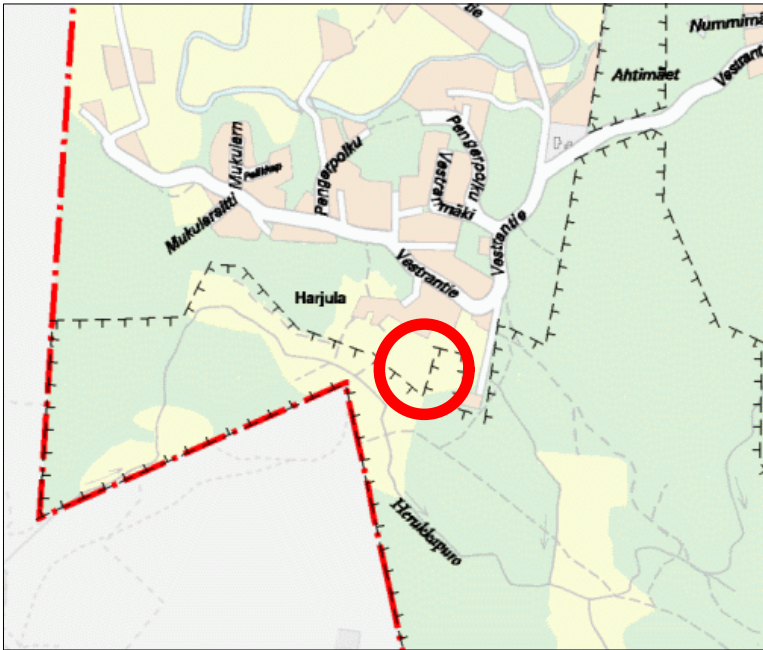
Muutoksenhakuohje: 7.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttötekniikko Jorma Hopponen, puh. 09 8392 4040, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI

KOHTEEN SIJAINTI

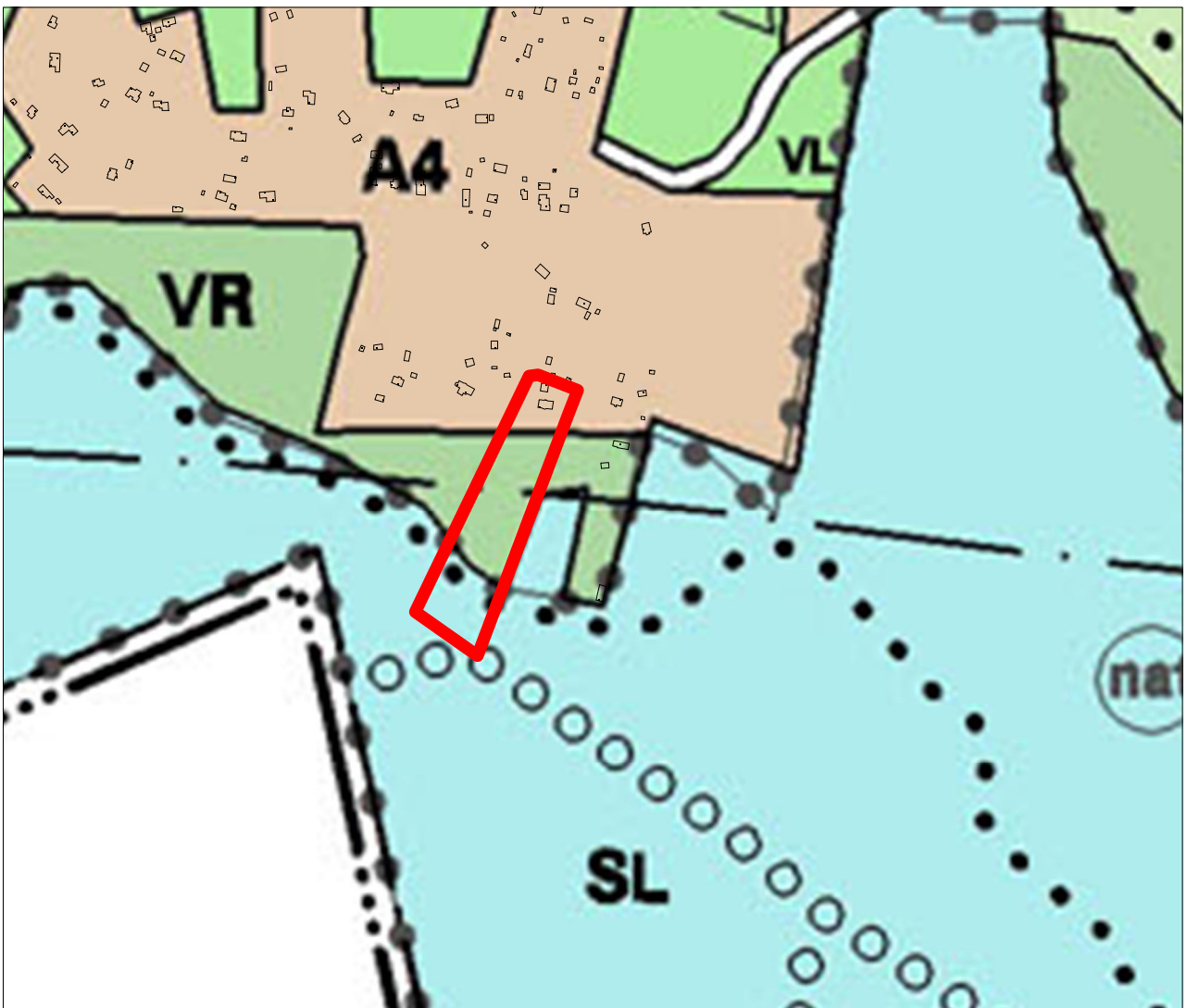
KARTTA ETUOSTOA VARTEN

Kaupunginosa : VESTRA (30)

Kylä : Riipilä (416)

Tila: 92-416-4-594

1 : 20 000

1 : 8 000

22 §

Asemakaava ja asemakaavan muutos 200400 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos Askisto 3 -, 12 Hämeenkylä, 14 Varisto, 20 Askisto / Kehä III

KA/5242/10.02.04.00/2008
LM-H/TLA/TKA/SRU/JB

Asemakaavalla osoitetaan Kehä III:n tiealue Espoon rajalta Vihdintielle. Kaavaan sisältyy asemakaavamuuotos, jolla lisätään neljä omakotitonttia ja yksi yritystontti Askistontien länsipuolelle. Samalla kaavoitetaan Pitkäjärven luonnonsuojelualue, virkistysalueita sekä tiealueena tarpeeton maa-alue Työtehoseuran tontin laajennukseksi.

Asemakaava koskee erityis-, liikenne- ja katualueita kaupunginosassa 12 Hämeenkylä, osa korttelia 14204 sekä erityis-, liikenne- ja katualueita kaupunginosassa 14 Vapaala sekä virkistys-, erityis-, liikenne- ja katualueita kaupunginosassa 20 Askisto.

Asemakaavamuutos koskee virkistys-, suojelu-, liikenne- ja katualueita kaupunginosassa 12 Hämeenkylä (kumoutuvassa asemakaavassa 10 Linnaisten kaupunginosassa erityis- ja suojelualueita, 12 Hämeenkylään kaupunginosassa virkistys-, erityis-, liikenne- ja katualueita, 14 Variston kaupunginosassa liikennealuetta ja 20 Askiston kaupunginosassa virkistysaluetta), osa korttelia 14204 kaupunginosassa 14 Vapaala (kumoutuvassa asemakaavassa osa korttelia 14204 sekä liikennealuetta) sekä osa korttelia 20045 sekä liikenne- ja katualueita kaupunginosassa 20 Askisto (kumoutuvassa asemakaavassa osa korttelia 20045 sekä virkistys-, erityis- ja katualueita).

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 14204.

Alue sijaitsee Kehä III:n molemmin puolin välillä Espoon raja – Vihdintie.

Kaavamuutosten hakijat

Benita Nyqvist, Fredrik Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Lauren ja Pia Pitkänen hakivat 31.12.2013 (saapunut 5.2.2014) asemakaavamuutosta omistamalleen tontille 20-45-4 (Uudenkyläntie 3) kahta uutta omakotitonttia varten ilman tonttijakoa.

Bostads Ab Nyby Ladugård / Mira ja Eero Mannermaa haki 31.12.2013 (saapunut 5.2.2014) asemakaavamuutosta omistamalleen tontille 20-45-6 (Uudenkyläntie 1) kahta uutta omakotitonttia ja yhtä toimitilatonttia varten ilman tonttijakoa.

Maanomistus

Alueen maanomistajia ovat Suomen valtio, Vantaan kaupunki, Bostads Ab Nyby Ladugård / yksityiset, yksityiset, Kiinteistö Oy Vantaan Sarkatie 1 / Työtehoseura ry, Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 1 – 5 / Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma. Pitkäjärven ja Pitkäjärvenniityn osalta alue on yhteistä aluetta.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun ovat osallistuneet Uudenmaan ELY-keskus, Fingrid Oyj, Fortum Sähkösiirto Oy, Gasum Oy, Työtehoseura ry sekä konsultteina Finnmap Infra Oy (2010) ja arkkitehti Tarja Suutala.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa kaava-alue on liikenne-, kaupallisten palvelujen, pientalo-, virkistys- ja luonnonsuojelualueita sekä pääosin maisemallisesti arvokasta aluetta. Laadittava asemakaava on yleiskaavan mukainen.

Asemakaava ja asemakaavamuutos

Asemakaava perustuu Kehä III:n tiesuunnitelmaan välille Vanhakartano – Vantaankoski (2010). Siinä on esitetty tiealue liittymisramppeineen, Askistontien jatke ja silta, jotka ovat tärkeitä joukkoliikenteelle, Uudenkyläntien rinnakkaiskatu sekä tarvittava meluntorjunta ja sähkölinjan siirto.

Lisäksi Benita Nyqvist, Fredrik Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Lauren ja Pia Pitkänen sekä Bostads Ab Nyby Ladugård / Mira ja Eero Mannermaa hakevat Askistoon nykyisille asuin- ja liiketonteille asemakaavamuutosta neljälle uudelle omakotitontille (kukin 200 k-m²), nykyisen asuinrakennuksen laajennukselle kellariin (150 k-m²) ja uudelle toimitilarakennukselle (500 k-m²).

Samalla kaavoitetaan tiehen liittyviä virkistys- ja suojaviheralueita sekä Pitkäjärvenniityn luonnonsuojelualue ja laajennetaan Variston korttelia 14204 tarpeettomaksi jäävälle tialueelle pääosin kaupungin maalle.

Alueella on Kehä III, sähkölinjoja, kaksi erillispientaloa ja Työtehoseuran oppilaitos. Alueella on merkittäviä luontokohteita, kuten Pitkäjärven ja Pikkujärven välinen kosteikko, jonka Kehä III halkaisee. Alueen muinaismuistoja on mm. Skrattbölen kylänpaikka. Rakennuskulttuurikohteita ovat Suuri rantatie, Nybyn päärakennus, aitta ja riihi.

Voimassa olevassa asemakaavassa Nybyn tontit Askistossa ovat omakotirakennusten ja muiden enintään kaksiasuntoisten rakennusten korttelialuetta AO¹¹ ja asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta AL-2. Kummallakin tontilla on nyt 360 k-m²:n rakennusoikeus ja talousrakennusten rakennusoikeutta; suurin kerrosluku on kaksi.

Työtehoseuran tontti Varistossa on teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialuetta TKL, jossa liiketiloja saa olla enintään 30 %; suurin kerrosluku on kolme. Asemakaavassa on myös virkistys-, erityis-, suojelu-, liikenne- ja katualueita.

Merkittävä osa kaava-alueesta on asemakaavoittamatta.

Laadittavassa asemakaavassa osoitetaan maantien alueita ja katualueita Kehä III:n tiesuunnitelman mukaisesti sekä Pitkäjärven luonnonsuojelualue ja virkistys- ja suojaviheralueita. Uudenkyläntie tulee toimimaan Kehä III:n rinnakkaiskatuna. Asemakaavassa osoitetaan myös Askistontien jatke ja Kehä III:n ylittävä Askistonsilta.

Asemakaavamutoksessa Nybyn tonteille osoitetaan neljä uutta omakotitonttia (800 k-m²), asuinrakennuksen laajennus (150 k-m²) ja uusi toimitilarakennus (500 k-m²); kyseessä on yleiskaavan mukainen täydennysrakentamiskohde.

Variston korttelia 14204 laajennetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY ja rakennusoikeutta korotetaan 3 000 k-m². Kortteli- ja virkistysalueita muuttuu osin katu- ja liikennealueiksi.

Asemakaavan merkittävimmät vaikutukset ovat Kehä III:n (E18) liikenteen sujuvoituminen ja liikenneturvallisuuden paraneminen sekä Askistontien jatkeen mahdollistama bussiyhteys Hämeenkylästä Askistoon ja edelleen yleiskaavan mukaiselle Friimetsän asuntoalueelle. Asemakaava turvaa Pitkäjärven lintukosteikon säilymistä. Täydennysrakentaminen lisää liikennettä, mutta vähemmän kuin vastaava hajarakentaminen. Sähköpylväs siirtyy lähemmäs nykyisiä omakotitontteja.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat on tehty 11.3.2003 ja 2.1.2014.

Keskustelutilaisuudet pidettiin Askiston koululla 1.4.2003 ja 15.1.2014.

Kehä III:n tiesuunnitelman yleisötilaisuus pidettiin Martinlaakson koululla 12.1.2010.

Kehä III:n tiesuunnitelma on ollut nähtävillä maantielain 27 §:n mukaisesti 14.11.–14.12.2011.

Asemakaavaluonnos on ollut nähtävillä MRL 62 §:n mukaisesti 13.1.–12.2.2014.

Kaavan vireillä olosta on ilmoitettu vuosittain kaavoituskatsauksessa.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta.

Osalliset ovat huomauttaneet meluntorjunnasta ja sähköpylvään siirrosta lähemmäksi asuintontteja, jotka perustuvat tiesuunnitelmaan.

Kaikki mielipiteet vastineineen on esitetty kaavaselostuksessa.

Sopimukset

Asemakaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Työtehoseura ry:ltä on saatu sitoumus kaupungin maan ostosta kaavan voimaantulon jälkeen.

Muutostalut maksavat osaltaan hakijat uusien rakennusoikeuksien suhteessa ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (13 000 €). Tällöin Benita Nyqvist, Fredrik Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Lauren ja Pia Pitkänen maksavat 3 714,30 € sekä Bostads Ab Nyby Ladugård / Mira ja Eero Mannermaa maksavat 9 285,70 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.12.2014 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.10.2014 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 200400 ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus, 12 Hämeenkylä, 14 Varisto ja 20 Askisto / Askisto 3,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 4 (13 000 €) ja että hakijat maksavat sen osaltaan uusien rakennusoikeuksien suhteessa: tällöin Benita Nyqvist, Fredrik Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Lauren ja Pia Pitkänen maksavat 3 714,30 € sekä Bostads Ab Nyby Ladugård / Mira ja Eero Mannermaa maksavat 9 285,70 €.

Käsittely:

Merkittiin, että jäsen Minna Kuusela poistui palvelussuhdejääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 15.12.2014 § 42

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 8.12.2014 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 200400 ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus, 12 Hämeenkylä, 14 Varisto ja 20 Askisto / Askisto 3,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
- c) vahvistaa maksuluokka 4 (13 000 €) ja että hakijat maksavat sen osaltaan uusien rakennusoikeuksien suhteessa: tällöin Benita Nyqvist, Fredrik Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Lauren ja Pia Pitkänen maksavat 3 714,30 € sekä Bostads Ab Nyby Ladugård / Mira ja Eero Mannermaa maksavat 9 285,70 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 21.1.–19.2.2015. Muistutuksia ei tänä aikana jätetty.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus 15.12.2014 päätti oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausunnot ja pyydettiin 8 kpl ja saatiin 6 kpl.

Museoviraston lausunnon johdosta muinaismuiston kaavamääräystä ja kaavaselostusta tarkistetaan. Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon johdosta lähivirkistysalueet VL muutetaan maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi MA, lisätään maantien liittymänuolet ja muutetaan eritasomerkintä e. HSY:n lausunnon johdosta pumppaamolle merkitään et-alue ja ajoyhteys.

Tarkistukset eivät vaikuta tosiasialliseen maankäyttöön, joten tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtävilläänä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.4.2015 § 20

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään niissä esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 13.4.2015 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus 200400, 12 Hämeenkylä, 14 Varisto, 20 Askisto / Askisto 3.

Käsittely:

Merkittiin, että jäsen Minna Kuusela poistui palvelusuhdejääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 22

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä niissä esitetyt tarkistukset, ja
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 13.4.2015 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus 200400, 12 Hämeenkylä, 14 Varisto, 20 Askisto / Askisto 3.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavaselostus 13.4.2015
- Lausuntojen vastineet
- Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovuttamisesta / Asemakaavamuutos nro 200400/ Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda, 25.6.2015
- Esisopimus määräalan luovuttamisesta / Asemakaavamuutos nro 200400/ Frej Nyqvist, Benita Nyqvist, Camilla Laurén, Pia Pitkänen ja Karl Nyqvist, 12.5.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 09 8392 2675
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Askisto 3

Kehä III:n tiealue sekä omakoti- ja yritystontteja sekä katu-, virkistys- ja luonnonsuojelualueita Hämeenkylässä, Askistoon ja Varistoon

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, joka koskee 13.4.2015 päivättyä asemakaavakarttaa nro 200400, Askisto 3.

1. Perus- ja tunnistetiedot

Asemakaava

Kaupunginosa 12 Hämeenkylä
maatalous-, liikenne- ja katualueita

Kaupunginosa 14 Vapaala
Osa korttelia 14204 sekä erityis-, liikenne- ja katualueita

Kaupunginosa 20 Askisto
virkistys-, maatalous- liikenne- ja katualueita

Asemakaavamuutos

Kaupunginosa 12 Hämeenkylä
maatalous-, suojele-, liikenne- ja katualueita
(Kumoutuvassa asemakaavassa 10 Linnaisten kaupunginosassa erityis- ja suojelealuetta, 12 Hämeenkylän kaupunginosassa virkistys-, erityis-, liikenne- ja katualueita, 14 Variston kaupunginosassa liikennealuetta ja 20 Askiston kaupunginosassa virkistysaluetta)

Kaupunginosa 14 Vapaala
osa korttelia 14204
(Kumoutuvassa asemakaavassa osa korttelia 14204 sekä liikennealuetta)

Kaupunginosa 20 Askisto
osa korttelia 20045 sekä liikenne- ja katualueita
(Kumoutuvassa asemakaavassa osa korttelia 20045 sekä virkistys-, erityis- ja katualueita)

Tonttijako

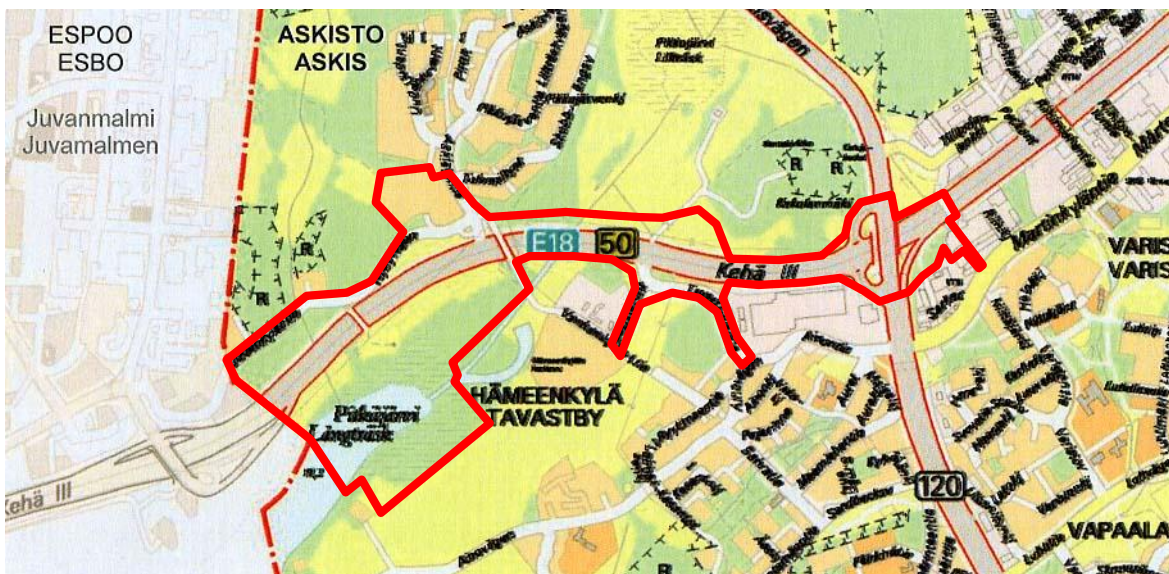
Osa korttelia 14204

Tonttijaon muutos

Osa korttelia 14204

Kaava-alueen sijainti

Alue sijaitsee Kehä III:n molemmin puolin välillä Espoon raja – Vihdintie.

Alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

2. Tiivistelmä

Asemakaava perustuu Kehä III:n tiesuunnitelmaan (2010). Siinä on esitetty tiealue liittymisramppeineen, Askistontien jatke ja silta, jotka ovat tärkeitä joukkoliikenteelle, Uudenkyläntien rinnakkaiskatu ja meluntorjunta.

Lisäksi Benita Nyqvist, Fredrik Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Lauren ja Pia Pitkänen sekä Bostads Ab Nyby Ladugård / Mira ja Eero Mannermaa hakevat Askistoon nykyisille asuin- ja liiketonteille asemakaavamuutosta nykyisen asuintalon laajennukselle kellariin (100 k-m²), neljälle uudelle omakotitontille (4 x 200 k-m²) ja uudelle toimitilarakennukselle (500 k-m²).

Samalla kaavoitetaan tiehen liittyviä maatalous- ja suojaviheralueita sekä Pitkjärvenniityn luonnonsuojelualue. Variston korttelia 14204 laajennetaan tarpeettomaksi jäävälle tiealueelle pääosin kaupungin maalle.

Alueella on Kehä III, Nybyn tila, Työtehoseuran koulutustiloja, sähkölinjoja ja Pitkjärvän lintukosteikko. Alueen halkaisee Pitkjärvän suuntainen murros-laakso. Muinaismuistona on Skrattbölen kyläpaikka. Rakennuskulttuurikohteita ovat Suuri rantatie, Nybyn päärakennus, aitta ja riihi.

Yleiskaavassa (2007) kaava-alue on liikenne-, kaupallisten palvelujen, pientalo-, virkistys- ja luonnonsuojelualueita sekä pääosin maisemallisesti arvokasta aluetta. Laadittava asemakaava on yleiskaavan mukainen.

Voimassa olevassa asemakaavassa Nybyn tontit Askistossa ovat omakotirakennusten ja muiden enintään kaksiasuntoisten rakennusten korttelialuetta AO¹¹ ja asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta AL-2. Kummallakin tontilla on nyt 360 k-m²:n rakennusoikeus ja talousrakennusten rakennusoikeutta; suurin kerrosluku on kaksi. Työtehoseuran tontti Varistossa on teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialuetta TKL, jossa liiketiloja saa olla enintään 30 %; suurin kerrosluku on kolme. Asemakaavassa on myös virkistys-, erityis-, suojelu-, liikenne- ja katualueita.

Merkittävä osa kaava-alueesta on asemakaavoittamatta.

Laadittavassa asemakaavassa osoitetaan maantien alueita ja katualueita Kehä III:n tiesuunnitelman mukaisesti sekä Pitkjärvän luonnonsuojelualue ja maatalous- ja suojaviheralueita. Asemakaavassa osoitetaan myös tiesuunnitelmassa esitetty Askistontien jatke ja Kehä III:n ylittävä Askistonsilta. Uudenkyläntie tulee toimimaan Kehä III:n rinnakkaiskatuna.

Asemakaavamuutoksessa Nybyn tonteille osoitetaan asuinrakennuksen laajennus (100 k-m²), neljä uutta omakotitonttia (4 x 200 k-m²) ja toimitilatontti (500 k-m²). Kyseessä on yleiskaavan mukainen täydennysrakentamiskohde.

Työtehoseuran tonttia 14-204-11 laajennetaan tiealueena tarpeettomalle maalle toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY. Laajennustarve on 3 000 k-m², mutta lisärakennusoikeuden tarve vain 918 k-m², koska rakennusoikeutta on jäljellä.

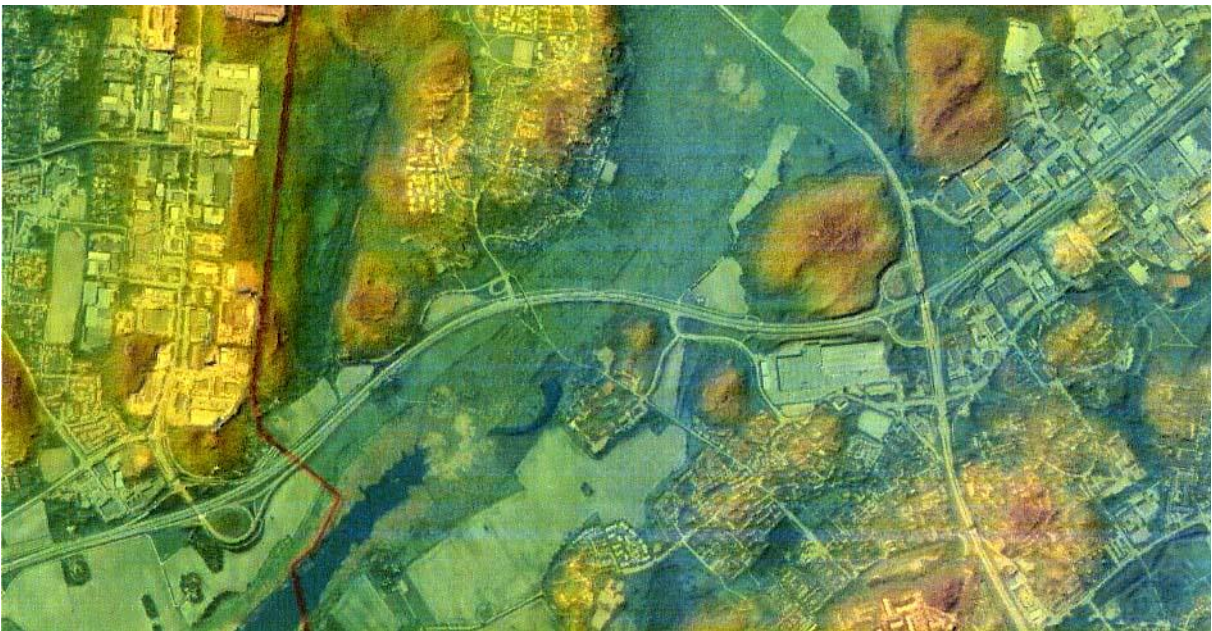
Kortteli- ja virkistysalueita muuttuu osin katu- ja liikennealueiksi.

Asemakaavan merkittävimmät vaikutukset ovat Kehä III:n (E18) liikenteen sujuvoituminen ja liikenneturvallisuuden paraneminen sekä Askistontien jatkeen mahdollistama bussiyhteys Hämeenkylästä Askistoon ja edelleen yleiskaavassa esitetylle Friimetsän asuntoalueelle. Asemakaava turvaa Pitkjärvän lintukosteikon säilymistä. Täydennysrakentaminen lisää vähän liikennettä.

3. Lähtökohdat

Ortoilmakuva vuodelta 2011.

Ortoilmakuvan ja korkeusmallin yhdistelmä.

● Selvitys suunnittelualueen oloista

Alueen yleiskuvaus

Hämeenkylä on Helsingin pitäjän ikivanhoja kylää, jonka maille on syntynyt kartano ja 1950-luvulla Askiston pientaloasutus. Kehä III rakennettiin 1960-luvulla. Alueella sijaitsee Pitkäjärven kosteikko sekä Tavastbyn ja Skratbölen kylänpaikat ja Suuren Rantatien osuus.

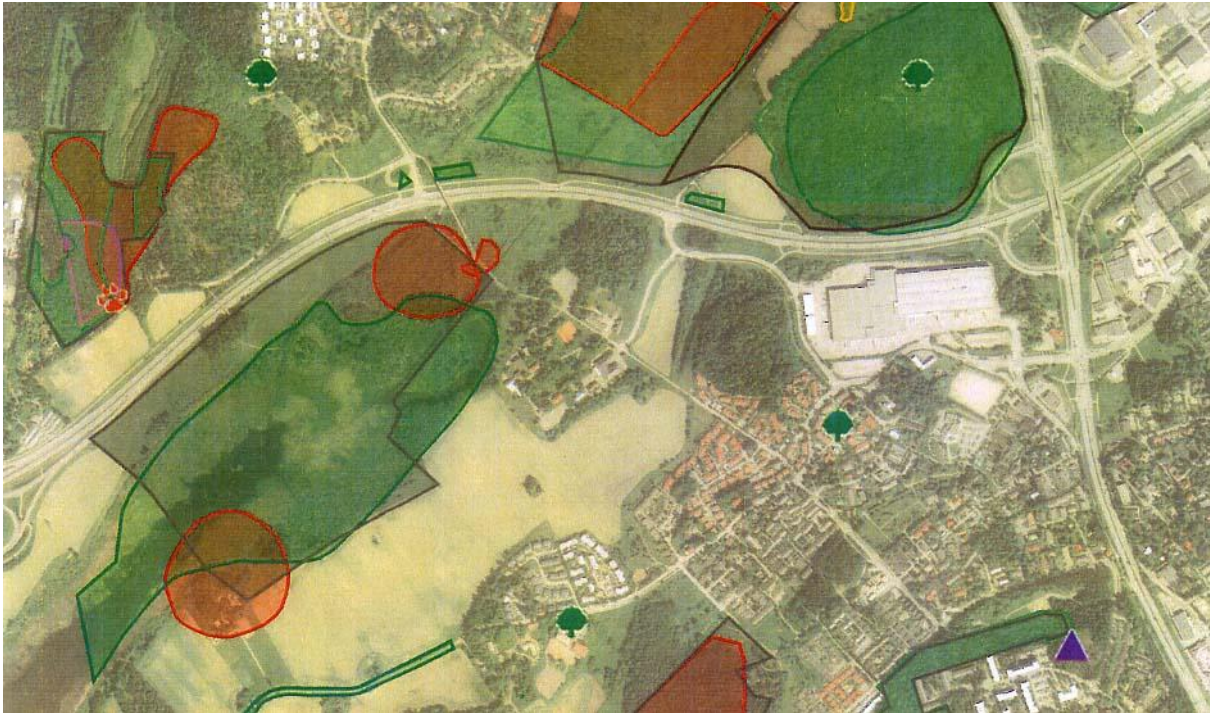
Luonnonympäristö

Porkkalasta Mäntsälään ulottuva murroslaakso näkyy maastossa kalliojyrkenteinä ja järviketjuina. Siirroslinjalla sijaitsevat myös Pitkäjärvi ja Tuusulanjärvi. Murroslaakson molemmiin puoliin on huomattavia mäkiä: Helsinginmäki, Kakkolanmäki, Petikonmäki ja Tavastkulla, jolla sijaitsee Hämeenkylä kartano.

Pitkäjärven pää ja Pikkujärvi muodostavat rehevän kosteikkoalueen, jolla on erityisen runsas eliölajisto. Kokonaisuus on Vantaan paras lintukosteikko. Pitkäjärven pää on matala ja umpeen kasvava. Rantojen laajat maaduntaniitit ovat pääasiassa ruovikkoa. Pitkäjärven tulo-ojaan on rakennettu kosteikkoallas. (Rantalainen 2009: 5; Pienvedet 2009 s. 73)

• Luontokohteet

Kaava-alueella on useita merkittäviä luontokohteita, kuten pikkutikkametsä, halavasepikän esiintymisalue, Pitkäjärven maaduntaniitti, tannervihvilän kasvu- paikkoja ja mietotataresiintymä. Pitkäjärven pohjoispää on varattu yleiskaavas- sa luonnonsuojelualueeksi. Kohteet on esitetty alla olevassa kartassa.

Luontokohteet.

● Arvokkaita eläinkohteita. ▲ Arvokkaat geologiset kohteet. ● Arvokkaat kasvikohteet. ● Arvokkaat kääpä- ja sienikohteet. ● Luonnonsuojelulla rauhoitetut alueet. ● Perinnebiotoopit. ● Huomion- arvoinen puu. 🐾 Uhanalainen eläinlaji (halavasepikkä, liito-orava). ● Luonnonsuojelualuevaraukset. ● Yleiskaavan luo-alueet. – Katso tarkemmin: kartta.vantaa.fi

• Pitkäjärvenluhta

Suurimmaksi osaksi Espoossa sijaitsevan Pitkäjärven pohjoispää ulottuu Vantaan puolelle. Järvi on syntynyt kallioperän suureen koillis-lounais- suuntaiseen ruhjelaaksoon, joka jatkuu poikki läntisen Vantaan ja ohi Tuusulanjärven. Pitkäjärven järvenrantamaisema on ainoa laatuaan Vantaalla. (Vantaan ympäristökeskus: Vantaan luonnonsuojelualueet 2014, s. 20)

Matalassa järvenpohjukassa on suhteellisen vähän avovesialaa, jossa kasvaa paljon ulpukkaa. Kilpukkaa löytyy vesirajasta, jonka jälkeen levittäytyvät laajat avoluhat saraikkoineen ja kortteikkoineen sekä järviruo'ikkoineen ja osmankäämikasvustoineen. Kosteilta rantaniityiltä löytyy monia näyttäviä kukkakasveja, kuten mesiangervo, rantakukka ja keltakurjenmiekkä. (Vantaan ympäristökeskus: Vantaan luonnonsuojelualueet 2014, s. 20)

Ranta-aluetta reunustaa pensasvyöhyke, jossa on kiiltopajuja, raitoja ja halavia. Alueen itäosassa löytyy myös kaunista koivuluhtaa. (Vantaan ympäristökeskus: Vantaan luonnonsuojelualueet 2014, s. 20)

Pitkäjärvenluhta. Laajat avoluhdat ja pajupensaikot hallitsevat maisemaa umpeen kasvaneessa järvenpohjukassa.

Kuva Jarmo Honkanen, julkaisusta Vantaan luonnonsuojelualueet 2014.

Huomattavan paljon lintuja levähtää muuttomatallaan kosteikolla. Vesilinnuista esimerkiksi tukkasotka, silkkiuikku ja nokikana pesivät alueella säännöllisesti. Hämärän aikaan ilmassa kiirii kaulushaikaran kumea ääni. Joinakin vuosina on kuultu myös harvinaisen luhtakanan ääntelyä pesimäaikaan. Ruo'ikon yllä voi nähdä ruskosuohaukan saalista tähyämässä, ja tiheikön kätköissä poikasiaan kasvattavat ruokokertuset ja pajusirkut. Pienempiä eläimiä alueella ovat muun muassa kulmaritariyökkönen, harvinainen, suurikokoinen ja värikäs perhoslaji, sekä viime vuosina runsastunut komea häiveperhonen ja uhanalainen halava-sepikkä.

(Vantaan ympäristökeskus: Vantaan luonnonsuojelualueet 2014, s. 20)

- **Kanaali**

Pikkujärvestä Pitkäjärveen laskeva luonnonoja on Fonseenin pitäjänkartassa 1749 ja Kuninkaan kartastossa 1776–1805 mutkitteleva. Vuoden 1847 kartassa oja on suora ja sen nimenä on Kanal. Oja on siis kaivettu suoraksi 1700-luvun lopulla tai 1800-luvun alkupuolella.

Vielä 1950-luvulla Vanhankylän ja Hämeenkyllän välinen kylätie (Vanhankyläntie) oli joka kevät ja syksy tulvimisen vuoksi 100 – 150 metrin pituudelta veden peitossa ja vettä oli eräällä kohdalla jopa 50 cm. Vesi nousi molemmille puolille pelloille ja katkaisi linja-autoliikenteen ja kävelynkin useiksi viikoiksi.

(Tiehoitokunta 10.2.1952; Tielautakunta 9.6.1952)

- **Maaperältään** alue on vaihteleva. Nybyn tontilla (Uudenkyläntie 3) maaperä on mahdollisesti pilaantunut kasvienviljelyn vuoksi.

- **Pohjavesi:** Alue ei ole tärkeää pohjavesialuetta.

Maisemarakenne ja maisemakuva

/ Laura Muukka

• Maisemarakenne

Asemakaavoitettavat alueet sijaitsevat pääosin laaksossa, joka on osa kymmeniä kilometrejä pitkää Espoosta Pitkäjärven kautta Tuusulanjärveen ulottuvaa kallioperän murrosvyöhykettä. Kallioperän murros on lähtökohta alueen topografialle. Asemakaavoitettavien alueiden kohdalla savilaaksosta kohoaa useita kalliisia ja moreenipeitteisiä mäkiä, kuten Kakolanmäki ja Helsinginmäki. Selänteiden rinteillä on myös silttiä ja hiekkaa. Pikujärvestä lounaaseen laakson pohjalle on kerrostunut myös turvetta ja liejua. Pikujärven kohdalla laakso laajenee painanteeksi, johon Pikujärvi on syntynyt. Tiistronoja laskee Pikujärven pohjoisesta, Myllymäenoja koillisesta ja Varistronoja kaakosta. Laakson pohjalla virtaa Kanaali, jota pitkin vedet virtaavat Pikujärvestä Pitkäjärveen.

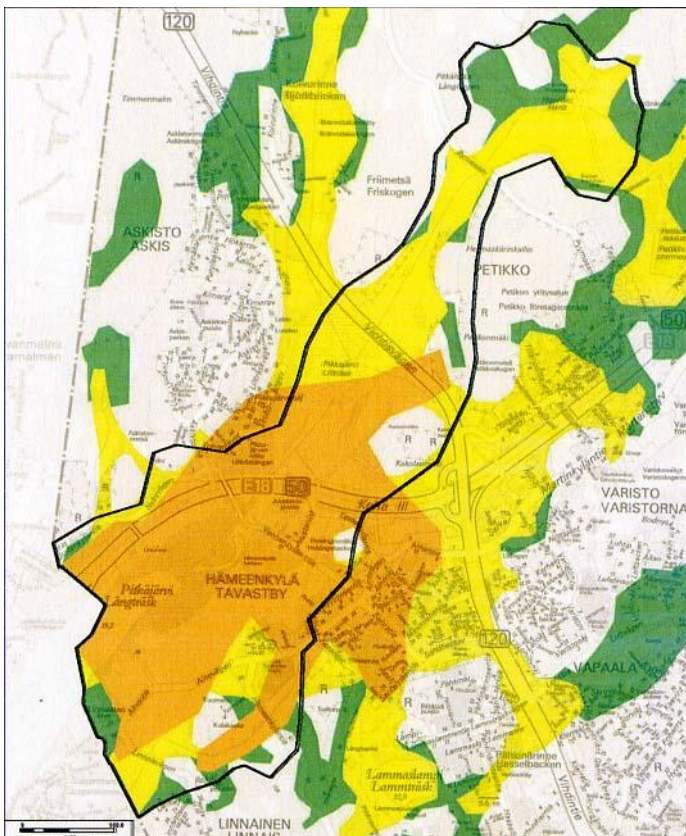
Hämeenkylässä kulttuurimaisema on muodostunut alueelle, jolla Pyymossan pohjois-eteläsuuntainen murroslaakso liittyy Pitkäjärven murroslaaksoon.

• Maisemakuva

Hämeenkylässä kulttuurimaisema on erittäin vanhaa, mutta osin pahoin vaurioitunutta viljelymaisemaa. Maiseman vaurioita ja häiriöitä ovat tiet ja umpeenkasvu. Kehä III on rikkonut aikaisemmin yhtenäisen maisematilan. Laakson pohja on kasvanut umpeen ja yhtenäisenä jatkuvaa avointa maisematilaa on enää kapeana kaistaleena Kakolanmäen vieressä sekä Kehä III:n molemmin puolin alueen länsiosassa.

Juusteninpuisto kohoaa +40 m, Helsinginmäki +49 m ja Kakolanmäki +59 m korkeuteen meren pinnasta. Kakolanmäen laella on Ancylysjärven rantakivikko.

• Maiseman historialliset ominaispiirteet

Hämeenkylässä on useita keskiaikaisia kylätontteja. Maiseman viljely, niitto ja laidunnus on siis alkanut jo hyvin varhain. Varhaisimmissa karttalähteissä 1600-luvulta viljelymaisema on jo varsin laaja.

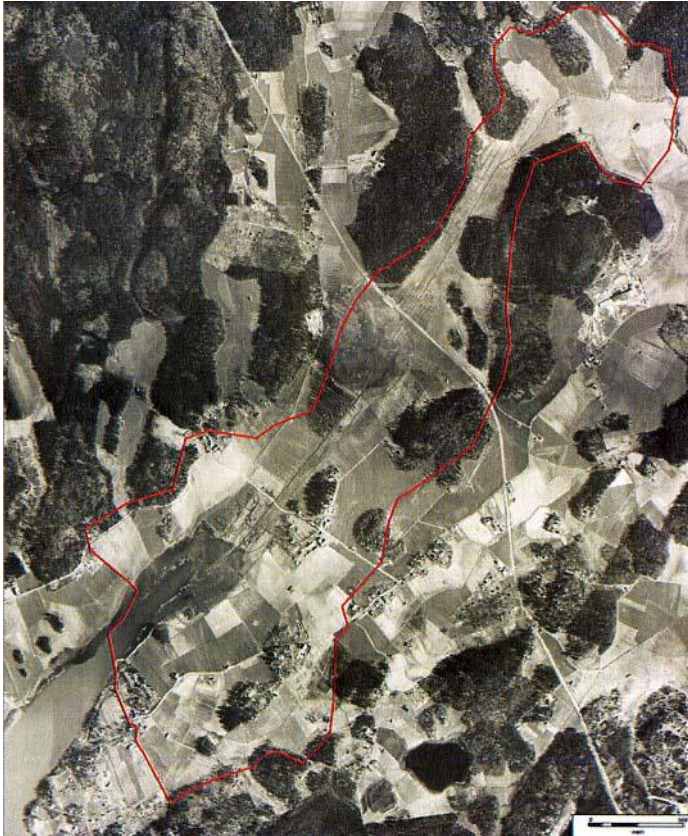
← Viljelymaiseman ikä Hämeenkylässä maisemallisesti arvokkaalla alueella.

● Hämeenkylässä kulttuurimaisema, maisemallisesti arvokas alue yleiskaavassa 2007.

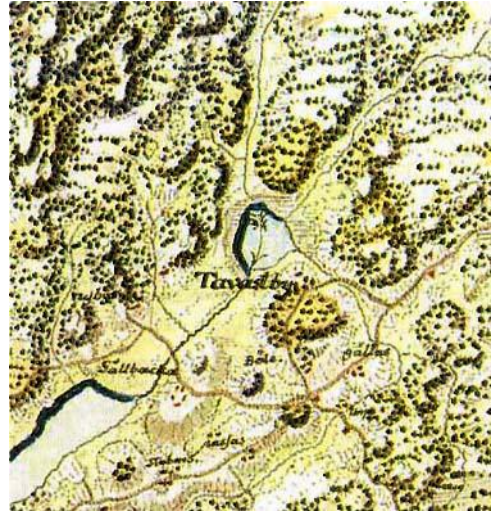
Viljelymaisemaa viimeistään

- 1600-luvulla
- 1700-luvulla
- 1800-luvulla

Laura Muukka

Vuoden 1954 ilmakuvassa näkyy, kuinka avoin maisematila ulottui edelleen yhtenäisenä Pitkäjärveltä murroslaaksoa pitkin kohti koillista. Hämeenkylässä maisemallisesti arvokkaan alueen rajausta punaisella.

Hämeenkylää vuosina 1776-1805 laaditussa Kuninkaan kartastossa. Kevyesti vaaleanvihreät alueet laaksoissa ovat niittyjä ja kylien läheisyydessä vaaleat, viivoitetut alueet ovat peltoja. Niitetty ja laidunnettu laaja avoin maisema yhdistyy Pikkujärven vesipintaan. Kanaalia ei ole vielä ruopattu ja suoristettu, vaan oja meanderoi (mutkittelee) luonnollisessa uomassaan. Hämeenkylässä kantalot sijaitsevat hajallaan teiden varsilla.

Laura Muukka

Hämeenkylässä kulttuurimaisema on uusimmassa Uudenmaan kulttuuriympäristöjen selvityksessä ”Missä maat on mainiommat” nostettu maakunnallisesti arvokkaaseen luokkaan osana Espoonjokilaakson maisema-alueita.
(Uudenmaan liiton julkaisu E114 – 2012)

Hämeenkylässä kulttuurimaisema on yleiskaavassa (2007) maisemallisesti arvokasta aluetta.

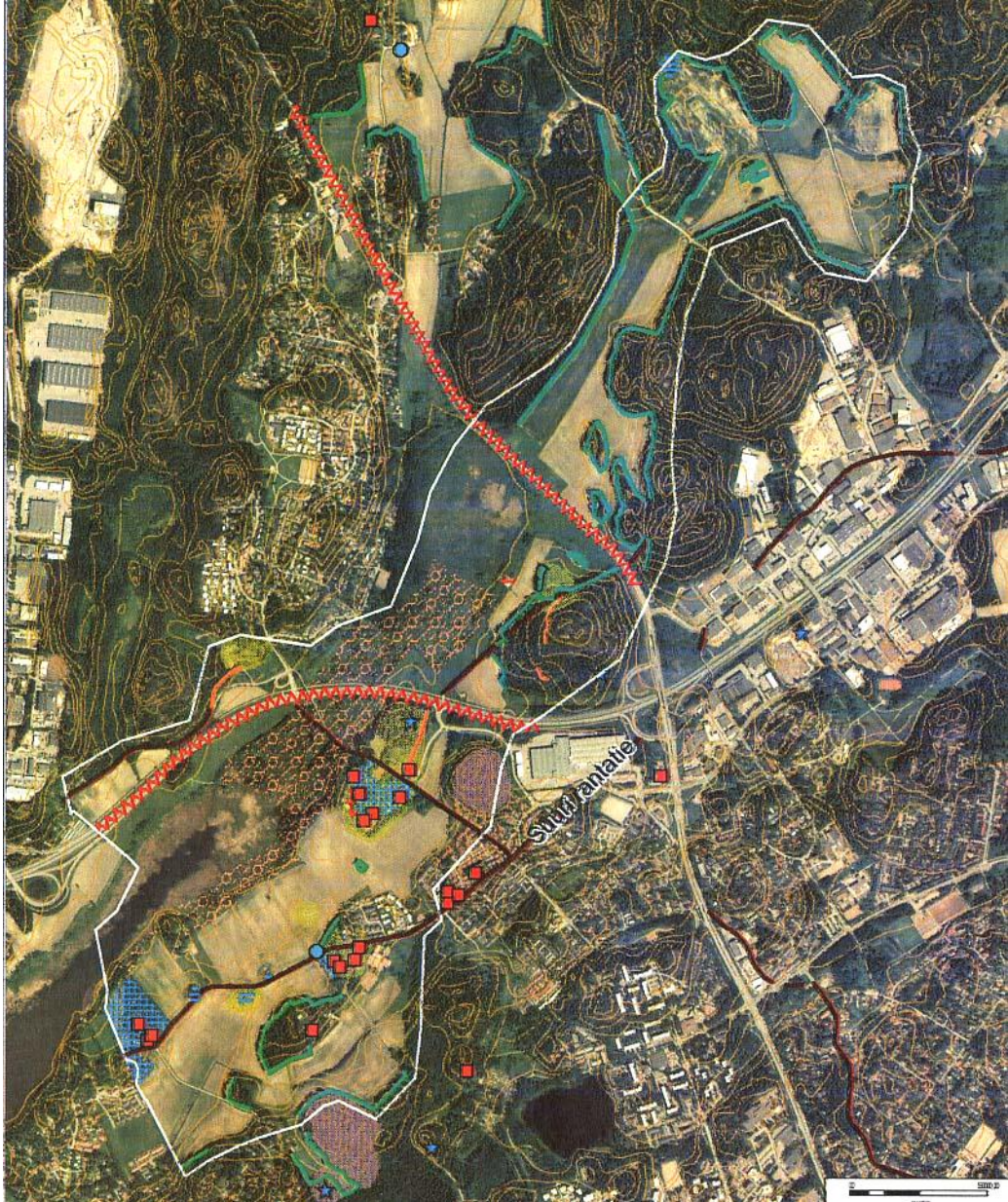
Kakolanmäen kalkkiviesiintymä.

Askiston reuna-asutus peittyä pajukon taakse.

Kuvat tiesuunnitelmasta 2010

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Hämeenkylä kulttuurimaiseman kulttuurihistoriallisesti, ekologisesti tai maisemakuvallisesti arvokkaita tekijöitä sekä maisemakuvan vaurioita.

Maiseman kulttuurihistoriaa

Historiallisen ajan muinaisjäänneitä

- Historiallinen tie (tien rakenteet jäljellä)
- Vanha kyläontti
- Kaivos tai louhos
- Kaivos- tai louhosalue

Vanha rakennusperintö (ennen 1930-lukua)

- Rakennus
- Tie (rakenteita muokattu)

Perinnebiotooppi

Taustalla

- Maisemallisesti arvokkaan alueen rajaus yleiskaavassa 2007
- Korkeuskäyrät 2,5 metrin välein. Ortoilmakuva 2011

Viljelymaiseman maisemakuvan arviointi 2004

Maisemakuvan arvoja

- Yksittäinen maisemaelementti
- Maisemakuvassa erottuva kaunis alue
- Maisemakuvallisesti merkittävä rakennusryhmä puutarhoineen
- Eheä metsänreuna tai metsäsaareke pellolla

Maisemakuvan vaurioita

- Maiseman halkaiseva tie
- Rakennettu maisemavaurio. Muodoltaan, väreiltään tai kooltaan häiritsevästi muusta ympäristöstä poikkeava alue tai rakennus.
- Kasvullinen maisemavaurio. Umpeenkasvu sellaisella paikalla, jolla jokin tärkeä näkymä sulkeutuu tai avoimen maisemakuvan jatkuvuus katkeaa.

Laura Muukka

Muinaisjäännökset ja rakennuskulttuurikohteet.

- Esihistorialliset muinaisjäännökset (ei ole). ● Historiallisen ajan muinaisjäännökset.
- Vanhat rakennuskulttuurikohteet. ■ Modernit rakennuskulttuurikohteet.

Katso tarkemmin: kartta.vantaa.fi

Kulttuurihistorialliset kohteet

Alueelta ei ole löydetty esihistoriallisia muinaisjäännöksiä.

Historiallisen ajan muinaisjäännöksiä

- historiallisen ajan kylänpaikka, Tavastby (Hämeenkylä) Skratböle (Mj. rek. nro 1000001759)
- historiallisen ajan tielinja, Tavastby (Hämeenkylä), Skratböle (Mj. rek. nro 1000010763)
- historialliseen aikaan ajoittuvat kalkkilouhokset, Helsinginmäen louhokset, (Mj. rek. nro 1000001632)
- historiallisen ajan kylänpaikka, Hämeenkylä Tavastby (Mj. rek. nro 1000001756).
- Tavastbyn kartano – Tavastkulla tie, Tavastby (Hämeenkylä) (Mj. rek. nro 1000010761)

Vanhoja rakennuskulttuurikohteita

- Suuren Rantatien toinen reitti (nyt Uudenkyläntie ja Vanhankyläntie)
- Tavastkullan kylänpaikan tie (nyt Juusteninputistossa)

Moderneja rakennuskulttuurikohteita

- Nybyn päärakennus, aitta ja riihi

● **Hämeenkylä** (1533 Tauestebby) on Helsingin pitäjän ikivanhoja kyliä, jossa asui 1540-luvulla kaksitoista talonpoikaa. Vanhankyläntie ja Uudenkyläntie ovat ikivanhaa Pitkäjärven pohjoispuolista tietä, joka kulkee Espoon Gammelgårdin kautta, ja on siten mahdollinen Suuren Rantatien vanhempi linjaus.

● **Hämeenkylään kartano** (1593 Tafwestkulla) sijaitsi vielä 1749 nykyisen Kakkolanmäen pohjoisrinteellä. Nykyinen päärakennus kartanomäellä lienee Engelin suunnittelema ja on vuodelta 1820. (Fonseen 1749; Kepsu 2005: 167; rakennusrekisteri)

Hämeenkylän kartta 1691 (ote).

Samuel Broterus

- **Skrattbölen** (1553 Skratteböle) keskiaikaisella kylätontilla on ollut 1500-luvulla kaksi taloa ilmeisesti Nybyn talon kohdalla. (Museovirasto 2005; Kepsu 2005: 167)
- **Nyby** (1700 Nybyssen) on Hämeenkylän kantataloja. Se sijaitsi 1691 kartan maellä (Vanhankyläntie 12), jossa oli tuolloin kolme taloa. 1749 talo oli jo siirtynyt pohjoisemmaksi entisen Skrattbölen paikalle. (Broterus 1691; Fonseen 1749; Kepsu 2005: 168-169)
- **Nybyn päärakennuksen** (1928/1930) on suunnitellut A. Koskinen. Keltaiseksi maalattu maatalon päärakennus poikkipäytyineen ilmentää kartanoromanttikkaa ja edustaa tyylilajiltaan 1920-luvun klassismia. Kaupunginmuseon luokitus A1. (Eskola 2002 s. 123)
- **Nybyn navetta** (1900, jatkettu 1923) Uudenkyläntie 1:n tontilla 20-45-6 on muutettu asuinrakennukseksi (1979). Tilalla on ollut 60 lehmää.
- **Nybyn riihi** (1828) Uudenkyläntie 1:n tontilla 20-45-6 on suojeltu asemakaavassa. Siitä on annettu seuraava asemakaavamääräys: "Historiallisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- tai muutostöiden on oltava sellaisia, että rakennuksen historiallisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy." Kaupunginmuseon luokitus A2.
- **Nybyn luhtiaitta** on 1800-luvulta.

Rakennuksista on tarkempi kuvaus jäljempänä Vantaan kaupunginmuseon lausunnossa nro 22.

• **Uudenkyläntie** on osa Suurta Rantatietä, mahdollisesti tien vanhempi linjaus. Tiellä on noin 100 vuotta vanha kivilaita Jyyskäriojan kohdalla.

Uudenkyläntien kivilaita.

Valokuva Suojeluasian neuvottelukunnan pöytäkirjasta 18.12.2013.

Rakennettu ympäristö

Alueen kautta kulkee Vanhankyläntie – Uudenkyläntie, joka on Suuren rantatien mahdollisesti vanhempi Vanhankylän kautta kulkenut linjaus.

Kehä III rakennettiin yksiajorataisena 1963 – 65. Tien leventäminen kaksiajorataiseksi alkoi jo 1960-luvun lopulla ja tehtiin tämän kaava-alueen osalta 1980-luvulla. Tie on kantatietä 50 ja osa E18 -eurooppatietä Norjan Kristiansandista Oslon ja Tukholman kautta Pietariin.

Uudenkyläntien pohjoispuolella on Nybyn talo (1928, Uudenkyläntie 3), jossa on kaksi asuntoa. Samalla tontilla on luhtiaitta (1800-luvulta), kasvihuone ja neljä muuta talousrakennusta. Viereisellä tontilla (Uudenkyläntie 1) on omakotitalo (1979) ja riihi (1828). Kummallakin asuinrakennuksella on 360 k-m²:n asuinrakennusoikeus.

Edellisten pohjoispuolelle Uudenkylänkujalle on rakennettu pientaloja, jotka ovat pääosin 1980-luvulta.

Alueen eteläpuolella sijaitsee Hämeenkyän kartano, joka kuuluu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristökokonaisuuteen.

Sarkatie 1:n tontilla on Työtehoseuran oppilaitos (1984), jossa on koulutustiloja.

Palvelut

Askistossa on lähipalveluina koulu, päiväkotikoti, kauppa, ravintola ja leipomo. Hämeenkyässä Ainontielle on K-supermarket. Petikko-Varistossa on erikoiskaupan palveluja. Aluekeskus sijaitsee Myymäessä.

Virkistys

Kaava-alue rajoittuu yleiskaavan virkistys- ja luonnonsuojelualueisiin.

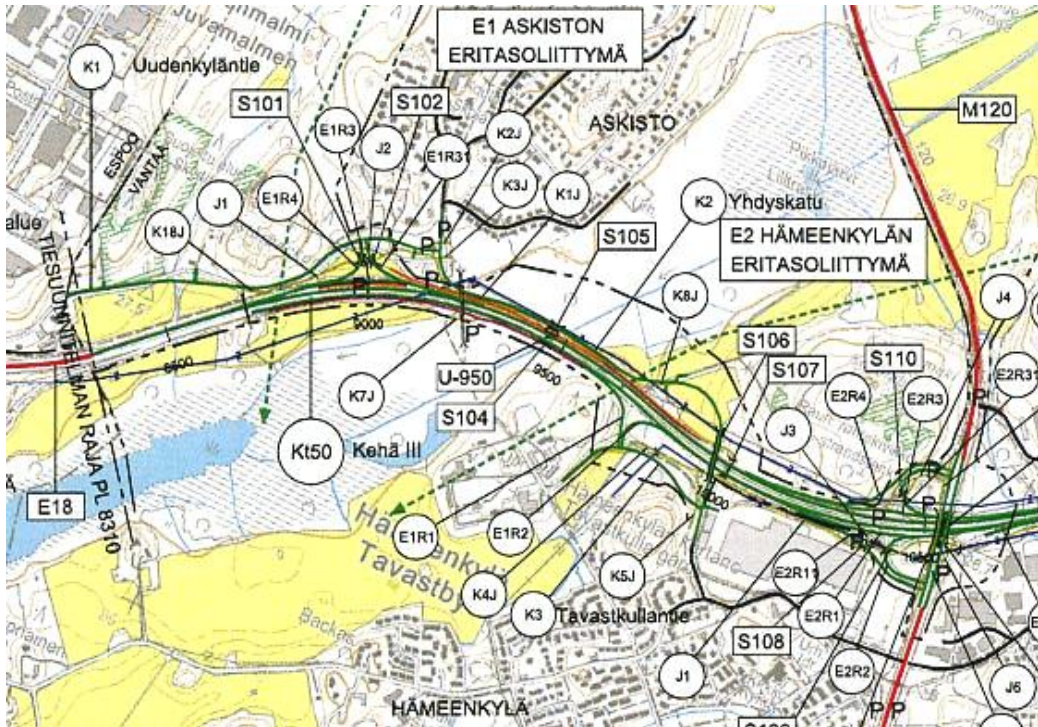
Liikenne

• **Autoliikenne:** Kehä III on kaksiajoratainen maantie ja eurooppatie E18 Oslon Pietariin. Nykyluonnetta Kehä III:lla on 51 000 ajon/vrk, Askistontien eteläpäässä 1800 ajon/vrk ja Uudenkyläntielle 660 ajon/vrk (laskenta 26.2.2014) ja Martinkyläntielle 8262 ajon/vrk (2013). Ennusteliikenne v. 2035 on Kehä III:lla 65 000 ajon/vrk ja Askistontielle 2500 ajon/vrk, jos Kehä II ei ole rakennettu sekä Kehä III:lla 56 000 ajon/vrk ja Askistontielle 2200 – 2400 ajon/vrk, jos Kehä II on rakennettu (Strafica 2014).

- **Joukkoliikenne:** Askistosta pääsee busseilla Helsinkiin ja Myyrmäkeen. Kehä III:lla kulkee busseja Helsingistä ja Lentoasemalta Espooseen. Martinkyläntiellä kulkee busseja Helsinkiin, Myyrmäkeen ja Tikkurilaan.

- **Kevyt liikenne:** Askistontieltä ja Kehä III:lla on kevyen liikenteen raitit. Askistosta on kevyen liikenteen silta Kehä III:n yli Hämeenkylässä ja toinen silta Nybynpellon lintutornille.

Kehä III:n välin Vanhakartano – Vantaankoski nykytilanteen ongelmia ovat liikenteen toimimattomuus erityisesti liittymiskaistojen kohdalla, liikenneturvallisuuden ongelmat ja meluhaitat.

Kehä III:n tiesuunnitelma, yleiskartta 23.10.2010.

— Maantie. — Katu. — Meluseinä. — Melukaide. S = suunniteltu silta. P = Linja-autopysäkki. ◀ ■ ■ ■ ▶ Maakunnallisesti merkittävä viheryhteystarve.

Tekninen huolto

Nykyisille tonteille (Uudenkyläntie 1 ja 3, Sarkatie 1) on valmis kunnallistekniikka.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

• Lentomelu

Variston korttelissa 14204 lentomelutaso Lden on 50 – 55 dB, mikä edellyttää toimistoilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 28 dB ääneneristävyyttä.

Askiston korttelissa 20045 lentomelutaso Lden on alle 50 dB, mikä edellyttää asunnoilta 28 dB ääneneristävyyttä sekä toimistoilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 25 dB ääneneristävyyttä.

(Ilmailulaitos 2002, vuosien 2003 - 2025 verhoikä; Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, § 57.)

Lentomelun huomioon ottaminen

Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke	Lentomeluvyöhyke L_{DEN} (dB)	Äänitasoero asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa ΔL (dB)	Äänitasoero toimistotiloissa yleensä ΔL (dB)
m1 (ei uusia asuntoja)	>60	-	35
m2 (vain täydennysrakentamista)	55...60	35	32
m3 (ääneneristävyysvaatimuksia)	50...55	32	28
Meluntorjuntatarvealue	-	28	25

L_{DEN} = Lentomelun ilta- ja yöaikoja painottava keskiäänitaso.

ΔL = Äänitasoero, ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus.

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, § 57.

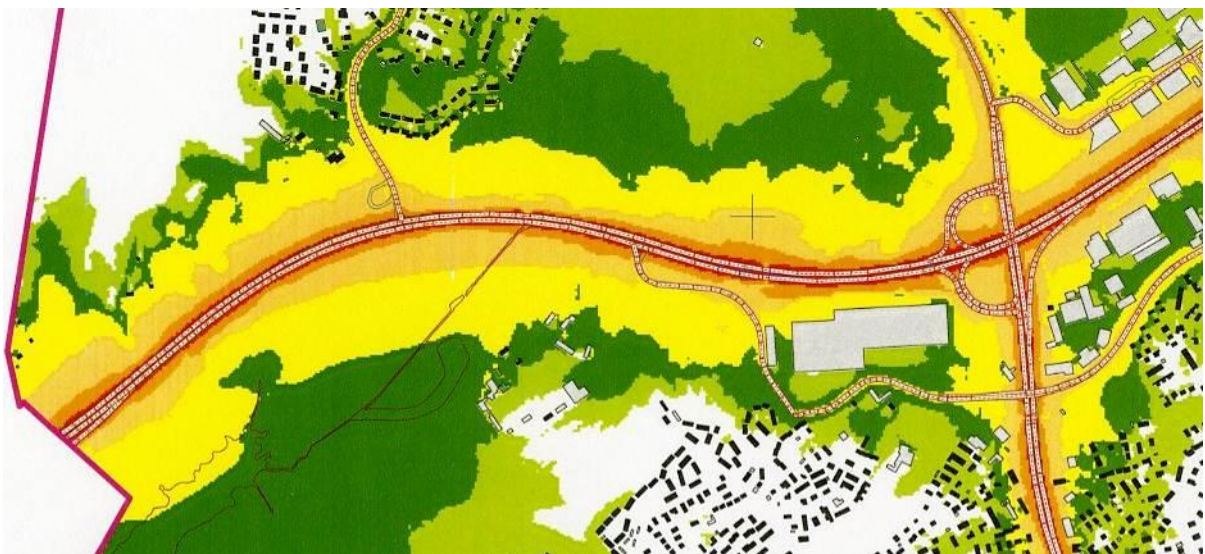
• Tieliikennemelu

Askiston korttelissa 20045 on yleiskaavan mukainen suppea täydennysrakentamisalue nykyisten omakotitalojen pohjoispuolella, jossa tieliikenteen melutaso on pääosin 55 – 65 dB (2012), mikä sallii asuntojen täydennysrakentamisen. Vuoden 2030 tilanteessa, kun Kehä III on parannettu ja meluesteet rakennettu, pihamelutaso jää alle 55 dB. Tilannetta, jossa Kehä III olisi parannettu, mutta meluesteet toteuttamatta, ei esiinny.

Tiemelutilanne 2012, päivällä.

Vantaan ympäristökeskus 2012

Tiemelutilanne 2012, yöllä

Vantaan ympäristökeskus 2012

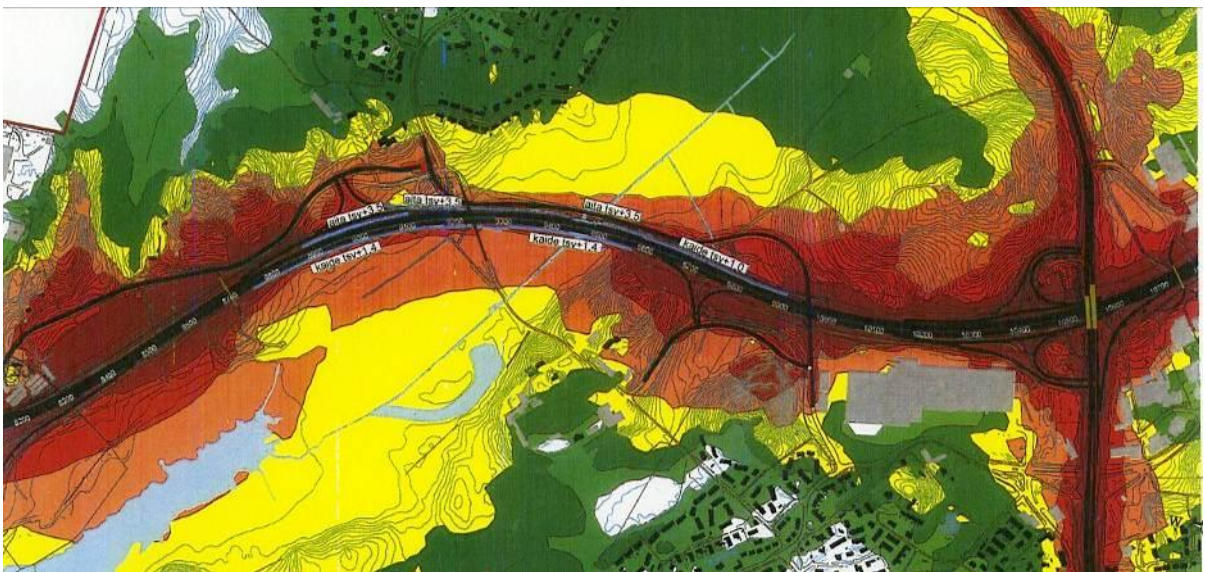
■ 45-50 dB. ■ 50-55 dB. ■ 55-60 dB. ■ 60-65 dB. ■ 65-70 dB. ■ 70-75 dB. ■ Yli 75 dB.

Tiemelutilanne v. 2009, päivällä.

Tiemelutilanne v. 2009, yöllä.

Tiemelutilanne v. 2030, Kehä III parannettu meluestein, päivällä.

■ 45-50 dB. ■ 50-55 dB. ■ 55-60 dB. ■ 60-65 dB. ■ 65-70 dB. ■ yli 70 dB.

Promethor Oy 27.12.2010

Tiemelutilanne v. 2030, Kehä III parannettu meluestein, yöllä.

■ 45-50 dB. ■ 50-55 dB. ■ 55-60 dB. ■ 60-65 dB. ■ 65-70 dB. ■ yli 70 dB.

Promethor Oy 27.12.2010

Alle 55 dB tieliikennemelutaso ei tuota ääneneristävyysvaatimusta eikä erillinen meluselvitys ole tarpeen. Alle 65 dB tiemelualueella tarvittava ääneneristävyysvaatimus saadaan rakennusjärjestyksessä esitetystä taulukosta eikä erillinen meluselvitys ole tarpeen. 55 – 65 dB tiemelualueella melulta suojattu piha-alue (alle 55 dB) saavutetaan rakennusten sijoittelulla.

Kaavassa lento- ja tiemelua vastaan annetaan ääneneristävyysvaatimus 35 dB, joka täyttää vaatimukset sisällä. Meluselvityksen (2010) perusteella talojen pohjoispuolelle jää alle 55 dB:n piha-alueet, kun talot on rakennettu. Talojen harjat määrätään Kehä III:n suuntaisiksi mikä myös alentaa melutasoa talojen pohjoispuolella. Tiesuunnitelmaa laadittaessa Uudenmaan ELY-keskus katsoi, että meluntorjuntaratkaisu on riittävä.

Tieliikennemelun huomioon ottaminen

Liikennemeluvyöhyke (dB)	Äänitasoero asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa ΔL (dB)	Äänitasoero toimistotiloissa yleensä ΔL (dB)
65...100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...59,9	30	25
50...54,9	-	-

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Maanomistus

- Tiealueet omistaa Suomen valtio.
- Tontin 14-204-11 (Sarkatie 1) omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Sarkatie 1 / Työtehoseura ry.
- Kiinteistön 12-300-1 (katualuetta) omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 1 – 5 / Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen.
- Kiinteistön 405-5-42 omistaa yksityiset.
- Kiinteistön 405-8-32 omistaa Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma.
- Tontin 20-45-6 (Uudenkyläntie 1) omistaa Bostads Ab Nyby Ladugård / yksityiset.
- Tontin 20-45-4 (Uudenkyläntie 3) omistaa yksityiset.
- Kiinteistön 405-2-21 (Uudenkyläntie 5) omistaa yksityinen.
- Pitkäjärven ja Pitkäjärvenniityn osalta alue on yhteistä aluetta.
- Muut alueet omistaa Vantaan kaupunki.

● Suunnittelutilanne

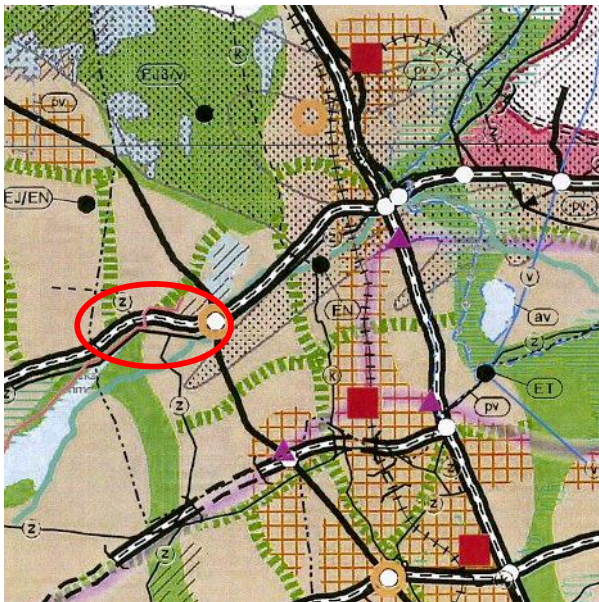
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Tavoitteena on mm. yhdyskuntarakenteen täydentäminen, asuntotuotannon edistäminen ja että viheralueista muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia. Valtioneuvosto 13.11.2008. – Asemakaava on tavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta. Kehä III on merkitty moottoriväyläksi. Alueelle on merkitty sähkölinjoja ja viheryhteystarve sekä Kakolanmäelle arvokas geologinen muodostuma. Ympäristöministeriö 8.11.2006.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa alueelle ei kohdistu maakunnallisia tavoitteita. Maakuntakaava ohjaa Uudenmaan tulevan kasvun nykyiseen rakenteeseen sitä tiivistäen ja täydentäen. Ympäristöministeriö 30.10.2014. – Asemakaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen.

Uudenmaan maakuntakaavan yhdistelmä.

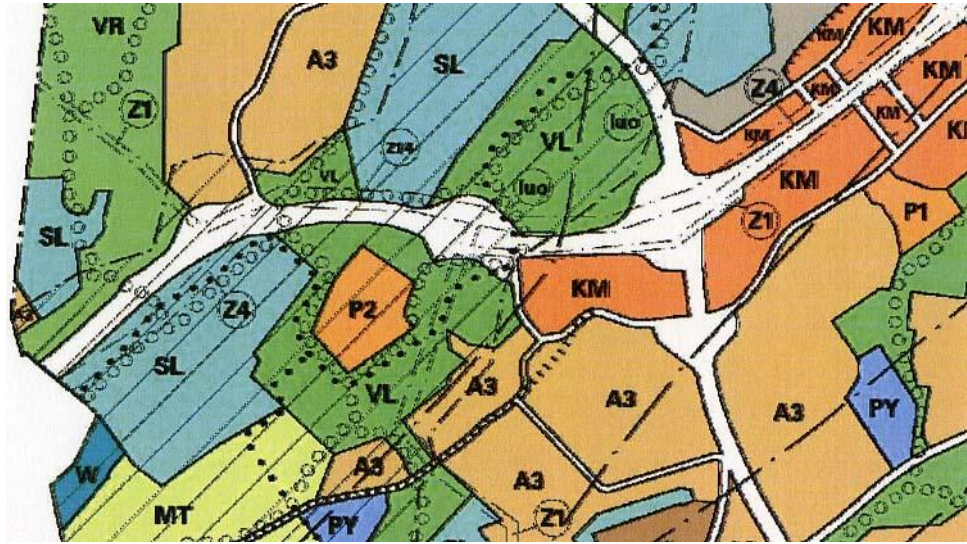
- Taajamatoimintojen alue.
- Tiivistettävä alue.
- Keskustatoimintojen alue.
- Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö.
- Työpaikka-alue.
- Virkistysalue.
- Viheryhteystarve.
- Seutuliikenteen rata.
- Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma.
- Maakaasun runkoputki.
- 400 kV voimalinja.
- Lentomelualue.
- Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde, valtakunnallisesti merkittävä (RKY 2009).
- Joukkoliikenteen vaihtopaikka.
- Pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Neljäs vaihemaakuntakaava

Neljäs vaihemaakuntakaava käsittää 26 kuntaa. Kaava oli nähtävillä 20.1. – 20.2.2015.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueelle on osoitettu tieliikenteen aluetta (LT), pientaloaluetta (A3), virkistysalueita (VL, VR) ja luonnonsuojelualuetta (SL). Kaava-alue on osa laajempaa maisemallisesti arvokasta aluetta. Virkistysalueille on esitetty ulkoilu- ja ratsastusreittejä. Alueen kautta on osoitettu 110 ja 400 kV:n sähkölinjat. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Alueella on yleiskaavan täydennysrakentamiskohde (selostuksen kuva 8.9, s. 77). – Asemakaava on yleiskaavan mukainen.

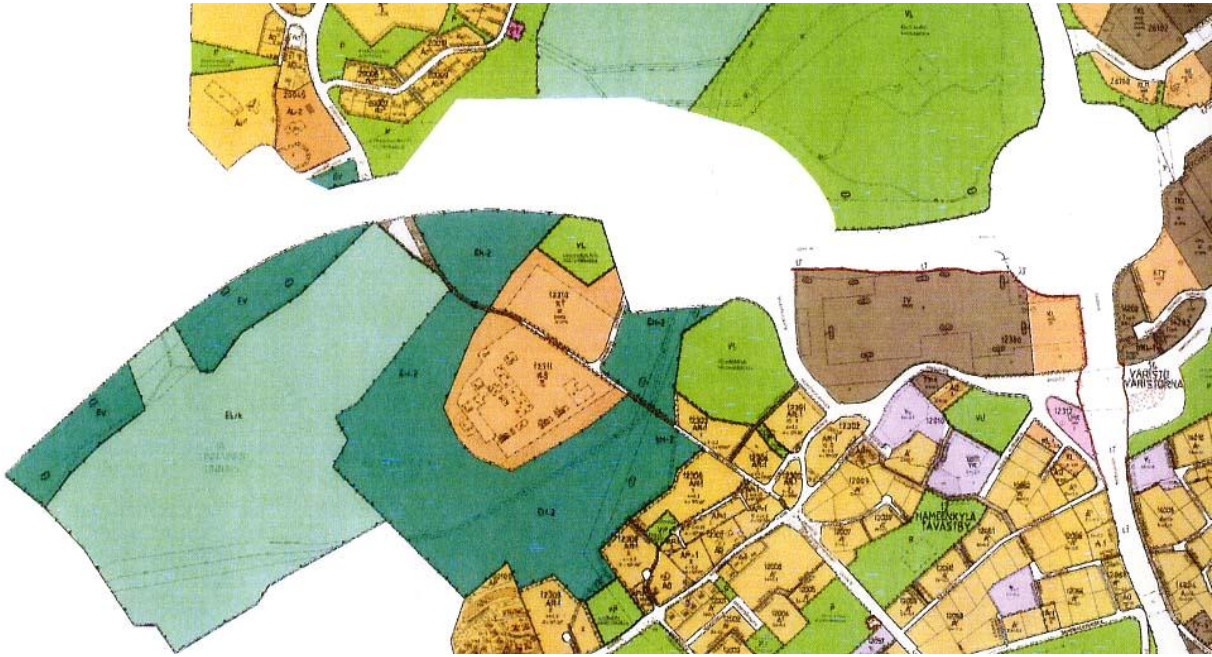

Ote Vantaan yleiskaavasta.

● **A3** Pientaloalue. ● **KM** Kaupallisten palvelujen alue. ● **P1** Palvelujen alue.
 ● **P2** Palvelujen alue. ● **PY** Julkisten palvelujen ja hallinnon alue. ● **SL** Luonnon-
 suojelualue. ● **VL** Lähivirkistysalue. ● **VR** Retkeily- ja ulkoilualue. ● **W** Vesialue.
 (luo)- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. (Z)- Voimansiirtolinja;
 Z1 = 110 kV, Z1/4 = 110 ja 400 kV, Z4 = 400 kV. ○○○○ Ohjeellinen ulkoilureitti.
 ●●●● Ohjeellinen ratsastusreitti. ■■■■ Historiallinen tie. / / / Maisemallisesti arvokas
 alue. — Alueen raja. - · - · - Osa-alueen raja.

Voimassa olevat asemakaavat

- **120100 Tavastkulla** (SM 22.1.1982), Hämeenkylässä Juusteninpuisto VL.
- **200100 Askisto 1** (SM 21.11.1979), tontti 20-45-4 (Uudenkyläntie 3) on omakotirakennusten ja muiden enintään kaksiasuntoisten rakennusten korttelialuetta AO11, jossa myymälä-, toimisto- ja liiketiloja saa rakentaa enintään 20 % rakennusoikeudesta. Asuinrakennuksen rakennusoikeus on 360 k-m² ja suurin kerrosluku kaksi (II). Tontilla on myös kasvihuonerakennuksen (kh) ja talousrakennuksen (t) rakennusalat. Askistontie on katu- aluetta ja Pikkujärvenniitty on puistoa P.
- **200300 Pikkujärvi-Pitkäjärvi** (YM 30.4.1992) Pitkäjärven alue on luonnonsuojelualue, joka on osoitettu kaupungin käyttöön EL/k, jossa sallitaan vesihuoltoverkoston täydennysrakentaminen, sekä suojaviher- aluetta EV. Kakolanmäki on lähivirkistysaluetta VL.
- **260100 Petikko** (SM 28.9.1973), Varistossa pala Kehä III:n tiealuetta.
- **000385** (YM 21.1.1985), Uudenkyläntien katualuetta ja suojaviheralue EV.
- **000390** (Kv 12.11.1984), Vanhankyläntien, Juustenintien ja Tavastkullan- tien katualueita.
- **000994** (YM 27.8.1992) tontti 20-45-6 (Uudenkyläntie 1) on asuin- liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta AL-2, jolla liiketiloja saa sijoittaa vain ensimmäiseen kerrokseen. Asuinrakennuksen rakennusoikeus on 360 k-m² ja suurin sallittu kerrosluku kaksi (II). Tontin eteläosaan on merkitty pysäköi- misalue (p), jota ympäröi alueenosa, jolle on kehitettävä puista ja pensaista tiivis reunavyöhyke. Askistontielle on liittymäkielto. Nybyn riihi on historialli- sesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta tärkeä rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä; rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden on oltava sellaisia, että rakennuksen historiallisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy.
- **002074** (Kv 23.8.2010) tontti 14-204-11 (Sarkatie 1) on teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialuetta TKL, liiketiloja saa olla enintään 30 %. Suurin kerrosluku on kolme (III). Poikkeamisluvalla on sallittu koulutustiloja.
- **002077** (Kv 31.1.2011), Hämeenkyllän tie- ja katualueita.

Ote ajantasa-asemakaavasta.

●● Asuinkortteleita. ● Liike- ja toimistokortteleita. ● Teollisuus- ja varastokortteleita. ● Yleisten rakennusten kortteleita. ● Virkistysalueita. ● Luonnonsuojelualueita. ● Erityisalueita.

Asemakaavaa, yleiskaavaa, ilmakuvia ja karttoja voi katsoa tarkemmin: kartta.vantaa.fi

Voimassa olevan asemakaavan toteutuminen

Asemakaava vastaa pääosin toteutunutta tilannetta. Uudenkyläntien eteläpuolella on bussin kääntöpaikka asemakaavan suojaviheralueella. Tontin 6 (Uudenkylätie 1) liike- tai toimistorakentaminen ja pysäköintialue eivät ole toteutuneet.

Rakennusjärjestys

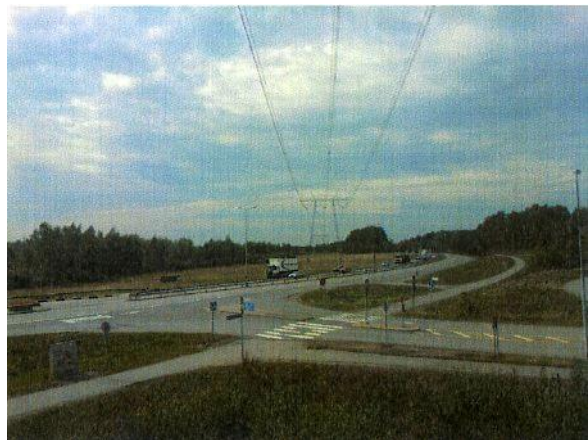
Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, voimaan 1.1.2011.

Tonttijako- ja rekisteri

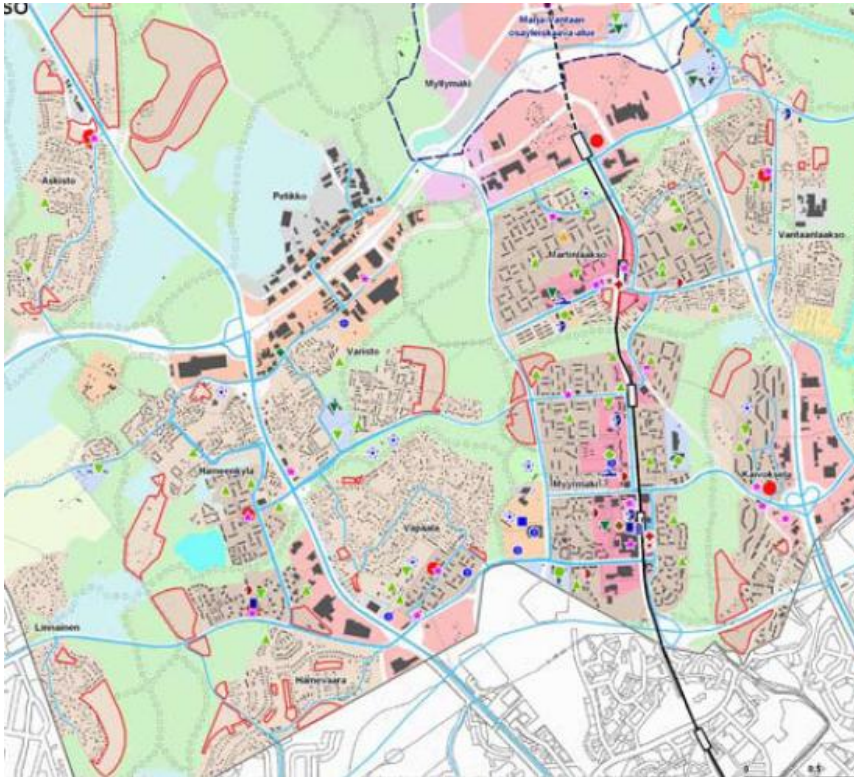
Alue on Vantaan kiinteistörekisterissä.

Työteho-seuran tontti Kehä III:n suunnasta.
TKa 2014.

Askistontien risteys.
TKa 2013.

Lounais-Vantaan täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.

■ Asuntoalueen laajennus (asumisen osuus vaihtelee) tai mahdollinen täydennysrakentaminen.

Yleiskaavan selostus, kuva 8.4, s. 67.

Pohjakartta

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

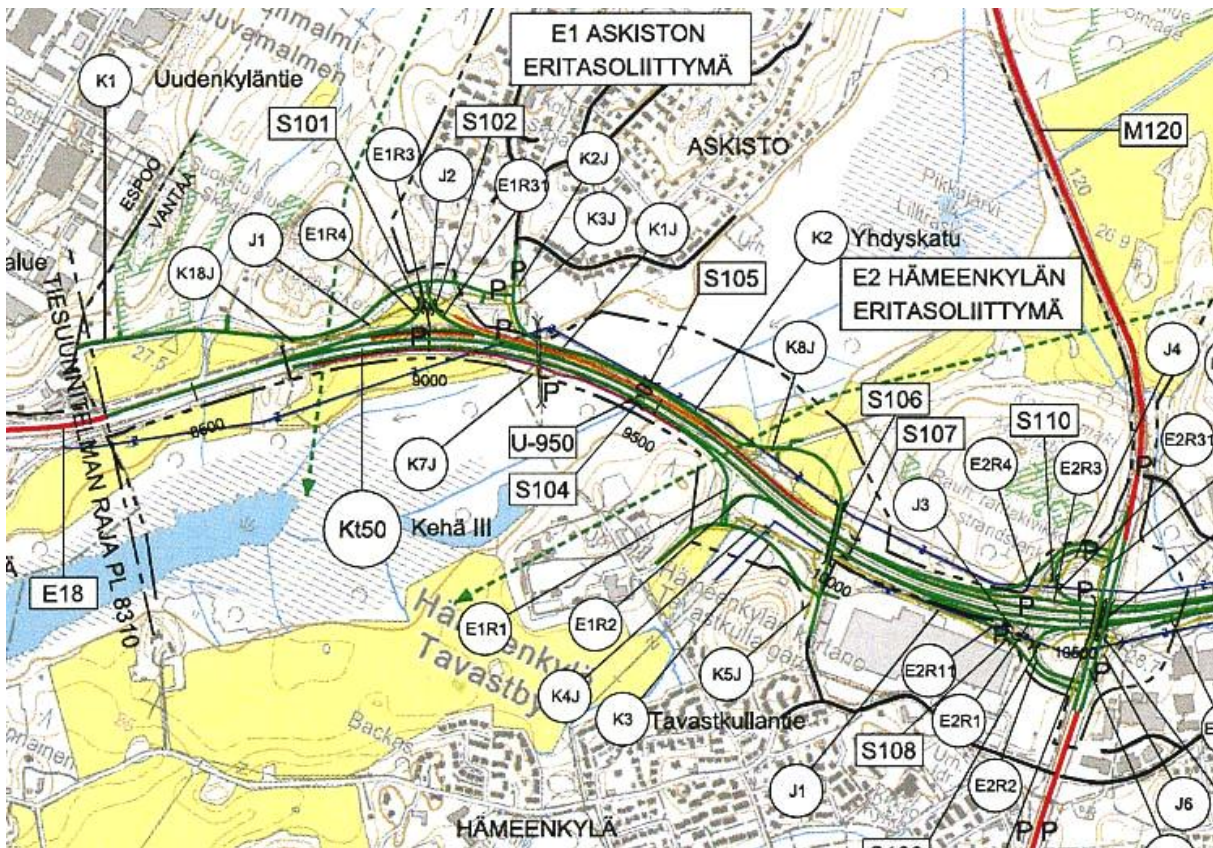
Rakennuskiellot

Ei ole.

Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

- **Kepsu**, Saulo; Uuteen maahan – Helsingin ja Vantaan vanha asutus ja nimistö. SKS 2005.
- **Museovirasto**, rakennushistorian osasto / V.-P. Suhonen: Vantaan keskiaikaisten kylätonttien inventointi vuonna 2005.
- **Museovirasto**, rakennushistorian osasto / V.-P. Suhonen; Vantaan keskiaikaisten teiden inventointi vuonna 2007.
- **Promethor Oy**: Kantatie 50 (Kehä III) välillä Vanhakartano – Vantaankoski, tiesuunnitelman laatiminen, meluselvitys. Raportti PR-Y1488, 27.12.2010.
- **Strafica Oy**: Kehä II:n jatkeen vaikutusalueen liikenneverkkoselvitys, 2014.
- **Uudenmaan ELY-keskus**: Kantatien 50 (Kehä III) parantaminen välillä Vanhakartano – Vantaankoski, Vantaa, tiesuunnitelma, 14.11.2011.
- **Vantaan kaupunki ja Museovirasto**: Rakennuskulttuuri Vantaalla – inventointi 1981. Vantaan kaupungin kuntasuunnitteluviraston julkaisu C 24:1981.
- **Vantaan kaupunki**, Amanda Eskola: Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 - 1979. Inventointiraportti. Vantaan kaupunki C 15:2002, Vantaan kaupunginmuseon julkaisuja nro 12, KSY 9/2002.
- **Vantaan kaupunki**: Vantaan yleiskaava - Yleiskaavan selostus 17.12.2007. Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu A7:2007.
- **Vantaan kaupunki**: Vantaan pienvesiselvitys. Yla 18.5.2009 § 101 tiedoksi, Kuja 26.5.2009 § 14 tiedoksi.
- **Vantaan kaupunki**, Amanda Eskola: Vantaan vanhojen rakennusten inventointi, 2014.
- **Vantaan kaupunki**, Sinikka Rantalainen: Luonnonsuojeluselvitys, YK0019
- **Vantaan kaupunki**, Vantaan luonnonsuojelualueet 2014. Vantaan ympäristökeskus.

4. Asemakaavan suunnittelun vaiheet

Kehä III:n tiesuunnitelman yleiskartta (2010).

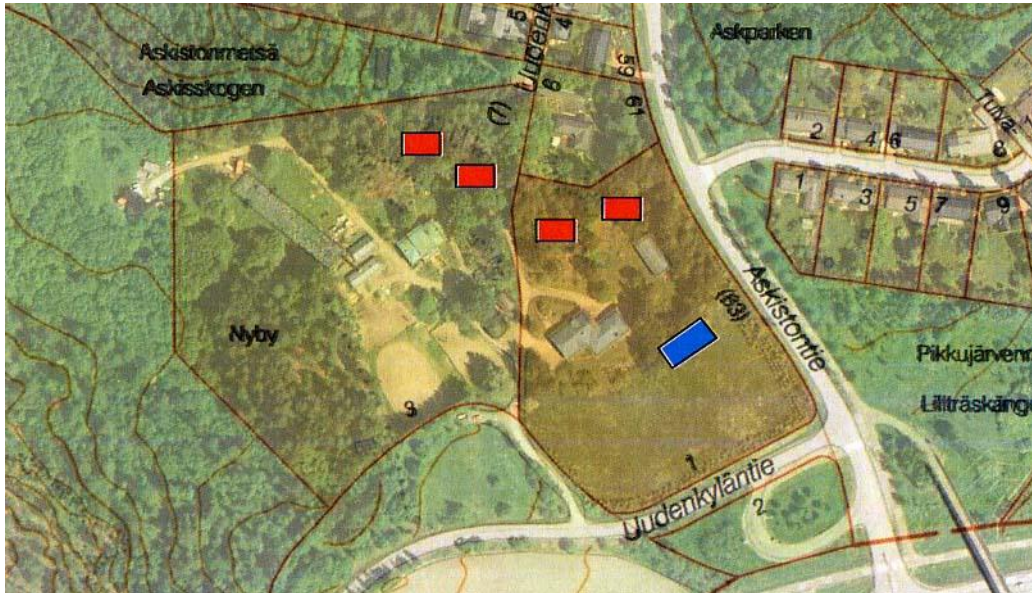
Kaavoitusaloitteet

Tielaitos laati vuonna 1999 Kehä III:n toimenpide- ja aluevarausuunnitelman, jossa esitettiin yhdyskatu Hämeenkylästä Askistoon, silta Kehä III:n yli, liittymät Kehä III:lle ja meluntorjunta. Tiesuunnitelman laatiminen alkoi syksyllä 2009 ja valmistui joulukuussa 2010.

Vantaan kaupungin tekninen lautakunta 22.11.2000 § 17 käsitteli Lasse J. Evan kirjettä raskaiden ajoneuvojen pysäköinnistä Uudentuvantiellä. Kirjeessä todettiin raskaiden ajoneuvojen vaarantavan liikenneturvallisuuksia ja parannusehdotuksena esitettiin raskaiden ajoneuvojen pysäköintialuetta Kehä III:n tuntuun. Tekninen lautakunta antoi asian tutkittavaksi Kaupunkisuunnitteluyksikköön.

Yksityiset maanomistajat Fredrik Wikström, Bettina von Renteln, Benita Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Laurén, Pia Pitkänen, Fredrik Nyqvist ja Karl Nyqvist hakivat 17.4.2003 asemakaavamuutosta neljän omakotitontin lohkomiseksi kahdesta korttelin 20045 tontista 4 ja 6. Uusille tonteille haettiin rakennusoikeutta $4 \times 200 \text{ k-m}^2 = 800 \text{ k-m}^2$. Lisäksi haettiin tontin 6 (Uudenkyläntie 1) asuinrakennuksen kylmien tilojen muuttamista asuinkäyttöön yhteensä noin 150 k-m^2 sekä meluvallin rakentamista tontille Kehä III:n melusuojaksi. Asemakaavan muutoshakemus nro 001496.

Kaupungin tavoitteena (2003) oli osoittaa Kehä III:n tiealueet ja muuttuvat katualueet sekä ratkaista Uudentuvantielle pysäköityjen raskaiden ajoneuvojen pysäköinti Uudenkyläntien ja Kehä III:n väliin. (Oas 11.3.2003)

Haetut rakennuspaikat (2013).

■ Haettu asuntorakentaminen. ■ Haettu liike- ja toimistorakentaminen.

Kaavamutoshakemukset uusittiin maanomistuksen muutosten vuoksi, jolloin

- Benita Nyqvist, Fredrik Nyqvist, Frej Nyqvist, Camilla Lauren ja Pia Pitkänen hakivat 31.12.2013 (saapunut 5.2.2014) asemakaavamuutosta omistamalleen tontille 20-45-4 (Uudenkyläntie 3) kahta uutta omakotitonttia (2 x 200 k-m²) varten ilman tonttijakoa.
- Bostads Ab Nyby Ladugård / Mira ja Eero Mannermaa haki 31.12.2013 (saapunut 5.2.2014) asemakaavamuutosta omistamalleen tontille 20-45-6 (Uudenkyläntie 1) kahta uutta omakotitonttia (2 x 200 k-m²) ja yhtä toimitilatonttia (500 k-m²) varten ilman tonttijakoa. (21.11.2014 nykyisen talon laajennukseksi on tarkistettu 100 k-m².)

Uusitut hakemukset liittyvät osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 2.1.2014.

● Ensimmäinen osallistuminen ja vuorovaikutus asemakaavaan

- **Osallistumis- ja arviointisuunnitelma** laadittiin 11.3.2003, lähetettiin osallisille ja julkaistiin internetissä. Mielipiteet pyydettiin 22.4.2003 mennessä.
- **Asemakaavoituksen alkamisesta** ja keskustelutilaisuudesta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 16.3.2003 sekä tavallisella kirjeellä hakijoille, kaava-alueen maanomistajille, naapureille, Askiston koululle ja viranomaisille.
- **Kaavoituksen vireillä olosta** on ilmoitettu vuosittain kaavoituskatsauksessa, viimeksi Vantaan asukaslehdissä 15. – 16.3.2013 ja 15.3.2014.
- **Keskustelutilaisuus kaavan lähtökohdista** järjestettiin 1.4.2003 klo 18 – 20 Askiston koululla, Uudentuvantie 5.
- **Asemakaavasuunnittelija** oli tavattavissa myös puhelimitse.
- **Osallisia** (2003) olivat kaavamutoksen hakijat, alueen ja viereisten alueiden maanomistajat, vuokralaiset, asukkaat, yritykset ja työntekijät, kaupunginosa ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, Uudentuvankujan ja Tulvaniityntien varren asukkaat, Askiston koulu, kuntalaiset, kaupungin ja valtion viranomaiset, Uudenmaan ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Tiehallinto, Museovirasto, YTV, Espoon kaupunki, Helsingin kaupunki, Vantaan Energia Oy, Fingrid Oyj ja Elisa Networks Oy.

Kehä III:n liittymä Askistoon.

Uudenkylänkujan eteläpää.

TKa 2013.

Ensimmäisessä osallistumisessa saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

1. Asukastilaisuus Askiston koululla, 1.4.2003 klo 18.00 - 20.00:

Läsnä oli noin 50 henkilöä. Keskustelu painottui liikenteen melun häiriöiden ehkäisyyn meluvallilla tai meluaidalla. Keskusteltiin myös Kehä III:n parannussuunnitelmista ja esitetyistä vaihtoehdoista. Todettiin, että asia vaatisi yleiskaavatason kokousta ja liikennesuunnittelijoiden läsnäoloa. Luonnonsuojeluasiat ja puistoalueiden suunnitteluun tulisi kiinnittää myös huomiota. Seudullinen ulkoilureitti kulkee etelä - pohjoissuuntaisesti alueen länsipuolella. Liikenteestä esitettiin kysymyksiä mm. Kehä II:n ylityspaikkojen sijainnista. Kokouksessa kannatettiin Uudenkyläntien linjausvaihtoehtoa R 2, jolloin liikenne siirtyisi pois kapealta tieltä ja kauemmaksi. Raskaan liikenteen pysäköinnistä Kehä III:n varteen keskusteltiin runsaasti. Esitettiin mielipiteitä puolesta ja vastaan. Mielipiteet jakoutuivat melko jyrkästi kahteen eriävään mielipiteeseen. Uusien omakotitonttien kaavoittamisesta keskusteltiin jonkin verran ja kiinnitettiin lähinnä huomiota tonteille järjestettäviin ajoyhteyksiin.

► *Kehä III:n tiesuunnitelma sisältää melusteet. Kehä III:n tiesuunnitelmasta on järjestetty erillinen asukastilaisuus 12.1.2010. Kaava sisältää raskaan liikenteen pysäköintialueen Kehä III:n ja Askistontien väliin voimajohtoalueelle.*

2. Päivi Karvonen, 2.4.2003:

Muistutuksena haluan Uudenkylänkuja 5:n asukkaiden puolesta esittää, että meidän mielestämme uusien tonttien liittymää ei tule ohjata pohjoiseen Uudenkylänkujalle. Kuja ei rakenteensa ja kokonsa puolesta kestä lisäliikennettä, siis vastustamme liittymää Uudenkylänkujalle. Toinen asia on se, että tonteille (erityisesti Uudenkyläntie 3:n tonteille) kannattanee katsoa parempi paikka, jos ne katsotaan yleensä tarpeelliseksi: viitteellinen, kokouksessa esitetty sijainti on mielestämme mahdollisimman huono jo ihan rakennusteknisesti - kalliopohja, jonka koloissa suoalue. Lisäksi kapean puiston toiselle reunalle sijoitettuna ne muuttaisivat ympäristöä ja maisemaa ratkaisevasti. Luontevinta olisi sijoittaa tontit lähemmäksi Uudenkyläntien puolta, jolloin sinne saisi parhaiten tonttiliittymätkin. Miten muuten noiden tonttien kaavoitus tulee nyt etenemään? Onko meillä mahdollista saada vielä tietoa siitä, miten asiat aiotaan ratkaista? Mekin olemme kiinnostuneita Kehä III:n ja rinnakkaistien suunnitelmista melusuoji- neen. eli toivottavasti saatte järjestettyä sellaisen tilaisuuden, jossa käsitellään Askiston liikenneyhteyksiä ja -suunnitelmia kokonaisuudessaan. Myös Heikki Karvonen, Elisa Ranta ja Taisto Ranta vastustavat tonttiliittymiä Uudenkylänkujalle.

► *Uudenkylänkuja on yleiselle liikenteelle tarkoitettu katu ja sen mitoitus on tavanomainen. Voimassa oleva asemakaava sallii tonttiliittymän. Uudenkylänkujan päähän tulevat uudet tontit liittyvät nykyiseen kaupunkirakenteeseen ja sijaitsevat kauempana Kehä III:n tiemelusta.*

3. Museovirasto, 3.4.2003:

Museovirastolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

► *Museovirasto on inventoinut alueelta keskiaikaisen kylätontin (2005) ja keskiaikaisen tien (2007), jotka merkitään asemakaavaan.*

4. Raimo Tulonen, 3.4.2003:

Kuten moni asukastilaisuudessa 1.4.2003 oli samaa mieltä en ymmärrä mitä ideaa on kunnalla rakentaa rekka-parkkialuetta pientaloalueelle, ei niitä muuallakaan ole. Rekkojen parkkeeraus kuriin kielloilla ja sakottamalla! Vaikka alue rakennettaisiin niin ongelma ei muuttuisi miksikään, edelleen kuskit ajaisivat kotiovelle. Sen sijaan liikenne- ja meluaita-asiat varmasti ovat suurinta osaa Askistolaisia rasittavia asioita. Jos nyt kaavassa on 4 uutta tonttia varten meluvallin pätkäniin kyllä se pitää nyt myös suunnitella kehän varteen koko alueelle mistä on valitettu jo yli 20 vuotta. Uskon epäilyistä huolimatta, että maapohja kestäisi maavallinkin, joka ympäristön kannalta olisi maisemaan parhaiten sopiva. Toinen polttava ongelma on liikenneongelma, nyt kun kääntyminen lännestä Kehää tultaessa on Askistoon kielletty on liikenne Uudenkyläntieltä Juvanmalmin liittymästä kasvanut valtavasti. Kyseinen tie on niin kapea, että kaksi pakettiautoa tuskin mahtuu vastaan tulemaan kuorma-autoista puhumattakaan. Talvella aurauksen myötä tie kapenee entisestään Tiellä on jo useita läheltä piti kolaritilanteita ollut ja tulee varmasti kolareita. Vähintä mitä voisi tehdä olisi että Uudenkyläntietä välillä Askisto Juvanmalmi levennettäisiin jos eritasoliittymän toteutuminen Askistoon kestää kauan. Onhan tilanne kehän liittymän suhteen nyt huomattavasti parempi kuin silloin kun syöksyttiin nelikaistaiselle tielle henkeämme uhmaten molempiin suuntiin, siitäkin olimme yli 20 vuotta taisteltu ja useita adresseja lähetetty. Vaatii marttyyriin ennen kuin jotain alkoi tapahtua, ilmeisesti pitää Uudenkyläntiellä tulla ruumis ennen kuin asialle tehdään mitään.

► *Rekkaparkkeja on Vantaalla muuallakin. Kehä III:n tiesuunnitelma sisältää meluidat ja Uudenkyläntien parantamisen, mutta ei meluvallia.*

5. Pirkko Strömberg, 3.4.2003:

Viitaten 1.4. Askistossa olleeseen kokouksen esitän seuraavia mielipiteitäni. Kehä III:n varteen ei tarvita rekkojen ym. raskaskoneliikenteen parkkipaikkaa, sillä se tulisi sen verran syrjässä asutuksesta. Rahan haaskausta! En usko, että ajajat uskaltavat jättää autojaan sinne vartioimatta. Sitä paitsi ne pari suurta autoa, jotka minä olen nähnyt Uudentuvantiellä silloin tällöin parkkeerattuna ovat iltaisin sakkopaikalla. Uskon, että he ottavat riskin vatedeskin. Tärkeänä pidän meluvallin rakentamista Kehä III:lla koko Askiston pituudelta, sillä liikenteen melu on jatkuva. Talomme on Uudentuvankujalla ja melu kuuluu meille asti. Miten se sitten rasittaaakaan lähempänä olevia asukkaita. Kokouksessa mainittu virkistysalue Vihdintien ja Kehä III:n välissä on suurelta osin vesijättömaata ja metsäosuus kallioineen on käänteitä tulvillaan. Siellä ei Askistolainen pysty virkistäytymään, vaikka olisi liikenteen melulta korvatulpat korvissa. Jään odottamaan toimenpiteitänne.

► *Kaava sisältää rekkaparkin. Kehä III:n tiesuunnitelma sisältää meluesteet.*

6. Hannu Rantala, Erja Rantala, 7.4.2003:

Me vastustamme raskaiden ajoneuvojen pysäköintialueen rakentamista yleensäkin koko Askiston puoleiselle Kehä III:n alueelle. Sillä se tulee lisäämään entisestään melua ja pakokaasupäästöjä ainakin alueen lähiasutukselle (kaikki tietää sen, että yleensä tyhjäkäyntikielto ei koske raskasta liikennettä ainakaan käytännössä). Eikä tämä ratkaisu estä vanhan pysäköintikäytännön jatkumista Askiston koulun ympäristössä. Halvempi vaihtoehto on pysäköintikielto alueelle ja valvonnan tehostaminen. Parempi vaihtoehto on rakentaa pysäköintialue Hämeenkylässä eteläisemmälle puolelle. Samoin alueelle kaavoitetut tontit asuinkäyttöön ei ole mielestämme järkevät toteuttaa. Sekä uusien tonttien meluhaittoja estämään suunniteltu meluvalli auttaa ehkä hiukan uusien tonttien ongelmaa, mutta tuskin tarpeeksi. Ainakin on totta että se ei millään tavalla helpota meidän 23 vuoden meluongelmaa, joka jatkuu edelleen. Lisäksi vaadimme pikaista ratkaisua ensisijaisesti Kehä III:n meluongelmiin eli Tulvaniityn alueen asukkaiden mukavuutta ajatellen. Sen sijaan liikennejärjestelyt kehätien liittymää ajatellen ovat mielestämme kohtuulliset, sillä nykyiset järjestelyt ainakin estävät turhan liikenteen ja läpikulkuajamisen alueellamme.

► *Kaava sisältää rekkaparkin. Kehä III:n tiesuunnitelma sisältää meluesteet.*

7. Bettina von Renteln, puhelu 8.4.2003:

Hakemuksen mukaiset uudet tontit voisi muodostaa siten, että kulku toiselle tontille olisi Uudenkylänkujan kautta ja toiselle tontille samaa kautta, kuin kantatilan rakennuksille kuljetaan. Ne voisivat sijaita siten, että toinen olisi metsätien varrella ja toinen polun pohjoispuolella. Meluvalli tulee naapurin puolelle, joten siihen ei ole kommentoitavaa.

► *Uusien tonttien liittymät saadaan Uudenkylänkujalle ja Askistontielle.*

8. Eero Mannermaa, Uudenkyläntie 1, puhelu 8.4.2003:

Hakemuksessa on edelleen kaksi tonttia. Maastoissa olevan kalliomuodostelman vuoksi tulee tonttien sijaintia tutkia vielä siten, että kallio voitaisiin säilyttää ja että rakennukset sijoittuisivat mastoon hyvin. Kulkuyhteydet voisivat olla joko kallion ylä- tai alapuolelta.

► *Toinen uusi tonttiliittymä tulee Askistontielle, toinen kallion vuoksi ajorasitteena toisen tontin kautta Uudenkylänkujalle.*

9. Mira Huovilainen, puhelu 8.4.2003:

Uusien muodostettavien tonttien osalta ehdotus olisi, että toiselle kulkuyhteys järjestettäisiin Askistontien kautta ja toiselle Uudenkylänkujan kautta. Tiepiirin laatimat ehdotukset voivat olla meluvallin rakentamisen pohjana sekä pysäköintialuetta suunniteltaessa.

► *Kolmen uuden tontin liittymä tulee Uudenkylänkujalle, yhden Askistontielle. Tiesuunnitelman laatija on nykyinen Uudenmaan ELY-keskus.*

10. Kirsi Pakarinen, puhelu 8.4.2003:

Tontteja ei haluta enempää ympäristöön. Kulku ei saisi olla Uudenkylänkujan kautta läheltä naapuria eikä kirvesvarsitonttina läheltä naapuria. Kulku pitäisi olla Askistontieltä, kuten on edellisilläkin tilasto erotetuilla tonteilla. Nykyinen raja on epäselvä olemassa olevan vajan kannalta. Sopimus vajan käytöstä on tehty suullisesti edellisen omistajan kanssa ja nyt uuden omistajan kanssa tilanne on epäselvä. Asia ei ole varsinaisesti kaavaan kuuluva.

► *Uudet tontit sijoittuvat yleiskaavan pientaloalueelle ja voimassa olevan asemakaavan korttelialueelle. Jo voimassa oleva asemakaava sallii tontti-*

liittymät Uudenkylänkujalle. Vain yhden tontin liittymä voidaan kallion vuoksi järjestää Askistontieltä. Kiinteistöjen rajat ilmenevät internetistä kartta.vantaa.fi.

11. Mikko Tamminen, 14.4.2003:

Tilaisuudessa kävi selkeästi ilmi, että kaava-alueen merkittävin tekijä asukkaiden kannalta on Kehä III:n liikennealueen melusuojaus ja tämän aikataulu. Asia liittyy Kehä III:n parantamisen yhteydessä suunniteltuun eritasoliittymään ja siitä suunniteltuun rinnakkaistien ramppiin. Mielenpiteenäni esitän seuraavaa: Kaavaan otetaan mukaan esitetyn suunnitelman mukainen ylikulkusilta ja tiejärjestely sekä suunnitelmaan merkitty meluaita. Ehdotuksesta poistetaan raskaiden kulkuneuvojen pysäköintiin varattu alue, koska on epätarkoituksenmukaista järjestää raskaiden ajoneuvojen pysäköintitilaa asemakaavalla pientaloalueille. Mahdollinen pysäköinti tulisi järjestää tilapäisin toimenpideluvuin mieluiten yleiskaavassa tai asemakaavassa teollisuus- ja varastorakentamiseen varatulle alueelle. Esimerkiksi kaupungin omistamia teollisuustontteja Voutilassa voitaisiin pitää pysäköintialueina ennen niiden luovuttamista varsinaiseen rakentamiseen. Kaupungin maavaranto on tällä hetkellä varsin hyvä em. tarkoitukseen. Asuntoalueilla raskaiden ajoneuvojen pysäköintiä tulisi tarpeen mukaan rajoittaa liikennemerkkein. Yksityisessä omistuksessa olevalle maalle suunniteltu meluvalli on käsitykseni mukaan tarpeettoman massiivinen, koska se mahdollistaa vain muutaman pientalon rakentamisen melualueelle ja sen suojaava vaikutus pääosalle alueen asukkaista on olematon. Melusuojaus voidaan tehokkaammin järjestää kehätien viereen rakennettavalla meluaidalla tai osittaisella meluvallilla. Tärkein asia on saada asemakaavaan mukaan melusuojaus koko alueelle ja toiseksi asemakaavaan tieyhteys Kehä III:n yli Hämeenkyliään. Mikäli Kehä III:n tiesuunnitelmat myöhemmin muuttuvat eivät ne voi vaikuttaa kaavatyöhön tällä hetkellä vaan ne tule myöhemmin huomioida asemakaavaa muuttamalla.

► *Kehä III:n tiesuunnitelma sisältää tien viereen melusteet, jotka toteutetaan tien parantamisen yhteydessä. Meluvalli ei suojaisi pihoja, koska maasto nousee, joten sitä ei toteuteta. Kaupungin rakennusjärjestys sallii kuorma-auton pysäköinnin pientalotonteilla.*

12. Tero Suominen, puhelu 25.3.2013:

Miksi Uudenkyläntie 9 – 15 tonteille ei saa rakentaa? Kuitenkin verotetaan. Kunnallistekniikka on 500 metrin päässä.

► *Vesihuollon rakentaminen Uudenkyläntie 9, 11, 15, 21, 23, 27 kiinteistöille maksaisi 350 000 € (arvio 2013), joten aluetta ei asemakaavoiteta tässä yhteydessä.*

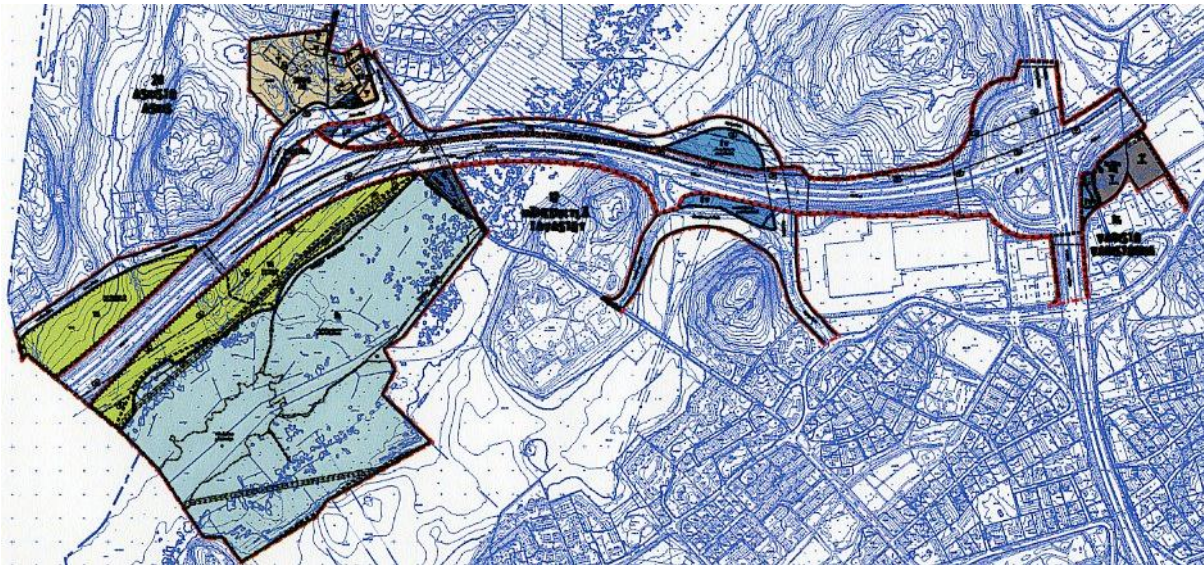
● **Kehä III:n tiesuunnitelman nähtävillä olo**

● **Kehä III:n tiesuunnitelman yleisötilaisuus** pidettiin 12.1.2010 klo 18.00 – 20.00 Martinlaakson koululla, Martinlaaksonpolku 4. Tilaisuudesta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 9.1.2010.

● **Kehä III:n tiesuunnitelma** on ollut nähtävillä maantielain 27 §:n mukaisesti 14.11. – 14.12.2011 Kuntatekniikan keskuksessa, Kielotie 13.

● Toinen osallistuminen ja vuorovaikutus asemakaavaan

- **Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma** laadittiin 2.1.2014, lähetettiin osallisille ja julkaistiin internetissä. Mielipiteet pyydettiin 12.2.2014 mennessä.
- **Asemakaavoituksesta ja yleisötilaisuudesta** ilmoitettiin Vantaan asukaslehdessä 10. – 11.1.2014 sekä kirjeellä hakijoille, maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Vantaan Sanomat uutisoi kaavoituksen ja yleisötilaisuuden 3.1.2014 (www.vantaansanomat.fi).
- **Kaavoituksen vireillä olosta** on ilmoitettu vuosittain kaavoituskatsauksessa, viimeksi Vantaan asukaslehdessä 15. – 16.3.2013 ja 15.3.2014.
- **Asemakaavaluonnos** oli nähtävillä 13.1. – 12.2.2014 MRL 62 §:n mukaisesti maankäyttötoimen asiakaspalvelussa Kielotie 28, Myyrmäen yhteispalvelupisteessä Kilterinraitti 6 ja internetissä www.vantaa.fi/kaavoitus_ja_maankaytto.
- **Yleisötilaisuus asemakaavaluonnoksesta** pidettiin 15.1.2014 klo 18.30 Askiston koululla, Uudentuvantie 5.
- **Aluearkkitehti** oli tavattavissa myös puhelimitse.
- **Osallisia** olivat hakijat, alueen sekä viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat, vuokralaiset ja asukkaat (naapurit), kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset, työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, kaupungin viranomaiset, Uudenmaan liikenne-, elinkeino- ja ympäristökeskus ELY, Espoon kaupunki, Vantaan Energia Oy, Elsa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL, kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia.

MRL 62 §:n mukaisesti 2.1. – 12.2.2014 nähtävillä ollut asemakaavaluonnos.

Toisessa osallistumisessa saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

13. Yleisötilaisuus Askiston koulussa 15.1.2014 klo 18.30 - 20.30:

Läsnä oli 35 allekirjoittanutta. Aluearkkitehdin muistio:

- Askistontien / Kehä III:n liittymä voisi olla sen tyyppinen kuin Juvanmalmilla. Askistosta tulee tehdä täydellinen liittymä nykyisen liittymän kohdalle, ei kiertoteitä.
- Kuinka paljon lähemmäksi Tulvaniityntien asuintaloja sähkötolppa siirtyy? Säteilysurvakeskuksen mukaan suojaetäisyys olisi 400 kV linjalle 100 metriä, mm. leukemian vuoksi. Sähkötolppa ei saa tulla lähemmäksi.
- Uudenkyläntien varren tonteille pitäisi saada kunnallistekniikka Espoosta ja rakentamista. Pitäisi liittyä Espooseen.

- Miksi meluesteitä ei rakenneta jo nyt? Ne tarvittaisiin jo nyt!
- Mutta tontit rakennetaan jo nyt.
- Kaupunki haluaa vain rahaa.
- KTY-tontille ei romuliikettä vaan ympäristöä häiritsemätöntä toimintaa.

► *Kehä III:n liittymää ei voida sijoittaa Pitkjärven luonnonsuojelualueelle. Sähkötolppa siirtyy noin 83 metriä pohjoiseen. Valtio rakentaa meluesteet vasta tien parantamisen yhteydessä. Askiston KTY-tontti jätetään kaavoittamatta.*

14. Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä HSL, 7.2.2014:

HSL palvelee näitä alueita sekä Vantaan sisäisillä bussilinjoilla että seutulinoilla. Vihdintietä, Martinkyläntietä ja Kehä III:a pitkin kulkevat linjat tarjoavat alueelta hyvät yhteydet Myyrmäen ja Tikkurilan aluekeskuksiin ja seutulinjat tarjoavat vaihdottoman yhteyden Helsingin keskustaan. Askiston asuinalueella palvellaan sekä Vantaan sisäisellä linjalla että seutulinoilla.

Kun Kehärata valmistuu vuonna 2015, Vantaan kaupungin joukkoliikennelinjasto uudistuu. Uusi linjasto säilyttää alueiden nykyiset joukkoliikenneyhteydet Vantaan kaupungin aluekeskuksiin ja Helsinkiin.

Askistontien ja Uudenkyläntien risteuksen vieressä sijaitsee linja-autojen kääntöpaikka sosiaaliloineen ja samalla paikka toimii Askistoa palvelevien linjojen päätepysäkinä. Kääntöpaikan rooli ei muutu Vantaan uudessa linjasto-suunnitelmassakaan. Tulevaisuudessakin sieltä lähtevät Vantaan sisäinen bussilinja Myyrmäkeen sekä tiheästi liikennöitävä pitkä seutulinja Helsinkiin. Tästä johtuen HSL pitää tärkeänä, että linja-autojen kääntöpaikka ja siihen liittyvä sosiaalilila säilytetään uudessa kaavassa. ---

[Loppuosa koskee kaavaa 200500.]

► *Kun tässä asemakaavassa osoitettava Askistontien silta Kehä III:n yli on rakennettu, niin bussit ajavat Helsingistä ja Myyrmäestä Hämeenkylästä suoraan Askistontielle ja edelleen Askiston pohjoisosaan, jossa on jo kääntöpaikka. Siitä bussit voivat jatkaa joko Friimetsän tulevalle asuntoalueelle tai Koivurinteelle. Siksi kääntöpaikkaa ei enää tarvita Askistontien ja Uudenkyläntien risteyksessä. Vaikka tarvittaisiin, niin LP-alueita voi käyttää kääntöpaikkana. Näin myös siihen asti, kunnes Askistontien silta on valmistunut.*

15. Museovirasto, 30.1.2014:

Asemakaavalla on tarkoitus toteuttaa Kehä III:n tiesuunnitelmaa ja mahdollistaa neljän uuden omakotitalon sekä liike- ja toimistorakennuksen toteuttaminen Askistoon. Tavoitteena on myös osoittaa Varistoon teollisuus-, varasto- ja toimistorakennus. Lisäksi asemakaavoitetaan Kehä III:een liittyviä katu-, virkistys- ja luonnonsuojelualueita Askistossa ja Hämeenkylässä.

Asemakaava-alue nro 200400 sijaitsee Vantaan kaupungissa alueella, jossa tiedetään sijainneen asutusta viimeistään 1200-luvulta lähtien. Kaava-alueelta tunnetaan tällä hetkellä viisi muinaismuistolain tarkoittamaa ja rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä.

- Historiallisen ajan kyläpaikka **Tavastby (Hämeenkylä) Skobbars** 1000001752
- Historiallisen ajan kyläpaikka **Tavastby (Hämeenkylä) Greisas** 1000001753
- Historiallisen ajan kyläpaikka **Tavastby (Hämeenkylä) Jussas ja Labbas** 1000001754
- Historiallisen ajan kyläpaikka **Tavastby (Hämeenkylä)** 1000001756
- Historialliseen aikaan ajoittuva kalkkilouhos alue **Helsinginmäen louhokset** 1000001632

Edellä olevat kohteet on inventoitu vuosina 2002 ja 2005, mutta niiden tämän hetkisestä kunnosta ei ole tietoa. Koska muinaisjäännökset tulee merkitä asemakaavaan niiden todellista laajuutta vastaavalla aluerajauksella, on

kohteiden nykytilanne ja -laajuus tarkastettava ennen kuin Museovirasto voi ottaa tarkemmin kantaa kaavaluonnokseen. Koska asemakaavan suunnittelualueella on ollut pitkään jatkunutta intensiivistä asutusta ja muinaisjäännösten löytymispotentiaali on suuri, on samalla syytä tehdä täydennysinventointi muuttuvan maankäytön alueilla. Mikäli muinaisjäännöskohteita löydetään vasta, kun kaavaa ryhdytään toteuttamaan saattavat kustannukset kohota huomattavan korkeiksi. Muinaismuistolain 15 § mukaan maankäytön hankkeissa hankkeen toteuttaja kustantaa muinaisjäännöksen tutkimisesta aiheutuvat kustannukset.

Inventoinnissa tulee noudattaa Museoviraston verkkosivuilla olevia Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_perinto/laatuohjeet

Luettelo maamme arkeologisia tutkimuksia suorittavista toimijoista on saatavissa Museoviraston verkkosivuilta osoitteesta:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_kulttuuriperinto/arkeologisten_kenttatoiden_tilaaminen

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta lausunnon antaa Museoviraston ja kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaan Vantaan kaupunginmuseo.

16. Museovirasto, 10.2.2014:

Museovirasto on lausunut kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 30.1.2014.

Aiemmin lausunnossa ilmoitettujen muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamien muinaisjäännösten sijaintitiedot kuitenkin korjataan seuraavassa. Muinaisjäännöksen kohderekisterinumeron ja lyhyen kohdekuvauksen perässä suluissa olevat keskikoordinaatit on ilmoitettu ETRS-TM35FIN tasokoordinaatistossa.

- **Mj. rek. nro 1000001759** Tavastby (Hämeenkylä) Skrattböle, historiallisen ajan kylänpaikka. (P: 6684146 I: 377029)
- **Mj. rek. nro 1000010763** Tavastby (Hämeenkylä), Skrattböle, historiallisen ajan tielinja (P: 6684045 I: 376971)
- **Mj. rek. nro 1000001755** Tavastby (Hämeenkylä) Gållas, historiallisen ajan kylänpaikka (P: 6683592 I: 377910)
- **Mj. rek. nro 1000001633** Juustenipuiston louhos, historialliseen aikaan ajoittuva kalkkilouhos (P: 6683891 I: 377651)
- **Mj. rek. nro 1000001632** Helsinginmäen louhokset, historialliseen aikaan ajoittuvat kalkkilouhokset (P: 6683708 I: 377889)
- **Mj. rek. nro 1000001757** Tavastby (Hämeenkylä) Böle, historiallisen ajan kylänpaikka (P: 6683842 I: 378441)

Tämän kommentin liitteenä on kartta kohteiden sijainnista ja niiden tämänhetkisistä rajauksista, mutta muinaisjäännösrekisterin paikkatiedot kaavaa varten ovat myös ladattavissa osoitteesta:

http://www.nba.fi/fi/tietopalvelut/tietojarjestelmat/kympariston_tietojarjestelma/aineistojen_lataaminen

Edellä olevat kohteet on inventoitu vuosina 2002 ja 2005, mutta niiden tämänhetkisestä kunnosta ei ole tietoa. Koska muinaisjäännökset tulee merkitä asemakaavaan niiden todellista laajuutta vastaavalla aluerajauksella, on kohteiden nykytilanne ja -laajuus tarkastettava ennen kuin Museovirasto voi ottaa tarkemmin kantaa kaavaluonnokseen.

Koska asemakaavan suunnittelualueella on ollut pitkään jatkunutta intensiivistä asutusta ja muinaisjäännösten löytymispotentiaali on suuri, on samalla syytä tehdä täydennysinventointi muuttuvan maankäytön alueilla. Mikäli muinaisjäännöskohteita löydetään vasta, kun kaavaa ryhdytään toteuttamaan saattavat kustannukset kohota huomattavan korkeiksi. Muinaismuistolain 15 § mukaan maankäytön hankkeissa hankkeen toteuttaja kustantaa muinaisjäännöksen tutkimisesta aiheutuvat kustannukset.

Paikannetut muinaisjäännökset tulee merkitä asemakaavaan kohdemerkinnällä ja aluerajauksena. Aluerajaukseen tulee liittää juokseva numerointi, joka on yhteneväinen kaavaselostukseen liitettävän kohdeluettelon kanssa.

Kaavaluonnoksen määräyksiin verrattuna muinaisjäännöksiä koskeva kaavamääräys tulee muuttaa seuraavasti: *sm = Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevasta tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettyvä museoviranomaisen (Museovirasto tai kaupunginmuseo) lausunto.*

Kaavaselostuksen kohdeluetteloon tulee liittää lyhyt selostus kustakin muinaisjäännöksestä ja luettelossa tulee myös mainita kunkin kohteen muinaisjäännösrekisterin tunnus. Selostuksessa on myös hyvä mainita, että mikäli kaavassa on muinaisjäännösalueelle osoitettu maankäyttöä, joka vaarantaa muinaisjäännöksen säilymisen, tulevat tästä aiheutuvat tutkimuskustannukset hankkeen toteuttajan kustannettavaksi.

Inventoinnissa tulee noudattaa Museoviraston verkkosivuilla olevia Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_perinto/laatuohjeet

Luettelo maamme arkeologisia tutkimuksia suorittavista toimijoista on saatavissa Museoviraston verkkosivuilta osoitteesta:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_kulttuuriperinto/arkeologisten_kenttatoiden_tilaaminen

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kaavasta lausuu Museoviraston ja kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaan Vantaan kaupunginmuseo.

► *Tähän kaava-alueeseen sisältyy*

- *Mj. rek. nro 1000001759 Tavastby (Hämeenkylä) Skrattböle, historiallisen ajan kylänpaikka, joka merkitään kaavaan sm-merkinnällä (muinaismuisto). Lisäksi AO- ja KTY-kortteleihin 20045 annetaan kaavamääräys ” Alueella sijaitsee historiallisen ajan kylänpaikka (Skrattböle), jossa tulee järjestää arkeologinen tutkimus ennen rakentamista.”*
- *Mj. rek. nro 1000010763 Tavastby (Hämeenkylä), Skrattböle, historiallisen ajan tielinja, joka merkitään kaavaan sm ja st-merkinnöin (muinaismuisto, suojeltava tie).*
- *Mj. rek. nro 1000001632 Helsinginmäen louhokset, historialliseen aikaan ajoittuvat kalkkilouhokset (P: 6683708 I: 377889), raja osuu kaavaan.*
- *Mj. rek. nro 1000001756 Hämeenkylä Tavastby, historiallisen ajan kylänpaikka.*
- *Mj. rek. nro 1000010761 Tavastby (Hämeenkylä), Tavastbyn kartano – Tavastkulla tie.*
- *Mj. rek. nro 1000001757 Tavastby (Hämeenkylä) Böle, historiallisen ajan kylänpaikka (P: 6683842 I: 378441), Keskon varastorakennuksen kohdalla (vertaa Broteruksen kartta 1691), tuhoutunut, joten ei merkitä asemakaavaan.*

Tähän kaava-alueeseen ei sisälly

- *Mj. rek nro 1000001752, Tavastby (Hämeenkylä) Skobbars , historiallisen ajan kylänpaikka, Ainontie 46 – 48.*
- *Mj. rek nro 1000001753, Tavastby (Hämeenkylä) Greisas, historiallisen ajan kylänpaikka, Ainontie 27b.*
- *Mj. rek nro 1000001754, Tavastby (Hämeenkylä) Jussas ja Labbas, historiallisen ajan kylänpaikka, Ainontie 15 ja 19.*
- *Mj. rek. nro 1000001755 Tavastby (Hämeenkylä) Gållas, historiallisen ajan kylänpaikka (P: 6683592 I: 377910), K-supermarketin parkkipaikan kohdalla, Ainontie 1, tuhoutunut.*

- *Mj. rek. nro 1000001633 Juustenipuiston louhos, historialliseen aikaan ajoittuva kalkkilouhos (P: 6683891 I: 377651), Juustenipuistossa.*

17. Mikko ja Riitta Tamminen, 11.2.2014:

Toteamme, että 31.10.2011 kaavoittajalle toimittamamme kannanottoon liittyvät asiat ovat suurelta osalta edelleen ratkaisematta.

1. – 5. [Koskevat asemakaavamuutosta nro 002112.]

6. Yksittäisen liike- ja toimistotontin kaavoittamiselle eikä laajan paikoitusalueen kaavoittamiselle pientaloalueelle ei löydy mitään perusteita, kun useat liikeketjut supistavat myymäläverkostoaan ja toimistoista on laajasti ylitarjontaa koko pääkaupunkiseudulla. Toimitilarakentamista tulee vahvistaa lähialueilla esim. Varistossa ja Petikossa alueiden kilpailukyvyyn turvaamiseksi.

Käytännössä yksistään tiealueelta tulevan meluasian järjestäminen aiheuttaa kaupungille suuremmat kulut kuin mitä melualueelle suunniteltujen tonttien myynnistä saadaan tuloja. Etenkin korttelin 20008 tonttien 6, 7, 8 ja 9 kaavoittamisesta tulisi luopua, koska em. tonttien alueella melutaso ylitti jo v. 2005 tason 55 dB. Kaupungin asunstrategia toteutuu varmimmin, mikäli kaavoituksen resursseja keskitetään Kivistöön ennen Kehäradan käyttöönottoa.

► *Liike- ja toimistotontti jätetään kaavoittamatta. Sen sijaan yleinen pysäköinti-alue on Askistossa tarpeen. Kehärata otetaan käyttöön jo 1.7.2015. Kaupungin tavoitteena on kaikkien alueiden tasapainoinen kehittäminen ja 65 pientalotontin kaavoittaminen vuosittain.*

18. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 12.2.2014:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä on luvallinen paperin kierrätyspiste kaava-alueella osoitteessa Uudenkyläntie 2. HSY pyytää huomioimaan paperin kierrätyspisteen kaavassa.

Tiehankkeen aiheuttamat mahdolliset johtosiirrot tulee selvittää kaavoituksen ja jatkosuunnittelun osana, ja niiden suunnittelun alkuvaiheessa tulee olla yhteydessä HSY:n vesihuollon suunnitteluun.

► *Kierrätyspiste voi jäädä LP-alueelle, Uudenkyläntie 2. Vesihuollon yleissuunnitelma on esitetty jäljempänä.*

19. Seppo ja Leena Ropponen, 12.2.2014:

Kannatamme kaikkien asemakaavojen toteuttamista pikaisesti, jotta Askistoon saadaan lisää asukkaita ja sen mukana paremmat palvelut. Askinpuistikon nykyinen käyttö on pelkästään lähiasukkaiden koirien ulkoiluttaminen ja nuorison kaljanjuontipaikka emmekä näe puisto säilyttämiseksi mitään järjestäviä syytä. Kukaan ei koirien ulkoiluttajia ja kaljanjuojia lukuun ottamatta hyödynnä puistoa emmekä usko, että kukaan omakotiasukas tulee sitä muuten hyödyntämään. Askistolaisilla on lähellä asuntojaan virkistyskäyttöön ja ulkoiluun erinomainen alue Askiston ja Juvanmalmin välissä ja Petikko vähän kauempana.

Riittääkö asemakaavojen omakotitonteille suunnitellut kaksi autopaiikkaa? Nykyisinkin monissa perheissä on vähintään kaksi autoa ja mopoauto. Autot seisovat kaduilla, kun eivät mahdu pihoihin ja haittaavat liikkumista kapeilla kaduilla erityisesti talvella. Pahimmassa tapauksessa saattavat nykyisellään estää raskaan pelastuskaluston (paloautot) liikkumisen.

Vihdintien suunnitelmassa toivomme virkistyskäyttöä varten ylikulkua Askiston virkistysalueen ja Pikkujärven luonnonsuojelualueen rajalle, jotta Askistosta tulisi turvallinen reitti Petikkoon hiihtoa ja muuta ulkoilua varten.

Erityisesti kiirehdimme Kehä III meluesteen rakentamista pikaisesti. Kehä III askistolaisille aiheuttama melu liikkuu vuosi sitten pihallamme tekemiemme mittauksen mukaan 50 dB tasolla lukuun ottamatta kaikkien hiljaisimpia paria

tuntia aamuyöllä, eli liikutaan Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 sallitulla ylärajalla.

► *Pysäköintinormi on minimimitoitus, enemmänkin autopaikkoja saa rakentaa. Vihdintielle osoitetaan kaksi kevyen liikenteen eritasoa asemakaavassa 200500. Melusteet rakennetaan, kun Kehä III:n parantamisen 3.vaihe toteutetaan.*

20. Kirsi Timonen, 12.2.2014:

Vuosituhanen vaihteessa, määräalan hakemisen yhteydessä rakennusalat ositettiin sekä kantatonttimme että tontillemme mitatun määräalan osalta mahdollisimman kauaksi Nybyn tontista, perusteluiksi mainittiin, että lähempänä tontin rajaa rakentaminen olisi haittana kulttuurihistorialliselle maisemalle, joka muodostuu suojellun vanhan navettarakennuksen ympärille.

Uudessa kaavaehdotuksessa tonttimme ja Nybyn tontin väliin suunnitellaan kahta omakotitonttia. Koska oleva suojeltu navettarakennus on edelleen olemassa, ei mielestäni myöskään tarve kulttuurihistoriallisen maiseman vaalimiselle ole poistunut. Näin esitänkin, että kahta kaavailtua uutta, Askistontien lähintä tonttia ei tulisi lainkaan kaavoittamaan. Mikäli tontit kuitenkin halutaan kaavoittaa, tulisi ne sijoittaa olemassa olevan asuinrakennuksen Kehä 3:n puolelle tai sitten Juvanmalmia lähimpänä olevan tontin reunan puolelle, jolloin eivät tätä maisemaa häiritse.

Nybyn kartanon puolelle suunnitellut kaksi tonttia tulisi sijoittaa niin, ettei Uudenkylänkujaa tarvitsisi jatkaa eteenpäin. Kujan päästä oikealle kulkee jo nyt epävirallinen, mutta suhteellisen aktiivinen tie kartanon maille, joten olisi luonnollista kunnostaa jo olemassa oleva tie ja sijoittaa uudet asuinrakennukset sen varteen. Näin saataisiin myös tällä hetkellä luvattoman tien käyttö kuriin. Käsittääkseni kaupunki on useamman kerran vuosien varrella kehottanut / vaatinut Nybyn kartanon omistajia poistamaan ja maisemoimaan kyseisen tien, mutta ei ole valvonut asian toteutusta, eikä muutosta ole tapahtunut. Kunnostamalla tie ja rakentamalla sen varteen saataisiin myös tuo ongelma ratkaistua.

Näiden lisäksi kyseenalaistan Askistossa 15.1.2014 pidetyn kaavanesittelyn tilaisuuden. Tilaisuus oli käsittääkseni tarkoitus järjestää Askiston koulun ruokalassa, mutta sinne ei ollutkaan avaimia. Tilaisuus pidettiin siis koulun käytävällä, jossa vain osa paikallaolijoista näki läpikäytävät kaavaehdotukset, ja kaikki esittelyssä kerrottu ei kuulunut myöskään takariveihin. Osa kiinnostuneista lähtikin heti esittelyn alussa, joten mielestäni kaupunki ei ole tältä osalta hoitanut tilaisuutta tarvittavalla tavalla ja se tulee täten uusia paremmin järjestelyin.

► *Täydennysrakentamisalue on esitetty yleiskaavan (2007) selostuksessa ja asemakaavaehdotus on yleiskaavan mukainen. Tontit on sijoitettu kauimmaksi Kehä III:sta tiemelun vuoksi ja niin, että ajoyhteydet ja kunnallistekniikka on yksinkertaisinta toteuttaa nykyinen maanomistus huomioon ottaen.*

Kaavatilaisuudessa oli mahdollista esittää kysymyksiä. Kaavoituksen lähtökohdat on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, jota jaettiin kaavatilaisuudessa, ja tarkemmin tässä kaavaselostuksessa.

21. Vantaan kaupunginmuseo, 13.2.2014:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on asettanut nähtäville asemakaavamuutoksen 200400, Askisto 3 osallistumis- ja arviointisuunnitelman maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti mielipiteiden kuulemista varten. Kaavatyön tavoitteena on muuttaa voimassa olevaa asemakaavaa siten, että Kehä III:n tealueen asemakaavoitus vastaisi vuonna 2010 laadittua tiesuunnitelmaa (Uudenmaan ELY-keskus). Samalla kaavoitetaan neljä omakotitonttia ja liike- ja toimistotontti Askistoon, teollisuus-, varasto- ja liiketontti Varistoon sekä katu-, virkistys- ja luonnonsuojelualueita Hämeenkylässä ja Askistoon.

Suunnittelualan tielinjaukset

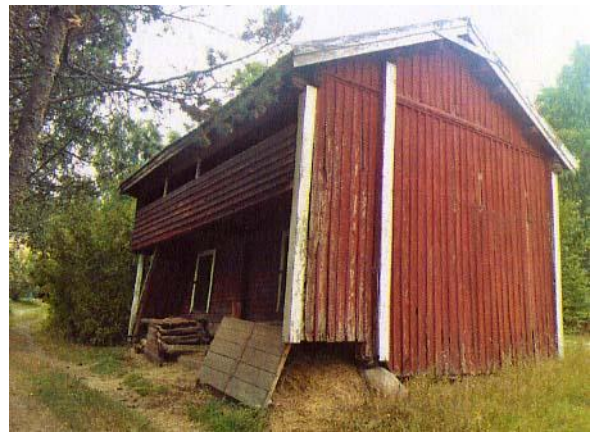
Kehä III:n tiesuunnitelmat kohdistuvat alueelle, joka on Vantaan yleiskaavassa (2007) arvioitu maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi. Suunnitelma sisältää Kehä III:n liittymien parantamisen, Uudenkyläntien parantamisen, Askistontien jatkamisen Hämeenkylässä ja meluesteet. Kehä III:n länsipäädyssä tien molemmiin puolin on suunniteltu lähivirkistysalueet (VL). Etelässä suunnittelualue jatkuu luonnonsuojelualueena (SL tai SL ja W). Näillä vyöhykkeillä ei ole rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Uudenkyläntien linjausta suunnitellaan muutettavan siten, että sitä suoristetaan itäpäädyssä ja levennetään. Uudenkyläntie 3 kiinteistön eteläpuolelta lounaaseen päin kulkeva tielinjaus on osa Suuren rantatien linjausta, joka on historiallisen ajan muinaisjäänös. Kaupunginmuseolla on tiedossa Uudenkyläntiellä (Uudenkyläntie 15 kohdalla) sijaitseva vanha luonnonkivistä ladottu kivirumpu. Sen suojeluperusteet on selvitettävä kaavatyön yhteydessä.

Maisemallisesti arvokkaalla alueella on teihin kuuluvat rakenteet, kuten meluesteet toteutettava siten, että ne sopeutuvat maisemaan.

Nybyn päärakennus.

Nybyn luhtiaitta.

TKa 2013.

Nyby

Askiston kaupunginosassa kaavoitetaan neljä omakotitonttia (AO) sekä toimitilarakennusten korttelialue (KTY) Uudenkylänkujan päähän Uudenkyläntie 1:n ja 3:n tonteille. Uudenkyläntien linjausta siirretään itäpäädyksen osalta pohjoisemmaksi ja Uudenkyläntien ja Kehä III:n väliin jäävä sijaitseva suojaviheralue (EV) suunnitellaan muutettavaksi pysäköintialueeksi (LP).

Suunnittelualueella sijaitsee neljä rakennuskulttuurikohtetta, joiden suojeluperusteet ja suojelumerkintöjen ajantasaisuus tulisi päivittää kaavaprosessin yhteydessä. Uudenkyläntie 1:ssä sijaitsee Nybyn ”navetta” ja riihi. Alkujaan 1900-luvulta peräisin oleva navetta on kokenut suuria muutoksia elinkaarensa aikana. 1920-luvulla sitä on jatkettu ja 1980-luvulla se on saanut kokonaan uuden ilmeen, kun se on muutettu asuinkäyttöön. Muutoksen yhteydessä rakennukseen länsipäättyyn on avattu parveke ja kattomuoto on muutettu. Navetan julkisivun alkuperäiset graniittikivet ovat saumattu uudelleen. Rakennus on saanut viimeisimmässä inventoinnissa (Vaari-inventointi 2013) luokitustunnuksen R2 (rakennus on kulttuurihistoriallisesti merkittävä). Sen arvoiksi mainitaan historiallinen todistusvoimaisuus 1900-luvun alun agraarielämästä kertovana rakennuksena, sekä sen merkittävyys osana alueen muiden rakennusten kokonaisuutta. Nämä arvot kohdistuvat etenkin jäljellä olevaan kivimuriin. Rakennuksen kokeman radikaalin muutoksen on katsottu laskevan sen alkuperäisyysarvoa. Muutosten nuoruus huomioon ottaen kaupunginmuseo katsoo, että lopullinen arvottaminen modernina rakennuksena vaatii vielä aikaa. Kivimuurin säilyminen tulisi kuitenkin taata kaavamerkinnällä.

Samalla tontilla sijaitseva riihi on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä sr. Rakennus on mukana Länsi-Vantaan osalta juuri valmistu-

neessa Vaari-inventoinnissa, jossa rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat selvitetty. Vuonna 1826 valmistunut rakennus on saanut korkeimman luokitus-tunnuksen R1 (rakennus on kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä). 1800-luvun riisiä on samalla luokitustunnuksella Länsi-Vantaalla vain neljä kappaletta.

Oman aikansa rakennuksena Nybyn riisi on tyyppilinen ja edustaa talonpoikaisrakentamisen taitoa parhaimmillaan. Rakennus on materiaaliensa puolesta hyvin säilynyt. Ainoastaan katemateriaali on vaihdettu rakennukseen sopimattomalla sementtitiilillä, joka rasittaa kattorakennetta. Rakennuksella on historiallista todistusvoimaa ja merkitystä osana ympäröivien rakennusten kokonaisuutta ja osana maisemallisesti arvokasta aluetta. Näiden arvojen pohjalta tulisi suojelumerkintään kohdistaa määräykset, joissa taataan riittävän laajasti historiallisten, rakennushistoriallisten, rakennustaiteellisten ja maisemallisten arvojen säilyminen.

Nybyn navetta on muutettu asunnoksi.

Nybyn riisi.

TKa 2013.

Uudenkyläntie 3:ssa sijaitsee Nybyn päärakennus sekä aitta. Vuonna 1928 rakennettu päärakennus on saanut Vaari-inventoinnissa luokitustunnuksen R2. Se edustaa tyyllisesti 1920-luvun klassismia. Julkisivussa tyyliin kuulumaton elementti on altaania kannattelevat betoniset pylväät. Nämä tuskin ovat alkuperäiset, koska rakentamisaikana yleensä pylväät toteutettiin puusta. Rakennus on historiallisesti tyyppilinen ja siitä pystyy hahmottamaan alkuperäisen tyylin ja rakentamistavan. Rakennus kertoo 1900-luvun agraarielämästä ja on tärkeä osa niin kiinteistön rakennusten kokonaisuutta, kuin laajempaa maisemallisesti arvokasta kokonaisuutta. Rakennus on merkitty luonnoksessa suojeltavaksi. Sille tulee laatia kaavatyön yhteydessä suojeluperusteita vastaavat kaavamääräykset.

Päärakennuksen kanssa samassa pihapiirissä sijaitsee vanha luhtiaitta, joka on Vaari-inventoinnissa arvioitu olevan 1800-luvulta. Ajoituksen puolesta puhuu rakennusosissa käytetyt koristekuviot; ovet ovat rombikuvioidut ja solan pilarissa on käytetty koristeaiheena osmansolmua. Nämä piirteet ovat 1800-luvun alkua varhaisempia. Aitta on saanut korkeimman luokitustunnuksen R1 ja se kuuluu myös suojeltavien rakennusten joukkoon. Tämä talonpoikaisrakentamisen taidonnäyte on ikänsä puolesta harvinainen. Maatilan rakennuksena se on tyyppilinen oman aikansa edustaja ja siinä ilmenee alkuperäinen rakentamistapa ja materiaalit. Rakennuksella on historiallista todistusvoimaa ja se puolustaa paikkaansa osana lähiympäristön arvokasta maisemaa. Suojelulla ja merkintään kohdistuvilla riittäväillä määräyksillä tulisi taata rakennuksen säilyminen.

Uudenkyläntie 1 ja 3 sekä Uudenkylänkuja 6 kiinteistöjen alueella on historiallisen ajan muinaisjäänös Hämeenkyllän Skrattbölen muinaisjäänös. Muinaisjäänöksen rajauksen alle jää osa toimitilarakennusten korttelialueeksi suunniteltua tonttia sekä erillispientalojen korttelialueelle sijoitetuista uusista rakennusaloista kolme.

Askisto

Kehä III:n linjaus Askistossa Kakolanmäen lounaispuolella (alikulku Hämeenkyln suunnasta) kulkee osittain päällekkäin Tavastkullan kylänpaikan tien kanssa, joka on Vantaan kaupungin vanha rakennuskulttuurikohde, luokitustunnuksella A. Tielinjauksen tuhoutuminen on kulttuuriympäristön kannalta valitettavaa.

Kakolanmäen louhos osuu Vihdintieltä pohjoisesta tulevan liittymän välittömään läheisyyteen.

Hämeenkyln alue

Hämeenkyln kaupunginosassa suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä on neljä historiallisen ajan muinaisjäännettä. Kehä III:n liittymä etelään kohti Hämeenkyln kartanoa (Juusteenintielle) viistää Hämeenkyln Tavastbyn kylänpaikkaa. Kylänpaikan sisällä kulkee Tavastbyn kartano – Tavastkulla tielinjaus. Välittömässä läheisyydessä on myös Juusteniipuiston kalkkilouhos. Itään päin mentäessä tielinjaus kulkee aivan Helsinginmäen kalkkilouhosten vieritse. Näillä katualueilla eikä myös Hämeenkyllään kaavoitettujen suojaviheralueitten (EV) kohdalla ei ole rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Varisto

Variston kaupunginosaan suunnitellaan Kehä III:n ja Vihdintien liittymään Teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialuetta (TKL), sekä suojaviheraluetta (EV). Tällä alueella ei ole rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Museovirasto toimii lausunnon antajana edellä mainittuja muinaisjäännöksiä koskevilla asioilla.

- 1. *Tielinjaukset: Kivisilta merkitään s-merkinnällä (suojeltava alueen osa). Melusteiden sijainti ja korkeus on perustuvat Kehä III:n tiesuunnitelmaan ja määrittyvät meluntorjuntatarpeesta. Lisätään LT-alueelle kaavamääräys "Maisyemallisesti arvokkaalla alueella melusteiden ulkonäkö on sovitettava maisemaan." Tieosuuden muut rakenteet ovat yhtenäiset muun tien kanssa.*
2. *Nybyn navetta: AO-kortteliin 20045 lisätään kaavamääräys "Nybyn navetan (nyt asuinrakennus) kivimuuri on säilytettävä."*
3. *Nybyn riihi: KTY-korttelin 20045 kaavamääräys tulee muotoon "Alueella olevan suojellun Nybyn riihen saa sisustaa liike-, toimisto- ja näyttelytilaksi rakennusoikeuden estämättä, mutta riihen historialliset, rakennushistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemalliset arvot tulee säilyttää."*
4. *Nybyn päärakennus ja luhtiaitta: AO-kortteliin 20045 lisätään kaavamääräys "Suojeltujen Nybyn päärakennuksen ja luhtiaitan historialliset, rakennushistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemalliset arvot tulee säilyttää".*
5. *Skrattbölen kylätontin osalta katso vastinetta Museoviraston lausuntoon.*
6. *Askistontien uusi linjaus on sovitettu Kakolanmäen rinteeseen.*
7. *Hämeenkyln osalta katso vastinetta Museoviraston lausuntoon.*
8. *Varisto: –*

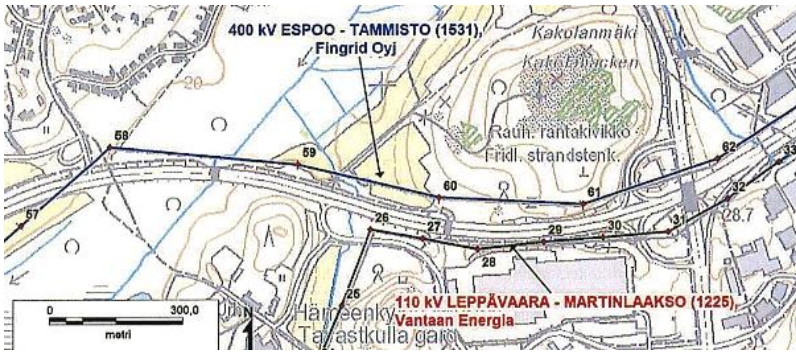
22. Fingrid, 14.2.2014, saapunut 17.2.2014:

Asemakaava-alueelle on Fingrid Oyj:n 400 kV (kilovoltin) voimajohto Espoo - Tammisto. Tämä Fingridin voimajohto sijoittuu Kehä III pohjoispuolelle, kun taas kehätien eteläpuolella on Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 2x110 kV voimajohto Leppävaara -Martinlaakso, joka kääntyy Hämeenkyllässä lounaaseen (kuva 1).

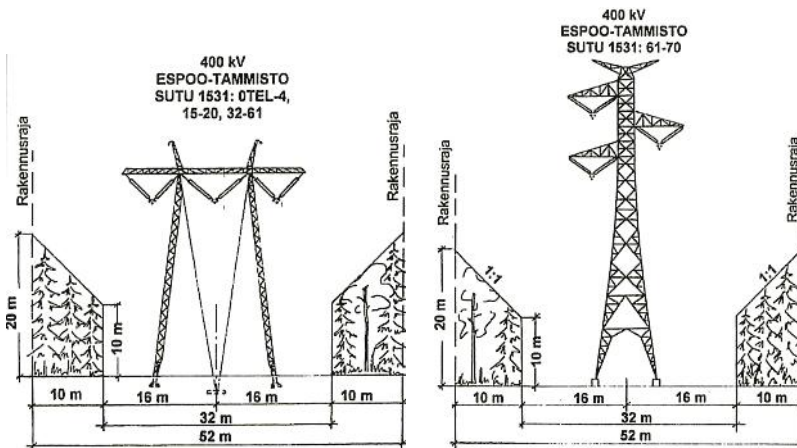
Fingridin 400 kV voimajohtoa varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 52 metriä leveälle johtoalueelle (poikkileikkaus kuvassa 2). Johtoalue muodostuu 32 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin

olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusalue kattaa koko 52 metriä leveän voimajohtoalueen.

Pyydämme varautumaan asemakaavan laadinnassa voimajohtoihin. Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa. Asemakaavoituksessa *voimajohtoa varten varattuna alueen osana* käytetään koko voimajohtoalueen leveyttä poikkileikkauksen mukaisesti. Johtoaluetta koskevalla kaavamerkinnällä varmistetaan, että rakennelmien, rakennusten ja voimajohdon väliin jää riittävä etäisyys, sekä rajoitetaan sähköturvallisuutta vaarantavat toiminnot selkeästi voimajohtoalueen ulkopuolelle.

Kuva 1. Asemakaava-alueelle sijoittuvat voimajohtot. Fingrid Oyj:n 400 kV voimajohto on merkitty sinisellä viivalla. Kuvaan on merkitty myös numeroidut voimajohtoreitin pylväät.

Kuva 2. Asemakaava-alueelle sijoittuvan Fingridin 400 kV voimajohdon poikkileikkaukset asemakaava-alueella. Oikeanpuolimmaisen pylvästyyppiä koskee voimajohtoa pylvästä 61 itään päin.

Lausunnon kohteena olevan asemakaavan tarkoituksena on Kehä III:n tiealueen asemakaavoitus tiesuunnitelman pohjalta. Voimajohtoalueelle sijoittuvien tie- ja katu yhteyksien sekä muiden liikennejärjestelyjen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, mitä Tiehallinnon ohjeessa vuodelta 2001 "Sähköjohtot ja yleiset tiet" (TIEH 2122342) esitetään. Ohjeessa on mm. esitetty tiellä työskentelyn eri työvaiheiden pienimmät sallitut turvaetäisyydet ilmajohdoista.

Muutoin asemakaavan suunnittelussa on otettava huomioon seuraavia asioita:

- Lunastetulle voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.
- Voimajohtoalueella ei voi pysäköidä ajoneuvoja ilman Fingridin kanssa tehtyä yksityisoikeudellista sopimusta. Mahdollisista pysäköintialueen suunnitelmista tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Periaatteessa pysäköinnin sijoittamista voimajohtojen alle tulee välttää. Fingrid ei vastaa pysäköintialueen voimajohdolle aiheuttamista lisäkustannuksista.
- Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä.

- Voimajohtoukelle voidaan istuttaa ainoastaan puita tai kasveja, joiden luontainen kasvukorkeus ei ylitä 4 metriä. Myös reunavyöhykkeillä puuston kasvua rajoitetaan.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen **risteämälausunto**. Risteämä voi olla myös esimerkiksi tie, katu, rakennelma tai rakennus, joka sijoittuu voimajohdon läheisyyteen. Risteämälausunto tulee pyytää, vaikka suunnitelma olisi osoitettu kaavassa. Risteämälausunnossa esitetään annettua kaavalausuntoa yksityiskohtaisemmin ne seikat ja turvallisuusnäkökohdat, jotka hankkeen suunnittelijan ja toteuttajan on voimajohdon kannalta otettava huomioon. Lausuntopyynnön voi lähettää osoitteeseen Fingrid Oyj, Risteämälausunnot, PL 530, 00101 Helsinki tai sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

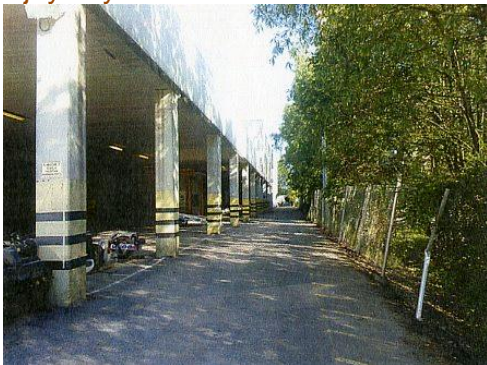
Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

- *Vaara-alueen rajaus on suunniteltu yhdessä Fingridin ja Fortumin kanssa. Annetaan vaara-alueelle kaavamääräys risteämälausunnosta.*

Naapurien kuulemisessa poikkeamislupaan saatiin vielä seuraava mielipide:

Ajoyhteys Sarkatie 1:n tontilla.

Työtehoseuran ajoyhteys. TKa 28.6.2014

23. Koy Vantaan Sarkatie 1 ja Lastentarvike oy puolesta Jonas Huttula, 26.6.214:

Ainoa kaavamuutokseen esittämäni edellytys on se, että, koska yhdistettävälle tonteille rakennus neliöiden määrä kasvaa merkittävästi, on liikennejärjestelyt suunniteltava niin, että ne eivät häiritse ja kasvata liikennettä tierasite alueella, joka on merkattu tontillemme 14-204-12. Olemme jo muutamia vuosia sitten hakeneet lisää liiketila oikeutta kaavaan, ja se on meille myönnetty. Jo nykyisen kaltainen tilanne on ollut omiaan hankaloittamaan tilojemme käyttöä.

Jo nyt ja nykyisissä tiloissa toimittaessa, ovat Työtehoseuran parkkipaikat olleet riittämättömiä heidän toiminnalle ja rasi-tie alue on toiminut parkkipaikkana. Tämä on siirtänyt tietä ja sen liikennettä niin, että koko piha on ollut käytännössä rasi-tettuna.

Toivonkin, että mainitusta rasi-tteesta voitaisiin jopa luopua kokonaan, kun uudelle tontille liikenne ohjataan Sarkapolun kautta tai vaihtoehtoisesti Sarkatie 7 kiertäen vihdintien reunaa sarkatien päähän. Järjestelyssä nykyisiin rakennuksiin liikenne sujuisi nykyisen kaltaisesti, mutta sisään ajo

ohjataan yksisuuntaisesti joko Sarkapolkua pitkin sisään ja 204-11 "kirvesjalkaa" pitkin ulos Martinkyläntielle tai toisin päin.

Ja tietysti toivomuksena on, että uusille tiloille määrätään ja suunnitellaan riittävästi parkkipaikkoja – siis myös nykyisiä tiloja varten. Mikäli selitykseni on sekava, voi toimittaa piirroksen, mutta näin lomilta en sitä valitettavasti tämän vastineen liitteeksi saanut.

- *Mielipide on annettu Koy Vantaan Sarkakulman (Sarkatie 1) ja Lastentarvike Oy:n (Sarkatie 3 – 5) puolesta. Asemakaavalla ei puututa tonttien väliseen*

yksityisoikeudelliseen rasitesopimukseen. Tonttiliittymää ei voida järjestää Sarkapolun jalankulkukadun eikä Sarkatie 7:n tontin kautta.

Lehtikirjoitukset

Vantaan Sanomat: Askistoon lisää omakoti- ja yritystontteja.
(www.vantaansanomat.fi 3.1.2014 9:50)

MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu

Uudenmaan ELY-keskuksen kuukausikokouksessa 12.2.2014 todettiin, että MRL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu ei ole tarpeen. Tiesuunnitelma on laadittu yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Muut neuvottelut viranomaisten kanssa

- 28.3.2013 asemakaavaa käsiteltiin Länsi-Vantaan aluetiimissä.
- 11.2.2014 asemakaavaa selostettiin Myyrmäen aluetoimikunnalle.
- 12.2.2014 suunnittelukokous Uudenmaan ELY-keskuksen, Fortumin, Fingridin, Gasumin ja Säteilyturvakeskuksen kanssa. Asemakaavaluonnos on laadittu Kehä III:n tiesuunnitelman mukaisesti. Fortumin johto (yleiskaavan varaus) merkitään asemakaavaan yleiskaavan mukaisesti.

Muut neuvottelut

- 5.2.2014 Työtehoseuran tontti (Sarkatie 1), arkkitehti Tarja Suutalan kanssa.

Asemakaavan tavoitteet

• **Vertailu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakunta-kaavaan**

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, joten vertailu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavaan ei ole tarpeen (MRA 25 §). Asemakaava täydentää pääkaupunkiseudun kaupunkirakennetta ja hyödyntää olevaa kaupunkirakennetta eikä ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. E 18 -tie kuuluu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Asemakaavamuutos on myös maakuntakaavan mukainen.

• **Vertailu yleiskaavaan**

Asemakaava on oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

• **Vertailu voimassa olevaan asemakaavaan**

Kehä III:n teialueen osoittaminen muuttaa asemakaavaa mm. Kalkkikallion ja Juusteninpui-
stn kohdalla. Katualue laajenee Askistontien ja Uudenkyläntien risteyksessä ja Tavastkullantiellä. Nykyisille tonteille osoitetaan lisää rakennus-oikeutta.

• **Asemakaavan laadulliset tavoitteet**

Laadullisia tavoitteita ovat olleet erityisesti E18-tien kaupunkikuva, teiden ja katujen suhde maisemaan ja Vantaan arkkitehtuuristrategia (Kv 30.1.2006).

Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Uudenkyläntie 1:n kohdalle tutkittiin tiesuunnittelun yhteydessä meluvallia. Meluselvitys kuitenkin osoitti, että meluvallista ei ole hyötyä, koska maasto nousee. Lisäksi maavalli olisi kallis, kun se tulisi rakentaa louheesta huonolle maaperälle. Sama hyöty Uudenkyläntien taloille ja parempi hyöty Tulvaniityntien taloille saavutetaan 3,5 metriä korkealla meluaidalla Kehä III:n vieressä. Virkistys- ja luonnonsuojelualueiden kohdalle on tiesuunnitelmassa osoitettu 1,0 metriä korkea melukaide. Tiesuunnitelman vaihtoehdot ja tarvittava meluntorjunta on tutkittu Kehä III:n tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Osallistumisen (2014) jälkeen tehdyt tarkistukset

TKL-korttelin 14204 kaavamerkintä on tarkistettu toimitilarakennusten kortteli-alueeksi KTY, mutta merkinnän sisältö on säilynyt ennallaan (sallii opetus- ja koulutustiloja). Sähkölinjojen rajausta on tarkistettu. Lisätty suojellun tien (st) ja suojellun alueen osan (s) merkinnät Uudenkyläntielle. Kaavamääräyksiä on täydennetty mm. suojelumääräysten osalta. Kakolanmäen erityisalue E (santakuoppa) on osoitettu lähivirkistysalueeksi VL.

Asemakaavaehdotuksen nähtävillä olo ja lausunnot

Kaupunginhallitus 17.12.2014 hyväksyi asemakaavaehdotuksen nähtäville. Se oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 21.1. – 19.2.2015. Muistutuksia ei saatu. Lausuntoja pyydettiin 8 kpl ja saatiin 6 kpl. Niistä on erillinen asiakirja. Kaavaan on tehty lausuntojen johdosta tarkistuksia, jotka eivät vaikuta tosiasialliseen maankäyttöön eivätkä ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville panoa.

Asemakaavamuutoksen suunnittelu

Asemakaavan laati aluearkkitehti *Timo Kallaluoto*.

Kaavoitukseen osallistuivat asemakaavasuunnittelija arkkitehti *Brita Thynell* (30.6.2013 asti), tonttipäällikkö *Armi Vähä-Piikkiö*, liikennesuunnittelupäällikkö *Hannu Laine*, liikenneinsinöörit *Pekka Haasanen*, *Jaana Virtanen*, *Pirjo Salo*, *Pirjo Suni*, maisema-arkkitehdit *Anne Mäkynen*, *Laura Muukka*, *Pirjo Sirén*, rakennustutkija *Sari Viertiö*, suunnitteluinsinöörit *Usko Koponen*, *Elina Komulainen*, *Markku Kortelainen*, kehitysinsinöörit *Mika Vähämaa*, *Paula Jääskeläinen*, suunnittelurakennusmestarit *Paula Laitinen*, *Jouni Mäntylä*, ympäristöinsinööri *Krister Höglund*, johtava ympäristösuunnittelija *Jaakko Vähämäki*, maanmittausteknikko *Sirpa Hannula*, maankäyttötekniikko *Jorma Hopponen*, kaavoitusinsinööri *Mikko Järvi*, suunnitteluavustajat *Kimmo Kangas*, *Eeva Juusela*, suunnitteluharjoittelija *Pauliina Korhonen*.

Tiesuunnittelussa Uudenmaan ELY-keskusta (Tiehallintoa) edustivat projektipäällikkö *Kirsti Keto*, *Ari Puhakka*, *Elisa Sanasvuori*, *Liisa Koskela*. Kehä III:n tiesuunnitelman (2010) laati konsulttina Finnmap Infra Oy / *Jorma Laakso*, *Niko Janhunen*.

Uudenmaan ELY-keskuksesta kaavan suunnitteluun osallistuivat *Jussi Heinämies*, *Aimo Huhdanmäki* ja *Hannu Palmén*.

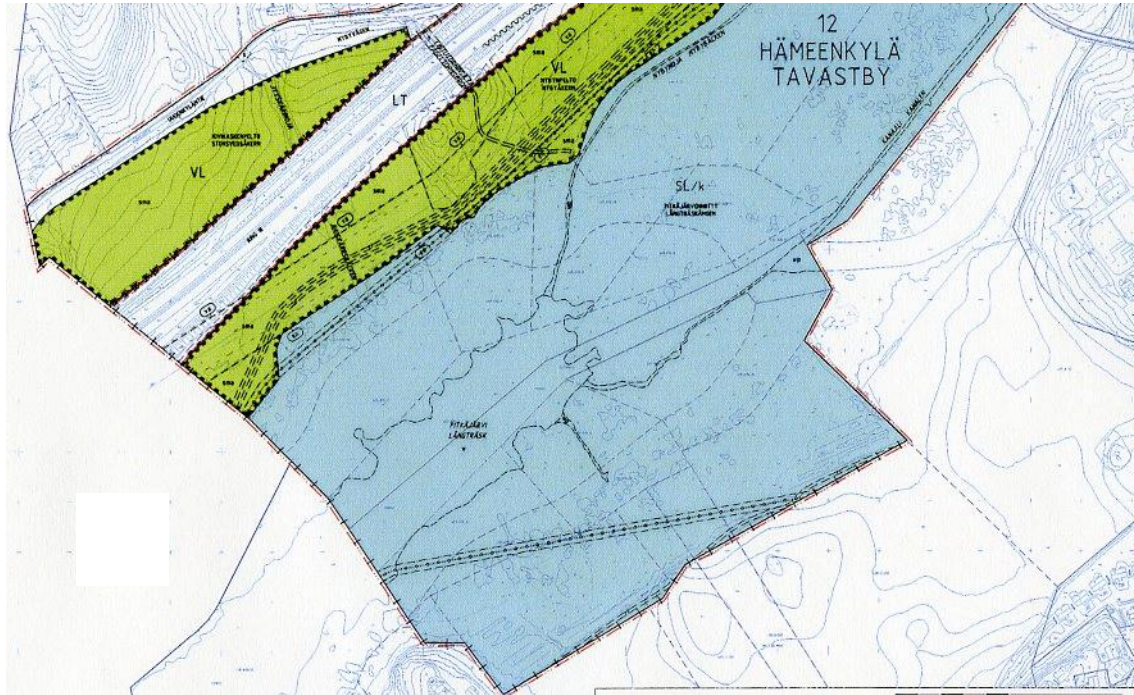
Fingrid Oyj:stä osallistuivat *Mika Penttilä*, *Tommi Olsson* ja *Max Isaksson*.

Fortum Sähkönsiirto Oy:stä osallistui *Sami Kanerva*.

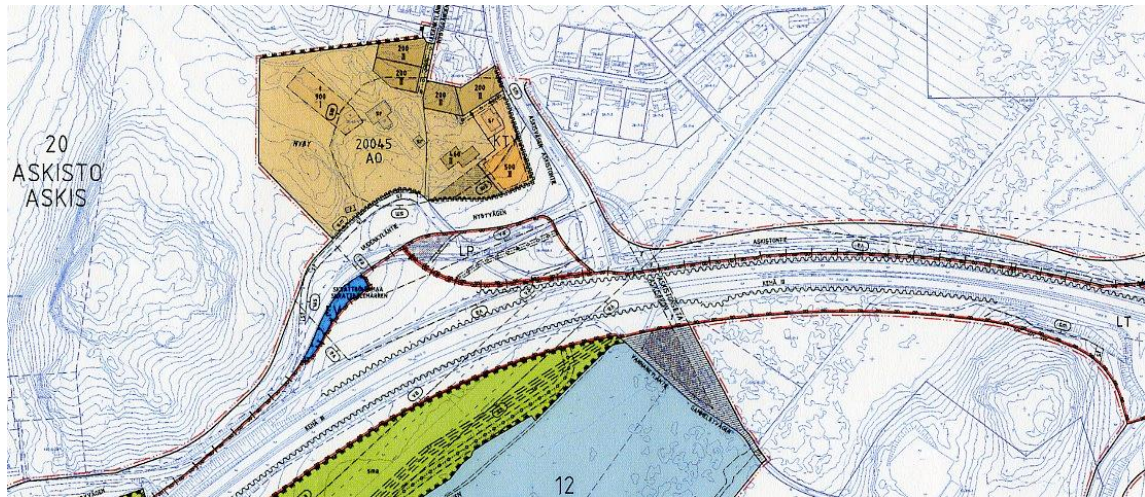
Gasum Oy:stä osallistuivat *Taneli Ojanen*.

Työteho-seura ry:tä edusti *Tarmo Luoma*, konsulttina arkkitehti *Tarja Suutala*.

Yksityisiä maanomistajia ovat edustaneet *Benita Nyqvist* sekä *Eero* ja *Mira Mannermaa*.

A.

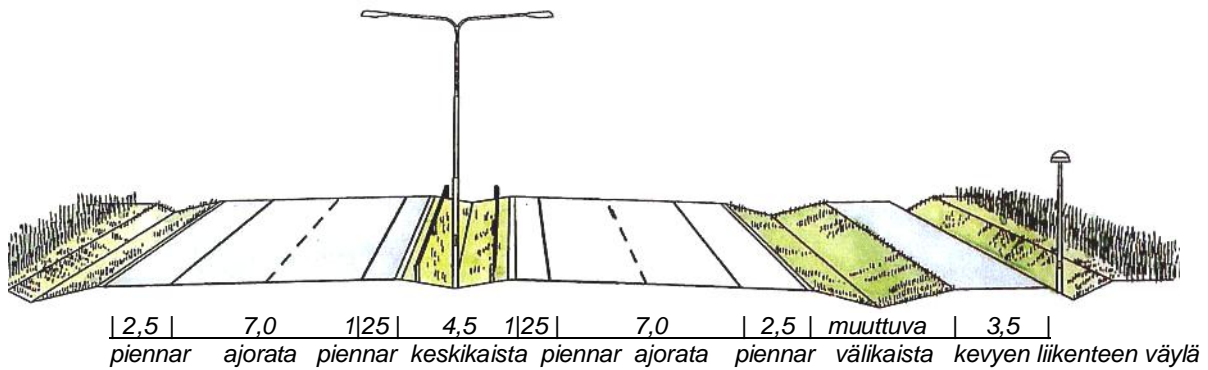
B.

C.

MRA 27 §:n mukaisesti 21.1. – 19.2.2015 nähtävillä ollut asemakaavaehdotus 200400

5. Asemakaavan kuvaus

Kehä III:n poikkileikkauksen mitoitus välillä Vanhakartano (Espoon raja) – Vihdintie.

Kaavaratkaisu

• **Maantien alueet LT**

Asemakaavassa osoitetaan Kehä III:n tiesuunnitelman (2010) mukainen tiealue. Tähän sisältyvät myös nykyiset Kakolanmäen eteläreuna ja Juusteninpuiston pohjoisreuna. Askistontien ylityskohta merkitään eritasoliittymäksi e.

• **Katualueet**

Kaavassa osoitetaan tiesuunnitelmassa (2010) esitetty Askistontien jatke Ainontielle, jolloin Kehä III ylitetään sillalla. Katu yhdistää Kehä III:n etelä- ja pohjoispuoliset tieliittymät. Katuyhteydellä on merkitystä myös paikallisliikenteelle ja joukkoliikenteelle. Tällöin yleiskaavan mukaiselle Friimetsän asuinalueelle voidaan johtaa bussilinja Hämeenkylästä Askiston kautta.

Kaavassa osoitetaan myös tiesuunnitelman mukainen Uudenkyläntien katualue. Katu tulee toimimaan Kehä III:n pohjoisena rinnakkaistienä. Kadun varrelle osoitetaan pysäköintipaikka lintutornille johtavan polun kohdalle.

• **Luonnonsuojelualueet SL**

Asemakaavassa osoitetaan Pitkäjärvenniityn luonnonsuojelualue, joka sisältää Pitkäjärven, Nybynojan ja Kanaalin ohjeelliset vesialueet. Jyyskärienoja ei ole vesilain mukainen vesialue. Pitkäjärvenluhta on maaduntaniittyä, joten Pitkäjärven rantaviiva muuttuu.

• **Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet MA**

Asemakaavassa osoitetaan Nybypellon ja Kivikaskenpellon maisemallisesti arvokkaat peltoalueet. Näille merkitään yleiskaavassa ja ulkoilureitistön yleisuunnitelman luonnoksessa (Vantaan kaupunki, Sonja Semeri 30.5.2012) esitetyt ulkoilureitit ja ratsastusreitit, jotka johtavat Petikon virkistysalueelle.

• **Suojaviheralueet EV**

Juusteninnotkon, Kakolanpellon ja Skrattbölenmaan suojaviheralueet jäävät maantien ja kadun väliin eivätkä siksi sovellu virkistykseen. Kakolanpellon suojaviheralueelle merkitään nykyinen jätevedenpumppaamo et-merkinnällä sekä sille ajoyhteys.

Havainnepiirros asemakaavan sallimasta rakentamisesta kortteliin 20045.

TKa 25.10.2014

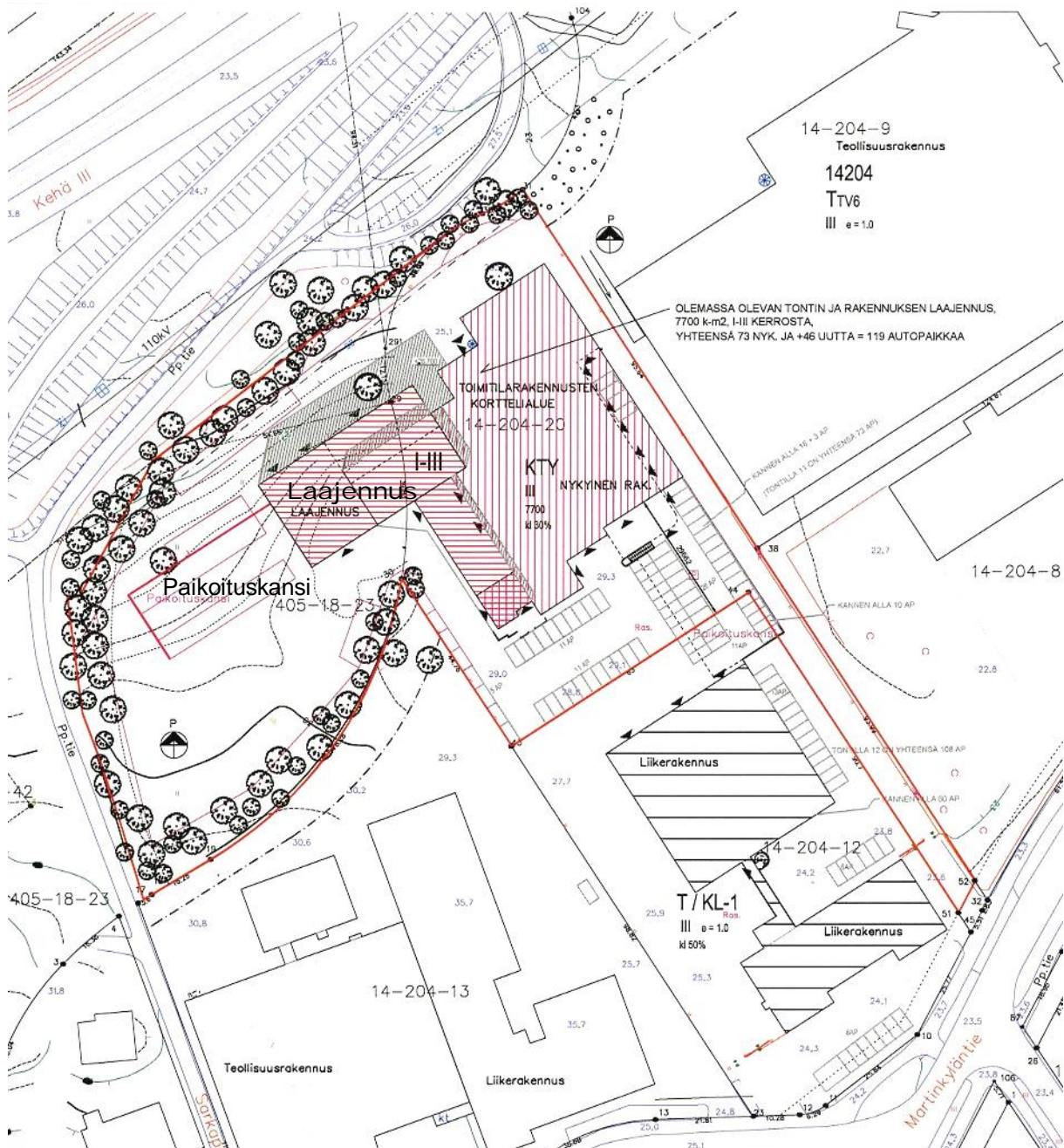
• **Erillispientalojen korttelialue AO korttelissa 20045**

Kortteliin muodostetaan neljä uutta pientalontonttia, kaksi kummallekin nykyiselle tontille. Kunkin uuden tontin rakennusoikeus on 200 k-m², yhteensä 800 k-m². Suurin sallittu kerrosluku on kaksi. Kolmen tontin kulku järjestetään Uudenkyläkujalta ja yhden tontin liittymä tulee Askistontielle. Rakennusten harjakattojen tulee olla Kehä III:n suuntaiset, millä torjutaan tiemelua rakennusten pohjoispuolella. Muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä.

Uudenkyläntie 1:n tontilla käyttötarkoitus muuttuu asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueesta (AL-2) erillispientalojen korttelialueeksi (AO). Nykyisen asuinrakennuksen rakennusoikeus korotetaan 510 k-m²:iin (nyt 360 k-m²), jolloin kellaritila voidaan muuttaa asuinkäyttöön. Lisäksi tontille muodostetaan toimitilarakennusten korttelialuetta KTY (katso alla). Muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä.

• **Toimitilarakennusten korttelialue KTY korttelissa 20045**

Askistontien ja Uudenkyläntien kulmaukseen saa rakentaa liike- ja toimistotiloja sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia tuotanto- ja varastotiloja yhteensä 500 k-m². Suurin kerrosluku on kaksi. Nybyn riihi on suojeltu jo voimassa olevassa asemakaavassa ja sille on mahdollista lohkoa oma tontti. Muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä.

Työteho-seuran tontin maankäyttöluonnos. / Arkkitehtisuunnittelu Oy, Tarja Suutala 18.5.2014.

Nykyinen rakennus 4 676 k-m² ja laajennus 3 000 k-m², yhteensä 7 676 k-m².

Nykyinen rakennusoikeus 6 782 k-m², uusi rakennusoikeus 7 700 k-m², suurin kerrosluku 3.

Autopaikkojen vähimmäismäärät: liikkeet (ei päivittäistavarakauppaa) 1 ap / 50 k-m², toimistot 1 ap / 50 k-m², opetus ja koulutus 1 ap / 70 k-m², teollisuus 1 ap / 100 k-m², varastot 1 ap / 150 k-m².

Autopaikkamäärä kasvaa laajennuksen suhteessa:

- Autopaikat nykyiset 73 ap + uudet 46 ap = 119 ap (1 ap / 65 k-m²)

• **Toimitilarakennusten korttelialue KTY korttelissa 14204**

Teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialue TKL, jolla toimii nyt Työteho-seura ry, muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY. Työteho-seuran opetustoimintaa laajennetaan yleiskaavassa osoitetulle tarpeettomalle liikennealueelle, joka on pääosin kaupungin ja osin valtion omistuksessa ja jo nyt osin vuokrattu Työteho-seuralle.

Alueelle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja, opetus- ja koulutustiloja sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastotiloja, ei kuitenkaan

päivittäistavarakauppaa. Nykyiset koulutustilat on sallittu poikkeamisluvalla, jota on jatkettu 27.6.2014. Jos koulutuskäyttö loppuu, niin aluetta voi käyttää muuhun asemakaavan mukaiseen tarkoitukseen. Tontilla on nyt kolmekerroksinen rakennus, 4676 k-m². Uusi rakennusoikeus on 7700 k-m², jolloin tontille voi rakentaa Työtehoseuran tarvitseman 3000 k-m² suuruisen uudisrakennuksen. Suurin sallittu kerrosluku on kolme.

Kaavaratkaisun perustelut

Asemakaava on oikeusvaikutteisen yleiskaavan (2007) ja Kehä III:n tiesuunnitelman (2010) mukainen. Korttelin 20045 osalta kyseessä on yleiskaavan mukainen täydennysrakentamisalue. Korttelia 14204 laajennetaan alueelle, jota ei tarvita tiealueena.

Rakennettu ympäristö

Asemakaava mahdollistaa Kehä III:n parantamisen ja katusillan Hämeenylästä Askistoon. Kortteliin 20045 rakennetaan neljä omakotitaloa, jotka liittyvät nykyiseen omakotitalorakentamiseen sekä liike-, teollisuus-, tuotanto- ja/tai varastotilaa, joka sijoittuu Uudenkyläntien kulmukseen Kehä III:n melualueelle. Kortteliin 14204 voidaan rakentaa lisää koulutustiloja 3000 k-m².

Luonnonympäristö

Asemakaava turvaa Pitkäjärven lintukosteikon säilymisen. Askistontien jatkeen osalta luonnonympäristöä muuttuu katualueeksi. Avoimina hoidettavat alueet merkitään maisemallisista syistä avoimena säilytettäväksi alueen osaksi (sma).

NybynPELLON ja KivikaskenPELLON lähivirkistysalueilta alkaa avoin maisema, joka jatkuu Espoon puolelle ja liittyy siellä laajempaan viljelymaisemaan. Tämän yhteyden säilyttämiseksi pellot merkitään avoimena säilytettäväksi. Toisaalta Kehä III:n rakentaminen on vaurioittanut maisemaa pysyvästi ja Pitkäjärven rannat ovat kasvaneet umpeen siten, että järvelle ei enää näy. Sellaista laajaa avointa maisemaa, joka alueella oli mahdollisesti keskiajalta aina 1900-luvun jälkipuoliskolle saakka, ei voida enää palauttaa.

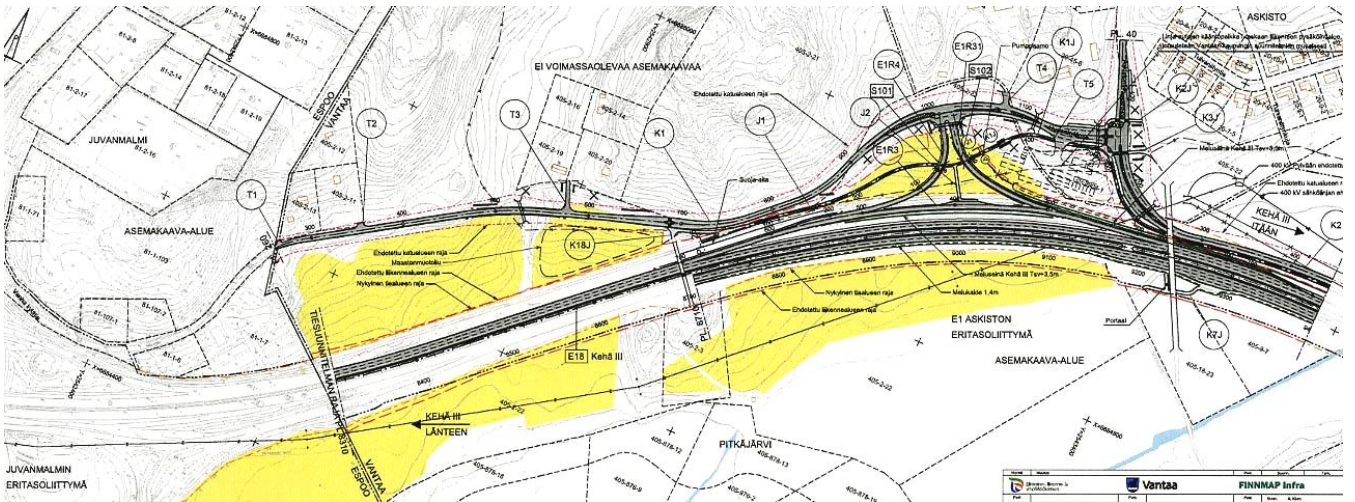
Liikenne

Kehä III:n (E18) parannustoimenpiteillä lisätään tien liikenteenvälityskykyä ja turvataan tärkeän pääväylän liikenteen sujuvuus myös tulevaisuudessa. Liittymiin kohdistuvat toimenpiteet parantavat liikenneturvallisuutta, kun Kehä III:lle liittyminen ja erkaneminen helpottuu. Ilman lisäkaistoja liikennevirran tiheyden kasvu lisää selvästi onnettomuusriskiä.

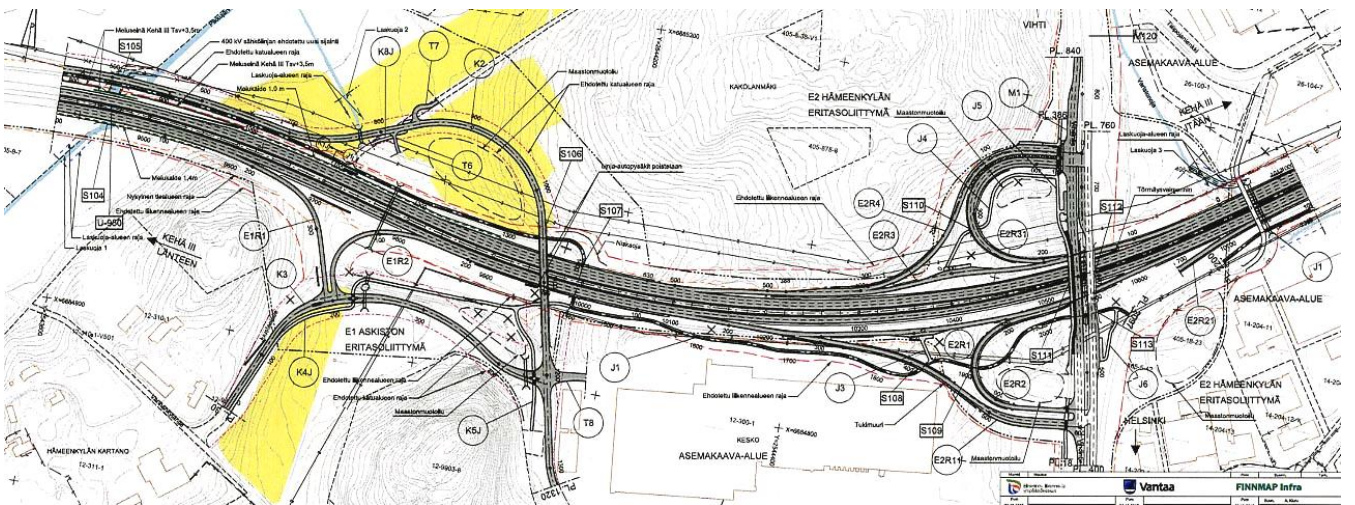
Asemakaava perustuu Kehä III:n tiesuunnitelmaan välille Vanhakartano – Vantaankoski. Maantielain mukaan tiesuunnitelman tulee olla asemakaavan mukainen, joten tiesuunnitelma voidaan hyväksyä vasta, kun asemakaava on tullut voimaan.

Katso tarkemmin tiesuunnitelmaa Vanhakartano – Vantaankoski:
http://www.vantaa.fi/fi/kadut_ja_liikenne/prime101_fi/prime101_fi.aspx

Kehä III:n toisen vaiheen suunnitelmat:
http://www.ely-keskus.fi/fi/Liikenne/tiehankkeet/uusimaa/Keha3_kehittaminen_toinen_vaihe/Sivut/KehaIIIVanhakartanoVantaankoski.aspx

Kehä III:n tiesuunnitelma, länsiosa / Uudenmaan ELY-keskus 2010.

Kehä III:n tiesuunnitelma, itäosa / Uudenmaan ELY-keskus 2010.

Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavassa annetaan tarpeelliset määräykset katoista, julkisivuista, aidoista ja istutuksista ja meluntorjunnasta.

Ympäristön häiriötekijät

Tiesuunnitelmassa on esitetty meluntorjuntaratkaisuuina meluseiniä ja melukaiteita. Asemakaavassa annetaan ääneneristävyydemääräykset lento- ja tiemelua vastaan.

Tiesuunnitelmaa laadittaessa tutkittiin maavallia Uudenkyläntien pohjoispuolelle Uudenkyläntie 1:n kohdalle. Meluvallirakenne olisi huomattavan kallis, sen perustana tulisi olla louhetta, eikä vallilla saavuteta parannusta melutilanteeseen talon pihalla, koska maasto kohoaa talolle päin.

Uudet asuinrakennukset sijoittuvat nykyisen talon pohjoispuolelle alueelle, jossa tiemelutaso on 55 – 60 dB ennen Kehä III:n melusteiden rakentamista ja alle 55 dB melusteiden rakentamisen jälkeen. Uudet asuinrakennukset tulee rakentaa Kehä III:n suuntaisesti siten, että uudisrakennusten pohjoispuolelle jää alle 55 dB:n piha-alue.

Asuntojen ääneneristävyydeksi lento- ja tieliikennemelua vastaan määrätään ΔL 35 dB. Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen osalta ääneneristävyydeksi lento- ja tieliikennemelua vastaan määrätään ΔL 30 dB.

Uudenkyläntien pohjoispuolelle sijoittuu 500 k-m² suuruinen toimitilarakennus, jolla ei ole merkittävää melua vähentävää vaikutusta. Rakennuksen harjan tulee kuitenkin olla Uudenkyläntien suuntainen.

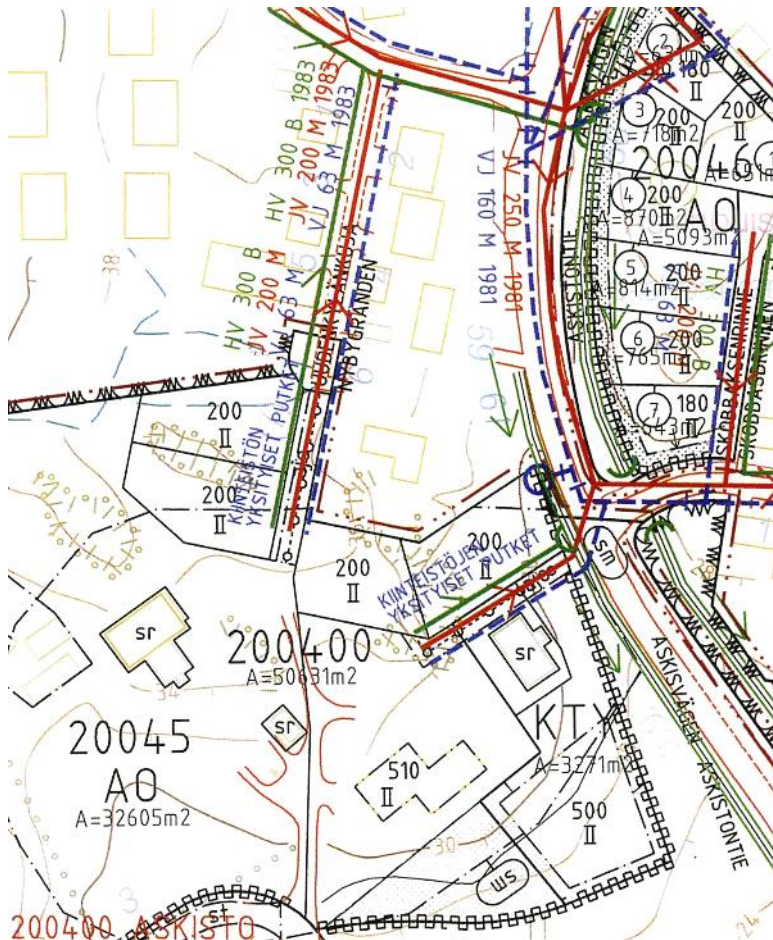
Korttelista 14204 poistetaan mahdollisuus asuntojen rakentamiseen.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Asemakaava sisältää tonttijaon ja tonttijaon muutoksen osaan korttelista 14204.

Tekninen huolto

Voimajohtopylvään uusi paikka on saatu ELTEL Networksilta, joka suunnittelee Fingridille johtosiirtoja.

200400 ASKISTO
Vesihuollon esisuunnitelma.
Elina Komulainen 24.11.2014

• Vesihuolto

Kaavamuutos ei aiheuta vesihuollon johtosiirtoja. Vesihuoltoverkostoa jatketaan Uudenkylänkujan päähän. Kaavasta aiheutuvat vesihuollon suunnittelu- ja rakentamiskustannukset ovat arviolta 27 000 €. Askistontien varrelle kaavoitetulle tontille sijoitetaan johtorasite yksityistä vesihuoltoa ja hulevesien johtamista varten, jotta Uudenkylänkujan itäpuoleinen tontti voi liittyä Askistontien vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoihin. Rakentaminen ei aiheuta tarvetta nykyisten putkikokojen kasvattamiseen. Uudenkylänkujan länsipuoleiset tontit voivat liittyä kadun vesihuoltoverkostoon. Kadun itäpuolella tonttien maasto viettää pois-päin Uudenkylänkujalta, joten nämä tontit johtavat hulevedet Askistontien avo-ojiin.

Asemakaava-alue sijoittuu Pitkäljärven tulvaherkälle valuma-alueelle.

Toimitilarakennusten korttelialueella hulevesiä on viivytettävä ja hulevesisuunnitelma on esitettävä rakennuslupaa haattaessa. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamiitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Pientalorakentajilta ei edellytetä hulevesisuunnitelman laatimista, mutta hulevesien hallintaan on silti syytä kiinnittää huomiota ja myös pientalotonteille suositellaan hulevesien viivytystä esimerkiksi runsaan kasvillisuuden avulla. Kattovedet voidaan imeyttää tontilla, mikäli maaperä soveltuu imeytykseen ja

siitä ei aiheudu haittaa naapureille tai perustusten kuivatukselle. Huleveden käsittely on suunniteltava tonttikohtaisesti ja suunnittelussa tulee huomioida Vantaan kaupungin hulevesiohjelma.

Nimistö

- **Askistontie, Askisvägen** Askistontie jatketaan Ainontielle. 1958 Harjutie. Nykyinen nimi annettiin asuinalueen mukaan 1974 ja tuli asemakaavaan 1979. (Osoitekartta 1958; Nr 1974; Nr 30.5.2011; Nr 8.4.2013)
- **Juusteninnotko, Juustensdälden** Suojaviheralue Kehä III:n ja Tavastkullantien välissä. Läheisten Juustenipuiston (1980) ja Juustenintien (1980) mukaan, ne amiraali Bengt Juustenin (noin 1550 – 1609) mukaan. Hän sai sekä Tavastkullan että Malmgårdin kartanot 1579. (Nr 12.11.2012; Nr 8.4.2013)
- **Jyyskäriinoa, Juuskärribäcken** Luonnonoja, joka laskee Uudenkyläntien ja Kehä III:n ali Pitkjärveen. Vanhasta nimestä 1824 Juss Ängen (niitty), 1913 Ljuskärri (niitty), 1963 juuskar (pelto), juuskärsbekken (oja), 1966 Jyyskäri (mökki). – Nimeen sisältyy kantatalonnimi Jussas (1700 Jussas, Jyssas, 1702 Jus, 1706 Juus, 1745 Jussas). Ylempi pelto on raivattu suosta niityksi jo ennen isojakoa, koska isojaossa niitystä tuli Nybyn maata. (MHA 1824, SLS 1913, SLS 1963, Kotus 1966; Kepsu 2005; Nr 19.5.2014)
- **Kakolanpelto, Kakolaäkern** Suojaviheralue Askistontien ja Kehä III:n välissä. Vanhasta paikannimestä, 1933 Kakolanpelto. Nimeen sisältyy torpan nimi Kakola, siihen ilmeisesti ilmansuunta kako eli kaakko. (Nr 12.11.2012; Nr 8.4.2013)
- **Kanaali, Kanalen** Pikkujärvestä Pitkjärveen laskeva oja. Vanhasta paikannimestä 1847 Kanal, 1913 Kanalen, 1959 Kanaali, 1963 kanaaln. Oja on kaivettu suoraksi, koska tulva on usein katkaissut Vanhankyläntien. (MHA 1847; SLS 1913; Tieltk 19.1.1959; SLS 1963; Nr 14.5.2012; Nr 8.4.2013)
- **Kivikaskenpelto, Stensvedsäkern** Lähivirkistysalue Uudenkyläntien ja Kehä III:n välissä. Vanhasta Helsingin pitäjän ja Espoon rajamerkitä, joka sijaitti Uudenkyläntien varrella. Se oli 1690-luvulla Brenborgs Råå (Brendbergs rå?), 1697 Stenswedh, 1700 Steenkers råå, Steensvedzrå, Mus Råå, 1740 Stenswedzrå, 1749 Stenskärs Rå. Niitty on ollut 1824 Storängen. Peltoa sanottiin 1963 diuupbekkookärn, vanha kansa sanoi ookorn. (Nr 8.4.2013)
- **Kehä III, Ring III** Ohikulkutien linjausta tutkittiin 1954-55. Tienrakennus alkoi Hakunilasta 1960 ja tietä oli Jorvakseen asti 1965. Tien muuttaminen kaksiajorataiseksi alkoi 1960-luvun lopulla. Nimenä esiintyy 1958 n. s. kehätie, suunniteltu Bemböle-Östersundomin tie, 1960 Helsingin ohikulkutie, ns. Kehätie, 1969 tie sai nimen Kehä III, jonka TVH ilmoitti Vantaalle 1973. – Nimi kuvaa tien roolia (kehätie) ja asemaa (kolmas) pääkaupunkiseudun liikenneverkossa.
- **Nyby** Hämeenkyän kantataloja (1700 Nybyssen, 1702 Nybys, 1749 Nybyss, 1846 Nyby).
- **Nybynoja, Nybybäcken** Luonnonoja, laskee Nybyn talon luota Pitkjärveen. (Nr 20.1.2014)
- **Nybynpelto, Nybyäkernn** Maisemapelto Kehä III:n eteläpuolella. Ollut Nybyn maata. Maarekisteritilan nimenä on yhä Nyby. (Nr 20.1.2014)
- **Pitkjärvenluhta, Långträskmaren** 2015. Luonnonsuojelualue Pitkjärven koillispuolella. Sanottu Pitkjärvenniitty, mutta luontotyyppi on luhta. (Nr 19.1.2015)
- **Pitkjärvi, Långträsk** 1690-luvulla Gambbelby Träsket, 1691-1750 Lång Träsk, 1774 Gammelgårds Träsket, 1885 Gammelgård by träsk, 1780 Gammelgårds eller Lång träsket, 1826-1930 Långträsk, 1847 Lång Träsket, 1877-78 Оз. Лонг Треस्कъ, 1910 Оз. Лонг-треस्कъ (järvi Långträsk), 1935 Pitkjärvi, Långträsk. Pitkjärvi on yleisimpiä järvennimiämme (noin 170 kpl). Långträsk löytyy 21 pitäjästä. – Saulo Kepsu (2005, 2008) esittää, että järven entinen nimi on ollut *Kauk(a)järvi, koska Tuusulanjärvi on ollut Kaukajärvi (1771 Kauk järvi insjö) ja lounaampana on Kauklahti, Vihdissä on Kaukajärvi ja kauka tarkoittaa pitkä. Myös Pitkjärven vanhin asutus (Vanhakartano) olisi ollut alun perin *Kaukajärvi. Långträsk olisi ruotsinnos. Järvi on lähes viisi kilometriä pitkä. (MHA; Broterus; Pk 1935; Paikkala 1992; Kepsu 2005 ja 2008)

- **Rasinpää**, Sarkatien kohdalla on ollut 1700 Rasimpä äng, Rasimpä åker. Rasi on polttamatta jäänyt kaski. (Nr 8.4.2013)
- **Sarkapolku, Tegstigen**, 1975, Variston heinäkoruu-aiheesta.
- **Skrattbölenmaa, Skratbølemarken** Suojaviheralue Uudenkyläntien ja Kehä III:n välissä. Hävinneen kylän nimestä, 1556 Skratteböle, 1563 Skratbøle. Kylässä on ollut 1500-luvulla kaksi taloa. (Nr 7.11.2011; Nr 8.4.2013)
- **Tavastkullanmäki, Tavastkullabacken** Katu, vanhasta mäennimestä, 1963 tavastkullabakkan. 1931 Kylätie Gammelgårdista, 1946 Gammelgårdista. 1953 tie Vanhaankylään, 1955-59 Hämeenkylä – Espoon raja kylätie, 1958 Vanhankyläntie, 1959 Vanhankylän kylätie, 1960 Hämeenkylä – Espoon rajan kylätie, joka hyväksyttiin valtion paikallistieksi, 1966 Espoon rajalle vievä paikallistie, 1966 Vanhankyläntie, 1980 Vanhankyläntie, Gammelbyvägen. Loppuosasta tuli 1986 Uudenkyläntie. Kartoilla 1974 pohjoisosa on kävelytienä, 1984 tie oli katkaistu autoliikenteeltä eteläpäästään ja 1997 katkaistu myös keskeltä. Koska kahdella eri kadulla ei saa olla samaa nimeä, annetaan Hämeenkylä kartanon kohdalle uusi nimi. (Nr 19.1.2015)
- **Tavastkullantie, Tavastkullavägen** Katu Askistontieltä Tavastkullanmäelle, johtaa Hämeenkylä (Tavastkullan) kartanolle. Nimi tuli karttaan 1979. Juustentie (1980) jää pois, koska sama nimi on myös asuntokadulla Malminkartanossa (1978). Amiraali Bengt Juusten omisti 1500-luvulla sekä Tavastkullan että Malmgårdin kartanot. (Nr 30.5.2011; Nr 8.4.2013)
- **Uudenkylänkuja, Nybygränden** 1979 Nybyнкуja, Nybygränden, 1986 nykyinen nimi Uudenkyläntien mukaisesti. (Nr 8.4.2013)
- **Uudenkyläntie, Nybyvägen** 1959 Vanhankylän kylätie, 1966 Vanhankyläntie, 1984 nykyinen nimi talon nimestä Nyby. (Tieltk 11.8.1959; Nr 15.8.1966; Nr 8.4.2013)

Lähteet

Kepsu, Saulo; Uuteen maahan – Helsingin ja Vantaan vanha asutus ja nimistö. Suomalaisen kirjallisuuden seuran toimituksia 1027. Tampere 2005.

Kepsu, Saulo; Espoon vanha asutusnimistö. Espoon kaupungin teoksessa Kylä-Espoo s. 9-156, Gummerus, Jyväskylä 2008.

Kotus: Kotimaisten kielten keskus, nimiarkisto, Helsinki.

MHA: Maanmittaushallituksen arkisto, mikrofilmikartat, Helsinki.

Nr: Kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä.

Paikkala, Sirkka (toim.); Espoon kaupunkisuunnitteluvirasto, nimistöyksikkö: Järvi-Espoo. 1992

SLS: Svenska Litteratursällskapet i Finland, Helsingfors.

Tieltk: Helsingin maalaiskunnan tielautakunta.

Asemakaavan keskeiset vaikutukset

• **Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen**

E18-tien parantaminen edistää toimintamahdollisuuksia tien koko vaikutusalueella Turusta Pietariin ja parantaa liikenneturvallisuutta.

• **Vaikutukset suhteessa nykytilanteeseen**

Alueelle rakennetaan uusia teitä (Askistontie, parannettu Uudenkyläntie), rampeja, silta ja melusteitä. Nybyn talon pohjoispuolelle rakennetaan neljä uutta omakotitaloa. Kaava mahdollistaa Työtehoseuran opetustilojen laajentamisen.

• **Vaikutukset suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan**

Asemakaava-alue laajenee liikenne-, katu-, luonnonsuojelu- ja virkistysalueina. Nybyn tilalle osoitetaan lisärakentamista ja Työtehoseuran tonttia laajennetaan.

• **Vaikutukset suhteessa rakennettuun ympäristöön**

Asemakaava sallii täydennysrakentamista. Kehä III:n melusteet parantavat melutilannetta läheisissä asuinkortteleissa.

• **Vaikutukset suhteessa luontoon, luonnonympäristöön ja maisemaan**

Erityisesti Kehä III:n melusteet ja rampit, Askistontien jatke ja Askistontien silta tulevat näkymään maisemassa ja muuttavat osaltaan luonnonympäristöä

rakennetuksi ympäristöksi. Kehätien visuaalinen estevaikutus lisääntyy melu-esteiden vuoksi, mutta fyysinen estevaikutus vähenee uuden sillan vuoksi. Kehätien leventämisellä ja Askistontien jatkamisella ei ole merkittävää vaikutusta Pitkäjärven ja Pikkujärven luonnonsuojelualueisiin.

• **Liikenteelliset vaikutukset**

Yleiskaavan (2007) tuottaman maankäytön liikenteelliset vaikutukset on tutkittu yleiskaavan laatimisen yhteydessä. Kehä III:n tiesuunnitelmassa (2010) on arvioitu meluvaikutukset ja liikenneturvallisuus.

Työtehosteuran laajennus lisää liikennettä Martinkyläntielle noin 100 ajon/vrk. Tästä jo voimassa oleva asemakaava tuottaa noin 70 ajon/vrk ja rakennus-oikeuden lisäys noin 30 ajon/vrk. Neljän omakotitalon rakentaminen lisää liikennettä Uudenkylänkujalla noin 9 ajon/vrk ja Askistontielle 12 ajon/vrk. Nämä eivät vaikuta merkittävästi liikenteen, liittymien tai katuverkon toimivuuteen.

Tiesuunnitelma parantaa liikenteen välityskykyä ja sujuvuutta, liikenneturvallisuutta, joukkoliikenteen sujuvuutta sekä kevyen liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Myös ympäristöhaitat pienenevät. (ELY-keskus)

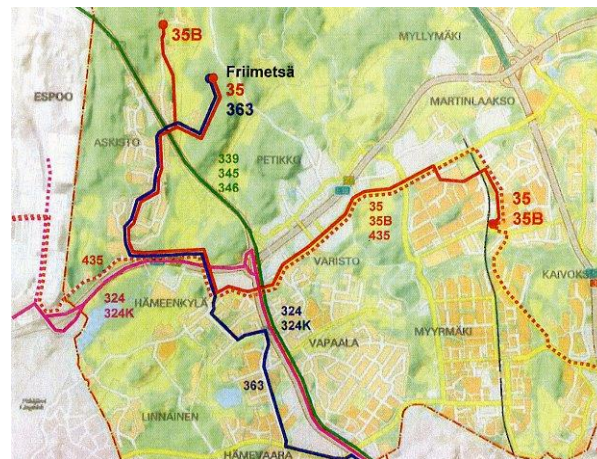
Kehä III:n parantamisen keskeiset vaikutukset:

Parannustoimenpiteillä lisätään Kehä III:n liikenteenvälityskykyä ja turvataan tärkeän pääväylän liikenteen sujuvuus myös tulevaisuudessa. Suunnitelluilla parannuksilla ei voida estää ruuhkautumista kokonaan, mutta niillä hillitään ruuhkaliikenteen määrän kasvua merkittävästi ja sitä kautta myös kustannusten ja ympäristöhaittojen lisääntymistä. (ELY-keskus, hanke-esite)

Liittymiin kohdistuvat toimenpiteet parantavat liikenteen turvallisuutta Kehä III:lle liittymisen ja siitä erkanemisen helpottuessa. Myös lisäkaistat parantavat turvallisuutta. Ilman niitä tapahtuva liikennevirran tiheyden kasvu nostaisi selvästi onnettomuusriskiä. (ELY-keskus, hanke-esite)

Askiston bussilinjat keväällä 2014.

Askiston mahdolliset bussilinjat, kun Askistonsilta ja Frimetsä on rakennettu.

Bussipysäkkijärjestelyjen kehittäminen parantaa joukkoliikenteen sujuvuutta. Samoin Askistontien ja Tavastkullantien yhdistävän uuden katu yhteyden rakentaminen antaa mahdollisuudet Askiston ja Hämeenkylä joukkoliikenteen tehostamiseen. Kevyen liikenteen väylien täydentäminen ja uudet eritasojärjestelyt mm. Askistossa parantaa kevyen liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. (ELY-keskus, hanke-esite)

Toteutettavilla melu-estratkaisuilla kaikki asuinalueet pystytään suojaamaan Kehä III:lta tulevalta melulta. (ELY-keskus, hanke-esite)

• **Sosiaaliset vaikutukset**

Tien parantaminen sujuvoittaa liikennettä, yhdistää asukkaita ja yrityksiä sekä lyhentää matkoihin käytettyä aikaa. Omakotitonttien kaavoitus lisää asuntojen väljyyttä ja tuo uusia naapureita. Toimitilatontin kaavoitus Askistoon lisää palveluja ja mahdollisuuksia yritystoimintaan. Työtehoseuran lisärakentaminen parantaa opiskelumahdollisuuksia.

6. Asemakaavan toteutus

Asemakaavaan liittyy toteuttamissopimus korttelin 20045 tonttien 4 ja 6 osalta ja maakauppa korttelin 14204 tontin 20 osalta.

Kehä III:n parantamisen ensimmäinen vaihe valmistui keväällä 2012. Toinen vaihe välillä Lentoasemantie – Porvoonväylä valmistuu 2016.

Kehä III:n kehittämisen kolmas vaihe sisältää välin Vanhakartanosta Pakkalaan. Tähän asemakaavaan sisältyvän osuuden Vanhakartano – Vantaankoski tiesuunnitelman hallinnollinen käsittely on käynnissä. Osuuden Vantaankoski – Pakkala tiesuunnitelman tarkistus on valmistunut. Rakennussuunnittelun ja toteutuksen ajankohta on avoin. Kehä III:n kehittäminen on esitetty vuoden 2012 liikennepoliittisessa selonteossa yhtenä vuosien 2016 – 2022 liikenneverkon kehittämisohjelman hankkeena. Maantielain mukaan tiesuunnitelman tulee olla asemakaavan mukainen. Tällä asemakaavalla luodaan edellytykset tiehankkeen toteuttamiselle.

KTY-korttelin 14204 osalta maantien tiealue siirtyy kaupungin omistukseen, kun asemakaava tulee voimaan. Sen jälkeen Uudenmaan ELY-keskuksen on lakkautettava tieoikeus.

Kortteleiden 14204 ja 20045 rakennushankkeet voidaan toteuttaa, kun asemakaava on tullut voimaan.

Kiinteistö Oy Sarkatie 1 on saanut poikkeamisluvan 27.6.2014 koulutuskäytön jatkamiseksi tontilla 14-204-11 (14-0033-14-POP), ja suunnittelutarveratkaisun tilapäisen hallin pysyttämiseksi tilalla 405-18-23.

Valtio lunastaa asemakaavalla kaavoitettavat maantien alueet. Liikennejärjestelyt toteutetaan tie- ja katusuunnitelmien mukaisesti. Rakennusluvista tulee ilmoittaa naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §).

Maankaivamista edellyttävän maankäytön aiheuttamien tutkimusten kustannukset lankeavat muinaismuistolain 15 § mukaan maankäyttöhankkeen toteuttajan kustannettavaksi.

Vantaalla 13.4.2015

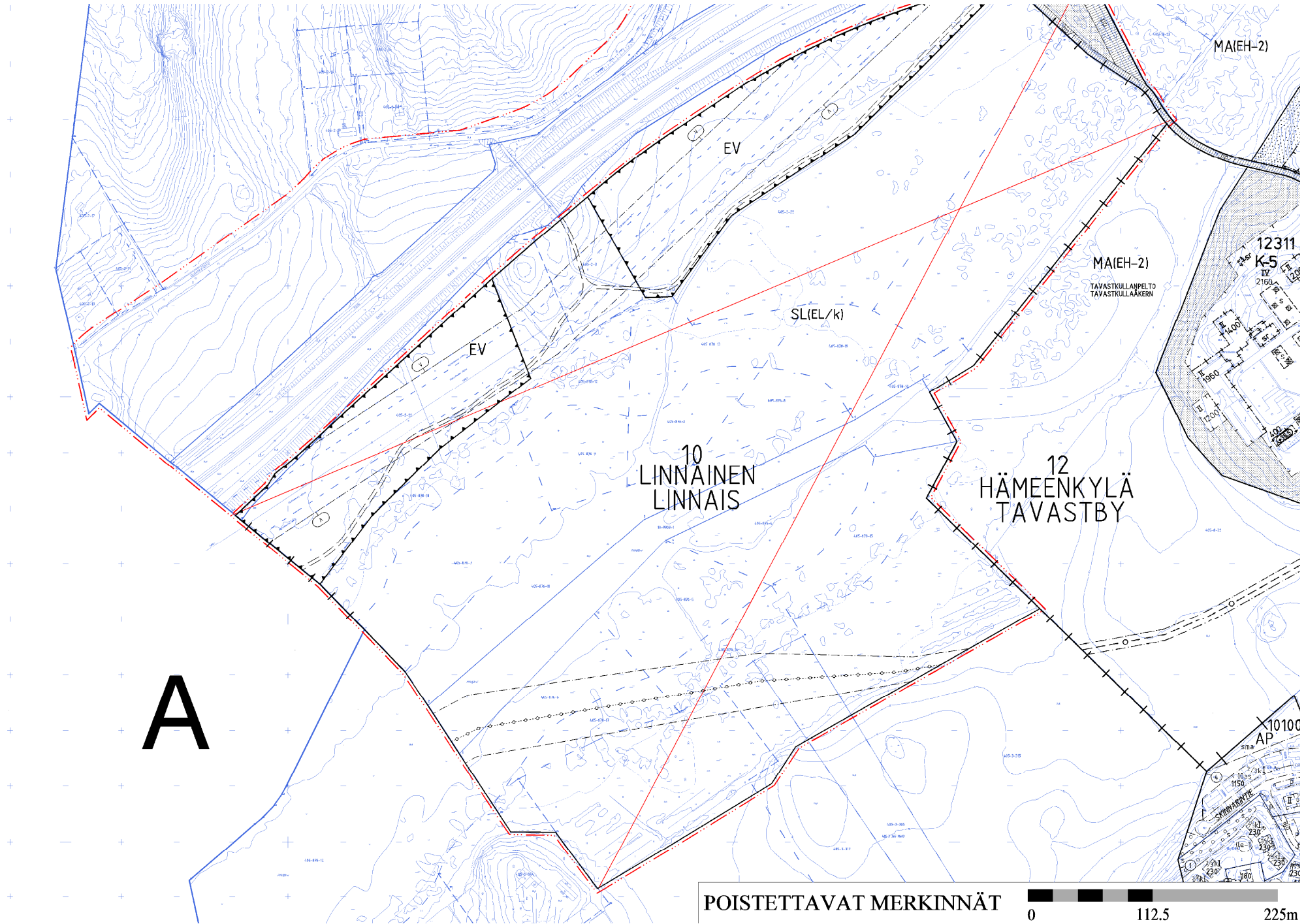
VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu
Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö

Timo Kallaluoto
Aluearkkitehti

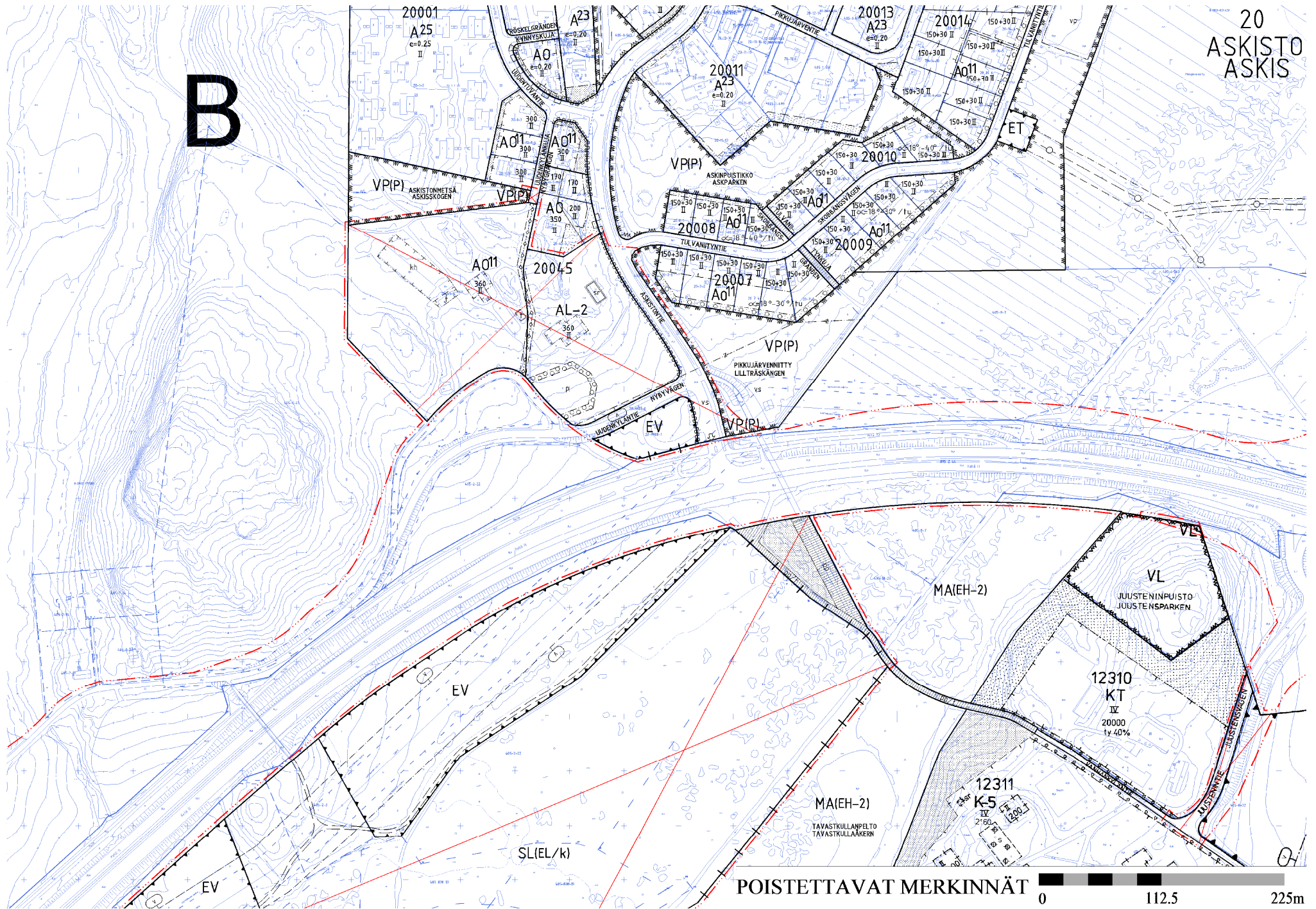
Laatijan yhteystiedot:

Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, Timo Kallaluoto, Kielotie 28, 01300 Vantaa
p. (09) 8392 2675, timo.kallaluoto@vantaa.fi

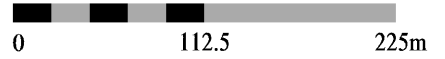

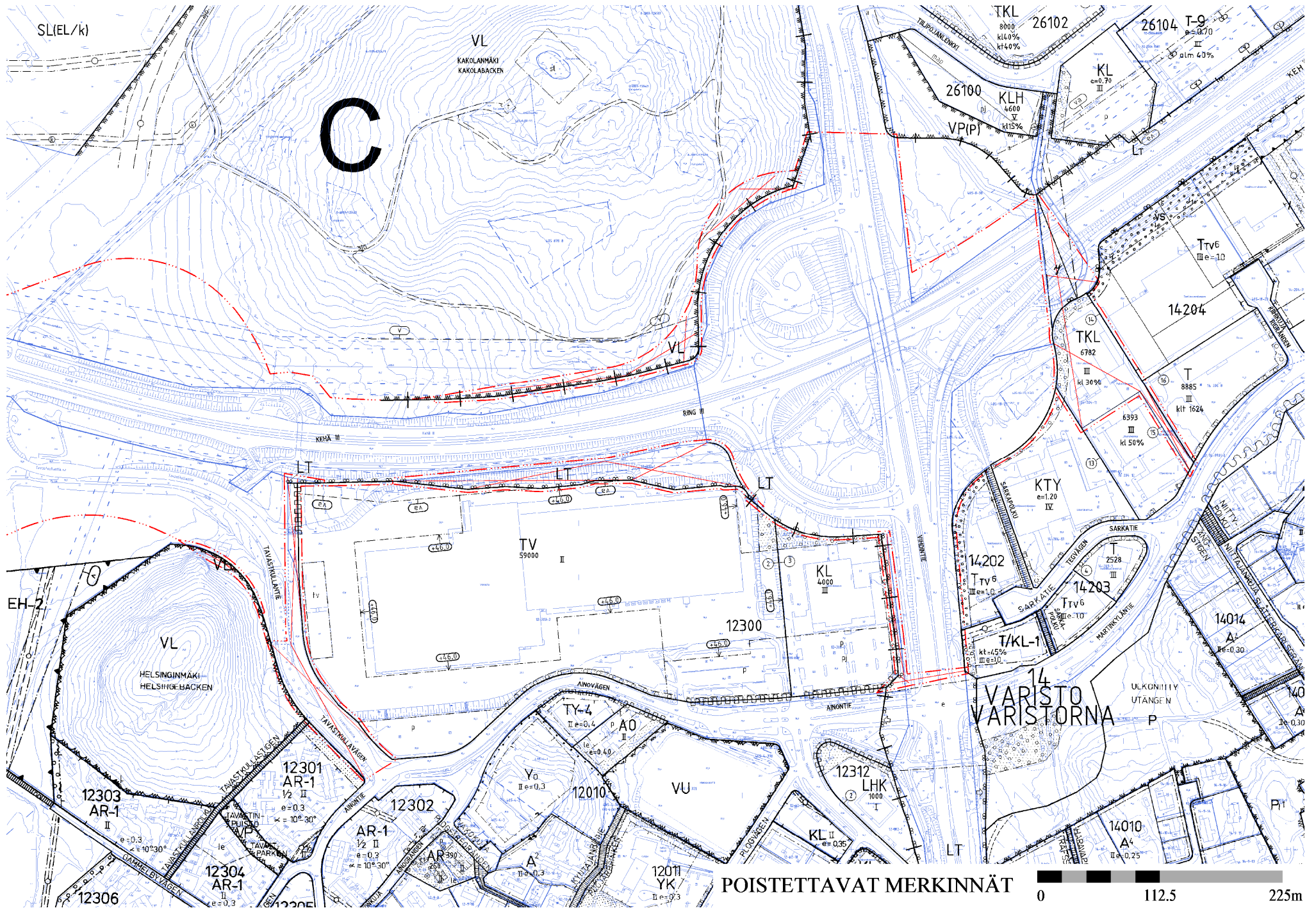
20
ASKISTO
ASKIS

B

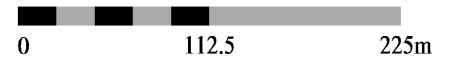

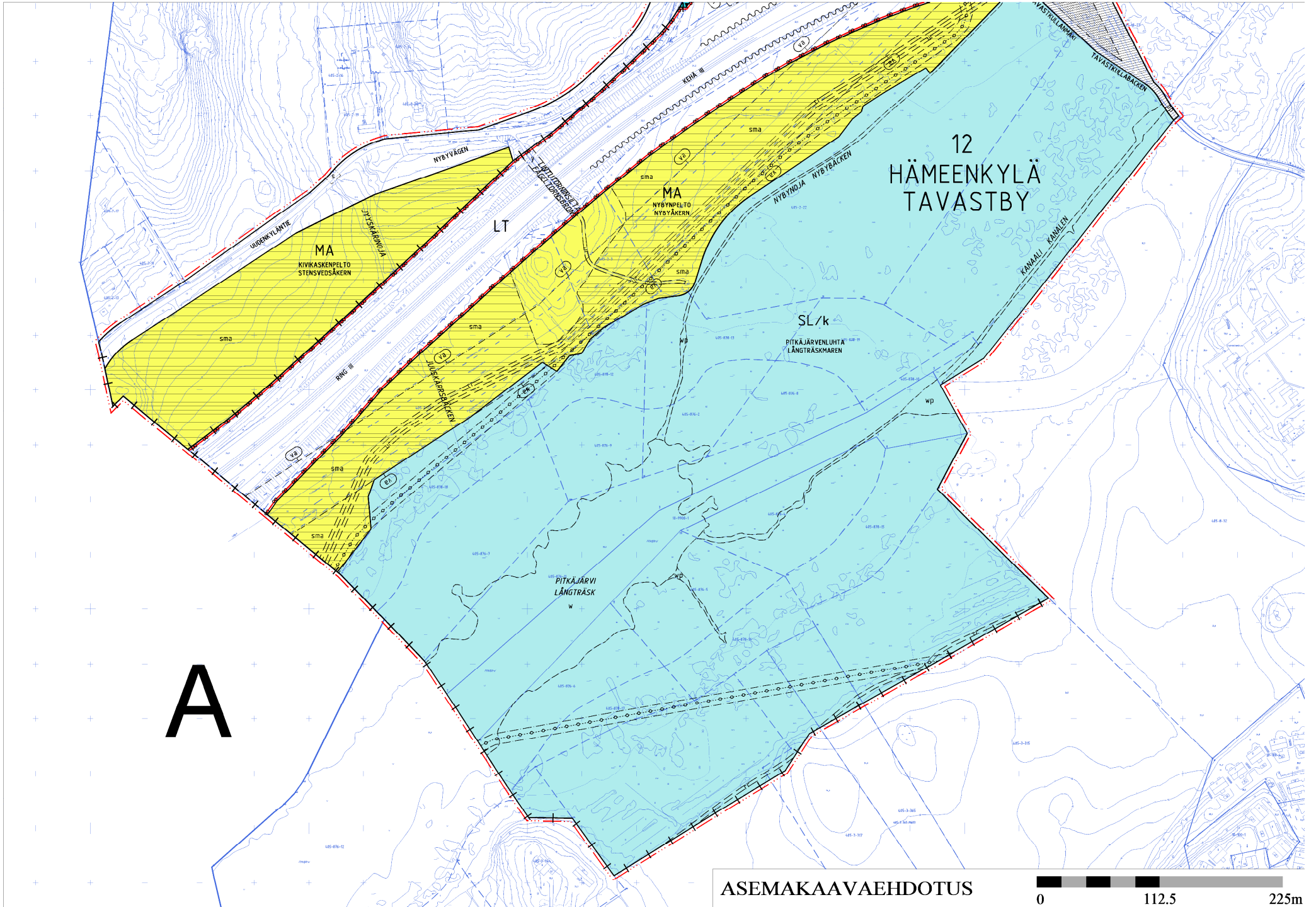
POISTETTAVAT MERKINNÄT

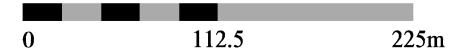
POISTETTAVAT MERKINNÄT

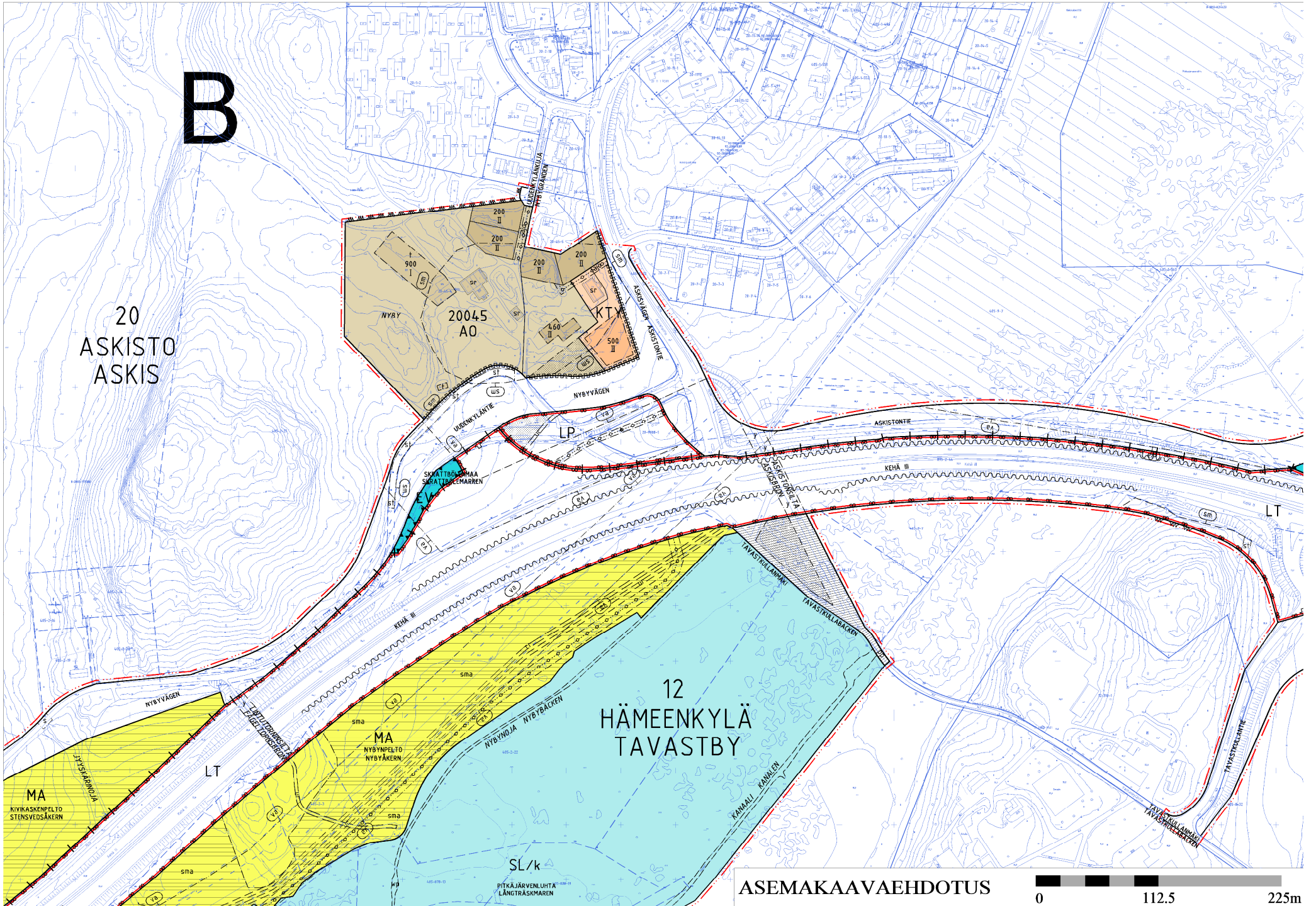

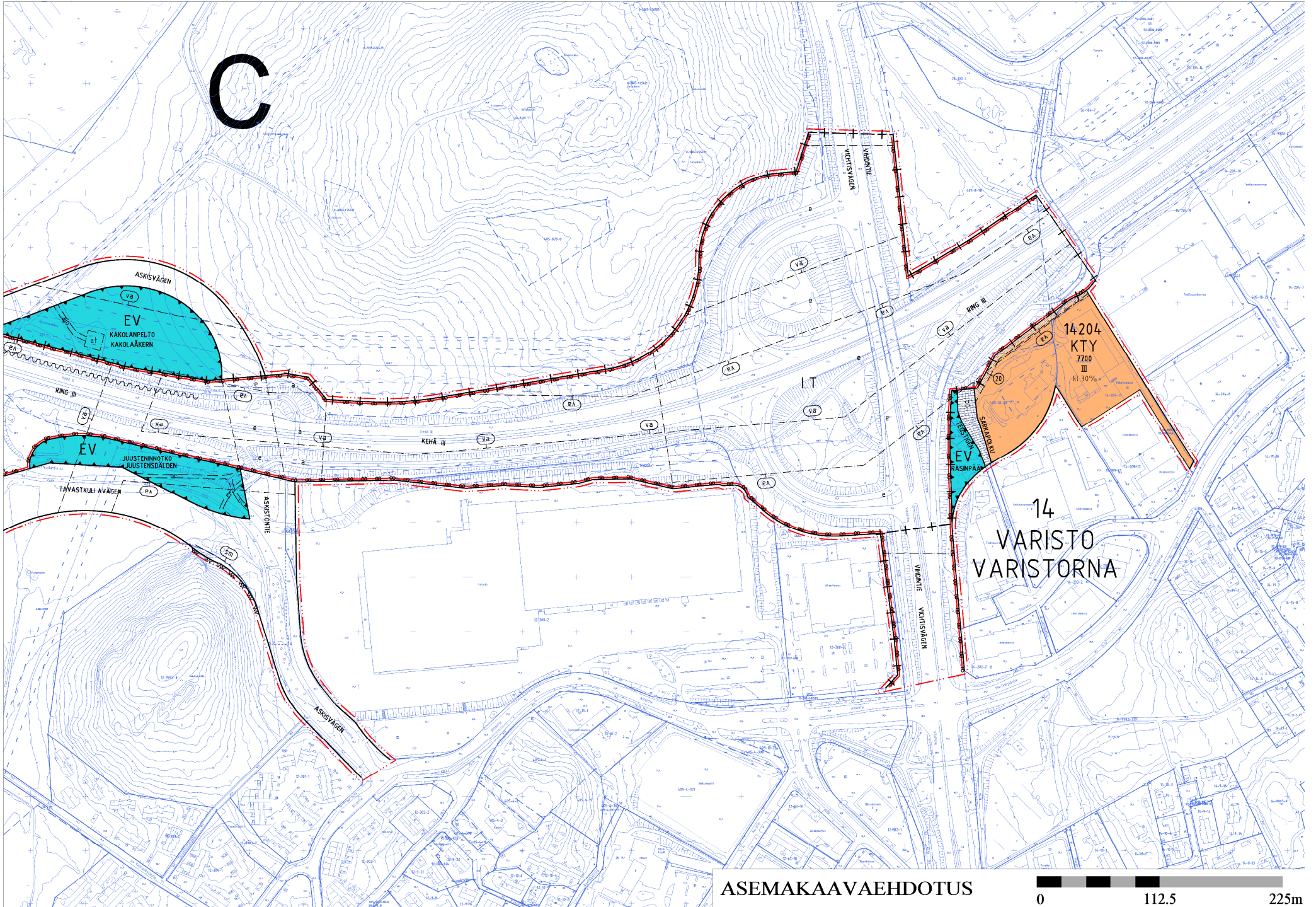

A

ASEMAKAAVAEHDOTUS

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
200400	13.4.2015	683487, 684487, 684488-89
Vantaan kaupunki		Vanda stad
ASKISTO 3		ASKIS 3
Asemakaava		Detaljplan
Kaupunginosa 12, Hämeenkylä		Stadsdel 12, Tavastby
Katu-, liikenne- ja erityisalueet.		Gatu-, trafik- och specialområdena.
Kaupunginosa 14, Varisto		Stadsdel 14, Varistoma
Osa korttelia 14204 sekä katu-, liikenne- ja erityisalueet.		Del av kvarteret 14204 samt gatu-, trafik- och specialområdena.
Kaupunginosa 20, Askisto		Stadsdel 20, Askis
Katu-, liikenne-, erityis- ja maa- ja metsätalousalueet.		Gatu-, trafik-, special- och jord- och skogsbruksområdena.
Asemakaavan muutos		Ändring av detaljplanen
Kaupunginosa 12, Hämeenkylä		Stadsdel 12, Tavastby
Katu-, liikenne-, suojelu- ja maa- ja metsätalousalueet.		Gatu-, trafik-, skydds- och jord- och skogsbruksområdena.
(Kumoutuvan asemakaavan katu-, virkistys-, liikenne- ja maa- ja metsätalousalueet sekä 10 Linnaisen kaupunginosassa erityis- ja suojelualueita, 14 Variston kaupunginosassa liikennealueita ja 20 Askiston kaupunginosassa virkistysalueita.)		(Gatu-, rekreatiions-, trafik- och jord- och skogsbruksområdena samt special- och skyddsområdena i stadsdel 10 Linnais, trafikområde i stadsdel 14 Varistoma och rekreatiionsområde i stadsdel 20 Askis i den plan som upphävs.)
Kaupunginosa 14, Varisto		Stadsdel 14, Varistoma
Osa korttelia 14204 sekä liikennealueita.		Del av kvarteret 14204 samt trafikområde.
Kaupunginosa 20, Askisto		Stadsdel 20, Askis
Osa korttelia 20045 sekä katu- ja liikennealueet.		Del av kvarteret 20045 samt gatu- och trafikområdena.
(Osa kumoutuvan asemakaavan korttelia 20045 sekä katu-, virkistys- ja erityisalueet.)		(Del av kvarteret 20045 samt gatu-, rekreatiions- och specialområdena i den plan som upphävs.)
Tonttijako ja tonttijaon muutokset		Tomtindelning och ändring av tomtindelningen
Kaupunginosa 14, Varisto		Stadsdel 14, Varistoma
Osa korttelia 14204.		Del av kvarteret 14204.
1:2000		1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

- · · · —
AO
 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
 Erillispienalojen korttelialue.
 Uudisrakennuksissa kattokaltevuuden tulee olla vähintään 1:2.
 Uudisrakennuksissa kattomateriaalin tulee olla kattotiili.
 Uudisrakennuksissa tulee olla avoräystäät.
 Uudisrakennuksissa tulee olla harjakatto, jonka tulee olla Kehä III:n suuntainen.
 Rakennusoikeudesta enintään 20 % saa käyttää sellaisina liike-, toimisto- ja työtiloina, jotka eivät häiritse asumista.
 Asuntojen ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemeluun vastaan tulee olla vähintään 35 dB, toimistojen ja vastaavien hiijasten työtilojen 30 dB.
 Suojeltujen Nybyn päärakennuksen ja luhtiitan historialliset, rakennushistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemalliset arvot tulee säilyttää.
 Nybyn navetan (nyt asuinrakennus) kivimuuri on säilytettävä.
 Alueella sijaitsee historiallisen ajan kylänpaikka (Skraffböle), muinaisjäänne on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä.
 Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 autopaikkaa / asunto.

- KTY**
 Toimitilarakennusten korttelialue.
 KTY-alueita korttelissa 20045 koskevia asemakaavamääräyksiä:
 Alueella olevan suojellun Nybyn riihen saa sisustaa liike-, toimisto- ja näyttelytilaksi rakennusoikeuden estämättä, mutta riihen historialliset, rakennushistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemalliset arvot tulee säilyttää.
 Alueelle saa rakentaa liike- ja toimistotiloja sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia tuotanto- ja varastotiloja.
 Uudisrakennuksen harjan tulee olla Uudenkyläntien suuntainen.
 Alueella sijaitsee osa historiallisen ajan kylänpaikkaa (Skraffböle), muinaisjäänne on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä.

DETALJPLANEKETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

- Linje 3 m utanför planområdets gränser.
 Kvartersområde för fristående småhus.
 I nybyggnaderna taklutningen ska vara minst 1:2.
 I nybyggnaderna takmaterialen ska bestå av taktegel.
 I nybyggnaderna ska vara försedda med öppen takfot.
 Nybyggnaderna ska ha sadeltak som ska löpa parallellt med Ring III.
 Av byggrätten får högst 20 % användas för sådana affärs-, kontors- och arbetslokaler som inte stör boendet.
 Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller i bostäder ska vara minst 35 dB, i kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsutrymmen ska vara minst 30 dB.
 De skyddade Nyby huvudbyggnadens och loftbods historiska, byggnadshistoriska, byggnadskonstruktiva och landskapliga värden ska bevaras.
 Nyby ladugårds (nu bostadsbyggnad) stenmur ska bevaras.
 På området ligger en byplats från historisk tid (Skraffböle), fornminnet ska undersökas innan byggnadslov beviljas.
 Minimiantalet bilplatser är 2 bilplatser / bostad.
 Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.
 Bestämmelser som gäller KTY-området i kvarter 20045:
 Den skyddade Nyby rian på området får inredas som affärs-, kontors- och utställningsutrymme utan hinder av byggnadsrätten, men rians historiska, byggnadshistoriska, byggnadskonstruktiva och landskapliga värden ska bevaras.
 På området får byggas affärs- och kontorslokaler och sådana industri- och lagerlokaler som inte stör omgivningen.
 Takkron ska löpa parallellt med Nybyvägen i nybyggnaderna.
 På området ligger en del av byplats från historisk tid (Skraffböle), fornminnet ska undersökas innan byggnadslov beviljas.

Julkisivut Askistontietä ja Uudenkyläntietä vastaan on jäsennettävä ikkunoilla ja muilla julkisivua jäsentävillä rakennusosilla.

Julkisivut tulee valaista Askistontien ja Uudenkyläntien suuntaan kaupunkikuvaan sopivalla tavalla.

Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava reunakivillä pysäköinti- ja istutusalueista.

Pysäköintialueet on rajattava reunakivillä istutusalueista.

Aluetta ei saa käyttää avovarastointiin.

Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla, näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja tiiviillä pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä.

Alueelle rakennettavat autopaikat on rajattava pensasistutuksin tai muurilla.

Toimistojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 30 dB.

Istutettavalle alueen osalle tulee istuttaa puita ja pensaita.

Hulevesiä on viivytettävä.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Liikkeet	1 ap / 35 k-m ²
Toimistot	1 ap / 50 k-m ²
Teollisuus	1 ap / 100 k-m ²
Varastot	1 ap / 150 k-m ²

KTY-alueita korttelissa 14204 koskevia asemakaavamääräyksiä:

Alueelle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja, opetus- ja koulutustiloja sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastotiloja, ei kuitenkaan päivittäistavarakauppaa.

Julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.

Julkisivujen somittelussa ja materiaalivalinnoissa on otettava huomioon, että ne tulee voida valaista kaupunkikuvallisesti sopivalla tavalla.

Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava reunakivillä pysäköinti- ja istutusalueista.

Pysäköintialueet on rajattava reunakivillä istutusalueista.

Aluetta ei saa käyttää avovarastointiin.

Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla, näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä siltä osin kuin se rajoittuu liikenne-, katu-, puisto- tai muuhun yleiseen alueeseen.

Alueelle rakennettavat autopaikat on ympäröitävä pensasistutuksin.

Toimistojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB, opetus- ja koulutustiloissa vähintään 35 dB.

Rakennuslupahakemuksessa tulee esittää selvitys ääneneristävyydestä.

Hulevesiä on viivytettävä.

Pysäköintitiloja saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Liikkeet	1 ap / 50 k-m ²
Toimistot	1 ap / 50 k-m ²
Opetus ja koulutus	1 ap / 70 k-m ²
Teollisuus	1 ap / 100 k-m ²
Varastot	1 ap / 150 k-m ²

Maantien alue.

Maisemallisesti arvokkaalla alueella meluesteiden ulkonäkö on sovittava maisemaan.

Yleinen pysäköintialue.

Suojaviheralue.

Luonnonsuojelualue.

Alueella ei saa tehdä luonnontilaa muuttavia toimenpiteitä.

Fasadennäkö mot Askisvägen och Nybyvägen ska struktureras med fönster och andra byggnadsdelar som strukturerar fasaderna.

Fasaderna ska belysas mot Askisvägen och Nybyvägen på ett sätt som passar ihop med stadsbilden.

Fotgångarområdena ska stenläggas och med kantstenar avgränsas från parkerings- och planteringsområdena.

Parkeringsområden ska med kantstenar avgränsas från planteringsområdena.

Området får inte användas för öppen lagring.

Den del av tomten som används för lastning ska avskämmas med ett minst två meter högt staket, som hindrar insyn eller med en tät planteringszon bestående av träd och buskar.

Bilplatserna som anläggs på området ska gränsas med planteringar av buskar eller med mur.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller i kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsutrymmen ska vara minst 30 dB.

På den del av området som ska planteras, ska det planteras med träd och buskar.

Dagvattnen måste fördröjas.

Minimiantalet bilplatser:

Affärer	1 bp / 35 m ² -vy
Kontorer	1 bp / 50 m ² -vy
Industri	1 bp / 100 m ² -vy
Lager	1 bp / 150 m ² -vy

Bestämmelser som gäller KTY-området i kvarter 14204:

På området får placeras affärs- och kontorslokaler, undervisnings- och utbildningsutrymmen samt sådana industri- och lagerlokaler som inte stör omgivningen, dock inte dagligvaruhandel.

Fasaderna i huset ska göras av högklassiga material och följa ett enhetlig byggnadssätt.

Vid utformning av fasaderna och valet av material bör beaktas att de ska kunna fasadbelysas på ett sätt som passar ihop med stadsbilden.

Fotgångarområdena ska stenläggas och med kantstenar avgränsas från parkerings- och planteringsområdena.

Parkeringsområden ska med kantstenar avgränsas från planteringsområdena.

Området får inte användas för öppen lagring.

Den del av tomten som används för lastning ska avskämmas med ett minst två meter högt staket, som hindrar insyn eller med en planteringszon bestående av träd och buskar till de delar som gränsar till ett trafik-, gatu-, parkområde eller annat allmänt område.

Bilplatserna som anläggs på området skall omges med planteringar av buskar.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller i kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsutrymmen ska vara minst 32 dB, i undervisnings- och utbildningslokaler minst 35 dB.

I byggnadslovensökan ska presenteras uttalande om ljudisolering.

Dagvattnen måste fördröjas.

Parkeringsutrymmen får byggas utöver byggrätten.

Minimiantalet bilplatser:

Affärer	1 bp / 50 m ² -vy
Kontorer	1 bp / 50 m ² -vy
Undervisning och utbildning	1 bp / 70 m ² -vy
Industri	1 bp / 100 m ² -vy
Lager	1 bp / 150 m ² -vy

Område för landsväg.

På området som är värdefullt med tanke på landskapet, ska utseendet av bullerhinder anpassa till landskapet.

Område för allmän parkering.

Skyddsgrönområde.

Naturskyddsområde.

På området får inge vidtas åtgärder som förändrar dess naturförhållanden.

Alueelle saa tehdä alueen käyttötarkoitusta palvelevaa vähäistä rakentamista ja johtoalueilla johtotöitä.

Maiseman kulttuurihistoriallinen ja maisemakuullinen arvo tulee ottaa huomioon. Alueella saa tehdä maiseman- ja luonnonhoitoa.

MA

Maisemallisesti arvokas peltoalue.

Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämäläusunto sähkönsiirrosta kanta- verkossa vastaavalla yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.

Kaupunginosan raja.

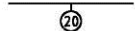
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa - alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.

Sitovan tonttijaoon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Ohjeellinen tontin raja.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

ASKISTONTIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

NYBY

Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.

500

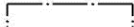
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

kl 30%

Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää liiketiloja varten.

III

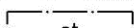
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

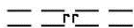
Rakennusala.

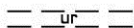
Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.

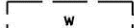
Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

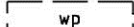
Ohjeellinen ratsastusreitti.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

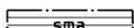
Ohjeellinen vesialue.

Ohjeellinen puro tai pienvesialue.

Istutettava alueen osa.

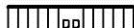

Maisemallisista syistä avoimena säilytettävä alueen osa.

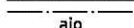

Katu.

Alueella sijaitsee osa historiallisen ajan kyläpaikkaa (Skrattböle), muinaisjäännos on tutkittava ennen rakennussuunnitelman hyväksymistä.

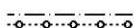
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.

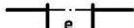
Ajoyhteys.

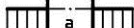
Maakaasujohtoa varten varattu alueen osa.

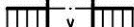
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

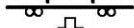
Eritasoristeys.

Kadun tai liikennealueen alittava kevyen liikenteen yhteys.

Kadun tai liikennealueen ylittävä kevyen liikenteen yhteys.

Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

På området får utgöras mindre byggnadsarbeten som betjänar områdets bruksändamål och ledningsarbeten på ledningsområdena.

Landskapets kulturhistoriskt och landskaplig värde ska beaktas. På området ska göras landskaps- och naturvård.

Landskapsmässigt värdefullt åkerområde.

För alla planer som anknyter till byggande ska ett separat utlåtande om korsande ledningar begäras av det bolag som ansvarar för överföringen av elektricitet i stamnätet. I planeringen ska begränsningarna för användningen av farozonen tas i beaktande.

Stadsdelsgräns.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Riktgivande tomtgräns.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Beteckningen anger hur många procent av den tillättna byggnadsrätten som får användas för affärslokaler.

Romersk siffra anger största tillättna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Byggnadsyta.

Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.

Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.

Riktgivande ridrutt.

Riktgivande friluftsled.

Riktgivande vattenområde.

Riktgivande bäck eller småvattenområde.

Del av område som bör planteras.

Del av område som av landskapsmässiga orsaker skall bevaras öppen.

Gata.

På området ligger en del av byplats från historisk tid (Skrattböle), forminnet ska undersökas innan byggnadsplanen godkänns.

För gång- och cykeltrafik reserverad gata.

Körförbindelse.

Del av område reserverad för naturgasledning.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Planskild korsning.

Gång- och cykelförbindelse under gata eller trafikområde.

Gång- och cykelförbindelse över gata eller trafikområde.

Ungefärligt läge för utfart.

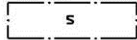
Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

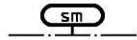
Merkintä, jonka osoittamalle likimääräiselle kohdalle tulee toteuttaa liikennemelulta suojaava este.

/k

Alue on varattu kunnan tarpeisiin.

Suojeltava alueen osa.
Kivisilta.

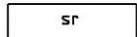
Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös.

Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen (Museovirasto tai kaupunginmuseo) lausunto.

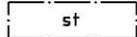
Vaara-alue.

Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta kantaverkossa vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.

Suojeltava rakennus.

Suojeltujen Nybyn päärakennuksen, luhtiaitan ja riihen historialliset, rakennushistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemalliset arvot tulee säilyttää. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Suojeltava tie.

Alueen osa, jolla sijaitsee paikallishistoriallisesti merkittävä tieosuus. Tien nykyinen luonne ja linjaus on säilytettävä. Suuren rantatien mahdollisesti vanhemman linjauksen osalta alueella saattaa sijaita muinaismuistolain (295/63) rauhoitettavia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Alueen rakentamis- ja hoitosuunnitelmista on pyydettävä paikallisen museoviranomaisen lausunto. Aluetta koskevista rakennushankkeista ja kaivutöistä on neuvoteltava Museoviraston kanssa.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

Beteckning som anger den ungefärliga platsen där en⁴ / 4 bullerskärm som skyddar mot trafikbuller skall byggas.

Området är reserverat för kommunens behov.

Del av område som skall skyddas.
Stenbro.

Områdesdel, där det finns en fast fornlämning som fredats med stöd av lagen om fornminnen (295/1963). På basis av fornminneslagen är det förbjudet att gräva i området, att täcka in det, ändra det, skada det eller på annat sätt göra åverkan på området. Utåtande ska begäras av museimyndigheten (Museiverket eller stads-museet) över planer som gäller eller ansluter till området.

Faroområde.

För alla planer som anknyter till byggande ska ett separat utlåtande om korsande ledningar begäras av det bolag som ansvarar för överföringen av elektricitet i stamnätet. I planeringen ska begränsningarna för användningen av farozonen tas i beaktande.

Byggnad som bör skyddas.

De skyddade Nyby huvudbyggnadens, loftbods och rians historiska, byggnadshistoriska, byggnadskonstruktiva och landskapliga värden ska bevaras. Byggnaden får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska lokal museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Väg som skall skyddas.

Del av område inom vilken ett lokalhistoriskt betydelsefullt vägvagnsnitt är beläget. Vägens nuvarande karaktär och sträckning skall bibehållas. I fråga om den eventuella äldre sträckningen av Stora strandvägen kan det i området finnas fasta fornlämningar som är fredade enligt lagen om fornminnen (295/63). Angående områdets byggnads- och skötselplaner ska utlåtande av den lokala museimyndigheten skaffas. Angående byggnadsprojekt och grävningens arbeten som rör området måste Museiverket konsulteras.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda ___/___20___

Pekka Tervonen
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Mätningssavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinaatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ___/___20___

Godkänd av stadsfullmäktige ___/___20___

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	27.03.2015
Kaavan nimi	200400 Askisto 3		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	11.03.2003
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092200400
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	80,3288	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	37,1221
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	43,2067

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	80,3288	100,0	10360	0,01	37,1221	2858
A yhteensä	3,2605	4,1	2160	0,07	-0,9000	1440
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,6306	2,0	8200	0,50	1,6306	8200
T yhteensä	0,0000		0		-0,6745	-6782
V yhteensä	0,0000		0		-0,5374	0
R yhteensä						
L yhteensä	35,8498	44,6	0		33,0364	0
E yhteensä	1,9532	2,4	0		-4,2902	0
S yhteensä	28,1683	35,1	0		-0,6092	0
M yhteensä	9,4664	11,8	0		9,4664	0
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	3	275	2	275

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	80,3288	100,0	10360	0,01	37,1221	2858
A yhteensä	3,2605	4,1	2160	0,07	-0,9000	1440
AO	3,2605	100,0	2160	0,07	0,7219	1800
AL	0,0000		0		-1,6219	-360
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,6306	2,0	8200	0,50	1,6306	8200
KTY	1,6306	100,0	8200	0,50	1,6306	8200
T yhteensä	0,0000		0		-0,6745	-6782
T	0,0000		0		-0,6745	-6782
V yhteensä	0,0000		0		-0,5374	0
VL	0,0000		0		-0,5374	0
R yhteensä						
L yhteensä	35,8498	44,6	0		33,0364	0
Kadut	8,3919	23,4	0		7,0603	0
Kev.liik.kadut	0,5866	1,6	0		0,0887	0
LT	26,0576	72,7	0		25,0737	0
LP	0,8137	2,3	0		0,8137	0
E yhteensä	1,9532	2,4	0		-4,2902	0
E	0,0000		0		-0,1946	0
EV	1,9532	100,0	0		-4,0956	0
S yhteensä	28,1683	35,1	0		-0,6092	0
SL	28,1683	100,0	0		-0,6092	0
M yhteensä	9,4664	11,8	0		9,4664	0
MA	9,4664	100,0	0		9,4664	0
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	3	275	2	275
Asemakaava	3	275	2	275

Kaupunginhallitus 15.12.2014 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot Askisto 3 -asemakaavaehdotuksesta nro 200400, Hämeenkylä, Varisto ja Askisto. Lausuntoja pyydettiin 8 kpl ja saatiin 6 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 Vantaan kaupunginmuseo	Vanhan navetan kivijalalle tulee osoittaa suojelumerkintä. Ei muuta huomautettavaa.	–
NRO 2 Fingrid Oyj	Tulevissa asemakaavoissa voimajohto-alue tulisi merkitä johtoa varten varatuksi alueen osaksi, ei vaara-alueeksi.	–
NRO 3 Gasum Oyj	Kaavaan ei ole merkitty maakaasujohtoa.	–
NRO 4 Espoon kaupunginhallitus	Lausuntoa ei saatu.	–
NRO 5 Museovirasto	Tarkkuusinventointi tulisi tehdä erityisesti tulevien tonttien osalta eikä siirtää sitä tonttien ostajille. Kaavamerkintöjä ja selostusta on tarkistettava.	Tarkistetaan määräys: ”Muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä / rakennussuunnitelman hyväksymistä.” Tarkistetaan kaavaselostusta.
NRO 6 Uudenmaan ELY-keskus	Kaava noudattaa tiesuunnitelmaa ja turvaa Pitkäjärvenniityn luontoarvojen säilymisen. Kantatien (Kehä III) reunassa yli 50 dB yömelualueella sijaitsevat lähivirkistysalueet VL tulee muuttaa suojaviheralueiksi EV, koska ne eivät voi olla toiminnallisia virkistysalueita. LT-alueelle tulee lisätä liittymänuolet. Askistontiellä kantatien kohdalla kaavamerkintä yk tulee muuttaa eritasoliittymää osoittavaksi merkinnäksi e.	SL-alueet muutettu maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi MA. Lisätty liittymänuolet. Merkintä yk muutettu eritasoliittymäksi e.
NRO 7 Vantaan Energia Oy	Lausuntoa ei saatu.	–
NRO 8 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut	Pumppaamolle tulisi varata et-alue ja ajoyhteys. Lisäksi muuta jatkosuunnittelussa huomioitavaa.	Kaavaan lisätään pumppaamolle et-alue ja ajoyhteys.

NRO 1 VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Lausunto

"Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavan muutosehdotuksesta nro 200400. Kaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa Kehä III:n tiesuunnitelman mukaisten ramppien, Askistontien jatkeen ja sillan, Uudenkyläntien rinnakkaiskadun ja meluntorjunnan rakentaminen. Lisäksi Askiston kaupunginosaan mahdollistetaan asuintalon (Nybyn navetta) laajentaminen osoittamalla sille lisärakennusoikeutta, neljän uuden omakotitalon rakentaminen sekä toimitilarakennuksen rakentaminen nykyisille asuin- ja liiketonteille. Samalla kaavoitetaan tiehen liittyviä virkistys- ja suojaviheralueita sekä Pitkäjärvenniityn luonnonsuojelualue ja laajennetaan Variston korttelia 14204. Vantaan kaupunginmuseo on lausunut asiasta mielipiteensä kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma vaiheessa 10.2.2014.

Suunnittelualan tielinjaukset

Kaava-alueella, Kehä III:n pohjoispuolella, Askiston kaupunginosassa sijaitsee Suuren rantatien linjaus, joka Uudenkyläntien kohdalla tulee muuttamaan luonnettaan ja linjastaan kaavan salliman tielaajennuksen toteutuessa. Katu tulee toimimaan Kehä III:n rinnakkaiskatuna. Asia on esitelty Kehä III:n vuonna 2010 tehdyn tiesuunnitelman yhteydessä (Uudenmaan ELY-keskus). Vanhin, keskiaikainen linjaus on huomioitu asemakaavamerkinnällä sm. Kehä III:n eteläpuolella Hämeenkyllän kaupunginosassa Suuren rantatien linjaus jatkuu Vanhankyläntienä. Tämä tiealue säilyy kaavassa jalankululle ja pyöräilylle varattuna alueena.

Askistossa Kehä III:n pohjoispuolella, Kakolanmäestä lounaaseen johtavaa Hämeenkyllän Tavastkullan kyläpaikan tiestä osa jää kaavan toteutuessa Askistontien alle. Linjaus kuuluu Kehä III:n tiesuunnitelma alueelle.

Kaupunginmuseo on kiinnittänyt osallistumis- ja arviointivaiheen lausunnossa huomioita siihen, että maisemallisesti arvokkaalla alueella tienvarsien melusteiden ulkonäkö tulee sopeuttaa maisemaan. Tämä näkökohta on huomioitu kaavamääräyksissä.

Nybyn tila

Nybyn tilan (Uudenkyläntie 1 ja 3) rakennuksista on asemakaavaehdotuksessa suojeltaviksi merkitty päärakennus, aitta ja riihi. Kaupunginmuseo katsoo ehdotettujen kaavamerkintöjen ja -määräysten takaavan riittävän laajasti rakennuksiin kohdistuvien kulttuuriympäristöarvojen säilymisen.

Kaupunginmuseo on esittänyt vanhan navetan kivijalan suojelua asemakaavan osallistumis- ja arviointivaiheessa. Kaavaehdotuksessa kivijalkaan ei kohdistu suojelumerkintää. Rakennus on menettänyt tehdyissä muutostöissä alkuperäisyyssarvoa. Tästä syystä kaupunginmuseo ei esitä rakennuksen suojelua kokonaisuudessaan. Sen ensimmäisen kerroksen julkisivun kattava kivimuuri on kuitenkin merkittävä muistuma vanhasta navetasta ja rakennus itsessään on tärkeä osa kiinteistön rakennusten kokonaisuutta. Näin ollen kaupunginmuseo toistaa kantansa kivijalan suojelusta.

Nybyn tilan pihapiirissä sijaitseva muinaisjäännös Hämeenkyllän Skrattbölen kyläpaikka on rajattu kaavakarttaan ja varustettu merkinnällä sm.

Arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvissä asioissa lausunnon antajana toimii Museo-
virasto.

Vastine

Asemakaavaehdotuksen AO-alueelle on jo annettu kaavamääräys: ”*Nybyn navetan (nyt asuinrakennus) kivimuuuri on säilytettävä.*”

Tarkistukset

–

**NRO 2
FINGRID OYJ**

Lausunto

”Kiitämme lausuntopyynnöstänne ja lausumme seuraavaa:

Asemakaava-alueelle on Fingrid Oyj:n 400 kV (kilovoltin) voimajohto Espoo - Tam-
misto. Fingrid on toimittanut tiedot voimajohdoista ja lausunut asemakaavan aloitus-
vaiheesta 14.2.2014.

Ehdotamme, että voimajohtoalue merkitään ainakin tulevissa asemakaavoissa mer-
kinnällä *johtoa varattu alueen osa*. Vaara-alue -merkintä ei sovellu luonteeltaan ta-
vanomaisten kantaverkon voimajohtojen suoja-alueiden merkinnäksi. Ympäristöminis-
teriön ohjeen (Asemakaavamerkinnät ja -määräykset YM 17.6.2003) mukaisesti vaa-
ra-alue -merkinnällä osoitetaan alueita, joilla liikkuminen on turvallisuussyistä rajoitet-
tu tai sitä on tarkoitus rajoittaa. Voimajohtoalueella ei ole tarpeen rajoittaa liikkumista
(vaikka ympäristöministeriön oppaassa mainitaankin, että voimalinjojen alueilla voi-
daan käyttää vaara-alueen merkintää).

Vaara-alue-merkintään liittyvä määräys on sinänsä hyvä ja vastaa tarkoitustaan
("Vaara-alue. Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen
risteämälausunto sähkönsiirrosta kantaverkossa vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa
tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset").

Kaavakartta ei ollut ilmoitetussa mittakaavassa 1:2000 (lausuntomateriaalissa).
Pyydämme huolehtimaan, että voimajohtoa varten varattu alueen osa vastaa Fing-
ridin voimajohtoaluetta edellisen lausuntomme mukaisesti.

Asemakaavaa koskevassa lausunnossa ei voida ottaa kantaa tien, liikennejärjeste-
lyn tai pysäköintialueen tekniseen ratkaisuun. Kuten edellisellä kerralla totesimme,
voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää
Fingridistä erillinen risteämälausunto (risteamalausunnot@fingrid.fi).

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain 22 § tarkoittamia voimajohto-
ja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää
erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa
Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyy-
dämme lähettämään lausunolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaa-
mo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530,
00101 HELSINKI.”

Vastine

–

Tarkistukset

–

NRO 3 GASUM OYJ

Lausunto

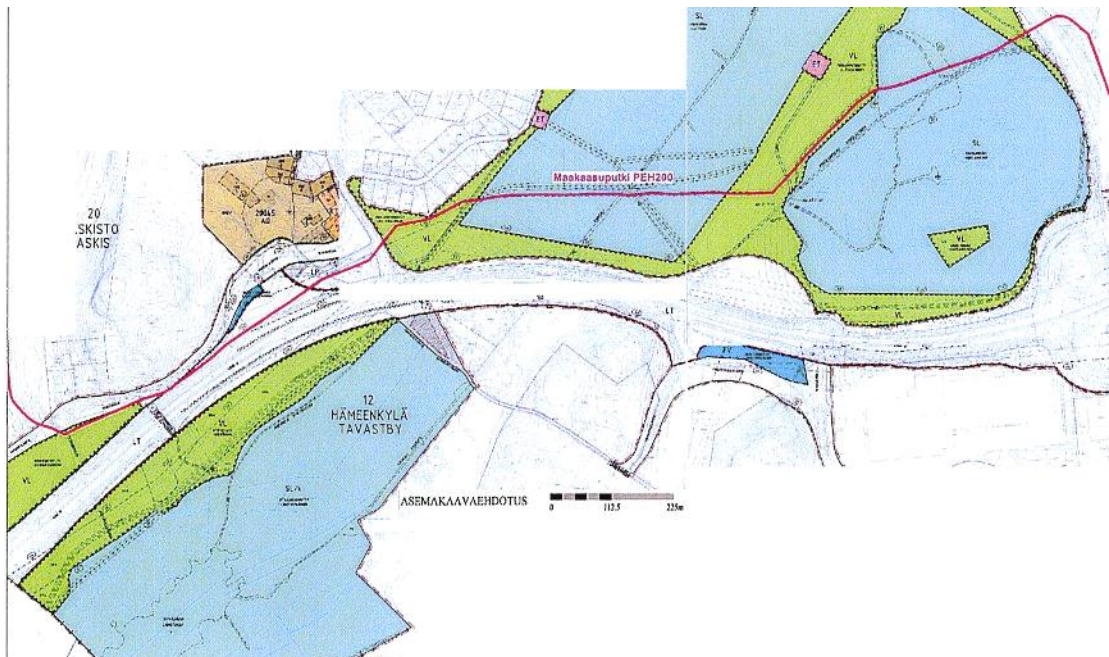
”Vantaan kaupunkisuunnittelu pyytää lausuntoa Askisto 3- ja Askisto 5- asemakaavaehdotuksista (nrot 200400 ja 200500). Asemakaava-alueella on Gasum Oy:n maakaasun jakeluputki PEH200 (4 bar).

Maakaasuputken kohdalla on asemakaavassa Askisto 5 –asemakaavassa (200500) varaus ”maakaasujohtoa varten varattu alueen osa”. Maakaasuputki sijaitsee Askisto 4- asemakaavassa noin 700 metrin matkalla. Asemakaavaan ei ole merkitty varausta maakaasuputkea varten. Askiston eritasoliittymän toteuttaminen edellyttää maakaasuputken siirtoa.

Rakennusten ja rakenteiden suojaetäisyyksistä ja muista maakaasun käyttöön ja turvallisuuteen liittyvistä asioista säädetään maakaasun käsittelyn turvallisuudesta annetussa asetuksessa (551/2009). Maakaasuputken PEH200 (4 bar) suojaetäisyysvaatimus rakennuksesta on vähintään 1 metri.

Maakaasuputken läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta aiheutuu haittaa tai vaaraa maakaasuputken pitämiselle. Maakaasuputkilinjalla on säilyttävä näköyhteys merkintäpylväältä toiselle. Maakaasuputken huollettavuuden tulee säilyä.

Gasum Oy:llä ei ole muuten huomauttamista kaavaehdotuksen suhteen.”

Vastine

Maakaasujohto on merkittävä Askisto 5 -asemakaavaan 200500, koska johto kulkee luonnonsuojelualueiden läpi. Näin sallitaan johdon kulku luonnonsuojelualueella.

Maakaasujohtoa ei ole merkitty tähän Askisto 4 -asemakaavaan 200400, koska johto kulkee katu-, tie- ja virkistysalueilla ja tulee vielä siirretyksi eri kohtaan, kun tie-suunnitelma toteutetaan. Sijainti voi tarkentua tien rakentamissuunnitelmassa. Kaavassa ei ole esitetty rakentamista alle 1 metrin etäisyydelle maakaasuputkesta.

Muitakaan johtoja, sähkövoimalinjojen vaara-alueita lukuun ottamatta, ei ole merkitty asemakaavoihin yleisille alueille vaan ne ilmenevät kaupungin johtokartalta.

Tarkistukset

—

NRO 5 MUSEOVIRASTO

Lausunto

Vantaan kaupunki on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa Asemakaavan nro 200400 Askisto III kaavaehdotuksesta. Asiasta todetaan seuraava.

Museovirasto on aiemmin lausunut saman kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (30.1.2014) ja lisäksi lähettänyt kirjallisen kommentin luonnosvaiheen viranomaiskokoukseen (10.2.2014). Aiemmissa kannanotoissaan Museovirasto on ilmoittanut, että kaavahankealueella sijaitsee kuusi muinaismuistolain rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä, jotka ovat historialliseen aikaan ajoittuva kalkkilouhos **Helsinginmäen louhokset** (mj. rek. nro 1000001632), historiallisen ajan kylänpaikka **Hämeenkylä Tavastby** (mj. rek. nro 1000001756), historiallisen ajan kylänpaikka **Tavastby (Hämeenkylä) Böle** (mj. rek. nro 1000001757), historiallisen ajan kylänpaikka **Tavastby (Hämeenkylä) Skratböle** (mj. rek. nro 1000001759) **Tavastby (Hämeenkylä), Tavastbyn kartano –Tavastkulla tie** (mj. rek. nro 1000010761) sekä historiallisen ajan tielinja **Tavastby (Hämeenkylä), Skratböle** (mj. rek. nro 1000010763).

Sekä lausunnossa että kommentissa todettiin, että suunnittelualueella sijaitsevat muinaisjäännökset on inventoitu vuonna 2005. Kohteilla ei ole tehty tarkkuusinventointia, joten niiden nykykuntoa tai todellisesta laajuutta ei tiedetä. Tämän johdosta on erittäin valitettavaa, ettei edellytettyä inventointia ole toteutettu. Erityisen ikävää tämä on niiden muinaisjäännösten kohdalla, joiden päälle kaavaehdotuksessa on osoitettu muuttuvaa maankäyttöä. Muinaisjäännösten suojelu tulisi ratkaista jo kaavaprosessin aikana. Koska maankaivamista edellyttävän maankäytön aiheuttamien tutkimusten kustannukset lankeavat muinaismuistolain 15 § mukaan maankäyttöhankkeen toteuttajan kustannettavaksi, ei niitä tulisi siirtää tulevien tonttien omistajien rasitteeksi.

Museovirasto katsoo, että kaavaan ei tule jättää muinaismuistolain rauhoittamia alueita, joiden rauhoitusmerkintä on ristiriidassa alueen pääkäyttötarkoituksen kanssa. Erityisen hankala tilanne on historiallisen ajan kylänpaikan Tavastby (Hämeenkylä) Skratböle kohdalla, jonne on osoitettu sekä toimitilarakennusten kortteli (KTY) että erillispientalojen kortteli (AO). Mikäli Vantaan kaupunki kuitenkin osoittaa muinaisjäännösalueille muuttuvaa maankäyttöä, eikä ratkaise alueen pääkäyttötarkoituksen ja rauhoitusmerkinnän välistä ristiriitaa kaavaprosessin aikana, tulee kaavaselostukseen liittää maininta muinaismuistolain 15 § kustannusvelvoitteesta.

Kaavaselostuksessa sivulla 10 on luettelo alueella sijaitsevista muinaisjäännöksistä. Luettelossa kohteilla täytyy olla myös juokseva numerointi, jonka tulee olla yhteneväinen kaavakartan merkinnän kanssa (esim. **sm-1, sm-2**). Koska myös aiemmin mainitut tied ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä, tulee myös niiden merkintä tehdä yhteneväisesti muiden muinaisjäännösten merkinnän kanssa.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kaavasta lausuu Museoviraston ja kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaan Vantaan kaupunginmuseo.

Museovirastossa asiaa hoitaa Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut –yksikössä intendentti Teija Tiitinen (040-1286293, teija.tiitinen@nba.fi).”

Vastine

Asemakaavassa ei voida viitata kaavaselostuksen sisältöön, joka nimensäkin mukaan vain selostaa asemakaavaa eikä ole juridisesti sitova asiakirja.

Tonteille osuvien muinaisjäännösten tarkkuusinventointi jää maanomistajien huoleksi. Korttelin 20045 AO- ja KTY-alueilla on jo kaavamääräys: ”Alueella sijaitsee historiallisen ajan kylänpaikka (Skrattböle), jossa tulee järjestää arkeologinen tutkimus ennen rakentamista.” Määräyksen loppuosa tarkistetaan Museoviraston esittämään muotoon: ”muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä.”

Yleisille alueille jäävät muinaismuistot tutkitaan ennen alueiden rakentamista. Katualueille annetaan kaavamääräys: ”Muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennussuunnitelman hyväksymistä.”

Tarkistetaan kaavamerkintöjä ja kaavaselostusta lausunnossa esitetyllä tavalla.

Tarkistukset

Tarkistetaan korttelin 20045 AO- ja KTY-alueiden kaavamääräyksen loppuosa: ”muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennusluvan myöntämistä.”

Lisätään katualueille kaavamääräys: ”Muinaisjäännös on tutkittava ennen rakennussuunnitelman hyväksymistä.”

Tarkistetaan kaavaselostusta seuraavasti:
Lisätään kaavaselostuksen kohtaan 6, toteuttaminen:
”Maankaivamista edellyttävän maankäytön aiheuttamien tutkimusten kustannukset lankeavat muinaismuistolain 15 § mukaan maankäyttöhankkeen toteuttajan kustannettavaksi.”

NRO 6 UUDENMAAN ELY-KESKUS

Lausunto

”Suunnittelualue sijoittuu vahvistetun maakuntakaavan taajama- toimintojen alueelle, virkistysalueelle ja moottoriväylän alueelle, jonka poikki on osoitettu viheryhteystarpeet. Kehä III:n ja Vihdintien risteuksen kohdalle on osoitettu merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikkö.

Hämeenkylässä kulttuurimaisema on maakunnallisesti arvokasta osana Espoonjokilaakson maisema-alueita.

Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on varattu liikenne-, kaupallisten palvelujen (KM), pientalo- (A3), virkistys- (VL) ja luonnonsuojelualueiksi (SL) sekä sisältyy pääosin maisemallisesti arvokkaan alueen rajaukseen. Alueen kautta on osoitettu ohjeelliset ulkoilu- (ooo) ja ratsastusreitit (***).

Voimassa olevassa asemakaavassa pääosa liikennealueesta on asemakaavoituksen ulkopuolella. Muutoin alue on omakotitalojen (AO), asuin- ja liikerakennusten (AL), teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten (TKL), suojaviher- (EV) sekä luonnonsuojelu-alueita (SL).

Kaavanmuutoksen tavoitteena on, että se perustuu Kehä III:n tiesuunnitelmaan välillä Vanhakartano-Vantaankoski. Muinaismuistona on osoitettu Skrattbölen keskiaikainen kyläpaikka. Rakennuskulttuuri- kohteina on osoitettu Suuri rantatie, Nybyn päärakennus, aitta ja riipi. Kivikaskenpelto ja Nybynpelto Kehä III:n varrella on osoitettu lähivirkistysalueina (VL).

ELY-keskus katsoo, että kaavanmuutos noudattaa laadittua tie- suunnitelmaa ja turvaa Pitkäjärvenniityn luontoarvojen säilymistä. Asemakaavassa kantatien 50 (Kehä III) reunassa yli 50 dB yömelualueella sijaitsevat lähivirkistysalueet (VL) tulee muuttaa suojaviheralueiksi (EV), koska ne tieliikenteen haitallisen melu- vaikutuksen vuoksi eivät voi olla toiminnallisia virkistysalueita. Asemakaavakarttaan Uudenkylläntien sekä Hämeenkylläntien katuliittymien kohdille sekä asemakaavamerkintöihin ja -määräyksiin tulee lisätä maantien alueella sijaitsevaa liittymäpaikkaa osoittavat asemakaavamerkinnät ja -määräykset (kaavamerkintä 158). Askistontielle kantatien 50 kohdalle osoitettu kaavamerkintä yk tulee muuttaa eritasoliittymää osoittavaksi kaavamerkinnäksi e (155) ja merkintä yk tulee poistaa myös asemakaavamerkinnöistä ja määräyksistä.”

Vastine

Kaavaan tehdään alla esitetyt tarkistukset.

Tarkistukset

Suojaviheralueet EV on muutettu maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi MA. LT-alueelle on lisätty liittymänuolet (2 kpl).
Kaavamerkintä yk muutetaan eritasoliittymäksi e.

**NRO 8
HSY HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT****Lausunto**

"Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on pyytänyt lausuntoa Askiston nro 200400 asemakaavaehdotuksesta.

Laadittavassa asemakaavassa osoitetaan maantien alueita ja katualueita Kehä III:n tiesuunnitelman mukaisesti sekä Pitkäjärven luonnonsuojelualue ja virkistys- ja suojaviheralueita. Asemakaavamuutoksessa Nybyn tonteille osoitetaan neljä uutta omakotitonttia (yhteensä 900 k-m²) ja toimitilatontti (500 k-m²). Tonttia 14-204-11 laajennetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (lisärakennusoikeus 918 k-m²).

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaavoituksen yhteydessä on laadittu alustava vesihuollon yleissuunnitelma. Asemakaavaehdotus edellyttää uuden vesihuollon rakentamista Uudenkylänkujalla. Kaavasta aiheutuvat vesihuollon suunnittelu- ja toteuttamiskustannukset ovat arviolta 27 000 €.

Asemakaavamuutosalueella on rakennettua vesihuoltoverkostoa, mm. paineviemäri DN 600, vesijohto DN 300, paineviemäri DN 560 ja jätevesiviemäri DN 300. Lisäksi alueella on Tavastkullan jätevedenpumppaamo. Kaavaselostuksen teknisen huollon osuudessa todetaan, ettei kaava aiheuttaisi johtosiirtoja. Asemakaavamuutosalueen runkoviemärit ovat alueellisesti merkittäviä joten häiriötilanteessa vaikutukset voivat olla merkittävät ympäristön kannalta.

Asemakaavan muutoksen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida olemassa oleva vesihuoltoverkosto pumppaamoinen. Erityisen tärkeää on, että putkien ja pumppaamon kunnossapito on mahdollista myös kaavamuutosten toteuduttua. Lisäksi olemassa olevalle Tavastkullan pumppaamolle tulisi varata kaavassa yhdyskuntateknisen huollon alue et (15 m x 15 m) ajoyhteyksineen (leveys 4 m).

Askistoa palveleva runkovesijohto DN 350 on materiaaaliltaan vaurioherkkää asbestisementtiä. Koska asemakaavan toteuttaminen ja putken läheisyydessä rakentaminen aiheuttavat todennäköisiä riskejä putken vahingoittumiselle, tulee ko. vesijohto siirtää. Askiston alueen vedenjakelulle merkittävän putken siirtäminen vaatii ennakkoivaa ja huolellista suunnitteluprosessia. Mahdollisista vesijohtojärjestelyistä tulee hyvissä ajoin neuvotella HSY:n vesihuollon kanssa.

Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat tulee hyväksyttää HSY:llä.

Lisätietoja antaa alueinsinööri Minna Järvenpää, puh. 09 1561 3305.

Vastine

Pumppaamolle varataan 15 m x 15 m et-alue ja 4 m:n ajoyhteys. Runkovesijohdon siirtäminen tutkitaan tarkemmin kadun rakennussuunnittelun yhteydessä.

Tarkistukset

Kaavaan merkitään et-alue (15 m x 15 m) ja ajoyhteys (leveys 4 m).

VD 5082/2014

Kala 8.12.2014 § 30
Khall. 15.12.2014 § 43 1(5)

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS JA B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA/ Asemakaavamuutosehdotus nro 200400 ja tonttijako sekä tonttijaon muutosehdotus

TAUSTAA

Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda on hakenut asemakaavan muutosta Askiston (20.) kaupunginosassa omistamalleen tontille 20045/6 (kiinteistötunnus 92-20-45-6, jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa 00994 (vahvistettu ympäristöministeriössä 27.8.1992) sopimusalue on osoitettu Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (asemakaavamerkintä AL-2), jonka rakennusoikeus on 360 k-m². Sopimusalueella sijaitsee 127 k-m² suojeltu riihi. Yhtiö on esittänyt alueelle kahden omakotitontin ja yhden toimitilatontin kaavoittamista. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Asemakaavamuutosehdotuksella nro 200400 (Kehä 3:n tialue) sopimusalueelle kaavoitetaan erillispientalojen korttelialue (asemakaavamerkintä AO), jonka rakennusoikeus on 860 k-m²:ä ja toimitilarakennusten korttelialue (asemakaavamerkintä KTY), jonka rakennusoikeus on 500 k-m². Tämän lisäksi alueella on suojeltu riihi, jonka rakennusoikeus on 127 k-m² ja jonka saa sisustaa liike-, toimisto- ja näyttelytilaksi. Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna asemakaavamuutos nro 200400 mahdollistaa sopimusalueelle lisää toimistotilarakentamista 500 k-m² ja asuinrakennuksia 500 k-m².

Asemakaavamuutosehdotukseen nro 200400 liittyen Kaupunki ja Yhtiö ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja yhtiön osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Esisopimuksella määrääalan luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen

1. OSAPUOLET

- 1.1 **Vantaan kaupunki**,
Asematie 7, 01300
(jäljempänä Kaupunki).
- 1.2 **Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda** (Y: 0979198-8)
Uudenkyläntie 1, 01680 VANTAA
(jäljempänä Yhtiö).

2. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että tonttia 20045/6 palveleva kunnallistekniikka on pääosin toteutettu, mutta Uudenkylänkujalle on rakennettava kääntöpaikka ja Uudenkylänkujan yleistä vesi- huoltoverkostoa tulee jatkaa tontin ja katualueen rajalle saakka. Aluetta palveleva Uudenkylänkujan kääntöpaikka toteutetaan kun liikenteellinen tarve sitä edellyttää.

3. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä rakennusoikeudesta yhteensä kolmekymmentätuhatta (30 000 €) euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus eräännyy maksettavaksi heti asemakaavamuutoksen nro 200400 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö asettaa summaltaan kolmenkymmenentuhannen (30 000 €) euron kotimaisen pankkilaitoksen myöntämän omavelkaisen takauksen tai muun kaupungin hyväksymän vakuuden tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

4. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

5. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

6. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

7. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytenä. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

8. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavamuutosehdotus nro 200400 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavamuutosehdotus nro 200400 ole tullut voimaan 31.12.2016 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavamuutoksen nro 200400, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomaisen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda (Y: 0979198-8, jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa B.I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen kauppakirjan jäljempänä kohdassa B.II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa B.III mainittuja ehtoja.

B.I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavamuutosehdotus nro 200400 on tullut voimaan.

B.II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttaja:

Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda (Y: 0979198-8),
(jäljempänä Yhtiö).

Luovutuksen saaja:

Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Luovutuksen kohde:

N. 5701 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Askiston (20) kaupunginosan korttelin 20045 tontista 6 (kiinteistötunnus 92-20-45-6, jäljempänä Määräala).

Asemakaavamuutoksessa nro 200400 Määräalasta on osoitettu n. 481 m²:n suuruinen osuus osaksi yleistä pysäköintialuetta (LP) ja n. 5220 m²:n suuruinen osuus katualueeksi.

Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen.

Luovutuskirjan ehdot:

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. LUOVUTUSHINTA

Luovutus on vastikkeeton.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT

3.1

Yhtiö luovuttaa Määräalan kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

3.2

Yhtiö vastaa niistä Määräalaaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

Kaupunki on tarkastanut Määräalan, niiden alueet ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

5.1

Kaupunki on tutustunut saamiinsa Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasiustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2

Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO

Tähän luovutukseen ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

7. MAAPERÄ

Yhtiön tietojen mukaan Määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Yhtiöön, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Yhtiö vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemistä sovitaan erikseen.

B.III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tehdään, kun kohdassa B. I mainittu luovutuksen edellytys on täytynyt ja, kun Määräalaa tarvitaan asemaakaavamuutoksessa nro 200400 osoitettuun käyttötarkoitukseen, mutta kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluttua asemakaavamuutoksen nro 200400 tultua voimaan.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
- luovutuskirjan edellytykset ovat täyttymättä 31.12.2016.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan nro 200400, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolilla oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviran-

omainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

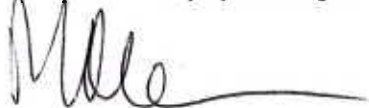
Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot luovutuksen kohdetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta luovutetun alueen osalta.

Tätä A. Kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja B. Esisopimusta määrälän luovutuksesta on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda:lle, yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 25. päivänä kesäkuuta 2015

Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda

Mira Mannermaa
hallituksen puheenjohtaja

Eero Mannermaa
hallituksen jäsen

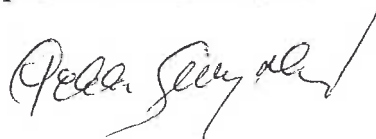
Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

Kaupanvahvistajana todistan, että hallituksen puheenjohtaja Mira Mannermaa ja hallituksen jäsen Eero Mannermaa luovuttajan Bostads Ab Nyby Ladugård, Vandan puolesta ja kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki luovutuksensaajan, Vantaan kaupungin, puolesta ovat allekirjoittaneet tämän kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 25. päivänä kesäkuuta 2015

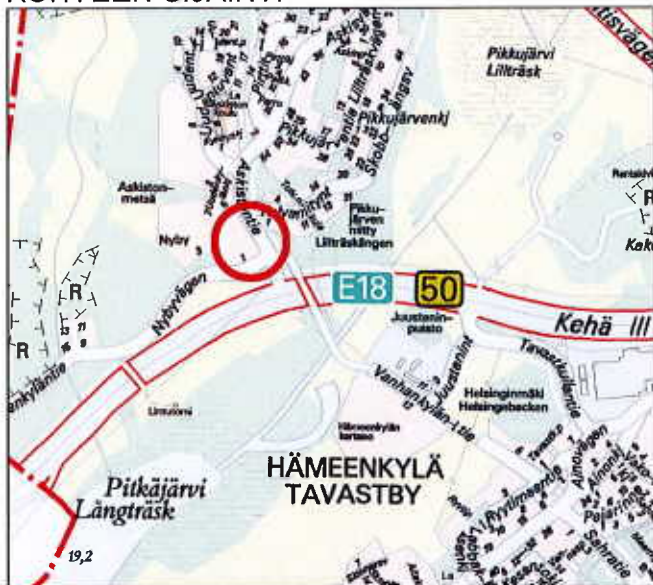

Pekka Simojoki
Määrämittausteknikko
0927/13

LIITTEET:

- Liite 1 sopimusalue
- Liite 2 luovutettava määrälä

KOHTTEEN SIJAINTI

MÄÄRÄALAN
LUOVUTUS (katu- ja LP-alue) /
Bostads Ab Nyby Ladugård,Vanda

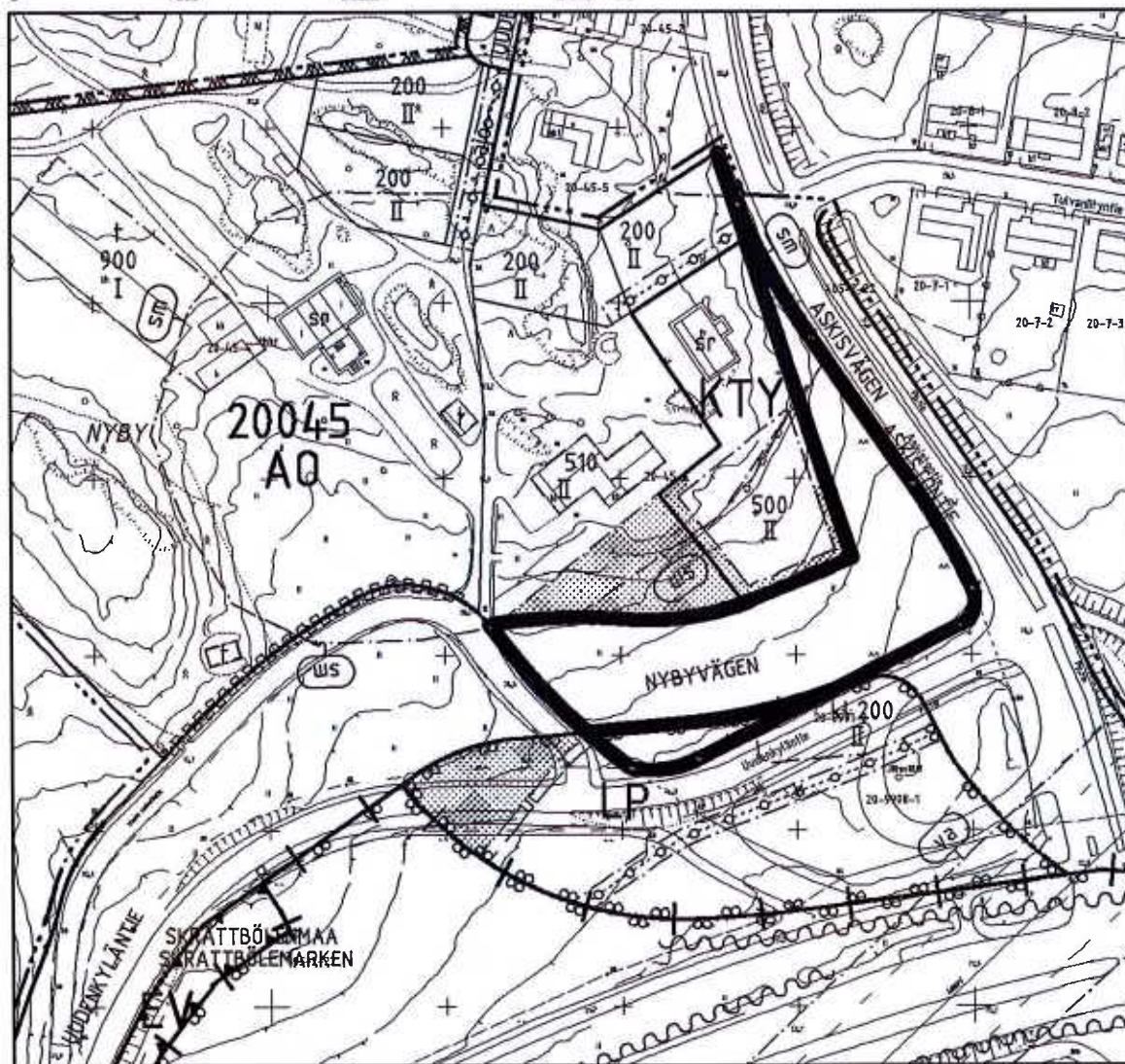
YPA/AVP

Kaupunginosa: ASKISTO (20)

Kylä: HÄMEENKYLÄ (405)

n. 5701 m²:n suuruinen
määräala kiinteistöstä: 92-20-45-6

0 0.5 1km 1:20 000

0 50 100m

1:2000

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta Bostads Ab Nyby Ladugård, Vanda -nimisen yhtiön kanssa. Esisopimus koskee n. 5701 m²:n suuruista määräalaa tontista 92-20-45-6.

Kaupunginhallitus on päättänyt kunnallistekniikan rakentamissopimuksesta ja esisopimuksesta kokouksessaan 15.12.2014 § 43.

Vantaalla 29. päivänä huhtikuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Frej Nyqvist, Benita Nyqvist, Camilla Laurén, Pia Pitkänen ja Karl Nyqvist, ja (jäljempänä Luovuttajat) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täytyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että ehdotusasemakaava nro 200400, Askisto 3 on tullut voimaan.

II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttajat:

- 1) Nyqvist, Frej Henry
- 2) Nyqvist, Benita Maria
- 3) Laurén, Camilla
- 4) Pitkänen, Pia Marianne Elisabeth
- 5) Nyqvist, Karl Peter Fredrik

(jäljempänä Luovuttajat)

Luovutuksen saaja:

Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa

(jäljempänä Kaupunki).

Luovutuksen kohde:

N. 49 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Askiston (20) kaupunginosan korttelin 20045 tontista 4 (kiinteistötunnus 92-20-45-4, jäljempänä Määräala).

Määräala on asemakaavamuutoksessa nro 200400 osoitettu katualueeksi.

Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen.

Luovutuskirjan ehdot:

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

I. LUOVUTUSHINTA

Luovutus on vastikkeeton.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT

3.1 Luovuttajat luovuttavat Määräalan kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

Tonttia 92-20-45-4 koskevasta pp.kk.2014 päivätystä rasiustodistuksesta ilmenee, että tonttiin kohdistuu seuraava kiinnitys:

- 15.9.2014 kiinnitetty panttikirja asianumerolla 766/15.9.2004/6873 määrältään 70 000 €.

Luovuttajat suostuvat siihen, että Kaupunki poistaa edellä mainitun kiinnityksen Kaupungille luovutettavalta Määräalalta ja sitoutuvat luovuttamaan Kaupungille luovutustilaisuudessa sellaiset asiakirjat (panttikirjan tai pantinhaltijan kirjallinen suostumus kiinnityksen poistamiseen), joiden nojalla Kaupunki voi kiinnityksen poistaa.

3.2 Luovuttajat vastaavat niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

Kaupunki on tarkastanut Määräalan, niiden alueet ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

5.1 Kaupunki on tutustunut saamiinsa Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutodistus, rasiustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO

Tähän luovutukseen ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

7. MAAPERÄ

Luovuttajien tietojen mukaan Määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Luovuttajat vastaavat pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

B.III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa B. I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,
 - kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
 - luovutuskirjan edellytys on täyttymättä 31.12.2016.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan nro 200400, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolilla oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

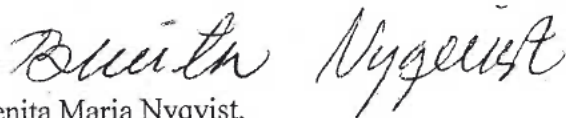
2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Luovuttajat sitoutuvat ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Määräalaa koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Jos Luovuttajat eivät ole siirtäneet velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Luovuttajat vastaavat tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta luovutetun alueen osalta.

Tätä esisopimusta on tehty kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi luovuttajille, yksi kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 12. päivänä toukokuuta 2015

Benita Maria Nyqvist,
omasta ja Frej Nyqvistin, Camilla Laurénin, Pia Pitkäsen ja Karl Nyqvistin puolesta
valtakirjalla

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

Kaupanvahvistajana todistan, että Benita Maria Nyqvist omasta ja Frej Nyqvistin, Camilla Laurénin, Pia Pitkäsen ja Karl Nyqvistin puolesta valtakirjalla luovuttajana ja kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki Vantaan kaupungin puolesta valtakirjalla luovutuksensaajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 12. päivänä toukokuuta 2015

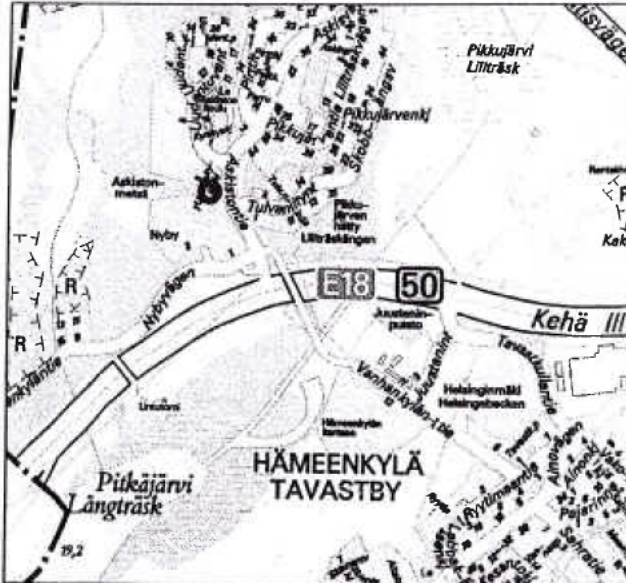

Orvo Valtonen
Maanmittausteknikko
0927/16

LIITE:

- Luovutuksen kohde

KOHTTEEN SIJAINTI

MÄÄRÄALAN
LUOVUTUS (katua) /
Pia Pitkänen, Camilla Laurén,
Karl Nyqvist, Benita Nyqvist ja
Frej Nyqvist

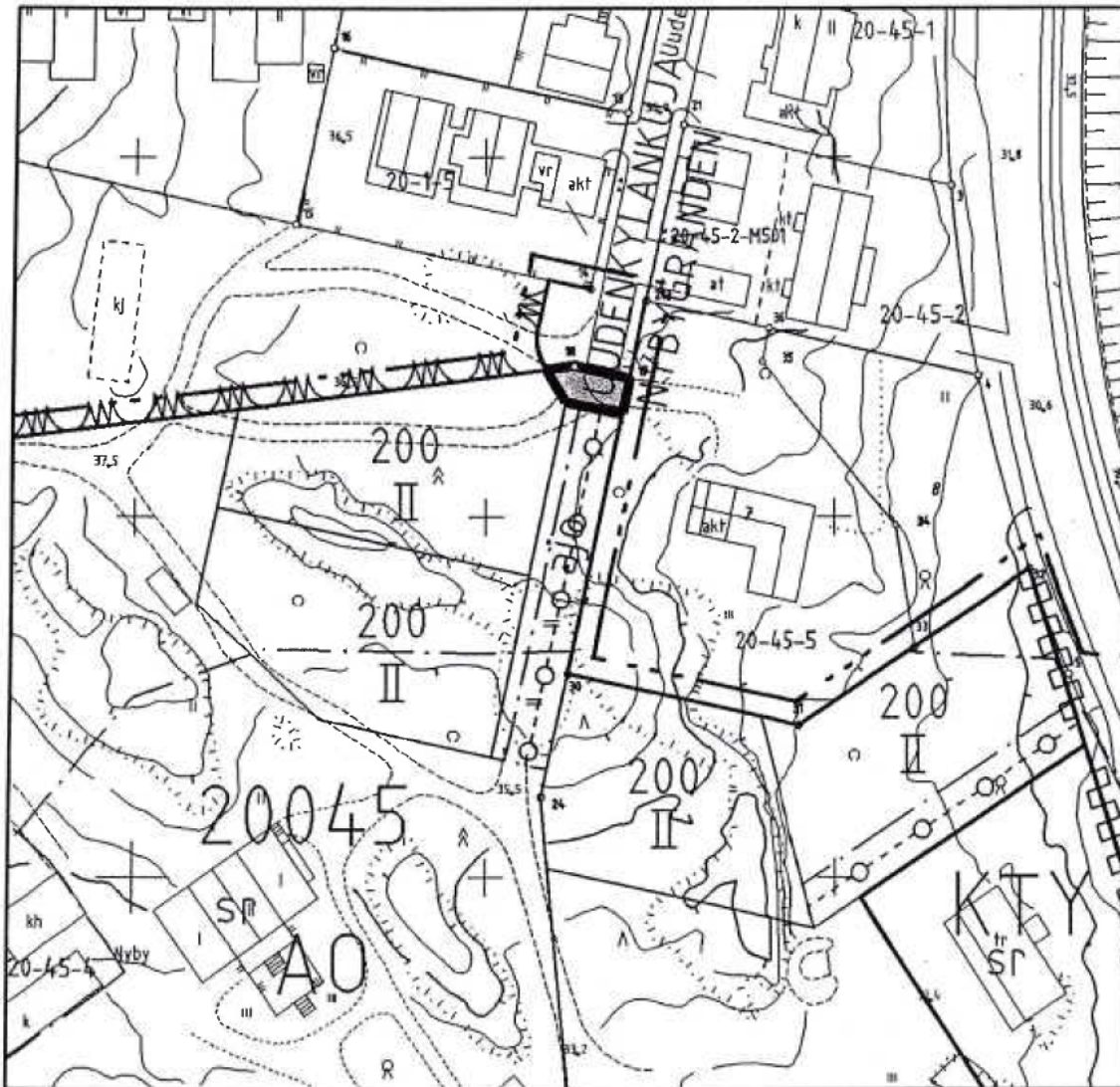
YPA/AVP

Kaupunginosa: ASKISTO (20)

Kylä: HÄMEENKYLÄ (405)

n. 49 m²:n suuruinen
määräala kiinteistöstä: 92-20-45-4

0 0.5 1km 1:20 000

0 25 50m 1:1000

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta esisopimuksen määräalan luovutuksesta Benita Maria Nyqvistin, Frej Nyqvistin, Camilla Laurenin, Pia Pitkäsen ja Karl Nyqvistin kanssa. Esisopimus koskee n. 49 m²:n suuruista määräalaa tontista 92-20-45-4.

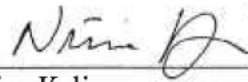
Kaupunginhallitus on päättänyt esisopimuksesta kokouksessaan 15.12.2014 § 44.

Vantaalla 29. päivänä huhtikuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

23 §

Asemakaavamuutos 002147 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 63 Viertola / Kultarikontie

KA/2655/10.02.04.01/2012
LM-H/TLA/ATI/NIS/SRU/JB

Rivitalojen ja pienkerrostalojen tilalle nousee asuinkerrostaloja Kultarikontien ja Talvikkitien väliseen kortteliin. Rakennusten korkeus vaihtelee neljästä kahdeksaan. Rakennusoikeus kasvaa noin 5 700 kerrosneliömetristä 17 990 kerrosneliometriin. Rakennusoikeuden lisäys on 12 253 k-m². Pysäköinti sijoittuu pihakannen alle.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 63172 sekä katualuetta, kaupunginosassa 63, Viertola. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 63172.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 63172 kaupunginosassa 63, Viertola.

Alue sijaitsee Tikkurilan keskustan tuntumassa, K-market Ylivedon naapurissa. Aluetta rajaa etelässä Kultarikonpolku, lännessä Kultarikontie ja pohjoisessa Hernetie. Kaavoitettavat kiinteistöt sijaitsevat osoitteissa Kultarikontie 5 ja Hernetie 4.

Kaavan hakija

NCC Rakennus Oy perustettavien yhtiöiden lukuun.

Maanomistus

Kiinteistön 421-12-921 omistaa Asunto Oy Pajupelto ja kiinteistön 63-172-4 omistaa Asunto Oy Kekorivit.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy NCC:n konsulttina.

Yleiskaava

Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tehokasta asuinaluetta (A1). Alue varataan ensisijaisesti asuinkerrostaloille.

Asemakaavan muutos

Alueen eteläosa muuttuu asuinrakennusten korttelialueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Pohjoisosa on asuinkerrostalojen korttelialuetta jo valmiiksi. Kerrosluku nousee nykyisen kaavan kolmesta 4–7 kerrokseen. Rakennusoikeus kasvaa noin 5 700 kerrosneliömetristä 17 990 kerrosneliometriin. Rakennusoikeuden lisäys on 12 253 k-m². Uudeksi tehokkuusluvuksi tulee e=1,57. Kaavamuutosalueelle rakennetaan kuusi matalimmillaan nelikerroksista asuinkerrostaloa. Korkeimmat rakennukset ovat alueen itäosassa, rakentaminen madaltuu ja muuttuu pienimittakaavaisemmaksi Kultarikontien suunnassa.

Pysäköinti sijoittuu pääosin pihakannen alle, jonne ajetaan Hernetien suunnasta. Pihakannen alaisen pysäköinnin lisäksi osa autopaikoista, ns. vieraspaikat osoitetaan kadun varteen. Tämän takia Hernetien katualuetta levennetään korttelialueen kustannuksella.

Muutos on osa Tikkurilan laajempaa muutosta, jossa tehoton tilankäyttö muuttuu ja aluetta rakennetaan keskustamaisen tiiviiksi. Hanke kytkeytyy samassa korttelissa tehtävään kaavamuutokseen nro 002174, sillä kiinteistöillä on yhtenäisenä jatkuva pihakansi ja kannen alainen keskitetty pysäköinti.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 7.5.2012.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä kymmenen. Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota alueen kaukolämpöputkien sijaintiin, vesijohtoverkoston, ja pelastusreittien rakentamiseen. Lisäksi todettiin, että alueen nykyisistä rakennuksista on tehtävä rakennushistoriallinen selvitys. Yksityiset henkilöt pitivät Kultarikontien varren rakentamista liian korkeana ja huomauttivat suurista liikennemääristä Kultarikonpolulla sekä pohjaveden tilasta alueella.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012).
Kaavatyö tuottaa uutta asuntokerrosalaa (12 253 k-m², n. 230 asuntoa).

Sopimus

Asemakaavan muutokseen liittyy toteuttamissopimus. Sopimukset on allekirjoitettu 23.6.2015.

Muutuskustannukset maksaa hakija NCC Rakennus Oy ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (13 000 €), lisätynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 13 705 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.3.2015 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 16.3.2015 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002147 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Kultarikontie,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakija NCC Rakennus Oy maksaa muutuskustannukset (13 000 €), lisätynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 13 705 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 23.3.2015 § 22

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 16.3.2015 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002147 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Kultarikontie,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
- c) vahvistaa maksuluokka 4 ja todeta, että hakija NCC Rakennus Oy maksaa muutuskustannukset (13 000 €), lisätynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 13 705 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.4.-15.5.2015. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 23.3.2015 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin kolmelta lausunnonantajalta, joista saatiin Vantaan kaupunginmuseon lausunto. Lausunnossa ei ollut huomautettavaa.

Tehdyt tarkistukset

Kaavamääräyksiin on tehty tekninen tarkistus, jolla katualuetta koskeva määräys on siirretty oikealle kohdalleen.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Asemakaavan muutoksen selostusta on tarkistettu kaavamääräyksiin tehdyn teknisen tarkistuksen vuoksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 1.6.2015 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukainen vastine lausuntoon,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 16.3.2015 päivätty, 1.6.2015 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002147 ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Kultarikontie

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 24

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukainen vastine lausuntoon, ja
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 16.3.2015 päivätty, 1.6.2015 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002147 ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Kultarikontie.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 16.3.2015, 1.6.2015 tarkistettu
- Lausunnot ja vastineet 1.6.2015
- Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos nro 002147 Asunto Oy Kekorivit, 23.6.2015
- Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovutuksesta asemakaavanmuutos 002147 Asunto Oy Pajupelto, 23.6.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 8392 6185
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, puh. 8392 8044
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki
Maankäyttötoimi
Kaupunkisuunnittelu

002147 VIERTOLA, KULTARIKONTIE

Asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 16.3.2015 päivättyä, 1.6.2015 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 002147. Kaavoitus on tullut vireille 7.5.2012.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos

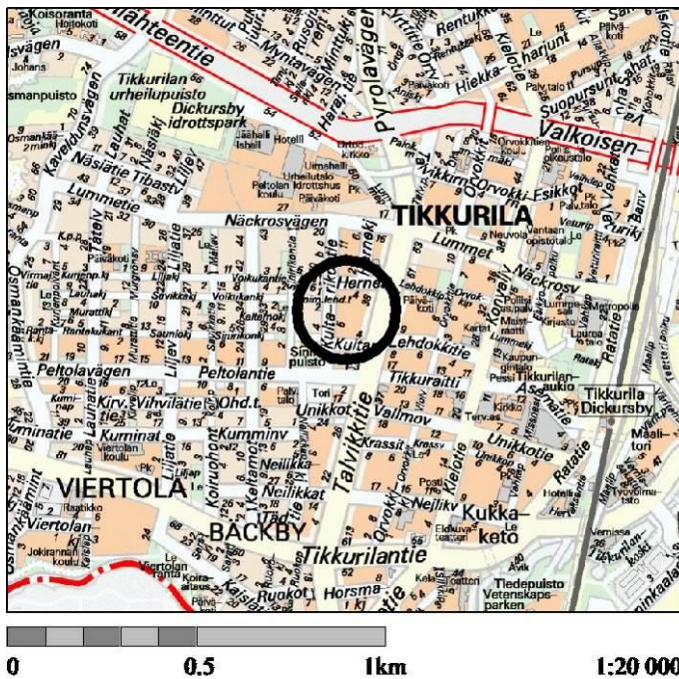
koskee osaa korttelista 63172 sekä katualueetta kaupunginosassa 63, Viertola.

(osa kumoutuvan asemakaavan korttelista 63172 kaupunginosassa 63, Viertola).

Tonttijako ja tonttijaon muutos

koskee osaa korttelista 63172 kaupunginosassa 63, Viertola.

1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunnittelualue sijaitsee Tikkurilan keskustan tuntumassa, K-market Ylivedon naapurissa. Viertolan kaupunginosaan kuuluvaa aluetta rajaa etelässä Kultarikontie, lännessä Kultarikontie ja pohjoisessa Hertietie. Kaavoitettavat kiinteistöt sijaitsevat osoitteissa Kultarikontie 5 ja Hertietie 4.

1.3 KAAVAN NIMI JA TARKOITUS

Asemakaavan muutos nro 002147, Kultarikontie.

Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunki uudistusta, jolla lisätään asuntorakentamista keskustassa lähellä palveluja ja raideliikennedyhteyksiä. Suunnittelualueella olevat, perustuksiltaan pettäneet rakennukset joudutaan purkamaan ja niiden tilalle rakennetaan uudet asuinrakennukset. Suunnitelma on osa laajempaa kokonaisuutta, johon kuuluu viereinen As Oy Pajunotko Talvikkitie 38:ssä. Korttelin Talvikkitien ja Hertietien puolet rakennetaan yhtenäiseksi rakennusriviksi. Kultarikontien suuntaan mittakaava pienenee, kortteli avautuu ja muuttuu vihreämmäksi. Rakennusten korkeus vaihtelee Kultarikontien neljästä ja viidestä korkeimmillaan seitsemään. Pysäköinti sijoittuu pihakannen alle.

Kaikkiaan rakennusoikeutta on yhteensä 17 990 k-m², jota vastaa tehokkuusluku $e = 1,57$.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- NCC Rakennus Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on päivätty 8.8.2011. Kaavamuutos oli kevään 2012 työohjelmassa numerolla 002147.
- Kaavoitus tuli vireille 7.5.2012.
- Mielenpitoa pyydettiin 4.6.2012 mennessä (MRL 62§) ja niitä saatiin 10 kpl.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.3.2015.
- Kaupunginhallitus 23.3.2015.
- Nähtävilläolo 15.4.–15.5.2015. Muistutuksia ei saatu.
- Lausuntoja pyydettiin 8.5.2015 mennessä kolmelta lausunnonantajalta ja saatiin 1 kpl.
- Kaavamääräyksiin on tehty nähtävilläolon jälkeen teknisiä tarkistuksia.

2.2 ASEMAKAAVAN MUUTOS

Alueen eteläosa muuttuu asuinrakennusten korttelialueesta asuinrakennusten korttelialueeksi, AK. Pohjoisosa on asuinrakennusten korttelialuetta jo valmiiksi. Kerrosluku nousee nykyisen kaavan kolmesta 4-7 kerrokseen. Rakennusoikeus kasvaa noin 5 700 kerrosneliömetristä 17 990 kerrosneliömetriin. Rakennusoikeuden lisäys on 12 253 k-m². Uudeksi tehokkuusluvaksi tulee e=1,57.

Kaavamuutosalueelle rakennetaan kuusi matalimmillaan nelikerroksista asuinrakennusta. Korkeimmat rakennukset ovat alueen itäosassa, rakentaminen madaltuu ja muuttuu pienimittakaavaisemmaksi Kultarikontien suunnassa.

Pysäköinti sijoittuu pääosin pihakannen alle, jonne ajetaan Hernetien suunnasta. Pihakannen alaisen pysäköinnin lisäksi osa autopaikoista, ns. vieraspaikat osoitetaan kadun varteen. Tämän takia Hernetien katu-alueita levennetään korttelialueen kustannuksella.

Muutos on osa Tikkurilan laajempaa muutosta, jossa tehoton tilankäyttö muuttuu ja aluetta rakennetaan keskustamaisen tiiviiksi. Palveluja ja asukkaita halutaan alueelle lisää. Hanke kytkeytyy samassa korttelissa tehtävään kaavamuutokseen nro 002174, sillä kiinteistöillä on yhtenäisenä jatkuva pihakansi ja kannen alainen keskitetty pysäköinti.

2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvas

Suunnittelualue on Viertolan kaupunginosan itäreunaa ja sijaitsee Viertolan vehreän pientaloalueen ja Tikkurilan keskustan välissä.

Talvikkiteiltä alkava Tikkuraitti ja Asematie johtavat Tikkurilan asemalle, jonne on matkaa noin 800 metriä. Lähin bussipysäkki sijaitsee Peltolantien varrella. Hyvät joukkoliikenneyhteydet ja Tikkurilan aluekeskustasoiset palvelut antavat hyvät lähtökohdat asumiselle ja korttelin tehokkaalle uudisrakentamiselle.

Suunnittelualueella sijaitsee 1960-luvulla rakennettuja 1-3 kerroksisia pien- ja kerrostaloja. Maaperän painumisen seurauksena Hernetien varrella sijaitsevien talojen rakenteet ovat vaurioituneet.

3.1.2 Luonnonympäristö

Luonnonolot

Muutosalue sijoittuu pehmeikköalueelle. Ylimpänä luonnonmaakerroksena rakennettujen täyttökerrosten alla on ohut saven kuivakuorikerros. Tämän alapuolella olevan pehmeän savikerroksen paksuus on 1-7 metriä. Ohuimmillaan kerros on alueen koillisosassa, mistä se kasvaa lännen ja etelän suuntaan. Saven alapuolella maakerrokset vaihtuvat siltin ja hiekan kautta kalliopintaa peittävään moreeniin.

Pohjaveden painetaso vaihtelee alueen pohjoisosassa tasovälillä noin +14,3...+14,8 ja alueen eteläosassa +13,0...+13,4. Pohjaveden voidaan arvioida nykyisellään olevan noin 0,5-1,5 metriä alkuperäistä tasoaan alempana.

Rakennettavuus ja perustamisolosuhteet

Rakennusten perustamistapana tulee kyseeseen lähinnä paaluperustus. Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät piha-alueet saattavat edellyttää pohjanvahvistustoimenpiteitä varsinkin paksuimpien savikerrosten alueella. Luonnontilaista tasoaan alempana olevasta pohjavedenpinnasta johtuen maapohja saattaa olla painuvassa tilassa jo ilman lisäkuormitustakin, mikä tulee ottaa huomioon maanvaraisia rakenteita suunniteltaessa.

Kultarikonttiellä ja Kultarikonpolulla on istutetut pensasaidat. Tonttien välissä on istutettu pajurivistö. Koko kaava-alue on vihreää ja sillä sijaitsee runsaasti puustoa.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Viertolan väkiluku on ollut kasvussa pitkään, joskin väestönkasvun huippuvuodet sijoittuvat 1980-luvulle. Vuoden 2014 alussa asukasluku oli 6 159.

Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku oli 39 473 henkeä, missä on kasvua noin 3 000 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana (Vantaan kaupunki, tietopalveluyksikkö). Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm aikuisvaltaisuus, yksin eläminen, lapsettomat avopariperheet ja työttömyys.

ALUEANALYYSI

Kaupunki-/ taajamakuva

Kaava-alue sijaitsee Tikkurilan keskustan länsireunassa vehreässä ja pientalovaltaisessa Viertolan kaupunginosassa. Viertola on pääasiassa omakotialuetta, jonka rakentaminen aloitettiin 1950-luvulla. Seuraavalla vuosikymmenellä asutus tiivistyi ja alkoi rivitalojen rakentaminen. Tikkurilan kasvaessa kerrostalorakentaminen levisi myös Viertolan puolelle 1970- ja 1980-luvulla. Tikkurilan keskusta on rakentunut melko väljästi ja matalasti viimeisen 50 vuoden aikana. Kaupunkikuvassa on paikoin 1950-luvun kirkonkylämäistä tunnelmaa sekä 1970-luvun ihanteisiin perustuvaa autokaupunkia. Tikkurilan 1980-luvun rakentaminen toi keskustaan isoja kaupallisia yksiköitä, kuten kauppiastavaratalon Tikkurin ja Prisman sekä kaava-alueen vieressä sijaitsevan Ylivedon.

Palvelut, työpaikat ja elinkeinotoiminta

Suunnittelualue sijaitsee monipuolisten palvelujen äärellä. Tikkurilan keskustan kauppa-alue ulottuu Tikkuraittia pitkin kaava-alueelle asti. Läheisyydessä on myös ravintoloita. Julkiset palvelut sijaitsevat Tikkurilan keskustassa: kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastot, posti, pääkirjasto näyttelytiloineen, Laurean ja Metropolian ammattikorkeakoulut sekä seurakuntayhtymän virastot ja kirkko.

Tikkurilan kaupunginosa on toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Yli 90 prosenttia 6300 työpaikasta on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat merkittäviä työnantajina.

Virkistys

Alueen naapurissa on Sinirikonpuisto leikkipuistoinen. Puolen kilometrin päässä on Tikkurilan urheilupuisto, jossa on uimahalli, urheilutalo keilahalleineen ja biljardisaleineen sekä jäähalli. Urheilupuistosta on Kylmäojarvarren kautta yhteys seudulliseen viheralueverkostoon.

Liikenne

Kaavamuutosalue liittyy Kultarikontien ja Hernetien kautta muuhun katuverkkoon sekä seudulliseen ja valtakunnalliseen päätieverkkoon.

Kaavamuutosalueelta on Tikkurilan asemalle n 800m. Asemalta on yhteydet pendolinoilla, pika- ja taajamajunilla päärataa pitkin eri puolille Suomea. Lisäksi on rakenteilla Kehärata, joka tulee palvelemaan suoraan yli 220 000 pääkaupunkiseutulaista sekä lentoasemaa. Tikkurilan aseman yhteydessä sijaitsevalta linja-autoasemalta on yhteydet lentoasemalle, eri puolille Vantaata ja Helsinkiin. Tikkurilan aseman yhteyteen rakennetaan vuoteen 2015 mennessä matkakeskus, jonka tarkoituksena on parantaa mm joukkoliikenteen palvelutasoa ja vaihtoja kulkumuodosta toiseen.

Talvikkitietä pitkin kulkee valtakunnallinen pyörätieverkko, joka johtaa Keravalle, Tikkurilantien kautta Lahdenväylälle ja Keravanjoen eteläpuolta pitkin Helsinkiin.

Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue rajautuu Viertolan pientaloalueeseen, jonka rakentaminen alkoi 1950-luvulla. Osa Kultarikontien varren rivitaloista on aivan uusia. Talvikkitien varressa ja siitä itään on väljää ja kohtuullisen matalaa kerrostaloaluetta. Eteläpuolinen K-marketin kortteli on jo selvästi osa Tikkurilan keskustaa. Kultarikonpolun suuntaan kaupan kortteli avautuu lastausalueena jossa liikkuu myös raskasta liikennettä.

Osoitteessa Kultarikontie 5 sijaitsee kahdeksan asunnon rivitaloryhmä ja osoitteessa Hernetie 4 kolme pienkerrostaloa. Talot on rakennettu 1960-luvun alulla. Hernetien kerrostalot on luokiteltu moderneiksi rakennuskulttuurikohteiksi, luokkaan B. Maaperän painumisen seurauksena kyseisten talojen rakenteet ovat vaurioituneet. Rakennuksista on tehty rakennushistoriaselvitys.

Asunto Oy Kekorivien rivitalot valmistuivat vuosina 1962-63. Yksikerroksiset rakennukset ovat julkisivuiltaan puhtaaksimuurattua punatiiltä, rappausta ja ruskeaksisävytettyä puuverhousa. Rakennuksissa on matalat harjakatot.

Asunto Oy Kekorivit

Asunto Oy Pajupellon avaralla tontilla on kolme kappaletta kaksi- ja kolmikerroksisia pienkerrostaloja. Pohjaltaan lähes neliömäisten rakennusten kussakin asuinkerroksessa on neljä asuntoa ja porrashuone on rakennuksen rungon keskellä. Katto muodostuu kahdesta eri tasolla olevasta lappeesta. Julkisivut ovat roiske-
rapatut. Parvekkekaiheet ovat vaaleaksi maalattua peltiä. Rakennukset ovat säilyttäneet pääsääntöisesti alkuperäisen ilmeensä. Perustusvauriot ovat edellyttäneet ulkonevien julkisivujen tukemista. Puistomaisella pihalla on vanhoja lehtipuita ja laajahko hoidettu nurmikko.

Yksi Asunto Oy Pajupellon kolmesta asuinrakennuksesta.

Tekninen huolto

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-alueella palveleva vedenjakeluverkko on rakennettu. Johdot (d100) sijaitsevat Kultarikonttiellä kaava-alueen länsipuolella. Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.00 ja NW = +72.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.00 ja ylin +85.00 mvp (merenpinnasta).

Jätevesiviemärointi

Jätevesiviemäriverkko on myös rakennettu. Kultarikonttien korttelin länsipuolelle on sijoitettu jätevesiviemäri d225, joka kuljettaa jätevedet Peltolantien 400mm runkoviemäriin ja edelleen Suutarilan jätevesipumppaamolle. Helsingin verkostossa jätevedet johdetaan Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Sadevesiviemärointi

Kaava-alueen pintavedet on ohjattu sadevesiviemäreissä läheiseen Kylmäojaan ja Keravanjokeen. Kultarikonttiellä kaava-alueen länsipuolella kulkevat d300 sadevesiviemärit. Pöryry on tehnyt keväällä 2013 Vantaan kaupungille Tikkurilan alueen hulevesijärjestelmän toiminnallisen selvityksen. Tikkurilan alueen hulevesiverkoston kapasiteetit ovat pääsääntöisesti riittäviä keskimäärin kerran viidessä vuodessa toistuvissa rankkasadetilanteissa. Keskimäärin kerran 50 vuodessa toistuvassa rankkasadetilanteessa hulevedet tulivat kaduille sekä paikoitusalueelle useissa kohdissa: Lummetiellä Talvikkien risteyksen tuntumassa ja Tikkurilanpuiston kohdalla, Peltolantorin paikkeilla, Neilikkatien ja Unikkotien Talvikkien puoleisissa päissä.¹

3.1.4 Maanomistus

Kiinteistön 421-12-921 omistaa Asunto Oy Pajupelto ja kiinteistön 63-172-4 omistaa Asunto Oy Kekorivit.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

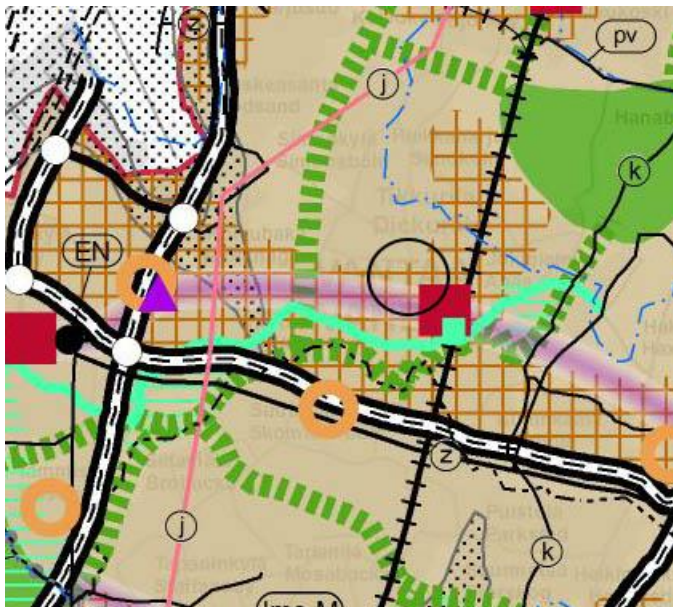
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden) erityistavoitteena on mm., että asuin-, työpaikka-, tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irrallisen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostojen varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

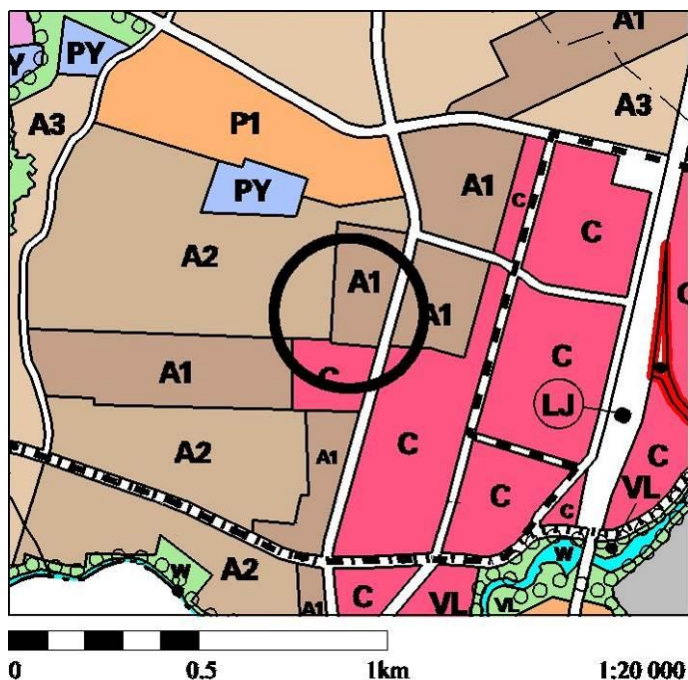

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) suunnittelualue on Tikkurilan keskustatoimintojen alueen lähituntumassa, taajamatoimintojen alueella ja kehäkavungin kehittämisvyöhykkeellä.

Ympäristöministeriö on 30.10.2014 vahvistanut Uudenmaan toisen vaihemaa-kuntakaavan, jossa suunnittelualue on osoitettu tiivistettäväksi alueeksi. Kaava-hanke on maakuntakaavan mukainen.

¹ Tikkurilan alueen hulevesijärjestelmän toiminnallinen selvitys, Vantaan kaupunki, Pöryry Finland Oy, 1.3.2013.

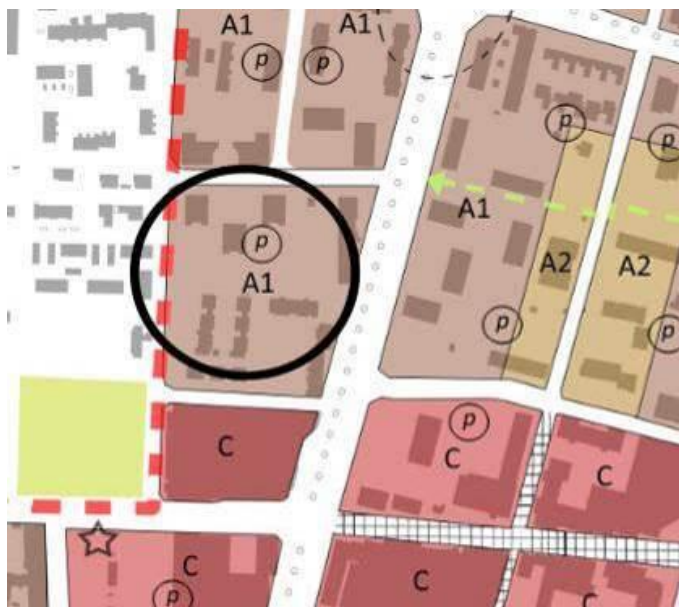
Yleiskaava

Yleiskaavassa alue on tehokasta asuinalue (A1). Alue varataan ensisijaisesti asuinkerrostaloille, mutta sille voidaan sallia myös asuinympäristöön soveltuvia työpaikkoja.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Tikkurilan keskustan kaavarunko

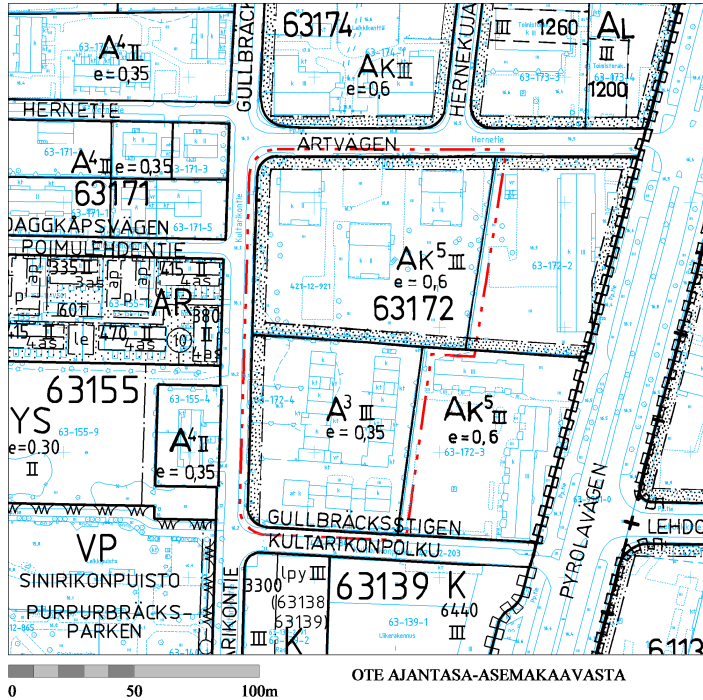

Alue on osoitettu tehokkaaksi asuinalueeksi, merkinnällä A1.

Korttelin Talvikkitien puoleinen katujulkisivu on määritelty kaupunkikuvalisesti vaativaksi julkisivuksi ja kaupallisesti heikommaksi julkisivuksi, jonka katutasojulkisivusta väh. 40 % tulee olla liike- ja myymälätilaksi soveltuvaa tilaa.

Kaavarunko on ollut nähtävillä 7.5. – 5.6.2014.

Asemakaava

Alueen ensimmäinen asemakaava on Tikurila-Viertolan asemakaava nro 630100, joka on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 22.3.1974. Kortteliin 63172 on tehty asemakaavan muutos 000084 (Kv 29.8.1977).

Voimassa olevassa asemakaavassa kiinteistö 421-12-921 on osoitettu asuntokerrostalojen korttelialueeksi (AK⁵), jonka suurin sallittu kerrosluku on III ja tonttitehokkuus e=0,6. Kiinteistö 63-172-4 on osoitettu asuntorakennusten korttelialueeksi (A³), jonka suurin sallittu kerrosluku on III ja tonttitehokkuus e=0,35.

Rakennusjärjestys

Vantaan kaupungin rakennusjärjestys on ollut voimassa 1.1.2011 lähtien.

Pohjakartta

Alueen pohjakartta täyttää kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista annetun asetuksen 1284 / 1999 asettamat vaatimukset.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITELUN VAIHEET

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

NCC Rakennus Oy on hakenut kaavamuutosta 8.8.2011 päivättyllä hakemuksella. NCC on teettänyt luonnoksia alueen käytöstä asemakaavan pohjaksi Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy:llä. Liikennekonsulttina on toiminut Sito Oy. Kaavamuutos oli kevään 2012 työohjelmassa numerolla 002147 ja työ tuli vireille 7.5.2012.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- Alueen kiinteistöjen omistajat ja vuokralaiset, viereisten ja vastapäisen kiinteistöjen omistajat ja vuokralaiset
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas ym. yhdistykset
- kunnan jäsenet
- kaikki, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset

- Valtion viranomaiset
- Muut viranomaiset ja yhteisöt

4.3.2 Vireilletulo

Ilmoitus kaavoituksen vireilletulosta tehtiin 7.5.2012 työnumerolla 002147. Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

4.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin 4.6.2012 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin kymmenen. Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota alueen kaukolämpöputkien sijaintiin, vesijohtoverkostoon, ja pelastusreittien rakentamiseen. Lisäksi todettiin, että alueen nykyisistä rakennuksista on tehtävä rakennushistoriallinen selvitys. Yksityiset henkilöt pitivät Kultarikontien varren rakentamista suunnitelmassa liian korkeana (usea mielipide), huomauttivat suurista liikennemääristä Kultarikonpolulla sekä pohjaveden tilasta alueella. Mielipiteet on otettu huomioon siten että alueelle on tehty rakennushistoriallinen selvitys, Kultarikontien varren rakentamista on madallettu ja kevennetty ja pysäköinti on sijoitettu pihakannen alle.

Asemakaavanmuutosta on valmisteltu yhteistyössä konsultin ja Vantaan kaupungin asiantuntijoiden kanssa.

Asemakaavamuutosta on esitelty yleisötilaisuudessa 9.4.2013. Valtuustosalissa järjestetyssä tilaisuudessa esiteltiin myös Tikkurilan kaavarungon lähtökohtia. Tilaisuuteen otti osaa toista sataa asukasta. Kaavatyötä esiteltiin alueen asukkaille myös Tikkurilan kirjastossa 3.12.2014, jonne oli saapunut reilut 50 henkeä.

Tavanomaisen osallistamisen lisäksi Tikkurilan keskustan tulevaisuudesta on keväällä 2013 järjestetty nettikysely, johon saatiin 276 vastausta. Erikseen järjestettiin nettikysely nuorille sekä nuorten osallisuustyöpaja yhdessä Peltolan koulun kanssa. Seniorifoorumin Tikkurilan tulevaisuutta koskeva työpaja järjestettiin 24.5.2013.

Asukkailla on saadun palautteen perusteella halu kehittää Tikkurilaa kaupunkimaiseen ja tiiviiseen suuntaan, jossa on elämää ja hyvät palvelut ja joka on helppo kaupunki liikkua myös kävellen tai pyörällä.

Nähtäville asettaminen ja lausuntojen pyytäminen

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 15.4.–15.5.2015. Yhtään muistutusta ei jätetty.

Lausuntoja pyydettiin 8.5.2015 mennessä kolmelta lausunnonantajalta. Vantaan kaupungin museon lausunnossa ei ollut huomautettavaa. Vantaan Energian ja Vantaan Omakotiyhdistyksen lausuntoa ei saatu.

4.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Tikkurilan keskustaa kehitetään sekoittuneen yhdyskuntarakenteen periaatteiden mukaisesti (Tikkurilan kaavarunko, 062600). Se tarkoittaa sitä, että kaupunkirakenteen uudistuessa asuntoja, liiketiloja ja toimistoja ei sijoiteta toisistaan erillisille alueille, vaan suositaan maantasokerroksiin liiketiloja ja ympäristöä häiritsemättömiä työpaikkoja. Ylemmät kerrokset varataan yleensä asumiselle.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan tasapainotetun strategian kriittiset menestystekijät:

Kaupunkikasvun hallinta: Kaavoitus ja rakentaminen suunnataan siten, että teknisten palveluiden runkoverkostot ja peruspalvelut ovat tehokkaassa käytössä ja niiden ylläpito taloudellisten resurssien rajoissa.

Vantaan arkkitehtuuristrategia (Kv 30.1.2006):

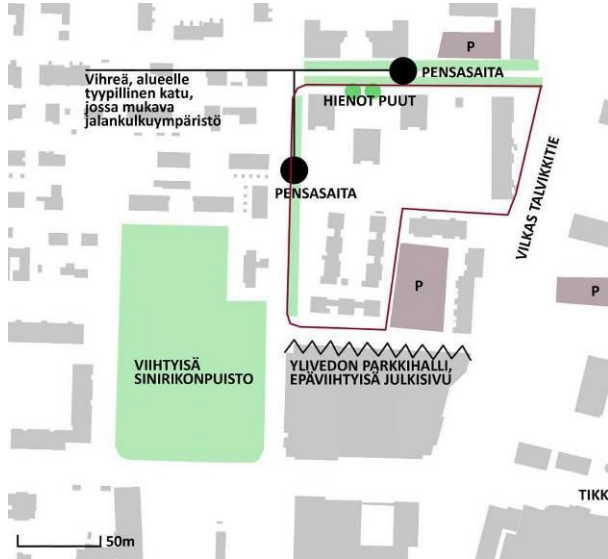
- vahvistetaan keskustoja eheyttävällä täydennysrakentamisella
- laaditaan laatuluokitus julkisille ulkotiloille
- suunnitellaan kaupunkikuvallisesti hallittuja pysäköintialueita

Tikkurilan kaupunkikuva 2012-2030 (Kala 26.11.2012)

- kantakaupungin kokoojakatuja rajaavat enintään 6-8-kerroksiset rakennukset
- arkkitehtuuri on korkeatasoista
- rakennuksen ja kadun suhdetta elävöitetään esim. arkadein
- pysäköinti hoidetaan rakenteellisesti

- katutason liiketilöiden jatkuvuus varmistettava
- katuaukiot ja niihin sijoittuvat kahvilat
- käytetään korkealaatuisia materiaaleja ja kadun kalusteita
- katutila jäsennellään selkeäksi ja turvalliseksi

Alueen oloista johdetut tavoitteet

Kaupunkikuva-analyysi

Tavoitteena on asuinalue, joka kaupunkikuvallisesti sovitaa yhteen Kultarikontien länsipuolella sijaitsevaan pientaloalueen, ja alueen kaakkoispuolella alkavan Tikkurilan keskustan. Kultarikontien ja Hernetien ilmeet halutaan säilyttää vehreinä, pienimittakaavaisina ja viihtyisinä.

Ylivedon pysäköintitalo ja lastausalue sijoittuu alueen eteläpuolelle. Sitä vasten ei tulisi avata asuntoja.

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

Suunnittelussa ja toteuttamisessa edellytetään rakentamisen ja lähiympäristön korkeaa laatutasoa. Alueelle toivotaan vetovoimaisia, paikkaan sopivia rakennus- ja asuntotyyppisiä. Rakennusten katujulkisivujen tulee olla pääosin rapattuja tai paikalla muurattuja. Alueen sijainti Viertolan pientaloalueen vieressä on otettava huomioon.

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Suunnitteluprosessin aikana alueelle on tehty useita luonnoksia.

Kaavamuutosshakemuksen mukana tullessa suunnitelmassa lähtökohtana on noin 15 000 k-m² rakentamistavoite, joka on ryhmitelty neljä- ja viisikerroksisiin rakennuksiin yhteisen korttelipihan ympärille. Autopaikat on suunniteltu maan alle. Suunnitelmasta jouduttiin luopumaan, kun kävi ilmi että pohjavesi alueella on niin korkealla, ettei maanalaista pysäköintiä voi järkevästi toteuttaa.

ARKKITEHTITOIMISTO JUKKA TURTIAINEN 27.3.2012

27.3.2012 päivätyissä kuvissa alueelle on sijoitettu laaja U-muotoinen senioritalo sekä luoteisnurkkaan asuinrakentamista. Pysäköinti on keskitetty yhteen pysäköintitaloon. Senioriasumisen määrää pidettiin liian suurena Tikkurilan mittakaavassa. Lisäksi senioritalon ja pysäköintitalon muodostamaa rakennetta pidettiin liian suurirakeisena pientaloalueen läheisyyteen.

ARKKITEHTITOIMISTO JUKKA TURTIAINEN 19.4.2012

19.4.2012 päivätyistä kuvista toisessa pysäköintitalo on siirtynyt alueen eteläpään, Ylivedon lastausaluetta vastapäätä. Alueelle on sijoitettu 5-7 kerroksisia pistetaloja ja lamellitaloja sekä senioritalo.

Pysäköintitalo vie kaava-alueesta kohtuuttoman suuren osan, eikä käyttökelpoista piha-aluetta muodostu tarpeeksi. Varsinkin oikeanpuoleisessa suunnitelmassa kaikki piha-alue on varjoisaa. Suunnitelmien lähtö-

kohtana on edelleen ollut 15 000 k-m² rakentamista, mutta sen lisäksi on tilaa vievä pysäköintitalo. Todettiin, että näin suurella tehokkuudella kaava-alueen pysäköinti on toteutettava kansiratkaisulla. Kaava-alueelle ryhdyttiin tekemään Tikkurilan keskustan kaupunkikuvaselvityksen jatkoksi kaavarunkoa, ja suunnittelu laitettiin sen takia hetkeksi tauolle.

ARKKITEHTITOIMISTO JUKKA TURTIAINEN 28.3.2013

28.3.2013 päivätyissä vaihtoehdoissa pysäköinti on sijoitettu pihakannen alle. Rakenne koostuu 4-6 kerroksista lamelli- ja pistetalosta, jotka ympäröivät yhteistä korttelipihaa. Piha-alue yhdistyy saumattomasti alueen itäpuolella sijaitsevan kaavamuutoksen numero 002174 kanssa. Kultarikontien varressa ja alueen eteläosassa piha-alue on maanvarainen. Nelikerroksiset rakennukset Kultarikontien varrella avautuvat ensimmäisessä kerroksessa kadun suuntaan terassein. Rakennetta pidettiin yhteensopivana pientaloalueen kanssa. Kolmesta esitetystä vaihtoehdosta (yllä) valittiin jatkotyön pohjaksi vasemmanpuoleinen vaihtoehto. Vaihtoehto jättää jonkin verran ilmuuutta naapuritonttiin kaakossa, ja kahden kaava-alueen yhteistä pihaa pidettiin riittävän kokoisena, pihaa jakavasta pistetalosta huolimatta.

VANTAA TIKKURILA
K 172 T 1 ja 4
Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy

ASEMAPIIRROS 1:750

VE1

LUONNOS 28.3.2013

Kaavatyö oli pysähdyksissä syksyyn 2014 saakka, sillä taloudellista yhtälöä purettavien rakennusten korvaamiseksi uusilla ei saatu esitetyillä rakentamistehokkuuksilla toimimaan. Syksyllä NCC ja maanomistaja ot-

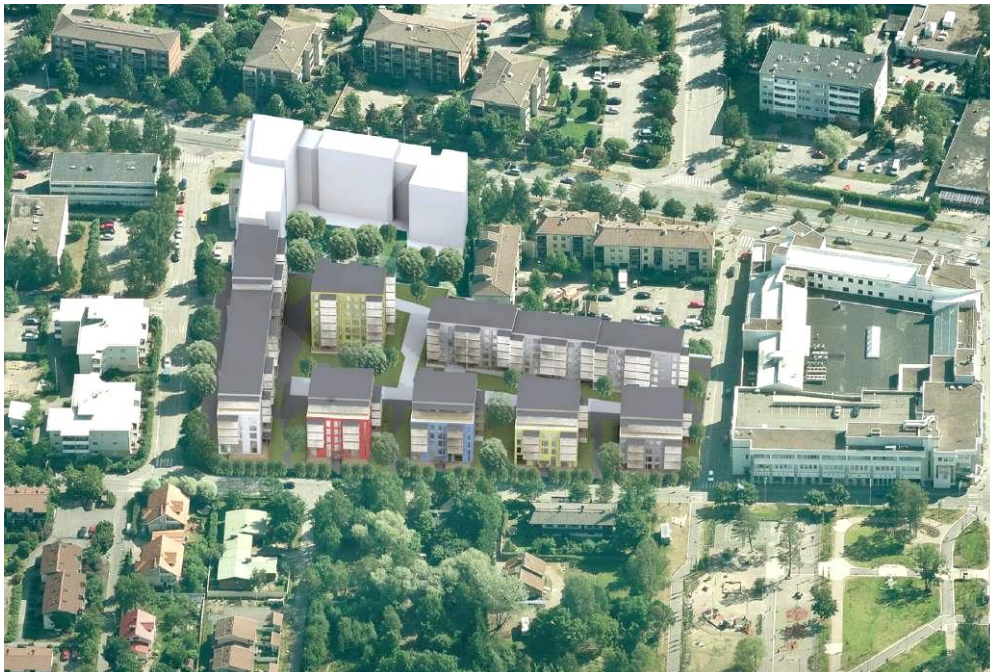
ivat yhteyttä kaupunkisuunnitteluun, jossa he esittivät korotettua vaihtoehtoa, jossa tontin rakennusoikeus nousi lähelle 18 000 kerrosneliometriä. 12.8.2014 tehdyssä vaihtoehdossa rakennuksia oli Kultarikontien noppataloja lukuun ottamatta korotettu kerroksella. Hernetien varressa kerroksen korotus enimmillään kahdeksaan kerrokseen tuntui ylivoimaiselta. Varsinkin kun viereisellä tontilla Talvikkien varressa rakentaminen on todennäköisesti enintään seitsenkerroksista.

Luonnos 12.8.2014,
Arkkihtitoimisto Jukka Turtiainen Oy.

4.5.4 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asuntorakentamisen lisääminen Tikkurilan keskustassa, kävelyetäisyydellä asemasta ja palveluista, oli keskeinen peruste ratkaisun valinnassa. Vanhojen rakennusten perustukset olivat pettäneet ja korvaavan rakennusoikeuden tuli olla merkittävästi suurempi, jotta taloudellinen yhtälö ei muodostu raskaaksi taakaksi niille, jotka joutuvat luopumaan kodeistaan. Tasapainoilu tiiviin keskustamaisen umpikorttelirakenteen ja Viertolan pientaloalueen välissä tuotti ratkaisun, jossa on elementtejä molemmista. Kultarikontien puolella rakennukset eivät muodosta umpinaista muuria, vaan ovat noppamaisia kuutioita, joiden väliin jää vehreä piha.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavan muutoksessa alue osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Rakennukset sijoittuvat tontin reunoille muodostaen yhtenäisen korttelipihan. Rakenne on ilmavampaa ja matalampaa Sinirikontien suunnassa suuntaan. Korttelin suurin sallittu kerrosluku on seitsemän, Sinirikontien puoleiset rakennukset jäävät ovat matalimmillaan nelikerroksisia. Pysäköinti on osoitettu tonttien yhteisen pihakannen alle.

Tonttien piha-alueet tulee toteuttaa yhtenäisinä laaditun viitesuunnitelman periaatteiden mukaan. Tonteille ajo on ositettu yhteisenä Hernetieltä.

Kaavan rakenne on suunniteltu yhteensopivaksi viereisen kaavamutoksen numero 002174 kanssa, siten että kaava-alueiden pysäköintikannet rakennetaan kiinni toisiinsa, ja Hernetien rakennusmassat noudattavat yhteensopivia korkeuksia. Kaava-alueet voivat myös hyödyntää yhteistä ramppia Hernetieltä pihakannelle.

5.1.1 Mitoitus

- Asuinkerrostalojen korttelialue AK 1,14 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 17 990 k-m² ja tehokkuusluku e=1,57. Tämä tarkoittaa noin 300 uutta asukasta alueen nykyisten n. 100 hengen lisäksi.

KULTARIKONTIEN KATUNÄKYMÄ. ARKKITEHTITOIMISTO JUKKA TURTIAINEN.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kokonaisratkaisulla sekä asemakaavamääräyksillä ja -merkinnöillä on varmistettu rakentamisen ja lähiympäristön korkea laatutaso. Kultarikontielle, Hernetielle ja Kultarikonpolulle on osoitettu pensasaidat. Kultarikontien varrella pohjakerroksen asuntojen on avauduttava terassein kadun puolelle. Maanvaraisille pihoilte on istutettava puita.

Kadunvarsien julkisivut on pääosin oltava rapattuina tai paikallaan muurattuina. Katujulkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja värikylläisiä. Rakennusten julkisivujen tulee olla kadun puolelle yksivärisiä, siten että jokainen rakennus erottuu omalla värinään.

KULTARIKONTIELLE VOIDAAN TUODA LUONNETTA ANTAMALLA JOKAISELLE RAKENNUKSELLE OMA VÄRINSÄ. ARKKITEHTITOIMISTO JUKKA TURTIAINEN.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Hernetien varressa rakennusalue sijoittuu katualueen reunaan. Rakennus rakennetaan kiinni tontin rajaan, jolloin yhdessä viereisen kiinteistön ja sen kaavan (nro 002174) kanssa muodostuu yhtenäinen rakennusmuuri rajaamaan sisäpihaa ja suojaamaan sitä Talvikkien ja hiljaisemmän Hernetien melulta. Kiinteistöillä on toisiinsa liittyvä pihakansi ja sen pysäköinti alla. Rakennus on Hernetien varressa enintään seitsemänkerroksinen.

Korttelipiha pohjoisosa on pihakannen päällä. Pihakansi maastoutuu kun se laskee loivana rinteinä länsi- ja eteläosan maanvaraiseksi pihaksi. Rakentaminen kevenee ja madaltuu pientaloalueen suuntaan. Kultarikontien varressa rakennukset ovat neljä-viisikerroksisia ja noppamaisia, jolloin katunäkymät säilyvät ilmavina ja vehreinä. Rakennukset on myös irrotettu katulinjasta pensasaidan taakse.

Korttelin keskelle sijoittuu seitsemänkerroksinen pistetalo ja enimmäkseen kuusikerroksinen lamellitalo, joka rajaa tonttia etelä-pohjoissuuntaisesti. Sen suuntauksessa on otettu huomioon eteläpuolisen K-market Ylivedon lastauspiha, jonne asuntoja ei yksinomaan haluta avata.

Pysäköinti

Autopaikkainormina on käytetty 1 ap / 130k-m². Paikoitus on toteutettu pysäköintikannella. Hernetien varrella on muutama autopaikka. Ajoyhteys pysäköintikanteen toteutetaan Hernetien puolelta.

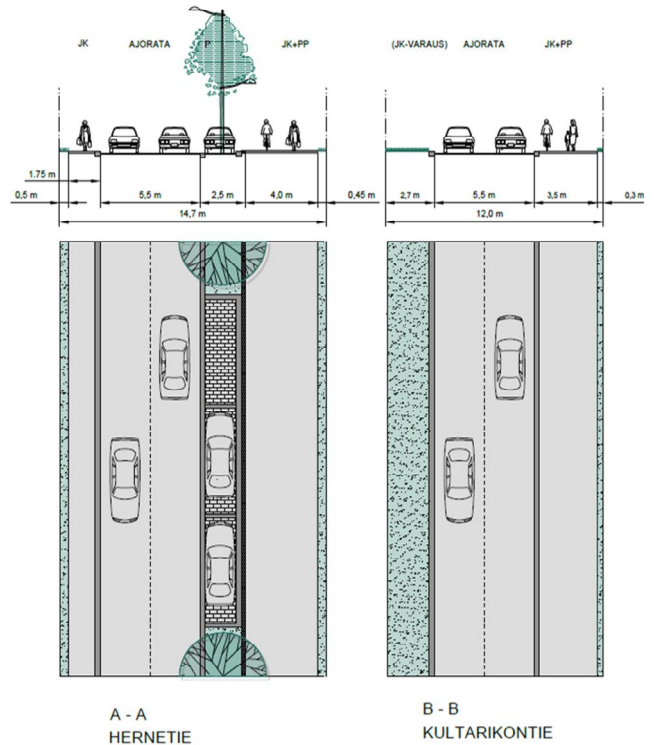
LÄNSI-ITÄ-SUUNTAINEN KORTTELILEIKKAUS ETELÄSTÄ KATSOTTUNA / ARKKIT.TSTO JUKKA TURTIAINEN

5.3.2 Muut alueet

Katu- ja liikennealueet

Osa korttelialueesta muutetaan Hernetien katualueeksi. Katualuetta on levennetty, jotta osa pysäköinnistä voidaan toteuttaa kadunvarsipysäköintinä.

Ajoneuvoliikenne ja liittymä pihakannen alaiseen pysäköintiin ohjataan kulkemaan Hernetien kautta. Kultarikontien ilme säilyy vehreänä. Kultarikontipolku on jo ennestään runsasliikenteinen Ylivedon lastauksen takia.

LIIKENNEJÄRJESTELYT, SITO OY

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

5.4.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

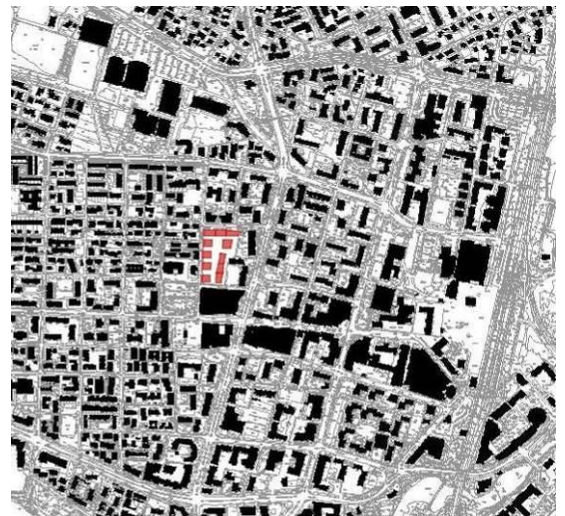
Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaavamuutos täydentää Tikkurilan keskustaa, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia kerrostaloasuntoja tulee noin 400 uudelle asukkaalle.

Yhdyskuntarakenne

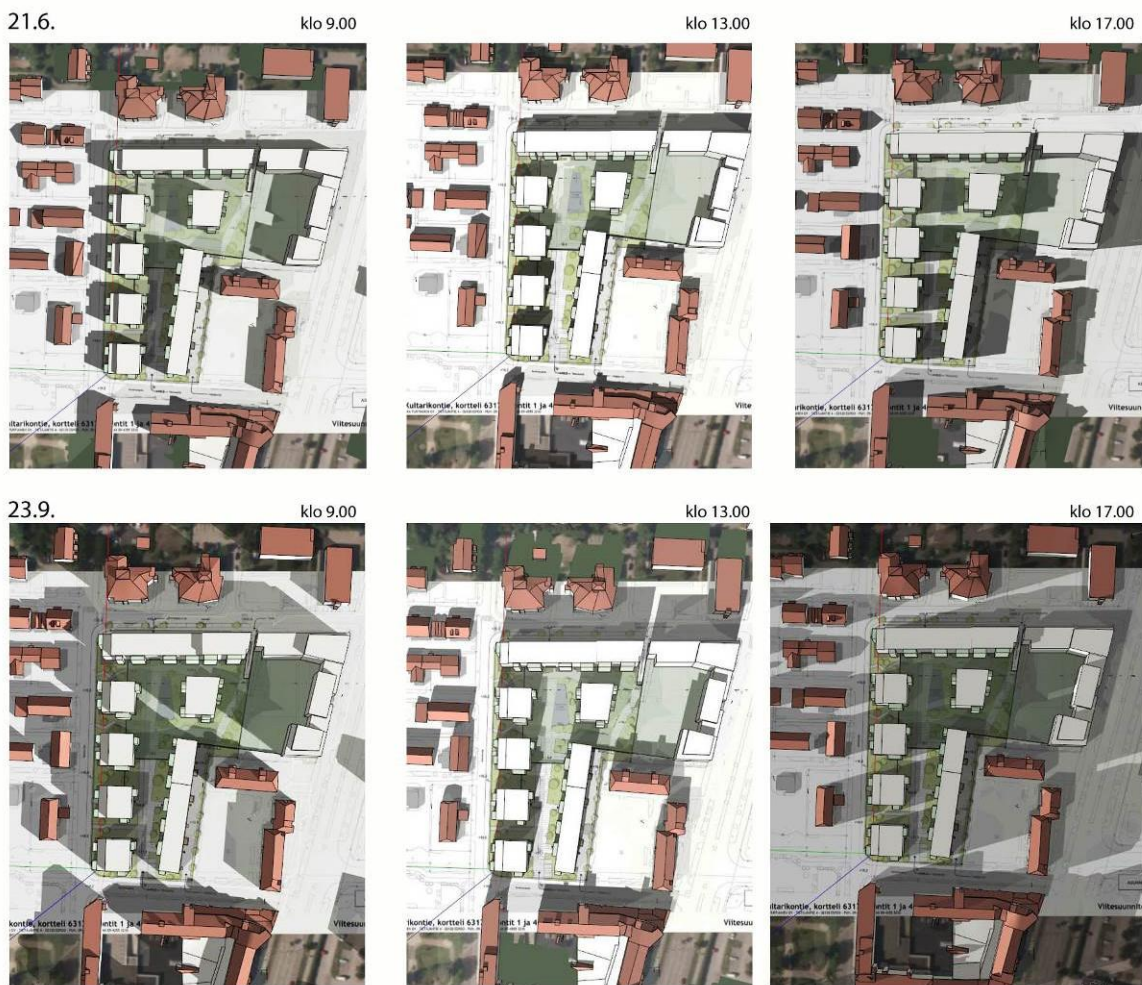
Alue sijoittuu Tikkurilan keskustan reunaan vilkkaiden pääkatujen tuntumaan. Se edistää keskustan täydennysrakentamista esimerkillisesti ja luo tiivistä ja tehokasta, keskustamaista kaupunkirakennetta.

Rakentaminen sijoittuu hyvien raideliikenneyhteyksien ulottuville, kävelyetäisyydelle asemakeskuksesta ja Tikkuraitista.

Kaupunki-/taajamakuva

Asemakaavan muutoksella matalat rivi- ja kerrostalot korvautuvat korkeammalla kerrostalorakentamisella ja alueen tehokkuus nousee. Varsinkin Hernetien varren katukuva muuttuu kaupunkimaisemmaksi. Katujen varsille istutettavat pensasaidat ylläpitävät alueelle tunnusomaista vihreää katutilaa. Kultarikontien ilme säilyy vihreänä ja melko pienimittakaavaisena. Kadun puolelle avautuvat terassit elävöittävät katutilaa.

Varjotutkielma, josta selviää, että uudet rakennukset eivät kesällä varjosta merkittävästi naapureitaan. Syyspäiväntasauksen aikoihin varjot ulottuvat jo Hernetien vastakkaisen puolen talojen julkisivuihin.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee noin 300 keskusta-asumiseen soveltuvaa asuntoa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita liisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella. Mikäli uudisrakentamista ei toteuteta, nykyisen huonokuntoisen rakennuskannan korjaamisen kustannukset nousevat erittäin korkeiksi. Rakennusten korjaaminen ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista.

Palvelut ja työpaikat

Kaavamuutosalueelle ei tule palveluja eikä työpaikkoja, mutta asukkaiden lisäys vaikuttaa positiivisesti koko Tikkurilan palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Tikkurilan työpaikat ja palvelut ovat hyvin saavutettavissa jalan, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Virkistys

Lähin virkistysalue on Keravanjoen ranta, joka on osa seudullista viheryhteysverkostoa. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Liikennemäärät nousevat Hernetiellä arviolta 100 autopaikan sisältämän liikennetuotoksen verran.

Tikkurilan liikenteen kehitystä on arvioitu Tikkurilan keskustan kaavarunkotyössä. Pitemmän linjauksen suunnitelmissa Tikkurilan keskusta-aluetta kehitetään joukkoliikennettä sekä kävelyä ja pyöräilyä suosivaksi. Kielotiestä pyritään saamaan joukkoliikennepainotteinen katu, kun läpiajava autoliikenne ohjataan käyttämään Talvikkitietä. Kielotielle kaavaillaan erillisten pyöräilykaistojen erottamista jalankulusta ja autoliikenteestä. Tikkurilantiellä varaudutaan joukkoliikenteen runkoväylään, joka voi olla pikaraitiotie tai vastaava. Kaavarunon yhteydessä varmistettiin, että liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja

asukasluvun lisäyksen. (Tikkurilan kaavarungon liikenneselvitys, 24.1.2014, WSP).

Ratkaisu tukeutuu joukkoliikenteeseen ja on kävelyetäisyydellä Tikkurilan asemasta. Se lisää alueen joukkoliikenteen matkustajia ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Voidaan myös arvioida, että sijainnin ansiosta moni tekee etenkin lyhyemmät matkat jalan tai pyörällä.

Vesihuolto

Vesihuollon kannalta kaavan toteuttamisella ei ole ympäristöön vaikutuksia. Hulevesiä on pyrittävä viivyttämään alueen sisällä ennen katuviemäreihin ja Keravanjokeen johtamista.

Vedenjakelu

Asemakaava-alueella palveleva vedenjakeluverkko on rakennettu. Verkoston kuvaus ja painetasot on selostettu kohdassa 3.1.3.

Jätevesiviemärointi

Asemakaava-alueella palveleva jätevesiviemäriverkko on rakennettu (ks. kohta 3.1.3).

Sadevesiviemärointi

Alue liitetään valmiiseen sadevesiviemäriverkoston.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Alueen viihtyisyyteen ja meluttomuuteen on kiinnitetty huomiota mm. sijoittamalla rakennukset siten, että syntyy melulta suojattu piha.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, jotka ovat hyvin toimeen tulevia, omistusasuntoon investoivia ihmisiä. Tikkurilan keskustassa on koettu varsinkin viikonloppuöihin keskittyviä järjestyshäiriöitä. Tuoreen VTT:n julkaisun "Turvalliset kaupunkiympäristöt" mukaan häiriöiden taustalla on Tikkurilan profiloituminen "bilekaupungiksi", jonne tullaan kauempaa viettämään iltaa. Kun keskustan toimistokorttelit ovat iltaisin ja viikonloppuisin tyhjillään, jää alueelle häiriökäyttäytymisen kannalta oleellisia katvealueita. Eli häiriöt tavallisen asumisen kannalta ovat vähäisiä. Lisäämällä asuntoja keskustaan sosiaalinen kontrolli alueella kasvaa. Hanke on VAT:n mukainen.

Taloudellisia vaikutuksia

Uudet asunnot kasvattavat alueen työvoimatarjontaa ja niiden rakentaminen sekä uudet työpaikat lisäävät osaltaan pääkaupunkiseudun taloudellista toimeliaisuutta. Kun asukaspora kasvaa, Tikkurilalla on mahdollisuudet kehittyä aidosti kaupunkikeskustaksi, joka tukeutuu liikenteellisesti kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Samalla keskustan asema kaupan ja palvelujen alueena vahvistuu. Korkealaatuinen kaupunkiympäristö lisää alueen vetovoimaisuutta.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Kultarikonpolun varrella sijaitsee Ylivedon marketin lastausalue, joka tuo kadulle paljon raskasta liikennettä. Kadun suuntaan kohdistuu rakennuksen pääty, joten siihen suuntaan ei tarvitse avata asuntoja.

6 ASEMKAAVAN TOTEUTUS

6.2 TOTEUTTAMINEN JA AJOITUS

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

7 KAAVAMUUTOSTYÖHÖN OSALLISTUNEET

NCC:	Katariina Haigh	hankekehityspäällikkö
Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy	Jukka Turtiainen	
Sito Oy (liikenne)		
Vantaan kaupunki		
<u>Kaupunkisuunnittelu</u>	Merja Häsänen Asta Tirkkonen Carina Ölander (-30.4.2014) Seppo Niva (2.5.2014-) Laura Muukka Kaija Topra	va aluearkkitehti (-31.7.2012) aluearkkitehti (1.8.2012 -) asemakaavasuunn. asemakaavasuunn. maisema-arkkitehti suunn.avustaja
<u>Kuntatekniikan keskus</u>	Paula Jääskeläinen Jarmo Pajunen Ilari Heiska Matti Holtari Antti Auvinen	kehitysinsinööri liikennesuunn. liikennesuunn. geotekn.suunn. vesihuollon suunn.
<u>Rakennusvalvonta</u>	Päivi Teerikangas	lupa-arkkitehti
<u>Yrityspalvelut</u>	Tuula Hurme Armi Vähä-Piikkiö	asumisasioiden päällikkö tonttipäällikkö

Vantaalla, 1. päivänä kesäkuuta 2015

Seppo Niva
asemakaavasuunnittelija

Asta Tirkkonen
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	24.11.2014
Kaavan nimi	002147 Viertola 63 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	07.05.2012
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002147
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,1620	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisen tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	1,1620

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,1620	100,0	17990	1,55	0,0000	12253
A yhteensä	1,1437	98,4	17990	1,57	-0,0183	12253
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0183	1,6	0		0,0183	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

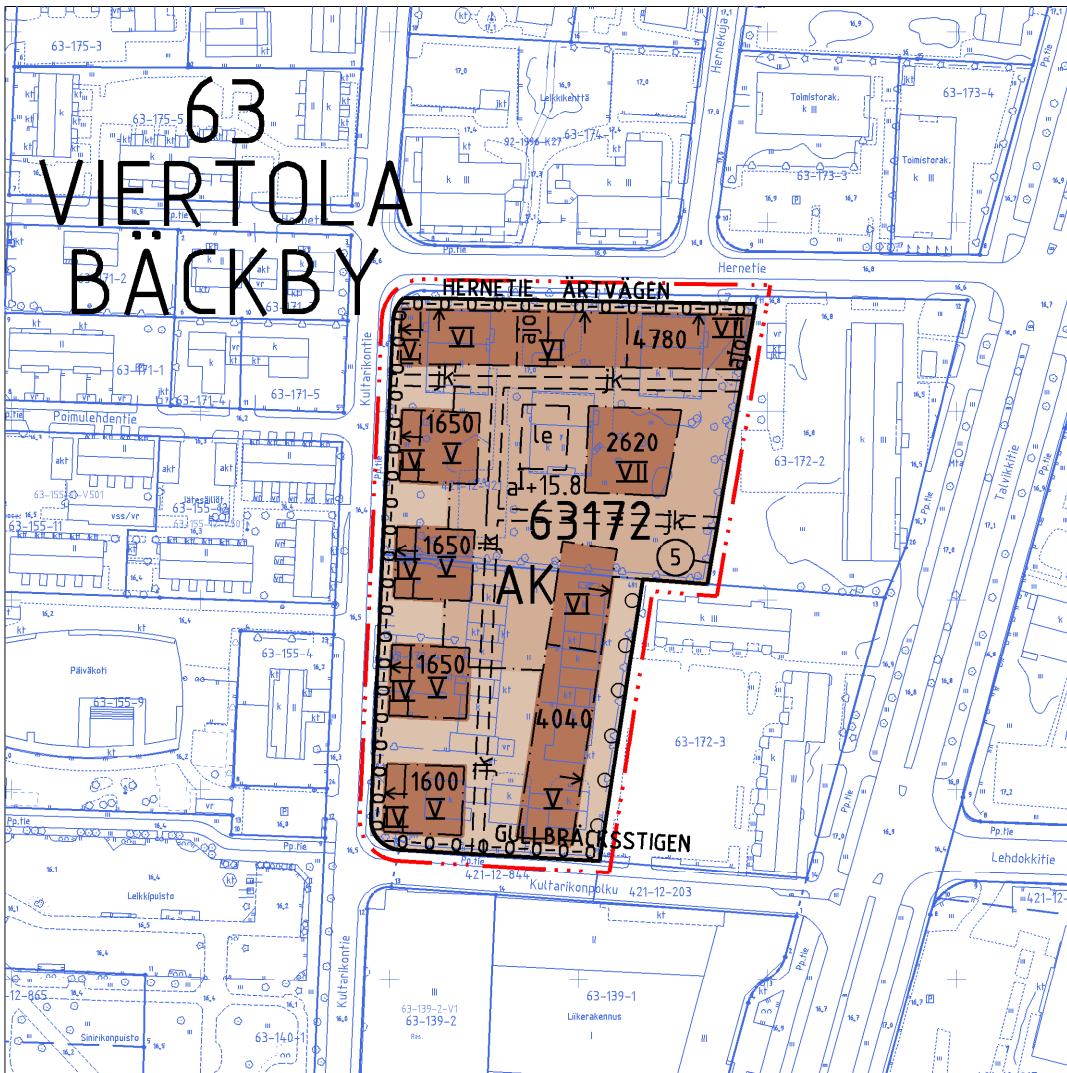
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

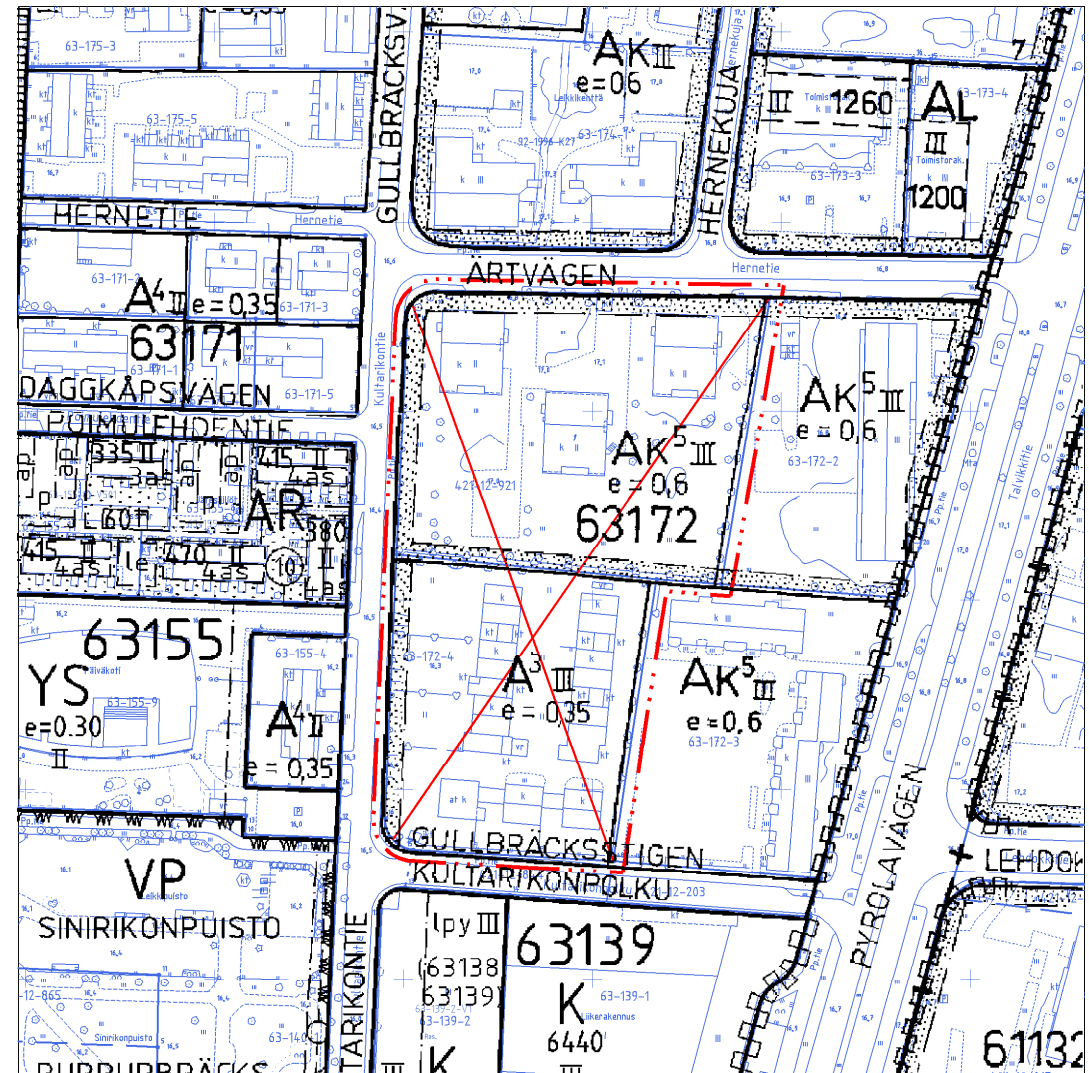
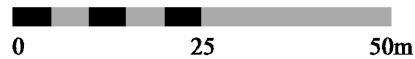
Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,1620	100,0	17990	1,55	0,0000	12253
A yhteensä	1,1437	98,4	17990	1,57	-0,0183	12253
A	0,0000		0		-0,4939	-1728
AK	1,1437	100,0	17990	1,57	0,4756	13981
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0183	1,6	0		0,0183	0
Kadut	0,0183	100,0	0		0,0183	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002147

Päiväys
Datum16.3.2015,
tarkistettu 1.6.2015Pohjakarttalehtien numerot 1 / 3
Baskartbladens nummer

686501, 687501

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 63**VIERTOLA**

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 63172 sekä katualuetta.

(Osa kumoutuvan asemakaavan korttelia 63172.)

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 63172.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 63**BÄCKBY**

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteret 63172 samt gatuområde.

(Del av kvarteret 63172 i den plan som upphävs.)

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen

Del av kvarteret 63172.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Porrashuoneiden yhteyteen asuinrakennuksen kaikkiin kerroksiin saa rakentaa asukkaiden yhteiseen käyttöön asumista palvelevia sauna-, kerho-, askartelu-, pyykinkäsittely-, huolto-, varasto-, väestönsuoja, teknisiä- yms. tiloja asemakaavassa annetun rakennusoikeuden lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.

Porrashuoneiden 15 kerros^m² ylittävän osan kussakin kerroksessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Parvekkeet ja erkkerit saa rakentaa rakennusalan rajan yli. Kaavakartassa esitetyn kerrosluvun saa pihan puolella rakentaa pysäköintikannan päälle. Kultarikontielle rajautuviin asuinrakennuksiin on rakennettava asuntoihin liittyviä maanvaraisia terasseja kadun puolelle.

Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerrokseen. Alueelle voi sijoittaa paikallisen energiantuotantoon liittyviä tiloja ja rakenteita. Korttelialueella voidaan hyödyntää uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä järjestelmiä.

Rakennusten, rakenteiden ja aitojen tulee olla arkkitehtuuriltaan, kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia sekä ilmeeltään yhtenäisiä. Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Mahdolliset elementtisaumat tulee häivyttää sauman sijoituksen tai julkisivun pintarakenteen avulla. Kadunvarsien julkisivujen tulee olla pääosin rapattuja tai paikalla muurattua tiiltä. Katujulkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja värikylläisiä. Kulkuaukon vapaan korkeuden tulee olla vähintään 3,2 metriä. Päätuseinät eivät saa olla ikkunattomia. Räystäslinjan yläpuolelle tulevat tilat tulee sovittaa rakennuksen arkkitehtuuriin.

Korttelin alueelle on laadittava yhtenäinen piha- ja valaistussuunnitelma. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata. Tonttien piha-alueet tulee jäsentää erilaisilla istutuksilla ja pin-

DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

I anslutning till trapphusen får, oöver den bygggrätt som anvisas i detaljplanen, i samtliga våningar av bostadsbyggnaden byggas sådana bastu-, klubb-, hobby-, tvätt-, hanterings-, service-, förråds- och tekniska utrymmen samt skyddsrum och andra dylika utrymmen som är gemensamma för invånarna och tjänar boendet. Dessa utrymmen räknas inte vid dimensioneringen av bilplatser.

Oöver den i detaljplanen anvisade våningsytan får på varje våning byggas den del av trapphusen som överstiger 15m². Trapphusen ska ha dagsljusinsläpp.

Balkonger och burspråk får byggas så att de skjuter ut över gränsen för byggnadsytan. Det våningstal som anges på plankartan får på gårdssidan byggas ovanpå parkeringsdäcket. Bostadsbyggnaderna mot Gullbräcksvägen ska förses med markbundna terrasser i anslutning till bostäderna mot gatan.

Avfallshanteringsutrymmena ska placeras i byggnadernas markplan. I området kan placeras utrymmen och konstruktioner i anslutning till lokal energiproduktion. I kvartersområdet kan system som använder förnybar energi utnyttjas.

Byggnaderna, konstruktionerna och staketerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och när det gäller stadsbildens och materialet och ha ett enhetligt utseende. Fasaden i markplanet får inte ge ett slutet intryck.

Eventuella elementfogar ska elimineras med hjälp av fogens placering eller fasadens ytstruktur. Fasaderna mot gatan ska huvudsakligen vara putsade eller av tegelmurad på plats. Fasaderna på kvartersområdets yttre sidor ska ha en bruten och färgrik färgskala. Passagens fria höjd ska vara minst 3,2 meter. Gavelväggarna får inte vara fönsterlösa. Tekniska utrymmen ovanför takfotslinjen ska anpassas till byggnadens arkitektur.

För kvartersområdet ska utarbetas en enhetlig gårds- och belyningsplan. Gränserna mellan tomterna får inte ihägnas. Tomternas gårdsområden ska delas upp med

noitteilla. Maanvaraisilla piha-alueilla tulee käyttää korkeatasoisia, pääosin vettäläpäiseviä materiaaleja. Piha-alueelle on varattava viihtyisä ulko-oleskelutila ja korttelialueen yhteinen leikki- ja oleskelualue.

Jalankululle varattu alueen osa on oltava korkeatasoinen. Rakentamatta jäävien tontin osien, joita ei käytetä leikki- ja oleskelualueeksi tai liikenteelle, tulee olla istutettuja. Maanvaraisille pihaille on istutettava puita.

Pihakansille on istutettava pensaita, perennoja ja pienpuita.

Hulevesiä tulee hidastaa ja kattovedet pyrkiä viivyttämään korttelissa ennen johtamista huleviemäriverkostoon. Rakennuslupaan on liitettävä hulevesien hallintasuunnitelma. Suunnitelman tulee sisältää hulevesien laadullinen ja määrällinen hallinta. Suunnitelman tulee noudattaa Vantaan kaupungin hulevesiohjelman ja Kuntaliiton hulevesioppaan tavoitteita.

Autopaikat saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asunnot 1 ap/ 130 k-m²

Autopaikat tulee sijoittaa pihakannen alle. Pihalle saa sijoittaa 4 autopaikkaa Kultarikonpolun läheisyyteen. Polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/asuinhuone. Puolet paikoista on oltava helposti käytettäviä.

Pihakannen pelastusreitti tulee merkitä selvästi ja mitoitaa siten, että se kestää pelastuskaluston painon.

olika slags planteringar och ytbeläggningar. På gårdsom² / ³ rådena med öppen jord ska användas högklassiga och huvudsakligen vattengenomsläppliga material. På gårdsområdet ska reserveras ett trivsamt utevistelseutrymme och ett gemensamt lek- och vistelseområde för hela kvarterområdet.

Den områdesdel som reserverats för gångtrafik ska vara högklassig. De delar av tomten som inte bebyggs och som inte används som lekplats och vistelseområde eller för trafik ska vara planterade. På gårdsplaner med öppen jord ska planteras träd.

På gårdsdäcken ska planteras buskar, perenner och mindre träd.

Dagvattnet ska fördröjas liksom takvattnet i kvarteret innan det leds ner i dagvattennätet. Till bygglovet ska en plan för dagvattenhanteringen bifogas. Planen ska omfatta en kvalitativ och kvantitativ dagvattenhantering. Planen ska följa Vanda stads dagvattenprogram och målen i Kommunförbundets handbok om dagvatten.

Bilplatserna får placeras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:
Bostäder 1 bp/ 130 m²-vy

Bilplatserna ska placeras under gårdsdäcket. På gårdsplanen får placeras 4 bilplatser, i närheten av Gullbräcksstigen. Antalet cykelplatser som reserveras ska vara minst 1st/bostadsrum. Hälften av platserna skall vara lättillgängliga.

Räddningsvägen på gårdsdäcket ska tydligt märkas ut och dimensioneras, så att vägen bär räddningsmaterielens vikt.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Byggnadsyta.

Riktgivande byggnadsyta.

Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan och där talet anger den approximativa nivån på det understa bilplanet.

Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.

Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utevistelse.

Trädrad som skall bevaras / planteras.

Häck.

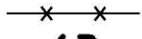

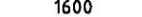

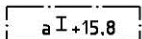

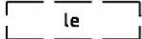

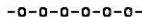

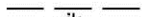
Gata.
På Ärtvägen tillåts gatuparkering.

Riktgivande körförbindelse inom området.

Riktgivande del av område reserverad för områdets interna gångtrafik.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Osa - alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.
	Kaupunginosan numero. Kaupunginosan nimi. Korttelin numero.
	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
	Rakennusala.
	Ohjeellinen rakennusala.
	Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän ja luku osoittaa alimman autopaikkatason likimääräisen korkeusaseman.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava alueen osa.
	Säilytettävä / istutettava puurivi.
	Pensasaita.
	Katu. Hernetiellä sallitaan kadunvarsipysäköinti.
	Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.
	Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

ASUNNOT

17 990 k-m²

Kaupunginhallitus 23.3.2015 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta nro 002147 / Kultarikontie, Viertola. Lausuntoja pyydettiin 3 ja saatiin 1 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 VANTAAN KAUPUNGINMUSEO	Ei huomautettavaa kaavamuutokseen.	–
NRO 2 TIKKURILAN OMAKOTIYHDISTYS RY	–	–
NRO 3 VANTAAN ENERGIA OY	–	–

NRO 1
VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Lausunto:

Suunnittelualueen korttelissa 63172 sijaitsee 1960-luvulla rakennettuja 1-3 kerroksisia pien- ja kerrostaloja (7 kpl) sekä 1987 rakennetut kaksi asuinkerrostaloa (Talvikkitie 34). 1960-luvun rakennuksista Hernetie 4:ssä sijaitsevat kolme pienkerrostaloa sekä Talvikkitie 38:ssä sijaitseva asuinkerrostalo ovat Vantaan kaupungin rakennusperintökohteita. Uusi asemakaava mahdollistaa näiden rakennusten purkamisen.

Kaupunginmuseo on lausunut mielipiteensä asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 11.6.2012. Mielipiteessä kaupunginmuseo on esittänyt alueen rakennusperintökohteista tehtävän rakennushistoriallisen selvityksen, jonka perusteella kyseisten rakennusten suojeluperusteet voidaan arvioida asemakaavatyössä. Rakennushistoriallinen selvitys on tehty Tmi Lauri Putkosen toimesta 1.8.2012 ja toimitettu museolle. Aluetta on käsitelty myös Tikkurilan keskustasuunnitelman yhteydessä (Tikkurilan keskustan kaavarunko nro 062600), josta kaupunginmuseo on lausunut 2.7.2014

Hernetie 4:ssä sijaitsevat kolme rakennusta muodostavat harmoonisen ja pienimittakaavaisen kokonaisuuden puistomaisessa ympäristössä. Ne ovat säilyttäneet hyvin alkuperäisarvonsa, vaikka perustusten painuminen onkin vaurioittanut julkisivuja. Talvikkitie 38 sijaitsevassa arkkitehtitoimisto Leena ja Kalle Niukkasen suunnittelemassa kerrostalossa taas alkuperäisyysarvot ovat pahasti kärsineet tehtyjen julkisivukorjausten yhteydessä. Alkuperäistä 1960-luvun tunnelmaa on jäljellä hieman pihan puolella, mutta sielläkin 80-luvun klinkkerilaatoitus on muuttanut julkisivun ulkonäköä.

Kaava-alueella olevien rakennusten rakenteiden on todettu vaurioituneen perustusten pettämissä vuoksi. Tämän ja suhteellisen vaatimattoman rakennushistoriallisen arvon takia kaupunginmuseo ei esitä kyseisten rakennusten suojelua asemakaavassa. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnonantajana toimii Museovirasto.

Vastine:

Kaupunginmuseo ei esitä muutoksia kaavaehdotukseen.

Tarkistukset:

–

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS/ ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002147, kaupunginosa 63 Viertola

NCC Rakennus Oy on hakenut asemakaavan muutosta, joka koskee Asunto Oy Kekorivien korttelissa 63172 omistamaa kiinteistöä 92-63-172-4, kaupunginosassa 63, Viertola (jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa nro 000084 (vahvistettu kaupunginvaltuustossa 29.8.1977) sopimusalue on osoitettu asuntorakennusten (A³) korttelialueen 63172 tontiksi nro 4, jonka rakennusoikeus on 1729 k-m². Asemakaavan muutoksella nro 002147 sopimusalueen uudeksi rakennusoikeudeksi tulee 7647 k-m². Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna asemakaavan muutoksella nro 002147 sopimusalueelle tulee lisää rakennusoikeutta 5918 k-m² ja asuntorakennusten korttelialue (A³) muuttuu asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Sopimusalueella sijaitsevat nykyiset rakennukset puretaan ja tilalle rakennetaan asuinkerrostaloja.

Asemakaavan muutokseen nro 002147 liittyen Asunto Oy Kekorivit sopimusalueen omistajana ja Kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Esisopimuksella määrällän luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen eli katualueiden luovutus kaupungille.

1. OSAPUOLET

- 1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä **Kaupunki**).
- 1.2 **Asunto Oy Kekorivit** (Y: 0124813-9),
c/o Harry Jääskeläinen
Kultarikontie 5 H, 01300 VANTAA
(jäljempänä **Yhtiö**).

2. TARKOITUS

Kaupunki ja Yhtiö sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat että tonttia palveleva kunnallistekniikka on Hernetien varteen suunniteltua pysäköintikaistaa lukuun ottamatta toteutettu. Kaupunki rakentaa pysäköintikaistan (n. 8 kpl pysäköintipaikkoja) Hernetien katualueelle ja määrittelee pysäköintipaikkojen mahdolliset rajoitukset. Rajoituksissa pyritään ottamaan huomioon sopimusalueen asiointi- ja vieraspysäköinnin tarpeet. Toteuttamisen ajankohdasta päätetään kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena yhteensä seitsemänsataayhdeksänkymmentäkolmetuhattakaksisataaviisikymmentäseitsemän (793 257) euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus eräännyy maksettavaksi heti asemakaavan muutoksen nro 002147 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö luovuttaa Kaupungille tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi Kaupungin hyväksymän vakuuden, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkoston liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002147 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002147 ole tullut voimaan 31.12.2016 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002147, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomaisen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Asunto Oy Kekoriveille ja yksi Vantaan kaupungille.

Vantaalla 23. päivänä kesäkuuta 2015

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

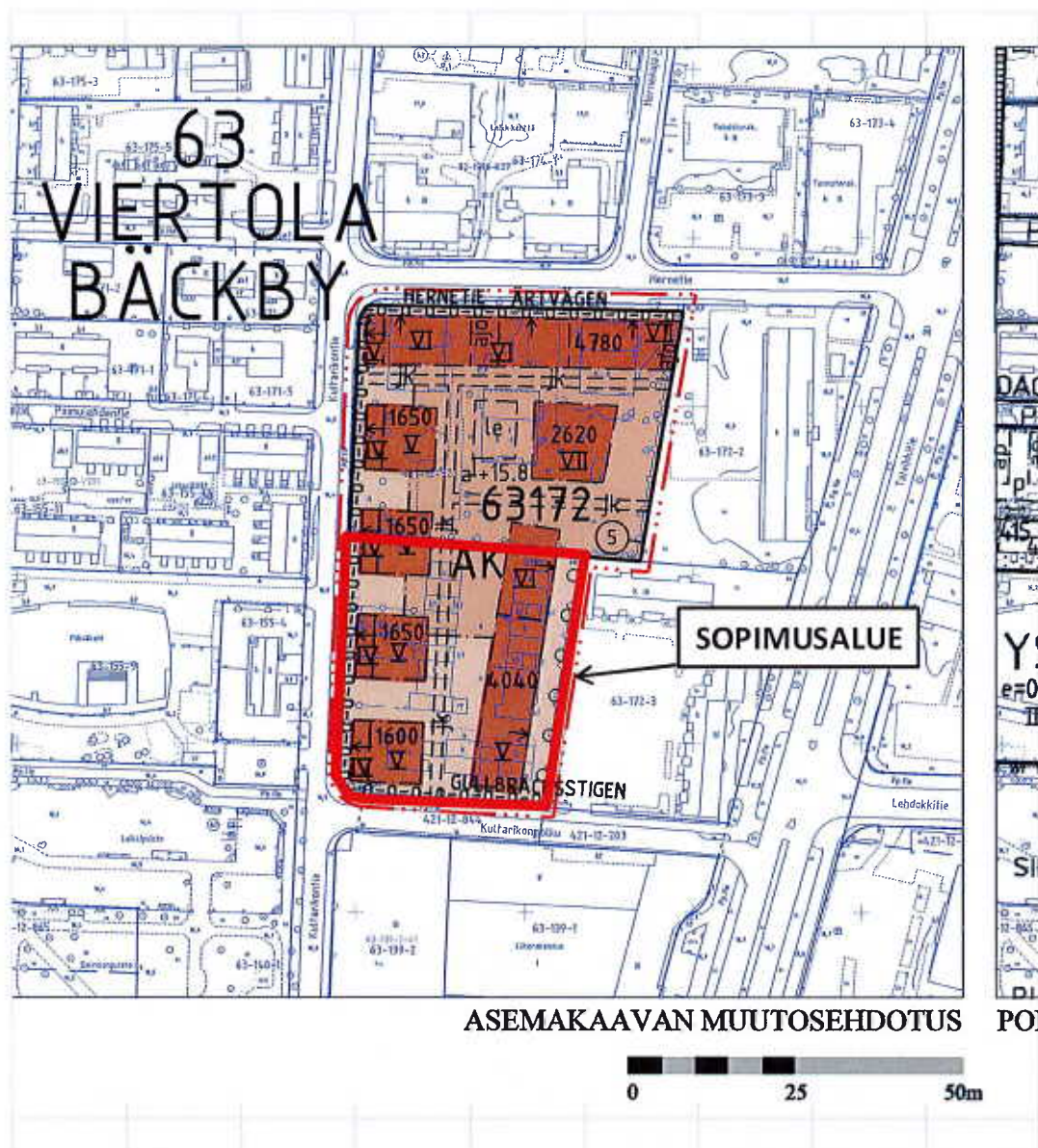
Asunto Oy Kekorivien
puolesta

Ermo Vuolasmaa
isännöitsijä

LIITE - Liite nro 1: sopimusalue

Liite 1. Sopimusalue (punaisella rajattu). Pohjana Asemakaavamuutoksen nro 002147 luonnos 19.1.2015.

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Asunto Oy Kekorivit –nimisen yhtiön kanssa.

Kaupunginhallitus on päättänyt kunnallistekniikan rakentamissopimuksesta kokouksessaan 23.3.2015 § 23.

Vantaalla 22. päivänä kesäkuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Leea Markkula-Heilamo
kaupunginjohtaja vs.

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS JA ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA/ ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002147, kaupunginosa 63 Viertola

NCC Rakennus Oy on hakenut asemakaavan muutosta, joka koskee Asunto Oy Paljupellon korttelissa 63172 omistamaa kiinteistöä 92-421-12-921, kaupunginosassa 63, Viertola (jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa nro 000084 (vahvistettu kaupunginvaltuustossa 29.8.1977) sopimusalue on osoitettu asuinkerrostalojen (asemakaavamerkintä AK⁵) korttelialueeksi, jonka rakennusoikeus on 4009 k-m². Asemakaavamuutoksella nro 002147 sopimusalueen uudeksi rakennusoikeudeksi tulee 10343 k-m² sen pyssyessä asuinkerrostalojen (asemakaavamerkintä AK) korttelialueena. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna asemakaavan muutoksella nro 002147 sopimusalueelle tulee lisää rakennusoikeutta 6334 k-m². Sopimusalueella sijaitsevat nykyiset rakennukset puretaan ja tilalle rakennetaan asuinkerrostaloja.

Asemakaavan muutokseen nro 002147 liittyen Yhtiö sopimusalueen omistajana ja Kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttö- ja ratkaisujen toteutuminen eli katualueiden luovutus kaupungille.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS**1. OSAPUOLET**

- 1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä **Kaupunki**).
- 1.2 **Asunto Oy Pajupelto** (Y: 0217296-5),
c/o Takuisännöinti Oy, PL 221, 01301 VANTAA
(jäljempänä **Yhtiö**).

2. TARKOITUS

Kaupunki ja Yhtiö sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat että tonttia palveleva kunnallistekniikka on Hernetien varteen suunniteltua pysäköintikaistaa lukuun ottamatta toteutettu. Kaupunki rakentaa pysäköintikaistan (n. 8 kpl pysäköintipaikkoja) Hernetien katualueelle ja määrittelee pysäköintipaikkojen mahdolliset rajoitukset. Rajoituksissa pyritään ottamaan huomioon sopimusalueen asiointi- ja vieraspysäköinnin tarpeet. Toteuttamisen ajankohdasta päätetään kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena yhteensä

kahdeksansataakahdeksankymmentäyksituhattakolmesataaseitsemäntoista (881 317) euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi heti asemakaavan muutoksen nro 002147 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö luovuttaa Kaupungille tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi Kaupungin hyväksymän vakuuden, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enemmän kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täyteen. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002147 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002147 ole tullut voimaan 31.12.2016 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002147, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut

voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Asunto Oy Paljupelto (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täytyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002147 on tullut voimaan.

II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttaja:

Asunto Oy Pajupelto (Y: 0217296-5),
c/o Takuuisännöinti Oy
PL 221, 01301 VANTAA
(jäljempänä Yhtiö).

Luovutuksen saaja:

Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Luovutuksen kohde:

Vantaan kaupungin Tikkurilan kylässä Pajupelto –nimisestä tilasta Rn:o 12:921 (kiinteistötunnus 92-421-12-921) n. 183 m²:n suuruinen määräala (jäljempänä Määräala). Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen kartta-liitteeseen B1.

Määräala on asemakaavamuutoksen nro 002147 mukaista katualuetta.

Luovutuskirjan ehdot:

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. LUOVUTUSHINTA

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT

- 3.1 Yhtiö luovuttaa Määräalan kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.
- 3.2 Yhtiö vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

- 4.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

- 5.1 Kaupunki on tutustunut saamaansa Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasiustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.
- 5.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO JA RAKENNUKSET

- 6.1 Tähän luovutukseen ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.
- 6.2 Määräala luovutetaan ilman rakennuksia ja rakennelmia.

Tätä luovutuskirjaa on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi Asunto Oy Pajupellolle, yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
- luovutuskirjan edellytykset ovat täyttymättä 31.12.2015.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002147, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomaisen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot luovutuksen kohdetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja esisopimusta määrään luovutuksesta on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi Asunto Oy Pajupellolle, yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Asunto Oy Pajupellolle ja yksi Vantaan kaupungille.

Vantaalla 23. päivänä kesäkuuta 2015

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

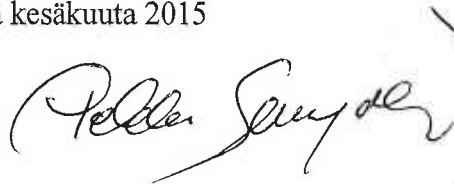
Asunto Oy Pajupellon
puolesta

Sulo Vartiainen
hallituksen puheenjohtaja

Kaupanvahvistajana todistan, että kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki Vantaan kaupungin puolesta ja toimitusjohtaja hallituksen puheenjohtaja Sulo Vartiainen Asunto Oy Pajupellon puolesta ovat allekirjoittaneet tämän kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 23. päivänä kesäkuuta 2015

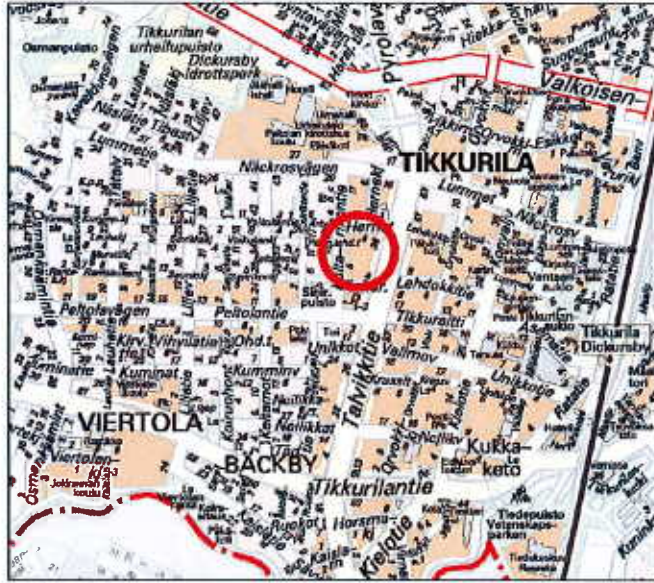

Pekka Simojoki
Maanmittausteknikko
0927/13

Pekka Simojoki
Maanmittausteknikko
0927/13

LIITE - Liite nro 1: sopimusalue
- Liite B: luovutettava määräala

KOHTEEN SIJAINTI

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN
LUOVUTUKSESTA (katualue) /
ASUNTO OY PAJUPELTO

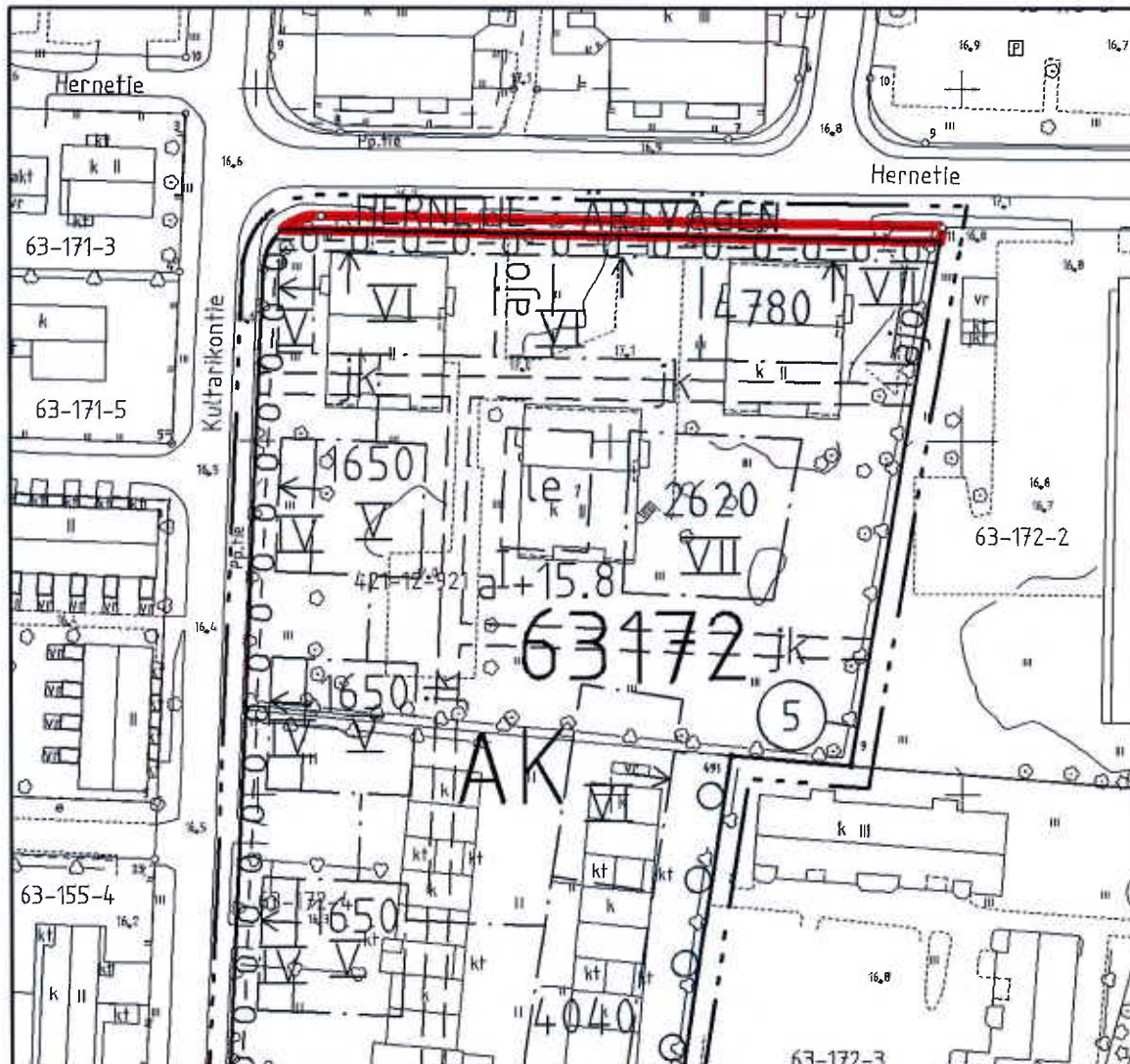
YPA/AVP

Kaupunginosa: VIERTOLA (63)

Kylä: TIKKURILA (421)

n. 183 m²:n suuruinen
määräala tilasta: 92-421-12-921

0 0.5 1km 1:20 000

0 25 50m

1:1000

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta Asunto Oy Pajupellon kanssa. Esisopimus koskee noin 183 m²:n määräalaa tilasta 92-421-12-921.

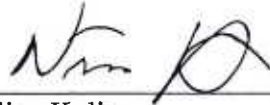
Kaupunginhallitus on päättänyt kunnallistekniikan rakentamissopimuksesta ja esisopimuksesta kokouksessaan 23.3.2015 § 24.

Vantaalla 22. päivänä kesäkuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Leea Markkula-Heilamo
kaupunginjohtaja vs.

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

24 §

Asemakaavamuutos 002256 ja tonttijaon muutos, 63 Viertola / Hernetie 1

VD/8603/10.02.04.01/2014
LM-H/TLA/ATI/NIS/SRU/JB

Hernetie 1 Viertolassa muuttuu liikerakennusten korttelialueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kaksi liike- ja toimistorakennusta puretaan 4–7-kerroksisen asuintalon tieltä. Rakennusoikeus kasvaa 2 460 kerrosneliömetristä 6 000 kerrosneliömetriin, josta 200 on varattu liiketiloille. Uusia asuntoja tulee noin 90 kpl.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 63173, kaupunginosassa 63, Viertola. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 63173, kaupunginosassa 63, Viertola.

Tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 63173, kaupunginosassa 63, Viertola.

Alue sijaitsee Tikkurilan keskustan tuntumassa, Talvikkitien varressa, osoitteessa Hernetie 1. Viertolan kaupunginosaan kuuluvaa aluetta rajaa idässä Talvikkitie, etelässä Hernetie, lännessä Hernekuja ja pohjoisessa asuinkerrostalotontti.

Kaavan hakija
Kiinteistö Oy Katamaran.

Maanomistus
Kaava-alue on yksityisessä omistuksessa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola SRV:n konsulttina.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tehokasta asuinalueetta (A1). Alue varataan ensisijaisesti asuinkerrostaloille, mutta sille voidaan sallia myös asuinympäristöön soveltuvia työpaikkoja. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Asemakaavan muutos
Kaavamuutoksessa käyttötarkoitus muuttuu liikerakennusten korttelialueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Kerrosluku nousee nykyisen kaavan kolmesta Talvikkitien varren seitsemään. Rakennusoikeus kasvaa 2 460 kerrosneliömetristä 6 000 kerrosneliömetriin, josta 200 on varattu liiketiloille. Rakennusoikeuden lisäys on 3 540 k-m². Uudeksi tehokkuusluvuksi tulee e=1,58.

Matalahkot, kolmekerroksiset toimistorakennukset puretaan ja niiden tilalle rakennetaan 4–7-kerroksinen asuinkerrostalo. Rakennus rajaa korttelia kolmelta sivulta. Korkein, seitsemänkerroksinen osa sijoittuu Talvikkitien varteen. Hernetien suuntaan rakennus on kuusikerroksinen ja Hernekujan suuntaan nelikerroksinen. Katutasoon tulee liiketilaa Talvikkitien ja Hernekujan kulmaukseen. Pysäköinti hoidetaan korttelissa pihakannen alla. Sinne ajetaan Hernekujan kautta.

Muutos on osa Tikkurilan laajempaa muutosta, jossa tehoton tilankäyttö muuttuu ja aluetta rakennetaan keskustamaisen tiiviiksi. Palveluja ja asukkaita halutaan alueelle lisää. Naapurikorttelissa on käynnissä kaavamuutokset 002147 ja 002174.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 16.12.2014.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin yhdeksän.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012). Kaavatyö kohdistuu tuottaa uutta asuntokerrosalaa (5 800 k-m², n. 90 asuntoa).

Muutoskustannukset maksaa hakija Kiinteistö Oy Katamaran / SRV ja kaupunginhallitukselle

tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (8 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 8 705 €.

Sopimus

Asemakaavan muutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.4.2015 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.4.2015 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002256 sekä tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Hernetie 1,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot ja
- c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Kiinteistö Oy Katamaran / SRV maksaa muutostyökustannukset (8 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 8 705 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 20.4.2015 § 33

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.4.2015 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002256 sekä tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Hernetie 1,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
- c) vahvistaa maksuluokka 3 ja todeta, että hakija Kiinteistö Oy Katamaran / SRV maksaa muutostyökustannukset (8 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 8 705 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 13.5.–11.6.2015. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 20.4.2015 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin yksi ja saatiin yksi. Vantaan kaupunginmuseon lausunnossa ei ollut huomautettavaa kaavaehdotukseen.

Tehdyt tarkistukset

Kaavakarttaan on tehty tekninen tarkistus, kun liikehuoneistojen rakennusoikeuden eteen on lisätty + -merkintä.

Tarkistus ei ole olennainen, joten uusi nähtävilläpano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittää 17.7.2015 kaupunginhallitukselle, että

- a) tehdään esitetty tekninen tarkistus
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 13.4.2015 päivätty, 10.8.2015 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002256 ja tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Hernetie 1.

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 24

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tehdä esitetty tekninen tarkistus, ja

- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 13.4.2015 päivätty, 10.8.2015 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002256 ja tonttijaon muutosehdotus, 63 Viertola / Hernetie 1.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 13.4.2015, 10.8.2015 tarkistettu
- Lausunto 10.8.2015
- Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos 002256 Kiinteistö Oy Talvikkitie 20, 4.8.2015
- Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos 002256 Kiinteistö Oy Katamaran, 4.8.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 8392 6185
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, puh. 8392 8044
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki
Maankäyttötoimi
Kaupunkisuunnittelu

002256 VIERTOLA

HERNETIE 1

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 13.4.2015 päivättyä, 10.8.2015 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 002256. Kaavoitus on tullut vireille 16.12.2014.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT / ALUEEN MÄÄRITTELY

Asemakaavan muutos:

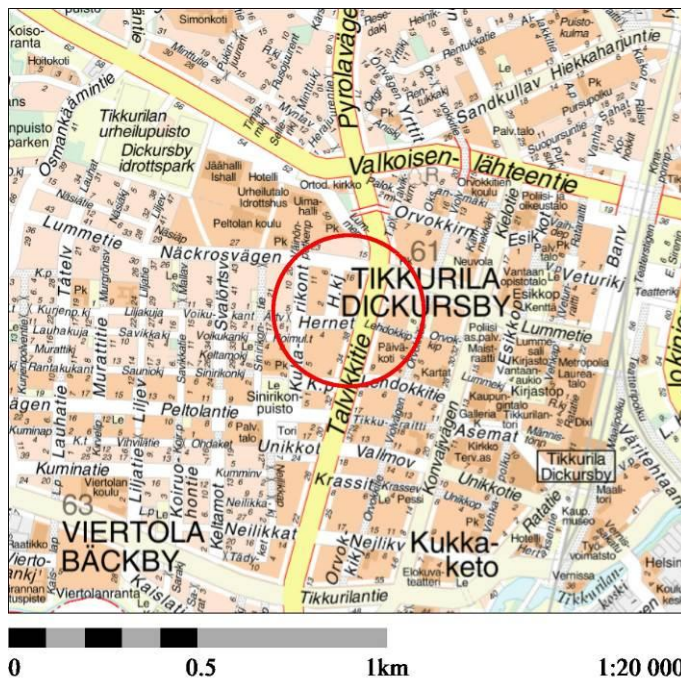
koskee osaa korttelista 63173 kaupunginosassa 63, Viertola.

(kumoutuvan asemakaavan osa korttelista 63173, kaupunginosassa 63, Viertola).

Tonttijaon muutos:

koskee osaa korttelista 63173 kaupunginosassa 63, Viertola.

1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunnittelualue sijaitsee Tikkurilan keskustan tuntumassa, Talvikkitien varressa, osoitteessa Hernetie 1. Viertolan kaupunginosaan kuuluvaa aluetta rajaa idässä Talvikkitie, etelässä Hernetie, lännessä Hernekuja ja pohjoisessa asuinkerrostalotontti.

1.3 KAAVAN TARKOITUS

Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiudistusta, jolla lisätään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa, raideliikenneyhteyksien varrella. Matalahkot, kolmekerrosiset toimistorakennukset puretaan ja niiden tilalle rakennetaan 4–7-kerroksinen asuinkerrostalo.

Rakennus rajaa korttelia kolmelta sivulta. Korkein, seitsemänkerroksinen osa sijoittuu Talvikkitien varteen. Hernetien suuntaan rakennus on kuusikerroksinen ja Hernekujan suuntaan nelikerroksinen. Katutasoon tulee liiketilaa Talvikkitien ja Hernekujan kulmaukseen. Pysäköinti hoidetaan korttelissa pihakannen alla. Sinne ajetaan Hernekujan kautta.

Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 5 800 k-m² ja liike- ja myymälätiloille 200k-m².

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 0,38 ha, joka on kaikki asuinkerrostalojen korttelialuetta, AK. Kokonaisrakennusoikeus nousee nykyisestä 2 460:sta 6 000 kerrosneliometriin. Tehokkuusluku, e on 1,58.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kiinteistö Oy Katamaranin jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 3.10.2014. Kaavamuutos oli kevään 2015 työohjelmassa numerolla 002256.
- Kaavoitus tuli vireille 16.12.2014.
- Mielipiteet pyydettiin 26.1.2015 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhdeksän.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.4.2015.
- Kaupunginhallitus 20.4.2015.
- Nähtävilläolo 13.5.–11.6.2015. Muistutuksia ei saatu.
- Lausuntoja pyydettiin ja saatiin 1 kpl, Vantaan kaupunginmuseolta.

2.2 ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaavamuutoksessa käyttötarkoitus muuttuu liikerakennusten korttelialueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Kerrosluku nousee nykyisen kaavan kolmesta Talvikkitien varren seitsemään. Hernetiellä kerrosluku on kuusi ja Hernekujalla neljä. Rakennusoikeus kasvaa 2 460 kerrosneliömetristä 6 000 kerrosneliömetriin, josta 200 on varattu liiketiloille. Rakennusoikeuden lisäys on 3 540 k-m². Uudeksi tehokkuusluvaksi tulee e=1,58. Pysäköinti sijoittuu pääosin pihakannen alle, jonne ajetaan Hernekujan suunnasta.

Muutos on osa Tikkurilan laajempaa muutosta, jossa tehoton tilankäyttö muuttuu ja aluetta rakennetaan keskustamaisen tiiviiksi. Palveluja ja asukkaita halutaan alueelle lisää. Naapurikorttelissa on käynnissä kaavamuutokset 002147 ja 002174. Asuinkerrostalojen korttelialueeksi muutettavien alueiden yhteenlaskettu rakennusoikeus on noin 26 000 kerrosneliömetriä.

2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Tikkurilan sijainti Helsingin pohjoispuolella pääradan ja Kehä III:n varrella sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä tarjoaa monipuoliset ja nopeat yhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen ja ulkomaille. Suunnittelualue sijoittuu Tikkurilan keskustan länsireunaan, Viertolan kaupunginosan puolelle.

Tikkurila on ollut kunnan hallinnollinen keskus vuodesta 1946, jolloin entinen maalaiskunnan keskus Malmi liitettiin Helsinkiin. Tikkurilan hallinnollinen asema näkyy keskustan ilmeessä: kaupunginosassa on kaupungin ja valtion sekä Vantaan seurakuntayhtymän virastoja ja muita toimitiloja. Tiedekeskus Heureka, Keravanjoki, Silkkitehdas, Vernissatehdas, Tikkurilan vanha asema, 1950-luvun rakennusperintö ja Tikkuraitti kaupallisine palveluineen luovat alueelle vahvaa identiteettiä.

Talvikkitieltä alkava Tikkuraitti ja Asematie johtavat Tikkurilan asemalle, jonne on matkaa noin 800 metriä. Hyvät joukkoliikenneyhteydet ja palvelut antavat hyvät lähtökohdat asumiselle ja korttelin tehokkaalle uudisrakentamiselle.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Tikkurilan eteläosa on Keravanjoen laakson savitasankoa. Joki on uurtanut uoman maisemaan ja se on vesialueena merkittävä. Tikkurilan ydinkeskustassa alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole enää juuri havaittavissa. Alue on kuulunut Suuren rantatien vaikutuspiiriin.

väljästi, pysäköinti on sijoittunut maantasoon. Rakennukset ovat kaksi–kolmekerroksisia. Folkhälsanin talo Peltolantorin kupeessa on korkeimmillaan kuusikerroksinen.

Naapurikortteli Hernetien eteläpuolella on muuttumassa umpikorttelimaiseksi, tehokkaaksi kaupunkikortteliksi, joka rajaa katutilaa napakasti ja jossa kivijalkaan sijoittuu kauppoja.

Kaava-alueella on kaksi kolmekerroksista toimistorakennusta, jotka ovat valmistuneet vuonna 1978 ja 1982. Purettavaksi esitetyistä rakennuksista vanhempi sisältyi rakennusperintökohteiden luetteloon, luokituksella B, joka tarkoitti inventoinnin olevan kesken. Kaupunginmuseo ilmoitti kuulemisvaiheessa rakennuksen kulttuuriympäristöarvojen olevan vaatimattomia ja se poistetaan luettelosta.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja.

Palvelut ja työpaikat

Tikkurilan kaupunginosa on Vantaan toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Lähes 92 prosenttia 6 300 työpaikasta on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat merkittäviä työnantajina.

Tikkurilan keskustassa on monipuolisesti julkisia palveluja: kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastoja, posti, pääkirjasto näyttelytiloineen, Laurean ammattikorkeakoulu sekä seurakuntayhtymän virastot ja kirkko. Lähimmät kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Kauppakeskus Tikkuriin sekä Asematien ja Tikkuraitin varren liiketiloihin. Läheisyydessä on myös ravintoloita. Kauppakeskus Dixin avaaminen tammikuussa 2015 lisää keskustan kaupallisia palveluja.

Virkistys

Alueen naapurissa on Sinirikonpuisto leikkipuistoinen. Puolen kilometrin päässä on Tikkurilan urheilupuisto, jossa on uimahalli, urheilutalo keilahalleineen ja biljardisaleineen sekä jäähalli. Urheilupuistosta on Kylmäojanvarren kautta yhteys seudulliseen viheralueverkostoon.

Liikenne

Kaavamuutosalueen katuverkko on rakennettu: etelässä on Hernetie ja lännessä Hernekuja, jonka kautta ajetaan tontille. Itäpuolen Talvikkitie yksi Tikkurilan pääkaduista.

Alueen joukkoliikenteen palvelutaso on hyvä. Lähimmät bussipysäkit ovat Peltolantien ja Lummetien varrella. Tikkurilan matkakeskukseen on noin 800 metrin kävelymatka.

Talvikkitiellä on viherkaistoin ajoradoista erotetut jalankulku- ja pyörätiet kadun molemmilla puolella. Talvikkitie on osa valtakunnallista pyörämatkailureitistöä ja toimii myös tärkeänä seudullisena ja Vantaan sisäisenä pyöräily-yhteytenä. Hernetiellä ja Hernekujalla on jalkakäytävät katujen molemmilla reunoilla

Vesihuolto

Aluetta palvelevat vesihuoltoverkot on rakennettu valmiiksi.

Vedenjakelu

Kaava-aluetta palveleva vedenjakeluverkko on rakennettu. Vesijohto sijaitsee Hernetiellä kaava-alueen eteläpuolella. Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.00 ja LW = +72.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.00 ja ylin +85.00 m.

Jätevesiviemärointi

Kaava-alue on rakennetun jätevesiverkoston piirissä. Jätevesiviemäri sijaitsee Hernetiellä kaava-alueen eteläpuolella. Alueen jätevedet johdetaan Suutarilan jätevedenpumppaamolle, josta vedet johtuvat lopulta Helsingin puolella Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemärointi

Kaava-alue on rakennetun hulevesiverkoston piirissä. Alueelta muodostuvat hulevedet johdetaan Hernetien ja Talvikkitien hulevesiviemäriin, joka päättyy lopulta Keravanjokeen. Pöyry on tehnyt keväällä 2013 Vantaan kaupungille Tikkurilan alueen hulevesijärjestelmän toiminnallisen selvityksen. Tikkurilan alueen hulevesiverkoston kapasiteetit ovat pääsääntöisesti riittäviä keskimäärin kerran viidessä vuodessa toistuvissa rankkasadetilanteissa. Keskimäärin kerran 50 vuodessa toistuvassa rankkasadetilanteessa hulevedet tulvivat kaduille

sekä paikoitusalueelle useissa kohdissa: Lummetiellä Talvikkien risteyksen tuntumassa ja Tikkurilanpuiston kohdalla, Peltolantorin paikkeilla, Neilikkatien ja Unikkotien Talvikkien puoleisissa päissä.

Kaukolämpö

Kaukolämpöputket sijoittuvat Hernetielelle.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on katujen reunassa, kaava-alueen ympärillä. Mahdollisissa siirtokustannuksissa toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Vantaan Energia tarvitsee muuntamotilan rakennuksen Hernetien puoleisesta osasta.

Ympäristöhäiriöt

Tieliikennemelu

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45 dB.

Vantaan kaupungin rakentamisohteen mukaan äänitasoerotus ΔLA on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa, jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55–59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on 60–65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamisohteen ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

Akukon Oy:n laatiman meluselvityksen ohjeet melun torjunnalle ovat seuraavat: Talvikkien puoleisella julkisivulla, jossa lasketut melutasot ovat enintään 65dB, voidaan käyttää $\Delta LA = 35$ dB vaatimusta. Rakennuksen kulmahuoneisiin tulee käyttää samaa vaatimusta. Muilta osin pohjoiseen ja etelään näyttävillä julkisivuilla riittää $\Delta LA = 30$ dB vaatimus. Muilla julkisivuilla, joille kohdistuvat melutasot on alle 55 dB, ei tarvitse asettaa erityistä äänitasoerotusvaatimusta.

Kaavamuutokseen 002174 tehty melutarkastelu, jonka tulokset ovat sovellettavissa myös Hernetien toiselle puolelle. Tieliikenteen meluselvitys, Akukon Oy

Sosiaalinen ympäristö

Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, yksin eläminen, lapsettomat avopariperheet ja työttömyys. Tikkurilan väestö on enimmäkseen muualta muuttanut, mikä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen.

3.1.4 Maanomistus

Alue on yksityisten maanomistajien omistuksessa.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

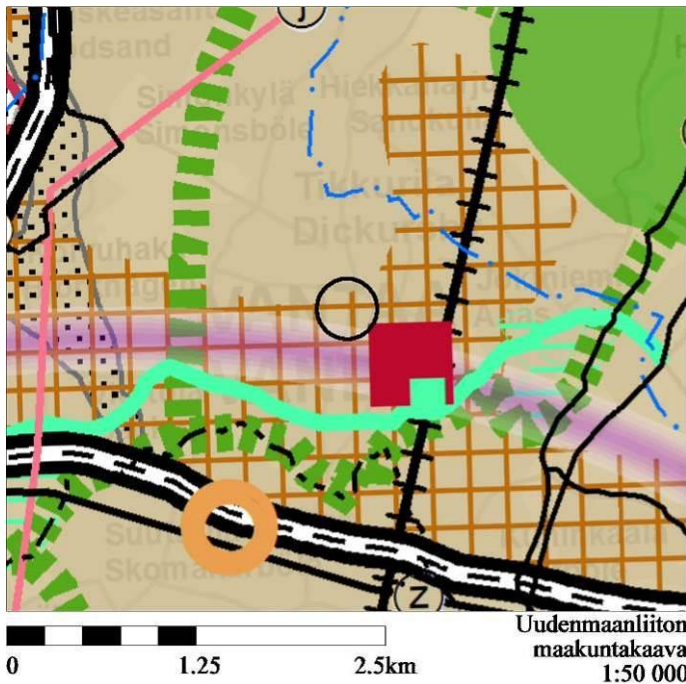
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoa varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

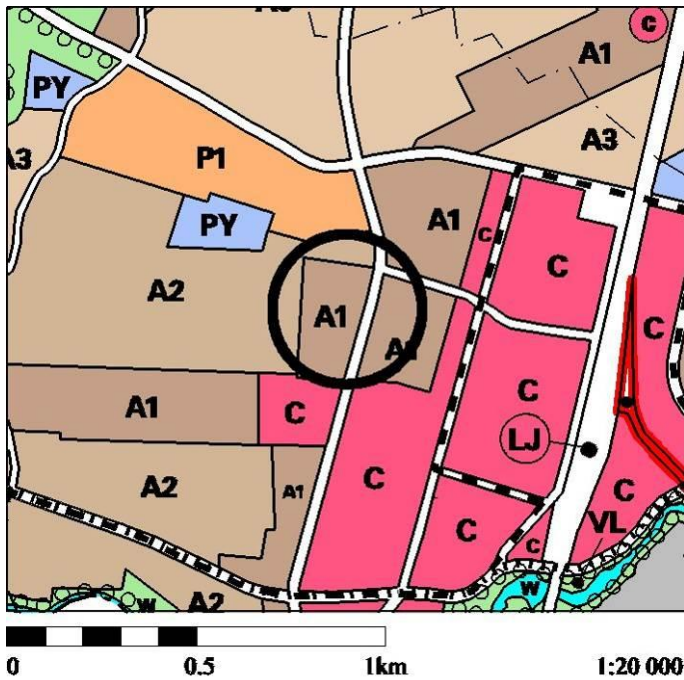
Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) suunnittelualue on Tikkurilan keskustatoimintojen alueen lähituntumassa, taajamatoimintojen alueella ja kehäkautungin kehittämisvyöhykkeellä.

Ympäristöministeriö on 30.10.2014 vahvistanut Uudenmaan toisen vaihemaa-kuntakaavan, jossa suunnittelualue on osoitettu tiivistettäväksi alueeksi. Kaava-hanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava

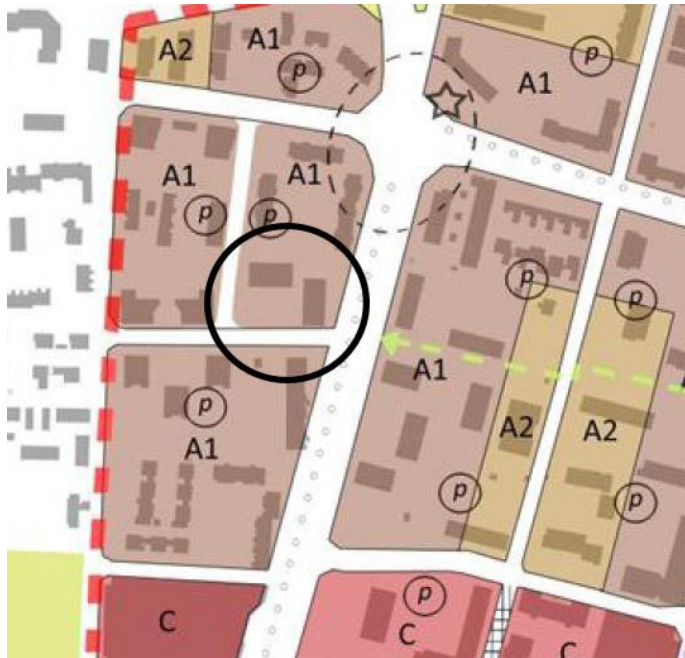
Yleiskaavassa alue on tehokasta asuinalueita (A1). Alue varataan ensisijaisesti asuin-kerrostaloille, mutta sille voidaan sallia myös asuinympäristöön soveltuvia työpaikkoja.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

Tikkurilan keskustan kaavarunko

Alue on osoitettu tehokkaaksi asuntoalueeksi, merkinnällä A1. Talvikkitie on osoitettu pääkaduksi, jolla on katupuita.

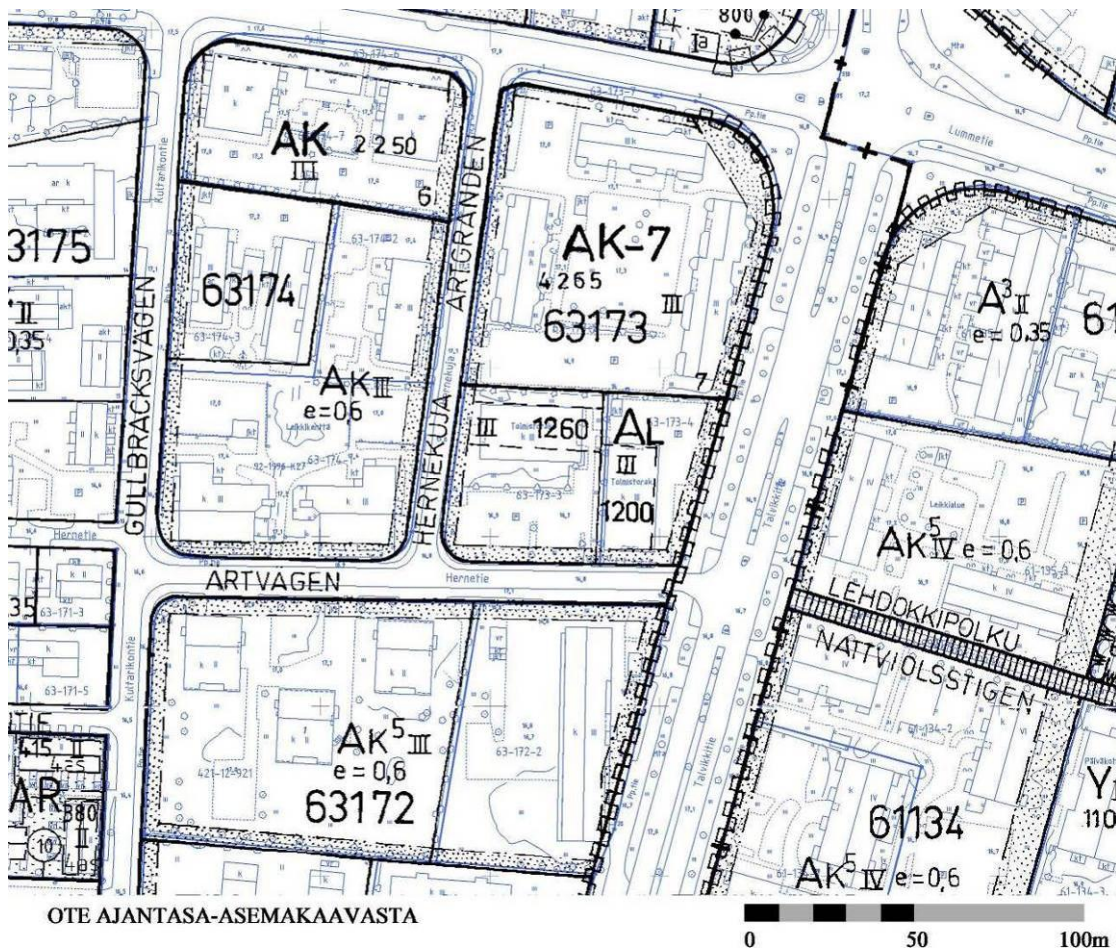
Korttelin Talvikkien puoleinen katujulkisivu on määritelty kaupunkikuvallisesti vaativaksi julkisivuksi ja kaupalliseksi julkisivuksi, jonka katutasojulkisivusta vähintään 40 % tulee olla liike- ja myymälätilaksi soveltuvaa tilaa.

Kaavarunko on ollut nähtävillä 7.5. – 5.6.2014 ja se on hyväksytty kaupunginhallituksessa 26.1.2015 kaavoituksen valmisteluaineistoksi.

Asemakaava

Alueen ensimmäinen asemakaava on Tikkurila - Viertolan asemakaava nro 630100, joka on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty asemakaavan muutokset 000072 (SM 9.3.1977) ja 000165 (SM 10.10.1980). Niissä suunniteltava alue on osoitettu liikerakennusten korttelialueeksi, jolle on saanut rakentaa enintään kolmeen kerrokseen. Rakennusoikeutta on osoitettu kahdelle rakennusosalalle yhteensä 2 460 kerrosneliometriä.

Hernetien eteläpuolelle on vireillä asemakaavamuutokset 002147 ja 002174, joissa alueen maankäyttöä tehostetaan ja matala rakennuskanta korvautuu korkeammalla.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Kiinteistö Oy Katamaranin jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 3.10.2014. Kaavamuutos oli kevään 2015 työohjelmassa numerolla 002256. Kaavoitus tuli vireille 16.12.2014.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

4.3.2 Vireilletulo

Ilmoitus kaavoituksen vireilletulosta tehtiin 16.12.2014 työnnumerolla 002256. Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin 26.1.2015 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhdeksän. Mielipiteensä jättivät Museovirasto, Vantaan kaupunginmuseo, As Oy Hopeakuusi (Kultarikontie 11), HSL ja HSY, joilla ei ollut huomautettavaa kaavamuutoshankkeeseen. Liikennesuunnittelun kannanotossa pyydettiin ottamaan huomioon Talvikkitien liikennemelu ja liikenteen päästöt. Vantaan Energia halusi, että muutoksessa huomioidaan kaukolämpöputkien ja maakaapeleiden sijainti sekä Hernekujan varteen tarvittava muuntamoitila. Jaana Ahlbäckin mielestä Talvikkitien länsipuoli tulisi pitää 3–4 –kerroksisina. Myös As Oy Orvokkipuisto (Talvikkitie 51) oli sitä, että seitsemän kerroksinen rakentaminen ei sopeudu ympäristön rakennuksiin, varjostaa ja lisää liikkennettä ja meluhaittoja.

Kaavatyötä esiteltiin noin 50 hengen yleisölle Tikkurilan kirjastossa 3.12.2014.

Tavanomaisen osallistamisen lisäksi Tikkurilan keskustan tulevaisuudesta on keväällä 2013 järjestetty nettikysely, johon saatiin 276 vastausta. Erikseen järjestettiin nettikysely nuorille sekä nuorten osallisuustyöpaja yhdessä Peltolan koulun kanssa. Seniorifoorumin Tikkurilan tulevaisuutta koskeva työpaja järjestettiin 24.5.2013. Tikkurilan kaavarungon lähtökohtia esiteltiin 9.4.2013 valtuustosalissa. Tilaisuuteen otti osaa toista sataa asukasta. Asukkailla on saadun palautteen perusteella halu kehittää Tikkurilaa kaupunkimaiseen ja tiiviiseen suuntaan, jossa on elämää ja hyvät palvelut ja joka on helppo kaupunki liikkua myös kävellen tai pyörällä.

Nähtäville asettaminen ja tarvittavien lausuntojen pyytäminen

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 13.5.–11.6.2015 eikä siitä jätetty yhtään muistutusta. Lausunto pyydettiin Vantaan kaupunginmuseolta, jolla ei ollut huomauttamista kaavamuutokseen.

4.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Tikkurilan keskustaa kehitetään sekoittuneen yhdyskuntarakenteen periaatteiden mukaisesti (Tikkurilan kaavarunko, 062600). Se tarkoittaa sitä, että kaupunkirakenteen uudistuessa asuntoja, liiketiloja ja toimistoja ei sijoiteta toisistaan erillisille alueille, vaan suositaan maantasokerroksiin liiketiloja ja ympäristöä häiritsemättömiä työpaikkoja. Ylemmät kerrokset varataan yleensä asumiselle.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan tasapainotetun strategian kriittiset menestystekijät:

Kaupunkikasvun hallinta: Kaavoitus ja rakentaminen suunnataan siten, että teknisten palveluiden runkoverkostot ja peruspalvelut ovat tehokkaassa käytössä ja niiden ylläpito taloudellisten resurssien rajoissa.

Vantaan arkkitehtuuristrategia (Kv 30.1.2006)

- vahvistetaan keskustoja eheyttävällä täydennysrakentamisella
- laaditaan laatuluokitus julkisille ulkotiloille
- suunnitellaan kaupunkikuvallisesti hallittuja pysäköintialueita

Tikkurilan kaupunkikuva 2012–2030 (Kala 26.11.2012)

- kantakaupungin kokoojakatuja rajaavat enintään 6-8-kerroksiset rakennukset
- arkkitehtuuri on korkeatasoista
- rakennuksen ja kadun suhdetta elävöitetään esim. arkadein
- pysäköinti hoidetaan rakenteellisesti
- katutason liiketilojen jatkuvuus varmistettava
- katuaukiot ja niihin sijoittuvat kahvilat
- käytetään korkealaatuisia materiaaleja ja kadun kalusteita
- katutila jäsenellään selkeäksi ja turvalliseksi

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

Tontin maankäytön suunnittelu käynnistyi Kiinteistö Oy Katamaranin aloitteesta. Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola Oy:n laatimat luonnokset perustuivat pitkälti umpikortteli- ja kansipiharatkaisuun. Samaa periaatetta on noudatettu Hernetien eteläpuolisessa korttelissa kaavatöiden 002147 ja 002174 yhteydessä.

Arkkitehtitoimiston tekemissä suunnitelmissa pysäköinti sijoittuu kokonaan pihakannen alle. Talvikkitien ja Hernetien kulmaukseen sijoittuu pieni aukio ja sen reunaan liiketilaa. Rakennukset muodostavat Talvikkitien suuntaan tiiviin melumuurin, joka estää katumelun leviämisen korttelin keskelle. Ratkaisun etuna on myös avara ja vehreä sisäpiha asumisviihtyvyyttä luovana tekijänä.

4.5.4 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Tiivis katutilan rajaus, laadukas arkkitehtuuri ja kevyen liikenteen ympäristö, rakenteellinen pysäköinti sekä katutaso palvelut ovat kaavarungon asettamia vaatimuksia korttelin suunnitelmille.

Talvikkitien puoli täydentyy yhtenäiseksi talomuuriksi, joka estää liikennemelun kantautumisen korttelipihalle. Pysäköinti sijoittuu pihakannen alle. Kannelle istutetaan pensaista ja pienistä puista vehreä oleskelupiha.

Näkymä idästä. Uuden rakennuksen 7-kerroksinen osa on ympäristöään korkeampi, mutta tilanne muuttuu, kun Hernetien eteläpuoli rakennetaan käynnissä olevien kaavamuutosten mukaisesti.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

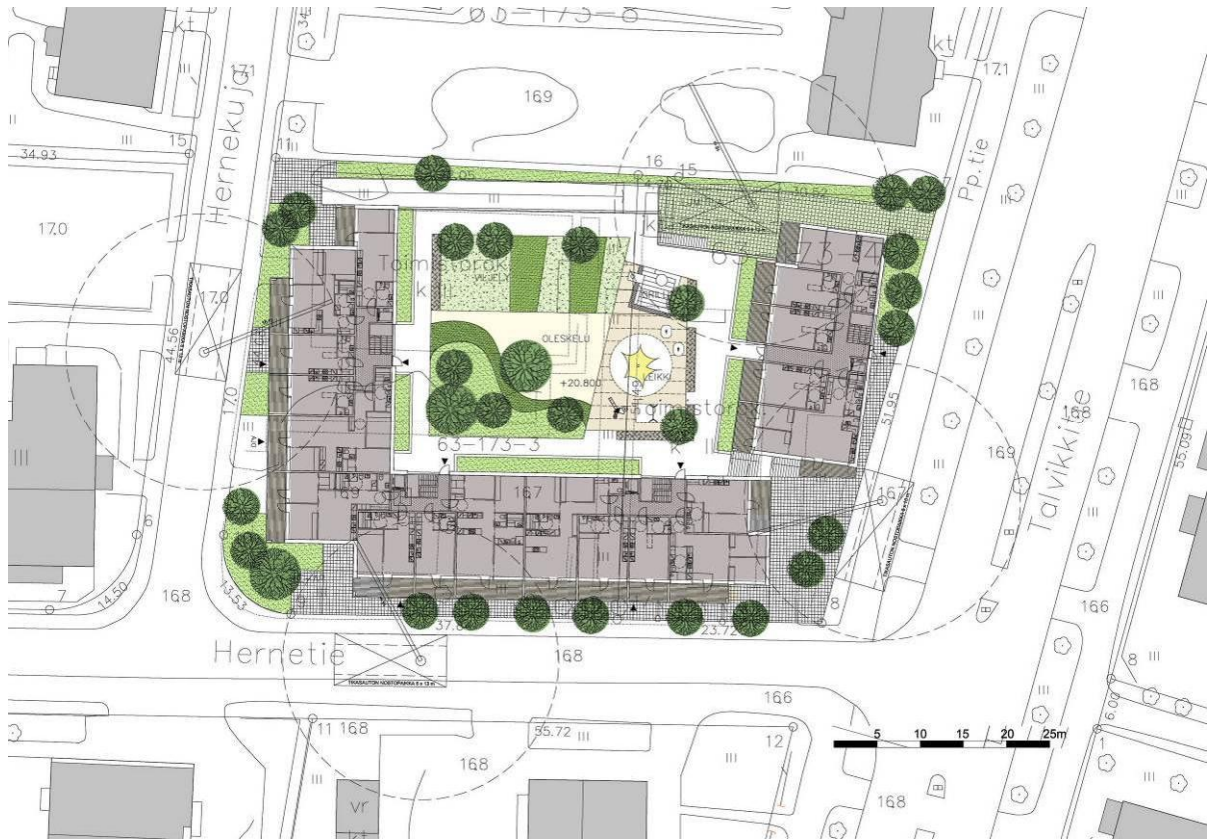
5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan kolmekerroksisen liikerakennusten korttelialueen (AL) käyttötarkoitus asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), jossa katutasoon sijoittuu kivijalkaliiketilaa. Rakennusoikeus kasvaa ja kerrosluku nousee kolmesta enimmillään seitsemään. Pysäköinti sijoittuu pihakannen alaiseen autohalliin, jonne ajetaan Hernekujan kautta.

5.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 0,38 hehtaarin alue. Kokonaisrakennusoikeus on 6 000 k-m². Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 5 800 k-m² ja liike- ja myymälätiloille 200 k-m². Tehokkuusluku e=1,58.

autopaikkoja: 1 ap/130 asuntokerrosm²
1 ap/ 50 k-m² myymälä- ja palvelutilat
pyöräpaikkoja tulee olla 1 kpl/ asuinhuone.

Asemapiirros, Arkkitehtitsto Hannu Jaakkola Oy.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavalla on annettu määräykset rakennuksen arkkitehtuurista ja liittymisestä kaupunkikuvaan. Määräykset perustuvat Tikkurilan keskustan kaavarunkoon, jossa Talvikkien varren julkisivut on määritelty kaupunkikuvallisesti vaativiksi. Kadun varsi sijoittuu myös heikommalle kaupalliselle julkisivulle.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialue

Rakennus rajaakorttelia kolmelta sivulta. Hernetien suuntaan rakennus on kuusikerroksinen ja Hernekujan suuntaan nelikerroksinen. Korkein, seitsemänkerroksinen osa sijoittuu Talvikkien varseen, jossa se muodostaa tehokkaan rajauksen leveälle ja jäsentymättömälle katutilalle. Piha saadaan suojattua liikenteen melulta ja hiukkaspäästöiltä. Pysäköinti sijoittuu pihakannen alle. Pihakansi istutetaan pienillä puilla ja pensaille vehreäksi oleskelualueeksi.

Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 5 800 k-m² ja liike- ja myymälätiloille 200 k-m². Yhteenlaskettu rakennusoikeus on 6 000 k-m², mutta asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, ajoluiskat, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat sekä porrashuoneiden 15 k-m²/porrastaso ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.

Talvikkien varressa vähintään 170 kerrosneliötä tulee olla liike- ja myymälätilaa.

Kadunvarsien julkisivut on pääosin oltava rapattuja tai paikallaan muurattuja. Katujulkisivujen tulee olla värimailmaltaan murrettuja ja värikylläisiä. Liiketilojen kerroskorkeuden tulee olla vähintään 4m. Liiketilojen

julkisivut on käsiteltävä arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti näyteikkunajulkisivuina, mikä tulee näkyä julkisivun jäsentelyssä ja yksityiskohdissa. Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa peittää esimerkiksi mainosjulisteilla.

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaavamuutos täydentää Tikkurilan keskustaa, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia kerrostaloasuntoja tulee noin 90 kappaletta arviolta noin 150 uudelle asukkaalle.

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Tikkurilan keskustan reunaan, vilkkaan pääkadun varteen. Ratkaisu edistää keskustan täydennysrakentamista esimerkillisesti ja luotiivistä ja tehokasta, keskustamaista kaupunkirakennetta.

Rakentaminen sijoittuu hyvien raideliikenneyhteyksien ulottuville, kävelyetäisyydelle asemakeskuksesta ja Tikkuraitista.

Kaupunkikuva

Hernetien eteläpuolinen kortteli. Kaavamuutos 002147 Kultarikontie näkyy värillisenä etualalla ja 002147 Pajunotko valkoisena Talvikkitien varressa. Kuva, Arkkitehtitsto Jukka Turtiainen Oy.

Ratkaisu toteuttaa Tikkurilan keskustan kaavarungon ideaa, jossa Talvikkitien julkisivu on arvotettu kaupunkikuvallisesti vaativaksi. Rakennusmateriaaleiksi on määritelty muurattu tiili tai rappaus. Julkisivuväriytyksen tulee olla murrettua ja värikylläistä. Kaava vaatii liiketilat toteutettavaksi Talvikkitien puolelle ja ne tulee toteuttaa näyteikkunajulkisivuina. Tilojen korkeus on noin 4 metriä. Samoja määräyksiä vaaditaan tärkeimmil-

tä kadunvarsijulkisivuilta myös ympäröivissä kaavamuutoksissa, mikä tuo alueelle kaivatua yhtenäisyyttä ja rikastaa katutasen visuaalista ilmettä.

Asuminen

Talvikkitien puoleinen julkisivu (kaavamuutos 002174), Arkkittsto HVM Oy.

Kaava-alueelle tulee noin 90 keskusta-asumiseen soveltuvaa asuntoa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

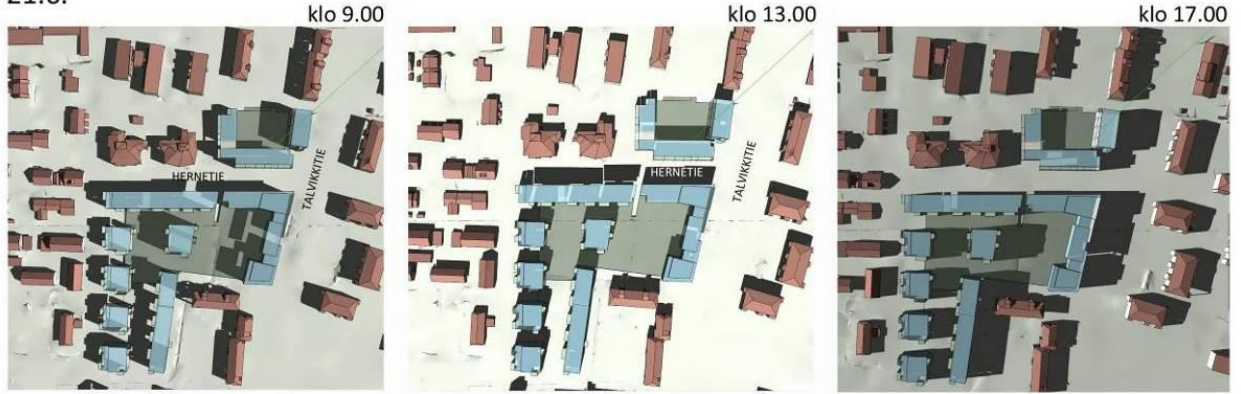

Julkisivu itään, Talvikkitielle. Arkkittsto Hannu Jaakkola Oy.

Palvelut ja työpaikat

Työpaikkojen määrä kaavamuutosalueella vähenee, kun liikerakennusten kortteli muutetaan asuinkäyttöön. Liike- ja myymälätalaa osoitetaan kivijalkaan 200 kerrosneliometriä. Asukkaiden lisäys vaikuttaa toisaalta positiivisesti koko Tikkurilan palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Tikkurilan työpaikat ja palvelut ovat hyvin saavutettavissa jalan, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

21.6.

21.9.

Varjotutkielma, josta käy ilmi, ettei kaavamuutoksen mukainen rakentaminen varjosta merkittävästi naapureitaan.

Virkistys

Lähin virkistysalue on Keravanjoen ranta, joka on osa seudullista viheryhteysverkostoa. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Tikkurilan asemasta ja keskustan palveluista. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Voidaan myös arvioida, että sijainnin ansiosta moni tekee etenkin lyhyemmät matkat jalan tai pyörällä.

Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta autoliikenteen määrään, sillä autopaikkojen kokonaismäärä pysyy lähes samana nykyiseen nähden. Toimisto- ja liiketilojen tuottama asiakas- ja huoltoliikenne vähenee ratkaisun myötä.

Tikkurilan liikenteen kehitystä on arvioitu Tikkurilan keskustan kaavarunkotyössä. Pitemmän linjauksen suunnitelmissa Tikkurilan keskusta-aluetta kehitetään joukkoliikennettä sekä kävelyä ja pyöräilyä suosivaksi. Kielotiestä pyritään saamaan joukkoliikennepainotteinen katu, kun läpiajava autoliikenne ohjataan käyttämään Talvikkitietä. Kielotielle kaavillaan erillisten pyöräilykaistojen erottamista jalankulusta ja autoliikenteestä. Tikkurilantiellä varaudutaan joukkoliikenteen runkoväylään, joka voi olla pikaraitiotie tai vastaava. Kaavarunon yhteydessä varmistettiin, että liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen. (Tikkurilan kaavarunon liikenneselvitys, 24.1.2014, WSP).

Ratkaisu tukeutuu joukkoliikenteeseen ja on kävelyetäisyydellä Tikkurilan asemasta. Se lisää alueen joukkoliikenteen matkustajia ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Voidaan myös arvioida, että sijainnin ansiosta moni tekee etenkin lyhyemmät matkat jalan tai pyörällä.

Vesihuolto

Kaavamuutos ei aiheuta muutoksia olemassa olevaan vesihuoltoverkkoon. Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttaa tontilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä pih- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella

hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tontin hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupaa haettaessa.

Ympäristöhäiriöt

Alueen viihtyisyyteen ja meluttomuuteen on kiinnitetty huomiota mm. sijoittamalla rakennukset siten, että syntyy melulta suojattu piha. Talvikkien puolella asuinhuoneiden ulkokuoren äänieristävyyden ΔL tulee olla vähintään 35 dB. Hernetiellä riittää 30 dB:n vaatimus. Pihajulkisivuilla, joille kohdistuva melutaso on alle 55 dB, ei tarvitse asettaa erityistä äänitasoerotusvaatimusta.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, jotka ovat hyvin toimeen tulevia, omistusasuntoon investoivia ihmisiä. Tikkurilan keskustassa on koettu varsinkin viikonloppuöihin keskittyviä järjestyshäiriöitä. Tuoreen VTT:n julkaisun "Turvalliset kaupunkiympäristöt" mukaan häiriöiden taustalla on Tikkurilan profiloituminen "bilekaupungiksi", jonne tullaan kauempaa viettämään iltaa. Kun keskustan toimistokorttelit ovat iltaisin ja viikonloppuisin tyhjillään, jää alueelle häiriökäyttäytymisen kannalta oleellisia katvealueita. Eli häiriöt tavallisen asumisen kannalta ovat vähäisiä. Lisäämällä asuntoja keskustaan sosiaalinen kontrolli alueella kasvaa. Hanke on VAT:n mukainen.

Taloudellisia vaikutuksia

Uudet asunnot kasvattavat alueen työvoimatarjontaa ja niiden rakentaminen sekä uudet työpaikat lisäävät osaltaan pääkaupunkiseudun taloudellista toimeliaisuutta. Kun asukasohja kasvaa, Tikkurilalla on mahdollisuudet kehittyä aidosti kaupunkikeskustaksi, joka tukeutuu liikenteellisesti kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Samalla keskustan asema kaupan ja palvelujen alueena vahvistuu. Korkealaatuinen kaupunkiympäristö lisää alueen vetovoimaisuutta.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutos ei heikennä hulevesien luonnonmukaista hallintaa verrattuna nykytilanteeseen, sillä piha on jo nyt suurimmaksi osaksi asfalttipäällysteinen. Pihakannen päälle tehdään maastonmuotoiluun kasvullista ja imeyttävää maakerrosta, jolloin hulevesiä on mahdollista viivyttää alueella.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava keskustakortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

5.4.3 Yhteenveto

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyvä toteuttamissopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

SRV:	Miia Ajo Matti Hämäläinen Jouko Pöyhönen	
Arkkitehtisto Hannu Jaakkola Oy:	Hannu Jaakkola Helka Saarinen	
Vantaan kaupunki:		
<u>Kaupunkisuunnittelu</u>	Asta Tirkkonen Seppo Niva Kaija Topra Anna-Liisa Vanhala	alue-arkkitehti arkkitehti suunnitteluavustaja kaavoitusteknikko
<u>Kuntatekniikan keskus</u>	Antti Auvinen Harri Keinänen Jarmo Pajunen Teppo Pasanen	vesihuollon suunn. vesihuollon suunn. liikennesuunnittelu "
<u>Rakennusvalvonta</u>	Päivi Teerikangas	lupa-arkkitehti
<u>Ympäristökeskus</u>	Krister Höglund	ympäristöinsinööri
<u>Yrityspalvelut</u>	Tuula Hurme	asumisas.pääll.

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä elokuuta 2015.

Seppo Niva
asemakaavasuunnittelija

Asta Tirkkonen
aluearkkitehti

Julkisivu länteen, Hernekujalle. Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola Oy.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	11.02.2015
Kaavan nimi	002256 Viertola 63 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	16.12.2014
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002256
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,3803	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisien tilojen pinta-ala [ha]	0,1311	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,3803

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,3803	100,0	6000	1,58	0,0000	3540
A yhteensä	0,3803	100,0	6000	1,58	0,3803	6000
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,0000		0		-0,3803	-2460
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1311	34,5	0	0,1311	0

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

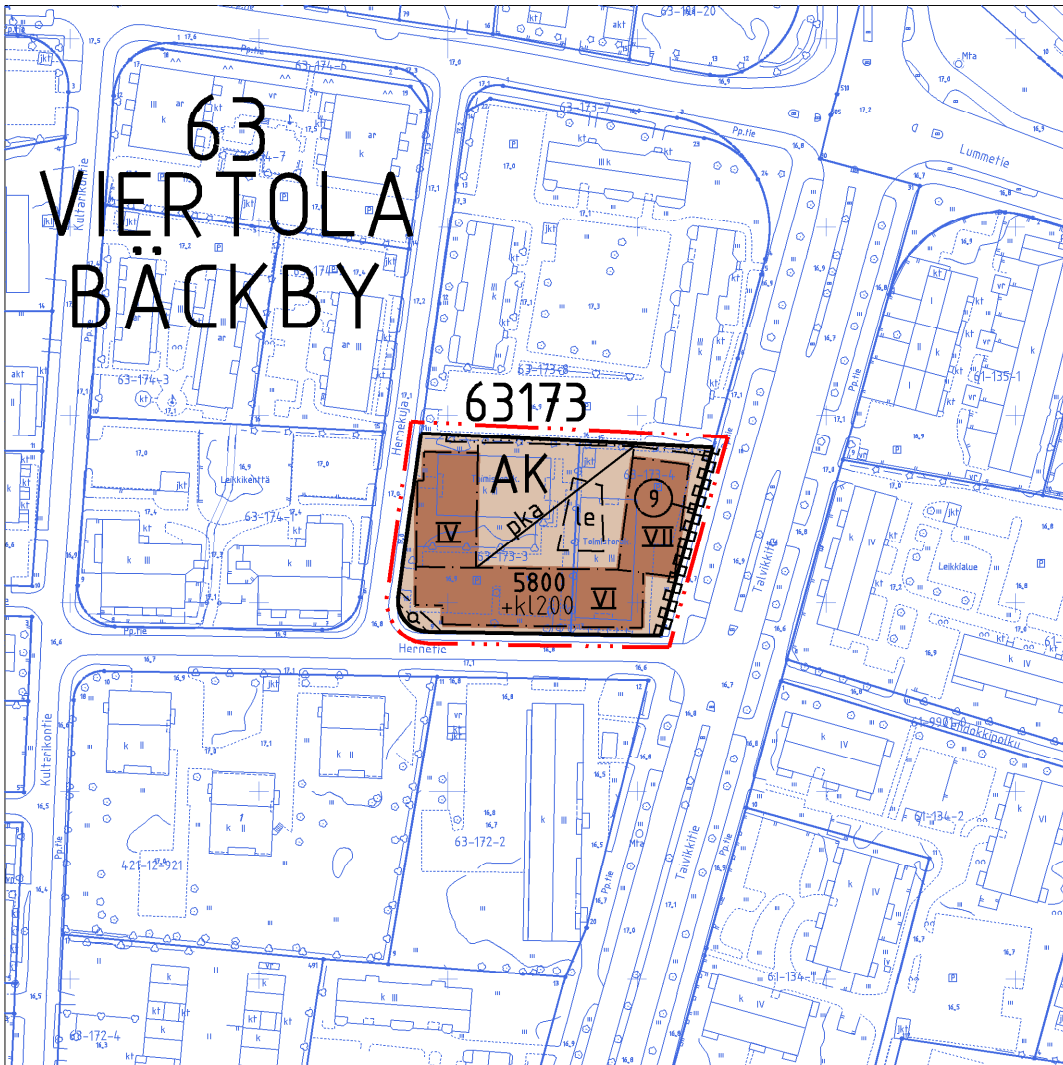
Alamerkinnt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,3803	100,0	6000	1,58	0,0000	3540
A yhteensä	0,3803	100,0	6000	1,58	0,3803	6000
AK	0,3803	100,0	6000	1,58	0,3803	6000
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,0000		0		-0,3803	-2460
K	0,0000		0		-0,3803	-2460
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

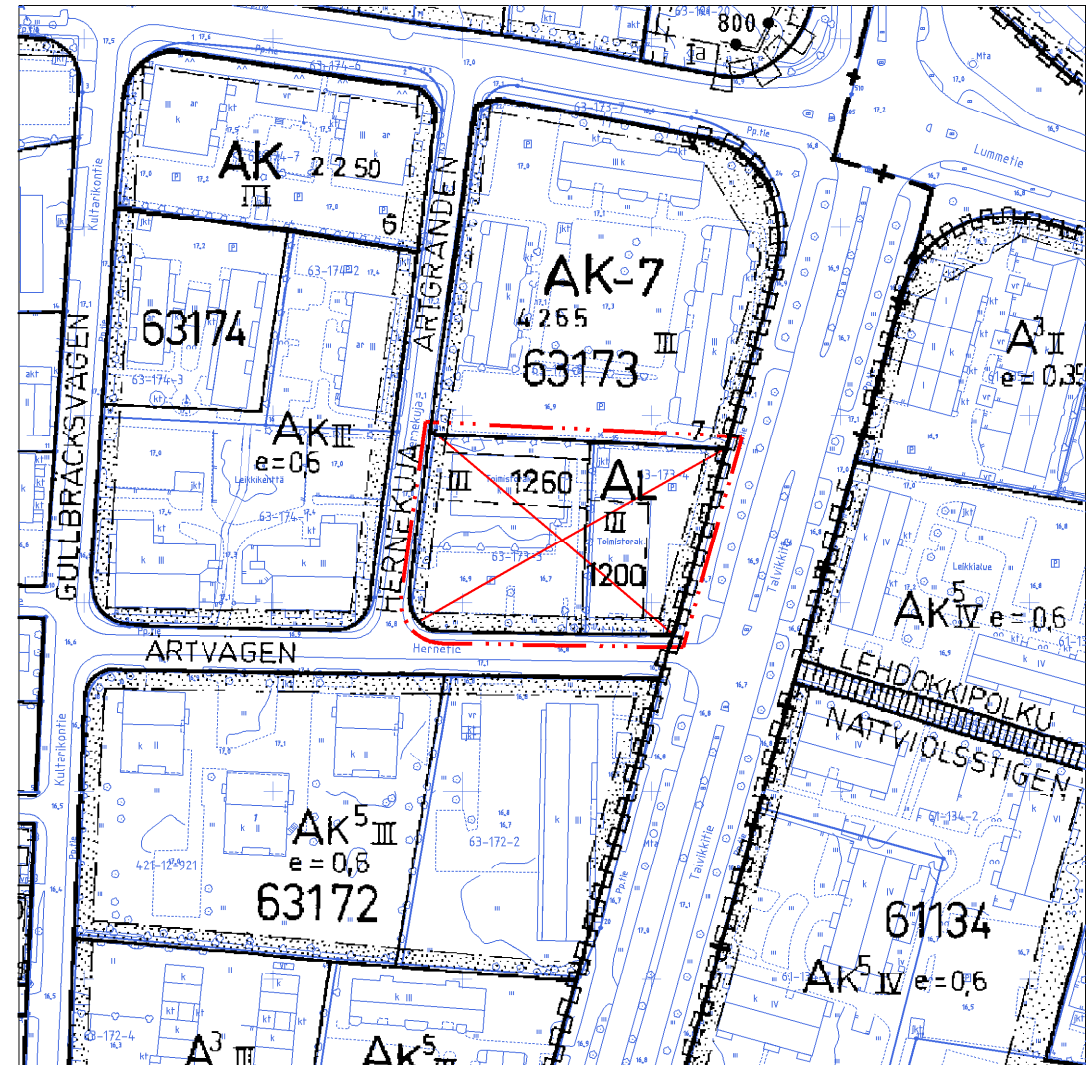
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1311	34,5	0	0,1311	0
pka	0,1311	100,0	0	0,1311	0

Julkisivu etelään, Hernetielle. Arkkite. tsto Hannu Jaakkola Oy.

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer
002256

Päiväys
Datum
13.4.2015
10.8.2015 tarkistettu

Pohjakarttalehtien numerot 1 / 2
Baskartbladens nummer
687501

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 63

VIERTOLA

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 63173.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 63173.

Vanda stad
Stadsdel 63

BÄCKBY

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 63173

Ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 63173

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Talvikkitien varteen tulee sijoittaa liiketilaa maantasokerrokseen vähintään 170 k-m².

Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, ajoluiskat, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat sekä porrashuoneiden 15 k-m²/porrastaso ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Näitä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.

Parvekkeet, viherhuoneet ja erkkerit saa rakentaa rakennusalan rajan yli.

Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerrokseen.

Autopaikat tulee sijoittaa pääosin pihakannen alle.

Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmavaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmarvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Rakennuksen, rakenteiden ja aitojen tulee olla arkkitehtuuriltaan, kaupunkikuvultaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia sekä ilmeeltään yhtenäisiä. Pihakannen pohjoisreunan ilmeeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Mahdolliset elementtisaumat tulee häivyttää sauman sijoituksen tai julkisivun pintarakenteen avulla. Kadunvarsien julkisivujen tulee olla pääosin rapattuja tai paikalla muuratua tiiltä. Katujulkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja värikylläisiä.

Päätyseinät eivät saa olla ikkunattomia.

Räystäslinjan yläpuolelle tulevat tekniset tilat tulee sovittaa rakennuksen arkkitehtuuriin.

Liiketilojen julkisivut on käsiteltävä arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti näyteikkunajulkisivuina, mikä tulee näkyä julkisivun jäsentelyssä ja yksityiskohdissa. Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa peittää esimerkiksi mainosjulisteilla. Liiketilojen kerroskorkeuden tulee olla noin 4m.

Korttelin alueelle on laadittava yhtenäinen piha- ja valaistussuunnitelma. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata. Tonttien piha-alueet tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla. Piha-alueilla tulee käyttää korkeatasoisia materiaaleja. Piha-alueelle on varattava viihtyisiä ulko-oleskelutila ja korttelialueen yhteinen leikki- ja oleskelualue.

Pihakannelle on istutettava pensaita, perennoja ja pienpuita.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Auto- ja polkupyöräpaikat

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot 1 ap/ 130 k-m²
Liiketilat 1 ap/ 50 k-m²

DETALJPLANEKETEKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Utmed Pyrolavägen ska minst 170 m²-vy affärslokaler förläggas till markplanet.

Gemensamma utrymmen som betjänar boendet, tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen, körramper, balkongers och terrassers permanent inglasade delar samt den del av trapphuseen som överskrider 15 m²-vy i varje våningsplan får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. För dessa utrymmen behöver inga bilplatser anvisas.

Balkonger, vinterträdgårdar och burspråk får byggas så att de skjuter ut över gränsen för byggnadsytan.

Avfallshanteringsutrymmena ska placeras i byggnadernas markplan.

Bilplatserna ska placeras huvudsakligen under gårdsdäcket.

Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftventilation, där tilluften tas från taknivå och på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.

Byggnaden, konstruktionerna och stängslen ska vara högklassiga till sin arkitektur och när det gäller stadsbild och materialen och ha ett enhetligt utseende. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid utseendet på den norra sidan av gårdsdäcket. Fasaden i markplanet får inte ge ett slutet intryck.

Eventuella elementfogar ska elimineras med hjälp av fogens placering eller fasadens ytstruktur. Fasaderna mot gatan ska huvudsakligen vara putsade eller av tegel murad på plats. Gatufasaderna ska hålla en färgmättad färgskala i brutna nyanser.

Gavelväggarna får inte vara fönsterlösa.

Tekniska utrymmen ovanför takfotslinjen ska anpassas till byggnadens arkitektur.

Affärslokalerens fasader ska arkitektoniskt och stadsbildsmässigt behandlas som skyltfönsterpartier vilket ska synas i fasadens artikulering och detaljer. Skyltfönsterpartierna ska förbli transparenta och får inte täckas in helt med till exempel reklamaffischer. Affärslokalerens våningshöjd ska uppgå till runt 4m.

För kvartersområdet ska en enhetlig gårds- och belysningsplan göras upp. Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas. Tomternas gårdsområden ska delas upp med olika ytbeläggningar och planteringar. På gårdsområdena ska högklassiga material användas. På gårdsområdet ska reserveras ett trivsamt utevistelseutrymme och ett gemensamt lek- och vistelseområde för hela kvartersområdet.

På gårdsdäcket ska planteras buskar, perenner och mindre träd.

För bygglovet måste en dagvattenplan utarbetas.

Bil- och cykelplatser

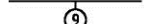

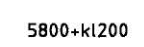
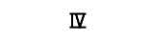

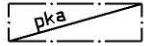
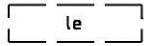
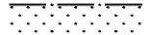
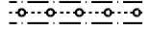

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder 1 bp/ 130 m²-vy
Affärslokaler 1 bp/ 50 m²-vy

Polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/asuinhuone. Puolet paikoista on oltava helposti käytettäviä.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL on oltava lentomelua vastaan vähintään 28 dB, ja tieliikennemelua vastaan vähintään 35 dB Talvikkitien ja 30 dB Hernetien puolella.

Talvikkitien ja Hernetien varrella tulee teknisin ratkaisuin, mm. lasitetuin parvekkein tai viherhuonein huolehtia siitä, että ohjeiden mukainen melutaso ei ylitä.

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Osa - alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.
	Kaupunginosan numero. Kaupunginosan nimi. Korttelin numero.
	Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku liikehuoneistojen kerrosalan neliömetrimäärän.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
	Rakennusala.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa pysäköintiä pihakan- nen alle.
	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava alueen osa.
	Istutettava alueen osa.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

Antalet cykelplatser som reserveras ska vara minst 1st/ $bc^2 / 2$ stadsrum. Hälften av platserna ska vara lättillgängliga.

I bostadsrummens ytterhölje ska ljudisoleringen ΔL mot flygbuller vara minst 28 dB och mot vägtrafikbuller minst 35 dB mot Pyrolavägen och 30 dB mot Ärtvägen.

Längs Pyrolavägen och Ärtvägen ska genom tekniska lösningar, bl.a. inglasade balkonger eller grönrur, sörjas för att bullernivån enligt anvisningarna inte överskrider på balkongerna.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Talserie vars första tal anger bostadsvåringsytan i kvadratmeter och andra tal våningsytan i kvadratmeter för affärslokaler.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Byggnadsyta.

Byggnadsyta där parkering får placeras under gårdsdäck.

Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utvistelse.

Del av område som bör planteras.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Asta Tirkkonen
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda ___/___/20___

Pekka Tervonen
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

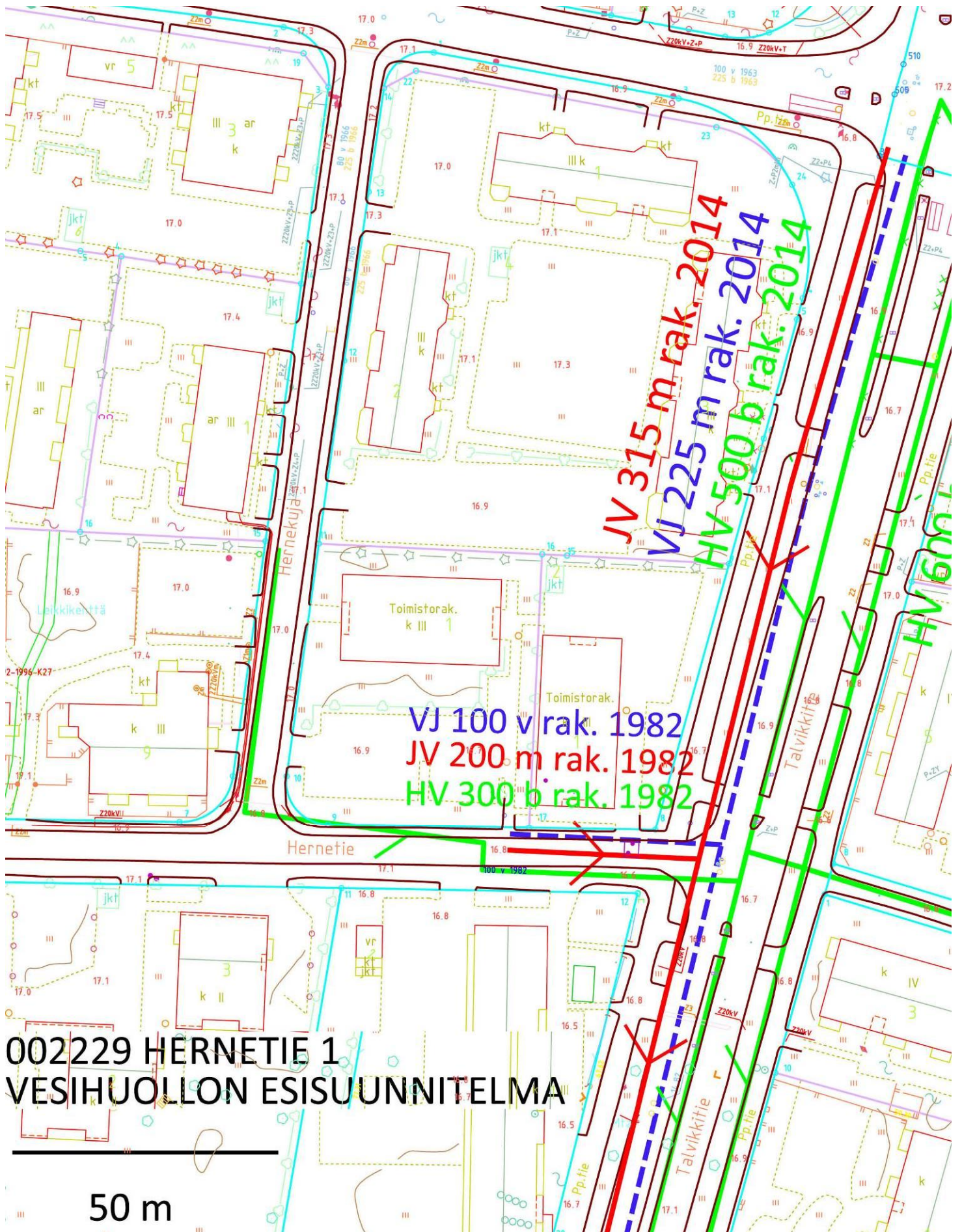
Mättningsavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ___/___/20___

Godkänd av stadsfullmäktige ___/___/20___

**002229 HERNETIE 1
VESIHUOLLON ESISUUNNITELMA**

50 m

Kaupunginhallitus 20.4.2015 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 002256 / Hernetie 1, Viertola**. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin 1 kpl.

**NRO 1
VANTAAN KAUPUNGINMUSEO**

Lausunto:

"Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa koskien asemakaavan muutosehdotusta 002256. Kaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa suunnittelualueella sijaitsevan kahden kolmikerroksisen toimistorakennuksen purkamisen ja niiden korvaamisen korkeammilla (4-7 kerrosta) asuinrakennuksilla.

Kaupunginmuseo on osallistunut kaavatyöhön suorittamalla alueella tarkastusinventoinnin. Hernetie 1:ssä (Talvikkitie 40) sijaitseva, vuonna 1978 valmistunut toimistorakennus on mukana Vantaan modernin teollisen rakennusperinnön inventoinnissa, jossa se on arvotettu luokitustunnuksella B. Tarkistuksen yhteydessä kyseisen rakennuksen kulttuuriympäristöarvot on todettu vaatimattomiksi (V). Näin ollen kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavamutoksesta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnon antajana toimii Museovirasto."

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS / ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002256, kaupunginosa 63 Viertola

Kiinteistö Oy Katamaran on hakenut asemakaavan muutosta, joka koskee mm. Kiinteistö Oy Talvikkitie 20:n korttelissa 63173 omistamaa kiinteistöä 92-63-173-4, kaupunginosassa 63, Viertola (jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa nro 165 (vahvistettu sisäasiainministeriössä 10.10.1980) sopimusalue on osoitettu liikerakennusten (asemakaavamerkintä AL) korttelialueeksi, jonka rakennusoikeus on 1200 k-m². Asemakaavamuutoksella nro 002256 asemakaavamuutosalueen uudeksi rakennusoikeudeksi tulee 6000 k-m² ja se muuttuu asuinkerrostalojen (asemakaavamerkintä AK) korttelialueeksi, josta 200 k-m² varataan liiketiloille (asemakaavamerkintä kl). Tämä sopimus koskee asemakaavamuutoksessa nro 002256 (päiväty 13.4.2015) sopimusalueelle kohdistuvaa rakennusoikeutta. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Sopimusalueella sijaitsevat nykyiset liike- ja toimistorakennukset puretaan ja tilalle rakennetaan asuinkerrostaloja.

Asemakaavan muutokseen nro 002256 liittyen Yhtiö sopimusalueen omistajana ja Kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta kunnallistekniikan kustannuksiin.

1. OSAPUOLET

- 1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä **Kaupunki**).
- 1.2 **Kiinteistö Oy Talvikkitie 20** (Y: 0288275-6),
c/o Newsec Asset Management Oy, PL 52, 00100 HELSINKI
(jäljempänä **Yhtiö**).

2. TARKOITUS

Kaupunki ja Yhtiö sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat että tonttia palveleva kunnallistekniikka on toteutettu.

Katualueelle sijoitettaville pelastusajoneuvojen nostopaikoille on haettava kaupungininsinöörin lupa. Pelastusajoneuvojen nostopaikkojen rakentaminen ja kunnossapito jää Yhtiön vastuulle kaupungininsinöörin lupaehtojen mukaisesti.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena yhteensä kolmesataakaksikymmentäviisituhattakolmesataayhdeksänkymmentäviisi (325 395) euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus eräännyty maksettavaksi heti asemakaavan muutoksen nro 002256 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö asettaa summaltaan yhteensä kolmesataakaksikymmentäviisituhattakolmesataayhdeksänkymmentäviisi (325 395) euron kotimaisen pankkilaitoksen omavelkaisen pankkitakauksen (OP-eläkekassa) tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

Kaupunki sitoutuu palauttamaan Yhtiön antaman vakuuden Yhtiölle, kun:

- kohdassa 4 mainittu korvaus yhdyskuntarakentamisen kustannuksista on maksettu Kaupungin osoittamalle tilille tai
- jos asemakaavamuutos nro 002256 ei tule lainvoimaisella päätöksellä sovitun mukaisesti voimaan tai
- jos asemakaavamuutos nro 002256 on ennen kohdassa 9 mainittua määräpäivää (31.12.2016) rauennut.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täyteen. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002256 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002256 ole tullut voimaan 31.12.2016 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002256, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Kiinteistö Oy Talvikkitie 20:lle ja yksi Vantaan kaupungille.

Vantaalla 4. päivänä elokuuta 2015

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

Kiinteistö Oy Talvikkitie 20:n
puolesta

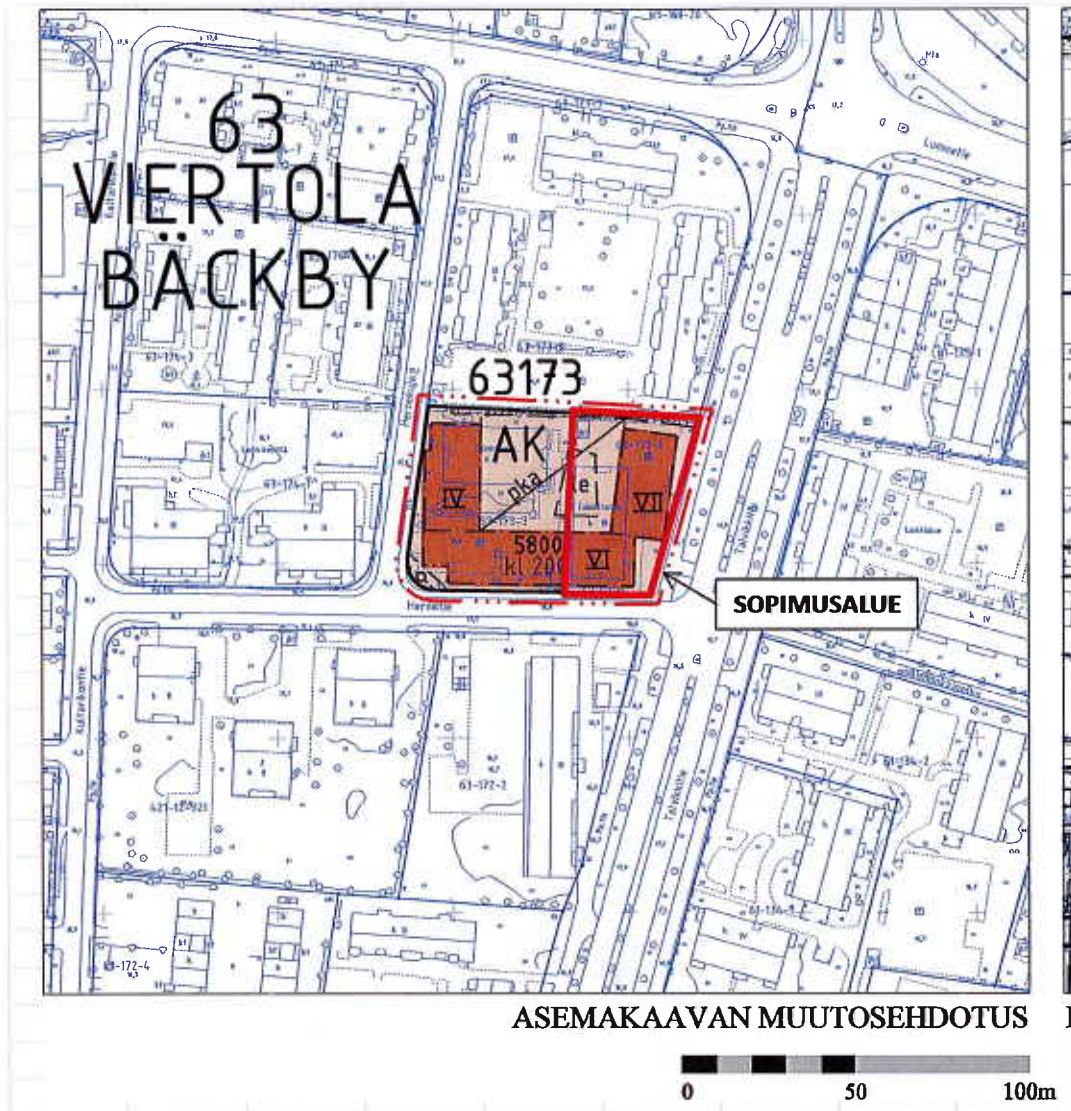
Markku Mäkiäho
hallituksen puheenjohtaja

LIITE - Liite nro 1: sopimusalue

LIITE 1

Sopimusalue (punaisella rajattu)

Asemakaavamuutos 002256 (kartta päivätty 18.2.2015)

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Kiinteistö Oy Talvikkitie 20 -nimisen yhtiön kanssa.

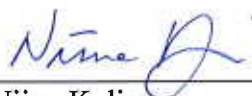
Kaupunginhallitus on päättänyt kunnallistekniikan rakentamissopimuksesta kokouksessaan 20.4.2015 § 34.

Vantaalla 3. päivänä elokuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS / ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002256, kaupunginosa 63 Viertola

Kiinteistö Oy Katamaran on hakenut asemakaavan muutosta, joka koskee mm. Kiinteistö Oy Katamaranin korttelissa 63173 omistamaa kiinteistöä 92-63-173-3, kaupunginosassa 63, Viertola (jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa nro 165 (vahvistettu sisäasiainministeriössä 10.10.1980) sopimusalue on osoitettu liikerakennusten (asemakaavamerkintä AL) korttelialueeksi, jonka rakennusoikeus on 1260 k-m². Asemakaavamuutoksella nro 002256 asemakaavamuutosalueen uudeksi rakennusoikeudeksi tulee 6000 k-m² ja se muuttuu asuinkerrostalojen (asemakaavamerkintä AK) korttelialueeksi, josta 200 k-m² varataan liiketiloille (asemakaavamerkintä kl). Tämä sopimus koskee asemakaavamuutoksessa nro 002256 (päivätty 13.4.2015) sopimusalueelle kohdistuvaa rakennusoikeutta. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Sopimusalueella sijaitsevat nykyiset liike- ja toimistorakennukset puretaan ja tilalle rakennetaan asuinkerrostaloja.

Asemakaavan muutokseen nro 002256 liittyen Yhtiö sopimusalueen omistajana ja Kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta kunnallistekniikan kustannuksiin.

1. OSAPUOLET

- 1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä **Kaupunki**).
- 1.2 **Kiinteistö Oy Katamaran** (Y: 0487032-9),
c/o Newsec Asset Management Oy, PL 52, 00101 HELSINKI
(jäljempänä **Yhtiö**).

2. TARKOITUS

Kaupunki ja Yhtiö sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat että tonttia palveleva kunnallistekniikka on toteutettu.

Katualueelle sijoitettaville pelastusajoneuvojen nostopaikoille on haettava kaupungininsinöörin lupa. Pelastusajoneuvojen nostopaikkojen rakentaminen ja kunnossapito jää Yhtiön vastuulle kaupungininsinöörin lupaehtojen mukaisesti.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena yhteensä viisisataayhdeksänkymmentäkuusituhattakuusisataakolmekymmentä (596 630) euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi heti asemakaavan muutoksen nro 002256 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö asettaa summaltaan yhteensä viisisataayhdeksänkymmentäkuusituhattakuusisaataakolmekymmentä (596 630) euron kotimaisen pankkilaitoksen (OP-eläkekassa) omavelkaisen pankkitakauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

Kaupunki sitoutuu palauttamaan Yhtiön antaman vakuuden Yhtiölle, kun:

- kohdassa 4 mainittu korvaus yhdyskuntarakentamisen kustannuksista on maksettu Kaupungin osoittamalle tilille tai
- jos asemakaavamuutos nro 002256 ei tule lainvoimaisella päätöksellä sovitun mukaisesti voimaan tai
- jos asemakaavamuutos nro 002256 on ennen kohdassa 9 mainittua määräpäivää (31.12.2016) rauennut.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täyteen. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002256 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002256 ole tullut voimaan 31.12.2016 mennessä.

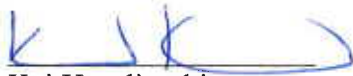
Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002256, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomaisen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Kiinteistö Oy Katamaranille ja yksi Vantaan kaupungille.

Vantaalla 4. päivänä elokuuta 2015

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

Kiinteistö Oy Katamaranin
puolesta

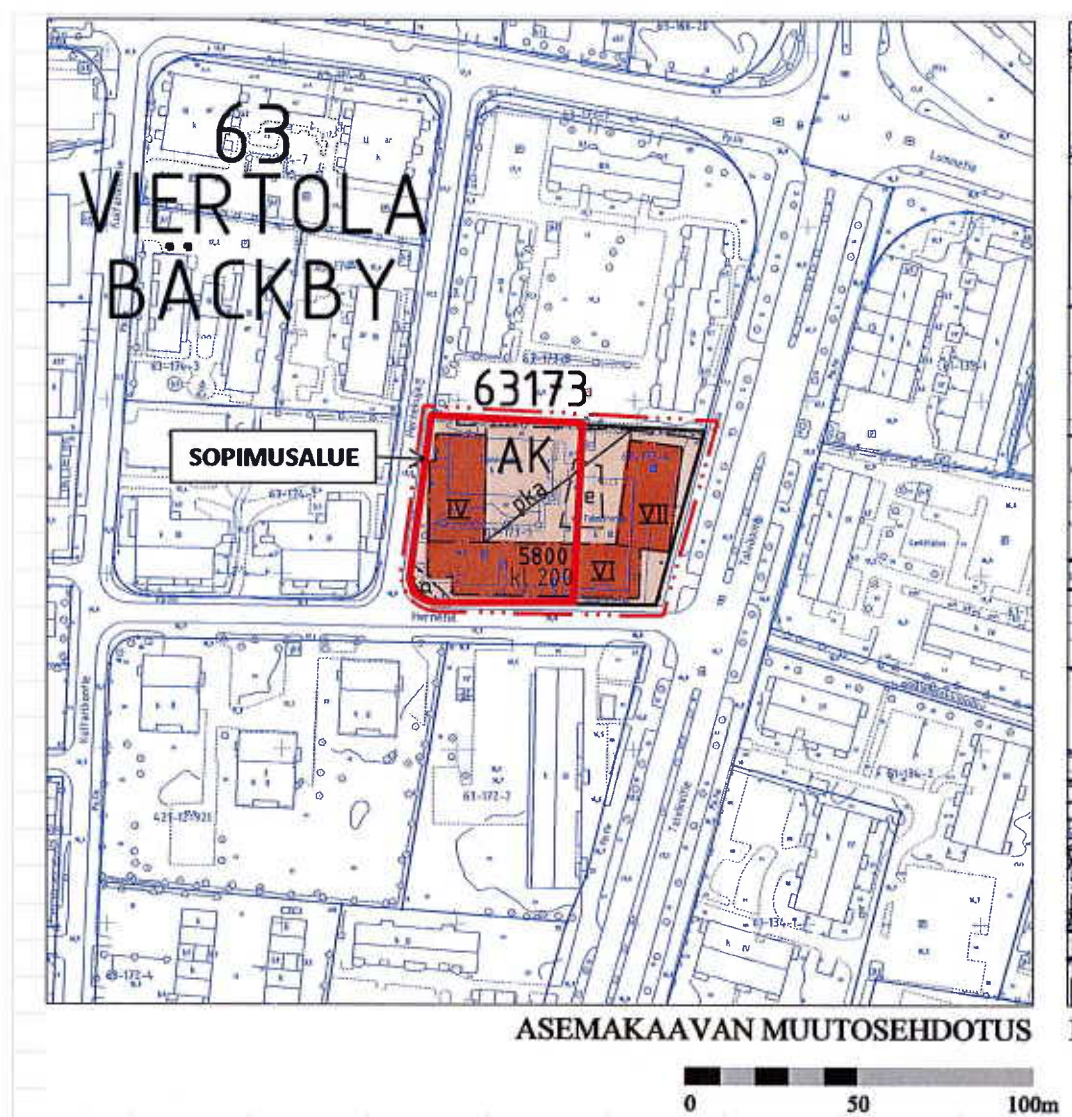
Markku Mäkiäho
hallituksen puheenjohtaja

LIITE - Liite nro 1: sopimusalue

LIITE 1

Sopimusalue (punaisella rajattu)

Asemakaavanmuutos 002256 (kartan päiväys 18.2.2015)

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Kiinteistö Oy Katamaran –nimisen yhtiön kanssa.

Kaupunginhallitus on päättänyt kunnallistekniikan rakentamissopimuksesta kokouksessaan 20.4.2015 § 35.

Vantaalla 3. päivänä elokuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

25 §

Asemakaavamuutos nro 002191, 52 Veromies / Aerola-B asuinalue

KA/5352/10.02.04.01/2012
LM-H/TLA/ATI/NIS/SRU/JB

Veromieheen, Aerolan naapuriin rakennetaan uudet asuinkerrostalot korvaamaan purettavia 1970-luvun pesubetonitaloja. Kolme pistetaloa sijoittuu ylärinteeseen ja matala lamellitalo alarinteeseen Alvar Aallon kohteen naapuriin. Koko kaava-alueella rakennusoikeus (9 990 k-m²) kasvaa 3 740 k-m²:llä 13 730 kerrosneliömetriin. Uusia asuntoja tontille tulee noin 60.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 52306, kaupunginosassa 52, Veromies. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 52306, kaupunginosassa 52, Veromies.

Alue sijaitsee Veromiehen kaupunginosassa, Pyhtäänkorventien ja Pyhtäänkorvenkujan pohjoispuolella. Aluetta rajaa pohjoisessa Pyttisbergetin viheralue ja idässä Aerolan suojellut asuintalot.

Kaavamuutoksen hakija
Kiinteistö Oy Aerolan B-talot.

Maanomistus
Alue on yksityisessä omistuksessa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Arkkitehtitoimisto Helamaa ja Pulkkinen Oy VVO Rakennuttaja Oy:n konsulttina.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa asunto- ja työpaikka-alue (A/TP). Alue on lentomeluviivytyksellä m³ (Lden 50–55 dB).

Asemakaavamuutos
Kaavamuutostontilla 10 on viisi 1970-luvulla rakennettua kerrostaloa. Rakennukset ovat huonossa kunnossa, eikä niiden korjaaminen ole taloudellisesti kannattavaa. Omistaja VVO aikoo rakentaa purettavien talojen tilalle neljä uutta asuinkerrostaloa. Muutokset sijoittuvat ajoyhteys-merkintää lukuun ottamatta pelkästään tontille 10, jossa käyttötarkoitus säilyy ennallaan asuinkerrostalojen korttelialueena, AK. Purettavien rakennusten rakennusalat ja rakennusoikeus sen sijaan korvataan uusilla. Rakennusoikeus nousee nykyisestä 5 000 kerrosneliömetristä 8 100 kerrosneliömetriin ja suurin kerrosluku neljästä kahdeksaan. Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 2,5 ha, joka on kaikki asuinkerrostalojen korttelialuetta, AK. Koko kaava-alueella rakennusoikeus (9 990 k-m²) kasvaa 3 740 k-m²:llä 13 730 kerrosneliömetriin. Tehokkuusluku, e on 0,56. Uudet rakennukset noudattavat samaa periaatetta massoittelemassa ja sijoittumisessa maastoon kuin naapuritonttien uudet talot. Ylärinteeseen sijoittuu kaksi seitsemänkerroksista ja yksi kahdeksänkerroksinen pistetalo ja alarinteeseen kolmekerroksinen lamellitalo. Pysäköinti sijoittuu keskitetysti, pääosin pysäköintirakennukseen ja sen lisäksi maantasoon lähelle Pyhtäänkorvenkujaa.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 14.1.2014.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin Museovirastolta, kaupunginmuseolta, HSY:ltä ja kaupungin liikennesuunnittelulta.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012). Kaavatyö tuottaa uutta asuntokerrosalaa (3 100 k-m², n. 60 asuntoa).

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Muutuskustannukset maksaa hakija VVO Rakennus Oy ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (8 000 €).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.4.2015 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.4.2015 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002191, 52 Veromies / Aerola-B asuinalue,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot ja
- c) muutuskustannukset maksaa hakija VVO Rakennus Oy ja maksuluokaksi vahvistetaan 3 (8 000 €).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 20.4.2015 § 40

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.4.2015 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002191, 52 Veromies / Aerola-B asuinalue,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
- c) että muutuskustannukset maksaa hakija VVO Rakennus Oy ja maksuluokaksi vahvistetaan 3 (8 000 €).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 13.5.–11.6.2015. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 20.4.2015 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausunto pyydettiin Vantaan kaupunginmuseolta ja se myös saatiin.

Tehdyt tarkistukset

Lausunnon perusteella on tehty tarkistus kaavaselostuksen kohtaan rakennettu kulttuuriympäristö. Lisäksi kaavakarttaan on tehty tonttiviivan paksuutta koskeva tekninen korjaus. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillespano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittää 17.7.2015 kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 13.4.2015 päivätty, 10.8.2015 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002191, 52 Veromies / Aerola-B asuinalue

Kaupunginhallitus 10.8.2015 § 25

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja va.:n esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdä esitetyt tarkistukset, ja
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 13.4.2015 päivätty, 10.8.2015 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002191, 52 Veromies / Aerola-B asuinalue.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 13.4.2015, 10.8.2015 tarkistettu
- Lausunto ja vastine 10.8.2015

- Kunnallistekniikan rakentamissopimus asemakaavanmuutos 002191 Asunto Oy Vantaan Aerolan B-talot, 4.8.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

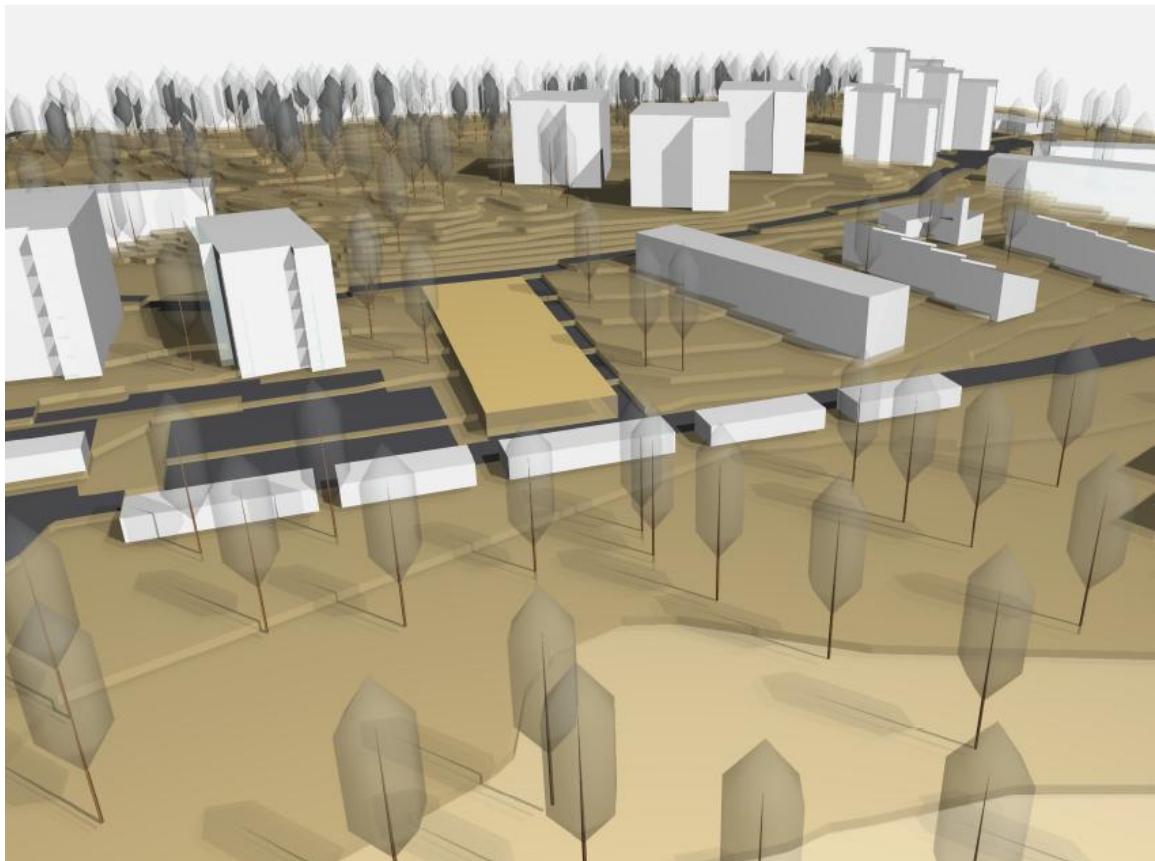
Lisätiedot: aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 8392 6185
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, puh. 8392 8044
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki
Maankäyttötoimi
Kaupunkisuunnittelu

002191 VEROMIES

AEROLA -B

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 13.4.2015 päivättyä, 10.8.2015 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 002191. Kaavoitus on tullut vireille 14.1.2014.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

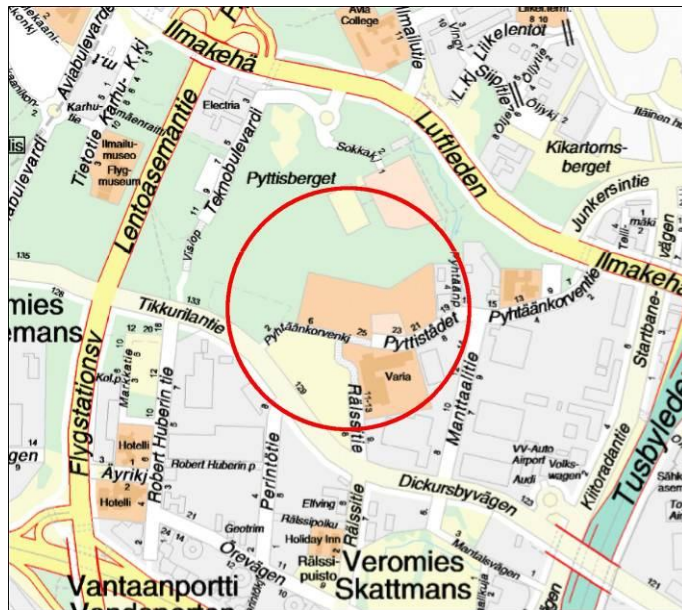
1.1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT / ALUEEN MÄÄRITTELY

Asemakaavan muutos:

koskee osaa korttelista 52306 kaupunginosassa 52, Veromies.

(osa kumoutuvan asemakaavan korttelia 52306 kaupunginosassa 52, Veromies).

1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunniteltava alue sijaitsee Veromiehen kaupunginosassa, Pyhtäänkorventien ja Pyhtäänkorvenkujan pohjoispuolella. Kortteliin 52306 kuuluvaa aluetta rajaa pohjoisessa Pyttisbergetin viheralue ja idässä Aerolan suojellut asuintalot.

1.3 KAAVAN TARKOITUS

Kaavamuutostontilla on viisi 1970-luvulla rakennettua pesubetonipintaista kerrostaloa. Rakennukset ovat huonossa kunnossa, eikä niiden korjaaminen ole taloudellisesti kannattavaa. Omistaja VVO aikoo korvata purettavat rakennukset uusilla.

Naapuritonteille on rakennettu pari vuotta sitten uudet asuinkerrostalot. Nyt suunniteltavat rakennukset noudattavat samaa periaatetta massoitellussa ja sijoittumisessa maastoon. Ylärinteeseen sijoittuu kolme seitsemän–kahdeksankerroksista pistetaloa ja alarinteeseen kolmekerroksinen pienkerrostalo. Pysäköinti sijoittuu keskitetysti, pääosin pysäköintirakennukseen tai maantasoon lähelle Pyhtäänkorvenkujaa.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 2,5 ha, joka on kaikki asuinkerrostalojen korttelialuetta, AK. Muutostontilla 10 rakennusoikeus nousee nykyisestä 5 000:sta (4 360 + yhteistilaa 640) 8 100 kerrosneliometriin. Koko kaava-alueella rakennusoikeus kasvaa 14 770 kerrosneliometriin. Tehokkuusluku, e on 0,60.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan (Kiinteistö Oy Aerolan B-talot) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 15.11.2012. Kaavamuutos oli kevään 2014 työohjelmassa numerolla 002191.
- Kaavoitus tuli vireille 14.1.2014.
- Mielenpitoet pyydettiin 21.2.2014 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin neljä.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.4.2015.
- Kaupunginhallitus 20.4.2015.
- Nähtävilläolo 13.5.–11.6.2015. Muistutuksia ei saatu.
- Lausuntoja pyydettiin ja saatiin 1 kpl, Vantaan kaupunginmuseolta.

2.2 ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaavamuutos koskee korttelin 52306 tontteja 9 ja 10. Käytännössä muutokset sijoittuvat ajoyhteysmerkintää lukuun ottamatta pelkästään tontille 10, jossa käyttötarkoitus säilyy ennallaan asuinkerrostalojen korttelialueena, AK. Purettavien rakennusten rakennusalat ja rakennusoikeus sen sijaan korvataan uusilla. Rakennusoikeus nousee nykyisestä 5 000 kerrosneliömetristä 8 100 kerrosneliömetriin ja suurin kerrosluku neljästä kahdeksaan.

Uudet rakennukset noudattavat samaa periaatetta massoittelussa ja sijoittumisessa maastoon kuin naapuritonttien uudet talot. Ylärinteeseen sijoittuu kaksi seitsemänkerroksista ja yksi kahdeksänkerroksinen pistetalot ja alarinteeseen kolmekerroksinen lamellitalo. Pysäköinti sijoittuu keskitetysti, pääosin kaksitasoiseen kansirakennukseen tai maantasoon lähelle Pyhtäänkorvenkujaa.

2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Veromies sijaitsee liikenteellisesti keskeisellä paikalla Kehä III:n, Tuusulantien ja Lentoaseman välisellä alueella. Kaupunginosassa kohtaavat jääkauden jälkeensä jättämät kalliomaet ja hiekkakerrostumat sekä hedelmälliset jokilaaksojen savikot.

Työpaikka-alueiden rakennukset sijaitsevat paikoin harvassa. Tyhjillä tonteilla kasvaa kuusivaltaista metsää ja vanhat pellot työntävät pajukkoa.

Lentokentän avajaisen jälkeen Veromiehen alueelle rakennettiin vuosina 1953–55 Aero Oy:n korjaamohenkilökunnalle tarkoitettu asuinalue, Aerola, jonka suunnitteli arkkitehti Alvar Aalto. Alue käsitti aluksi kaksi kaksikerroksista, rinteeseen sijoitettua asuinkerrostaloa sekä huoltorakennuksen. Alueelle on rakennettu myös viisi vuonna 1976 suunniteltua luhtikäytävällistä asuinkerrostaloa.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Aerola ympäristöineen sijoittuu lentokentän selännealueen reunan pienipiirteiseen kalliomaisemaan. Maaperä kallion päällä on hiekkaa ja moreenia. Kallioselänteiden välissä oli suo (Pyttiskärr), joka on nykyisin rakentamisen seurauksena valtaosin kuivunut. Suunnittelualueella on kuitenkin edelleen pieni suopainanne, jonka kohdalla hiekan päällä on joitain kymmeniä senttejä turvetta. Pintavedet päätyvät ojien kautta Kirkonkylän lähellä Keravanjokeen laskevaan pieneen puroon. Kalliolla kasvaa enimmäkseen mäntyjä. Hiekkapohjaisen laakson puusto on lehtipuuvaltaisempaa. Maisemakuvassa huomiota kiinnittävät erityisesti avokalliot.

Kaavamuutosalueella korkeuserot vaihtelevat n. +29 metristä n. + 46 metriin (mpy). Rinne viettää etelään, kaakkoon ja lounaaseen.

Maaperä

Kaavamuutosalue sijoittuu kalliiselle mäelle sekä osittain mäkeä ympäröivälle moreenirinnealueelle. Mäen laella kallio on paljasta, muualla maapeitteen paksuus alle metrin. Mäen etelärinteiden puoli on täyttömaata. Pyhtäänkorvenkuja sijoittuu osittain savialueelle.

Rakennukset voidaan pääasiassa kaavamuutosalueella perustaa maanvaraisesti tai kallionvaraisesti. Pihamaat voitaneen perustaa koko tontin osalta ilman pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Alapohjarakenteita suunniteltaessa tulee ottaa huomioon maaperän mahdollinen radonpitoisuus.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Aviopolioksen suuralueen väestö kasvaa nopeasti. Vuonna 1997 väkiluku oli reilut 4 200 henkeä ja vuonna 2014 jo 18 327 henkeä. Väestön ennustetaan kasvavan vuoteen 2023 mennessä vajaaseen 21 000:een. Alueen asutus keskittyy Kehä III:n eteläpuolelle Pakkalaan ja Tammistoon. Vuonna 2014 Veromiehen kaupunginosassa asui 528 henkeä. Vireillä olevat kaavahankkeet tulevat muuttamaan ennustetta arvioitua suuremmaksi.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Veromiehen alue on kaupunkikuvaltaan hajanainen. Lentokentäntien ja Kehä III:n varrelle on viime vuosina rakennettu toimitiloja, mikä on jäsentänyt kadunvarsinäkymiä ja ilme onkin muuttumassa. Teollisuushallit ja tyhjät tontit ovat silti edelleen tyypillisiä kaupunkikuvalle.

Aerolan asuinalue 1950-luvulta on arkkitehtoninen yllätys metsäisessä rinteessä. Sen naapuriin on valmistunut muutama vuosi sitten uusia asuinrakennuksia. Tummalla tiilellä verhotut rakennukset nousevat korkeimmillaan kahdeksaan kerrokseen. Ylhäällä mäellä sijaitsevat pistetalot näkyvät kauas Tuusulanväylälle asti. Alempana on matalampia asuinrakennuksia, ammattikoulu sekä teollisuus- ja varastorakennuksia. Korttelin 52307 teollisuusrakennukset on purettu ja nyt se on pääasiassa hiekkakenttää. Korttelissa on toiminut mm. teräsvalimo, konepaja, varasto ja hiekkapuhaltamo.

Purettavat 1970-luvun pesubetonitalot sijoittuvat osittain mäen laelle, mutta ne ovat matalia ja sijaitsevat kaukana kadusta, joten niiden kaupunkikuvallinen merkitys on vähäinen.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Aerola on kaupunkikuvallisesti arvokas, säilytettävä alue¹. Tutkimuksessaan modernista vantaalaisesta rakennuskulttuurista arkkitehti Amanda Eskola nostaa erityisesti esiin Aerolan, joka on esimerkki harvinaisesta 1950-luvun rivitaloarkkitehtuurista.

Aero Oy:n korjaamohenkilökunnalle rakennettu Aerola sijoittuu kallioisen moreenimäen lämpimälle etelärinteelle. Alvar Aallon suunnittelemat asuintalot porrastuvat luontevasti maastoon. Vuosina 1953–1955 rakennettujen rivitalojen arkkitehtuuri on yksinkertaista, mutta niissä ilmenee hyvin tekijänsä ajaton kädenjälki. Talot on huolellisesti remontoitu. Rajaus sisältää myös 1970-luvulla rakennetut kerrostalot, jotta alueen suojelutarpeet harkittaisiin tarkemmassa suunnittelussa kokonaisuutena.

Lähiympäristön rakentuminen on sittemmin tapahtunut toisenlaisten suunnitelmien pohjalta, jotka eivät noudata Alvar Aallon alkuperäistä ideaa siitä, miten alue täydentyisi. Aallon rakennusten pohjois- ja länsipuolelle rakennettiin 1970-luvun puolivälin jälkeen 2–3-kerroksisia sivukäytävällisiä kerrostaloja, joiden arkkitehtuuri ja sijoittelu maastoon ei ole tavoitteiltaan eikä toteutukseltaan mitenkään samaa luokkaa Aallon rakennusten kanssa. Pyhtäänkorventien eteläpuolelle, jonne Aalto oli kaavaillut mm. pallokenttää ja väljempää rivi- ja pientaloasutusta, on rakennettu oppilaitos.

Aerolan kaksikerroksiset asuinrakennukset ja saunarakennus lähiympäristöineen on suojeltu asema-kaavalla nro 001942.

Aallon suunnittelemat talot.

Asuminen

Kaavamuutosalueen purettavissa taloissa on yhteensä 69 vuokra- asuntoa.

Palvelut ja työpaikat

Aviapoliksen alueella oli vuonna 2011 lähes 35 000 työpaikkaa, mikä on kolmasosa koko Vantaan työpaikoista. Aviapoliksen suuralueen työpaikkamäärä kasvoi vuodesta 2005 vuoteen 2008 noin 7 000 työpaikalla. Selkeää kasvua oli myös tukku- ja vähittäiskaupan, teollisuuden sekä kiinteistö- ja liike-elämän palveluissa. Millään toimialalla työpaikkamäärä ei vähentynyt.

Merkittävin työpaikkakeskittymä on lentokenttä, jonka toiminta laajenee koko ajan. Uusia hankkeita lentokentän alueelle ovat mm. Aasian terminaali, rautatieasema ja WTC. Lentoasema on houkutelut ympärilleen yrityksiä, ja alueelle on vireillä valtavia toimitilahankkeita mm. Technopolis ja Aviapoliksen aseman viereen tuleva pääkonttorialue. Heti Kehä III:n pohjoispuolella on Gate 8:n toimistokokoonaisuus.

¹ Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki, Kaupunkisuunnittelu, Muukka, Mäkyinen, 2005.

Lähimmät koulut ovat kansainvälinen koulu, POINT (Pakkalan oppimis- ja informaatiotalo), ja Veromäen koulu Kartanonkoskella. Pointin yhteydessä on myös kansainvälinen päiväkotiki, kirjasto ja yhteispalvelupiste.

Virkistys

Alueella on hienoja metsäisiä ja kallioisia kukkuloita mm. Pyttisberget. Alueen itäosan läpi virtaa Kera- vanjokeen laskeva Pytinoja (Pyhtäänkorvenoja, Kirkonkylänoja), jossa on pieni koski. Kaavoitettavan alueen pohjoispuolite on yleiskaavaluonnoksessa esitetty lähivirkistysalue ja Itä- ja Länsi-Vantaata yhdistävä ulkoilureitti, jota ei ole rakennettu.

Lentoasemantien länsipuolella on Ilmailumuseo. Kehä III:n eteläpuolella on Flamingon kylpylä-hotelli ja muut virkistys- ja vapaa-ajan palvelut.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee Ilmakehän ja Tikkurilantien välisellä alueella. Lännessä on Lentoasemantie ja idässä Tuusulanväylä. Alue liittyy Ilmakehään Pyhtäänkorventien kautta sekä Tikkurilantiehen Pyhtäänkorventien ja Manttaalitien kautta.

Vantaan kaupungin tekemässä liikennemääräkartassa "Liikenteen kehitys Vantaalla vuonna 2013" Ilmakehän liikennemäärä oli alueen suurin, yli 25 000 ajon./vrk. Lentoasemantie jäi reiluun 15 000 ajoneuvoon/vrk ja Tikkurilantie alle 10 000:n. Strafica Oy on laatinut Vantaan tie- ja pääkatuverkon liikenne-ennustetarkastelun vuodelle 2030. Yleiskaavan mukaisen liikenneverkon toteutuessa Tuusulanväylä vetää, eikä Tikkurilantiella tule ongelmia. Veromiehen alueen liikenneselvityksessä (2012) on päädytty samaan johtopäätökseen, liikenneverkko ei vaadi suuria muutoksia, mutta liittymien toimivuutta pitää parantaa mm. liikennevaloja rakentamalla.

Tikkurilantien ja Lentoasemantien eritasoristeyksen rakennustyöt ovat käynnistyneen syksyllä 2013. Tikkurilantien ja Lentoasemantien liittymään rakennetaan eritasoliittymä. Tikkurilantie nousee sillalle ja samalla tien linjaus siirtyy pohjoisemmaksi. Aerolan kohdalla Tikkurilantielle rakennetaan kevyen liikenteen alikulku. Muutostyöt valmistuvat vuodenvaihteessa 2015–16. Viimeistelytyöt tehdään 2016.

Joukkoliikenne

Sekä Vantaan sisäiset että seutuliikenteen joukkoliikennedytydet ovat keskimääräiseen tasoon nähden monipuoliset ja alue on hyvin saavutettavissa. Sisäiset linjat mahdollistavat yhteydet pääradalle sekä Martinlaakson radalle. Lähimmät pysäkit ovat Tikkurilantien varressa. Tikkurilantiella kulkevat linjat 46 (Tikkurila – Katriinan sairaala) ja 52 (Korso – Myyrmäki). Lentoasemantietä käyttävät mm. linjat 51 (Lentoasema – Hämeenkylä), 61 (Tikkurila – Lentoasema), 514 (Lentoasema – Westend), 519 (Lentoasema – Itäkeskus), 535 ja 540 (Lentoasema – Espoon keskus). Linjat 415, 451, 613, 615, 620 kulkevat Helsinkiin.

Rakennettavan Kehäradan lähin asema, Aviapolis, tulee noin 1 – 1,5 kilometrin kävelymatkan päähän Lentoasemantien länsipuolelle. Kehäradan liikenne käynnistyy kesällä 2015. Yleiskaavassa on esitetty alustava joukkoliikenteen runkoyhteys (pikaraitiotielinjaus) Tikkurilantielle. Linjaus yhdistäisi Keski-Vantaan Tikkurilan kautta Porttipuistoon ja Hakunilaan. Lentoasemantielle, kevyen liikenteen sillan kohdalle, tulee linja-autopysäkit.

Kävely ja pyöräily

Yhdistetyt kävely- ja pyörätiet on rakennettu Pyhtäänkorventien ja Pyhtäänkorvenkujan eteläpuolelle, Rälssitien itäpuolelle sekä molemmin puolin Teknobulevardia ja Ilmakehää. Käynnissä olevan Lentoasemantien – Kehä III:n rakennustyön yhteydessä kevyen liikenteen verkko täydentyy.

Vesihuolto

Kaava-aluetta palveleva vesihuoltoverkosto on rakennettu.

Vedenjakelu

Vedenjakeluverkko tulee kaava-alueelle Pyhtäänkorventieltä ja -kujalta. Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.00 ja ylin +85.00 mvp (merenpinnasta).

Jätevesiviemäröinti

Kaava-aluetta palveleva jätevesiviemäri on rakennettu Pyhtäänkorventielle ja -kujalle. Jätevedet johdetaan painovoimaisesti etelään Suutarilan jätevedenpumppamolle. Sieltä vedet johdetaan Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunnelissa Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Pyhtäänkorvenkujalla on rakennettu hulevesiviemäri, joka johtaa vedet etelään Kirkonkylänojaan Rälssitien vartta vuoroin avo-ojassa ja vuoroin hulevesiviemäriä. Kirkonkylänoja laskee Keravanjokeen Kehä III ylityksen kohdalla.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu Teknobulevardille ja Pyhtäänkorvenkujalle/ -tielle.

YmpäristöhäiriötLentokoneiden melu

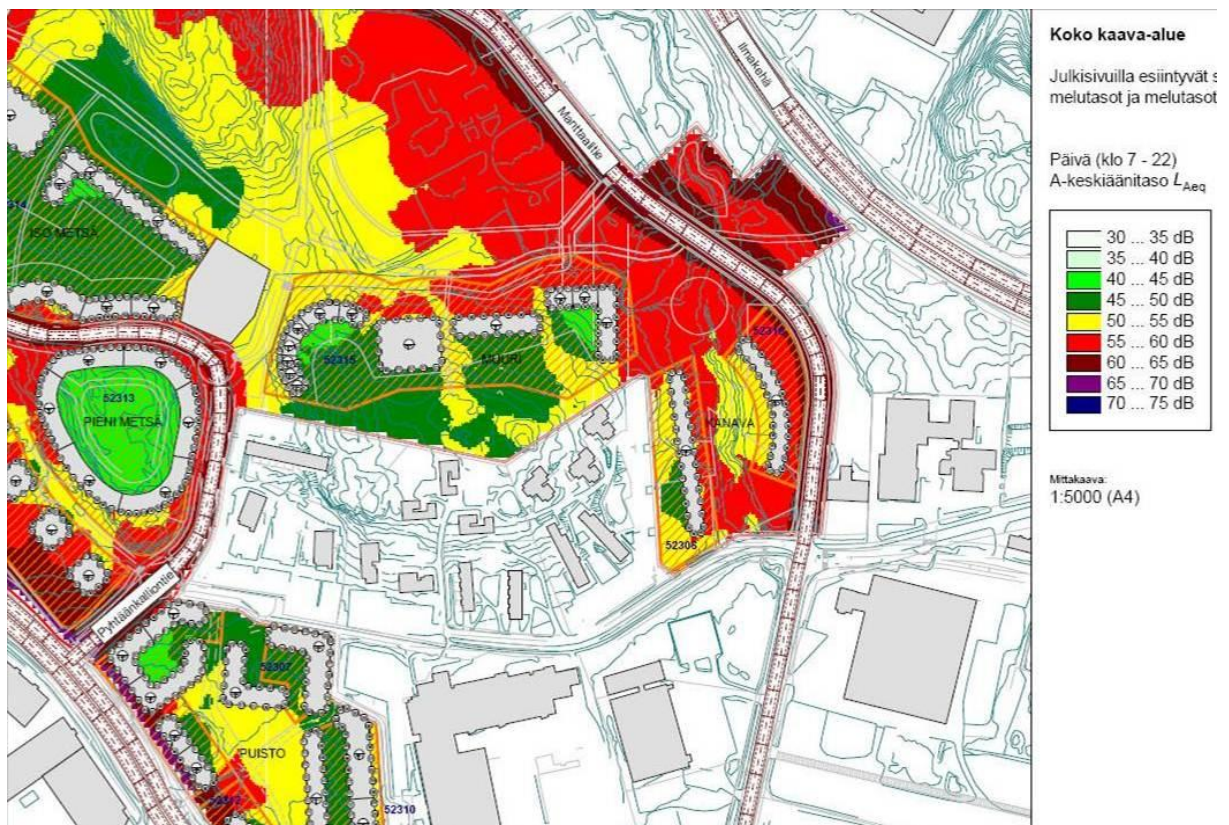
Suunnittelualue on yleiskaavan lentomeluvyöhykkeellä m3 (Lden 50–55 dB), mikä ei aseta rajoituksia alueen toiminnoille, mutta asettaa vaatimuksia rakenteiden ääneneristävyydelle. Rakentamisjärjestyksen mukainen asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyys lentomelua vastaan $\Delta L \geq 32$ dB.

Tieliikennemelu

Kaavarunkotyön yhteydessä Akukon Oy teki alustavan meluselvityksen Lentoasemakiinteistöjen ja Vantaan kaupungin tilauksesta. Selvitys on päivätty 22.10.2013. Selvityksestä ilmenee, että suunnittelualue on osittain Ilmakehän, Lentoasemantien ja Tikkurilantien liikennemelualueilla.

Lähinnä Tikkurilantietä sijaitsevilla kortteilla Tikkurilantien puoleisilla rakennusten julkisivuilla tieliikenteen aiheuttamat lasketut päiväaikaiset A-keskiäänitasot L_{Aeq} ovat noin 60–64 dB. Selvitys ei kata kaavoitettavaa tonttia, mutta naapuritonteille kohdistuvasta melusta voi päätellä, että julkisivuille kohdistuva melu jää alle 55 dB:n. Sen aiheuttama vaatimus on kuitenkin pienempi kuin rakentamishyönteeseen vaatimus lentomelua vastaan ($\Delta L_A \geq 32$ dB), jolloin lentomelu on mitoittava tekijä.

Pihojen oleskelualueilla ohjearvot, 55 dB päivällä ja 45 dB yöllä eivät ylitä Aerola-B:n alueella.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavamuutosalueella on vuokra-asuntoja. Asuinalue sijaitsee kohtalaisen kaukana muista asuinalueista.

3.1.4 Maanomistus

Alueen omistaa Kiinteistö Oy Aerolan B-talot / VVO.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irrallisen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostojen varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) alue on osoitettu taajama-toimintojen alueeksi, joka sijoittuu osittain kehäkaupungin kehittämissvyöhykkeelle.

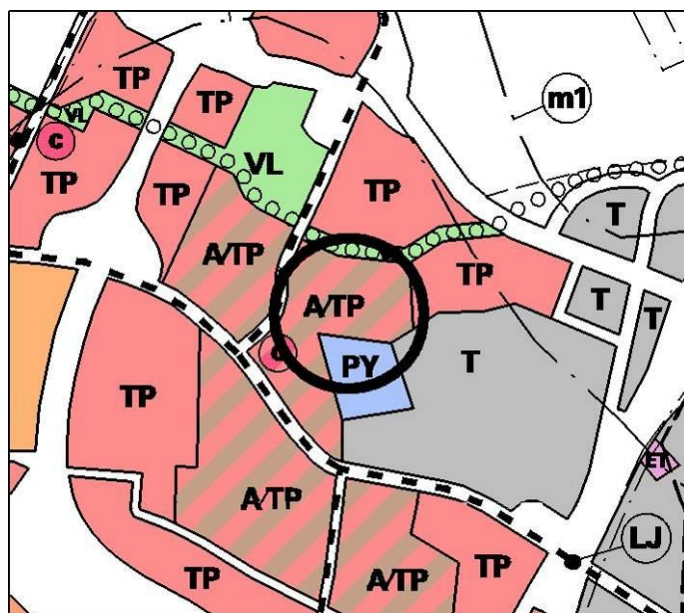
Lentoasemantie ja Tuusulanväylä on osoitettu moottoriväyläksi, Ilmakehä yhdystieksi.

Ympäristöministeriö on vahvistanut kaavan.

Ympäristöministeriö on 30.10.2014 vahvistanut Uudenmaan toisen vaihe-maakuntakaavan, jossa suunnittelualue on osoitettu tiivistettäväksi alueeksi.

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava

Yleiskaavassa alue on asunto- ja työpaikka- aluetta (A/TP). Alue varataan asumista sekä asuinympäristöön soveltuvia työvoimavaltaisia ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia toimisto-, tuotanto- ja palvelutyöpaikkoja varten.

Alue on lentomeluviyöhykkeellä m3 (Lden 50–55 dB). Alueen pohjoispuolitse kulkee lähivirkistysalueella (VL) pääulkoilureitti. Alueen länsipuolitse (Pyhtäänkalliontiellä) sekä Tikkurilantiellä kulkee ohjeellinen raideliikenteen linjaus. Uuden kadun (Pyhtäänkalliontie) ja Tikkurilantien risteyskohdan lähellä on keskustatoimistojen alakeskuksen merkintä.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

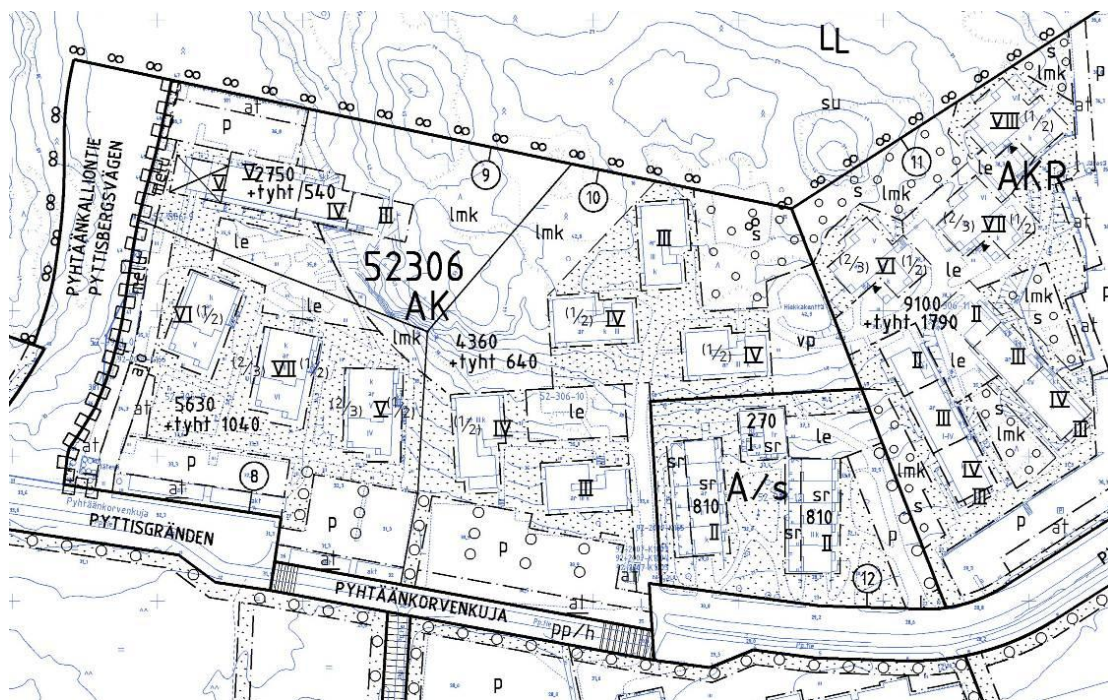
0 0.5 1km 1:20 000

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

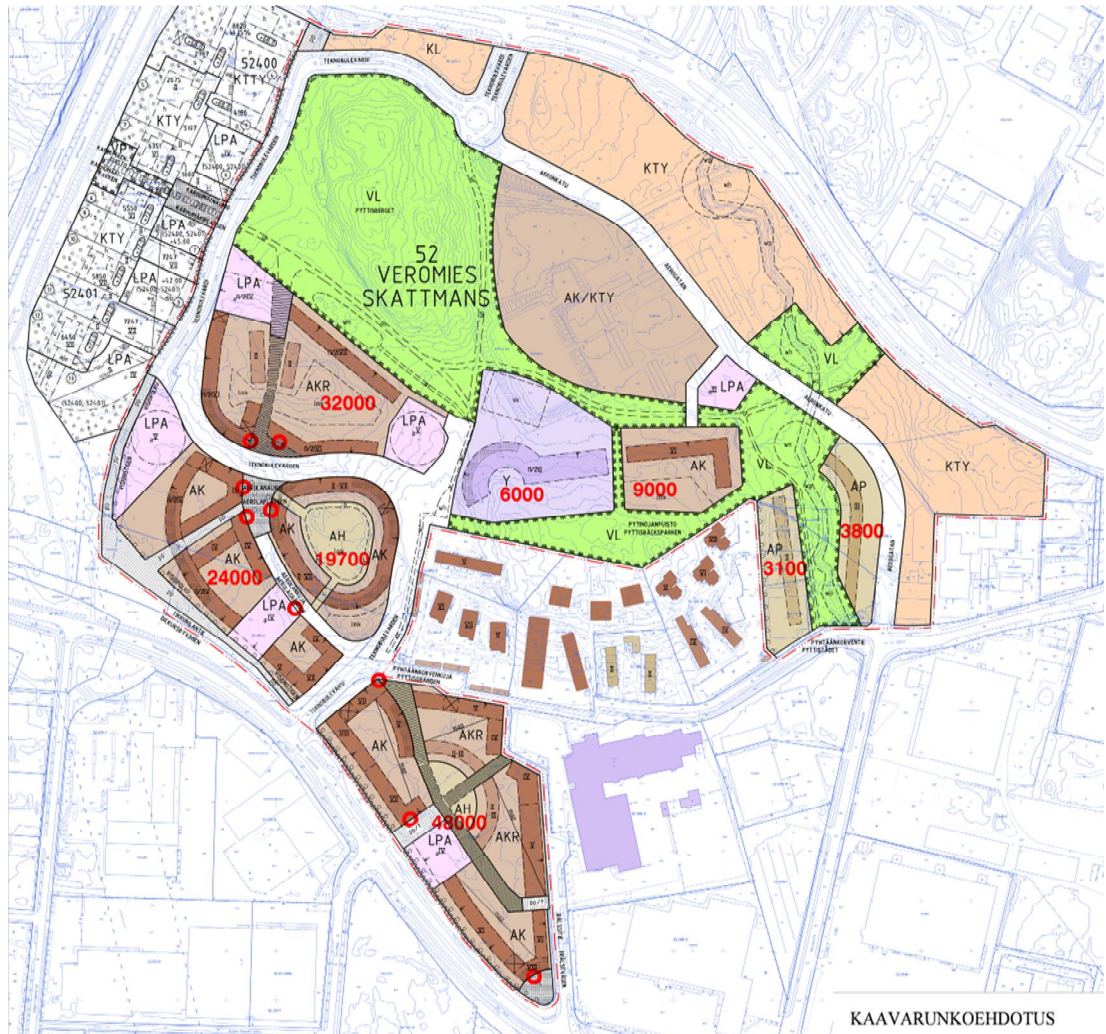
Asemakaava

Alueen ensimmäinen asemakaava nro 520300 (YM 13.8.1985) Veromies 2B ei ole enää voimassa. Aerolaan tehtiin asemakaavan muutos nro 001942 (Kv 16.8.2008). Vanhat Aerolan asuinrakennukset ja sauna suojeltiin lähiympäristöineen. Korttelin länsiosa on osoitettu asuinrakennusalueeksi, AK, jonne on saanut rakentaa seitsemänkerroksisia kerrostaloja. Itäosa on asuinrakennusalue, rivi- talojen tai muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialuetta, AKR. Alue on rakennettu kaavan mukaisesti.

Ote ajantasa- asemakaavasta

Aerolan asuinalueen kaavarunko, 052300, Kh 25.8.2014,

Kaavamuutosalueen tuntumaan on valmistunut Aerolan kaavarunko, 052300 (Kh 25.8.2014). Siinä alueelle on osoitettu asuinkerrosalaa 139 600 k-m² ja lähikoulu-päiväkodin 6 000 k-m². Alueelle tulee noin 3 500 uutta asukasta. Koko Aerolassa, mukaan lukien jo rakennetut asuintalot, olisi tällöin n. 4 000 asukasta.

Ratkaisu perustuu suurkortteleihin, joiden sisään jää liikenteen melulta suojatut, mahdollisimman metsäiset ja puistomaiset piha-alueet. Jalankulkuverkosto yhdistää eri korttelien yhteispihoja. Pyttisberget on osa alueen laajinta viheraluetta, jonka kautta kulkee ulkoilureitti mm. Aviapolis-asemalle. Korttelien keskellä on asukkaiden yhteiskäyttöalueena yhteispihat.

Kaavoitettava alue sijaitsee Y-korttelin eteläpuolella. Päiväkoti-koulu-tontille johtavat jalankulku- ja pyöräily-yhteydet tulee ottaa suunnittelussa huomioon.

Veromiehen ideasuunnitelma on valmistunut tammikuussa 2009. Vantaan kaupunki on tilannut suunnitelman Arkkitehtitoimisto Heikkinen – Komonen Oy:ltä. Ideasuunnitelma ei ole koko Veromiehen alueen kattava maankäyttö-suunnitelma, vaan sillä on pikemminkin etsitty kaupunkirakenteseen liimaa, sitovaa tekijää, jolla alueen keskeneräisyys voidaan kääntää voitoksi ja saada imua alueelle.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Kiinteistö Oy Aerolan B-talot (VVO) tonttia 10 koskeva kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 15.11.2012. Kaavamuutos oli kevään 2014 työohjelmassa numerolla 002191 ja työ tuli vireille 14.1.2014.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

4.3.2 Vireille tulo

Ilmoitus kaavoituksen vireille tulosta tehtiin 14.1.2014 työnnumerolla 002191. Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin 21.2.2014 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin neljä. HSY:lla ja Museovirastolla ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaupunginmuseo piti tärkeänä uudisrakennusten suhdetta suojeltuihin Alvar Aallon rakennuksiin ja kaupungin liikennesuunnittelun mukaan alue on lentomeluvyöhykkeellä 3 ja arvioi meluselvityksen tarkistuksen aiheelliseksi.

Nähtäville asettaminen ja tarvittavien lausuntojen pyytäminen

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 13.5.–11.6.2015 eikä siitä jätetty yhtään muistutusta.

Lausunto pyydettiin Vantaan kaupunginmuseolta, joka katsoi, että kaavamääräykset on pyritty laatimaan siten, että uudet rakennukset sopeutuvat sijoittelun, massoittelemisen ja kattomuodon osalta alueen kulttuuriympäristöön. Selostuksen tekstiä tulisi ajantasaistaa ja mainita Aerolan suojelustatus myös rakennettua kulttuuriympäristöä koskevassa kohdassa.

4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Aerolan asuinalueen kaavarungon (nro 052300) periaatteiden mukaisesti aluetta rakennetaan kerrostalovaltaisena asuinalueena.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan tasapainotetun strategian kriittiset menestystekijät:

Kaupunkikasvun hallinta: Kaavoitus ja rakentaminen suunnataan siten, että teknisten palveluiden runkoverkostot ja peruspalvelut ovat tehokkaassa käytössä ja niiden ylläpito taloudellisten resurssien rajoissa.

Vantaan arkkitehtuuristrategia (Kv 30.1.2006):

Vantaan arkkitehtuuristrategian mukaan uuden rakentamisen tulee vahvistaa vantaalaista identiteettiä, olla laadukasta ja edistää viihtyisän kaupunki-ympäristön syntymistä. Hanke on arkkitehtuuristrategian mukainen.

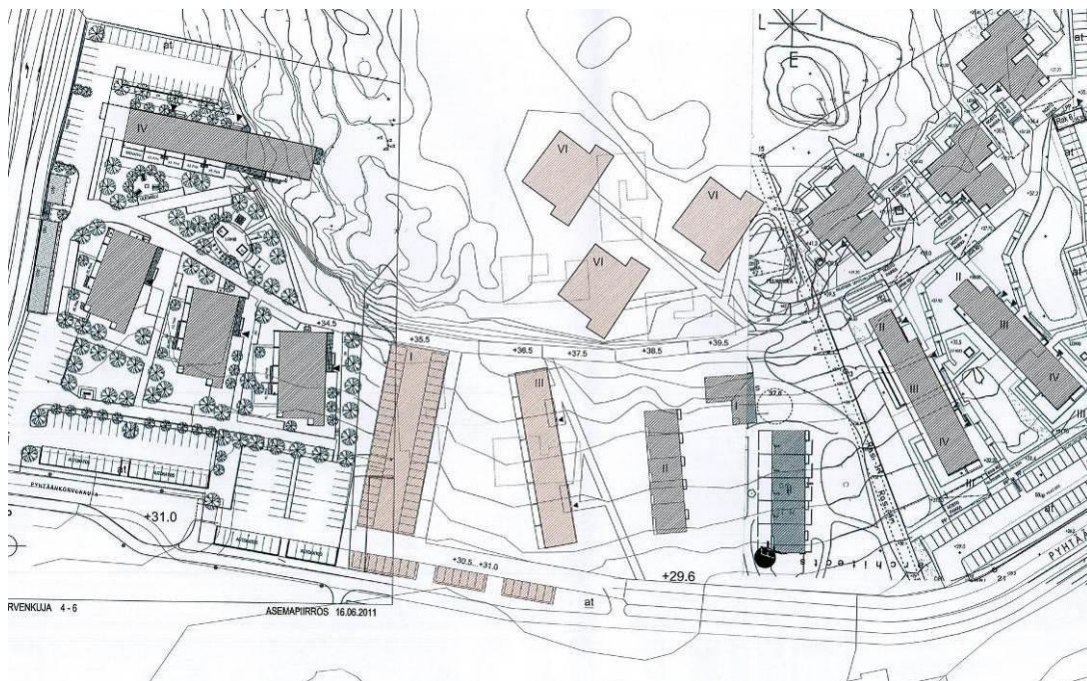
Vantaan asuntopolitiikka 2009 — 2017

Asuntopolitiikan tavoitteena on, että asumisen ympäristövastuuta ja ilmaston muutoksen torjuntaa toteutetaan eheyttämällä yhdyskuntarakennetta, rakentamisen ja korjaustoiminnan ohjauksella energiatehokkaaseen ja ympäristön kuormitusta vähentävään suuntaan sekä ihmisten asumiskäyttötymisen neuvonnalla.

Asuntopolitiikan mukaan Vantaalla aloitetaan 2000 asunnon rakentaminen vuosittain. Uustuotannosta 20 % toteutetaan valtion tukemana kohtuu-hintaisena vuokra-asuntopuotannona. Uustuotannosta n. 20 % toteutetaan vapaarahoitteisena vuokra-asuntopuotannona, asumisoikeustuotannona, osa-omistustuotannona tai vastaavina tuotantomuotoina. Lisäksi mm. asuinalueiden suunnittelun ja toteuttamisen kaikissa vaiheissa otetaan huomioon ympäristövastuun periaate ja siihen liittyvät toimet. Hanke on asuntopolitiikan mukainen.

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

Alueen maankäytön suunnittelu käynnistyi VVO:n aloitteesta. He palkkasivat konsulttikseen arkkitehti-toimisto Helamaa-Pulkkisen, jonka ensimmäisissä 10.10.2012 päivätyissä luonnoksissa hahmottui ratkaisun pääperiaate. Maen laelle sijoitetaan kolme "tornimaista" pistetaloa pitkän lamellitalon sijoituessa alarinteeseen korkeuskäyriin nähden kohtisuoraan. Kaksitasoinen pysäköintirakennus on tontin länsireunalla etäämmällä suojelluista Aerolan rakennuksista. Osa pysäköinnistä on alhaalla maantasossa. Aluetta palveleva huolto- ja pelastusreitti on johdettu itä-länsisuuntaisena naapuritonteilta rinteen muotoa mukailen.

Asemapiirros, 10.10.2012, Arkkitehtitoimisto Helamaa ja Pulkinen Oy.

Kaupunkisuunnittelussa perusratkaisua pidettiin hyvänä, mutta rakennusten suuntaaminen tuntui olevan ympäröivästä rakenteesta irrallinen. Kuusikerroksisten pistetalojen hoikkuus suhteessa itäpuolisen tonttinaapurin rakennuksiin ei vielä toteutunut. Päätettiin tutkia paransivatko suhteet rakennuksia korottamalla.

Havainnekuva luoteesta, 11.6.2014, Arkkitehtitoimisto Helamaa ja Pulkkinen Oy.

Pitkät rakennusmassat alarinteessä olivat luontevasti paikoillaan 22.8.2014 esitetyissä viitesuunnitelmissa. Pistetalojen korottamista pidettiin mahdollisena, mutta suuntaaminen ei edelleenkaan tunnu liittyvän ympäröivään rakenteeseen tai viereiseen Aerolan kokonaisuuteen.

4.5.4 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Kaupunkisuunnittelussa päädyttiin arkkitehti Jarmo Pulkkinen viitesuunnitelman pohjalta laadittuun ratkaisuun, mutta asuntojen määrää karsittiin, niin että seitsemän asunon sijasta kutakin kerrosta kohti on kuusi asuntoa. Näin saavutetaan kapeampi runko ja vapaata piha-aluetta jää enemmän. Kerrosmäärää voidaan vastaavasti lisätä siten, että lopullisessa esityksessä on kaksi seitsemänkerroksista taloa ja yksi kahdeksankerroksinen. Rakennusten suuntautumista päätettiin myös hakea entistä selkeämmin ympäröivästä rakennuskannasta.

Arkkitehtitoimisto Helamaa-Pulkisen pistetalojen pohjalta muokattuja julkisivuja, joissa runkoa on kavennettu yhdellä asunnolla /kerros.

Rakennusten suuntaamisvaihtoehdoissa ylempänä on alkuperäinen suunnitelma, jossa pistetalot sijoittuvat keskenään samana, mutta ympäristöstä poikkeavaan koordinaatistoon. Alla talot hakevat suuntansa alapuolisista lamellitaloista.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Muutokset kohdistuvat ajoyhteyden merkitsemistä lukuun ottamatta tontille 10, joka säilyy asuinkerrostalojen korttelialueena, AK. Nykyiset viisi kerrostaloa korvataan neljällä uudella asuinrakennuksella. Lamellitalon kerros-luku on kolme ja pistetaloissa kerroksia on seitsemän ja kahdeksan. Rakennus-oikeus nousee nykyisestä 5 000:sta (4 360 +640) 8 100 kerrosneliömetriin. Pysäköinti sijoittuu kaksi-tasoiseen pysäköintirakennukseen ja osin maantasoon ja katoksiin Pyhtäänkorventien tuntumaan.

5.1.1 Mitoitus

- Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 2,5 hehtaarin alue, jonka rakennusoikeus on 14 770 k-m². Muuttuvalla tontilla 10 rakennusoikeus on 8 100 kerrosneliömetriä. Tehokkuusluku e=0,60. autopaikkoja: 1 ap/130 asuntokerros² pyöräpaikkoja tulee olla 1 kpl/ asuinhuone.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavalla on osoitettu rakennusten sijoittuminen osana Aerolan kokonaisuutta ja maisemaa. Ylärinteeseen sijoittuvat pistetalot kaartuvat kallioisen mäen ympärille. Alarinteen lamellitalo noudattaa viereissä olevien Alvar Aallon rakennusten periaatetta kohtisuoraan rinnettä kohti suuntautuvasta puikosta. Rakennusten arkkitehtuuria säädellään määräyksillä, joita on käytetty naapuritonteilla uudistuotannossa. Kallioisen mäen arvokkaimmat alueet säilytetään luonnontilaisena.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialue

Uusi rakentaminen sijoittuu tontin 10 neljälle rakennusalueelle. Kolmekerroksinen lamellitalo on alarinteessä kohtisuoraan rinnettä vasten, seitsemän- ja kahdeksankerroksiset pistetalot rytmittyvät mäen huipun ympärille hakien suuntaa maastosta ja ympäröivistä rakennuksista. Rakennusoikeus on 7 970 k-m², mutta asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, ajoluiskat, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat sekä porrashuoneiden 15 k-m²/porrastaso ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja. Lisäksi ullakolle saa rakentaa saunaosaston kerrosluvun estämättä.

Pysäköinti sijoittuu kaksi- tai enintään kolmetasoiseen pysäköintirakennukseen. Osa paikoista on avotai katospaikkoja Pyhtäänkorventien jatkeena olevalla pysäköintialueella.

Rakennusten arkkitehtuuria päädyttiin määrittelemään samankaltaisin määräyksiin, kuin viereisillä uudisrakennustonteilla on käytetty. Arkkitehtuurin ja materiaalien tulee olla korkealuokkaisia, moderneja, suoraviivaisia ja vähäeleisiä. Pistetalojen hoikkeudesta on pyritty huolehtimaan rajaamalla pohjan peittoala enintään 365 kerros-m²:iin.

Rakennusten tulee näyttää pulpetti- tai tasakattoisilta, katon kaltevuuden ollessa enintään 1:5. Elementtisaumat eivät saa näkyä julkisivussa. Maantasokerrosten ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa. Pistetalojen katolle tulee rakentaa hahmoltaan ja arkkitehtuuriltaan tunnistettava rakennusosa, jossa voi olla talotekniikkaa tai saunaosasto.

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

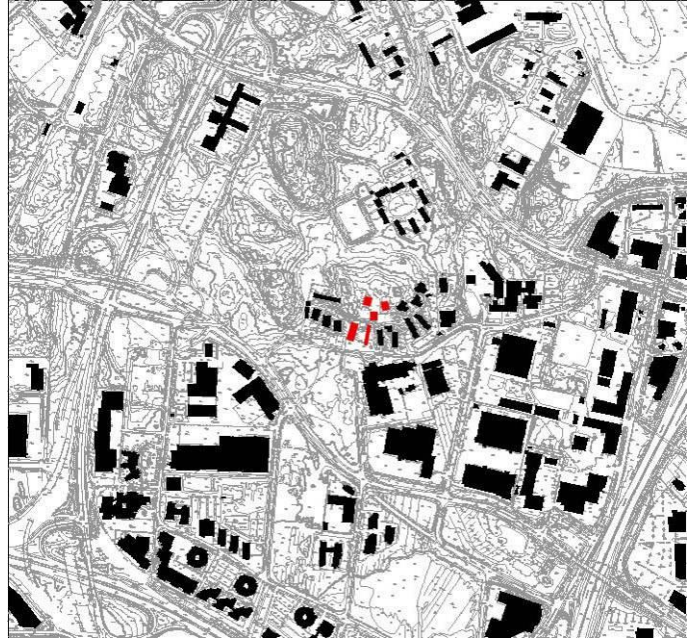
Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Vuonna 2013 Veromiehen kaupunginosassa asui 535 henkeä. Aerolan kaavarungossa Tikkurilantien pohjoispuoliselle alueelle on kaavailtu noin 4 000 asukkaan väestöä. Nyt tehtävä kaavamuuos tuo alueelle uusia asukkaita noin 120 henkeä.

Yhdyskuntarakenne

Veromies muuttuu lähivuosina reuna-alueesta rakennetuksi kaupungiksi. Metsien ja logistiikka-alueiden paikalle tulee uusia katuja ja asuinkerrostaloja. Hyvät yhteydet metropolialueen pääväylille ja lentokentälle ovat kaupunginosan vahvuuksia tulevaisuudessa.

Aviopolioksen alue on pääkaupunkiseudun merkittävimpiä työssäkäyntialueita. Kaavamuuos mahdollistaa työssäkäyville kohtuuhintaisen asumisen keskellä Aviapolista, jolloin liikumisen tarve vähenee ja saadaan sekoittunutta ja kestäväää kaupunkirakennetta.

Kaupunkikuva

Kaavamuuos on askel muutoksessa, jossa Veromies rakennetaan reuna-alueesta kaupungiksi. Uudet asuinrakennukset täydentävät nykyistä miljöötä siten, etteivät Aerolan rakennukset jää vain kuriositeetiksi muiden rakennusten sekaan. Koko alueesta pyritään saamaan omaleimainen alue, jolla on arkkitehtonista ja kaupunkikuvallista merkitystä muutenkin kuin Alvar Aallon rakennusten paikkana. Rakennukset jatkavat Alvar Aallon perintöä, mutta siitä huolimatta niillä on omintakeinen hahmo. Alarinteen lamellitalo ja ylärinteen pistetalot ovat moderneja sovellutuksia 1950-luvun metsäkaupunki-ideologiasta.

Asuminen

Uusiin kerrostaloihin tulee noin 120 VVO:n vuokra-asuntoa. Kun vanhat rakennukset puretaan ja 69 asuntoa poistuu, on asuntojen lisäys noin 60 kpl. Asukasmäärä kasvaa noin 120 hengellä. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raiteliikennedyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Kaavamuuosalueelle ei tule palveluja eikä työpaikkoja. Kaavarungossa on osoitettu alueen pohjoispuolelle koulu-päiväkotikortteli. Lähimmät kaupalliset palvelut sijoittunevat noin 300 metrin päähän Tikkurilantien varteen. Hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Virkistys

Korttelin pohjoispuolelle on kaavarungossa osoitettu Pytinojanpuisto, joka liittyy suurempaan Pytisbergetin lähivirkistysalueeseen. Ulkoilureitit yhdistävät puiston eri osia ja eri kortteleiden yhteispihoja juohevaksi jalankulun verkostoksi. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Alueen väestö kasvaa kaavan ansiosta noin 120 hengellä, mikä näkyy jossain määrin liikenteen kasvuna. Alueen katuverkko täydentyy, kun Teknobulevardi rakennetaan kokonaan alueen länsipuolelle Tikkurilantieltä Ilmakehälle asti. Alueen itäpuolelle rakennetaan Aeronkatu jatkamaan Manttaalitietä itä- ja pohjoispuolitse Teknobulevardille. Joukkoliikenne kulkee aikanaan Teknobulevardia pitkin.

Toteuduttuaan alue hyödyntää Aviapolis-aseman läheisyyttä, mihin myös kaavan autopaikkamäärä perustuu. Aseman yhteyteen tulee myös bussiterminaali. Kehäradan liikennöinti alkaa kesällä 2015. Alueen saavutettavuutta edistää Kehä III:n parantamiseen liittyvät muutostyöt.

Jalankulun ja pyöräilyn turvalliset yhteydet on varmistettu ohjaamalla jalankulkua ja pyöräilyä alueelta Tikkurilantien alikulkua ja Lentoasemantien ylikulkua kohti. Piha-alueet voidaan toteuttaa autottomina. Kolmen pistetalon pelastusreitti kulkee Pyhtäänkorvenkujan kautta.

Vesihuolto

Vesihuollon kannalta kaavan toteuttamisella ei ole vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Pistetaloissa joudutaan varautumaan kiinteistökohtaisiin paineenkorotusjärjestelmiin. Kaava-alueella muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää ennen niiden johtamista hulevesiverkostoon. Tontille tulee laatia rakennusluvan yhteydessä hulevesisuunnitelma.

Ympäristöhäiriöt

Koska alue on lentomelualueella m3, kaavamuutoksessa vaaditaan rakennusten ulkokuorelta 32 dB:n ääneneristävyyttä.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita kohtuuhintaisiin vuokra-asuntoihin. Vuokra-asuntojen osuus kasvaa ainakin tilapäisesti, mutta Veromiehen kaavatyön edetessä naapurikortteleihin tulee lisää omistusasumista, jolloin hallintamuotojakautuma tasapainottuu. Hanke on VAT:n mukainen.

Taloudellisia vaikutuksia

Uudet asunnot kasvattavat alueen työvoimatarjontaa ja niiden rakentaminen sekä uudet työpaikat lisäävät osaltaan pääkaupunkiseudun taloudellista toimeliaisuutta. Kun asukas pohja kasvaa, alueella on mahdollisuudet kehittyä aidosti kaupunkimaiseksi alueeksi, jonka alueelta löytyvät peruspalvelut ja jossa on mahdollista liikkua kävellen, pyöräillen tai käyttäen joukkoliikennettä.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-muutos ei heikennä oleellisesti hulevesien luonnonmukaista hallintaa verrattuna nykytilanteeseen, sillä alue on jo nykyisellään rakennettua.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava alue tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja.

5.4.3 Yhteenveto

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikennenyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa ja kaava mahdollistaa myös vaiheittaisen rakentamisen.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lentomelun vaikutukset on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan toteuttaminen alkaa kaavan saatua lainvoiman.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

VVO Rakennuttaja Oy: Jyrki Hahkala
Arkk.tsto Helamaa-Pulkkinen Oy: Jarmo Pulkkinen

Vantaan kaupunki:
Kaupunkisuunnittelu

Asta Tirkkonen
Seppo Niva
Kaija Topra
Anna-Liisa Vanhala
Antti Auvinen
Samuli Haveri
Krister Höglund
Tuula Hurme

alue-arkkitehti
arkkitehti
suunnitteluavustaja
kaavoitusteknikko
vesihuollon suunn.
liikenneins.
ympäristöinsinööri
asumisasiainpääll.

Kuntatekniikan keskus

Ympäristökeskus
Yrityspalvelut

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä elokuuta 2015.

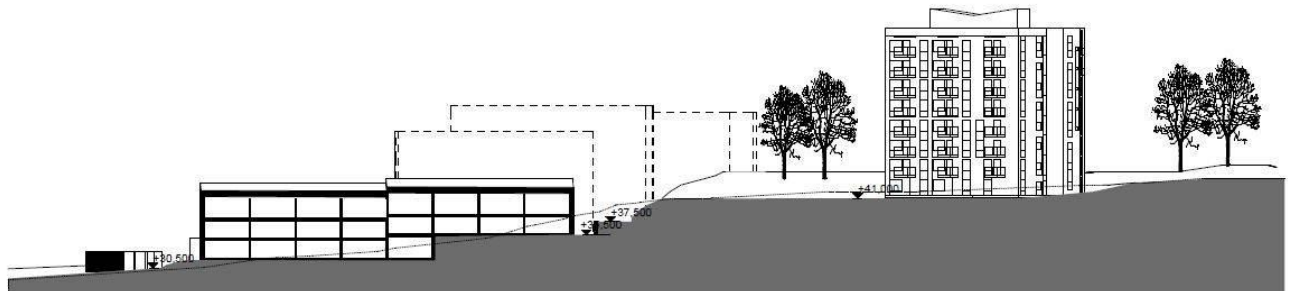
Seppo Niva
asemakaavasuunnittelija

Asta Tirkkonen
aluearkkitehti

LEIKKAUS A-A

LEIKKAUS B-B

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	17.02.2015
Kaavan nimi	002191 Veromies 52 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	14.01.2014
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002191
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,4710	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	2,4710

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,4710	100,0	14770	0,60	0,0000	3100
A yhteensä	2,4710	100,0	14770	0,60	0,0000	3100
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

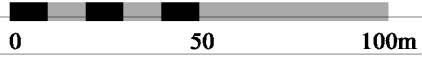
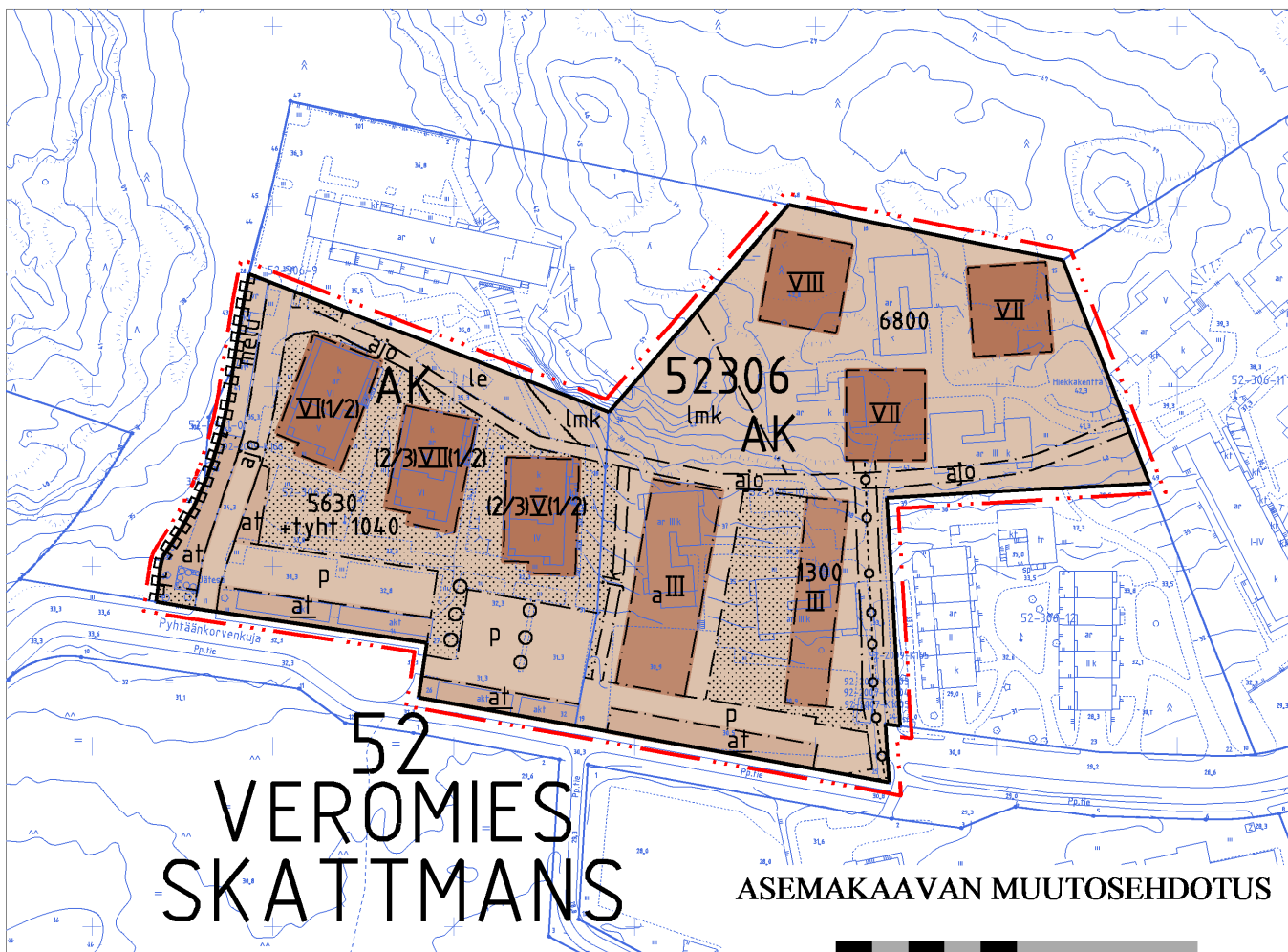
Alamerkinnt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,4710	100,0	14770	0,60	0,0000	3100
A yhteensä	2,4710	100,0	14770	0,60	0,0000	3100
AK	2,4710	100,0	14770	0,60	0,0000	3100
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

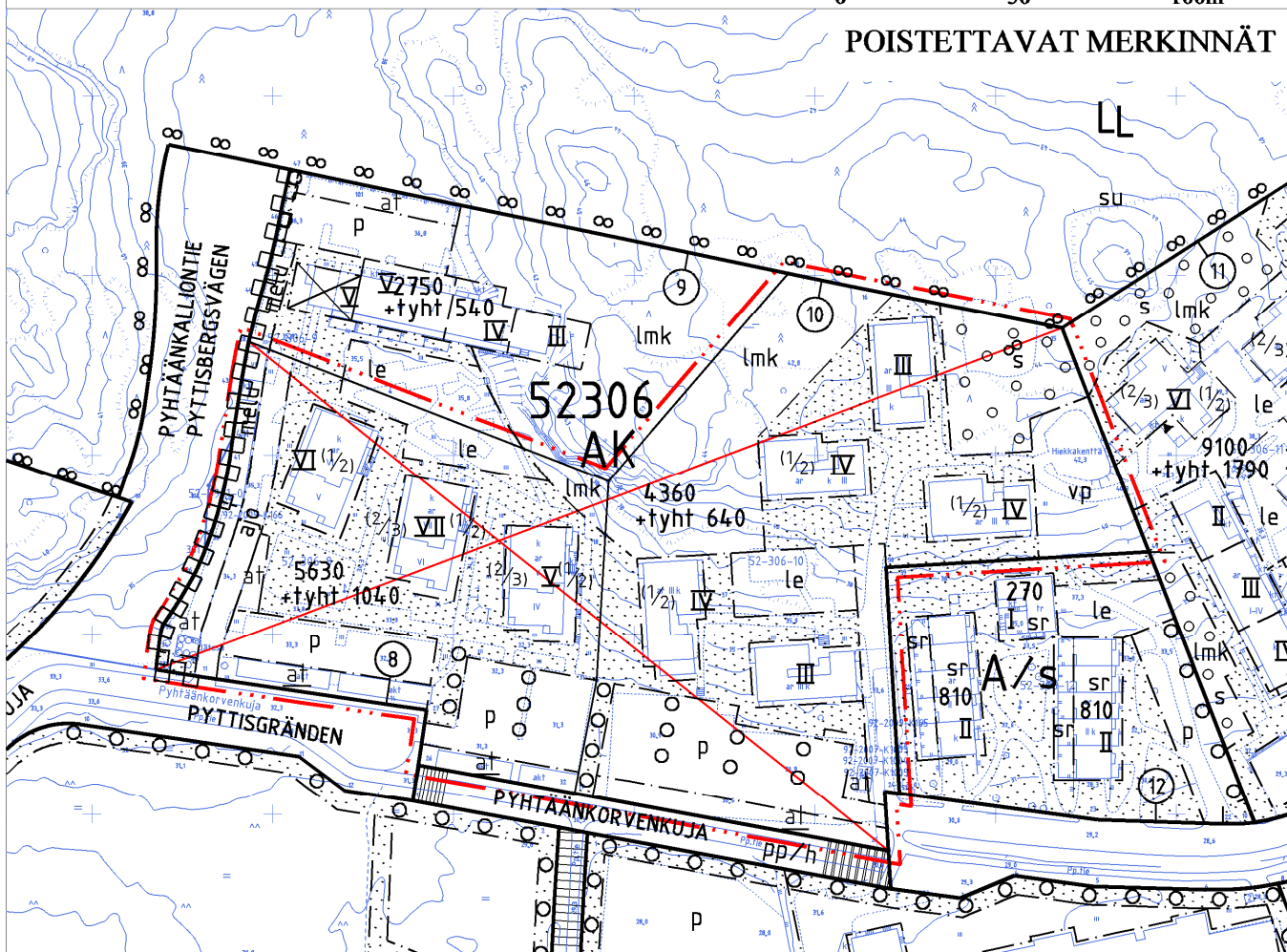

612 / VVO AEROLA
VIITESUUNNITELMA
NÄKYMÄKUVA
LUONNOS 21.8.2014

arkitehtimistö helmaa ja pulkinen oy
suvilahdenkatu 10 b 00580 helsinki
tel +358-9-612 9950 fax +358-9-612 99533
helmaa.pulkinen@arkitehtimisto.com

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002191

Päiväys
Datum13.4.2015
10.8.2015 tarkistettuPohjakarttalehtien numerot 1 / 3
Baskartbladens nummer

687498

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 52**VEROMIES**Asemakaavan muutos
Osa korttelia 52306.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 52**SKATTMANS**Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 52306.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

- - - - -

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Tonttia 52306/8 koskevia määräyksiä:

Autosuojien takaseinien tulee olla rakenteeltaan tiiviitä ja umpinaisia.

Meluesteelle varatulle alueen osalle saa sijoittaa vähintään 2,7 m korkean autosuojan, talousteraan tai aidan, jonka tulee olla rakenteeltaan tiivis ja yhtenäinen ja ulottua maahan asti.

Parvekkeet on lasitettava.

Tonttia 52306/10 koskevia määräyksiä:

Ohjeellisille rakennusaloille saa rakentaa 3 pistetaloa.

Pistetalojen kerroksen peittoala saa olla enintään 360 m².

Pistetalojen katolle tulee tehdä hahmoltaan ja arkkitehtuuriltaan tunnistettava rakennusosa, johon voi sijoittaa tekniikkaa tai saunaosaston.

Koko aluetta koskevia määräyksiä:

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyys ΔL lennoliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.**Rakennusoikeus**Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, ajoluiskat, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat sekä porrashuoneiden 15 k-m²/porrasto ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.Tontin leikki- ja oleskelualueelle saa rakentaa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi grillikatoksen, huvimajoja ja leikkikatoksia yhteensä enintään 60 m².

Auto- ja polkupyöräsuojia saa rakentaa at-alueille osoitetun rakennusoikeuden lisäksi.

DETALJPLANEKETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Bestämmelser som gäller tomten 52306/8:

Carportarnas bakre väggar skall ha en tät och solid konstruktion.

På den del av området som reserverats för bullerhinder får en carport, ett ekonomitrymme eller ett staket som är minst 2,7 m högt placeras, konstruktionen skall vara solid och sammanhängande och sträcka sig ända ner till marken.

Balkongerna skall glasas in.

Bestämmelser som gäller tomten 52306/10:

På riktgivande byggnadsytor får byggas 3 punkthus.

Den yta som punkthusens bottenplan får uppta på marken får vara högst 360 m².

Punkthusens tak ska förses med ett byggnadsparti som har en individuell utformning och arkitektur, i vilket teknik eller en bastuavdelning kan placeras.

Bestämmelser som gäller hela områden:

Ljudisoleringen mot flygtrafikbuller i bostadsrummens ytterväggar ΔL skall vara minst 32 dB.**Byggrätt**Trapphus, loftgångar och inglasade balkonger får byggas ka utrymmen, parkeringsanläggningen, körramper, balkongers och terrassers permanent inglasade delar samt den del av trapphuseen som överskrider 15 m²-vy i varje våningsplan får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. För dessa utrymmen behöver inga bilplatser anvisas.På tomtens lek- och vistelseområde får, utöver den byggrätt som anvisats, byggas ett grilltak, lusthus och lektak om sammanlagt högst 60 m².

Förvaringsplatser för bilar och cyklar får byggas på at-områden utöver den byggrätt som anvisats.

Rakennukset

Rakennusten tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia, moderneja, suoraviivaisia ja vähäeleisiä.

Rakennusten tulee näyttää tasa- tai pulpettikattoisilta.

Pulpettikaton kaltevuus saa olla enintään 1:5.

Mahdolliset elementtisaumat tulee häivyttää saumojen sijoituksen tai julkisivun pintarakenteen avulla.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia. Jokaisesta porrashuoneesta tulee olla suora uloskäynti leikki- ja oleskelualueeksi osoitetulle tontinosalle.

Ullakolle saa rakentaa saunaosaston suurimman sallitun kerrosluvun lisäksi.

Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Talousrakennuksen ja/tai autonsäilytyspaikan julkisivujen tulee olla kiviainespintaisia ja/tai kuultomaalattua, punaruskeaa vaakalaudoitusta.

Pihat

Maastossa tulee välttää suuria täyttöjä ja louhintoja.

Istutettavalla alueella tulee olla puita ja pensaita.

Rakennetun piha-alueen liittyminen lmk-merkinnällä osoitettuun alueeseen tulee tehdä hienovaraisesti.

Asemakaavakartalla lmk-merkinnällä osoitetut alueet on suojattava rakentamisen aikana. Asemakaavakartalla lmk-merkitylle alueelle saa sijoittaa pieniä, maisemaan sopivia rakennelmia.

Alueelle rakennettavien tukimuurien tulee olla kaupunkikuvultaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Asfalttipintoja tulee jäsentää kiveyksin.

Asuintonttia ei saa aidata toista asuintonttia vasten.

Alueelle on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun.

Polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/asuinhuone. Niistä 50 % on oltava helposti käytettävissä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Autot

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asunnot 1 ap / 130 k-m²

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa - alueen raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku taloustiloihin, teknisiin tiloihin ja asukkaiden yhteiskäyttöön varattavan kerrosalan neliömetrimäärän.

III

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

2/3 V

Sulkeissa oleva murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

VII(1/2)

Sulkeissa oleva murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa rakennuksen ylimässä kerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

at

Alleiviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.

Rakennusala.

Byggnader

Byggnaderna skall till arkitektur och material vara av hög klass, moderna, rätlinjiga och strama.

Byggnaderna skall ge intryck av att vara försedda med plan tak eller pulpettak.

Pulpettakets lutning får vara högst 1:5.

Eventuella elementfogar skall elimineras med hjälp av fogarnas placering eller fasadernas ytstruktur.

Trapphusen skall ha naturligt ljusinsläpp. Från varje trapphus skall det finnas en direkt utgång till den del av tomten som anvisas som lek- och vistelseområde.

På vinden får utöver det högsta tillåtna våningstalet byggas en bastuavdelning.

Bottenvåningens fasad får inte ge ett slutet intryck.

Ekonomibyggnadens och/eller bilförvaringsplatsens fasader ska ha en yta av stenmaterial och/eller lasyrfärgad, rödbrun liggande panel.

Gårdar

I terrängen skall stora fyllningar eller schaktningar undvikas.

På de områden som skall planteras skall finnas träd och buskar.

Det anlagda gårdsområdet skall med varsam hand integreras med det lmk-märkta området.

Områden på detaljplanekartan som lmk-märkts skall skyddas under byggnadstiden. Det lmk-märkta området på detaljplanekartan får förses med mindre byggnadskonstruktioner som passar in i landskapet.

De stödmurar som byggs i området skall vara av hög klass med avseende på stadsbild och material.

Asfaltytorna skall delas in med stenläggning.

En bostadstomt får inte förses med stängsel mot annan bostadstomt.

På området skall tillräckligt med plats reserveras för sortering av avfall.

Cykelplatser skall reserveras minst 1 st/bostadsrum, av vilka 50 % skall vara lätta att använda.

För området ska en dagvattenplan utarbetas.

Bilar

Minimiantalet bilplatser:
Bostäder 1 bp / 130 m² -vy

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Sifferserie i vilken det första talet anger bostadsvåningsytan i kvadratmeter och det andra talet antalet våningskvadratmeter som skall reserveras för ekonomi- och tekniska utrymmen samt för invånarnas gemensamma utrymmen.

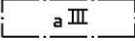
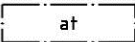
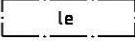
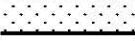
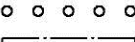

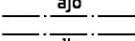
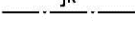
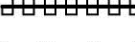
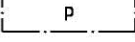
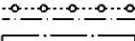
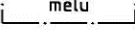
Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Bråktalet inom parentes framför den romerska siffran anger hur stor del av ytan i byggnadens största våningsplan som i första våningen får användas till sådana utrymmen som inräknas i våningsytan.

Det bråktal som står inom parentes efter den romerska siffran anger hur stor del av ytan på den största våningen i byggnaden som i den översta våningen får användas som ett utrymme som räknas in i våningsytan.

Understreckningen anger planbestämmelse som o-villkorligen skall tillämpas.

Byggnadsyta.

	Ohjeellinen rakennusala.	Riktgivande byggnadsyta.
	Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen ja / tai auton säilytyspaikan.	Byggnadsyta där ekonomibyggnad och / eller förvaringsplats för bil får placeras.
	Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.	För lek och utevistelse reserverad del av område.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
	Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras / planteras.
	Luonnonmukaisena kehitettävä alueen osa.	Del av område som skall utvecklas naturenligt.
	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
	Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna gångtrafik.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
	Meluesteelle varattu alueen osa.	Del av område reserverat för bullerskärm.
TONTTIJAKO		TOMTINDELNING
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.		För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda ___/___20__

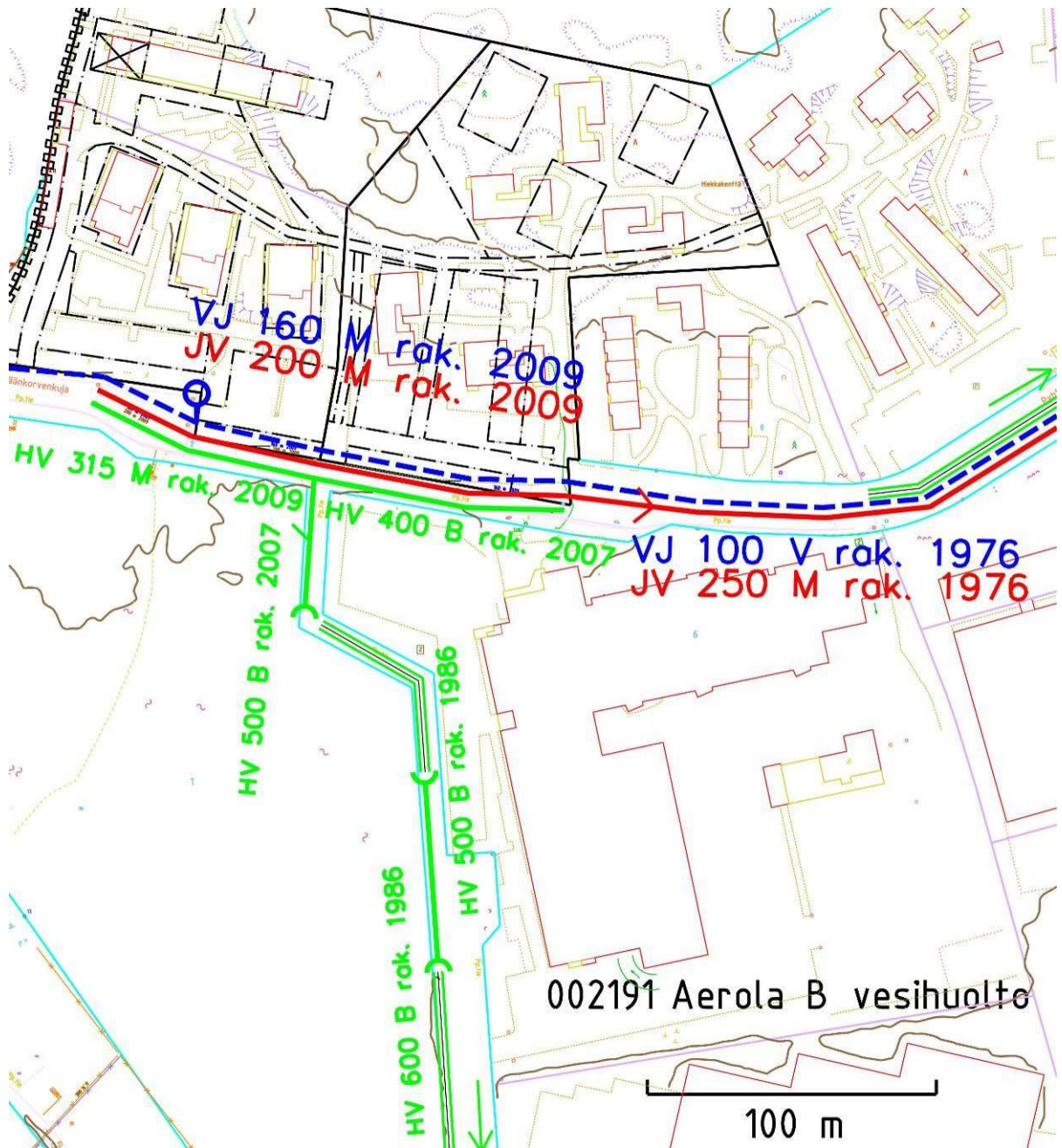
Mätningssavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

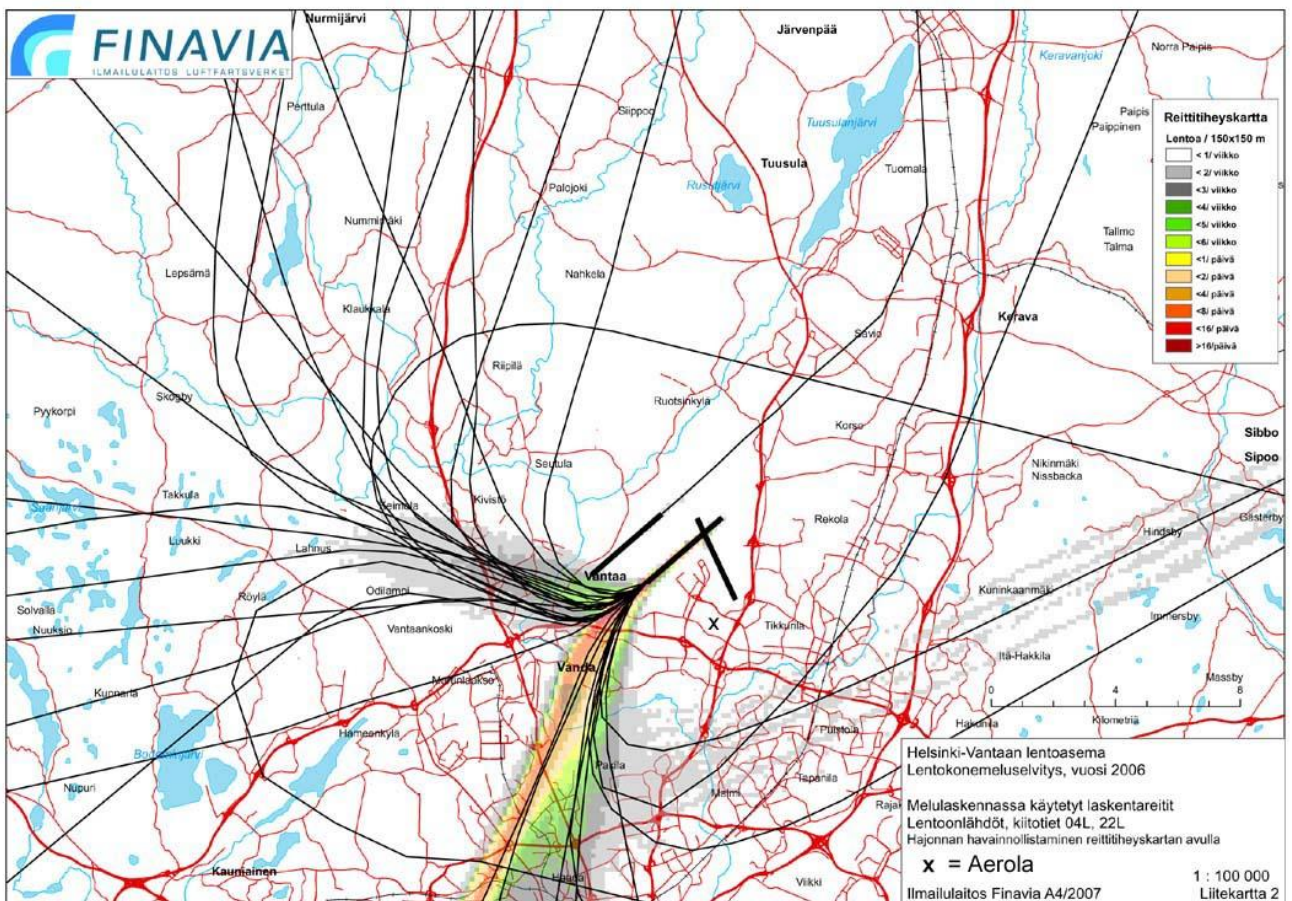
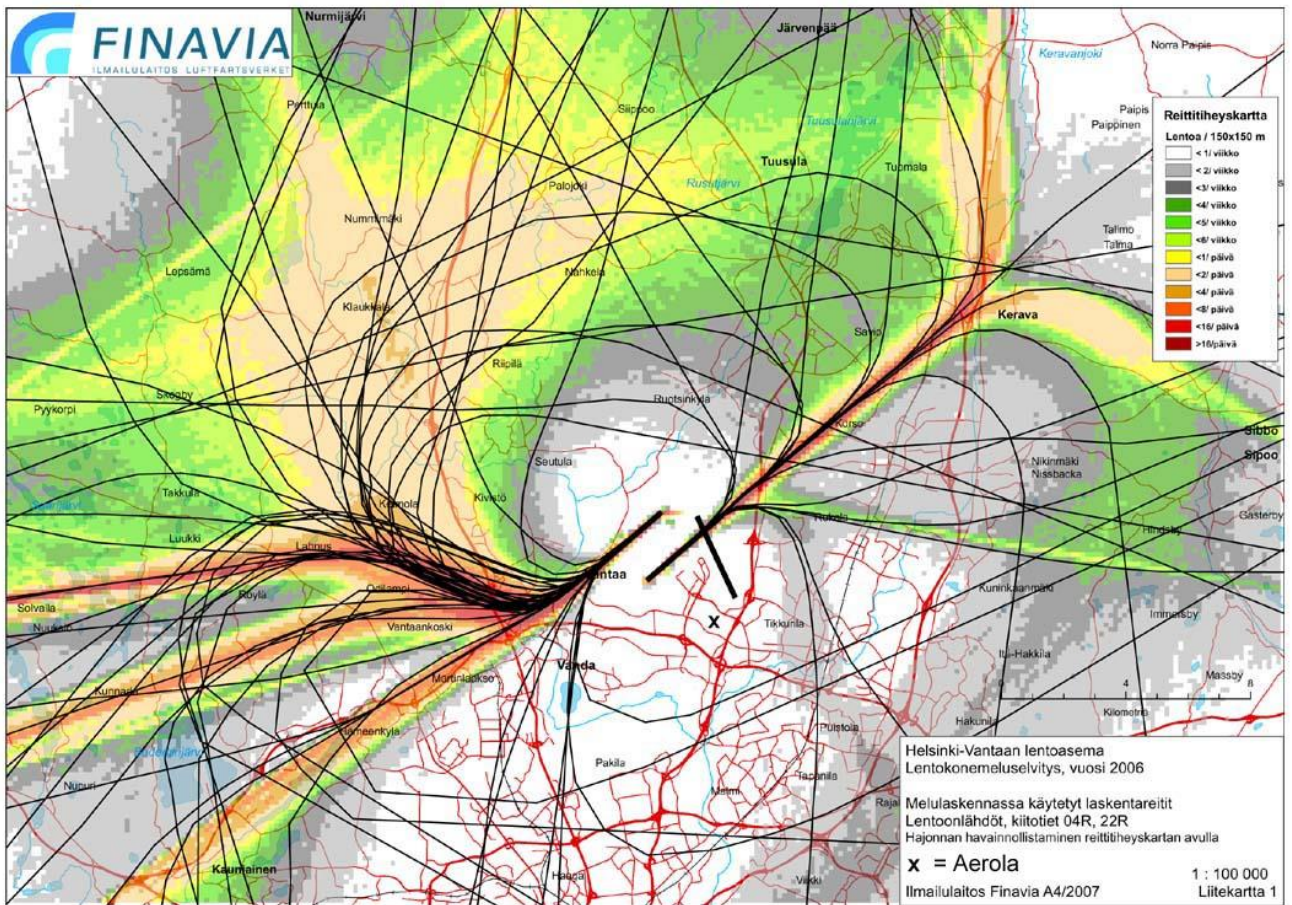
Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

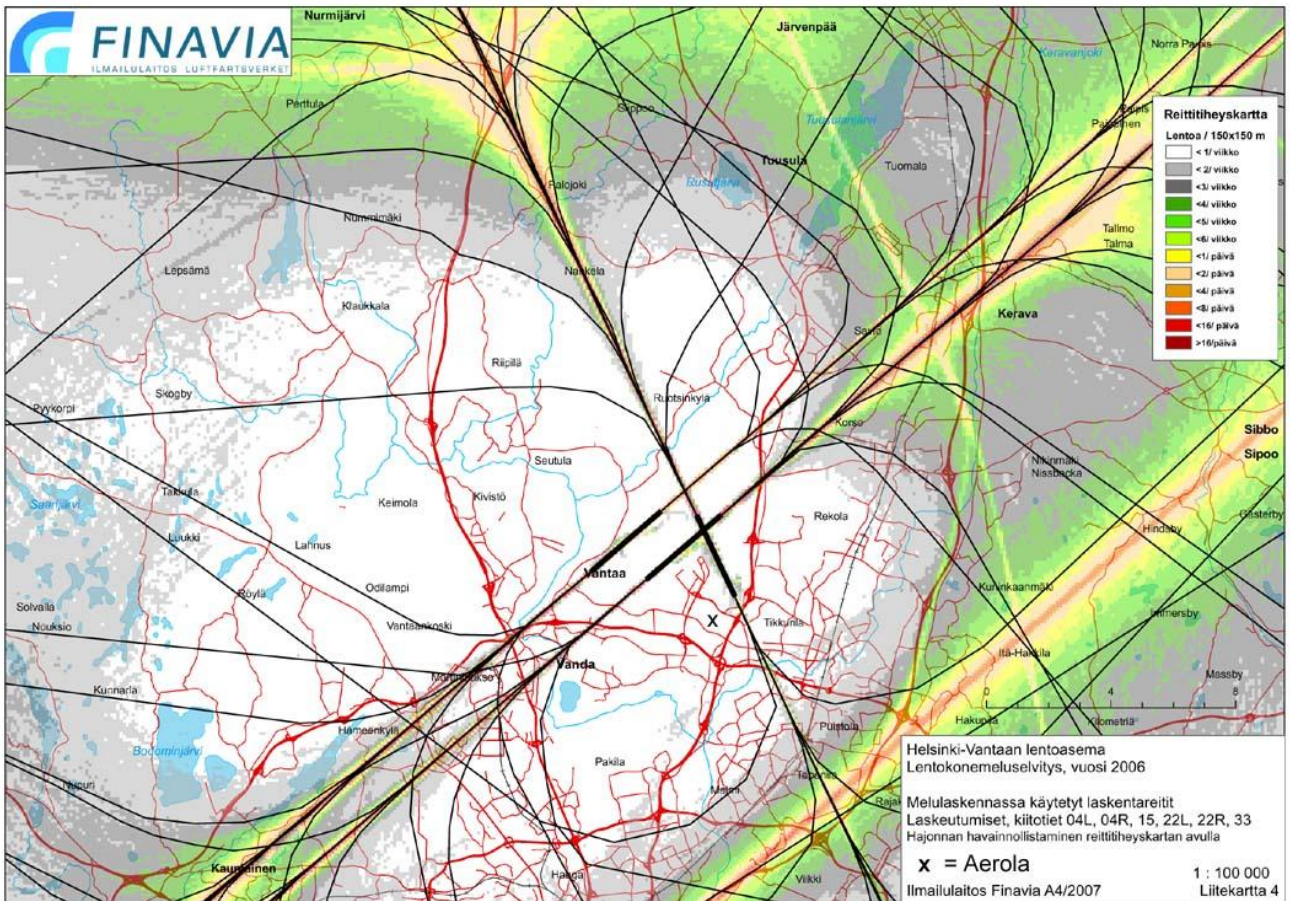
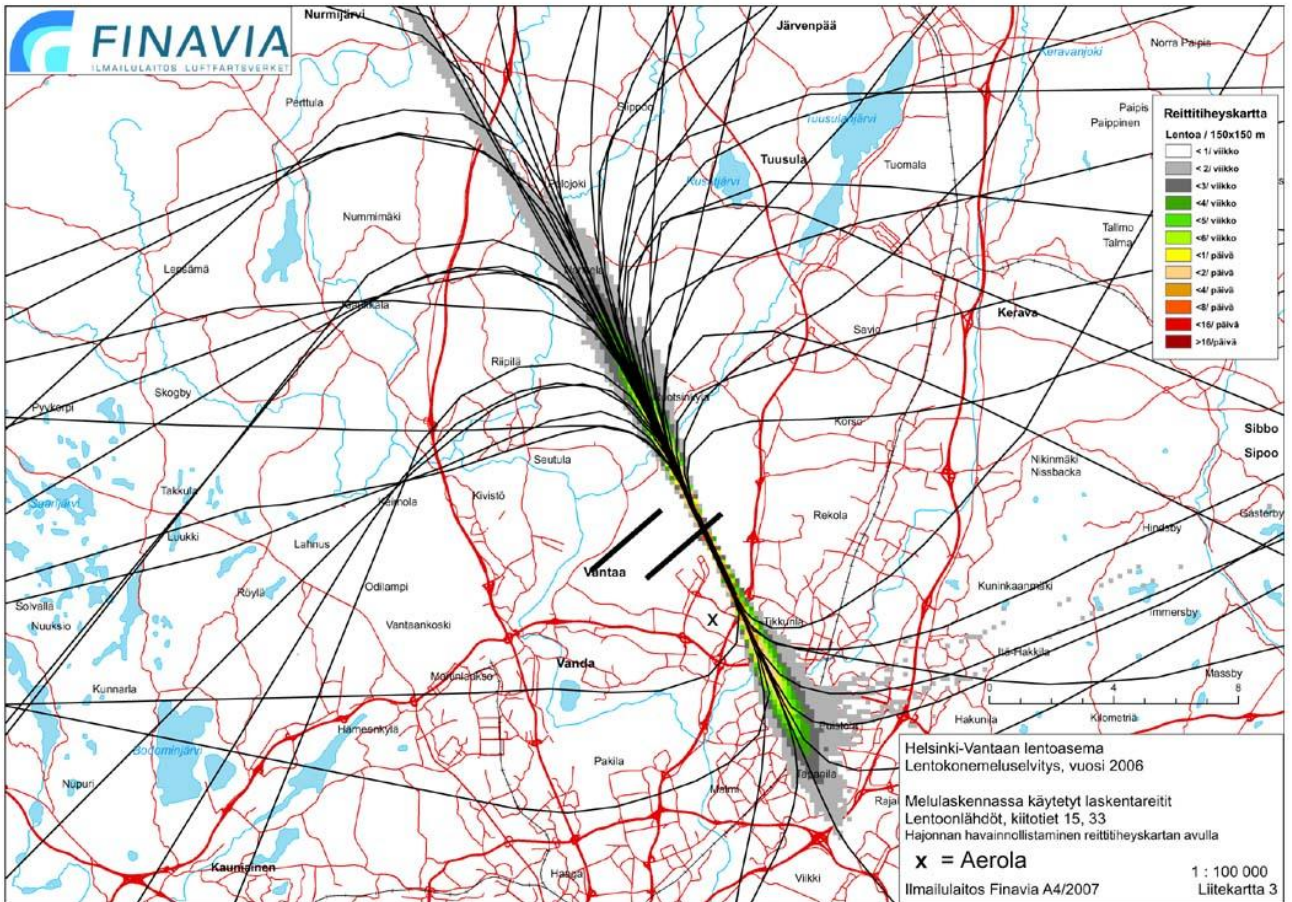
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ___/___20__

Godkänd av stadsfullmäktige ___/___20__

Helsinki-Vantaan lentoasema, Melulaskennan laskentareitit 2006

Kaupunginhallitus 20.4.2015 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 002191 / Aerola-B asuinalue, Veromies**. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin 1 kpl.

**NRO 1
VANTAAN KAUPUNGINMUSEO**

Lausunto:

"Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa koskien asemakaavan muutosehdotusta 002191. Kaavamuutoksen tarkoituksena on muuttaa voimassa olevaa asemakaavaa siten, että suunnittelualueella oleva korttelialueen 52306 käyttötarkoitus säilyy yhä asuinkerrostalojen korttelialueena (AK), mutta rakennusalat ja rakennusoikeus korvataan uusilla. Rakennusoikeus on tarkoitus nostaa nykyisestä 5 000 kerrosneliömetristä 8 100 kerrosneliömetriin. Uusi kaava mahdollistaa toteutuessaan tontilla 10 olevien viiden kerrostalon purkamisen ja korvaamisen uusilla.

Kaupunginmuseo on lausunut mielipiteensä asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 20.2.2014. Kaupunginmuseo korosti lausunnossaan kaava-alueen vieressä sijaitsevien Alvar Aallon suunnitteleminen rivitalojen huomioimista uudisrakennusten suunnittelussa. Uudisrakentamisen vaikutuksia on selvitetty kaavatyön yhteydessä ja uusia rakennuksia koskevat kaavamääräykset on pyritty laatimaan siten, että rakennettavat talot sopeutuvat niin sijoittelun, massoittelemisen kuin kattomuodon osalta alueen kulttuuriympäristöön.

Kaavaselostuksessa rakennetun kulttuuriympäristön kohdassa Aallon suunnitteleminen Aerolan rakennuksista puhuttaessa ei mainita alueen suojelustatusta. Selvitykset, jotka selostuksessa mainitaan, ovat olleet pohjana asemakaavasuojelulle, joka on jo toteutunut alueella. Täältä osin selostuksen teksti tulisi ajantasaistaa.

Vantaan kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavamuutoksesta. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnon asiasta antaa Museovirasto."

Vastine:

Aerolan suojelustatus on mainittu kohdassa 3.2.1. kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset/ asemakaava. Suojelu-maininta voidaan lisätä myös rakennettua kulttuuriympäristöä koskevaan kappaleeseen.

Tarkistukset:

Täydennetään selostusta lausunnon mukaisesti.

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS/ Asemakaavan muutos nro 002191, kaupunginosa 52, Veromies

Asunto Oy Vantaan Aerolan B-talot on hakenut asemakaavan muutosta Veromiehen (52.) kaupungin-osassa omistamalleen tontille 52306/10 (kiinteistötunnus 92-52-306-10, jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa nro 001942 (vahvistettu kaupunginvaltuustossa 16.6.2008) sopimusalue on osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), jolle rakennusoikeutta on osoitettu yhteensä 4 360 k-m². Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Asemakaavan muutosehdotuksella nro 002191 sopimusalueen uudeksi rakennusoikeuden määräksi tulee 8 100 k-m² ja käyttötarkoitus säilyy ennallaan asuinkerrostalojen korttelialueena (AK). Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna sopimusalueelle tulee näin ollen lisää rakennusoikeutta yhteensä 3 740 k-m². Sopimusalueella sijaitsevat nykyiset asuinkerrostalorakennukset on tarkoitus purkaa ja tilalle rakentaa uusia.

Asemakaavan muutokseen nro 002191 liittyen Vantaan kaupunki ja Asunto Oy Vantaan Aerolan B-talot ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja yhtiön osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin.

1. OSAPUOLET

- 1.1 Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).
- 1.2 Asunto Oy Vantaan Aerolan B-talot (Y: 0196938-2),**
c/o VVO Kotikeskus, Vernissakatu 1, 5.krs 01300 VANTAA
(jäljempänä Yhtiö).

2. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on jo toteutettu. Sopimusalueella mahdollisesti tehtävien johtosiirtojen kustannuksista vastaa Yhtiö.

3. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena yhteensä neljäsataayhdeksänkymmentäkolmetuhattasatayhdeksänkymmentä (493 190) euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus eräännyty maksettavaksi heti asemakaavan muutosehdotuksen nro 002191 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

VVO Kodit Oy asettaa Yhtiön puolesta summaltaan yhteensä neljäsataayhdeksänkymmentäkolmetuhattasatayhdeksänkymmentä (493 190) euron kotimaisen pankkilaitoksen

omavelkaisen pankkitakauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

4. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täyteen. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002191 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002191 ole tullut voimaan 31.12.2016 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2016 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002191, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Asunto Oy Vantaan Aerolan B-taloille ja yksi Vantaan kaupungille.

Vantaalla 4. päivänä elokuuta 2015

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

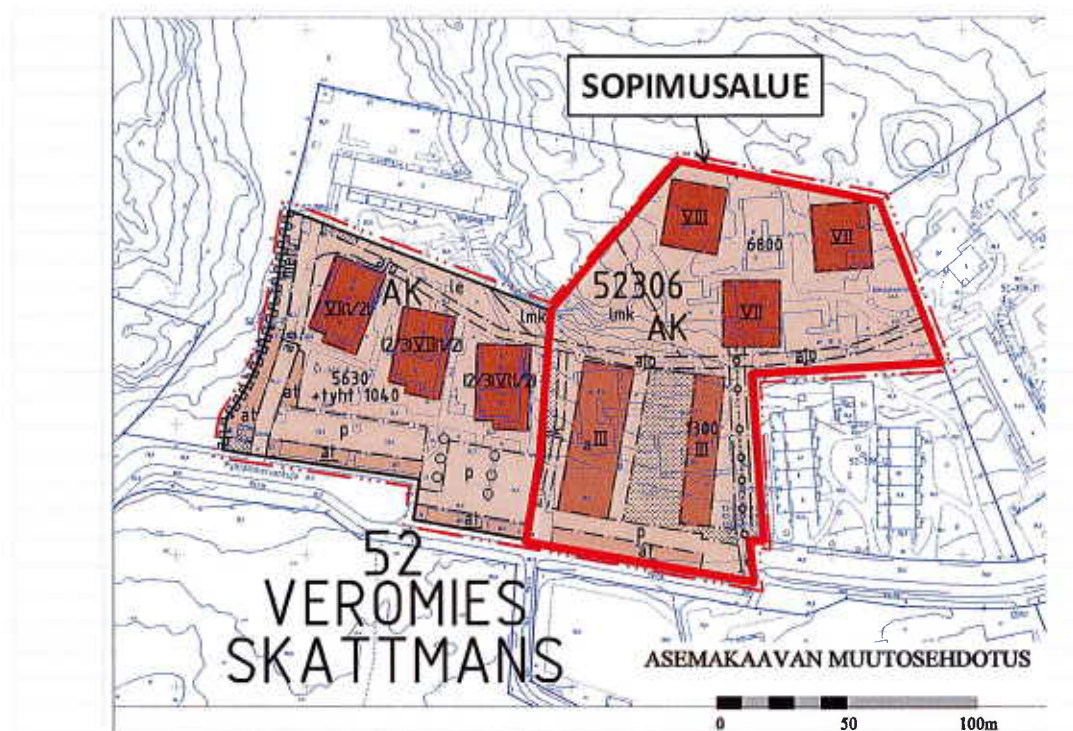
Asunto Oy Vantaan Aerolan B-talot puolesta valtakirjalla

Tommi Parikka
yksikönjohtaja

LIITE - Liite nro 1: sopimusalue

Liite 1
sopimusalue (punaisella rajattu)
asemakaavan muutos nro. 002191 (päiväty 10.11.2014)

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Asunto Oy Vantaan Aerolan B-talot -nimisen yhtiön kanssa.

Kaupunginhallitus on päättänyt kunnallistekniikan rakentamissopimuksesta kokouksessaan 20.4.2015 § 41.

Vantaalla 3. päivänä elokuuta 2015

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Niina Kolju
kaupunginlakimies va.

VVO Kodit Oy

Mannerheimintie 168a
PL 40, 00301 Helsinki
Puhelin 020 508 3300, faksi 020 508 3290

27.7.2015

1 (1)

VALTAKIRJA

Valtuutamme Tommi Parikan puolestamme allekirjoittamaan 4.8.2015 kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Vantaan kaupungin kanssa koskien asemakaavamuutosta nro 002191 omistamallaan tontilla, jonka kiinteistötunnus on 92-52-306-10, ja luovuttamaan Vantaan kaupungille VVO Kodit Oy:n asettaman neljänsadanyhdeksänkymmenenkolmentuhannen sadanyhdeksänkymmenen (493 190) euron suuruisen tilipanttauksen, joka on kunnallistekniikan korvausta vastaava summa, sopimusvelvoitteiden suorittamisen vakuudeksi sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

Helsingissä 27. päivänä heinäkuuta 2015

ASUNTO OY VANTAAN AEROLAN B-TALOT

Kristiina Niemi

Marko Salonen

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan kaupunginhallitukselle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupunginhallituksen osoite:

Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuin- ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, alueellinen ympäristökeskus tai muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa, maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia sekä rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen ja asemakaavan muutosta koskevissa asioissa myös asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen**, jolla on päätetty käyttää etuosto-oikeutta, voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä ostaja ja etuostolain 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myyjä.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7.1

Tässä kokouksessa tehdyistä **päätöksistä, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittamalla hakea muutosta. (Etuostolaki 22 § 2 mom.)

7.2

Tässä kokouksessa tehtyyn, **verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta** valittamalla (Verotusmenettelylaki 88 § 6 mom.).

7.3

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankinto-oikaisua koskevaan päätökseen**, ei saa hakea muutosta.

7.4

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.